

FORRÁS KÖZLEMÉNYEK

BÁCS-KISKUN
M E G Y E I
ÖNKORMÁNYZAT

LEVÉLTÁRA

**A kecskeméti
magisztrátus
jegyzőkönyveinek
töredékei
(1712-1811)
II.**

FORRÁSKÖZLEMÉNYEK

II.

Kiadja a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Levéltára

FORRÁSKÖZLEMÉNYEK

II.

A KECSKEMÉTI MAGISZTRÁTUS JEGYZŐKÖNYVEINEK TÖREDÉKEI

II.

(1712-1811.)

Összeállította,
a bevezetőt írta és jegyzetekkel ellátta:

IVÁNYOSI-SZABÓ TIBOR

A borítót tervezte:

ZALATNAI PÁL

Tipográfia:

**SZÖLLŐSI BÉLA
VARGA JUDIT**

ISSN 1219-8412
ISBN 963 7236 33 3 (Összkiadás)
ISBN 963 7236 36 8 (II. kötet)

Megjelent a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat
és a Nemzeti Kulturális Alap anyagi támogatásával

A kiadásért felel:
Tóth Ágnes
a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Levéltárának igazgatója

BEVEZETŐ

A kecskeméti jegyzőkönyvek töredékei szerencsére olyan jelentős terjedelemben maradtak ránk, hogy a könnyebb kezelhetőség érdekében célszerű volt azokat két kötetbe szétszítani. Az első kötet valamivel több mint egy évszázad anyagát tartalmazza, és 1711-gyel zárul. A második kötet szinte pontosan egy évszázadot fog át, és 1810-zel ér véget, mivel a jegyzőkönyvi másolatok 1811-től állnak folyamatosan rendelkezésünkre, a feltárt töredékek további közreadása e két évszám által közrefogott évszázadból feltétlenül indokolt.

E sorozat második része olyan évszázadot fog át, amely több szempontból is meghatározó volt Kecskemét fejlődésében. A csaknem két évszázadot kitöltő pusztítások sorozata, az idegen uralom, a hadak járása, a rendkívüli közterhek sora, a közbiztonság csaknem teljes hiánya után békésebb évtizedek termelő tevékenysége, a város közösségének számbeli és anyagi gyarapodása kezdődhetett el. Az új körülmények között persze új kihívások, addig ismeretlen igények, társadalmi- és gazdasági érdekellentétek, a korábbiaktól merőben eltérő szokások jelentkeztek.

A közreadott jegyzőkönyvi töredékek révén tisztábban láthatjuk a kun puszták bérletének elvesztéséből adódóan a nagyállattartás terén jelentkező súlyos gondokat, ezen több évszázadon át virágó ágazat válságának fokozatos elmélyülését. Figyelemmel kísérhetjük a növénytermesztés különféle területeinek mind szélesebb körű terjedését. Feltárulnak a betelepülésből és a lakosság számának gyors növekedéséből adódó társadalmi ellentétek. Pontosabban nyomon követhető az iparosok és a céhek támogatása iránti igény növekedése, majd néhány évtized múltán a jelentőssé váló társadalmi réteg sorain belüli konfliktusok kibontakozása, merőben új mesterségek jelentkezése, újabb gazdálkodási ágak, foglalkozások fokozatos térhódítása.

A második kötetben is követjük az előzőben alkalmazott eljárásokat. Itt is a betűhív közlés maradt az irányadó, de mivel a kézírásban fellelhető különféle rövidítések jelzéseit nyomtatásban nem lehet közreadni, érzékeltetni, ezek nélkül viszont értelemzavar is gyakran előfordulna, ezért ilyen esetekben indokolt volt a teljes szóalak kiírása.

A feltárás során az 1711 előtti évtizedekből előkerült néhány olyan jegyzőkönyvi töredék, amely bővebb, részletesebb mint a korábban közreadott kijegyzés. Későbbi jegyzőkönyvi részletek céduláin is feltűnt egy-egy olyan másolat, amelynek az előző kötetben lett volna a helye. Ezek terjedelme, száma csekély ugyan, mégis indokoltnak látszott ebben a kötetben egy függelékben történő közreadásuk.

A két háború között még Szabó Kálmán is teljes áttekintést szerezhetett az egykori jegyzőkönyvekről. Tekintettel arra, hogy sokat kutatta ezt az anyagot, és fejlett kritikai érzéke volt, jegyzetelése során több igen hasznos észrevételt rögzített egy-egy időszakról. Ezek egy része az eltűnt jegyzőkönyvek tartalmára, az ott felsorolt eseményekre, más részük pedig a korabeli adminisztrációra vonatkozik. Annak ellenére, hogy ezek nem szó szerinti idézetek, célszerűnek látszott a kötet záró részeként mind a szöveg tartalma miatt, mind pedig Szabó Kálmán iránti tisztelet révén ezen alkalmi megjegyzéseket is közreadni.

Itt is utalnunk kell arra is, hogy a mezővárosi magisztratusok feladata és hatásköre ezekben az évtizedekben kiterjedt az alsófokú jogszolgáltatásra is. Ezért a főbíró és a tanács közigazgatási és igazságszolgáltatási munkája során keletkezett írásos anyag gyakran vegyült. A büntető ügyeket tartalmazó jegyzőkönyvek között sok közérdekű döntés szövege, kivonata is meghúzódik, és a közigazgatási tevékenység menetét rögzítő tanácsi jegyzőkönyvek lapjaira is került több büntetéssel kapcsolatos vizsgálati anyag és határozat, amelyek viszont a korabeli erkölcsi- és közállapotokat viágítják meg. Ennek kivívó megnyilatkozása az 1755. évi anyagon belül érződik, amikor az év egészében minden közüggyel, közigazgatással kapcsolatos feljegyzést a büntetőjegyzőkönyv lapjairól másoltak ki.¹ Tehát nem lett volna szerencsés, ha tisztán formai okokra hivatkozva sok közérdekű döntést mellőztünk volna. A válogatáson belüli néhány látszólagos következetlenség hasonló okokból adódik.

Tekintettel arra, hogy a publikált részek forrásai ugyanazok mint az első kötet esetében, érthető, hogy a jelzetek is megegyeznek az ottaniakkal. Így ezekre itt felesleges lenne ismételten kitérni.

A kapcsolódó apparátus összeállításánál is ugyanaz a törekvés érvényesült. Ismét indokolt volt a leggyakrabban előforduló latin és latin eredetű szavak jegyzékének összeállítása, a publikált anyagon belül előforduló fontosabb mértékegységek és a gyakoribb pénznevek ismertetése. A gyorsabb tájékozódást itt is egy tárgy- és válogatott névmutatós segíti.

Pontosan nem lehet tudni mi célból másolta ki a múlt század végén Szilády Károly az 1746-1758 közötti évek tanácsi jegyzőkönyveinek tartalomjegyzékét. Tény, hogy szerencsére ez is ránk maradt. E néhány oldalnyi rész itt történő közlése több szempontból is indokolt.²

¹ 1755-ből 24 ügyre vonatkozó feljegyzés gyűlt össze, de ezek kivétel nélkül közügyek, illetve ehhez igen közelálló téma: a földesúrral való kapcsolattartás.

² Kecskemét város Levéltára. XV. 22. Szilády Károly könyvtáros kecskeméti vonatkozású feljegyzései. I. XLIII.

AZ 1746-1758. ÉVI JEGYZŐKÖNYVEK TARTALOMJEGYZÉKE

1746.

16. lap

Kurucz Mihály város adománya kertje

18. lap

Tóth Kiss János széktói szölleje

19. lap

Pálinkás Mihály büntettetik

20. lap

30 kis garas egy tallérban
Prónay Gábor úrhoz követség
Kapások napszáma

21. lap

Zóka Györgyné büntettetik
Szent Lőrincz beosztása

1747.

Bozó István főbíró

25. lap

Homoki kútnál levő szőlő – 457.
Izsáki közön levő szőlő eladatik

26. lap

A két ecclesia egyenjogúsága
Ballószögi járás – 314, 351, 399, 421, 435, 483.
Vacsai út mellett levő szőlő eladatik 221, 281, 295, 333, 256, 398,
401, 404.

27. lap

Budai út mellett levő szőlő eladatik 30, 301.
Oláh fáinál levő föld eladatik
Alsó hegyen levő szőlő eladatik 50.

28. lap

Széktó nevű szőlő eladatik 37, 243, 301, 335, 417, 420, 428, 455, 457.

Homoki utcán levő ház eladatik 29.

29. lap

Begre Hegyes Mihály juhász kicsapattatik
Talfájában levő föld eladatik Búzás 371, 411.

32. lap

Mátékovics György gombkötő házat vesz

35. lap

A nagy kőhíd a vágón alul építtetni elrendeltetik

37. lap

Korhánál levő szőlő eladatik. N.B. E lapon két szőlő adatik el: egyik Széktó nevű promontóriumon, másik a Korhánál, mind kettőről az van írva, hogy az eladó félnek saját munkájával épült, akkor tehát még új szőlők voltak.

38. lap

A kőrösi útnál lévő szőlő eladatik 46, 47, 76, 222.

Kőrösi kis közön levő szőlő 356, 422, 437, 453.

Szolnoki úton felül levő szőlő 142, 235, 287, 315.

39. lap

Korhányon alul levő szőlő, Budai út félen levő szőlő 364, 366, 369, 398, 465.

40. lap

Kőrösi határon levő város adománya kert 404.

41. lap

(1747. nov. 6. tanács) 2do. Szabadszálláson lako chyrurgus, mint-hogy ezen városban s másutt is tett hasznos experientiáiért dicséretes, itt való lakásra sub conditione libertatis invitaltassék.
Fajtalankodó tót lányok.

42. lap

Szoptató asszon csak 25 korbács

43. lap

A pénzes kertet a kiköltöző csak eredeti árában adhatja el.

44. lap

Valláscsúfolásért 60 korbács

1748.

48-49. lap

Jászapátiaknak Páka puszta iránt fenyegető levele s Grassalkovics közbenjárása

52. lap

Az új borbélynak házhely adatik
Domián Mihály ötvös, Bedics György gombkötő
Szöllő a homoki kútnál

53. lap

Tokaj hegyen levő szőlőt vesz Tarczali Pál

55. lap

Bíróválasztás 1748/9-re. – Bíró János
Jegyzők fizetése

56. lap.

Vásárbeli árulás szabályoztatik

57. lap

Mária hegyben levő szőlő; Vacsi út melletti szőlő

58. lap

Temető hegyen levő szőlő
Borbásszállási közön levő szőlő – 71, 104, 118, 201, 323.

59. lap

Széktónál levő szőlő 428.
Fácán János a városból kitiltatik, házáat szőlejét eladja s Szabadkára ment lakni.

59-60. lap

Külső téglakemencze mellet káposztás kert.
Ekkor többen kiköltöznek Szabadkára, így Balog András 28. l.,
Balog János 15. l., Seres Tóth István 15. l. Nagy István 16. l.

64. lap

Akasztott ember koponyája; a kerékről veszik le katonaságtól.
Látos Ádám borbély – 473.

65. lap

Sáskairtás: 89, 92, 121, 122, 132, 141, 143, 145.

67-68. lap

Rágalmazás, veszekedés

72. lap

Kőrösi kapu előtt való promontoriumban levő szőlő

74. lap

Békás tó mellett levő káposztás kert. – Szőlő 140, 141.
Egyházi István borbély – 378.

75. lap

Murányi János postamester 201.

77. lap

Verekedés, perpatvar, mocskolódás. 303, 306.

79. lap

Gátéren vízi malom építése engedtetik

84. lap

Paczalos kicsapatás. – 124.

85. lap

Hás János Borbélyműhelye – 114. l.

87. lap

Veresmarti Sámuel compactor 104.

88. lap

Vargák és csizmadiák. 207.
Szőlő a Búdös széknél, maga kezivel építve, eladatik.

1749.

90. lap

Gombkötő czéh – 197.

93. lap

Újévi kedveskedések

94. lap

Tarczali Pál borbély – 53. 263
Német kőműves – magyar kőműves

100. lap

Ágasegyháza határai Kerekegyházával

104. lap

Jacob német kovács előttemező tanú (!)
Simon Mihalovics caffè főző. Első kávés

108. lap

Az adós fogságba vettetik, míg eleget tészen.
Herczeg Szabó János földi elvételnek

111. lap

Nyír szélében Megyeri erdő (Megyeri nevű emberé ?)

115. lap

Széktői szőlőkön alul levő derék Halasi út

118-119. lap

Restauráció – Főbíró Muraközy Sámuel

120. lap

Csontos halom
Káromkodó büntetése. Pringér – 150, 151, 244.

122. lap

P. Piaristák tégláégetője körül levő káposztás kert
Káposztás kert gyümölcsösivel együtt

124. lap

Paczalos kicsapatás

127. lap

Richter János katonaborbély bevételik

129. lap

Csanálos (!) tóban kenderáztatás
"A kassai typografusnak írni kell, hogy Gordian napi vásárunkat jegyezze fel a kalendáriumban"

131. lap

Jakabszállási út melletti kertek.

133. lap

Boros István orvos és patikás
Déron József vásáros legény bevételik. 362.

135. lap

Postamester kertje 241.
Urréti városkaszálója

140. lap

Kicsapattatnak a rossz nők 143, 144, 175, 176, 198, 227.

148. lap

A kunok és jászoknál levő tőkepénz

149. lap

Hohér fogadás

151-2. lap

Borbély curája. – 165, 186, 200, 245, 256, 279.

154. lap

Faragó és kőműves emberek

Tóth Mártonné bolond asszony – 162..

157. lap

Vásárokbán ráczkonyhások és kaffés

158. lap

Rosolis árulás

159. lap

Szabó Tamásné bábaasszony

163. lap

Benkő fája nevezetű kertek. 174.

172. lap

Anna Sophia Vipacherin, Jancske György kádár özvegye eladja házát, mely a német asztalos szomszédságában van, Wimmer József kádárnak – 252.

175. lap

Halasi kapun belül levő híd.

Gátéren levő híd.

176. lap

Marhahús fontja 2 kr., juhhús fontja 1 1/2 kr.

177. lap

Garai János és Asztalos Ferencz borbélyok. 263.

182. lap

Széles Pál szappanos mester

185. lap

Város kásamolnárjai

187. lap

Vadkerti Pista, mintegy 15 éves fiú, ismételten fenýtett tolvaj, 50 korbácsot kap.

Czigányok korbácspénze.

196. lap
Kihajló gyümölcsfák ágai levágandók

197. lap
Gombkötő János czéhbeli gombkötő

1750.

204. lap
Két mocskolódó piaczi kofa büntetteik

209. lap
Fellebbezés díja

212. lap
Malom a Tiszán Szikrában

214-215. lap
Áldomás

216. lap
Simonovics Mihály kávé. – 104, 425.

217. lap
Talfái pénzes kert. 289, 317.
Alberti út.

220. lap
Két budai út közt levő kert
Házat venni kell, házhely senkinek nem adatik 225.

223. lap
Borbély czéh 263. l.

224. lap
Postai expeditio

226. lap
Jobszt János puskaműves. – Késcsináló

228. lap
Csongrádi útfélen város adománya kert

230. lap
Szolnoki út felül, úrrétje szélben levő v(áros) a(dománya) k(ert).

Rabok kitörése 284.

235. lap

Hegedűs közön lévő szőlő

240. lap

Ballószögi ökörcsordák

241. lap

Bori órasmester

247. lap

Szajgai István szappanos

254. lap

Város adománya kertet elani n(em) szabad

262. lap

Fejérvári Pál borbély. – 276.

263. lap

Nyúl Miklósné dolga. – 304, 337.

265. lap

Kik a földesurakkal összejátszanak.

274. lap

Kőhid táján káposztás kert

275. lap

Csizmadia czéh a legények osztásában

278-9. lap

Talfái kert.

Borbély szilosi kert. Borbély fái kert 289, 354, 371.

1751.

286. lap

Kalocsa familia köncsögi pusztája.

301. lap

Zálog szőlőnek bor- és gyümölcs- haszna.

308. lap

Kocsért kőrösiek régtől fogva bírták

Szőlőkben deákoknak nem szabad sétálni sem.

309. lap
Szőlőcsőszök részére parancs

310. lap
Bortermés csekély, a must drága

317. lap
Kötőasszony

1752.

323. lap
Gátér mellett, Csongrádi útnál délről v(áros) a(dománya) k(ert).

326. lap
Régi pénzes kert.

328. lap
Tomkovics József gombkötő. 407, 422, 473.
Gombkötők vizsgálódása

329. lap
Pokomándi Tamás gombkötő, 338.

332. lap
Restauratio

338. lap
Mária Kápolna táján szőlő

339. lap
Kabsi József késcsináló, 451.

340. lap
Palcsi József késcsináló, 341.
Viski Mihály borbély, 341.

342. lap
Sigmond József pintér

343. lap
Riedl Ádám kötélgyártó

1753.

344. lap

Piaristák téglavetője táján káposztás kert.

348. lap

Csongrádi útfélen levő szőlőhegy

349. lap

Törökfáinál levő v(áros) a(dománya) kert.

351. lap

Gyéres Károly pintérmester, 451.

355. lap

Herczeg Ferencz, Barna János, Miskolczy Ferencz, Bugyi Mihály és Bódis Gergely ács mesterek

368. lap

Takács czéhben vizálgodás.

1754.

372. lap

Csizmadia czéhben vizálgodás.

378. lap

Kerek szék közin levő szőlő.

389. lap

Gátér mellett, Pákaszélben levő föld.

395. lap

Két Talfája közt v(áros) a(dománya) kert.

396. lap

Két matkói út között levő mezei kertföld

Mária közin levő szőlő

Sadonyi György kovácsoló cigány házat vesz

404. l.

Szántó Pál szappanos

1755.

407. lap

Szeles Mihály szappanos.

Borbély Boldizsár, Füredi Borbély Boldizsár borbélyok 432, 433, 473.

418. lap

Igmándi Halász István ref. leányok tanítójának özvegye Borbély Kata házát eladja 435.

431. lap

Tömöstöknél levő föld

435. lap

Nyírhegyben levő szőlő.

440. lap

Kiskútnál levő szőlő.

Csongrádi kapun alul levő szőlő 441.

448. lap

Talfái közön levő szőlő 445.

449. lap

Szegedi kis út mellett levő föld

451. lap

Talfája felé, fehér hegyen levő szőlő

Garaczi hegyen s borbásszállási közön levő szőlő

456. lap

Mária kápolnája felől fekvő hegyen levő szőlő

A vágónál levő szőlő.

1757.

459. lap

Csordás kútja táján levő szőlő

461. lap

Mária közti hegyen levő szőlő

461-2. lap

Kőrösi kapu táján, a kis köznél levő szőlő.

462. lap

Halasi út táján – maga ültette – szőlő.

483. lap

Pradesanszki Imre gombkötő.

484. lap

Mays Mátyás kötélgyártó.

494. lap

Korhán tava mellett levő szőlő.

E tartalomjegyzék több olyan jegyzőkönyvi témára utal, amelynek szövege sajnálatosan nem áll rendelkezésünkre, de mindenképpen segít annak érzékeltetésében, hogy egyáltalán milyen ügyek rögzítését tartotta szükségesnek vagy kötelezőnek ezen szövegrész lejegyzője. Feltehetően arra is, hogy a szöveggözlés során az itt fellelhető ügyeknek csak a töredéke kísérhető nyomon. Az is kétségtelenné válik viszont, hogy Szilády Károly több esetben nem tartotta indokoltnak a jegyzőkönyvben rögzített ügynek a tartalomjegyzékben történő feltüntetését. Azaz a jegyzék nem teljes, hanem bizonyos szempontok alapján történő válogatás csupán.³ Ezt nemcsak a közölt lapszámok alapján lehet megállapítani, hanem a kötetben fellelhető szövegrészekkel történő összevetés révén is. Pl. 1748-ban a 49. oldalon rögzítették az egyik vendégfogadó bérletével kapcsolatos ügyre vonatkozó határozatot is. Az 52. oldalon a felsoroltakon kívül rágalmazásért szabtak ki büntetést stb., amelyek Sziládynál nem szerepelnek.

Az egyik legfontosabb megfigyelés e tartalomjegyzék alapján mindenképpen az lehet, hogy a kb. ötszáz oldalnyi terjedelmű kötetbe 12 év jegyzőkönyveinek adatai kerültek.⁴ Tehát átlagosan mindössze negyven oldalnyi lehetett egy-egy év jegyzőkönyveinek terjedelme! Ettől egyes években érthetően számottevő eltérés tapasztalható. Az 1746. évi jegyzőkönyvi anyag e jegyzékben feltüntetett oldalszámok alapján csupán 23 oldalnyi. Alig terjedelmesebb a következő év anyaga is. Az 1747. évi már 40 oldal, és az 1749. évi viszont már 110 oldalnyi. Tehát az eltérések, az egyes évek anyagának terjedelme közötti különbségek igen jelentősek.⁵

³ A tartalomjegyzék összeállítása során figyelme mindenképp az ingatlanok adásvételére, a céhek életére, járványokra, természeti csapásokra stb. irányult.

⁴ Az első kötet bevezetőjében található jegyzék alapján nyomon követhető, mely évek anyagai kerültek egy kötetbe. Láthatjuk, hogy a XVII-XVIII. században az esetek nagy részében több év anyagát kötötték egybe. Nem ritka a sok év anyagát tartalmazó kötet. Pl. a 18., amely az 1677-1690 közötti jegyzőkönyveket fogta össze, a 24. kötet az 1718-1727. évi anyagot. E jegyzék szerint is a 29. kötet az 1746-1758. évek feljegyzéseit tartalmazza.

⁵ 1755-ben alig több mint 20 oldal, 1756-ban is kb. 30 oldal terjedelmű a bejegyzett anyag.

Ismervén az ezekből az évekből származó kecskeméti instanciák tetemes anyagát, valószínűsíthetjük, hogy a protocollumba a felmerült, illetve a lezárt ügyeknek csak bizonyos része került be.

Egyébként külön is érdemes megemlíteni, hogy az egyes években felhasznált, Szilády által közölt oldalszámok és a jegyzőkönyvekből történt kijegyzések hivatkozásai csaknem kivétel nélkül megegyeznek. E tény is érzékelteti, hogy mindkét fél korrekt munkát végzett.

SZÖVEGKÖZLÉS

1712. január 4.

Convocaltván a bls Tanács signanter... nevek ... Uraimék, némely közönséges dolgoknak Devisiójára (?)⁶ nézve a többi között

Elvégeztetett, valakik az Kun Pusztákat innen túl birni akarják, az Lakosok közül ám bár Tavalyi úgy mint 1711-dik Esztendőben semmi némű usuában⁷ nem lettek legyen is, tartozzanak ugyan azon Esztendőre való Arendáját valamint azok a kik usuálták le tenni, a kik pedig len comperiáltatnak⁸ ezzel elenkezni és magokat meg keményítvén nem akarnának fizetni, Bls Bíró Úr megkérdeztén tülök ha akarjáké birni innen túl avagy sem ? Ha azt mondgyák, hogy ők másnak nem engedik s egészen való bérit sem akarják le tenni, erővel is vegye meg ő Klme raitok. Nem lévén az elég mentség, hogy amazok birták, mivel azok kárban estek volna az hatalmaskodásért, ezek nem segítették volna őket a fizetésben.

Tjk. 1708-1713. 381. -- Szilády K. m. B. XLI.

1712. január 18.

Convocaltatvan a becsületes Tanács ... el végezték ő kegyelmek, hogy bizonyos okokra nézve a Sidokat Lakosképpen Várasunkban bé jönni meg nem engedik.

Tjk. 1712. 382. -- Sz. K. h.

1712. január 18.

Várasunkbéli görög kereskedőknek is meg nem engedtetik, hogy akarmely szín és praetextus⁹ alatt, hordos Borokat a boltokban tarcsanak, mivel tapasztaltatik: hogy Kurta korcsmárosság jó ki abbeli magok állatásából, hogy ők tudni illik magok itallyokra veszik, azomban feles Tarsok álván öszve veszik meg a hordo Bort, és ha idegen kereskedők jönnek is Várasunkban, azokatis ők tartják Borral. Azért valakin inntentül el éri becsületes Biro Urunk hogy hordos Bort tart

⁶ A latin szó elírása kétségtelen. Minden bizonnyal revisio, felülvizsgálat lehetett az eredeti szövegben.

⁷ Használatában.

⁸ Kiderül, itt inkább tapasztal értelemben.

⁹ Ürügy, színlelés.

boltyában, valamint egyéb Kurta korcsmárosokat, öket is hasonlóképpen meg büntesse.

Tjk. 1712. 382-383. – Sz. K. h.

1712. január 20.

... itt Lakos Varga Mester Emberek panaszképpen jelentik hogy az Felsőb napokban az itt valo Csizmadia Mester Emberek házaikra menvén, nagy hatalmaskodásokat vittek végben, úgy mint feiszévelis menvén raitok. Tökejeket mellyen munkalodtak, el akarták hasogatni, de úgy mentette meg az edgyik hogy reá ült, azomban formájokat el szaggatták és rész szerint kapta fákkal edgyütt elis vitték, e mellett mocskos szokkalis illették őket. Elöl álván a Csizmadia Cebéli Mesterek is jól lehet ki mentették magokat abból, hogy ők nem parancsolták azon exmissusoknak¹⁰ afféle violentiát¹¹ el követni. Meg világosodván pedig, hogy mind Négyen consentialtak¹² az formák el szaggatásában. Azért Violentianak büntetésin convincaltatnak,¹³ úgy mint mindenik 40-40 Magyar forinttokon.

Tjk. 1712. 383. – Sz. K. h.

1712. január 30.

Böcsöletes Sz.-Márton-Kátai, Nagy-Kátai, Bicskei, Sági, Pándi, Alberti, Czeglédi, Kecskeméti, Kőrössi Biráknak és Eskütteknek eő Kglemeknek adassék.

Szolgálatom ajánlása után Isten áldgya Kglmeteket.

Palatinus¹⁴ Urunk eő Herczezsége kegyelmes parancsolattyából az Vármegye székének restauráltatni kelletvén, a mely végre már T. N. Vitézlő Jeszenszki Miklós Secretarius,¹⁵ eő Kglmét le küldeni méltóztatott is, az restauratio ugyan meg irt Praeses¹⁶ Uram eő Kglme által termináltatott prod die 15. affuturi Mensis February Anni nunc Currentis 1712.¹⁷ ide Pestre, avagy valamely akadály miat meg nem lehetne, Vácra, kihez képest vévén ezen Currensemet, minden helységbeli Lakosok kiki maga földes Urának tudtára adni és kivált az hol Nemes Emberek vadnak, sub Poena Decreteli is citáltatnak,¹⁸ hogy

¹⁰ Kiküldött, megbízott.

¹¹ Sérelem, bántalmazás.

¹² Egyetértettek.

¹³ Elmarasztal.

¹⁴ Nádor.

¹⁵ Titkár.

¹⁶ Elnök, vezető.

¹⁷ Folyó év következő hónapjának, februárnak 15. napjára végeztetett.

akkorra jelen lévén az alkalmas Tiszteknek választására voxokat¹⁹ adhassák, ezen Currensemet sietve hordozván és indorálván,²⁰ az utolsó Helység küldgye kezemhez.

Datum Pest ...

Kglmeteknek jó akaró szolgabírája: Zlinszki Imre

Tjk. 1708-1713. 385. – Szilády K. m. B. XLI.

1712. február 2.

Convocáltván a bls Tanács, signanter ... nevek ... uraimék né-mely dolgoknak eligazítására (így I) nézve. Leg elsőben azért elől fordulván az, Kun Pusztáknak ki árendálása, mely felől ő Kglmek közönségesen el végezték, hogy tudni illik el menvén bls Kovács György Úr és Muraközi Sámuel Notarius N. Jász-Berényben, az M. Keresztes Urak (német lovagrend ?) Inspectorához, Reiszig (?) Urhoz, mennél jutalmasabban lehet Benét, Kerekegyházát, Pálkát, Jakab szállását, Matkót és Orgoványt bérellyék ki, de tovább ne ereszkedgyenek 800 R. frtnál és magának pro discretionem ígérjenek 200 R frtot.

Tjk. 1708-1713. 384. – Szilády K. m. B. XLI.

1712. február 6.

Tóth István Barsból Léva Városából hozott jó levele mellett, és ide Házasodik, mai nap bé vétetik, és ha jó közteher hordozonak tapasztaltatik, földet fog nyerni ...

Tjk. 1712. – Sz. K. h.

1712. február 7.

Bls Fő Bíró Nagy István Úr convocáltván a bls Tanácsot, signanter ... nevek ... Uraimékat, kik előtt is midőn legelsőben bls Kovács György, Bíró István és Muraközi Sámuel Notarius proponálták²¹ volna, mi véggel jártak légyen N. Jász-Berény városában, miképpen alkuttak meg az Teutonicus Ordo Inspectorával²² és azon alkurul költ Contratus²³ is a midőn el olvastatott volna, azt ő Kglmek in omnibus suis punctis et clausulis²⁴ helyben hatták. E mellett hogy az Puszták

¹⁸ A határozatba foglalt büntetés terhe alatt megidéztenek.

¹⁹ Szavazatukat.

²⁰ Eredetileg minden bizonnal indorsal állt a szövegben, azaz a körlevél hátlapján rögzíteni kellett a tudomásul vételt.

²¹ Előterjeszt.

²² A Német Lovagrend felügyelőjével, intézőjével.

²³ Szerződés.

Bérit úgy mint az 1000 frtot edgyben vetve azon 200 frttal, melyet Discretioban azon Inspector Urnak ígértünk edgybe vetvén, osztassék meg az meg árendált 8 pusztákra, az proportiot observálván,²⁵ az elebbeni Palatinális Qietantiák²⁶ szerint. A mely 4 Tehenet pedig az Inspectorénak ígértünk, azokat bls Birák Uraimék az Város közön-séges javaiból mennél hamarab szerezzék meg és az 200 frt Discretiobal edgyütt (ki szedvén az puszták gazdáin) többször említett Inspectornak külgyéék meg. Az Contractust pedig vissza küldvén, két esztendőre irattassák.

Tjk. 1708-1713. 392. – Szilády K. m. B. XLI.

1712. február 12.

Imre János alispán Pest, Pilis és Solt megyék településeinek a hadsereg számára szállított élelem árának kifizetését ígéri.

Generosi, Egregy, Prudentes ac Circumspecti Domini mihi obssmi, Cinfidentissimi.

Salut. et Servitior. meor. partissimam semper Commendationem. Scripseram nuper suis Domitionibus, quatenus eor. (?) resultant. pecuniar. restantiam medio Impositionis quantocyus ad manus meas administrare non intermittant, taliterque Dnos assignatarios competente ut exolvere possim. Quia vero Incltyi Regiminis Thirhajmiani quatuor companiae in visceribus hor. inclito. Cottum Pest, Pilis et Solt unitor. dislocato, ab illmo Dno Superiori Bellico Comissar. a Worster assignationem super bis mille trecent. et viginti uno Florenis Ren. ac quadraginta quatuor cruciferis percipissent, quam etiam assignationem erga meas transmissas Quietant suo Dnationes Spcli ac Mgfico eo Dno Baroni a Stain et Supremo Vigiliar. Perfecto debito modo persolvere intendant. Reliqu. maneo Pestini...

Praet. D. Vrar. Servus e Vice-Comes Johannes Imre mp.

Tjk. 1708-1713. 396. – Szilády K. m. B. XLI.

1712. február 13.

Bls Fő Biró Nagy István Úr convocálván a bls Tanácsot, signanter ... nevek ... Uraimékat, midőn ő Kglmek a többi között a Kun Pusztáknak (tudnia illik azon 8 1/2 (?), melyeket két Esztendőre, úgy mint 1714 Esztendőbeli Sz. György napig ki bérlettünk) Repartitioja²⁷

²⁴ Minden pontjával és záradékával, feltételével.

²⁵ Az arányosságot megőrizvén.

²⁶ Nádori nyugták.

végezt munkálkodtak volna, közönséges Voxolásból²⁸ meg edgyeztek ő kglmek azon: Hogy tudnia illik Esztendőnként az 1000 Frt Arendából adgyanak Orgoványi Compossessor²⁹ Uraimék 130 R. frtot. Id est³⁰ Száz Harmincz Rénes Forintot. Jakabszállásiak 175 frtot. Id est Száz Hetven ötöt, Pálkaiak 185 frtot. Id est Száz Nyolczvan ötöt. Galambosiak 65 frtot. Id est Hatvan öt forintokat. Feledgyháziak 130 frot. id est Száz Harminczat Matkóiak 85 frtot. Id est Nyolczvan öt Fo-rintokat. Beneiek 130 Frtot. Id est Száz Harmincz Forintot.

E mellett Sz. Lőrinczi Pusztát Biró bls Compossessor Uraimék a jövő Sz. György napjátul fogvást, melly is lészen 24. Apr. 1712. minden Esztendőnként fizessenek 120 Id est Száz Hús Renensis Forintokat, mellyet magok között ki szedvén bls Fő Biró Ur kezében adgyák, ki vévén az Erdőcskét, mellyet büntetés alatt senkinek sem leszen szabad hordani. Az edgyház Telekie pedig meg hagyatik a Város közönséges szükségére (ugyan azon summából defalcálván³¹ annyit, a mennyi két Telelőre obveniálna³²) valamint ennek előtte a Város birta.

Nem különben a Sz. Királyi Pusztában levő Város részét, úgy mint hason felét biró Compossessor Uraimék tartozzanak említett időben 90 Id est Kilenczven Renes Forintokat hasonlóképpen kiszedvén ő Kglmek magok között, adgyák bls Fő Biró uram kezében. Az egyház Telekjében levő Rész a Város szükségére hagyatik és a Summából defalcáltatik.

Borbás szállásának Város részét: úgy mint Negyed részét Biró Compossessor uraimék, tartozzanak Esztendőnként 25 Rfrt. Id est Huszon öt Renensis Forintokat le tenni.

Fölső Alpári Pusztára a ki Jóságát haitya, vagyis azt bimi akarja, 30 frt Id est Harmioncz Rénes Forintot fizessen. Itt pedig csak az négy Telelő értetik, de az Erdővel szabad senki nem lészen.

Vacsi és Sz. Györgyi Pusztákon pedig Szállásokat építtetni s tartani, büntetés alatt senkinek is meg nem engedtetik.

Tjk. 1708-1713. 393. – Szilády K. m. B. XLI.

1712. február 23.

Jóakaró Uraiméknak ajánlom Kglmeteknek kész szolgálatomat.

Mivel hogy Kglmetek Szolgabirája Zlinszky Uram ő Kglme nem tudom ha az időnek mostohasága miatt adhatta-e Kglmeteknek értésére az Gyűlésnek napiát, aminek okáért kívántam Kglmeteknek értésére adnom, hogy az Gyűlés bizonyos okokra nézve restringáltatott in diem 26.³³ az az e jövő Péntekre. A Diaetára való Convocatoria³⁴ ys

²⁷ Felosztás, adókiivetés.

²⁸ A tanácson belüli szavazás.

²⁹ Kőzbirtokos.

³⁰ Azaz.

³¹ Összegeből levonván.

³² Esik, jut.

³³ 26-ra halasztatott.

érkeztenek ő Felségének arra is fognak denomináltatni³⁵ követ Uraimék Nemes uraiaméknak lesznek azok követtyei, mivel az Bárók, Grófok és Püspökök és Káptalanok a parte hivattatnak,³⁶ Annak okáért Kglmetek Nemes Uraimék ezen dologban méltó, hogy vigyázzon s olyan embereket külgjön fel, a kik a többiek nevek alatt is szólhassanak, bár Plenipotentiát³⁷ is adgyon Kglmeteknek azon Uraimék, a kik fel nem jöhetnek, a feljövőknek. Ezt kívántam Kglmeteknek értésére adnom. Pest.

Kegyelmeteknek kész szolgája

Laczkovics László.

Tjk. 1708-1713. 406. – Szilády K. m. B. XLI.

1712. március 4.

Becsületes Kecskeméti etc. és az alol meg irt Biráknak ő Kglmeknek sietséggel.

Ez elmúlt T. N. Vármegye Gyűlésének alkalmatosságával, nem kétlem mit végzett legyen a T. N. Vármegye, tudtára lehet Kglmeteknek, a mint következik aláb irt Punctumokból³⁸ megértheti Kglmetek.

Primo. Az minémű károkot vallott Kglmetek a Méltóságos Gróf Feldt Marschall Herbeville Ur ő Exellentiaja az ő Felsége Armadájával a midőn be ment volna Erdélyben, vonyó Marhákban és Szekerekben, tudnia illik mennyi veszett el Kglmetektől, Forspont által, mindazokat Helység Pecséttye alatt külgye Kglmetek kezemhez.

Secundo. Ezen N. Vármegye Impositiojából,³⁹ meg értheti Kglmetek, mely Impositiót ezen Quártélyra, úgy mint Hat Holnapra valólt úgy kel érteni, hogy az elebbeni pénzbeli Impositio szerint mit Adminisztrált Kglmetek N. V. Ispány Uram kezéhez és mit praestalt Kglmetek in naturalibus Vitézlő Rendeknek és Quártélyozóknak ezen Impositioból, defalcalhattya⁴⁰ Kglmetek. 1 font Hust pro 2 kr. 1 portio kenyeret pro 2 kr., 1 por. Abrakot kr 4. és 1 por. szénét kr. 2. és így könnyen megtudhatni, kicsoda mennyivel maradt adós ? abbéli restantiákat hamarsággal behozza Kglmetek, másként Executio Militaris éri Kglmeteket.

Koka 651, Toth Almás 414, Szecső 573, Ság 102, Pánd 327, Czegléd 1053, Kőrös 2988, Kecskeméth 4716, János Hida 270, Alberti 100 frt 50 dr, Bicske fl 72, Ibidem Nobiles 111, Nagy Káta 492, Sz. Marton Káta 749, Ibidem Curialistae 15, Sz. Lőrincz Káta 102, Sári 108, Ócsa 423, Némedi 540, Haraszti 84, Summa 13,930 dr 50.

³⁴ Az országgyűlésre történő meghívás.

³⁵ Kínevez, megnevez.

³⁶ Itt: személyesen.

³⁷ Teljhatalom.

³⁸ Pontok.

³⁹ Adókitetés.

⁴⁰ Kivetésből levonhatja...

Kglmeteknek Jóakaró Szolgabirája,
Pest.

Zlinszki Imre

P.S. Hogy ha pedig még valamely Quietantiák Kglmeteknek keze között elmaradtak volna, vagy is Excessusok, mind azokat hova előbb küldgye Kglmetek kezemhez Pestre, Budai praeceptor⁴¹ ur házához, az hova Budáról által jöttem lakni.

Tjk. 1708-1713. 425. -- Szilády K. m. B. XLI.

1712. március 15.

Szolgálók etc. Jó emlékezetben lehet Kglmeteknél az elebbeni currenemnek mi volta, melyben a többi között meg irtam vala hogy Kglmetekre esett Portiobeli Impositiót sietséggel bé hozza Kglmetek, melyre mostis ujonnan emlékeztetem, intem, hagyom s parancsolom, hogy bé hozza, vagy bé küldgye Kglmetek, tudtára lévén az, hogy minden órában az Militaris Executio⁴² éri Kglmeteket.

Mivel pedig sok Helység az el mult Három hónapokra Quártélyozó Németnek Quietantiáit bé nem küldötte, azért hova előb küldgye bé Kglmetek szállásomra, Pestre, úgy hasonlóképpen az el mult Februárius Havának napjára való administralt minden féle költségről való Quietantiákat és Excessusokat küldgye bé kezemhez Kglmetek. Másként amely Quietantia, vagy egyéb Excessusok el találhatnak maradni, semmiben sem vétetődnek. Ebben semmi vétkem sem lévén, az Városok és Faluk Biráinak gondviseletlenségének tulajdonittatik, kirül is az Helységek számat kérhetnek magok Biráitúl. Költ Budán.

Kegyelmeteknek jóakarattal szolgál

Zlinszki Imre szolgabíró

Tjk. 1708-1713. 426. -- Szilády K. m. B. XLI.

1712. március 24. Pest.

Banovszky Ferenc közli az érintett településekkel, hogy őt a nemesi vármegye közgyűlése perceptorra⁴³ nevezte ki, és sürgeti az elmúlt félévre szóló katonatartási pénz megküldését.

Judicibus et Juratis Oppidorum et Pagorum Haraszti, Taxon, Alsó Némedi, Ócsa, Sári, Kecskemét, Kőrös, Czegléd, Alberti et Pand quam citisse tradantur. Cito. Cito. Citisse.

⁴¹ Iskolamester, tanító.

⁴² Katonai végrehajtás.

⁴³ Pénztárnok, adószedő.

Judicibus e Juratis hisce intimatur, siquidem vobis aliunde notum sit, quod in Nuperna Generali Congregatione ab Inclita Universitate in Perceptorem electy sim, Ideoque cum Militia Suae Maiestatis Sacratissimae, pro sex brevi jam finitis Mensibus exoluta esse debeat et Inclitus Committatus propterea praesetim autem Dnus Vice Comes et Ego maxime molestamur. Vobis tertio demando ut restantem pecuniam pro praedicit sex mensibus secundum factum repartitionem Inc. Cottus absque omni mora, cum omnibus Vestris Quietantiis a Militia et Ecessibus usque ad 30. hujus Mensis huc adferatis. Secus non facturi, modo ordinario compellent.

Incl. Cottuum Pest Pilis et Solth unitorum Perceptor Franciscus Banovszky de Banow.

Tjk. 1708-1713. 428. – Szilády K. m. B. XLI.

1712. március 29.

Becsöletes Fő Bíró Nagy István Uram convocáltván a bls. Tanácsot, signanter ... nevek ... némely közönséges dolgoknak elintézésére nézve. A többi között elő fordulván, hogy az itt való Commendants⁴⁴ Kapitány Lentulus Uram nem akarna azon Culinarékkal⁴⁵ és Lovaiának rendelt portioival meg elégedni, mellyet a b. Tanács néki rendelt, hanem mind Bort, Abrakot és egyebet felettéb hordat. Melyre resolváltatott.⁴⁶ Hogy tudni illik az Négy font Vajhoz még kettőt adgyanak hetenként. Az Bor és Abrak iránt pedig kérni kel, hogy az felettéb való Naturalék hordatásátul supersedeallyon.⁴⁷

2-do. A Fendrichnek pedig adgyanak az Gazdák naponként egy-egy kenyeret, 2 font húst, ahoz lencsét, borsót, kását, káposztát etc. edgy hetre 1 Itze Vayat, napjában három Itcze bort, hetenként 2 Tyukot, Tyukmonyát⁴⁸ 14, 1 font szalonnát, Eczetet edgy Itczét, 15 font söt 1 hónapra, Edgy lóra pedig abrakot 1 Szénát.

Tjk. 1708-1713. 429. – Szilády K. m. B. XLI.

1712. március 30.

Böcsületes Kecskeméti, Kőrösi és Czeglédi Birák és Eskütt jó akaró Uraimnak hamarsággal adassék.

Isten áldgya meg Kglmeteket jó akaró Birák és Eskütt Uraiamék. Minthogy a Tekintes N. Vármegye viszontag négy száz szekeret

⁴⁴ Parancsnok.

⁴⁵ Élelmiszerekkel.

⁴⁶ Végeztetett.

⁴⁷ Mellőzze.

⁴⁸ Tojást.

repartiált⁴⁹ az eő Felsége Lisztyének Hartig való elvitetésére, arra való nézve Kglmetekre is obvenáltanak⁵⁰ s az alább specificalt⁵¹ mód szerént a szekerek, kire nézve Kglmetek úgy alkalmaztassa magát, hogy az jövő szerdára, úgy mint pro die 5-ta futuri Mensis Ápr.⁵² itt jelen minden fogyatkozó nélkül legyenek, kiben különbet sem cselekedvén. Pest.

Kglmetek jó akaró szolgálja

Durcsán Ferencz

Kecskemét	szekér	Nro	50
Kőrös	szekér	Nro	32
Czegléd	szekér	Nro	12
Summa			94

Tjk. 1708-1713. 430. – Szilády K. m B. XLI.

1712. április 2.

Egregys, Prudent. ac Circumspect. D. N. N. Oppidor.⁵³ Kecskemét, Kőrös et Czegléd.

Isten Áldgya meg Kglmeteket Birák és Eskütt Uraimék.

Tudtára akartam adnom Kglmeteknek, hogy Vice ispány⁵⁴ Uram ő Kglme rendelésébül, praesignaltat⁵⁵ pro 18 praesent., az az ezen Sz. György Havának 18 napjára az N. Vármegyének Gralis Gyűlése. Annak okáért minden Helység az maga földes Urának hirt adni s magok is az praesignált terminusra compareálni⁵⁶ el ne mulassák. a mi pedig a quietantiákat⁵⁷ illeti, már egy néhány Currenst bocsátottam, még eddig is némely helységek bé nem hozták, vévén azért ezen ezen currensemet, akár mi féle Quietantiák legyenek, mentől hamarébb beküldeni el ne mulassa Kglmetek. Költ Pesten.

Kglmeteknek Jó akaró szolgálja: Zlinszki Imre

P. S. Hogy ha pedig N. Vármegye Commissariusai ellen panasza volna Kglmeteknek, külön Falu Pecséttye alatt levélben fel tévén, azt is be küldgye Kglmetek. Nem különben Portiobéli restantákat is, az kikért nem sokára ki fog az Executio menni.

⁴⁹ Ismételten kioszt.

⁵⁰ Esik, jut.

⁵¹ Külön jegyzett.

⁵² A jövő hónap, április 5. napjára.

⁵³ ... városok kiváló, bölcs, körültekintő, nemes és nemzeti bírái...

⁵⁴ Alispán.

⁵⁵ Meghatároz, kijelöl.

⁵⁶ A jelzett időpontra megjelenni ...

⁵⁷ Nyugta.

1712. április 3.

Banovszky Ferenc perceptor a katonatartással kapcsolatos kötelezettségek nyugtáinak és a hátralékoknak nyolc napon belüli beküldését szorgalmazza.

Judicibus et Juratis Haraszti, Taxon, Alsó Némedi, Ócsa, Sári, Kecskemét, Kőrös, Czegléd, Alberti et Pand. Citisse.

Judicibus et Juratis extra script. ultimam admonitionem facio, ut secundum nupernas Currentales meas, praesertim hi, qui huc usque non comparaverant, cum sui quietantijs a Militib. Sue Sceme Mattis usque ad finem Martij quo citius compareant et restantem pecuniama intra octo dies huc adferant, quod si factum non fuerit, sibi imputent, si finito termino executione mediante campelli debebunt.

Franc. Banovszky de Banow Inlyt. Cottus Pest, Pilis et Solt Perceptor. Pest.

Tjk. 1708-1713. – Szilády K. m. B. XLI.

1712. április 24.

Banowszky perceptor közli az egyes településekkel a nemesi vármegye által rájuk kivetett dika⁵⁸ összegét.

Judicibus et Juratis oppidor. et Pagor. Haraszti, Taxony Alsó Némedi, Ócsa, Sári, Kecskemét, Kőrös, Czegléd, Judicib. et Jurat. Salut. a Dno.

Notum est vobis, quod Mensis Aprilis brevi finietur et Militia Sue Mattis Semae exsolvi debeat, praeterea quoque satis jam per multifarias Currentales multi vero ex vobis tam inobedientes et negligentes existunt, ut neque quietant. a Milita multo minus pecuniam adferant adeoque necessitate coactus et ex commissione Perillustris et Generosi Dni Vice Comitibus Executio praesentes currentales sequit, siquidem etiam die 29. Febr. Anni current. facta reparatio pro omnibus expensis Inclitae Universitatis non sufficiat, adeoque in ultima Generali Congregatione conclus. et ad unam Dicam septuaginta quinque denary repartiti sunt, quant. cuilibet loco obvenit ex adjacentibus apparet.

Pest.

Franciscus Banowszky de Banow.

Haraszti	21 f.
Alsó Némedi	135 f.

⁵⁸ Rovásadó. Az egyes településekre központilag kivetett adó.

Ócsa	105 f.
Sári	27 f.
Kecskemét	1179 f.
Kőrös	147 f.
Czepléd	263 f. d. 25.
Alberty	25 f. d. 12 1/2
Pánd	81 f. d. 75.

Tjk. 1708-1713. 428. – Szilády K. m. B. XLI.

1712. április 18-26 közötti bejegyzés.

Banowszky Ferenc perceptor értesíti az érintett településeket részben a dika összegéről, részben pedig a rájuk kivetett dika nagyságáról.

Generosis Prudentis ac Circumspectis Dnis N.N. Judicibus et Juratis Oppidum Kecskemét, Kőrös et Czepléd, Dnis mihi Colendissimis.

Nobiles, Generosi, Prudent. ac Circumspecti Dni mihi Colendissimi. Notificare debeo, quod Inclita Universitas in ultima Congregatione, cum praeterita repartitio non sit sufficiens omnes portiens, et debita exsolvere, ad quamlibet Dicam 75 d. repartire, ergo obvenit Kecskemetiensibus ad 1572 Dicas, Kőrösiensibus ad 996 Dicas, Czeplédiensibus 351 Dicas certa Summa, supra quam certa Regimina jam sunt assignata. Adeoque placebit Praetitulatis Dnationibus Vris assignatam summam quo citius exsolvere. E contra asseculo, si unus vel alter locus plus solvisset ego in parata Pecunia ex Cassa Incliti Cottus refundam, quibus me Commendans, maneo Praet. D. Vrar. servus obligatissimus Franciscus Banowsky de Banow Perceptor.

Tjk. 1708-1713. 442. – Szilády K. m. B. XLI.

1712. május 1.

Convocáltatván a B. Tanács ... nevek ... Uraimék, communi voto determináltak,⁵⁹ hogy az bls. Ó Birák vendégségére azután hat akó bornál több ne engedessék, a mellé két Ürű, négy Bárány, Tehén húst 25 fontot, a ki ezekkel nem contentus, szabadon pénzül felveheti a tizen öt Tallért, de többet nem engednek felvenni eő Kknek.

Tjk. 1708-1713. 444. – Szilády K. m. B. XLI.

⁵⁹ Egybehangzó szavazattal.

1712. június 22.

... bé vádoltatván Tandura György, hogy tudni illik: már két rendben az ő Felesége sok gonosz cselekedetiért a Városból ki csapatott, de most ujabban a Városban lakik Czuni Péter házában. Mely felől ő kglmek viszontag Deliberaltak: Mivel jól tudta Czuni Péter hogy ollyatén Személyeket a Városban nem lehet szenvedni kit már kicsaptak, ő mégis házához bé fogadta, azért Tandura Györgynének Paczalt vonván a fejében, adassék Czuni Péter hátára és a képpen vigye ki a Városubul.

Tjk. 1712. – Sz. K. h.

1712. június 27.

Az Mezej Pásztoroknak Hitöltető formája.

Én N.N. Esküszöm az élő Istenre, ki az Atya, Fiu, Szentlélek, Tellyes Sz. Háromságban egy bizony eörök Isten Hogy ez maj naptul fogvast az Marha, Juh, vagyis Ménes mellett, avagy egyebüttis, itt az Pusztában jártodban, valamely lezzengő Lovasokat, vagy is Gyalogokat Látnál, kikis tüled némely állapotok felől tudakozódnának, vagyis magadat valamely gonosz dolgoknak végben vitelére kényszerítene, és azok ha ismerőseid, kik lettek légyen, ha pedig eőket megh ismered, Személyek, Ruháinak, Lovaik és maguk viselésük iránt, jól megh jegyezni igyekezzén, annyival inkább ha általuk valamely gonoszt cselekedni láttál, vagyis praedált jószágot kezükön tapasztalnál, uttyokat is mely felé vették ki tanulmányozván, minden üdő halasztás nélkül, az Városra bé iüsz és Böcsületes Birák Uraiméknak mindenekrül hirt tenni, életed és Jóságod el vesztése alatt semmi kepen el nem mulatod.

Isten téged ugy segílyen.

Tjk. 1712. 456. – Sz. K. h.

1712. szeptember 5.

Mi alább meg irtak adgyuk tudtára mindeneknek a kiknek illik ez Levelünknek rendiben, Hogy mi gyakorta edgymással valo veszekedéseinkel, káromkodásainkal Istenünket megbántván és sok Felebarátainkat is megbotránkoztatván, az itt valo bls. Magistratus által azon vétkeinkért pälczázásra ítéltetvén azon büntetést e mai napon elis vettük. De ezzel nem elégedvén az bls. Magistratus, kívánta hogy magunk megjobbításáru adnánk reversalist.⁶⁰ Melyre nézve fogadgyuk, hogy ennek utánna ollyatén mások megbotránkoztatására és jó Istenünknek megbántására valo veszekedést többé nem indittunk, sőt mint Atyafiak és Hites tarsak edgymással Szép edgyességben Lakni

⁶⁰ Kötelezvény.

igyekezőnk, mellyet ha el nem követnénk, vagyis követni nem akar-
nánk sőt ellenkezőt cselekedni tapasztaltatnánk, adunk tellyes hatal-
mat itt valo bis. Birák Urainknak, hogy minden Törvénytétel és
kedvezés nélkül bennünket a városul is ki csapattathassanak. Mely-
nek nagyobb bizonyosságára attuk ezen saját kezünk kereszt vonásával
meg erősített Reversalisunkat.

Horváth Istvánné saját keze kereszt vonasa.

Burján János saját keze kereszt vonasa.

Burján Jánosné, Horváth Kata saját keze kereszt vonasa.

Tjk. 1712. 304. – Sz. K. h.

1712.

(Tanúvallomásból:) ... Dömötör Gergely Uram Udvarában Lent tör-
tek ... kender nyűni mentek ...

Tjk. 1712. 452. – Sz. K. h.

1712.

Az hentes ajtót bé nyitván ... Vak Andris az ház megé kerülván az
háztul ugy ment ki a nagy kapun.

Tjk. 1712. 482. – Sz. K. j.

1712.

... midőn az Tarlóban Kovács Albert keresztet vetett volna az ke-
nyérré, kérdi Banga Gergely mért vetz keresztet a kenyérré felel Ko-
vács Albert azért mert Papista vagyok ... és ezt így láttam tanultam
gyermekségemtől fogva s el nem hagyom holtomig ...

Tjk. 1712. 542. – Sz. K. j.

1713.

... hallotta, hogy az két öregebbik tinót az Bánya Városokra
hajtván, el adta volna veres pénzen,⁶¹ noha oly reménység alatt haj-
totta vala oda, hogy fehér pénzt⁶² adnak érette...

⁶¹ Rézből vert pénz.

⁶² Ezüstből vert pénz.

A harmadik marhát magának tartotta azon tehén helyett, melyet torára levágott.

*

Halasról ide jövén, mindjárt a Homoki kapu mellett levő siket Jánoshoz szállott, az után Márton András homoki kapuhoz ment lakni.

*

Női ruhadarabok s némi ékszerek vannak felsorolva.

*

Egyenlő akarattal determinálták őkegyelmek, hogy az gyapajúnak párját 12 polturán alól senki el ne adgya.

Tjk. 1713-1717. 7-10. -- Szilády K. m. B. XXXVIII.

1713. február 16.

Barta Mihály Elől hivatattván megkérdezett, hogy tudni illik mit akarna itt a Városon, azt feleli: hogy ő ide akar lakni jönni az ő attyával Barta Györgyel edgyütt. Mivel pedig említett Barta Mihály eleitül fogvást Tolvaikodással töltötte ideit és most is semmi reménség sem tapasztaltatik életének megjobbítása felől, azóta is erkölcstelen magaviselése miatt küldetett ki Szentestről, e mellett a mint hallatik feles adósságot keresnek raitok. Azért, hogy a szegény Város illetén alkalmatlan Emberek miatt ne busullyon, az itt való lakásra bé nem bocsáttatik, ez pedig communi suffragio⁶³ el végeztetett.

Tjk. 1713. -- Sz. K. j.

1713. június 25.

... convocáltatván a bls Tanács, signanter ... uraimék némely szükséges dolgoknak végben vitelére nézve, a többi között elvégezték őkegyelmek, minthogy essős és alkalmatlan idő volt a kaszáláshoz az elmúlt héten, azért három máriás garasssal contentusok⁶⁴ legyenek a munkások, a jövő heti bérek négy máriás garas legyen s a több jövendő hetekben is ahhoz alkalmaztassák magokat. A kötözők bére pedig négy poltura lészen napjában. A kapások bére lészen napjában hat poltura. Ha ki mindkét részről ezen végzésben mást cselekszik, érdemlett büntetését veszi.

Tjk. 1713. 39. -- Szilády K. m. B. XL.⁶⁵

⁶³ Egyhangúlag, egyértelműen.

⁶⁴ Megelégedett.

⁶⁵ A tanácsi rendelet rövidebb változatban és némileg eltérő lejegyzésben fellelhető Szabó Kálmán feljegyzései között is.

1713. augusztus 1.

Eodem occasione⁶⁶ előfordulván, hogy a felső napokban Vas Josa nevű Csősz, a Szöllőben találván két Reformát Öreg Deákot, kik is az uton menvén, az egyik közülök be ment a Szöllőben és edgy Szeder fáról, valamely szedret le szakasztott, kiért említett Csősz az edgyikk Mentéjét el vonta, a Másikét is el akarván vonni, hogy nem engedte, kétszer a baltával meg ütötte és e mellett edgy Máriásra meg is büntette, mind ezekről pedig bls. Biráinak hirt nem adott, hanem harmad napra hivatott elől s akkor vallotta meg. Mely vádra elől hivattatván Vas Josa, mind ezeket meg vallotta, hanem csak azt tagadta hogy ő nem kétszer, hanem edgyyszer ütötte volna meg.

Mely dolgot jól megvizsgálván, eképpen Deliberáltunk.

Mivel Vas Josa, a meg említett Öreg Deákokat, nem olyan kárban tapasztalta, hogy azok vagy tarisznyára, vagyis Keszkenőre rakták volna a gyümölcsöt, hanem csak által menetel képpen szakasztott le az edgyik valamelyet, mellyet nem hogy belső Személynek, de külsőnekis meg kellett volna engedni, de ő azt nem tekintvén, meg fosztotta, meg verte és megis sarlotta, azért a deresben csapianak Tizenkettőt raita, hogy pedig ezen dolgot bls. Biráinak kérdés nélkül tudtára nem adta, hanem láttatott eltitkolni és azon pénzt magának tartani, melly is Hitbéli kötelessége ellen vagyon, azért pedig szolgálattyátul fosztassék meg.

Tjk. 1713-1718. 56-57. – Szilády K. m. B. XL.

1713.

... egy fogás kölesit (Hemző Mihály ökrei) semmivé tették ...

Tjk. 1713. 64. – Sz. K. h.

1713. október 6.

(Rosos Jánosné, bár nyelveskedéséért egyszer már meglakolt), Horváth Tamásné Tisssességében meg gyalázta s másokat is botránkoztatott (fattya vetett lélek k...nak, leánykorában megesettnek, gyermeke gyilkosának stb. mondja). (Rosos János és felesége Horváth Tamást tolvajnak állítja, amit bizonyítani nem tud.) Azért ugyanazon Földes Urí Törvény Széken Végben ment Deliberationak tenora⁶⁷ szerint, hogy többé másokat ne botránkoztatassanak és mijis többé miattok ne busitassunk, a Városbul ki mennyenek, szabad lévén örökségeket, ugy mint Házat szöllőjét el adni, melyre terminusul adatik nekik az most Proxime⁶⁸ leendő Szüretnek végben menetele, ha

⁶⁶ Ugyanazon alkalommal, véletlen folytán.

⁶⁷ Rendje. szándéka.

pedig a Szüret után a Városban tapasztaltatnak, az után inek (!) Felesége ki csapattatik.

Tjk. 1713. 72-73. – Sz. K. j.

1713. október 31.

(A pesti particuláris gyűlésre Kecskemétről, Kőrösről 2-2 nemes embert kér felküldeni a szolgabíró – november 3-ra.)

Tjk. 1713. 83. – Sz. K. h.

1713. december 8.

Kőrösi út mellett Peczek nevű hegyen lévő kaposzta földéhez N. Muraközi Samuel Notar. Ur (minthogy bordás véle s már négy esztendőktül fogva senki nem használta) kerte fel néhai Csimaz Pál egy kis darab kaposzta földit.

Tjk. 1713. 97. – Sz. K. h.

1714.

... az Háznak semi gondgya nem volt, hanem a Pinczének a fundamentoma az ablak alatt romladozott volt...

Tjk. 1714. 115. – Sz. K. h.

1714. április 5.

... N. Fő Biro Uram küldgye ki a becsületes Város Hadnadgyait minden felé a Juhászokhoz és parancsollyák meg nékiek, hogy senki se merészellyen közülök csak Bárány bőrt is el adni, hanem adgya maga gazdaja kezében ha olyan bőr esik, másként ha valaki tapasztaltatik a Juhászok közül a ki afféle bőrt akár kinekis el adgya, Negyvent üszenek raita pálczákkal, ha pedig foglalott adott valaki nékiek, hittel ki vegyék Hadnaggy Uraimék, ide bé hozzák Biro Uram kezéhez.

Tjk. 1714. 133. – Sz. K. h.

⁶⁸ Legközelebbi.

1714.

Lakatos István a melly kertecskét birt az Úr réten, azt kérte fel Szabo János mostani Város sajtossa.

Tjk. 1714. 137. – Sz. K. h.

1714. május 2.

(Tanúvallomás.)

Dömötör István ... hallotta és látta a midőn Josa Lőrinczné Gillaio Istvánnétül egy Poltura ára Dohánt meg vett volna s onnat el menvén az Görögökhöz ugyan Dohánt venni s mivel az Görögök több Dohánt adtak néki, Gillaio Istvánnénak a Dohányát vissza vitte, mondván ehe te orczátalan Láddé két annyit is adott az Görögök mint te, ad vissza az Polturámat ...

Tjk. 1714. 145. – Sz. K. h.

1714. május 13.

A Szegénységtül Pénzennis meg vehessék Hét hét Máriaason Akoját a Bornak, a Csapon pedig hét pénzen mérettessék Iczéje.

Tjk. 1714. 148. – Sz. K. h.

1714.

(Berényi Mihály tanúvallomásából.) Hallotta Pataki István szájából, hogy Puskás Gergelynét világos és nappali k...nak szidalmazta. Asztis hallotta szájából, hogy ördög attával, teremtetével szidalmazta s Rácz modgyára Testét Lelkét fel csinálta ...⁶⁹

Tjk. 1714. 161. – Sz. K. h.

1714. július 8.

Arató munkások fizetése...

Aki részéből adja buzáját és más féle gabonáját, az hetedin adgya ki részessének, kik pedig napszámra buzáért fognak munkálódni, az kéve kötőnek egy véka buza léssen bére napjában, az aratokk pedig három napra két véka buza fogh adatni. Ha ki pedig pénzes

⁶⁹ Megjegyzés: Többször is olvasható a jegyzőkönyvben: "rácz szitok", "rácz módgyára szitkozódott" stb. Pl. ez évi jkv. 299.

munkással munkáltattya Gabonáját az kéve kötőnek napjában bére lészen egy Máriás, az közönséges aratónak pedig nyolc polturával tartozik fizetni.

Tjk. 1714. – Sz. K. j.

1714.

... Szántó Istvánné Juhászsza Nehéz János, András nevű Haidutul cserélte el Mundérját maga dolmányán ...

Tjk. 1714. 185. – Sz. K. h.

1715. január 10.

... elől állván itt valo Németh Borbély Brukner téssen ilyen panaszt, hogy itt lakos Borbély István az fellyeb el mult napokban Tiszt. Pater Vicarius Urnál a Klastromban ilyen szókat szollott: hogy a Németh Borbély edgy Görögnek adott italt, mely miatt Gyomra öszve szakadozván, a miatt megis kellett halnia. Kivánnya azért hogy Bizonyitcsa meg Borbély István azon szavait mivel már az egész Városon el hirlélődött ezen hir, és az Emberek annyira el idegenedtek tüle, hogy már mesterségében valo előmenetel is fogyatkozást nagyot szenved, ha pedig meg nem bizonyithattya, a mint publice⁷⁰ tisztességében meggyalázta, ugyan publice adgya vissza becsületét.

Borbély István elől álván, meg vallya azt, hogy az fellyeb declaralt⁷¹ szokot aképpen szolotta, de nem czélozott az Ara, hanem a mint ő neki azon Görög mondotta, a ki az ő házához Pestrül jött, és ott megis holt.

Tjk. 1715. 214-215. – Sz. K. h.

1715.

... Nagy Mihály Toth Mihály ekejébül a Csoroszlyát hatalmasul ki vette ...

Tjk. 1714. 229. – Sz. K. h.

⁷⁰ Nyilvánosan.

⁷¹ Kinyilvánított.

1715. február.

(Liptai Pál tanúvallomásából.) A Pestis után edgykor, már vége felé a Kurucz világnak, ezen Fatens Körösről jövéen, látta..., hogy Biro István Uram Szabo Márton Szőlőjében a gunnyho mellett állott...⁷²

Tjk. 1705. 232. – Sz. K. h.

1715. március 20.

(Rigó János tanúvallomásából:)

... midőn valamely száraz ágakat a Fatens Szekérre rakott volna, akkor Görbödi Mihály kérte tüle a Kohát hogy azzal ki üssön, a mint hogy kijs ütött ...

... meg gyuitotta Göbördi Mihály a Mezőt, és mint hogy alol fútt a Szél, Kerekegyháza felé hajtotta az Tűznek egését, még azt mondotta ezen Fatens maga Szolga társának: Ur Isten bár csak valakinek Tanyáját égetné meg ezen Tűz ...

(Később tanúvallomásra feltett kérdés:)

... azon Tűzről egetté meg Kerekegyházán lévő némely becsületes emberek Takarmánya, mellyet Görbödi Mihály meg gyuitott ? ...

Tjk. 1715. 237., ill. 245. – Sz. K. h.

1715.

... ezen Fatensnek Felesége hallotta Kovács Susánna szájából mondani ezen szókat: Nem szégyen, ha a szegény k...vá lészen is a ruhácskáért, de a Gazdagnak szégyen, a kinek mindene elég vagyon, mégis k...vá lészen.

Galambos András felesége Kovács Susánna ... lefeküdt Görög Christóph előtt és feltakarván szemérmét kínálta: imhol vagyon ugy mond ha kel, de Görög Christóph rea pökvén ott hadta ...

Tjk. 1715. 238. – Sz. K. j.

⁷² Szabó Kálmán megjegyzése: A XVII-XVIII. századi végrendelkezők -- csupán a nagy szegények kivételével -- úgy szólván mindenkor megemlítik szőlejüket, (gyakran többet is), hogy kire hagyják, ami a szőlőművelés általánosságáról tesz tanúságot.

A szőlő értékére utal, hogy 1701-ben "egy pászta szőlőért adtak 13 Tallérokat..." Négy pásztábul állót 42 talléron adnak el.

1715. március 26.

... Elöl állván itt Kecskeméten lakos Borbély György és proponal ilyen Actiot: hogy tudni illik az el mult Esztendőben ő az Város házához akarván jönni, a midőn Csorcsán Gergely ház mellett el jött volna, ki jövén Csorcsán Gergely Ebe a házbul és az ő kezét meg marván. Moyzes Borbély Mester emberhez ment hogy azt meg gyógyitcsa, de azon Borbély Tiz hétig valo gyógyittasa utánis meg nem gyógyithatta, hanem máshoz kellett vinni a kezét, és jól lehet már nagyon gyogyult a sebje, de a keze ugyan csak el romlott, annyira, hogy azzal semmit sem dolgozhatik. Kivánnya ezért hogy ezen dolga Törvénnel láttassék meg és az ő sérelméről is elegeitessék meg.

Drusza nevü borbély.

Tjk. 1715. 243. – Sz. K. h.

1715. március 28.

... a Szántónak senki se adgyon többet napiában Négy-Négy Polturánál, a kapásnak fél Máriás Garast, a Metszőnek Hat polturát. Bort pedig senki se adgyon nékiek, mert valakin rajta érik 3 fr.- a büntettetik.

Tjk. 1715. – Sz. K. j.

1715.

(Simon András tanúvallomásából:)

... midőn Szentkirályra ment, látta hogy a Tűz a Kettős halom körül égett ... A Fatens Tanyaja mellett is a fekete halom felől volt Tűz égés ...

Tjk. 1715. 248. – Sz. K. h.

1715. április 4.

A mi illeti az Fejős Juhászok szolgálattját a mikor szolgálatban vannak akkor az Tizedben szolgálni, sem pedig szállót tartani nem tartoznak, midőn pedig szolgálatban nincsenek, akkor mind a Tizedbéli szolgálatra s mind szálló tartására léznek kötelesek.

Tjk. 1715. 255. – Sz. K. h.

1715. május 4.

... az Pálinka innen tulis a Város közönséges hasznára árultassék, ily modolitással, hogy tudni illik minden Tizedben edgy Aszszony constituáltassék,⁷³ a kajs esküttetvén oly formán, hogy ő az kezében adandó Város Palinkája vagyis égett bora mellett más Pálinkát vagyis égett bort vagy maga vagy más részére nem árul, sőt ha azon Tizedben valakit olyan kurta Korcsmárt tapasztalna, a ki vagy titkon vagy nyilván becsületes Birák Uraimék engedelme nélkül árulna, a Város házához, Birák Uraiméknak hirt tenni el nem mulattya.

Tjk. 1715. 266. – Sz. K. h.

1715. május 4.

Az Quartélyban lévő Németh Militia az egész Várason osztassék el.

Tjk. 1715. 266. – Sz. K. h.

1715. május 4.

A Budai Bort Ruberth Pestalucztul 4 R fnál külömb meg ne vegyük, oly conditiok⁷⁴ alatt pedig, hogy azon pénzér minden edgy Akot ide Kecskemétre szállitson s a Bor itt kostoltassék meg s a mellyik a kostolás után tetczeni fog, azt meg kell tartani.

Tjk. 1715. 266. – Sz. K. h.

1715. június 11.

... Egyben gyülvén a bls Tanács ... ő kgk meg edgyező akarattal el végeztek hogy tudni illik: senki a Kaszásnak edgy hétre többet ne adgyon három három Máriásnál.

Tjk. 1715. 278. – Sz. K. j.

1716. február 16.

(Háborús szolgálat jutalmazása.)

... itt Lakos Pulyai György nyuitott bé edgy Instantiát, melyben az elmúlt Háboruban a Város mellett tett raboskodásinak, és

⁷³ Állít, megbiz.

⁷⁴ Feltétel.

szolgálatyának jutalmát, nem különben némely kárvallásinak is refusioját⁷⁵ kívánnya. Megvizsgálván azért sok rendbéli faradozásait. Tömlöczben és Taborokonnis arestomokban a Varosért valo szenvedéseit, nem különben kárvallásitis, mindazoknak egészen valo complanatiojara⁷⁶ közönséges akaratbul el végeztetett Negyven Tallér a Város költségébül neki fel olvasni, mellyel Pulyai György contentus⁷⁷ lévén, személlye szerint a becsülets Tanács abbéli jo akarattyát meg is köszönte.

Tjk. 1716. 330. – Sz. K. h.

1716. május 5.

... becsületes Fő Biro Uram a Szőlők árkait körül járassa és valahol ollyas Uy árkok találtatnak, mellyeknek fel hányására becsületes Tanács vagy Birák Uraimék szabadcságot nem attak vonassa bé kegyelme.

Tjk. 1716. 362. – Sz. K. h.

1716. július 4.

Méltóságos Groff Kohary András Urunk ő Nagysága, N. Contracur Regimentbeli Zászlo tarto Urunk ő Exellentiaja Számára kívánván hogy Négy ökröt szerezzünk pénzére, el utollyára a midön pénzen nem találtunk volna, ő Nagysága nagy izetlenségre fakadott, a becsületes Biro Uramnak Substitutus⁷⁸ Biro Szabo Janos Urunknak töb némely becsületes öreg Eskütt Uraimékkal edgyütt hazuttolván és rosz Embereknek mondván, azért kéntelen némely szegény Embereknek ökreit, ugy mint Négyet a Jarombul kellett ki venni es hogy ő Nagyságát meg kérlelhessük, die supra fata⁷⁹ becsületes Mago Mihály, Csorba István, Szabo Gergely, Biro István, Demeter Gergely Uraimék azon négy ökröt ő Nagyságának oda ajándékozták. Die sub sequento 5. ejusdem⁸⁰ a becsületes Tanács edgyben gyűlvén, a midön becsülets Biro Uram ezen Actust proponalta volna,⁸¹ ha ő kegyelmek közönségessen consentialnak⁸² e vagy sem ? akkor becsületes Szivos Gergely, Deak István, Biro György, Sente Ferencz, Biro Mihály, Lázár János, Eötvös Gergely, Bano István. Kis János, Miklos Kovács és Marko Miklos Uraiméki abban közönségessen meg edgyeztek, mint

⁷⁵ Itt: megtérítését.

⁷⁶ Kiegyenlítés.

⁷⁷ Beleegyező, meglegedő.

⁷⁸ Másodbíró, helyettes.

⁷⁹ A fent megadott napon.

⁸⁰ E hónap következő, 5. napján.

⁸¹ Ezt az eljárást előterjesztette.

⁸² Egyetértenek-e.

hogy M. Groff Koháry György Uramnak, annyit ajándékoztunk azért méltó hogy ideis ajándékban adgyuk.⁸³

Tjk. 1716. 387-388. -- Sz. K. h.

1716. június 21.

Mivel a Bor igen megfogyatkozott és meg drágult Városunkban, azért inntentül Hét krajczáron azaz 14 dénáron árultassék Iczéje.

Tjk. 1716. 369. -- Sz. K. h.

1716. július 31.

Katona János Sörtéssei Takács Andrásnak kaposztás kertében menvén, ott a minémű kárt tettek, annak megbecsülésére exmit-táltattak⁸⁴ becsületes Czikós András és Cséplő Mihály Atyánkffiai ...

Tjk. 1716. 394.

1716. augusztus 11.

... meg engedtetett Budán lakos Roth Benedek nevű Pecsét Metcző Mester embernek Instantiajara, hogy tudni illik valamikor ennek utannais Varosunkban esendő Vasarokra compareal,⁸⁵ szabad legyen a Vásár esetinnis, ugy mint Barom Vásári alkalmatossággal maga Mesterségét űzni és Pecséteket metczeni.

Tjk. 1716. 398. -- Sz. K. h.

1716. szeptember 6.

...inntentül a Város korcsmáján 5 Polturán árultassék Iczéje a Bornak.

Tjk. 1716. 409. -- Sz. K. h.

⁸³ Megjegyzés: Később a szegény emberek megkapják az ökrök árát.

⁸⁴ Kiküldettek.

⁸⁵ Megjelenik.

1716. augusztus 23.

Horváth János az ötödik Tizedbéli Tizedes elől álván, panaszképpen jelenti, hogy ő Szárdi Jánost Tized Szekere mellé vetvén, haragiában Szárdi János ötöt Töröknélis Törökebnek mondotta.

Deliberatum est:

Die 23. Aug. 1716. lett végzés szerint csapattassék meg. Huszat ütvén raita.

Tjk. 1716. 410. – Sz. K. h.

1716.

(Göbolyösné) a Varga háztul sokszor hozott szakasztóva Lisztet s mondotta is olyan sokat, hogy a Szolgálonak csinál csikmákat.

Göbolyösné lévén az Varga háznál tarhonyát csinálni, akkor vitt magával egy begre lencsét.

Tjk. 1716. 412. – Sz. K. j.

1717.

Brajes Kapitány Umak az fejér házhoz valo hordozkodása meg engedtetett ...

Tjk. 186. – Sz. K. h.

1717.

Bocz Katalin ... hallotta szájából Toth Josának hogy édes Annyát sokszor Vén Lakatnak, Tüzes Nyársnak mondotta, sőt Aztis hallotta hogy ördög teremtettével szidalmazta ötöt.

Tjk. 1717. 436. – Sz. K. h.

1717. február 23.

... mindenik tizedben az már régen fel vetett 20-20 Fertály⁸⁶ Árpát szorgalmatossan ki szedvén a Tizedesek, verembe tölcsek és avval edgyütt a kít már belölle ki szedtenek, conservállják.⁸⁷

⁸⁶ Régi gabonamérték Kecskemét környékén, kb. 180-200. liternek, azaz két zsáknak megfelelő mennyiség.

⁸⁷ A város gabonájának tárolására szolgáló vermek létrejöttére már korábban is több helyen található utalás. Az egyik legrészletesebb nyilvántartás az 1689. évi adókönyvben

Tjk. 1717. 447. – Sz. K. h.

1717. február 18.

Convocallatván a becsületes Tanats ... el végezték eő Kegyelmekek közönségessen, hogy valameddig Szegeden a Sónak kilencz Máriáson meg vehetik másáját, addig eött Magyar penznél senki fellyeb fonytyát a Sónak el adni ne merészellye, másként valaki ebben külömbet cselekedni tapasztaltatik, annyiszor a mennyiszer hat hat Magyar forintokra büntettessenek. A Sóót pedig font nélkül Darabban árulni senki né merészellye.

Tjk. 1717. 449. – Sz. K. h.

1717. február 23.

A Vásárra Biró Uram pénzén vegyen Borokat, és annak iczójét ugy az Város pinczében lévő boroknak is mérettesse eő kegyelme 7 pénzen a Vásár előtt valamivel el kezdetvén a Város pinczében 7 pénzen méretni.

Tjk. 1717. 447. – Sz. K. h.

1717. február 25.

... elől fordulván a Pálinka árultatásának dolga, melyet mind eddig felette kis mértékkal árulván a Pálinka árulók, ki tetczet hogy felette sok nyereséget szerzenek magoknak, azért közönségessen egyenlő akarattul el végezték eő kegyelmekek, hogy ennek utánna mind éget bornak s mind Pálinkának meszlét⁸⁸ két két petákban, idest 28 Magyar pénzen⁸⁹ adgyák a pálinka árulok és az kisebb mértekeketis ahoz szabják, hogy többre ne mennyen a két két petáknál ki adása, melyben senki külömbet cselekedni né merészellyen, másként valaki ezen végzésen kívül mást cselekedni tapasztaltatik, annyiszor, a mennyiszer

található. Ebben 17 verem búza, 28 verem árpa, 12 verem köles, 3 verem zab van feltüntetve és egy verem tartalmát pontosan nem ismerték. Összesen tehát 61 vermet töltött meg a város különféle gabonával. Az egyes vermek befogadóképessége minden bizonnyal erősen eltérő lehetett. 1795-ben egy 110 vékás verem kirablása miatt tett panaszt az egyik gazda. Ugyancsak ebben az évben Szentkirályon három verem zab kifosztása miatt emeltek panaszt, amelyek közül kettő 115 vékás, a harmadik 120 vékás volt. Ezek a vermek egy flaskó formájára emlékeztető földbe vajt üregek voltak, melyeket használat előtt kiégettek és rendszerint szalmával is kibéleltek. Kedvező időjárás esetén több évig is tárolhatták benne a gabonát. A dohosodás viszont elég gyakori volt.

⁸⁸ Messzely, fél iccével volt egyenlő.

⁸⁹ A "német" krajcárral szemben a dénár volt a "magyar" aprópénz.

Tizenkét Magyar forintokra minden kegyelem és engedelem nélkül büntettetik.

Tjk. 1707. 450. – Sz. K. h.

1717. február 27.

... Determinaltatott az is hogy ennek utánna, valahányszor Görög a Városban Kocsit és Lovat tart, mind azokat az közönséges szolgálatra, sor szerint el haicsák Birák Uraimék ...

Tjk. 1717. 451. – Sz. K. h.

1717. március 2.

(Katonaságnak istálló. Tanúvallomás.)

... Kovács Mária ... tudgya azt, hogy midőn a Németh Lovaknak kívántato Iсталot csinálták volna Kovács Gergely házánál, akkor Varga István házához ment Kovács Gergely ...

Tjk. 1717. 456. – Sz. K. h.

1717. március 2.

... Andreás Miskolczi tudgya, hogy Taval ilyenkor taiban mulatozás lévén iffiu Kovács Gergely házánál, reggeli órákon akkor vette észre, hogy nem becsüllötte a Felesége Iffiu Kovács Gergelyt, mivel ha parancsolt is valamit nekie, nem fogatta szavát, sőt csak Te és Tu volt a neve eötte az Urának ...

Tjk. 1717. 457-458. – Sz. K. j.

1717.

Toth Susanna ... mivel maga alkalmatlan viselésével, ugy mint Urának meg nem becsülésével, szo fogadatlanságával, Férje jóságának ugy mint Borának el tékozlásával, okot adott a veszekedésre. E mellett Ipát öreg Kovács Gergelyt hogy vén kutyának s Disznonak monddotta s más illetlen szokkalis illette. Azért más hasonló Asszonyoknak példájára publice a Piarczon Tizen kettőt üssenek raita, annak utánna edgymással békével lakjanak, másként ha többé ily veszekedésben tapasztaltatnak, a Méltóságos Földes Uri Törvény Székre relegáltatik dolgok.

(Férjén pedig sokszori káromkodásáért negyvenet ütnek a Deresben.)

Tjk. 1717. 463. – Sz. K. h.

1717.

Zana István ekéjének Taliga kerekét ha Nagy István az önnön maga földén vágta meg, szenvedgye Zana István a kárt ...

Tjk. 1717. 480. – Sz. K. h.

1717. május 28.

Tanácsi határozat.

Az is elvégeztetett, hogy minden tizedben el járván a házakat a tizedesek, meg parancsollják a Gazdáknak, hogy tudni illik magok cselédei közt tilalmazzák meg akár Toth Asszonyok akár Leányok legyenek azok, edgy szóval a kik az háznál laknak, senkijs azok közül a Város Pinczéje eliben tánczolni és egyéb dorbézolásst végben vinni ne mennyen, mert valakit efféle állapotokban tapasztalnak, meg foggattatnak és Tömlöczben vettetvén először, az után keményen meg csapattatnak. Nem különben ha valamely gazda, vagy mások is tapasztallják, hogy az fellyebb említett Cselédek, az ide jövő Hadakkal társalkodnának és ne talán tisztátalan életet is követnének, azok iránt a gazdák el kerülhetetlen kemény büntetés alatt, tartozzanak a Város házához hirt tenni.

Tjk. 1713-1717. 492. – Szilády K. m. B. XXXVII.

1717. július 11.

Convocaltatván a B. Tanáts ... el végezték ő Kglmek, hogy az kéve kötő és arató férfinak napjában fizetése legyen egy Máriás garas, az Asszonyi Aratónak pedig egy napi fizetése lészen két peták, a ki pedig buzával fizet tehát az férfinak egy napi bére lészen három csupor buza, az Asszonyi állatnak pedig két csupor lészen bére.

Tjk. 1717. 509. – Sz. K. j.

1717. július 25.

Fő Biró N. Kalocsa István Ur proponálta, hogy már sokszori Parancsolatra is megkeményítvén magokat a Lakosok szót nem fogadnak, sőt nagy szeles időben is az kívül való kemenczékben Sütnek és az házak eleiben is edényekben vizet kitenni nem akarnak.

Melyre ő kegyelmek közönségessen elvégezték s attak tellyes facultast⁹⁰ ... Fő Biró Urnak, hogy valakit ennek utánna oly szeles időben tapasztaltat ő kegyelme az kívül lévő kemenczékben sütni az olyanokat keményen megbüntethesse ... A mely Tüzet pedig a kemenczéből kivonnak, mindgyárt eloltsák ...

Tjk. 1717. – Sz. K. j.

1717.

...Mészely András nevü Személy, az el mult Vasárnap, sokaknak hallatára, irtoztato Isten ellen valo káromkodásokat vitt végben, nevezetessen pedig Ördög adtával szidalmazta Biro Mihály Uram Inassát, és Lelkétis amaz mocskos Szokkal fel csinálta.

Deliberatum est.

Mint hogy efféle vétkéért már többször büntettetett s nem tanult, azért Másoknak példájára mai napon, midőn a Templombul a Nep ki jön, keményen csapattassék meg.

Tjk. 1717. 525. – Sz. K. h.

1717. november 2.

(Sebik Ilona vallomása.)

... A midőn Ambrus Jánost intette volna maga felesége, hogy ne részegeskednék, jelentvén a mellett, hogy Birák Uraimék a Város Gazdáját oda küldötték volna, parancsolván általa hogy Tormát szerezne a konyhára, mivel M. Groff Koháry András Urat fogják vendégelni, mert másként meg verettetik, arra RácZ mocskos Szitokkal fel csinálván Annyokat s lelkeketis Birák uraiméknak, azon felyül így szollott: Sz... nekiek Tormát s egyék meg azt, az eb atták...

Determináltatott.

A Deresben ötvenet ütvén raita, az után a Csőszségből vettessék ki.

Tjk. 1717. 530. – Sz. K. h.

⁹⁰ Itt: felhatalmazás.

1717.

Vida János és Csuka János az öcsödiek kanászsztátul a Laki Telken vettek két sörtést ...

Tjk. 1717. 531. – Sz. K. h.

1717.

(Kelemen János tanúvallomása)

Budára küldött magátul ezen fatenstül Kovács Ilona, Dallos Jánosnak kenyeret és kalácsot két rendben szolgálattját ajánlván s mint ötsének Dalos Jánosnak jó egészséget kívánt ...

Tjk. 1717. 536. – Sz. K. j.

1718. február 13.

... Zenneg Urunknak levelére válaszolni kel, hogy tudni illik az el mult Ősszel 40, 45, 50 s 54 Talléron adodott Vásárunkban az ökröknek párja, hogy pedig drágább mint ennek előtte volt, azt az Tavalyi nagy dög cselekedte ...

Tjk. 1718. 555. – Sz. K. h.

1718. február 13.

Hogy pedig becsületes Birák Uraimék a Varos Korcsmájára mind Adora s mind pedig kész pénzen ugy mint Nyolc Mariason szabadossan szedhessenek Bort, ha Száz hordoval lészenis, el végeztetett.

Tjk. 1718. 555. – Sz. K. h.

1718. február 27.

A Bornak Itczéjét hogy 8 pénzre, azaz 4 kraiczarra kezdgyék a Város Pinczében, Determináltatott.

Tjk. 1718. 557-558. -- Sz. K. h.

1718. március 20.

... edgyütt lévén a becsületes Tanács ... elvégezték ő Kegyelemek, hogy tudni illik Kis Birák Uraimék a Tizedesekkel edgyütt házanként járván parancsollják meg a Város Lakossainak, Senkijs a Városban se Gazda se Szolga se Siller vagy jövevény, hasonlóképpen a Mezőbennis dohányozni ne merészellyen, ha pedig valaki tapasztaltatik, ne pénzzel büntetessék meg, hanem a Plengérben tetettetvén, ott pálcztassék meg.

Tjk. 1718. 564. – Sz. K. h.

1718.

("Tudákossággal" vádolt hat asszonyt kezességen kienegednek a tömlöczből.)

Tjk. 1718. 16-18. – Sz. K. j.

1718. július 5.

Az Kőrösön meg vásárlott Bort haza kel hozatni és az Pinczében rakatni, a Vásár előtt edgy héttel ki kel hordatni a Pinczékben, a mennyit ki akarunk hordatni s más feleis kel gondoskodni, hol lehesen Borokat szerzeni.

Tjk. 1718. 27. – Sz. K. h.

1718. július 17.

... holnap cedulák adattassank ki minden Juhok Falkái Gazdáinak, hogy az meddő Juhaszokat ide az Város Házához küldgyék bé ő kegyelmek. kiknekis itt ben Biro Uram Parancsollja meg életek el vesz-tése alatt, senkijs ne merészellyen közülök a Mezőn gyújtogatni, A Semlyekeket járatni, kutak fait Gunyhokat, és Aklok fait fel égetni, karomkodásnak Tilalmán nékiek meg jelentessék.

Tjk. 1718. 35. – Sz. K. h.

1718.

Közönséges voxolasbol⁹¹ el végezték ő kegyelmek, mivel Bernárt István és Nagy Gergely nevű Személyek a Szőlőkben gyümölcsöt lopni

⁹¹ Szavazás.

fegyveres kézzel menni merészlettek s ott megis fogattattak, azért másoknak rettentő példájára a Deresben, Hatvant Hatvant üssenek.

Tjk. 1718. 59. – Sz. K. h.

1718.

(Török Györgynétől) Sánta Györgyné Tarho magot kért.

Tjk. 1718. 60. – Sz. K. j.

1718. szeptember 19.

Herczeg István és Josa János vették ki a Tömlöczbül kezességen Oláh György nevű Jobbágyot, úgy hogy ha a jövődő Tavaszra (mely is 1719-ik esztendőben lészen) elől nem állithattják az itt valo Lakásra, valamennyit azon Jobbágy ér, annyit tartozzanak az M. Földes Ur részére pénzül le tenni.

Tjk. 1718. 61. – Sz. K. h.

1718.

(Város szolgálatában, forspontozásban, katonai szállításoknál elveszett ökrök, lovak, szekerekért nagyon sokan kérnek kártérítést, s a város ad is.)

Tjk. 1718. – Sz. K. h.

1719. február 8.

Mivel pedig az kurta korcsmárosok és azokon mulatozó személyeknek gonoszságok igen meg szaporodott, azért közönséges meg edgyező akarattal el végeztetett:

Ennekutánna az kurta korcsmán valamennyi Bor találatik (ha annyira el nem fogyott az Hordobul hogy abban 12 f. Birságot érő Bor nem találatnek) egészen hozzák el, és büntetésül ide vessessék.

2-do Ha megbizonyosodik, hogy az kurta korcsmán Bort el ado ember tudva atta a végre hogy azon Bor ott el árultassék, és az kurta korcsmás meg nem atta volna az árrát s annak utánna ez el ado ember Satisfactioért⁹² Magistratus eleiben Folyamodnék, nem lészen semmi bonificatioja.⁹³ A Kurta korcsmárosis mind az által büntetés nélkül nem marad.

⁹² Elégtétel.

3-tio. Akik a Kurta Korcsmákon isznak, vagy azokrül magok házához Bort vitetnek, személy válogatás nélkül három három Mariasra büntetnessenek toties quoties.⁹⁴

Tjk. 1719. 121. – Sz. K. h.

1719. február 19.

Komlós László özvedgye Kovács Katalin, Panna és Kovács Samuel, a közönséges Háznál becsületes Birák Uraimék praesentiajokban⁹⁵ egyenlőképpen megvallották, Hogy említett Kovács Panna két Pásztában száz utból álló Szabo Ferencz és Kurucz Péter Szőlőjök szomszédcságában lévő edgy Szőlő örökséget Tizen edgy ako Boron és 2 napi munkán, megmásolhatatlanul (meg kínálván először az Atyafiakat és Szomszédokat) örökképpen néki atta Kovács Sámuelnek, mellyet kézbe adassalis meg erősítettek.

Tjk. 1719. 141. – Sz. K. h.

1719. március 26.

Írásképpen publicaltassék a Tizedekben, ki ki maga Sörtéssét vagy egyéb Marháját Pásztor eleiben adgya, mert inntentül edgy héttel valakinek Joszágát a Szőlőkben tapasztallyák, meg Lövettetik.

A Csőszöknek pedig parancsoltassék meg, hogj a réseket fel ásák, a ki pedig nem akarja Pecséttel haicsák bé a Csőszök, és Biro Uram Terminust adván néki, ha azon Terminusra fel nem assa, adatik facultas Birák Uraiméknak, hogy meg büntethessék.

Tjk. 1719. 150. – Sz. K. h.

1719. május 7.

... Biro Uram ő Kegyelme mindgyárt hozzá fogion a téglá égetéshez Mészárszéknek csináltatására a mennyi kívántatik.

Tjk. 1719. 165. – Sz. K. h.

1719. június 26.

A pénzes Aratoknak 3 Garast napiában és ételt, a mi lehet, kéve kötőknek pedig edgy garással többet, a kik pedig buzáért aratnak

⁹³ Jóváírás, kárpótlás.

⁹⁴ Annyiszor ahányszor, valahányszor.

⁹⁵ Jelenlét, kinevezés.

Négy napra edgy vékát és ételt, mivel mostanában még 3 forinton fellyül jár a Buza, a kaszásoknak, aki semmi ételt nem veszen, adgyanak 7 Garast, étel mellett 3 Garast. A Gyüitöknek, férfiaknak 3 garast, ha eszik, ha nem eszik 6 Garast. Az Asszonyoknak 12 d. és ételt, ha pedig csak pénzért dolgozna Eöt garast ... rendeli a vármegye.

Tjk. 1719. 188. – Sz. K. j.

1719. július 18.

Böcsületes Kecskeméti, Kőrösi, Czeglédi, Alberti, Monori, Üllei, Ocsai, Némedi, Sáári, Kún Sz. Miklósi, Fülöpszállási, Isáki és Szabadzállási Birák Uraiméknak eő Kegyelmekeknek sietséggel adassék.

Isten sok jókkal áldgya meg kegyelmeteket.

Minthogy úgy vagyon értésemre, hogy a Sáskáknak sokasága a minapi elrendelése szerént, nem hogy fogyatkoznék és kevesbednék, hanem napról napra mint a Tenger szaporodik és így minden Keresztény lélek el láthattya hogy az mi jó Istenünk a tavalyi szárazság után ez második csapása a mi gonoszságunkert. Annak okáért mint hogy Emberi erő ennek nem állhat ellene, hogy az Ur Isten vegye el az ő méltó haragját rólunk, kegyelmeteknek parancsolom közönségesen, az Egyházi rendeket pedig kérem, hogy ezen Currensemnek Praesentatiojának napjátul fogvást egy egész holnapig minden nap jó reggel öszve gyülekezvén, minden Helyben minnyájan kicsinytül fogvást nagyig, a Templomokban imádkozzanak az Ur Istennek el mondván mindenkor Manasses Királynak az Imádságát és az hét Penitentialis⁹⁶ Zsoltárokat, a mellett azon egy holnap alatt minden Pénteket és Szombatot ki ki úgy böjtölje meg, hogy azon ket nap egyebet a kenyérmél és Víznel egyszer napjában ne egyék. A ki ezeket el nem követi és meg lehet tőle, hanem restségtül vagy rossz indulattal viseltetvén el mulattya, a Birák a Templomok előtt másoknak példájára kalodázzák meg és hogy ilyen Töredelmes meg alázásunk között a mi munkálkodásunk is azon sásák sokaságát fogyazthassa, Parancsolom aztis, minden Helység, a hova ezen Currensem szól, maga Ménéseit, heverő Gulyáit és sertés marháit elegendő őrizet alatt és tulajdon maga embereivel a jövő hétfőre úgy mint 24. praesentis⁹⁷ minden biztonnyal hajtassa azokra a helyekre s mezőkre, a hol a sásáknak sokasága a föld színét el borította, úgy mint: Dömsödi, Kún Sz. Miklósi, Vecsei, Tassy, Sz. Mártonyi, Solthi és Patai Mezőkre, és ottan fel s alá hajtogatván, kergetvén azon méneseiket és Gulyákat, tapodgyák, rontsák és fogyasszák még szárnyukra nem költ sásáknak sokaságát. Ugy leszen hogy az Ur Isten könyörűlvén rajtunk, a mi munkálkodásunkis Istennek segedelmébül nem leszen héában való. Ezen Currensemet a Birák és Notarius Uraimék úgy publicallyák, hogy

⁹⁶ Vezeklés, bűnhődés.

⁹⁷ Jelen (hónap).

kinek kinek tudtára legyen, senki ne mondhassa a midőn büntetés éri, hogy nem tudta a parancsolatot. Pesten.

Kegyelmeteknek Jó akaró Vice Ispánnya:
Márton.

Szeleczy

P. S. Adacsi Puztán elegendő folyó viz vagy, Kún Sz. Miklosin pedig elegendő kutak. Dömsöd, Vecse, Tass, Sz. Márton, Solth és Pataj nem messze a Dunához, mindenütt a Marhákat itathatni, sertés marhák pedig mind végig ott maradgyanak, elég eledelek lészen a Sáskákból és megis híznak rajta.

(Később az alispán oda módosítja rendeletét, hogy a három város⁹⁸ lakói közül az imádkozzék és böjtöljön, aki akar, a Duna melléki községek nagy bajának eltávoztatására.)

Tjk. 1719. 195-195. ill. 197-198. – Sz. k. h.

1719.

(Gyurász István Fazekas Jánost így szidja:) Nyisd meg az ajtot re-bellis ilyen adta, mert meg gyujtom az hazadot ... Calvinista kutya.
(Százat kap érte a deresben.)

Tjk. 1719. 133. – Sz. K. h.

1719.

Toth Mátyásné ... mondotta Hajagos Jánosnének ezen szokot: Nem az én Anyamat kötözték ki a Galamb-Guczhoz, hanem a te Anyadat.

Tjk. 1719. 159. – Sz. K. h.

1719.

... Szívós János a városbul Szőlő karókat hordot ki ...

Tjk. 1719. 199. – Sz. K. h.

1719.

(Tóth Mihályné így szidja az urát :) Ezer Millionyi Menyörgő Meny-kő üsse meg a Lelkét ... Job szeretném a Pokolbéli ördögöt látni, hogy sem ezt a Rühes teremtettét ... Ördög jöjjön Tüzes menyörgő

⁹⁸ Kecskemét, Nagykőrös és Cegléd.

Menykö Lelkére, Hét millionyi menykö a ki az égből le jön, üsse meg a diszno formán termett szuszma lelkét...

Tjk. 1719. 202-203. – Sz. K. h.

1719.

Sz: László Király napián, midőn Sz. Királyi Pusztán Leendő Bucsurá Mathé Kata Takács András fiát, Jánost hijtta volna, azt felelte, hogy ő Lo háton mégyen s nem ér véle ...

... Takács János a Templom oldala mellett való Bor mellett maradt, meg álván Kovács Kata a kocsiával, le szállott és ment vissza a Templomhoz ...

Tjk. 1719. 203-205. – Sz. K. h.

1719.

... a Tömlöczbül elől hozatván Cziczke István Juhászt, káromkodását meg vallotta coram Sedis, qualificallya⁹⁹ azzal, hogy nem mást, hanem feleségét szidalmazta volna attával es teremtetével a többit pedig Lelkűvel szydta.

Deliberatum est.

Minthogy a Tavali Esztendőben is efféle karomkodásért meg csapott s azzal nem gondolván ismét el követte, azért a Deresben jó formában Százat üttessen raita kis Biro Ur.

Tjk. 1719. 211. – Sz. K. h.

1719. augusztus 6.

... A Dohányzokat hogy Birák Uraimék meg büntethessék el végeztetett ...

Tjk. 1719. 213. – Sz. K. h.

1719.

... Bencsik Mihály felkapván egy hegyes rakonczát az Eöcséhez hajtotta ...

Tjk. 1719. 215. – Sz. K. j.

⁹⁹ ... bírói szék előtt, módosítja ...

1719.

... Bencsik Mihály ... hajnalban ki menvén a városról ... el ment vontatni ...

Tjk. 1719. 215.

1719.

... fel kapván a Derék Szeget Bencsik Mihály, az Eöcsét Ferenczet egyszer válban ütötte vele ...

Tjk. 1719. 216. – Sz. k. h.

1719. szeptember 18.

Sárközi Pál Szék Biro mind untalan azon Instalvan a becsületes Tanács előtt, hogy engedgyék meg ő Kegyelmek 6 d. vágatni fontját az Husnak, okát ezt adván, hogy ők drágán veszik az Marhát, egyszer s mind aztis kívánták hogy probaltassék meg az most leg utolszor vett 50 Marhán, mivel azoknak párját 22 Talléron vették, mivel pedig a midőn dolgokat visgálták volna, comperialtatott,¹⁰⁰ hogy az Marhát nem ugy vették a mint mondották, mivel 20 Tall. és 16 polt. vették párját, azomban az Laistromban sem irták bé annak rendi Szerint, e mellett magokat meg kötöttek, ha csak 6 pénzen a becsületes Tanács meg nem engedi vágatni. Mind ezen fogyatkozásokért, hogy Sárközi Pál, Benkő Istvánnal edgyütt estvélig a Tömlöczben tartassanak, és akkor Törvény kezességén ki bocsáttassanak, el végeztetett.

Tjk. 1719. 230. – Sz. K. h.

1719.

... A Ketteje ökor pedig Kis János és István Atyafiaknál maradott edgy szekérrel edgyütt, ahoz valo 2 csatlo és 1 vontató Lánctal s kötő kötéllal ...

Tjk. 1719. 235. – Sz. K. h.

1719.

El végezték Őkegyelmék hogy kévekötő és arató férfinak napjában fizetése legyen 1 máriás garas, az asszony aratónak pedig 1 napi

¹⁰⁰ Kiderül.

fizetése lészen 2 peták. aki pedig buzával fizet, az férfinak ad 1 napi bérében 3 csupor buzát, az asszonyi állatnak pedig két csupor buza legyen a bére.

Tjk. 1719. – Sz. K. h.

1719.

... Ekecsi Mihály a göböly ökrök pásztora, marhái közibe keveredett ökröt levágott, és eltékozolta, ezért akasztófát érdemelt volna, de mivel az ökör árát megadta és maga ifju ember lévén életének megjobbítása felől reménység lehet, azért élete meghagyatik, mind azon által, hogy ebbéli cselekedete büntetés nélkül ne maradjon, tartozzék a Homágiumot¹⁰¹ azaz 40 rénes forintot megfizetni.

Tjk. 1719. – Sz. K. h.

1720.

Szizgyártó István pedig szitkozódásáért meg csapatván, midőn azt kiáltották volna véle, hogy a szitkozódónak el leszen a virágja, akkor azt kiáltotta az ki az rossz emberek bottya alá fekszik ez leszen a virágja, ezen rosz szaváért determinálták őö kegyelmek, hogy ujonnan 40. csapjanak rajta.

Tjk. 1720. 269. – Sz. K. h.

1720. február 5.

Kovács Miklos pedig Oláh János Lagziában edgy Dragonyossal edgyütt étczakának idején hatalmasul menván, Kis Ferencné, Hajmási János, Molnár Jánosné és Ugyan Olá János fassioibol¹⁰² nyilván ki tesszik ottan minémü Isten ellen valo káromkodásokat vitt legyen véghez, melyre nézve a midőn a Dragonyossal edgyütt kitaszigálták volnais a házból, annak utánna ismét törték az aiot, Hagymási Jánosnak pedig ő Kovács Miklós szakállába kapván félre döntötte, azért közönséges potiori vocum suffragio (!) Deliberaltatott.¹⁰³

Mint hogy Kovács Miklos Láttatik okának lenni, hogy azon Dragonyos fenn említett Lagzis házhoz ment mert ha ő Tolmácsnak el nem ment volna véle, a Dragonyos nem ment volna oda, mely oda valo menetellel ha valamely gyilkosság történt volnais ő okozta volna, e mellett hogy káromkodott és az öreg Emberek ugy mint Hagymási

¹⁰¹ Dij, vérdij.

¹⁰² Tanúvallomás.

¹⁰³ Többségi szavazattal született a döntés.

Jánosnakis szakállában kapott Százat üssenek Deresben raita büntetésül, annak utánna pedig több illetén történhető veszekedést hogy ne okozhasson, a Városbul igazittassék ki.

Tjk. 1720. 275. – Sz. K. h.

1720.

... Kis András menti azzal magát, hogy ő Czirkot kötözött, s azért nem vezethette haza a Lovakat.

Tjk. 1720. 278. – Sz. K. h.

1720.

Gillics István proponállya, hogy ez előtt edgy Esztendővel Kozma Ferenczel Szabo és Szatmári Borbély Istvánnal Lajosi Határban Mező Mihály kertyénél levő kormcsmában edgyütt mulatván ... megborosodott ...

(A korcsmárosnét Csók Pönének hívták.)

Tjk. 1720. 303. – Sz. K. h.

1720. április 7.

Által láttya a Nemes Vármegye kiknek (tudni illik a kiknek szőlejek, és gyümölcsös kertyek nincsenek) tellyes fejességét, hogy három rendbeli parancsolattyára sem szőlőket sem gyümölcsös kertet nem épitti; Parancsoltatik azért kiknek kiknek, hogy az kiknek szőlőjök nincsen, fogják fel, és mívellyék, ahoz vagy szőlőben, vagy kertben ki ki 100 szilvát ültessen bé, 25 vad körtvélyt és 25 vad Almát (ha szelidekbül nem szerezhet) ültesse bé, és bé is oltsa 12 f. birság alatt ...

(Irja a vármegye községeinek Zlinszky szolgabíró.)

Tjk. 1720. 329. – Sz. K. h.

1720. október 6.

... még ma a templomok előtt publicaltassék:

Senkijis a Kun Pusztákra Occonomizálni¹⁰⁴ ne mennyen, ha annak utánna valaki magát meg kemenyitti s ellenkezöt cselekszik, Becsületes Fő Biro Uram ki küldvén, az ekéjeket is vagdaltassa el.

¹⁰⁴ Gazdálkodni.

Tjk. 1720. 393. – Sz. K. h.

1721. február 15.

Monori István 2 pászta szőlejét eladja Toth Szabo Ferencznek ...
74 Idest: Hetven Négy Talléron, és edgy Nadrágon, mellyis edgy Tallért ér.

Tjk. 1721. 419-420. – Sz. K. h.

1721.

... Mező Mihály ... Kécskére menvén szénáért, az utban két rakonczáját el vesztette ...

Tjk. 1721. 426. – sz. K. h.

1721.

Bábák:
Baxa Péterné és Nyitrai Ferencné.

Tjk. 1721. 443. – Sz. K. h.

1721.

Kovács György ... két vasárnapon látta, hogy Nyilással Vörös István háza előtt a más uczán kártyázott a menyecske ...

Tjk. 1721. 466. – Sz. K. h.

1721.

(Német Pálné vallomásából.)

... atyafiság lévén Pulai Péternéhez a fátens, magához hitta Pulainét és kérte, hogy fürdőt főzzön nékie, mert igen rosszul vagyok, a vér szakadoz tőle, mert az ura három óráig az előtt való étczaka barmolta, az az közösült vele s attul romlott meg ...

Tjk. 1721. 456. – Sz. K. j.

1721. június 11.

Jobbagysága mellől el szökni igyekező Méhes Takács Istvánt veték ki kezessegen a Tömlöczbül Buidoso Peter, Somodi György s Berta János oly conditio alatt hogy ha ez után el szökik, valaminemű büntetést a Törvény ez iránt reájok vet készek lesznek arról eleget tenni.

Tjk. 1721. 469. – Sz. K. h.

1721. június 24.

(... a városi tanács kimondja hogy) ... az kertek között Fejős Juhotkat és legeltető Juhászokat és egyéb szolgálakat ha Biró Ur az Hadnagyk által tapasztaltat, azokat jó formában megcsapattassa.

Tjk. 1721. 485. – Sz. k. h.

1721. július 6.

... Bajnoczi Borbara ... be hozatván azért, hogy az Pinczénél azon munkás Németekkel ivott s mocskos szókat szólván az után azon németekkel ki szándékozott volna menni az Városon kívül ...

Tjk. 1721. 485. – Sz. K. h.

1721.

... Kis István ... Nehay Tisz. Selymes János Praedikator Uram kocsiából a Ferhéczet el lopta ...

Tjk. 1721. 486. – Sz. K. h.

1721. július 9.

A dohányzást közönségesen tilcsák meg becsületes Várossi és Falusi bírák s ugj a Gondviselők, Hadnagyk s Tizedesekis, és a kin tilalom után elsőben tapasztallyák akár 1 Rf legyen a büntetése, akár 12 pálcza, másodsor 2 Rf. 24 pálcza, harmadszor 3 Rf vagj 36 pálcza és igj egjel s tizenkettővel fellyeb mindetig. Ha pedig a Biró, vagj Vármegye szolgálja meg nem bünteti, a ki a N. Vármegyének bé adgja a büntetésnek felét a megjelentőnek adgják, ha biró pedig vagj Vármegye Gondviselője ki ki maga tisztihöz képezt bünhödgjék érette (írja a viceispán).

Tjk. 1721. 489-490. – Sz. K. h.

1721. július 22.

Nem egyszer, hanem egjnéhányszor sub poena etiam¹⁰⁵ Császár és Koronás Király Urunk eő Felsége Kegyelmes Parancsolattját, mind in Paribus, mind pediglen publicaltam vala Kegyelmeteknek currentaliter,¹⁰⁶ hogj az Ország uttyait egj felől 25 más felől is 25 Lépéssel tagos, és szabados legyen, és ne szántsák, vagy bé vessék hogj az Tőser Uraimék békeségesen és minden kár nélkül felső Provinciákban Hajthassák Göböllyöket, és semmi okkal móddal azokat ne taxállyá ...¹⁰⁷ Imé utolszor parancsolom ez utolsó eő Felségének Parancsolattjának erejével ...

(Írja a vármegye közséégeinek a szolgabíró.)

Tjk. 1721. 491. – Sz. K. h.

1721.

... Uj vári Kis János Körösön Kürti Miska nevű legényel egj istállót megásván egj Ködmönt, egj subat és egj bőr kapczát el lopott ...

Tjk. 1721. 502. – Sz. K. h.

1721.

Borbély János Szolgálója mint hogj maga Asszonyát rosz Nemzetiségnek mondani és egyéb illetlen szokkalis illetni nem átallotta, azért másoknak példájára a Plengérben Tizen kettőt üssenek raita korbácsokkal és kiálcsa meg: Valaki az Asszonyát aképpen dehonestallya¹⁰⁸ akképpen leszen büntetése.

Tjk. 1721. 507. – Sz. K. h.

1721. november 29.

Ambrus János és Buidoso Jakab, a kik a Vásárban valo vigyázásra hittel voltak kötelessek, Bérért, azomban Zörgő Jánost, a ki Szűr ujiának ki metecésében tapasztaltatott s kezekben a végre adatott, hogj azt a tömlöczben vezessék, ők pedig az utban valo vezetésből el

¹⁰⁵ Büntetés alatt is.

¹⁰⁶ Másolatokban ... körlevélben ... közöltem ...

¹⁰⁷ Díj fizetésére ne kényszerítse ...

¹⁰⁸ Gyalázza.

bocsátották s hihető hogy kész akartva bocsátották el, mert ugyanis két ember meg tarthatott volna edgyet, a mi nagyob Zörgő Jánosnak Szűrjeis nálok volt, mellyet vissza bocsátottak néki, miért mivel említett vigyázók hitbéli kötelességekkel ellenkezőt cselekedtek, Zörgő János pedig Tolvajlásban tapasztaltatott, holnap mindenik 50-50 pálcza ütessel, a deresben véghez menendőkkel büntetessenek.

Tjk. 1721. 544. – Sz. K. h.

1721. december 11.

Katona Bálint adott Fekete Márknak örök árron, meg másolhatatlanul Tizen edgy Borozda Szőlőt, alkul szerint Tizen két Renes forintokon.

Tjk. 1721. 546. – Sz. K. h.

1722. február 15.

... mind azokat az árkokat valamellyeket a Csordás kutya körül a végre ástak a lakosok, hogy azokban vagy veteményes kerteket allítsanak vagyis szőlőket ültessenek egészben be vonattassák Birák Uraimék, mivel azokkal nem csak az Nyomást foglallyák, hanem az Semlyéken való kutat is el rekesztik az Csordátul, annyira hogy innya oda bé nem mehetne, ha pedig azon kuttul elrekesztetnék a Csorda, más Hely olyan, a kin kutat lehetne csinálni, a tájékán nem is találtatnék...

Tjk. 1722. 560. – Sz. K. h.

1722. március 1.

... a dato praesente¹⁰⁹ a Város Közönséges Pinczében a Bornak Itczéjet 4 d. árullyák a végre, hogy a Szegény Lakosok magok Adójára, Borokbol pénzt kaphassanak.

Tjk. 1722. 563. – Sz. K. h.

1722.

... az méncset Rusáné az Asztal alá tette ... az méncset el oltván edgymás melé feküdtek...

¹⁰⁹ A jelen időponttól...

Tjk. 1722. 582. – Sz. K. j.

1722.

... azt is látta ... mikor Veres Kata a juhásznak csikmákat és pogácsát küldött ... hogy az őt szeresse...

Tjk. 1722. 592. – Sz. K. j.

1722. május 10.

(Kemenczei András nevű zsellér) attával teremtettével, lelke felcsinálásával (szidalmazván a város csaplárait) ... e képpen deliberaltak eő kegyelmek felőlle közönségesen, hogy mái napon a templomból való ki jövetelkor délben jó 50 pálczát s estvéli ki jövetelkor is 50 pálczát másoknak rettentő példájára ugjan példáson adgjanak nékie s az után kiáltassék meg véle, hogj a ki a félet cselekszik, a leszen a fizetése.

Tjk. 1722. 609. – Sz. K. h.

1722. május.

Két legényt nem eresztenek be a szolgák mulatozásába, amiért egy tyuktojás sütetni idő után felgyujtják a házat.

Tjk. 1722. 615. – Sz. K. j.

1722. július 12.

Ha Szék Birák Uramék comperialtatnak¹¹⁰ inntúl hogy a Város Lakossaitul a Mészár Székre Vágo Marhat vehetnének s azoktul meg nem vészik hanem külső Helyekre mennek s ott vésznek Marhákat, nem pénzel, hanem pálczázással büntettessenek meg.

Tjk. 1722. 643. – Sz. k. h.

1722. július 12.

... ő Kegyelemek el vegzették hogy minden Mester Embereknek Czehekbül, valakik a Városban laknak, Articulussaikat bé hozassák

¹¹⁰ Értesülnek.

Birák Uraimek s azok a Város Protocolumában parialtassanak,¹¹¹ a kik pedig oda nem akarnák adni, kénszerítettés keppenis csak ugyan bé vegyék ő kegyelmek.

Tjk. 1722. 643. – Sz. K. h.

1722.

(Tollasné így szidja Bíró Erzsébetet:) ... Aha orczátlan Hunczfut Lelkű pernehajter ...

Tjk. 1722. 668. – Sz. K. h.

1723. február 1.

Lakatos János Mesterrel pedig ugyan akkor az Órának tisztittásáért a becsületes Tanács meg alkudott Tíz Renes Forintokban.

Tjk. 1723. 708. – Sz. K. h.

1723. április 11.

(... Bekő András úrnak és Bodacz Istvánnak a tanács a) ... Nyír farkán levő Nyaraló helyet ... oda adta és engette, úgy hogy szabadosan birhassák magok és utánnok következő Törvényes Maradékik.

Tjk. 1723. 720. – Sz. K. h.

1723.

(Bodó Judit tanúvallomása)

... Láttam, hogy Juhász Ferenc felesége ... szalonnával foglyot főzött.

Tjk. 1723. 751. – Sz. K. j.

1723.

... parancsolnák meg a tizedekben valakiknek sütőkemenczéje körül nádából csinált fala vagyon, azt szednék fel, hogy a szélvészek alkalmatosságával gyuladás ne történjék ... akkor ők elmentek Sz. Király Pálhoz, kinek is olyatén nádfala volt sütőkemenczéje körül,

¹¹¹ A jegyzőkönyvbe másolják be

megjelentvén a parancsolatot, arra azt felelte ő kigyelme, hogy ő nem szedi, hanem menjen oda maga Biró Ur és szedje ki.

Tjk. 1723. – Sz. K. j.

1723.¹¹²

Becsületes Tanács.

Mivel Gyöngyösi Borbély András sem czéhünknek, sem annak articulussainak erejével és igazságával semmit nem gondol, magát egészen ellenünk szegezvén és minduntalan pro és contra oppugnálnván,¹¹³ kénytelenítettünk ez alkalmatossággal Kegyelmetekhez, mint bizodalmas jó Atyáinkhoz folyamodnunk ez Borbély András miatt lett sokszori ügyünknek és bajunknak vége szakasztása kedvéért, minthogy mostan is provocalt bennünket, panaszt tévén ellenünk, mi is ezért sokszori excessusit¹¹⁴ Kegyelmetek eliben így adjuk.

1-o. Nemes Birák Uraink parancsolattyából egy agyon veretett le-gényhez halálának okának megtudásáért kellett táblát járatnunk, akkor Borbély András futott mindjárt Czéhmasterünkhöz, illetlen szók-kal becstelenítvén, (melyre bizonyoság Balog Mihály) így szólván nagy haraggal: miért járat táblát, vagy kell, vagy sem (Salvo honore)¹¹⁵ ... kellett volna néktek, sem Czéh, semmit sem tudtok hozzá, én érdem-lettem volna meg a Czéhmasterséget, nem te, et alia infinita.¹¹⁶

2-o. Czéhgyűléssünknek idején sokszor emberségesen és becsüle-tesen kértük, intettük is egyszersmind Borbély Andrást, hogy míg Czéhünknek bizonyos dolgait communi consensu¹¹⁷ el nem végezzük, maradjon közöttünk a törvény mellett, ezt toties quoties¹¹⁸ megvetette és elszaladt közülünk.

3-o. Az inasa levelet akarván váltani, egyben gyűltünk; elérkezvén Borbély András nagy haraggal, protestalt,¹¹⁹ hogy a kontárok neveit a levélben ne tegyük, erősen vervén törvényünk ellen Czéhünk asztalát, és dehonestált¹²⁰ mindnyájunkat; némelyeket közülünk kardra és fegy-verre híván és villát kapván fenyegetődött, így szólván egyik B(orbély) társunkhoz: ha valamit nem űznék, mindjárt rosszul járnál.

4-o. Tisztességes levelünk érkezvén Pozsonyból, olvastuk publice, hogy ő kegyelmek levelünket látván tanítványainknál, mindenkoron műhelyekben fogadják, ezt hallván Borbély András, kaczagással

¹¹² A szöveget tartalmazó lap a kötetből kiszakadt. A befejező sorok a datálással együtt hiányoznak. A bejegyzés után közvetlenül egy 1724. január 15-i keltezésű, ugyan-csak a borbélyokra vonatkozó tanácsi határozat található, így valószínűleg az előző év végén, vagy 1724 legelején történhetett e résznek a beterjesztése.

¹¹³ Mellette és ellen vitatkozván ...

¹¹⁴ Kihágás, túlkapás.

¹¹⁵ Tisztességgel.

¹¹⁶ És hasonlókat vég nélkül.

¹¹⁷ Közös egyetértéssel.

¹¹⁸ Mindannyiszor.

¹¹⁹ Tiltakozott.

¹²⁰ Becsmérelt.

megcsúfolt, és mondván. Én rajtam is áll még az, mert valahová menne a Kegyelmetek tanítványa, mindenütt utána irok, meglátom, ha bé fogadják?

5-o. Mindezeket törvényesen és engedelmesen magunk közt akarván elvégezni, midőn törvényünket előtte olvastuk, felugrott, mondván: mit ér ez a törvény, ennek nem állok, mert még ennél nagyobb törvény is vagyon; mit tudtok ti hozzá, hiszen jobban értek én hozzá. Akkor törvényünket is Czéh asztalán megütvén, semmibe nem engedelmeskedett; mi is törvényünk articulusainak vigore¹²¹ szerint zálogját vettük, melyet eligazításig Czéhünk ládájában tartunk.

6-o. Ha valahol valamelyikünknek sebese vagy patiense esik, azokat befutkossa, ott mindenikünket földig aláz, dicsérvén magát, hogy ha csak ő meg nem gyógyítja, egy Borbély sem Kecskeméten, melyre bizonyágink felesen vagynak.

7-o. Minthogy articulusunk tartja, ha valamely mesterhez oly szó adatnék, ki tisztesség ellen volna, tehát köztünk ne maradhasson, hanem ha megtisztítja és megigazítja magát; minthogy felesége magát felakasztotta, kivántuk, hogy igazítsa magát, és ha megtisztította magát, mind külső, mind belső Forumon, arról hozzon attestatiót,¹²² kit Czéhünk ládájában megtartván, mindenkor mellé megfelelhessünk a külső becsületes Czéheknek; de ebben is szót nem fogad.

8-o. A becsületes, nemes Tanácsnak parancsolatjából eleitől fogva tiltottuk, hogy felesége ne borotváljon, de mind a b. n. Tanácsnak parancsolatja és végzése ellen mind a mi tilalmunk ellen is mind eddig is hatalmasan bor...¹²³

Tjk. 1718-1727. – Szilády K. m. B. XLV.

1723.

(Tanúvallomásból.)

Markus János ... midőn kifelé ment a Szőlőkben ... oda ment hozzájuk Kurucz János nevű csősz, edgy Lánca lévén kezében ... (A csősz azon éjjel megölik.)

Tjk. 1723. 771. – Sz. K. h.

1724. január 15.

Bls Főbiró Kis János úr convocaltatván a bls Tanácsot, nevezetesen nemes idősb Kalocsa István, Biró György, Bekő András, ifjabb

¹²¹ Pontjainak ereje...

¹²² Igazolvány, bizonyítás.

¹²³ A bejegyzés további része hiányzik. Mivel a következő, ugyancsak a borbélyokra vonatkozó szövegrészek a város jegyzőkönyvéből valók, feltehető, hogy ezt is onnan másolta ki Szilády Károly.

Kalocsa István, Bíró Mihály, Markó Miklós, Bán András, Szőke János és Takács Mihály Uraimékat, akkor

Városunkban lakozó Eperjesi Borbély János praesentalta¹²⁴ ő kegyelmek előtt néhai boldogemlékezetű ő Felsője 3-ik Ferdinánd császár és koronás király urunk ő felsége által még az elmúlt 1649-ik esztendőben az Nemes Nagy Győr városa béli böcsületes Borbély Mesterembereknek kegyelmesen kiadott articulásoknak valóságos párját, ugyan említett mester emberek által a mellé feltett, mesterlegények részéről, úgy az inasok részéről való Articulusoknak is párjait, melyeket méltóságos gróf Koháry István kegyelmes földesurunk exellentíája is Csábrágh várában, die decembris 1723. kegyelmesen confirmálni¹²⁵ méltóztatott s az ő confirmációját pecsét alatt indorsative¹²⁶ kiadatni, említett articulásokat publice felolvastván helyesnek találtatott, hogy a mestereknek első articulájában feltett főmosáshoz hozzá adassék, hogy tudni illik nem csak a főmosás, hanem a szakállnak elborotválása is vasárnapokon és sátoros ünnepnapokon különben ne légyen szabad, hanem ha olyankor vásárunk történének, avagy valamely külső tisztségbeli úri emberek, vagyis hadi személyek kívánnák, másként ha olyaténokat, a kik városunkbeli Magistratus jurisdictiója¹²⁷ alá tartoznak, borotválni tapasztaltatna, akár mesteremberek, legények vagy inasok, érdemlett büntetéseket el fogják venni.

Tjk. 1718-1727. 772. – Szilády K. m. B. XLV.

1724.

(A csizmadiák céhmestere panaszt tesz a tanács előtt Rosembergi János csizmadiák mester ellen, hogy a céhgyűlésben egyik társát szidalmazta s azt állította, hogyha kálvinista volna, nem büntetnék meg, amit a tanács előtt is hangoztatott.)

Azért hogy másoknak példájára palczával Huszat üssenek raita s annak utána a Czéhet meg követvén fogadgya fel hogy többbe affele mocskos beszédekkel nem illet, annyival inkább az Religiók között való edgyességnek háborgatója nem leszen.

Tjk. 1724. 824. – Sz. K. h.

1724.

(Egy szabómester pedig a gyűlésben való káromkodásért, a céhvel szemben való engedetlenségéért s mert egy hozzá küldött céhtag

¹²⁴ Bemutatta.

¹²⁵ Megerősíteni, jóváhagyni ...

¹²⁶ Hátirattal ellátva ...

¹²⁷ A városi tanács hatásköre ...

süvegét leverte, 30 pálcára büntetett a tanács, s kövesse meg a megbántottakat.)

Tjk. 1724. 827-828. – Sz. K. h.

1724. február 4.

Szolgák és szolgálók szolgálatuk elhagyása után tartoznak egy hét alatt újra elszegődni, különben az egész esztendei "Censust vagyis Magyar Adót" kivetik rajtuk s megbüntetik őket. (Diétai parancsból¹²⁸ rendeli a vármegye.)

Tjk. 1724. – Sz. K. j.

1724. június 5.

... Nemes Idősb és Ifjabb Kalocsa István Uraiméknak engedtetett Vatyai Pusztának ususa úgy hogy a kegyelmek az Harmincz renes forint Arendat esztendőnként le tévén, annak utanna birhattyák, a meddig ő kegyelmeknek tettzeni fog.

Tjk. 1724. 839. – Sz. K. h.

1724. augusztus 10.

A Penna kévéért, vagyis farkas kévéért, az az Penna penzt kész pénzü, nem hogy nyolcz pénzt (a mit eddig szokták venny) de kevesebbet ne merészellyen senki adnj pénzü hanem agya ki néki minden gazda kinek buzája vagyon az egy kéve búzát, a ki farkas kévének neveztetik az az övék nem töb és nemis kész pénz, kiben ha ellenkezőt cselekszenek a Pesti Tömlöczöt el nem kerülük a Birák ... (írja a szolgabíró.)

Tjk. 1724. 862. – Sz. k. h.

1724. augusztus 10.

(Koldusok összeírását rendeli el a felséges parancsolat szerint a vármegye. Neveiket, származásukat, fogyatkozásukat, nyavalyájukat leírva mielőbb a szolgabíró kezéhez kell adni.

Néhány nap múlva pedig olyan rendelet jön, hogy a koldusokat mindenütt küldjék származási helyükre. Akik pedig nem

¹²⁸ Az országgyűlés rendelete alapján ...

dolgozhatnak, azokról a helység gondoskodjék, a munkaképeseket pedig szorítsák dologra), hogy sok rosszaságok el távoztassanak.

Tjk. 1724. 863. – Sz. K. h.

1724. augusztus 25.

... a hol még eddig nem Dezmáltak az Püspök Dézsmásaj szokások szerént a Penna, és farkas kéve helyet semminemő pénzt nem köl adni, senki meg se próbállya az egy kévén kívül, az obveniál¹²⁹ nekiek.

Tjk. 1724. 869. – Sz. k. h.

1724.

... Kovács Eorsebeth Suthi Judith ellen fel emelvén a Rökkát hozzá ütött ...

Tjk. 1724. 878. – Sz. K. h.

1725. január 4.

(Cselédek fogadására és elbocsátására a vármegye az újesztendő napját jelöli 12 f. büntetés alatt, ezentul tehát eddig és ne Szt. György napig alkudjanak) amint eddig volt szokás a mint más Nemes Vármegyékbenis observaltatni fogh ...

Tjk. 1725. 912. – Sz. K. j.

1725. január 4.

... A Nemes Emberek akkorban (t.i. a vármegye gyűlésére) az Armalissait és Testimalissait¹³⁰ hozzák elő és mutassák, máskint a ki meg nem mutattya, magának tulaidonicsa ...

Tjk. 1725. 912. – Sz. K. h.

1725. január 14.

¹²⁹ Megilleti őket ...

¹³⁰ Nemesi levél, (testimoniales) bizonyáglevél.

(Midőn) ... az itt valo Boldog Aszszony Czébelieknek Lakozások lett volna Szántó Joseph edgy darab meg tisztított Malacz hust ki kapván a Tekenyőbül az házbul ki hozta ...

Tjk. 1725. 918. – Sz. K. h.

1725. január.

(Koldusokat, cigányokat a) felséges Locumtenentiale Consilium¹³¹ ismételten eltiltja a koldulástól.

1725. 929. – Sz. K. h.

1725. február 16.

Iffiu Farkas Gergelynek a mely Három Pásztábul álló egy darab szőlőbeli öröksége vala itt közel a városhoz ... el atta és mindgyár per manus¹³² bocsátotta ... Hetven négy Tallérokban és két pár csizmákban örök és megmásolhatatlan árron ...

Tjk. 1725. 941. – Sz. K. h.

1725. március 2.

Vas Mihályné Tancsa Jánosnak két pásztábul állót 24 talléron ad el, 60 polturájával számolván egy tallért.

Tjk. 1725. 959. – Sz. K. h.

1725. március 2.

Az Szűcs Czéhbeli becsületes Mester emberek közül nevezetessen Kosa Gergely, Izsáki Mihály, Komaromi Mihály, Szűcs András és Szűcs Márton meg jelenvén, kikis Néhai M. Groff Veselenyi Ferencz Urunk ő Excellentiajatul ki adott Articulusokat presentaltak,¹³³ egyszer s mind kívánták hogy azokat el olvastatván, a mellyik részében a becsületes Tanács difficultast tenne,¹³⁴ azt most adná értésére nékiek, mivel ők ő Felségétül ujab Articulusokat kivannak ki venni, hogy annak ki vétele után valamely contradictio ne intervenialna¹³⁵ a becsületes Tanács

¹³¹ Helytartótanács.

¹³² Átengedte, használatba adta.

¹³³ Szabályzatot bemutatták ...

¹³⁴ Kifogást emel ...

¹³⁵ Ellentmondás, kifogás ne jelentkezzen ...

részéről. Mely kívánságokra azon Articulusok el olvastatván semmi ollyas difficultas nem taláztatott, sőt helyesnek taláztatott hogy innen tul az ollyatén idegen emberek, a kik Börök vásárlásának okáért a Városban jönnek, tartozzanak magokat leg először is az Városnak akkori becsületes Birájának, az után pedig az becsületes Szücsök Czéh Mesterénél magát bé jelenteni s akarattját meg mondani, ha padig magokat bé nem jelentik, az ollyanoktul az meg vett Böröket el lehet venni ugy mind az által hogy az árrát, a mint meg vette le kel nékiek tenni.

Az elletőkön és egyebüttis kívül a Városon, se itt Valoknak se idegeneknek vagyis kívül valónak nem leszen szabad Böröket venni az meg vett Böröknek el vesztése alatt.

Tjk. 1725. 960. – Sz. K. h.

1725.

(Danka Mihályné és Hajdu alias¹³⁶ Gyujtó Mihály Molnár Gergelyné k...nak mondták, a tanács előtt ezt nem tudván bizonyítani, egymásra tolják, hogy egymástól hallották, amiért is) ... másoknak példájára Danka Mihálynén korbátcsal Százat suincsanak, Hajdu alias Gyujtó Mihály pedig Husz forintot fizessen ...

Tjk. 1725. 965. – Sz. K. h.

1725.

... Mencser János Juhász Tegnapi napon Illyés Ferencz Feleségének még a Teremtésitis mocskos szidalommal illetve. Azért hogy mások példájára Százat üssenek raita el végeztetett.

Tjk. 1725. 969. – Sz. K. h.

1725. április 4.

(Bujáki Mihály Szabó Gergelynek három pásztából álló szőlejét a) T. P. Pyaristák szőlejének szomszédtságában (25 talléron adja el.)

(... Faragó Ferencz Afra Jánosnak 4 pásztából állót 22 talléron) az evictiot¹³⁷ magára válalván ...

Tjk. 1725. 971. – Sz. K. h.

¹³⁶ Más néven.

¹³⁷ Kezesség, védnökség.

1725.

Zolnai György minden ok nélkül Szabo István Uram Lelkét Ráczos mocskos szókkal illette, azért hogy harminczat üssenek raita a Deresben, elvégeztetett.

Tjk. 1725. 971. – Sz. K. h.

1725.

Mészelij András alias Csetfel ... rút mocskos szitkokkal szitkozódott és a Reformátusokat Pogányoknak mondotta ... (amiért 60 korbácsot kap és reversalist kell magáról adnia, melyet ha megszeg, kicsapják a városról.)

Tjk. 1725. 972. – Sz. K. h.

1725. április 22.

... el végzették ő kegyelmek, hogy Bán András, Horváth Sámuel s Varga András Uraimék s az ő Kegyelmek Társai a dato psent.¹³⁸ birhassák és magok Marháit Pascualtathassák¹³⁹ Pusztá Péteri Zalogos Pusztáján a Városnak, magok Marháit s esztendőnként minden edgy Falkátul 12 Idest Tizen két Tallért tartoznak böcsületes Birák Uraimék kezekhez Arendat fizetni.

Tjk. 1725. 974. – Sz. K. h.

1725.

(A Galambosi pusztán egy gyermeket Kovács István bérese azzal gyanúsít, hogy bocskor szíját ellopta. Egy béres és egy juhász társával vallatván, előbb jól elverék a fiút a "Rudasó kötéllel", azután a gunyhó gerendájára húzták fel a kötéllel összekötött lábánál fogva alatta tüzet raknak, de a gerenda leszakad a fiú alatt, mire egyik az összekötött lábát, másik a fejét fogja meg a fiúnak, a harmadik a tüzet rakja és) ... úgy kezdték a gyermeknek az alfelét piritani, le vonván lábra valóját... (Mikor mások is odajöttek, vallatók azt mondják nekik:) ... mennyetek el talán maid jobban ki vallya, azok el menvén ujobban kezdtetik keminyebben sütögetni...

Tjk. 1725. 975-976. – Sz. K. h.

¹³⁸ A jelen időponttól.

¹³⁹ Legeltethessék.

1725.

... Varga András ... egy körtvél fátt adott ... a vályuert. Az kút Agost és Kút Gemest maga házatul vitette ...

Tjk. 1725. 980. – Sz. K. h.

1725.

Huncsik Márton ellen (a kajs Pápa Györgynél lakik) elégséges Tanuk fassioiból ki tetczett, hogy ő az proxime¹⁴⁰ el mult Vasárnap az Város Korcsmáján Lévo Strása Haidut nem csak attával Teremtettével szidal-mazta s lelkét fel csinálta, de az Nyakra valo jatis meg fogván, ha mások ki nem vonták volna kezéből, megis foitotta volna, azért a Piarczon levő Deresben ötvenet üssenek raita s meg kialcsa hogy a ki a Pinczén lévő Strása Haidura támad a lészen viragja vagyis büntetése és mint hogy maga nyelve vallása szerintis már 11 Esztendőtül fogvást Arva Országban lévő Feleségénél nem volt, a Városban valo Lakasa meg nem engedtetik, hanem oda vissza küldetik.

Tjk. 1725. 995. – Sz. K. h.

1725.

Paraszt Vármegye Gyüleasej, és Gondviselőj tellyességgel kaszáltatnak. Ennek utánna nem szabad lészen Falurúl Falura jámyi, Gyüleaseket tartanyi, vagy valakit büntetni, hanem Ord. Vice Ispány¹⁴¹ Ur vagy Processionalis szolgabiro¹⁴² akarattyábúl minden Esztendőben minden Processusban egy Paraszt kapitány fog lenni és fel fel állittatni, és a Vice Ispány Ur és Szolgabiráktul fog függeni, és azoknak Commissiojok¹⁴³ nélkül semmit sem szabad lészen végben vinnyi, kinek is fogh lenni Instructioja.¹⁴⁴

Tjk. 1725. 1001. – Sz. K. h.

1725.

Tudgyaé ... a Tanu ... micsoda okon kezdődött Komáromi Miklosné és Lakatos István nevű Csutoracsináló Legény között a Veszekedés ? (Ennek gazdája) Komáromi János csutorás.

¹⁴⁰ Legközelebb.

¹⁴¹ Hivatalban lévő alispán ...

¹⁴² Járási szolgabíró.

¹⁴³ Megbízásuk ...

¹⁴⁴ Utasítás. Megjegyzés: Rendelet a vármegye 1725. június 21-i gyűléséből.

Tjk. 1725. 1006.

1725.

(Kopornai Katalin vallomásából:)

... Eifel után egy orakor Muraközi Mihály Gulyás, már egy czifra ködmenyes Legénnyel Szöcs János házában lévén, engemet ... borért ... el küldöttek ...

Tjk. 1725. 1021. – Sz. K. h.

1725. július 22.

(Zsidók összeírása helytartótanácsi rendeletre.)

Mivel pedig a Felsőleges Locumtenentiale Consilium parancsolatlyából ezen Nemes Vármegyének minden Zsidonak neveit és fixus lakohelét az Felsőleges Udvarnak meg köl küldeni, praesentibus serio¹⁴⁵ parancsoltatik minden helységnek, hogy maga helységében lévő Sidoknak igaz nevezetek és kereszt neveit nem különben hová való, melyik hazából származott legyen, ide nékem a jövő Gyűlésnek idejekor írásban kezembe hozza. (Írja a szolgabíró.)

Tjk. 1725. 1024. – Sz. K. h.

1725.

(Mindketten marhákat hajtanak a vásárba s akkor vesznek össze. Sörös Imre tanúvallomásából:)

... Váll András fel emelvén a Valaskát Galló Pál pedig a botot és össze csaptak és akkor esett Galó Pálon a vágás ...

(Imre Mihály tanúvallomásából:)

Váll András ... a baltával ... hozzávágott Gallo Pálhoz ...

Tjk. 1725. 1029., ill. 1030. – Sz. K. h.

1725. szeptember 21.

Item a Limitatiot in paribus itten accludálva¹⁴⁶ meg küldöttem kegyelmeteknek, ahoz alkalmaztatván magokat, senki sub poena 12 f.¹⁴⁷ által ne mereszellyen hágni, hanem a Baromfiakat, vaját és egy mást a mint ottan vagyon specificalva azon az áron és nem

¹⁴⁵ Ezennel rendben.

¹⁴⁶ Az árszabást másolatban ... mellékelve ...

¹⁴⁷ 12 forint büntetés alatt ...

dragábban a mint in ordine¹⁴⁸ vagyon fel téve árullyák és adgyák (írja a szolgabíró. A limitatio is leírva.)

Tjk. 1725. 1054-1055. – Sz. K. h.

1725.

(Dugár János Tanúvallomásából.) ... Szabó Mihálytul is hallottam ezen módokat, hogy laktam már 3 k...val, de mégis oly naggyal nem laktam, mint az Bugáné, mert étczakának idejin is ki megyen az házbul és az hátán is be hozza a Legint, hogy észre nem vehetik előbb, hanem amikor már egy Ágyba véle fekütt.

Tjk. 1725. 1072. – Sz. K. j.

1726. február 2.

(Felséges rendelésre, hogy a gazdák, gazdasszonyok vexálásnak¹⁴⁹ ki ne legyenek téve tőlük) ... az időnek alkalmatlan voltát látván ... (duplán ne kérjék a fizetést, a következő lesz:)

Öreg béresnek 10 fr. Alba¹⁵⁰ ruhája s egyéb ruha s étel.

Utánna való közép béresnek 8 f. Alba s egyéb ruhája, étel.

Kis béresnek 6 fr. Alba s egyéb ruhája, étel.

6 Ló mellett kocsisnak 15 f. és ruhája, étel

4 Ló mellett kocsisnak 15 f. és ruhája, étel.

2 Ló mellett kocsisnak 12 f. és ruhája, étel.

Forrajterek 6 f. ruhája, Étél.

Lovásznak 3 Ló mellett 6 fr. ruhája, étel.

Konyha szolgálónak 8 fr. propterea nihil.

Paraszt szolgálónak 8 fr. propterea nihil. (Írja a szolgabíró.)

Tjk. 1726. 1097. – Sz. K. h.

1726.

Csaba Mátyás Eskütt Polgár ez előtt circiter Tiz esztendővel Bíró István Fő Biro Uramnak Maga Mezei kerte örökségébül adott egy részt, melly is áll hatodfél¹⁵¹ fogás Földbül örök árron, megmásolhatatlanul Tiz Tallerokban idest Nro 10. Melly Tiz Tallerokat ugyan akkor mingyárt jó és Magyar Országban el kelő ezüst pénzül le is tette Biro

¹⁴⁸ Rendtartásban ...

¹⁴⁹ Fárasztás, gyötrés.

¹⁵⁰ Fehérnemű.

¹⁵¹ Öt és fél.

István Ur... (de most még önként ad egy körmöci aranyat Csaba Mátyásnak.)

Tjk. 1726. 1102. – Sz. K. h.

1726. április 14.

Néhai Szentess János magva szakatt Jobbágnak szőlőbeli öröksége a Méltóságos Urra maradván, becsületes Birák Uraimék atták el: itt lakos Osváld Péternek cum omni iure¹⁵² nyolcvan Tallérokon ...

Tjk. 1726. 1131. – Sz. K. h.

1726. április 28.

... el végezték ő kegyelmek hogy az Szőlőkben naponként esni szokott károkra nézve Birák Uraimék töb Csöszöket fogadgyanak hogy sem a mennyi Számmal ekkoráig voltak...

Tjk. 1726. 1142. – Sz. K. h.

1726.

(Szőke Katalin vallomásából:)

... Bede Andrásné Nyakra valot varrott Doczi Andrásnak és az Botan vette meg az Arany csipkét rea ...

Tjk. 1726. 1210. – Sz. K. h.

1726. november 2.

A Szabo Czébeli Mester Emberek kívánnák hogy magoknak és Cseledgyeiknek szabad lehessen Szőrös bőrrel bélelni. A Czebeli Szücs Mester emberek pedig contradicalnak¹⁵³ s nem akarják engedni hogy magoknak vagy cseledgyeiknek afféle Bőrökkel bélelhessenek, okát adván Felsőges Urunktul ki adott Articulusoknak 9-dik Punctuma azt tartya hogy Szaboknak ne légyen szabad Szőrös Bőrrel bélelni.

Deliberatum est.

A következő Sz. Katalin napi Vásárunkkor egyeb N. Vármegyék-ből elég Mester ember lészen a Vásárban...

Tjk. 1726. 1258. – Sz. K. h.

¹⁵² Minden jogával ...

¹⁵³ Ellenkeznek.

1726. november 8.

Györffi Sára nevű Vecsei Személy valya, hogy Aratáskor némely Szabo Legényekkel aratási munkában lévén azoktól teherbe esett ...

Tjk. 1726. 1262. – Sz. K. h.

1726.

Kis Pál ... örök áron attá el az Also Hegyben Sz. Királyi út félen lévő szőlejét Nagy Andrásnak ...

Tjk. 1726. 1269. – Sz. K. h.

1726. december 14.

Tóth Péter Felesége Gulyás Erzsébeth megvallotta hogy ő néki Szabó Mátyás nevű Szabad Személlyel kéczer vagy háromszor volt törvénytelenül közösülése ...

Ugyan akkor jelen levő Férje Tóth Péter, midőn kérdeztetett volna: ha a Törvény Halálra itélné Parázna Feleségét és ő raita állana annak kegyelme, adna-é neki Grátiát ? azt felelte hogy igenis adna s ad is ha magát meg böcsüli s többé azon gonoszságra vissza nem tér.

Tjk. 1726. 1270. – Sz. K. j.

1726. december 16.

Pulyai György pedig jól lehet ez előtt alkalmas idővel kiváltképpen való okokra nézve el tilalmaztatott attul, hogy Sz. Lőrinczi Pusztán lévő Szállásán Bort ne árullyon s ne korcsmároskodgyék de magát meg keményítvén ugyancsak el követte, mellyért noha büntetést érdemelne, mind az által tekintvén a Város mellett a Kurucz regnáláskor való Szolgálatait és Szenvedésit, azon büntetés el engedtetett, de egyszer s mind azis el végeztetett, Ha innen túl efféle Bor mérésben azon Pusztán tapasztaltatik, mindgyárt bé törettetik Hordojának feneke s azon kívül pedig más képpen erdeme szerint meg büntettetik.

Tjk. 1726. 1278. – Sz. K. h.

1726.

(Ferencz Mester nevű borbély legény így köszönti fel társát:) ... Szállok kegyelmednek, b... a Calvinisták Annját az Eb attának ... (Száz pálcát kap érte.)

Tkj. 1726. 1090. – Sz. K. h.

1726.

(Asztalos János mester így szidja Szabó Susannát, mikor az nem akar neki hitelben csizmát adni:) ... Aha Lélek bestelenített szajhától szakatt Boszorkánnya, Ló farkra való, Tűzre való, eddig meg érdemletted volna a Tüzet, s ha ki csaptak volna is a városból ...

Tjk. 1726. 1228. – Sz. K. h.

1726. október

Specificatio D. Nobilium In Kőrös et Kecskeméth Existentium.

Senior et Junior Kalocsa	Michael Erdős
Joannes Sz. Királyi	Andreas Somogyi
Joannes Kamarás	Andreas Dobos
Stephanus Beretvás	Georgius et Joannes Ványi
Joannes Csepleész	Joannes Bús
Andreas Domokos	Joannes Vajkó
Stephanus Kovács	Joannes Bolyó
Stephanus Berkes	Joannes Bodo alias Pap
Mattheus Szabó	Franciscus Sánta
Andreas et Michael Vass	Joannes Oláh
Georgius Jó	Adamus Kalocsa Csikvári
Joannes Szepsei	Joannes Farkas
Stephanus Szivos	

Tjk. 1726. 1253-1254. – Sz. K. h.

1727. január 9.

Convocaltatván a bs. Tanács, nevezetesen bls. idősb. Kis János, Tegzes János, Hegedűs János, Tóth Gáspár, Szegedi Péter, Kamarás János, Varga András, Antal Pál, Kelemen János uraimék.

Akkor az itt való bls. Borbély Czéhnek instantiája, Borbély András ellen beadott, elolvastatván, kiben declaráltak, miképpen némelyeket azon Czéhbeli mesteremberek közül becstelenített, mely iránt satisfactiót¹⁵⁴ kíván a bls. Czéh.

Jelenlevő Borbély András némelyeket per absolutum¹⁵⁵ tagad az expositiók¹⁵⁶ közül, némelyekről pedig azt mondja, nem emlékszik róla, hogy mondotta volna.

Deliberatum est.

Mivel a Borbély becsületes Czéhbeli mesteremberek ő Felségétől adatott privilégiumoknak mivolta szerint alkalmaztatván magokat, őtet is, Borbély Andrást szokásuknak és rendtartásuknak végben vite-
lére intették és kényszerítették, ő pedig azokat nem akarván cseleked-
ni, a mesterembereket Tuszolta (így !), a czéh asztalát kezével vervén,
őket fenyegette s más becstelen szókkal is illette, azért, hogy azon
mesterembereket, kiket offendált, coram figura sedis¹⁵⁷ megkövesse
és felfogadja, hogy inntúl azt el nem követi, sőt illendő
böcsületüket megadja, azonban Sz. Gergely napig Debreczenben a
Társ Pohár iránt való Levelet meghozza.¹⁵⁸ A város részére pedig 8 ft.
büntetést adjon, elvégeztetett.

Tjk. 1718-1727. 1288. – Szilády K. m. B. XLV.

1727. január 13.

... az előtt circiter 1. esztendővel Gyurász Istvánné varrott egy
Gattyá Madzagot melyre Arany prémet és Csipket varrot ... Bereczki
Miklósnak (aki szeretője volt).

Tjk. 1727. 1296. – Sz. K. h.

1727.

Rácز Bodi nevű Czigányis bé hivattatott, minden félelem nélkül
meg vallotta, hogy más Czigány kérte eőtet arra, hogy Bakronét
K...nak kiáltsa, mely bötstelen szót el is követett, Bakrosné kívánta
hogy bizonyítsa meg ellene, hogy k., de semmiképpen meg nem
bizonyíthatta.

Deliberatum est.

Másoknak példájára, a midőn a Templombul ki jűnek a Pilingemél
70 Pálcza ütés adattassék nékie, hogy többek is rula tanulhassanak
miképpen köllessék másoknak Feleségét bötsteleníteni.

¹⁵⁴ Elégtételt.

¹⁵⁵ Teljes egészében ...

¹⁵⁶ Előterjesztés.

¹⁵⁷ ... megbántott, a bíróság előtt...

¹⁵⁸ Szilády Károly megjegyzése: A társ-pohárról szóló levelet később megkapja egy csomagban.

Ugyancsak ő jegyezte fel a kimásolt szöveg alatt: gyöngyösi Borbély András 1722. december 11-én a betegágyában fekvő Hagymási Szabó Istvántól 14 talléron vesz 2 pásztaból álló szöllöt, mely "itt az kecskeméthi Promonthariumon vagon". Tjk. 1718-1727. 687. l.

Tjk. 1727. 1338. – Sz. K. h.

1727.

...Istráb Istvánné ... Bornáné csikóssának csináltatott Arany prémes Inget...

Tjk. 1727. 1350. – Sz. K. h.

1727.

Hogy Hemző István Háza táján levő Sár Márton Uraimik egy Hidat csináltassanak, decidáltatott.¹⁵⁹

Tjk. 1727. 8. – Sz. K. j.

1727. május 13.

... el vigeztetett: mihelt a Sedes Dominalis¹⁶⁰ ellmulik a becsületes Tanács közül némellyek birák Uraimékkal edgyütt a nyomás szélben most ujolag fel fogott szőlőknek revisiojára ki mennyenek, és ha illendő helig és Terminusig itilik eő kegyelmek, hogy fel fogták legyen, hadgyák meg őket, a kik pedigh illetlen helyre ipitettek, azoknak Arkait vonyassák bé, addig is pedigh még az lenne Czedulakban ki kel ími illy parancsolatott, hogy Valaki maga szőleinek káposztás kertyeinek is Arkát fel nem hánya és másnak joszága belé mégyen, nem azon Ember a kié a joszág, hanem az a ki az Árkot fel nem hánta büntette-tik 1 M(agyar) fra.

Tjk. 1727. 13. – Sz. K. h.

1727. május 25.

(A viceispán hatalmaskodása miatt a város elrendelte,) ... hogy azon kutak, mellyeket az Ur Pászthorj Ur a becsületes Tanácsnak engedelmé nélkül Vacsj Pusztán építettett bé vágattassanak, és az Ur eő Kegyelme Marháinak s Lovainak említett Pusztán valo továbbj legelésé meg tilalmaztassék determináltatott, ez alattis levél által adgyuk értésére az urnak hogy azt tellyességgel meg nem engedhettyük...

Tjk. 1727. 21. – Sz. K. h.

¹⁵⁹ Itt: elhatározták.

¹⁶⁰ Úriszék ülése.

1727. június 8.

... ennek utána az Pinczékben levő Város Borait megtöltögetvén mindenkor Pecsét alatt állyanak és midőn Töltögetésnek ideje vagjon Második a vagy Adó szedő Uraimék presentiajokban¹⁶¹ töltsenek meg...

Tjk. 1727. 28. – Sz. K. h.

1727. június 15.

... el olvastatván Tekintetes Pászthorj Imre Vice Ispány Ur eő Kegyelme levele, melyet Marháinak Vacsi Pusztán tovább is Leendő Legeltetése, és kutaknak is fel állítása véget írt, melynek Continentiajat¹⁶² midőn a becsületes Tanács ruminalt¹⁶³ volna tapasztalván hogy a Városnak tapasztalható Kára nélkül a Marháknak ott való Legelése, és kutaknak is fel állítása meg nem lehet, azért közönséges voxolásbul¹⁶⁴ el vigezték eő Kegyelme a Város Hadnagya ednyihányod Magával Lovas Személyekkel küldessék ki, és a mely kutt ásó Emberek most oda fognak érkezni, hogy a Pusztán kutat állítsanak fel, azokat meg akadályozzák és a kutat ásni meg ne engedgyék, emellett a dato praesentium¹⁶⁵ ha 4 napnak el forgása alatt Gulyabeli Marháit és Méneses Lovait az Ur V. Ispány Ur eő Kegyelme el nem haitattya a Pusztáru, eők haicsák ki onnat, és tovább ott való Legeléseket meg ne engedgyék.¹⁶⁶

Tjk. 1727. 34-35. – Sz. K. h.

1727. június 29.

(Fejér Ház. Városépítés. Katonaság.)

Bírák Uraink eő Kegyeltemtek elegendő Téglát veressenek és égettessenek a végre hogy nem csak azon Házat melyben az Asztalos lakik, hanem a Tisztek számára készített Fejér Házhhoz is mégh egy szobát készítettessenek.

Tjk. 1727. 45. – Sz. K. h.

¹⁶¹ Jelenlétükben.

¹⁶² Tartalmát

¹⁶³ Itt: végigrágta, átgondolta.

¹⁶⁴ Közös, testületi szavazással.

¹⁶⁵ A mai naptól.

¹⁶⁶ Megjegyzés: A kutakat mégis megásatja s marháit tovább legeltetteti a v. ispán, mire a tanács elrendeli ismét a kutak elrontását s a marhák, lovak elhajtását. Tjk. 1727. június 21. 40. o.

1727.

(Lukács cigány így szidja Boriné cigányasszonyt:) Csinálom Testedet, Lelkedet mind a két féle szerszámodat ... az Asszony pedig szollott eképpen bár a megholt Apám Engemet B... meg, ha bé nem megyek a Birákhoz és bé nem adlak.

(60-60 korbácsot kap mindegyik.)

Tjk. 1727. 54. – Sz. K. h.

1727. augusztus 8.

Szék Birák Uraink mind a két Mészár Székből comparealván, detegáltak¹⁶⁷ miképpen circiter 900 Marha Bűrök vagyon, mellyeket némelly Sidók különben nem, hanem párját 4 Máriáson akarják el venni, interveniálván¹⁶⁸ némely becsületes Eskütt Uraiméknak relatiojából¹⁶⁹ mostani időben a Marha Bűröknek igen ocoo volta, azért hogy sem a Molyok el roncsák, és a miat raitunk veszen a város nagjok káranak el távoztatására nézve hogy említett Szék birák Uraink a 4 Máriásonis csak oda adgyák el végeztetett.

Tjk. 1827. 77-78. – Sz. K. h.

1727. augusztus 24.

... a Méltóságos Apácza Földes Asszony a minémő 200 Forintot kérvén meg kel irni eő Nagyságának oly Conditio¹⁷⁰ alatt meg adatik Titulo mutui¹⁷¹ említett 200 Ftk, ha az Convent ád magarul Obligatoriat,¹⁷² Casu quo¹⁷³ ő Nagyságának Halála történnék, addigh is méghlen Esztendőnként való Adójából 80 R. ftok defalcatiojával¹⁷⁴ ki nem telnék a Convent elégitene rola meg bennünket.

Tjk. 1727. 84. – Sz. K. h.

1727. szeptember 25.

Alsó és Fölső Monostori Pusztá iránt el végezték ő Kegyelmelek: irattassek meg az Uraknak Barinyai Ferenc Urnak jo conditiokkal

¹⁶⁷ ... megjelentek, felemlgették ...

¹⁶⁸ ... közbelép, közbenjár ...

¹⁶⁹ Jelentés, értesítés.

¹⁷⁰ Feltétel. megállapodás.

¹⁷¹ Hitelezés név alatt.

¹⁷² Kötelezvényt.

¹⁷³ Ha netalán, abban az esetben, ha.

¹⁷⁴ Levonásával.

mennel több esztendőkre lehet az 5000 Rftig zálogképpen kezünkhöz vesszük.

Tjk. 1727. 97. – Sz. K. h.

1727. szeptember 25.

Item hogy az Ur Vajj László Urnak a Városban, Szt. Királyban, Borbás Szállásán, Fölső Alpárban és Reszege Szt. Péterben lévő Portiojara ductioképpen az 3000 Rftot Pestre megküldgyük, és az el olvasott Conceptus¹⁷⁵ szerint az Obligatoriat vagyis Contractust¹⁷⁶ ki vegyük Communi Suffragio determinaltatott.¹⁷⁷

Tjk. 1727. 97. – Sz. K. h.

1727.

... Szalai Katának az fia ... egyébként ki nem nyithatta az Almáriomot, hanem a késsel feszítette fel ...

Tjk. 1727. 110. – Sz. K. h.

1727. október 2.

Szoboszlai alias¹⁷⁸ Tátos János sok rendbeli káromkodásiért ez-előtt raita végben ment büntetésekkel nem gondolván leg közeleb Tegnapi napon a mint a bizonyságoknak Fassiojából elucescal,¹⁷⁹ ismét attával Teremtettivel és egyéb mocskos szokkal káromkodott, és Polgár István Házát Tüzel való meg gyuitással is fenyegette, azért hogy mai napon 60-nat sujcsanak raita korbáccsal, s mához egy hétre is ugyan annyit, addigh is pedigh az Arestomban tartassék és étele itala szűken admittaltassék¹⁸⁰ nekie el végeztetett.

Tjk. 1727. 114. – Sz. K. h.

¹⁷⁵ Fogalmazvány.

¹⁷⁶ ... kötelezvényt, vagyis szerződést ...

¹⁷⁷ ... egyhangúan elhatározták...

¹⁷⁸ Másként.

¹⁷⁹ ... tanúságából kiderül ...

¹⁸⁰ Adassék.

1727.

... mondotta Abiné: Hát te meggyaktad Balog Gyurkánét kire felelt a Legény osztán ha meg gyaktam is legény vagyok hozzá, én is meg érem 100 korbátsot ...

Tjk. 1727. 128. – Sz. K. j.

1727.

Pünkösd előtt 1 Héttel legyen a Juhoknak nyirése.

Tjk. 1727. 9. – Sz. K. h.

1727.

(Lukács cigány "lepényt", azaz "bélest" lopott a piacon. Szegény ember, mert) az el mult Télen is pénzes kenyérral élt a Piarczon vett kenyeret Magoknak ...

Tjk. 1727. 54. – Sz. K. j.

1727. szeptember 14.

... az Alpári és Ujfalusi Füvek a Szegénységnek a kiknek semmine-mű kaszállojok nincsen, proportionatim¹⁸¹ kaszállanai meg engedtesék, a Város Házától czédulát az engedelemre ki ki Bírák Uraiméktól vévén...

Tjk. 1727. 93. – Sz. K. h.

1727.

... meg bizonyosodván Szegedi Péter és Dallos Mihály juhászai ugyan Szegedi Péter Urunknak egy Bárányát el lopták, azért másoknak példájára ki köttessenek a Pilingerhez, és egy Bárány fő legyen Fejek felet s minek utánna a község a Templombúl ki jön, korbácsal 100-100 suintást eicsenek raitok el végeztetett.

(Aránylag elég súlyos büntetés, tolvajok ritkán kapnak 12-15 pálcánál többet.)

Tjk. 1727. 114. – Sz. K. h.

¹⁸¹ Arányosan.

1727. április 27.

Bagosi Máriát az Arestomból bé hivatván, mivel már sok rendbeli gonoszságért úgy mint paráznalkodásért és Tolvajságáért Törvényes érdemlett büntetését el vette azzal nem gondolván, Tegnap előtt No 2 Szleniand Rgt. beli katonákkal Ló hátára ülven a Pusztára ment ki s ott micsoda botránkozató vétkeket vittek véghez, noha bizonyosan nem tudatik mind az által ugyan nem gondolhattuk azt, hogy valamely jó dolgoknak végben vitelére attá volna magát a katonához, azért hogy tovább a Városban ne botránkoztasson, proscribáltatott,¹⁸² úgy hogy ha 3-mad napoknak el folyása után itt a Városban tapasztal-
tatik, tisztítatlan Marha Paczalt vonnyanak a Fejében Gyermekek által úgy csapattassék ki, elvégeztetett.

Tjk. 1727. 1361. – Sz. K. j.

1727.¹⁸³

Becsületes Nemes Tanács.

Akartuk mind ore tenus, mind pedig scriptis¹⁸⁴ Borbély Andrástul esett kisebbitetésünket a b. n. Tanács előtt ad vim declarálni,¹⁸⁵ a dolog így volt, együtt lévén hárman a becsületes Czéhünknek tagjai ugyan czéhmesterünk házánál, lévén hírével Borbély Andrásnak együtt lételünk, nem invictatus,¹⁸⁶ részegen közénkben jött, ot magát jactálta,¹⁸⁷ másokat csak gaznak állítván, magát az egész b. Czéh előtt extollálta,¹⁸⁸ így szolván elsöben Szatmári B. Istvánnak: Mit érsz te, micsoda igazsággal vagy a Czéhben? Annakutána támadott Sipos B. Péterre, mivel ő kegyelme mondta, meglátjuk, te is micsoda igazsággal vagy a Czéhben és így mind a kettőre támadván, mind a kettőt igen kisebbitette s gyalázta. Czéhmesterünk pedig hallván, szépen s törvényesen intette, ne cselekedje ezt, mert el nem szenvedjük; annak is insurgált,¹⁸⁹ így szolván: halgass te is, ha czéhmester vagy is, ebnek parancsolsz; várjatok, megérem még, hogy mind süvegvetve jártok utánam, ha én igazságomat s levelemet meghozom, meglátom, ti is micsoda igazsággal vagytok a Czéhben és ti nektek is mindnyájótoknak is el kell menni levélért és azt cselekszem, hogy a Czéheteket is elrontom, sok esküvéssel pecsételvén, mivel úgy is mit értek ti én ellenem; a kisebbik körmöm is többet ér, mint ti, mert ember a Borbély András, ne féltsetek ti azt, mert elég atja van annak a

¹⁸² Száműzték.

¹⁸³ Szilády Károlynak a keltezéssel és a jelzettel kapcsolatos megjegyzése: "Datum nincs. A 61. számú kötetben, 1727. év alatt."

¹⁸⁴ Mind szóban, mind írásban.

¹⁸⁵ Kényszerűségből.

¹⁸⁶ ... meg nem akadályozható módon ...

¹⁸⁷ Hetvenkedett.

¹⁸⁸ Szépítette, kedvező színben állította be.

¹⁸⁹ Fellázadt.

Tanácsban. Mikor ezekről intettük, nagy asztalveréssel s esküvéssel hántotta magát törvényünk ellen a b. Czéh asztalánál és mindnyájunkat szemtől szembe rútol kisebbített és hazudtolt. Czéhmesterünk protestált¹⁹⁰ így szólván: No Borbély András, ha így van a dolog, ez naptól fogva soha többé veled, mint inassal, nem társalkodom, sem a b. Czéh törvényéhez nem ülök, valameddig magadat nem igazítod és leveledet meg nem hozod. Az időtől fogva is valaholott járt s költ, bennünket rútol kisebbített. Kérjük ezért bizodalmasan a b. n. Tanácsot, mint Czéhünknek fejét és fő czéhmesterünket, hogy tégyen satisfactiót¹⁹¹ ez dolog iránt, mivel sokrendbeli kérésünknek és törvényünknek nem engedelmeskedik; tegnapi napon is beszólítottuk s kértük, de ezt mondta: Meglátom én ki parancsol nékem és ki tiltja meg az én munkámat, ember légyen az aki az én házamba bé jön zálogért. Ezek után a b. n. Tanács gondviselése alá ajánlja magát

A kecskeméti b. Borbély Czéh.

Tjk. 1718-1727. – Szilády K. m. B. XLV.

1727.

Nem különben Toth András Felesége Decsák Erzsébeth sok rend izben tapasztaltatott, hogy az Városban rosszak után mind Nappal, mind etzaka indult és a midőn most legközelebb Gál János Házánál Gáspár nevű Gulyással ivott és onnét az édes Anyja edgyszer kiverte, még azután ismét odament hozzája, azután ismét Takács Péternéhez mentek és hogy Kapitányok keresték volna még el tagatta, azért is hogy magokat észre vegyék, másoknak rettentő Példájára Decsák Erzsébeth az Pílingerhez ki köttessék és a midőn a két Templombul ki jönnek 50 korbács csapás adassék nekie. Nem különben Takács Péternének 12 Csapás.

Tjk. 1727. 1342. – Sz. K. j.

1728.

Paréj János vette meg Páber András Békás Tó nevű Járásban való szőlejét ...

Tjk. 1728. 159. – Sz. K. h.

¹⁹⁰ Tiltakozott.

¹⁹¹ Elégtételt.

1728. május 5.

Szabo Mártonnak nem lévén ollyos mencsége mely miatt az Szék Biróságot el nem viselhetné, azért az egyszeri ő Kegyeleme iránt lett Determinatíotul el nem távozik a becsületes Tanács.

Mák Jánosnak pedig mivel Felesége már öt héttül fogvást súlyos betegségben vagyon, el annyira hogy a Házbul nem mehet ki, azért hogy helyette más Szék Bíró állíttassék, el végeztetett.

Tjk. 1728. 208. – Sz. K. h.

1728.

... Rácز István maga Háza örökségét udvarán lévő minden épületekkel edgyütt attá el örök árron itt Városunkban lakos Vasáros Mézsáros Pálnak 120 R. forintokon ...¹⁹²

Tjk. 1728. 273. – Sz. K. h.

1728.

Nem különben Csősz aliás Varga György már sokszor magistratualiter¹⁹³ meg intetett, hogy az ő házában fajtalanságot üzni örömet akaró iffiakat bé ne fogadgyon; de ő azzal semmit sem gondolván az elmúlt Vasárnap Sárközi Jánost, V. Kovács Istvánt, kiis a nélkül is igen gyanus személy Bor italra bé bocsátotta, mely bor italtul meg részegedvén, mint egy utat és módot adni láttatik a gonoszsaágra, most ugyan kegyelem járul hozzája, de ha másszor ezen dolognak el követésében találtatik a nagy büntetést el nem kerüli.

Tjk. 1728. 281. – Sz. K. j.

1728.

Sárközi János mivel háromszori Dohányzásban sokszori tilalom ellen Vakmerőképpen találtatott, és a mellett már a Méltóságos Földes Úri Törvényszéknek alkalmatosságával is a Gyanus Személyekkel való feslett társalkodástól el tilalmaztatott, de azzal nem gondolván ismét Csősz Varga Györgj Házában magához hasonlókkal borozni és társalkodni merészlett. Azért hogj mások is meg óltalmazták magokat

¹⁹² Megjegyzés: Nagy és szép ház lehetett, mivel az ez időben eladott s a jegyzőkönyvbe írt házak vételára 12-30-40- f. között mozog.

¹⁹³ A tanács által.

efféle tilalmas dolgoknak el követésétől 60 Pálczát üssenek rajta el végeztetett.

Tjk. 1728. 281. – Sz. K. h.

1728. október 12.

(Ujfaludi Joseph szűcsmester legény vallomásából:)
... mint Mester Legény szokásunk szerint ettzaka szintén 10 óráig dolgoztam, annak utánna le feküdtem ...
(Özvegyasszonynál van szolgálatban.)

Tjk. 1728. 318. – Sz. K. h.

1728.

(A szappanosok a Benei pusztáról hozzák, söprik a széksót, bár nem tudják igazolni a jogot hozzá.)

Tjk. 1728. 332. – Sz. K. h.

1728.

Görbödi István panasolja szőlőszomszédja ellen, hogy ez 14 szilvafájának ágait letördelte s egy másik szomszéd 14 szilvafájának ágait, behozván tűzrevalónak.

(A tolvaj 60 pálcát kap, kikötik a pellengérhez feje felett az ágakkal.)

Tjk. 1728. 344. – Sz. K. h.

1728.

... Biró Pere egy csanakját kereste...

Tjk. 1728. – Sz. K. j.

1729. február 28.

Meg bizonyosodván Budai I-nének a Piarczon lett sokszori veszeke-dése, másoknak K...zása, és egyéb mocskos szavai (kiket a szemérem nem enged papirosra tenni) azért hogy másoknak példájára a Piarczon korbácsol 50. Suicsanak raita és eleiben adassék, hogy

innen től ha hasonlott el követ azon Piarczon valo arulástul el fog tilalmaztatni.

Tjk. 1729. 385. – Sz. K. h.

1729. június 19.

Szalonnás György Leánya, ki a férjének valamely materiát akart beadni hogy többé meg ne verje, de ez a Patikáros ítélete szerint nem egyébnek, hanem temjén daraboknak taláztatott, de a menyecske mi legyen hogy ő tudta volna tagadja, mivel valamely cigány asszaony adta neki. (A cigány asszony 30, a menyecske 25 korbácsot kap.)

Tjk. 1729. – Sz. K. j.

1729.

(Ugy látszik észrevétlenül telepedtek be idegenből többen. A letelepülésre tanácsi engedélyt – legalább a Tanácsi jegyzőkönyvek tanúsága szerint – nem kérnek. Többek között tanúként kihallgatják Szigeti Pál kecskeméti lakost, aki a Sopron megyei "Musaj"-ból származott ide.)

Tjk. 1729. 504. – Sz. K. j.

1729.

(Bodacz István hadnagy Nagy Mihály esküttet megüti) ... lelkét, annyát csinálja ... (amiért hivatalából elmozdítják és vasárnap a piacon 100 korbácsot kap. Addig is az árestomban tartják.

Később a 100 korbácsot alighanem elengedik, mivel a tanácsot publice megköveti.)

Tjk. 1729. 514. – Sz. K. h.

1729. szeptember 20.

... Mint hogy a Nyomtató részt edgyel fellyebb szokták adni, mint az Arató részt, azért minden ember N. Vármegye Determinatioja szerint 12 forint büntetés alatt ahoz alkalmaztassa magát ...

Tjk. 1729. 589. – Sz. K. h.

1729.

Ancso István önként minden kénszerítés nélkül meg vallotta, hogy eő Koncz Erzsébettel Törvénytelenül közösült, oly végett hogy maga Feleségének mind ekkoráig Gyermekeket nem csinálhatott "férfiasságot kívántam ezen megpróbálnom", az Asszony is önként meg vallotta. Ezen kívül azt is vallá a Férfi Hogy Pácsáék Házak felében Darabos Jutkával is közösült egyszer s az Felesége az Kuczkóbul nézte mikor dolgoztak.

Tjk. 1729. 594. – Sz. K. j.

1730. március 6.

... Szőlők árkaiknak s egyeb szükségekre kívántató Töviseket Ujfalusi Pusztán adgyanak Birák Uraimék a Város Lakosainak ...

Tjk. 1730. 677. – Sz. K. h.

1730. március 19.

A Görögöknek vagyis Arnoltoknak nem engettetik meg, hogy a Város Göboly ökrei között járathassák magok ökreit.

Tjk. 1730. 680. – Sz. K. h.

1730. március 27.

Mivel pedig sokszor az Pipatulis meg szokot esni az ollyatén gyulás, azért a Birák az ollyatén Pipázó Embereket írják fel, és énnekem irásban küldgják meg neveiket, meg tudakozván először is tülük, ha inkább Portiot kívánnak e füzetni az Pipázástol, vagy pedigh inkább abban akarják hadni. Azoknak penigh a kik inkább portio füzetésére ajánlani fogják magokat, hasonloképpen az neveik kolletik által küldeni, mert ebben bizonyosak lehetnek, az ollyanok portio füzetéstül meg nem menekedhetnek (írja a szolgabíró).

Tjk. 1730. 689. – Sz. K. h.

1730. április 18.

Nemzetes Szeplaki György Notarius Uram néhai Rideg Kis István Káposztás Földet kérte fel, mely ő Kegyelme kérésére, és illendő Instantiájára akkori Fő Biro, Nemzetes Kis János Uram atta és

contradicente)¹⁹⁵ birhassa, és az ő Kegyelme Maradéki jövendőben is szabados és pacificum Dominiumában¹⁹⁶ lehessenek.

Tjk. 1730. 698. – Sz. K. h.

1730. szeptember 24-én érkezett.

... N. Vitézlő Gellért István Szolgabiro Umak Currense, melyben itt lakos Nemes Rendben levő Uraimékat hogy magok Armalissait és Genealogiajokat producallyak, pro die 14. Xbr. 730.¹⁹⁷ Pesten valo comparatoria citallya és certificallya.¹⁹⁸

Tjk. 1730. 777. – Sz. K. h.

1730.

... Kovács Imrének a minémü Szőlő öröksége volt itt Kecskeméth várossa Promontoriumán¹⁹⁹ Péter János nevű Hegyen ... (eladta).²⁰⁰

Tjk. 1730. 776. – Sz. K. h.

1731.

(Gyenes Mihályné Görbödi Juditot tűzre valónak, boszorkánynak mondta. Feljelentésre tanúkat rendelnek be, de) Minekelőtte ezen Inquisitio²⁰¹ végben ment volna, a Pársok²⁰² megbékéltek egymással. (Így Gyenesnét nem büntetik meg.)

Tjk. 1731. 16. – Sz. K. h.

1731.

(Nagy Györgyné tanúvallomásából:)

¹⁹⁴ Használhassa.

¹⁹⁵ Mivel senkinek nem volt ellenvéleménye.

¹⁹⁶ Békésen birtokában.

¹⁹⁷ 1730. december 14-ig nemesi levelüket és családfájukat ...

¹⁹⁸ Egyeztetésre és bizonyításra beidézi.

¹⁹⁹ Szőlőhegy.

²⁰⁰ Hegedüs köz 1730-ban már szerepel.
Vacsi köz 1731. 882. old.

²⁰¹ Bizonyítás.

²⁰² Felek.

Miolta Székely István férje Sima Annának meg holt, a Deákok a házához éjjel nappal jártanak és házokból ki nem szakadtak, sőt három rühes Deákok hét számra is nála laktak ... egész utcza látta.

(Más tanuk is beszélnek) bor ivó piarista deákokat láttak nála éjjel nappal.

Tjk. 1731. 32-33. – Sz. K. j.

1731.

(Pető Mátyás tanúvallomásában mondja:) ... Varga Boldisár Tyukodi Márton csikosnak pásztorsága alatt levő 1 4 fű Paripa Fako Csikoja ... ettczakának idein a kötelben keverözvén meg fulladot s én is a többivel edgyütt a Sirjával kenekettünk ...

Tjk. 1731. – Sz. K. h.

1731. január 26.

Tudgya-é? Hallotta-é a Tanu a mindőn Sárközi Boldisár Lakodalma volt, minémü isten Törvénye ellen való dolgok mentenek végben és Törvénytelen uton való Menyasszonyok kik voltak azon Lakodalomban ? A sertés kaliczkában étczakának idején minémü személyek találtattanak?²⁰³

Tjk. 1731. 792-794. – Sz. K. j.

1731. február 10.

Bába esküje.

Itt való Tisz. Pater Vicarius Sz. Királyi Imre Ur praeventiojaban²⁰⁴ Boss Kata Bogyo Mihály felesége Babasági hivatalra Törvényessen meg eskütt arra:

1-o. Midőn a Született Gyermeke nagy erőtelenségben vagyon, úgy hogy reménség nem lehet felőle keresztelést hogy érhessen, azon okon meg kereszteli, aképpen a mint Krisztus urunk Sz. János által a Jordán Vizében meg kereszteltetett, tudni illik: Atyának, Fiúnak és Sz. Lélek Ur Istennek nevében.

²⁰³ Megjegyzés: A tanúk vallomásából annyit lehetett kivenni, hogy valami erkölcstelen szokás szerint a vőfély biztatja a legényeket: "Kaliczkára, legények, kaliczkára", azután a legények egymást s végül egy meg nevezett személyt: "Kaliczkára Biró János Berzénével! Kaliczkára Berzéné Biró Jánossal, kaliczkára..."

²⁰⁴ Megelőzésében. Itt: jelenlétében.

2-o. A Tiszteletes egyházi Személyek Parancsolatainak azon Babasági állapotjában mindenkben engedelmeskedik.

3-o. Nem különben Birák Uraiméknak is szavokat fogadgya.

4-o. Személy válogatás nélkül, a midőn hivattatik, mind szegenyhez mind Gazdaghoz el mégyen, és mindeneknek tehetsége szerint egyaránt szolgál.

5-o. Az reszegeskedésnek és Bűbájosságnak békét hagy.

Tjk. 1731. 811. – Sz. K. h.

1731.

Erdély György gulyás cca 7 évvel ezelőtt egy borjut és egy karoszséket adott Baranyinének gyermeke tartásáért.

Tjk. 1731. 847. – Sz. K. j.

1732. február 25.

Ötvösök számát kívánja felküldeni a vármegye, felséges rendelés szerint s hogy van-e zsidó, vagy cigány ötvös is? Valamint, hogy mi csodás Próbájú Ezüsből minémű munkát szoktak végezni?

Tjk. 1732. 50. – Sz. K. h.

1732. február 25.

A Felséges Királyi Tanáts Parancsolattýából az Kereskedő Rácok, Amoltok, Görögök és másokis Török Ország birodalma alatt lévők ne merészellyenek Török Országi Portékájokat aprodonként árulni, sőt az egész esztendő által egy helyben való Lakások meg ne engetődyék a Városi és Falusi Birák se merjék bé fogadni, kemény büntetés alatt tiltatik.

(Írják a vármegyétől.)

Tjk. 1732. 50. – Sz. K. h.

1732. április 3.

(Katonaság.)

Mint hogy Colonallus ő Nagysága panaszolkodott: Hogy az Helységbeliek az Inquartisizált Militiának²⁰⁵ nem adgják meg becsületeket, főképpen ha edgjütt boroznak s már is estek oly casusok,²⁰⁶ hogj

²⁰⁵ Beszállásolt katonaságnak.

ember halál is történt. Parancsoltatik azért, hogy a Militiával nagy barátságot ne tarcsanak, és vélek ne borozzanak s becsületeket érdekem szerint meg adják, hogj az következhető gonoszokat el kerülhessék, máskint najj büntetést vészen magára az ollyatén Helység. (Írja a szolgabíró.)

Tjk. 1732. 62. – Sz. K. h.

1732. április 23.

(Szökött jobbágy Tanka János 23 Rf. 50 d-ral tartozott Takács Mihálynak. Ez ráteszi kezét Tanka szőlő örökségére és el adja másnak 28 1/2 R. fton, az eladást a jegyzőkönyvbe is beiratván.)²⁰⁷

Tjk. 1732. 67. – Sz. K. h.

1732. április.

A város által árendába vett Felső Kömpöczöt, valamint alsó Kömpöczöt, Továbbá Monostort többen kéri.

Alsó Kömpöcz felét Szél Márton, Kis Mihály, Toth János és Barát Mihály bérlik.

Tjk. 1732. 71-72. – Sz. K. h.

1732.

(Nagy Pétert boszorkánysági suspició²⁰⁸ alatt befogják.

Varga Mihályné vallja:) Nagy Péter azt állította egyszer előtte hogy a bíró felesége meg ő is lába közé tudja fogni az ágast és megfejik. (A tanú kérte Nagy Pétert, hogy tanítsa meg erre őt is, mert ő szegény asszony, de az azzal felelt:) rosszra visz az téged jámbor asszony nép.

(Máskor tanunak 8 polturája volt, de erről Nagy nem tudott s egy polturát kért tőle, mire azt felelte, hogy nincsen pénze. Nagy azt mondta:) de bizony vagyon 8 polturád, megbánod ha nem acz, (Napsnyugtakor azt érezte, mintha megfogták és lecsapták volna. Haza érve szidja Nagy Pétert, de ez csak nevet.)

Tjk. 1732. 80-83. – Sz. K. j.

²⁰⁶ Eset.

²⁰⁷ Megjegyzés: Tehát a hitelező joga megelőzi a földesúri háramlást.

²⁰⁸ Gyanú.

1732.

... Basa Pöre ... férjét kényszerítette vegyen Házat, mert ő Sillerségben nem lakik s minek utánna Házat vettek is,²⁰⁹ ha Sellért fogadott Házához, az soká ott nem lakhatott, Basa Pöre elmarta onnan.

Tjk. 1732. 85. – Sz. K. j.

1732. június 14.

(... Széplaki György nótárius Nagy András szőlejét, mely 2 1/2 pásztából áll, 146 Talléron veszi meg.)

Tjk. 1732. 91. – Sz. K. h.

1732.

Az elmúlt vasárnap a Czéhbeli Mesteremberek a Czéh házánál mulatásban edgyütt lévén el vezett Illyés Gergely Takács Mester embernek süvege ... (ami miatt később Illés összeverekedik a céhmesterrel.)

Tjk. 1732. 92. – Sz. K. h.

1732. június 25.

Mivel sok rossz Asszonyok magok Terheinek tagadása, Bábáknak és más arra értelmes személyeknek Terhes voltok meg nem jelentése és az által magok gondviseletlensége és iszonyu kegyetlensége miatt sok ártatlan gyermek ölések naprul napra tapasztaltatnak, azért ezeknek eltávoztatására és az ollyatén gonosz személyeknek rettentésére s másoknak érdemlett példájára való nézve ugyan mostani Tekintt. N. Vármegyének Generális Gyülésének alkalmatosságáról

Determináltatott:

Hogy ha valamely ollyatén gonosz személy maga terhes voltát a Biráknak meg nem jelentené, hanem egész végig tagadással oltalmazná magát hogy ez által Bábáknak és más ahoz való szükséges állapotoknak a Birák rendelést nem tehetnének, hanem tagadása és gondviseletlensége miatt ha szintén halva lenne is a gyermeke, tehát az ollyatén gonosz személy, ha gonoszsága akármikor nyilatkozik is ki, minden Törvény és kegyelem nélkül Hóhér Palosa által feje vételével büntettetik. Ezen Nemes Vármegye Determinatioját pediglen minden Helység Birája Házrul Házra tartozik kemény büntetés alatt kihirdetni, hogy minnyájoknak tuttokra lehessen.

²⁰⁹ Akinek a városban háza volt, az gazdának számitott.

Tjk. 1732. 103-104. – Sz. K. j.

1732. június 25.

Publicaltatott Felsőes Consilium parancsolattya minemü Görögöknek Rácoknak és Arnoltoknak Szabad legjen aprodonként maga Portékáját árulni, mivel pedig a Török birodalma alatt valoknak és a kiknek Felsőesök azon birodalom alatt vagynak semmiképpen aprodonként Jozságoknak árulása nem engedtetik, hanem ha Városokon Házakat vesznek magoknak is az által ott lakosokká teszik magokat és az által Magyar Korona alá vétetnek.

(Írja a szolgabíró.)

Tjk. 1732. 104. – Sz. K. h.

1732.

(A mészárszékből rovásra hordják a húst.)

Tjk. 1732. 132. – Sz. K. h.

1732.

Haraszti Ferencz 10 Tallérral adós volt az Arva Leánynak Kerekes Katalinnak s még az Interessére a Leánykának szőleiben fogatta hogy Ganeit hord...

Tjk. 1732. 162. – Sz. K. h.

1732.

(A *német* asztalosné (így kiabál Kovács Borbélynéra) ... Hur, Hur..

Tjk. 1732. 168. – Sz. K. h.

1732.

Az Úr Istennek Szent Lelke és békessége légyen

Kegyelmetekkel mind fejenként.

Becsületes Nemes Tanács !

Jól emlékezhetik Kegyelmetek reá, hogy a feljebb múlt esztendőken kellett folyamodnunk Kegyelemtekhez már idvezült Borbély András mestertársunk s felesége iránt, mivel az asszony sokszor comperiáltatott²¹⁰ a borotváláson, kit is a bs ns Tanács nekünk

imponált, hogy tilalmazzuk; tisztünket cselekedtük, de a tilalomnak nem engedvén, kénytelenítettünk Kegyelmeteket búsítanunk; akkor büntetésben esett, tilalmaztatott is az asszony borotválástól kemény büntetés alatt; mindaddig fogadását megállotta, most pedig most élő férje vele felbontatja, noha mi, midőn még akama incorporáltatni²¹¹ Czéhünkben, legelsőben is azt proponáltuk²¹² tilalom alatt, hogy a felesége ne borotváljon, másképp nem acceptáljuk;²¹⁵ akkor fogadta, kezét is adott, hogy nem cselekszi, most pedig rajta tapasztaltattott; provocáltuk, de nem engedelmeskedik, sőt azt mondja: Meglátom, ki parancsol nékem belőle, mert feleségem, azért vettem, hogy feleségem legyen.

Accedal²¹⁴ a vasárnapi borotválás is: ezt is a bs. ns. Tanács megtiltotta, úgy ítéljük, protocolálta²¹⁵ is; ezzel is némelyek nem gondolnak, kérjük ezért alázatosan Kteket, ezeket felvén, disponáljon Kgk irántok, hogy tudhassuk, magunkat mihez alkalmaztatni és mi némű conditiokkal legyen szabados vagy tilalmas a borotválás, hogy a bs. ns. Tanács delibratioját mi is protocoláljuk jövődőben is eshető versengésnek eltávoztatásáért. Ezekre jó választ várván maradunk a bs ns. Tanácsnak érdemtelen szolgálói

Együgyű Borbély Céh

Tjk. 62. kötet. – Szilády K. m. B. XLV.

1733. február 21.

Elvégezték ő kegyelmék ... Senkiis az Város Földén Juhaitat ne ellettesse s elletőiket fel ne építsék, hanem a kún Pusztákon ellettessek, consideralvan²¹⁶ ez eránt némely okot (6 R. forint büntetés alatt.)

Tjk. 1733. 190. – Sz. K. h.

1733. április 1.

(A szűcs mesterek céhük részére Dékány Mátétól egy pászta szőlőt 48 talléron megvesznek.

November 11-én eladják 52 talléron.)

Tjk. 1733. 201. – Sz. K. h.

²¹⁰ Tapasztal.

²¹¹ Csatlakozni.

²¹² Ajánlottuk.

²¹³ Elfogad, méltányol.

²¹⁴ Hozzájárul.

²¹⁵ Jegyzőkönyvbe foglalta.

²¹⁶ Figyelembe vesz.

1733.

(Dobos Ferencz Vincze Andrásnéval Kesely János Lakodalmában anyaszűz meztelenül táncot jár a lakodalmások előtt, Szijgyártó András pedig gyertyát tart hozzá.

A táncosokat a piacon csapják meg 50-50 korbáccsal, a vendégek közül többen, akik biztatták a táncolókat vagy segédkeztek nekik gyertya, ruhatartással, 35-20 korbácsot kapnak a városháza udvarán.

Tjk. 1733. 228-231. – Sz. K. j.

1733.

Házának horogfáit Attya lábának eltörése után hozatta Nagy Mihály ... s házát Kis Istvánnal köttette és szegette.

Tjk. 1733. 294. – Sz. K. j.

1733.

Szalainé mosófával verte Baktai cigányt.

Tjk. 1733. 336. – Sz. K. j.

1733. december 4.

Becsületes Takács Mihály, Szőke János, Lázár János és Bano János Uraimék a közönséges Házhoz be jöven Tettek ilyen relatiot Hogy a minémü Controversia²¹⁷ Származott volt Bugaczi és Moriczgattya Pusztáknak Határai végett Bede András Ur közt és Dékány János és István Atyafiak közt, más részről ki miatt N. Bohus Samuel Ur, mint Bugaczi pusztának örökös Földes Ura maga Tisztartogat Pinter Gáspárt ő Kegyelmet leis küldötte volna, és die 2-o praescripti Mensis Xbr²¹⁸ edgyütt ad faciem dictorum praediorum²¹⁹ ki menvén, minek utanna visgaltak volna négy bizonyságok által úgy mint: Báncsa Gergely, Goda Pál, Bakos András, Sárközi János és Szőke János által megbizonyosodott, hogy az nem igaz határa Puszták között, a mellyet Bede András ur tartott annak lenni, és a meddig használtais, az sem igaz amellyet Dékány István és János tartottanak, hanem el kezdvén annyiszor említett Puszták köz egy Halmon, mellyen régi Roka lyukakis vagynak és az Kopasz Halasinak neveztek ők, onnan Dél felé menvén mint egy két száz lépésnyire vagyon egy Fűzfának most is kisarjazott

²¹⁷ Viszálykodás, ellentét.

²¹⁸ A fent jelzett december 2-án.

²¹⁹ A mondott birtok területére ...

töve, mely Füzfa ennek előtteis Határnak tartatott, onnat mintegy két Dülő földnyire megis Dél felé menvén a mely Semlyek controversiaban²²⁰ volt, azon Semlyek között Harom Rekettye Bokrocska, onnat mint egy egy Dülő Földnyire megis Dél felé menvén találkozik egy Semlyék kiben alkalmas darab helyen fekvő Rekettye Bokor vagyon, ezen Bokornak az alsó vége tartozik Határnak, onnat megis Délre menvén mint egy Négy Dülő Földnyire, ott vagyon egy magas Kerek Halom, mely Halom tartatik Harmas Határnak, úgy mint Moricz gattyai, Bugaczi és Szanki Puszták hatarainak, ezen Határoknak a Parsok²²¹ minden részről meg nyugtatván elméjeket, a mellett a minemű rövidséget egymásnak tettek, azok irántis Atyafiságosan meg edgyeztek és azon meg edgyezéseket kéz bé adással megerősítettek.

Tjk. 1733. 408-409. – Sz. K. h.

1733.

(Görög és rác kereskedők akarnak átkelni Ercsire a Dunán. A kompnál összevesznek, az egyik rác nem akarja a görögöket a kompra engedni, de ezek erőszakkal is rámennek kocsjukkal. Mikor kikötnek a túlsó parton, rác lakodalmások jönnek arra, ezeket a rác kereskedők felbiztatják és közös erővel félholtra verik a görögöket. Ezek az ercsii bíróhoz mennek panaszra és tanúkként a véletlenül ott járó kecskeméti szekereket nevezik meg, azonban) ... azt mondotta a Biro: Pogányok a Magyarok, nem veszem bé őket bizonyosságoknak ...

(Később itt, a kecskeméti tanács hallgatja ki a hat szemtanú, kecskeméti kocsiszt.)

Tjk. 1733. 412-415. – Sz. K. h.

1734. február 5.

(Közbiztonság. Katonaság.) Az is Parancsoltatik Nemes Vármegye által, mivel mostanában Vármegyénkben Militia nincsen,²²² sok Tolvailások, Lopások, Házaknak, Kamráknak meg ásása Történnek, az pedigh mind a rossz Csavargo dologtalan Emberektől, a kik Helységeken rossz Embereknél tartozkodnak. Azért minden etczakán rendellyenek a Birák ennihány Strása Embereket, a kik járnak minden untalan föl s alá a falut s kerülyék jó vigyázással s ha valami csavargo embereket etczaka kaphatnak, azokat küldgyék bé a Nemes Vármegye Tömlöczében. (Írja a szolgabíró.)

Tjk. 1734. 447. – Sz. K. h.

²²⁰ Viszály tárgya ...

²²¹ Felek ...

²²² Megjegyzés: Francia háború.

1734. február 28.

(Deputatiot küldenek Csongrádra Nzetes Linker Mihály Secretarius urhoz Gyoja puszta bérlése iránt. A vendégfogadóval együtt 300 forintot is adjon meg a deputatio, ha már semmit sem engednek belőle, mivel a pusztára nagy szükség van) a szegénységnek nagy szükségére nézve.

(Azután Szegedre menjen a deputatio Nzetes Vranovics Tamás Ord. Notarius Urhoz Zerje puszta kibérlésére. Alkudjanak, de végső esetben adják a kért 400 forintot, de a vendéglőre nincsen szüksége a városnak.)

Tjk. 1734. 452. – Sz. K. h.

1734.

(Mester János 88 éves tanúvallomásból) ... ez előtt cir(íter) 60 esztendővel Nős Társaságbeli hivatalban voltam ... hogy ... asszonyi személyekkel edgyütt én az akkori vőfénnel (de ki lett légyen már reá nem emlékszem) Szabó Máté Házához mentünk Szabó Pannáért (Saiti György számára megkérni) csak egyedül ketten voltak az Házban az szokás szerint a miképen ki kérte vőfény az Leányt, azonnal kezünkhöz atta Szabó Máté, de hogy Ládabeli portékát adott volna akkor vele, vagy ágyruhát, nem láttam ...

Tjk. 1734. 455-456. – Sz. K. j.

1734.

(Ifj. Ottományi Miklós apján 83 forintot követel, mint atyafiakról őreá maradt örökséget, mely apja kezén van. Az apa elismeri a követelést, de beszámíttatni kíván némely, ő általa a fiára tett költséget. A szabó mesterség kitanulásának költségeit nem engedi a magistratus beszámítani, mert ezzel de jure²²³ tartozott fiával szemben. A fiú felszabadulása után rá költött összeget azonban levonhatja, így:)

Szabaduló Levélnek iratására és kiváltására adott	Rf. 2.-
Téglázó vasat, ollót, Czirkalmot s egyebet vett neki	Rf. 2.-
Pénzt adott neki	Rf. 17.-

(A restantiat át adja fiának, aki saját kezével ír reversalist arról, hogy többé nem fog atyján semmit követelni.)

Tjk. 1734. 463. – Sz. K. h.

²²³ Jogszerűen.

1734. április 8.

... Bolyongó Mihály hogj a Városnak Ur Rétytén lévő város szénájából lopva el hozott, 12 forint büntetésre ítiltetett ...

Tjk. 1734. 466. – Sz. K. h.

1734. május 3.

... a következő szolgák Sz. György napjakor nem csak a rend szerint való két korcsmán, hanem az Ecclesiaknak két piczeiben is korcsmárosok állittassanak, ki ki addigh is migh a szolgák ki mennek, az Ecclesiák Borát árullyák.

Tjk. 1734. 470. – Sz. K. h.

1734. május 13.

...Holnapi napon az ki ki Ujonnan szőlőnek való földeket fel fogtak, azoknak meg vizsgálására exmittáltattanak²²⁴ Tanácsbeli Uraimék, a kik helytelen helyen fel fogták hozattassék bé...

Tjk. 1734. 476. – Sz. K. h.

1734. május 13.

Adószedő Biro Ur az Vásári Kő Pinczeket Pénzen szedett Borral rattassa meg ...

Tjk. 1734. 477. – Sz. K. h.

1734. május 20.

Könyves János szt. Lőrinczi puszta mellett lévő Mezei kertjét eladja 100 talléron és két borjas tehénen, örök áron, Kis István umak és maradékinak, megkinálván először mind Atyafiaikat mind szomszédokat, a törvényes evictiot²²⁵ magára s maradékira felvállalván.

Tjk. 1734. 483. – Sz. K. h.

²²⁴ Kiküldték őket.

²²⁵ A vevőt megillető oltalmazás.

1734.

Hallotta a Tanu Sido Palnak szájából, hogy ő Ilona nevű Sidobul lett keresztyen Leanzoval Paráználkodott volna ?

Tjk. 1734. 490. – Sz. K. h.

1734. augusztus 12.

Sebastian Bun Acs Paller és Jacob Baumiller Kőműves Pallér mester Emberek Instantiaja el olvastatott s resolvaltatt²²⁶ nékiek, hogy ők szabadossan Lakoul Várasunkban be jühetnek, ugy hogy értékek szerint tartoznak mindennemő Terheket el követni.²²⁷

Tjk. 1734. 501. – Sz. K. h.

1734. október 27.

... mint hogy az Pipások által sokszor sok károk, égések és más külömbfele alkalmatlanságok történtek és történnek, a kiket az iden is a Tekintetes Vármegye sok helyet tapasztalt. mely iránt hogy az illetén károk ennek utánna el távoztassanak, teczet a Tekintetes Nemes Vármegyének olyan rendelést tenni, hogy valaki ez után, az Földes és Nemes Uraimékon kívül, ugy Mezei Pásztorokon kívül is tapasztaltatnak az dohányzásban, azok közül mindenike huszonöt pénzre, idest d. 25 büntetessék, mely büntetés is Nemes Vármegye Cassájában Perceptor ur által ennek utánna exigaltatni²²⁸ fogh.

Tjk. 1734. 559. – Sz. K. h.

1734. november 5.

Szökött katonák száma mind inkább szaporodik. Főként a pásztorok mellett találnak ezek menedéket, mert haza nem memek menni, továbbá csavargó és tolvaj lesz belőlük. Azért ismétellen rendeli a vármegye, hogy a passus nélkül járókat fogják el s vigyék a vármegye tomlöcére. (Száma sincsen a hasonló rendelkezéseknek.)

Tjk. 1734. 537-538. -- Sz. K. h.

²²⁶ Kinyilvánít, kötelez.

²²⁷ Megjegyzés: 1735. szeptember 4-én "Jacob Paul Miller 85 R. forintért házat is vesz."
Tjk. 1735. 633.

²²⁸ Behajt.

1735. március 7.

(Balog Mihály) a Szolnoki úton lévő örökségét (Nemes Tóth Gergelynek 420 R. forinton adja el.)

Tjk. 1735. 575. – Sz. K. h.

1735. március 13.

(Közterhek. Katonaság.)

Felsőleges Urunk Olaszországban lévő Militiája nagy szorulásban lévén (30 ezer mása²²⁹ lisztet kell vinni a budai prófunt háztul még e hónapban Styria szélére. E célból Kecskemét 220 kocsit – Kőrös 119, Cegléd 63, Izsák 9 stb. – állítson ki, 6 ökrével vagy 4 lóval, úgy, hogy minden szekérré 2 lisztes hordó férjen. Egy kerék és egy tengely is legyen a szekéren, ha valami baj történne, ott legyen a segítség. 2 embert kell kiállítani minden szekérhez. Mázsánként és mérföldenként egy-egy krajcárt fognak fizetni.) (Írja a szolgabíró.)

(Minden tizednek²³⁰ 27,5 szekeret kell így kiállítani, egy "gyalog soros" és egy gazda ember legyen minden szekérmél, 2 hétig való éléssel, 6-6 ökörrrel. Mindenki vonó marháinak felét adja, rendeli a Tanács március 17-én.)

Tjk. 1735. 576-577. – Sz. K. h.

1735. március 28.

(Szalai Pál 16 talléron vesz meg egy pászta szőlőt.)

Tjk. 1735. 579. – Sz. K. h.

1735.

... egy köröszt gyöplüt és két hámot adott el Szilvai Miklós ...

Tjk. 1735. 597. – Sz. K. j.

1735. július 21.

(Tanúvallomásokból.)

... a Magyar katonák a Pincze előtt Táncoztak ... egy Rácz katona oda menvén a Recrutánóságban foglalatoskodó Gyulaianusokhoz, és

²²⁹ Egy mázsa ekkor 100 font, azaz 56 kg.

²³⁰ Kecskeméten ekkor 8 tized volt.

ezeknek Hegedűsöket el akarta vinni ... ami fölött aztán a magyar és rácز katonák összeverekedtek ... (A hegedűs egy idevaló cigány, aki 2 má-riást²³¹ kap egy napra.)

Tjk. 1735. 611-613. – Sz. K. h.

1735. július 22.

(... özv. Kamarás Jánosné Kuti Sára Pápán lakós Nemztes Vitéz Nemes Györgytől megveszi itt, a kecskeméti határban lévő) Pálinkás nevű (szőlejét 100 talléron, amely összegből 135 forinttal egyelőre adós marad.)

Tjk. 1735. 659. – Sz. K. h.

1735. augusztus 3.

Molnár Mártonné az rácз katonának elmenetele előtt való nap egy katonának Almát, kukoriczát és hagymát adott ...

(A tanácsi jegyzőkönyvekben első eset, hogy a "kukorica" szó előfordul.)

Tjk. 1735. 627. – Sz. K. h.

1735.

(... Horváth István fiai a szőlőben) csomiszló fával és egy csöbör hordó ruddal verték Géro Benczét ...)

Tjk. 1735. 641. – Sz. K. h.

1735. szeptember 20.

Sok szerencsés jókkal áldgya meg kegyelmeteket kívánom.

A Fölséges Locumtenentiale Consiliumtu²³² érkezett intimatorum²³³ parancsolat a kijs Kegyelmes Urunk ő Fölsége Parancsolattýában fundaltatott, hogy hova hamarab informallyuk az Locumtenentiale Consilium által ő Fölségét,

Primo: hány Esztendeje már annak miuta a Marhák Döge grassal Vármegyénkben.

2-do. Minémü Marhák döglenek és döglöttek.

²³¹ Egy máriás 17 krajczár, kb. két napi napszámberrel egyenlő.

²³² Helytartótanács.

²³³ Hivatalos.

3-tio. Minémü nyavalyában, vagyis minémő Symptomata az az jelek láttattak a meg döglött Marhákban, Tüdejekben, Lépében, vagy Epéjében, a vagy más egyéb Tagjaiban, a ki után döge következett a Marhának.

4-to. Minémő orvosságokkal orvoslották, a vagy orvosollyák a beteges Marhákat és ha használt valami orvosság, minémő az, a ki használt. Kegyelmetek öszve hivatván a magok Népet, ugy a Gulyásokat is, és mind azoknak végére járván a Néptül és Gulyásoktul, mind edgyik, mind másik kérdések iránt gemina (gennia ?)²³⁴ et circumstantialis²³⁵ informatiot küldgyön Kegyelmetek magok szokott pecséttye alatt, ho-va hamarabb lehet.

Maradván Pesten

Kegyelmetek jo akaro v. ispánnya Mágocsi Mihály.

P. S. Nékem ugy teczik hogy ab Anno 1726. maid continuo²³⁶ hogy edgyik, hol másik részében Vármegyéknek döglük a Marha.

Tjk. 1735. 670. – Sz. K. h.

1735. október 14.

Az szobában Konczné a Kemencze mellett leborult ... a padon a Kemencze mellett és a Földön ... mindenütt vér volt ...

Tjk. 1735. 696. – Sz. K. j.

1735. november 12.

Nem külömben mivel Dohányosok és Pipások a Dohányzástul és Pipázástul sok rendbéli Nemes Vármegye Parancsolattyán és büntetésére való nézve csak nem szünnék, azért ujonta az irántis determinaltatott:

Hogy valaki az udvaron, uczán, Istállóknban, kertekben és más olyan Helyekben, a hol Pipa által szerencsétlenség eshetnék, tapasztaltatni fog: Parasztok közül elsőbenis a Biro és Tizedesek által 24 csapással csapattassék, ha pedig ismét másodszeris tapasztaltatik: tehát két annyival és mind annyiszor ismét a mennyiszor, annak utánna is tapasztaltatnék, mindenkor Husszal szaporodgyék, ezekre pedig a Biro esküttekkel és tizedesekkel és Hadnagyokkal vigyázzanak, hogy ezen Nemes Vármegye parancsolattyának mindenképpen eleget tegyenek. Mert ha nem és a Nemes Vármegye tiszteli ellenkezőt tapasztalnak, tehát azok helyett, vagy azon büntetéssel vagy mással magokat fogják büntetni (írja a szolgabíró).

²³⁴ A szó vége olvashatatlan, így aligha értelmezhető a jelentése.

²³⁵ Körültekintő.

²³⁶ ... 1726. évtől majd folyamatosan ...

Tjk. 1735. 658-659. – Sz. K. h.

1735. november 27.

... Vörösmarti Sámuel Gombkötő, Molnár Györgytől 3 pászta szőlejét 60 talléron veszi meg.

Tjk. 1735. 671. – Sz. K. h.

1735. december 1.

... Horváth Istvánné 2 pászta szőlőt 10 R. forinton vesz...

Tjk. 1735. – Sz. K. h.

1736.

... Losonczy Joseph ötvös panaszt tesz Tubák János ellen, hogy megverte ...

Tjk. 1736. 721. – Sz. K. h.

1736.

(Nagy János eladja háza örökségét Szappanos Istvánnak 30 Tallérrért, de) ... reservált²³⁷ magának egy darab földet mellyben is kíván magának egy kamarát építtetni, az melyben éltekigh lakhassanak, azután pedig Szappanos István ára szerint megvehesse azt is.²³⁸

Tjk. 1736. 725. – Sz. K. j.

1736. február 11.

Akkor el végezték ő kegyelmek, hogy Juhos Gazda Urak következőképpen a Juhok elletéséhez kívántató elletőket nem a város Határában, hanem azon kívül csinállyanak, ott is olyan helyeken, a hol a vetésekben és Telekekben kárt nem tehetnek a Juhok és mivel azok a kik a Nyomáson szoktak elletni a Keretek között való Legeltetés nélkül ell nem lehetnek, azért azokis a kik a Nyomásra szándékoznak az elletőket állítani, ell ne kövessék, hanem azok is a Város Határán

²³⁷ Fenntartott.

²³⁸ Hasonló eset, hogy kamarát, istállót stb. az eladó magának tart meg, elég gyakori. Sz. K. megjegyzése a tjk. 1736. évi kötetével kapcsolatosan.

kívül mennyenek, mint a többi, valakik az ellen cselekedni tapasztalatnak, Törvényes büntetéseket el nem kerülhetik.

Tjk. 1736. 727. – Sz. K. h.

1736. március 19.

... szombaton délután Palotás János Tanyáján meggyulladott a Mező Félegyházán, és égett éppen Dallos Ádám Ur Tanyájáig s ugyan azon Tűz miatt égett meg az ő Kegyelme minden ott levő Takarmánya ...

Tjk. 1736. 742. – Sz. K. h.

1736. április 24.

(Kara János és Fia Kara János) ... a Mészárosági hivatalt magokra vállalván a kettőnek lészen fizetése 100 Mf. 8 Fertály²³⁹ Buza és 1 Mása só, erre kezét is béatta Fő Biro Lázár János Urunknak Idősb Kara János.

Tjk. 1736. a 754. oldalt követő számozatlan oldalon. – Sz. K. h.

1736. április 24.

(A tisztújítás alkalmával) ... a községnek (akik jelen voltak) ezek publicáltattak:

1-o: Senkijs idegen embert maga Házához ne fogadgyon, másként a Hátán kell néki ki vinni a Városbul.

Tjk. 1736. 754. oldalt követően. – Sz. K. h.

1736. április 28.

Itt a kecskeméti territoriumon levő ... három fogás szántóföldet ... [Pető András 30 talléron, örök áron vesz meg.

Szántóföldek vétele és eladása elég ritka jelenség még most is.)

Tjk. 1736. 755. – Sz. K. h.

²³⁹ Egy kocsi gabona negyed része, tehát kb. két zsák gabona.

1736.

Még a templomok égése idején²⁴⁰ néhai Gellén Miklós Bajáról Kecskemétre költözött a háborus idők miatt, s ott volt faházát szétszedvén, anyagát Kecskemétre hordatta s "ezen fából állította fel azon házat, melyben mostan özvegye lakik."

Tjk. 1736. 770-771. – Sz. K. j.

1736.

... Vida Mihály attá ell Háza örökségéhez tartozandó Fundussal, kuttal, raita épített Házi örökséggel edgyütt Toth alias Megyeri Györgynek ... 37 tallérokon ...²⁴¹

Tjk. 1736. 777. – Sz. k. h.

1736.

(Csorcsán Gergely ötvös mester Mester Gergely ötvösnek eladja házát 130 forintért. Van benne két szoba, egy műhely és egy istálló.

Ugyanekkor a két mester megegyezik, hogy a műhelyben közösen dolgozhatnak, Csorcsán műszereivel Mester is, mint a magáéval dolgozhat, ha pedig Csorcsán megöröegszik, ekkor 60 éves, Mester tartozik az átadott ezüstöt, aranyat feldolgozni, a művet eladni, árát pedig Csorcsánnak adni. Mindezt a házeladás feltételeihez fűzik hozzá.)

Tjk. 1736. 786. – Sz. K. h.

1736. július 30.

Felséges Consilium²⁴² Intimatioja²⁴³ is érkezett, kiben parancsoltatik, hogy a Sidók és külső emberek, minden fele bőroket a kik szoktak Helységekben vásárlani, először tartoznak a Birónak magokat megjelenteni, a Biró pedig tartozék az egész helységben ki hirdetni, hogj ha valaki Helységbeliek közzül az ollyatén bőroket azon az áron magának akarná tartani, amint a Sidók és más fele emberek meg edgyeznek, szabadon meg tarthatták az Helységbeliek azoknak engedtetik a praeventio.²⁴⁴ Ha pedig azon az aron az Helységbeli ember nem akarná venni, tehát bízvást akár kinek a Gazda adhattya.

²⁴⁰ Minden bizonnyal az 1678. évi tűzvészre utal.

²⁴¹ Megjegyzés: Mind gyakoriabbak a házeladások.

²⁴² Helytartótanács.

²⁴³ Hivatalos értesítés.

²⁴⁴ Megelőzés, elővásárlási jog.

Tjk. 1736. 787. – Sz. K. h.

1736. szeptember 22.

Sájdli Márton német chyrurgus Bogyó Mihály házat 48 forintért megveszi. A chyrurgus egyuttal ajánlja magát arra, hogy a ház után, mint a város többi lakosa, viselni fogja a közterheket.

Tjk. 1736.787. – Sz. K. h.

1736.

(Tóth György felesége, Fejér Örsebeth 30 korbácsot kap), aki párznaságnak vétkében esett és már feles időktől fogvást szenved Tömlöczben.²⁴⁵

Tjk. 1736. 782. – Sz. K. j.

1736. december 20.

(Katonaság.)

Tilalmaztatnak keményen minden helységek Lakosi, hogy sem közönséges katonának, sem pedig Tiszt Uraiméknak hitelyben bort ne mérjenek, ha pedig adnak, az árra el vész. (Rendeli a vármegye.)

Tjk. 1736. 809. – Sz. K. h.

1736. december 28.

... Marton István a Széktónál levő 2 pászta²⁴⁶ szőlejét 77 talléron adja el...

Tjk. 1736. – Sz. K. h.

²⁴⁵ Megjegyzés: A tanácsnak nem lett volna joga ítélni. A büntetés is enyhe, hiszen a házasságtörőre halálbüntetés várt az időben, amit meg is jegyeznek az ítélezéskor, habár halálos ítéletet alig hoznak.

²⁴⁶ A pászták eltérő nagyságúak voltak: 2 pászta = 103 út. 1737. 954. old.
1 pászta = 80 út. 1740. 1072. old.
Két pászta = 260 út. 1745. 1239. old.

1736. december 31.

Nagy György Feleségének mint veszett Jozságokat orvoslo Asszonyinak Instantiaja el olvastatván, mellyben immunitast²⁴⁷ kíván azért, hogy oly hasznossan szolgál afféle Jozságok körül, mellyet consideratioban²⁴⁸ vévén el utollyára a véle valo alku eképpen lett meg: Egész Falka Jozzágtul adatik néki 7-7 Máriás. Ha csak szakadék Marhát orvosol, az ollyantul kevesebb. Ha pedig valamely Személyt orvosol? minden egy személytül két két poltura adatik néki.

Tjk. 1736. 811. – Sz. K. h.

1736.

Főbíró Ur a városnak proponálta, hogy mivel nincs több száz buzájánál és mivel a városházánál is feles kenyér kívántatnék, a hadak is naponként váratnak, akinek kenyér fog kívántatni tehát minden uton és módon buzát szerezzenek mint megvehetik, ugy vegyék, az városbul pedig külső helyekre ne engedjenek kivinni.

Tjk. 1736. – Sz. K. h.

1737. február 1.

... computusra²⁴⁹ vévén Ujfalusi, Gyojai és Mámai pusztáknak árendáit, esett minden egyes szállásra 4-4 Rf. A Városra pedig azon Pusztákon levő Kaszáló és Nádas rétekre, nem külömben Erdőkre és Halászó vizekre 156 Rf. Ujfalun találtatott 68 szállás, Gyoján 26, Mámán pedig 17 szállás.

Tjk. 1737. 824. – Sz. K. h.

1737. február 16.

Szökött katonákat minden község maga vigye a vármegyére, nem úgy, mint eddig, amikor csak a legközelebbi községnek adták át s így tovább. Egyegy arany jár minden szökött katonától.

Tjk. 1737. 832. – Sz. K. h.

²⁴⁷ Szabadság, kiváltság.

²⁴⁸ Körültekintés, megfontolás.

²⁴⁹ Számadás, számítás.

1737. február 16.

... a mely Marhák Döggel vesznek, azokat Bűrivel edgyütt tartozzanak Földben tenni. Melyben különbül cselekedni sem merészellyen Kegyelmetek ... (írja a szolgabíró).

Tjk. 1737. 833. – Sz. K. h.

1737. február 19.

(Katonaság külföldre.)

A porosz király számára nagy szál embereket keresnek a király küldöttei. Csak akkor engedjék ezeket a községek toborozni, ha a cancellariától, vagy Regium Consiliumtól²⁵⁰ s a vármegyétől passusuk²⁵¹ van.

A dán király számára 15 embert fogadhatnak -- fölséges engedelem szerint -- a küldött emberek, de csak olyanokat, akik nem római hiten volnának.

Vigyázzanak a bírák, hogy csak az engedélyezett számig s csak saját akaratjukból fogadhassák ezeket.

Tjk. 1737. 847. – Sz. K. h.

1737. május 5.

(Közterhek. Katonaság.)

Valaki a következő Militia Transennajanak²⁵² alkalmatosságával a maga Házát bé zárván ember nélkül hadgya (ám bár portékáját benne hadgya is) minden kimelés nélkül el fog dültetni, praevie²⁵³ mind azon által hogy a Tizedek által házrul házra hogy meg hirdettesék el végeztetett.

Tjk. 1737. 889. – Sz. K. h.

1737. május 5.

A N. vármegye parancsolattyaából valaki a Szolgák közül 3-mad nap alatt el nem szegődik az ... után mindgyárt portio fizetésre vettetik.

Tjk. 1737. 889. – Sz. K. h.

²⁵⁰ Királyi tanács.

²⁵¹ Engedély.

²⁵² Átvonulása.

²⁵³ Eleve.

1737.

Tudjaé a Tanu ... micsoda becstelenítő szókkal illette Szentesi János nevű koldus Aszári Jánost úgymint: koldusok Biráját ?

Molnár András vallja:

... Hallottam Szentesi János szájából mondani Aszári Jánosnak: Sz. mind bíróságágában, Levelében, mind becsületiben, ebnek parancsol. Ezt pedig ilyen okért mondotta néki, hogj bizonyos túl a Dunán való koldust ... a napát élvén, megbüntette volna, és el is bocsátotta, holott nem lett volna pálczája alatt ...

Tjk. 1737. 902. – Sz. K. h.

1737.

Rossz nőszemélyek kikisértetéséről: 2-3. 1.

".. erántak nagy Suspicio²⁵⁴ támadott ugyan, De mivel a Birónak, az ítélet tételben igen világosnak kell lenni, és nem Suspicióból, hanem világossan és elegendőképpen meg próbált okok szerint kelletik ítéletet tenni; A Törvény tudóknak köz mondások is azt tartván: Preaestat Reum absolvere, quam innocentum condemnare."²⁵⁵

Gyanúba vett kőrösi asszony: " Férjének adassék kezéhez és kötélre kötvén vigye által a Városon, hogy látván ezt, az ollyatén suppositumban²⁵⁶ lévőök, meg intessenek, ennek példájával."

Tjk. 1737-1742. 3. – Szilády K. m. B. XXXVIII.

1737.

Mínthogy pedig Sziártó Szilvási Miklós, már ennek előtte két esztendővel Tizedesi hivatalt viselvén, melj hivatalra hittel kötelezte vala magát és ő nekie jól constált,²⁵⁷ hogy az Polgári Társaságban élő községnek, a jó rendtartásnak kedvéért, ő általa is ollj parancsolatok publikáltattak: hogy kiki, házához Magistratus hire nélkül Selléreket ne fogadjon hanem a kit és kiket fogadni akarnak, a Magistratusnak hirrre tegyék, hogy azt megvizsgálván, és heljes személyeknek tartván, itt Városunkban leendő mulatozásra avagy lakásra is szabadságot adhasson, hogy így a gonosz embereknek szabados menetelek (oda, az hová, az ő akarattjoknak tetszenék) ne légyen és e szerint meg gátolthatnának. De mivel Szalvai Sziártó Miklós, az elő számlált

²⁵⁴ Gyanú, kétség.

²⁵⁵ Inkább bűnöst mentsen föl, mintsem ártatlant ítéljen el.

²⁵⁶ Gyanú, vélemény.

²⁵⁷ Megállapít, érvényben tart.

parancsolatokat nem kívánta observálni,²⁵⁸ sőt azok ellen egyenesen jární, s mások előtt botránkoztató példa adásával elő menni. Azért, hogy a Város népe között a jó rend inentül jobban observáltassék, és előljáróinknak is engedelmességgel légyenek, a felljebb egymás után sub numero 2-do et 3-tio signált²⁵⁹ és le vet 2 személljeket, hogy Szilvási Sziártó Miklós a Városból, maga hátán edgyenkint ki horgya fel találatott és elvégeztetett.

Tjk. 1737-1742. 3-4. – Szilády K. m. B. XXXVIII.

1737.

A bor akójának ára 13 Máriás.

Propter commistum adulterium:²⁶⁰ Hogy azért öbbé ezen városba ne scandalizálljon,²⁶¹ háza elvonattassék, úgy találatott és többé lakásul itten meg ne senyvedtessék.

Bagari görög boltjából 2 rókabőrt ellopó, egyéb lopásban is gyanús és egy gyermeket késsel igen megsebesített "iffiak" mindketen 60-60 csapást kapnak korbáccsal.

A székbirák panaszára, hogy a marhahúst az eddigi áron kárvallás nélkül nem adhatják, a tanács "valamint ennek előtte illetén Panaszokra Szék birák Uraimék szokás volt" - elrendeli, hogy egy marha levágassék "combinálván a meg vét az el adással" - az ilyen próba után leszen resolutiojok.²⁶²

Szentkirályi István adószedő jelentésére, hogy a vett borok a korcsmákban igen kezdenek romlani, delib.: " a Bormak iccéjét (ez más szó lesz) kezgyék 4 krért adni s hamarab való folyamattya leszen.

Tjk. 1737-1742. 4-6. – Szilády K. m. B. XXXVIII.

1737. július 10.

Több rendbeli currenssek publicaltatván arra nézve, melyben az Asszonyok a gyógyítástól egyátallyában tiltatnak, mind azok, valakik gyógyítani tapasztaltatnak, fognak citálatni és ujra inhibeáltatni.²⁶³

Tjk. 1737. 156. – Sz K. j.

²⁵⁸ Megtart.

²⁵⁹ A második és harmadik pont alatt jelzett...

²⁶⁰ Paráznság vétsége miatt.

²⁶¹ Botrányt ne okozzon.

²⁶² Végzés.

²⁶³ Idéz ... eltílt.

1737. augusztus 19.

Tatár-Szent-György pusztán a magistratus engedelmé nélkül kaszáltak, azoknak szénáját a város számára hordassák el bírák uraimék.

Tjk. 1737-1742. 9. – Szilády K. m. B. XXXVIII.

1737.

Molnár Mihályon, a ki a bírákat és édes Szülő Annyát és Attyát is rút káromkodó és más mocskos szókkal is illette ... a Piarczon, másoknak retentő példájára, korbátsal száz csapást eicsenek raita.

Két inason, kik a szőlőben almát szedtek mivel Vasámapon nem a szőlőben, hanem a Templomban kellett volna nekik menni, kétség kívül azért mentek ki, hogy a nép Isten szolgálaton lévén job modgyok lehessen a lopásban, melyhez képest singillatim²⁶⁴ 15 15 ütést eicsenek raitok pálczákkal, végeztetett.

... a mely Személyek tegnap olyan emberektől, kik káposztát hoztak volna el adni és ők a Városon kívül azoktul öszvességgel meg veték két két forint büntetést adgyanak, ezek pedig nevezetessen Kulcsár Jánosné és Kovács Ferenczné Vörös Jutkával edgyütt, úgy, hogy az első két asszony egy-egy Tallért Vörös Jutka pedig maga két tallért adgyon.

Tjk. 1737-1742. 9-10. – Szilády K. m. B. XXXVIII.

1737. augusztus 22.

Tiszt. Pater Pyarista vice Rector ur a Collegium épülettyéhez kívántató köveknek hordásához szekérbeli Succursust²⁶⁵ kívánt s azért illendőképpen instalt. Mellyre resolvattott:²⁶⁶ Bírák Uraiamék a jövő Héten adgyanak 4 Szekeret, kikis egész Héten ott dolgozzanak.

Tjk. 1737. 10. – Szilády K. m. B. XXXVIII.

1737.

... a Város Lakossainak hirdettessék meg ő kegyelmek: A kinek kívántatik s kedve vagyon a kaszáltatásra Felső Alpári, Ujfalusi és Qyojai pusztákon szabadossan kaszáltathatnak.

²⁶⁴ Egyenként.

²⁶⁵ Segítség, támogatás.

²⁶⁶ Kötelez. kinyilvánít.

1738. március 28.

Nemzetes Acsi Péter Uram itt a Kecskeméti Promontoriumban²⁶⁷ a Szolnoki Utra kijáró, jobb kéz felől való hegyben²⁶⁸ lévő szőlő örökségét attá el Horváth Tamásnak 94 tallérokön ... (s mint mindenkor itt is a szomszédok megnevezésével határozzák meg pontosan a szőlő fekvését.)

Tjk. 1738. 980. – Sz. K. h.

1738. március 28.

... bls főbíró Kis János uram ismét convocaltatván a bls Tanácsot, nevezetesen ...

Akkor előadta magát s proponáltatott, hogy Hegedűs István esküdt ember die 26-a praesent. mensis Marty²⁶⁹ billyegezésnek okáért félegyházi kun pusztára kimenvén, die 27-a ejusdem²⁷⁰ Bozo István tanuján levő kútban halva találtatott és mivel nem tudatik, causaliter²⁷¹ lett-e azon kútba való esése, vagy készakarva ölte magát abban, azért rumináltassék dolga és decidáltassék,²⁷² tisztességes temetése legyen-e? vagy olyan mint aféle magát megölő embernek szokott lenni? Mely dolognak investigálásához²⁷³ midőn hozzáfogtak volna ökelmék, három tanú elő állott, kiket is megesketvén, a bls tanács előtt examináltattak²⁷⁴ s fassiojok ahoz rendelt protocollumában a városnak beiratott s azok két rendben is elolvastattak, de minthogy említett fassiókból nem lehetett azt kihozni, hogy készakarva ölte volna magát a kútban, considerálván²⁷⁵ nevezett Hegedűs Istvánnak holtáig való

²⁶⁷ Szőlőhegyen.

²⁶⁸ A szőlőhegyek elnevezése nagyobbreszt újabb keletű lehetett (t.i. a XVIII. sz. első felétől számítva.)

Széktói hegy: 1738. 1004. old.

Borbás Szállási közti hegy: 1738. 1006. old.

Borbély kutyta közti hegy: 1738. 1007. old.

Talfái hegy: 1739. 1014. old.

Bujártó táján lévő szőlő: 1739. 1080. old.

Alsó hegy: 1739. 1086. old.

Kis köz: 1740. 1056. old.

Budai, Szolnoki, Körösi, Kerekegyházi út mellett lévő szőlők.: 1740. 1067-1068.

Kök Mihály hegye: 1740. 1070. old.

Hegedűs úr közti: 1740. 1069. old.

Szüics István közti: 1740. 1071. old.

²⁶⁹ A jelen március hónap 26. napján.

²⁷⁰ Ugyanennek 27. napján.

²⁷¹ Esetleges, véletlen.

²⁷² Alaposan gondolják át és határozzák el ...

²⁷³ Vizsgál, nyomoz.

²⁷⁴ Megvizsgáltak.

kegyes életét és a szent írásokban való alkalmas experienciáját,²⁷⁶ melyekre nézve majd nem lehet felőle úgy gondolkodni, hogy magát készarva veszedelembé ejtette volna, azért hogy tisztességesen legyen eltemetése, közönséges voxolásból és egyenlő akarattal elvégeztetett.

Bjk. 1737-1742. 43. – Szilády K. m. B. XXXI.

1738.

(Nagy András árvái) Aminémű örökségek maradott rajta lévő épületekkel, Akollal, és azon Házhoz tartozandó fundusának integritásával edgyütt ... engedik örök áron Csabaj Szöcs Istvánnak 100 Talléron.

Tjk. 1738. 105. – Sz. K. j.

1738.

... Csütörtök István ... elatta az házához tartozandó udvarát, vagyis szérőit, és kamaráját és pitvarát Matkói Szabó Istvánnak (ki vévén egyedül az ház vagy is szoba derekát, melyet magának ez után is meg tart) 30 r. forinton...

Tjk. 1738. 1002. – Sz. K. h.

1739.

(Kecskés Gergely feleségét, Kenéz Erzsébetet) ... Isten ellen való káromkodásaiért (mivel magisztraturaliter már többször megintetett, arra ítélik, hogy) ... három rendben a Piarczon mindenkor 50-50 csapásokat eicsenek raita.

Tjk. 1739. 1022. – Sz. K. h.

1739. szeptember 10.

Komáromi Szabó István egy pásztából álló szőlőörökségét 150 talléron adja el.

Tjk. 1739. 1044. – Sz. K. h.

²⁷⁶ Jártasság, tapasztalat.

1739. december 19.

Mivel Molnár Mihálynak maga nyelve vallásából is megbizonyosodott, hogy Baglyás Jánosnak törkölyét elvitte, azért holnap köttessék ki a plengér mellé és valamely edényben tétessék törköly a feje fölben s addig ott legyen, miglen a nép a reggeli cultusról²⁷⁷ kijön, azután bocsássák el.

Bjk. 1737-1742. 75. l. – Szilády K. m. B. XXXII.

1740. június 22.

(Pap István mezei kertjét, mely délről a jakabszállási határral szomszédos, 40 tallérért, azaz 60 rénes forintért adja el.)²⁷⁸

Tjk. 1740. – Sz. K. h.

1740.

... Néhai Sima Mihály maradék nélkül meg holtinak háza félét (melly is a Földes Urra szállott) adatott el Molnár Józsefnek 12 Talléron ...

Tjk. 1740. 1058. – Sz. K. h.

1740. július 3.

(Horváth Ferenc Városföldön lévő kertjét 200 forinton, örök áron adja el.)

Tjk. 1740. 1081. – Sz. K. h.

1740. július 24.

(Tóth János özvegye) ... itt a Kecskeméti territoriumon²⁷⁹ levő ... (11 fogásból álló kertjét Dékán Péternek és házasársának 210 német forinton, örök áron adja el).

Tjk. 1740. 1084. – Sz. K. h.

²⁷⁷ Istentisztelet.

²⁷⁸ Megjegyzés: A kertek nagyságát és fekvését igen ritkán jelölik meg az eladásoknál, az előbbit különösen ritkán. Csupán a szomszédokat sorolják fel.

²⁷⁹ Terület, birtok.

1740. szeptember 6.

... ismét együtt lévén a bls tanács ...

Akkor proponálta főbíró Horváth Sámuel Úr, hogy tudni illik in re sanitatis inspector²⁸⁰ Andrásy Zsigmond úr, úgy n. szolgabíró Huszár István úr szoros parancsolattal előnkbe adták ezeket: az város árkaik annak rendi szerint ásattassanak fel és töviseltessenek meg.

2-o két kapuja a városnak csináltassék úgy be, hogy azokon semmiféle állat ki s be ne járhasson.

3-o A péteri lineán levő strázsák számában fogatkozás ne legyen és azoknak lovai helyreálltassanak.

Ezekre determináltatott:

Az árkoknak annak rendi szerint való elkészítésekben teljes szorgalmatosságot adhibeáljanak²⁸¹ bírák uraimék és azokat, a kik a lakosok közül sors szerint gondviselések alá obveniált²⁸² árkoknak mind felásását, mind töviselését elmulasztják, azokat büntessék meg az árkot, annak utána árestomozással is vegyék meg azokon, a kik elmulasztották, a munkásokra lett költségeket. Az olyatén árkokra, kivántató tövisek alá azon tizedes, melynek tizedjében vagyon az olyan fogatkozással levő árok, azon tizedből állítson szekereket tövisek alá, mely szekerek mellé olyan embereket vessen, akié azon fogatkozással levő árok.

A halasi és budai kapuk csináltassanak be a többi kis kapukkal együtt, hanem a mezei kútra a mely kis kapun kijárnak az megmaradhat, hova is a halasi kapus fog állítatni strázsául.

Item kőrösi út mellett levő kúttakra a mely kis kapun kijárnak, az is megmarad, úgymint²⁸³ Vécsi Pál háza mellett mellett levő kiskapu is megmarad, hova is a budai kapus rendeltetett strázsául.

Item a homoki kútra a mely kis kapun kijárnak, az is megmarad, melyre való gondviselésre bírák uraimék állítsanak embert, vigyázásra valót.

A strázsák és azoknak lovai, fogatkozás nélkül álltassanak ki bírák uraimék által a péteri lineára.²⁸⁴

Bjk. 1737-1742. 88. -- Szilády K. m. B. XVI.

1741. március 11.

Kincses János instantiájára inquisitio.

Kincses János 15 éves szolgálójának, Vincze Judithnak vallomása:

²⁸⁰ Az egészségügy felügyelője.

²⁸¹ Alkalmazzák.

²⁸² (Rá)esik, (rá)jut.

²⁸³ Ez a másfél sor kihúzva. Szilády Károly megjegyzése.

²⁸⁴ Határ, vonal.

Valamely borvevő német volt Kincses János uram házánál az hol jelen voltak Baranyás István feleségestől és Sebők István is, mulatván bor mellett. Mondotta Kincses J. uram leányának, Baranyásnének: No édes lányom, eladám én a csátkált borokat. Kire felelt Baranyásné. Hát az enyém csátkált? Kire Kincses János felelt: Nem tudom, de midőn felbontották őket, egy arasznyi hijok is volt. Erre Baranyásné atyjának így felel: Hamisan mondod. Ezen szavaira az atyja Baranyásné pofon csapja, Baranyásné pedig kezét atyjára tevén torkolta és ingét nyakából kiszakgatta. Ez véghez menvén, Baranyásné kiment, ilyenképen szólván: Aha disznó lelkű vén kutyái s disznai, holnap mind fogházra hányatlak benneteket. Baranyásné haza menvén, urának a történt dolgot hihető, megbeszélvén, csakhamar jött Kincses J. uram házához s bejövén, így szólt: Jó estvét apa, miért bantottad az én feleségemet, nem adsz annak sem ruhát, sem kenyeret. Kire Kincses J. uram mondott: Nem adok, de adtam annakelőtte. Ez után fog Baranyás István az asztról egy teli kancsót, s mond Sebők Istvánhoz: Tüzes adta Sebőkje, mind te vagy ennek az oka, és fejéhez vágja a kancsót, mást megint lekap a fogasról, ezt is fejéze csapta, harmadszor egy üveg poharat, ezt is fejéhez csapta, annakutána az asztalon által vonni kívánta volna Baranyás Sebőköt, húzta vontá s ingétkából kiszakgatta s midőn Kincses J. gazda uram menteni kívánta volna Sebők Istvánt, fogta ökelmét Baranyás és földre vágván hasára ült s úgy fojtogatta, hanem Barát Dániel másodmagával bejövén, úgy húzták le Kincses J. uram hasáról Baranyást és karjánál fogva kivezették s kizárták, oda ki pedig B. így kiáltozott: Jöjjetek ki ördög atta, teremtetten vén emberi akármelyik, majd reátok verek 300 frtig.

Bjk. 1737-1742. 109. – Szilády K. m. B. XXXII.

1741.

... Otományi Miklós urnak a minémü Házi öröksége vagyon Tóth István Ur Majorja és Malma egyfelől, más felőlpedig Garaczi András Házaik szomszédságában ... eladta 270 R. forintért.

Tjk. 1741. 1106. – Sz. K. j.

1741.

(Lendvai János özvegye) ... aminémü öröksége vagyon, alatta lévő kőpinczével edgyütt, és hozzá tartozandó Fundussal, mely vagyon két felől a b. város házaik szomszédcságában ...

Tjk. 1741. 1114. – Sz. K. j.

1742. (?) április 13.

Törvénytelenül társalgó és egymást megismerő" Sziget Erzsébethen és Bozó Istvánon, szabad személyeken 12-12 forintokat vesz meg a magistratus "hogy az illetően feslett társalkodásoktól mind magokat tovább megolgyák, mind pedig mások örölok tanulván, tisztességes életre indittassanak.

Tjk. 1742. (?) 68. – Sz. K. j.

1742. október 16.

(... 105 útból álló szőlőt) 27 talléros 2 ökörért, 4 Ako Borért és 4 Boglya Szénának Városunkban való bé hordásáért (veszenek meg).

Tjk. 1731-1747. 1275. – Sz. K. h.

1743. április 9.

Korodim András Urnak Páhi Pusztának arendáját 200 f. a jövőendő esztendőre fel kell vinni Pestre, a mellett a szokott ajándékot.²⁸⁵

Tjk. 1743. 4. – Sz. K. h.

1743. május 9.

N. Szőke János, Sz. Királyi Pál Urak, Antal István, Szőke Tamás és Bognár Tamás, Monostoron, Pap Péter Ur járassa felét cum insinuatione²⁸⁶ szántásnak kedvéért fel kérték ...

Tjk. 1743. 9. – Sz. K. h.

1743. június 24.

M. Baro Orczi Urhoz el kellekik Böszén, Csába, Vadkert végett menni s eő Nghával tractálni értekezni, azért Lázár Ján. és Kis István Uraink oda el indullyanak, discretiot vévén magokkal eő Kglmek.

Tjk. 1743. 16. – Sz. K. h.

²⁸⁵ Megjegyzés: Április 19-én Korodiék Kecskeméten vannak s személyesen veszik át a bérösszeget, sűrgetvén az elmúlt 4 esztendőre járó 4 tehenet is. Tjk. 1743. 7.

²⁸⁶ Értésítéssel.

1743.

...determináltatott, hogy Garay Borbély János ellen, a ki fattya vett szolgálóját kis dedével edgyütt a keresztyén lakosok botránkozására, maga házánál kényesen, kedvesen tartya, inquisitio peragáltassék²⁸⁷ ...

Tjk. 1743. 20. – Sz. K. h.

1743.

Mivel Mátyás Ilona, Kovács alias Czeglédi György felesége, világi törvénnyel nem gondolván, nevezett férjéhez való kötelességét s hitit megszegvén M. Groff Czapári Obrist Ur Lovászával több izben paráználkodni nem irtózott, a mint olytatén vétkes cselekedetit a Tanács előtt nyilván meg vallotta benigne,²⁸⁸ mely cselekedete, minthogy a férje néki meg gratiázott,²⁸⁹ nem lévén már capitális,²⁹⁰ az Nemes Törvény széket pedig neki vámi igen hosszas volna, de kezeseket sem kaphatott magáért Törvényig; azért elvégeztetett s vox szerint pumicaltatott, hogy gonoszságáért érdemlett büntetésére korbáccsal való öttven csapást szenvedgyen s városbul férjével edgyütt proscribáltassék;²⁹¹ hogy e szerént maga életét meg jobbithassa s mások is példát vehessenek az eő büntetésén.

Tjk. 1743. 30. – Sz. K. h.

1743. június 24.

(Közterhek Mária Terézia háborújának idején.)
(Ajándék a nádornak.)

Tegnapi napon el vett M. Palatinus Urunk Levelére, melyben Felső-ges királyné Asszonyunk hadainak szükségére egynehány Lovakat kér, szükség válaszolni eő Exellentiajának, hogy mivel a várostul kun pusztákat el szedték, azért nem subsistálhatván²⁹² a község naponként oszol (!), de 1741. dikben 181 katonáknak ki állétásával annyira enerváltatott, hogy a jó Isten tudgya, mikor gazolhat ki abbéli költségébül; szükséges eő Exellentiaját az eránt, hogy kérésére nem complceálhatunk,²⁹³ alázatossul deprobeálni (?).²⁹⁴ A két pár

²⁸⁷ Vizsgálatot végezzenek.

²⁸⁸ Jóindulatúan.

²⁸⁹ Kegyelmezett, bocsátott.

²⁹⁰ Főben járó (bünnel vádolt).

²⁹¹ Száműzzék.

²⁹² Fennmarad.

²⁹³ Tetszésünket nem adhatjuk.

²⁹⁴ Nehezen értelmezhető rövidítés. Valószínű jelentése: Megkísérelni, értésére adni.

szalonnákat mellyeket másik Levelében kér eő Exellentíája, azokat proxime²⁹⁵ el küldeni parancsoltatik.

Tjk. 1743. 22. – Sz. K. h.

1743. október 17.

Item Tizedesek által az egész városban házrul házra meghirdetvén, büntetés alatt keményen parancsoltassék meg, hogy valamint a Szöllőkben, ugy a *káposztás kertekben* is nem lészen szabad semminemű jószágot hajtani, tartani és legeltetni; az általhágók történhető károknak bonificatioján²⁹⁶ kívül minden egy egy marhátul egy egy máriásban fognak marasztaltatni, mely tilalom excendáltatik²⁹⁷ határozás nélkül minden üdőre.

Tjk. 1743. 31. – Sz. K. h.

1743. november 29.

... mivel hogy az itt való Lakatos Mesterek a nagy fősvénységnek és nyereségnek szelétül ösztönöztetvén Isten és világi törvényel nem gondolván, magokat privilegiumoknak (mellyet csak recenter²⁹⁸ szerztek) vidimált²⁹⁹ s a M. Groff Kohári András földes Urunk által confirmált copiáját³⁰⁰ 13-dik articulussában violálták fraudulenter,³⁰¹ mivel hogy a keresztelő 30 grajczárját el fordították harmincz garasra s a mint a Laistromokbul ki tetczik, már öt rendbeli személyektül meg velték az egy egy tallér keresztelőt s magok is meg vallották a Tanács előtt, hogy eők több nyereségnek okaért változtatták meg azon cikkelyt. Azért hogy olytatin helytelen exactiokkal³⁰² vásári privilegiumunkat s jövedelmünket ők kissebbíteni s földes Uri confirmatio ellen practicálni merészlettek, ők singillatim³⁰³ hat s hat rhen. forintokban, nyolczan³⁰⁴ 48 forintokban marasztaltattak. Azokon fellyül helytelenül exigalt³⁰⁵ 5 forintokat is varosi magistratusnak consignalni³⁰⁶ tartoznak.

²⁹⁵ Mileőbb, azonnal.

²⁹⁶ Megtérítésén, jóvátételén.

²⁹⁷ Túllép, kiterjed.

²⁹⁸ Nem régen, minap.

²⁹⁹ Láttamozott.

³⁰⁰ Megerősített másolatát.

³⁰¹ 13. pontját alattomosan megsértették.

³⁰² Zsarolás.

³⁰³ Fejenként, egyenként.

³⁰⁴ Megjegyzés: "Később 4 mester mentesül a büntetéstől, mivel bebizonyosodik, hogy nem tudtak társaik illegitim dolgairól." Tjk. 1744. 58.

³⁰⁵ Behajt (adót, pénzt).

³⁰⁶ Itt: letétbe helyez.

1743. december 5.

A kecskeméti gombkötő mesteremberek is megjelenvén, igyekezettek előadták, hogy Isten segítségével magok között való jó rendnek megtartása kedvéért, másoknak rendes szokások szerint czéhet tartani s articulusokat vagyis privilégiumot szerezni vagyon igyekezetekben, csakhogy egyenlő kedvvel és tökélettel szándékkal legyenek abban és annak nagyobb állandóságául kiki a mesterek közül élő nyelvvél való declaratiót tenne előttünk. A mint a személyek szerint városunk közönséges házánál compareálván:³⁰⁷ Molnár György, Bedécs György, Csiszár Sámuel, Szalai József, Séllei György, Pakamándi Tamás, Csiszár Ferenc, Tankovics József és néhai Nemes György özvegye Borbély Kata magokat így declarálták: Hogy ők a ce hale privilegiumnak³⁰⁸ megszerzésében kiki személy szerint egyenlőképen költekezni kész és a midőn Istennek jóvoltából kívánt privilegiumot kezekhez vehetik, mindaddig azzal úgy élnek, hogy annak jövedelméből kiki a mit a privilegiumra erogált³⁰⁹ és kített, kinek kinek térítették meg elsőben; ez meglévén, ámbátor egyik vagy másik részen levők úgy megkevesednének, hogy talán csak egyre deveniálna³¹⁰ száma, mégis mindazonáltal azon czéh jövedelme egyenlő formában két részre osztassék, minden kigondolható kifogás nélkül. Azaz, ha kath. gombkötő mesterek négyen, hárman, ketten volnának vagy csak egy volna is, a reformáta részen levők pedig tízen vagy többen, mégis a kath. részen való mesterek annyiban, mint a ref. részen levők részesüljenek a czéh jövedelmében és így ellenben a reformátusok is. Ismét, a midőn megeshetik és a czéhnek értéke vagy arra, hogy jó indulatból valakivel jól tegyenek, a mennyit adandók egy részre, más részre hogy annyi adattassék, abban egyenlőképen mind együtt ülni és élni kívánó jó atyafiak előttünk megegyeztének és hogy a feltett mód szerint való conditiókat³¹¹ szentül és megmásíthatatlanul megtartani kívánják, azt előttünk kéz beadással is megerősítették. Sőt annak felette magokat így declarálták: Ha valamelyik fél most, avagy jövendőben ezen atyafiságos megegyezéseket egészben, vagy valamely részben bontogatni kezdené, tehát mindenkor olyankor ötven id est 50 Rfrt ³¹² büntetésben maradjon, melynek fele része a két renden lévő ispotálybeli szegényeké, másik fele része pedig azon időbeli biraké legyen, a kik tudniillik azon büntetést desumálják.³¹³ Mely dolog a fent megírt, privilégiumot szerezni igyekező gombkötő mestereknek mindkét részről

³⁰⁷ Megjelenvén.

³⁰⁸ Céhes kiváltságnak.

³⁰⁹ (Pénzt) kiad.

³¹⁰ Csökkenne.

³¹¹ Állapot.

³¹² Rénes forint. Egy Rénes forint 60 krajcárral volt egyenlő.

³¹³ (Pénzt) beszédni.

való jövődöbeli dolgaiknak megtartása és oltalmazása kedvéért városunk protocollumában emlékezetnek okáért feltételetett és beiratott.

Tjk. 1743-1747. 41. -- Szilády K. m. B. XXX.

1743. december 28.

Szolgák átyallyában a limitált bérrre nem akarnak bé szegödni (s ezért elhatározta a tanács, hogy a nagykörösi urakkal együtt deputátiót küldenek a vármegyéhez, küldené le embereit) kik látván, inkább el hiszik a szolga renden valók, hogy nem mi magunk, hanem a Nemes Vármegye rendelésibül szállitatott le az eö Bérek. (De még ugyanazon alkalommal meggondolják a dolgot, nem küldenek deputátiót) ne talán a Nemes Vármegye restendállya helytelen és currentális parancsolattyának tenora³¹⁴ ellen illetén indulatunkat (s néhány napig még várnak, hogy) mire lehet menni a szolgák szegödségének dolgában.

Tjk. 1743. -- Sz. K. j.

1743.

... A Csödör-járásban lévö, a benei úttól a bokros halomig terjedö földet négy gazdának kiosztják ...

Tjk. 1743. 1197. -- Sz. K. h.

1744. január 2.

Megedgyeztenek eö kglmek, hogy Körösi Uraiméktul értett mód szerént vetés helyett adhatnak a Gazdák készpénzt, az eöreg Béreseknek 6 fr. mivel az ide való Gazdák és Szolgák a vetésbeli fizetéshez nem tudnak, sem nem kedvellik. Ruhája helyett 10 f.

Ugyhogy eöreg Béresek bére in toto 30 forintra, a kisebb béresé pedig 24 fr. 30 grajczárra kész pénzül mehessen, ruhája, vetése s mind kész pénze helyett ...

Item kisebb szolgálókk, a kik sütest, főzést nem tudnak végben vinni, interpetáltatott a 10 f. fizetés; süto, főző szolgálóknak pedig Major Gazda Asszonyok rendelt 15 forintja tulajdonéttatik.

Tjk. 1744. -- Sz. K. j.

³¹⁴ Szándék.

1744. január 2.

Csikai Sámuel, aki afféle tekergő és dorbézoló szolgálókat házában fogadta s ott engette őket táncolni, szükség többeknek példájára a piaczon 12 pálca ütéssel büntetni.

Tjk. 1744. 44. – Sz. K. j.

1744. január 20.

(Grassalkovics Antal gróf) ... örkényi épületéhez kívántató kövek hordására adattassék a városból 100 szekér, ugy egy héten kétszer 25 szekerek adattassanak s minden 25 s 25 szekér hetenként kétszer fordullyon Kerekegyházi pusztául.

Tjk. 1744. 47. – Sz. K. h.

1744. február.

... item az itt való Szücs Czehenek Instantiaja, melyben privilegiumoknak 6-dik és 7-dik Articulusainak tenora szerént kívánnják, hogy a Görög és más kereskedők is az eő mesterségekhez tartozandó jószágokat árulni a városban el tiltassanak, el olvastott s az eránt meg egyezett akarattal ugy determinaltott, hogy mivel emlétett Czéh már 18 esztendőktül fogva élvén articulusaikkal, az specificalt tilalmazást elmulatták mind az ideig, mind azon okon mind pedig hogy ollyatén tilalmazással a közönséges Várassi Jónak nem kevés kára és praejudiciuma³¹⁵ következnek, azért ezentül is a kereskedők meg irt portékáknak árulásátul el nem tiltathatnak.

Tjk. 1744. 56. – Sz. K. h.

1744. április 26.

Deputatusokat küldenek Grassalkovics grófhhoz, Gödöllőre, Szt. Györgyi pusztá kiarendálására. Erdő nélkül legfeljebb 250, erdővel 300 forintot ígérjenek.³¹⁶

Tjk. 1744. 70. – Sz. K. h.

³¹⁵ Sérelme.

³¹⁶ Megjegyzés: Három nap múlva úgy határoz a tanács, hogy "szükségképpen meg kell tartani csak egy esztendeig is, 400 forintban is." Tjk. 1744. 71.

1744. április 29.

... a 8. Tizedből rendeltettek négyenként harminckét emberek az eránt jegyeztetett Listában meg is nevezettek; kiknek a lévén hivatallyok, hogy a mostani szolgál Sz. György napjának alkalmazosságával házanként uczánként, piaczon és fegyveressen, éjjel és nappal járván, vigyázzván az ollyan szolgál személyeket, kik uj esztendőkor bé szegődtek, most már nem elégedvén meg akkori szegődött bérekkel, haza jönnek ujon kívánnak szegődni vagy tellyességgel tovább szolgálni nem akarnak, minden okvetlen megragadni, árestomba hozni fogják, a Tanács további dispositiojáig,³¹⁷ azon kívül kurta kocsmákat, Tolvajokat, egyéb gonosztevőket, vagy városunk közönséges kárára czélzó dolgokat ha észre veendenek, a Magisztrátusnak bé jelenteni tartoznak.

Tjk. 1744. – Sz. K. j.

1744. június 16.

(Károlyi Sándor temetésére, Nagykárolyba, június 22-re négy tanácsstagot küldött a magisztrátus.) ... vivén magokkal kedveskedésül valamely füge, masola, mandula és egyéb csemegére való ajándékokat ...

Tjk. 1744. 78. – Sz. K. h.

1744. július 25.

Méltóságos Groff Grassalkovics Antal levele, melyben 80 akó Pálinkával kínálkozik, el olvastatván, determináltatott, hogy 40 akóra valóért el küldgyük magunk emberét 4 kocsiikkal, a ki meg kostolván, jó vigyázás alatt le fogja szállítani; szükség lészen eő Exellenciáját a válaszólo Levelben szépen megkövetni, hogy mivel már kikusok (?) vagyunk palinkával, többet el nem vehetünk.

Tjk. 1744. 88. – Sz. K. h.

1744. november 6.

... Kocsoni Samuel Czigány, mivel a Közönséges háznál az egész Tanácsot oly szókkal böcstelenétette, hogy csak azt sajnállya, hogy az egész Tanács pokolban ejti a Lelkét eő érette, más egyéb böcstelenséget is fecsegett: szenvedgyen 100 korbácsot, többi dolgának végezéséig az alsó tömlöczben tartassék.

³¹⁷ Intézkedés.

Tjk. 1744. 88. – Sz. K. h.

1744.

... mivel hogy Szűcs Márton³¹⁸ Szabó Mestereknek Czéhit közönségessen és articulusaik azon okból, hogy csak Vesseleni Groff és Palatinus adományára volna, kontároknak, semmire valónak lenni publice itt a közönséges háznál merészlette mondani, s megböcsteleníteni a Magistratus előtt, holott 1730-dik esztendőben az ő articulusaik Nemes Vármegye által más egyéb Mestereknek Articulusaik vizsgálásának alkalmatosságával helyben hagyattak. Azért ő Szűcs Márton olyatán böcstelenítésért marasztaltatott 20 forint büntetésben, hogy így mind ő, mind mások tanúllyanak afféléktül magokat őni jövőendőben.

Tjk. 1744. 89-91. – Sz. K. h.

1744.

... Rigo Gergely még a döghalál előtt Sima Mihálynak tinóját elszakasztotta, az ő maga jobbulására és másoknak példájára 80 korbáccsal való ütésre szentenciáztatott,³¹⁹ úgy mindazon által, hogy azokat ha akarja 20 forintra felválthatja.

Tjk. 1744. – Sz. K. h.

1744.

... Tóth Gergely 410r. forinton adja el szőlejét (Feltűnően nagy ár !)

Tjk. 1744. 1210. – Sz. K. h.

1745. március 8.

... 2 pásztában lévő 260 útból álló szőlejét Biró János maradékának 130 forinton adják el.,,

Tjk. 1745. 1239. – Sz. K. h.

³¹⁸ A szűcs céh 1744-ben büszkén állapította meg, hogy "... már 88 esztendeje él privilegiájával." Tjk. 1744. 56.

³¹⁹ Elmarasztalták, megbüntették.

1745. április 23.

Dohányi Ilona (a Tanácsnak sok rendbéli tilalma ellen mivel hirtől) Boldisár Nagy Jánosné szállást adni merészlett, mely Dohányi Ilona ura nélkül való feslett életű személy, gonosz társalkodásokban foglalatokodónak lenni itten is városunkban comperiáltatott³²⁰ s Váczon is paráznaságnak vétkébe esett, a mint Dohányi Ilona sponte és bene vola³²¹ megvallotta s recognescálta;³²² Dohányi Ilona ezért inét, hogy ne fertelmeskedgyék, a Városbul Szurok által kiintessék. Bold. Nagy Jánosné pedig a parancsolatoknak meg nem tartásáért, Dohányi Ilona mellé köttetvén, valameddig Kőrös felé való uttyukban, mások példájára kisérje.

Tjk. 1745. 125. – Sz. K. j.

1745. április 24.

... Mivel hogy a Városnak feles Borai vannak s ne talán a meleg napoknak bé következésével azok meg romollynak, a város 8 Tizedgyében 8 kocsmák erigáltassék³²³ a fellyebb el múlt esztendőben el kezdett praxis és mód szerént, addig is, míglen a dézsma Borok el árultattnak; szabadsága lévén azon kívül is a Tanácsnak ollyatin kocsmáknak el bontásában, ha károsoknak tapasztaltatnának.

Tjk. 1745. 123. – Sz. K. h.

1745. június 18.

T. P. Piarista Uraimék ő atyaságok javasolván a tanulni akaró deák ifiak kedveért egy autort ilyen titulussal: Epistolae Matthiae Corvini Regis Hungariae,³²⁴ instálván egyszersmind, hogy valami százig való exemplároknak³²⁵ megvételire patrociniumpul succurálna³²⁶ a bls. Tanács; minthogy azon autor, censeáltatván³²⁷ előttünk, jeles és tanulóinknak hasznokra célzóknak comperiáltatott³²⁸ lenni, azoknak megvételkre 25 Rf. resolvaltatott,³²⁹ igérvén t. P. P. uraimék ő

³²⁰ Tapasztal.

³²¹ Önként és jóindulatúan.

³²² Itt: elismer.

³²³ Felállít, létesít.

³²⁴ Corvin Mátyás Magyarország királyának levelei c. munkát.

³²⁵ Példány.

³²⁶ Pártfogásával támogatná.

³²⁷ Ellenőriz.

³²⁸ Kiderül (ügy).

³²⁹ Kötelez, kinyilvánít.

atyaságok, hogy azon autort a B. Városnak cum impressione dedicaltatni³³⁰ el nem mulatják.

Tjk. 1743-1747. 131. – Sz. K. m. B. LX.

1745. június 29.

Determinálták ő Kegyelme: Mivel Tihanyi Dániel Uram ő Excellentiája Dominiumabeli Fiscalis Uram Városunknak mind most, mind ennek utánna szolgálhat, hogy azért interveniálható³³¹ dolgainkban s állapotainkban felőlünk jó emlékezettel légyen s készségét tapasztalhassuk, discretione 4 pár Arany ex cassa communi³³² adattassék.

Tjk. 1745. – Sz. K. h.

1745. július 26.

(Az egi Misereordinariusoknak³³³ 10 ft, a szatmári oskolának is tiz forintot ad a város, szükségből kénytelenített kérésükre.)

Tjk. 1745. 136. – Sz. K. h.

1745. augusztus 3.

(A jászberényi franciscanusoknak (kiknek templomáról és sütőházáról a szél levette a födelet) 8 forintot adnak.)

Tjk. 1745. 137. – Sz. K. h.

1745. augusztus 26.

Gjoja és Máma nevű Puszták eránt mind M. G. Károlyi Ferencz Uram ő Excellentiája, mind pedig Nagy János Inspector Uram ő Kegyelme Leveli, mellyben adatik értésünkre, hogy azon Puszták Csongrádiaknak resolváltattak,³³⁴ azért kívánnya jelentett Inspector Ur azon Pusztákon lévő Szegénységnek adassék értésére, sem őszi, sem Tavaszi szántást ne tégyenek, mivel a Csongrádiak Pascuumnak applicallyák³³⁵ azokat, szükség lészen azért Csongrádi Uraimékhoz

³³⁰ Nyomatékkal ajánlani ...

³³¹ Közbenjárás (révén kedvezőbben megoldható).

³³² (Városi) közös pénztár.

³³³ Irgalmasok (szerzetesrend).

³³⁴ Végzés révén nekik juttattak.

menni és végezni, ha már possessiojában³³⁶ lépnek, valamely conventioban³³⁷ engedgyék meg embereinknek mostani őszi vetéseket fel takarítani, mint hogy már ugarlásai ott lévén embereinknek, nagy kárt vallanának, ha azt immiter³³⁸ el kellenék hagyni.

Tjk.1745. 139-140. – Sz. K. h.

1745. augusztus 26.

... Fejér Mihálynak a Puszta Péteri Vendégfogadó a Die 27. Septembris 1745. usque ibidem sequent. Annorum 1746. et Diem 27. mens. septembris in f. R. 200 elocaltatott,³³⁹ hogy azon árendát kántoronkint³⁴⁰ fizetni tartozik.

Tjk. 1745. 140. – Sz. K. h.

1745.

Rácz Jánosnének kamarában elásott pénzét te vetted-e fel?
Magam vettem fel nappal, a maga kulcsával nyitottam fel kivévén az eszterhéjből az hová tette vala.

*

Boldinétől hallottam, hogy pénze vagyon Nagy Jánosnének ... a küszben a Sorkolatnál vagyon eltéve, egy késsel szurkálván el értem, ottan lágyabb lévén a föld, a pénz fazekban volt ...

Bjk. 1745. – Sz. K. j.

1745.

... hogy mellőlünk lakni másuvá ment, de ekkor semmije sem vala, mert a Felesége kenyérért font énnékem, de már most Feleségének nagy csipkés Rása szoknyát, kötöt, Debreceni zöld mentét, kordovány piros Czizmát, magát is az ember megruházta. Házat is vett a mit hallottam másoktól ...

Bjk. 1745. – Sz. K. j.

³³⁵ Legelőnek alkalmazzák.

³³⁶ Birtokába.

³³⁷ Megállapodásban, szerződésben.

³³⁸ Itt: idő előtt, hasznosítás előtt.

³³⁹ 1745. szeptember 27-től a következő, 1746. év ugyancsak szeptember 27-ig 200 rénes forintot kihelyeztetett.

³⁴⁰ Negyedévenként.

1745.

Az én Feleségem azon Istállóhoz szaporán elmenvén, bé nézett a Nád falon s nekünk is intett hogy mennénk oda és néznénk cselekedeteket.

Bjk. 1745. – Sz. K. j.

1746.

... Kurucz Mihály Altal eddig birt Törökfájában levő kertet, melly is Város adománya vala ... felkéri Szabados Mihály ...

Tjk. 1746. 16. – Sz. K. j.

1746. február 19.

20 útból álló szőlő 26 R. forinton két el.

Tjk. 1746. 1254. – Sz. K. h.

1746.

Az Kovács Czé Instantiát adván, hogy az minémű Dárdákat az Vásárok őrzésire csináltak, azoknak hattyáért fél fél tallért fizessen Második Biro Ur, az tiz dárda pedig maradgyon fizetetlen, mivel az kovácsok tizen vannak czé beliek, kire kire maradgyon egy egy dárda, mivel az Város házához semmit ajándékban nem dolgoznak, az faragok pedig sokat dolgoznak, nem különben más mester emberek.

Tjk. 1746. 172-173. – Sz. K. h.

1746. április 24.

Elől adódván: Hogy a Zsidók Város számára inntúl adminisztrálandó³⁴¹ Pálinka tellyességgel ne acceptáltassék,³⁴² következtethető s könnyen el gondolható kárunkal, hanem incumbálni³⁴³ fog Második Biró Urunknak, mint másszor, távolról való emberektől vehetnenek, most is a szerint vegjenek s tellyességgel nem zsidóktul.

Tjk. 1746. 179. – Sz. K. h.

³⁴¹ Igazgat, gondot visel, kiszolgál.

³⁴² Elfogad, méltányol.

³⁴³ Kötelez.

1746. április 24.

Egyenlő akarattal Semel pro Semper³⁴⁴ el végezték ő Kegyelmek: Minthogy ezen Város házánál fel tartani eddig szokott konyha a Városnak nagy incomodumára³⁴⁵ tapasztalható képpen, kivált a Szükséggel küszködő esztendőkbén vajjon, a modo et imposterum tolláltatik.³⁴⁶

Tjk. 1746. 179. – Sz. K. h.

1746. április 29.

... Mivel az Tavali Bor alkalmas számú hordóval találtatik az Város pinczéiben és annyira rosszak, hogy reminség nem volna hozzá, hogy el kelhetne és így az Új Boroknak folyássa meg fogattatik, abból evidens kára következhet az Városnak, ezért determináltatott, hogy az Tized Csárdákon ó bor á xr. 4 árultassék...

Tjk. 1746. 180. – Sz. K. h.

1746. április 29.

... Csapláros uraimék accidentiái³⁴⁷ Cassáltatnak, úgy, hogy Búzajok, csizmájok, sójok, hússok és csepegés nem fog nekik adatni, hanem mind ezekért Esztendő beli Salarium³⁴⁸ rendeltetett. Egynek egynek 50 s 50 Tall. Ceterum nihil.³⁴⁹

Tjk. 1746. 181. – Sz. K. h.

1746. április 29.

... Gyertya helyett mind a két Csapszékre Eöt mása fadgyu, úgy hogy a Piarczy pinczére fog adatni 3 mása, Vendégfogadóra pedig 2 mása (évenként).

Tjk. 1746. 181. – Sz. K. h.

³⁴⁴ Egyszer s mindenkorra.

³⁴⁵ Kárára, kényelmetlenségére.

³⁴⁶ Későbbiekben felszámolják.

³⁴⁷ Járulék, tartozék.

³⁴⁸ Pénzbeli fizetés.

³⁴⁹ Egyéb (természeti juttatás) semmi.

1746. június 7.

Mínthogy Galambosi Pusztának és Jakabszállásinak fele Félegyháziak által és Fülepszállásiak által elvételtek és azon szegény emberek a kik előre 8 esztendeig meg árendálták, a mellül el estenek s pénzek is oda vagjon, pro justo et aequo³⁵⁰ találatott: Hogy még a meg maradt több kún pusztákra férkeztessenek bé azon szegény emberek, a kik tudniilik amoveáltattak.³⁵¹

Tjk. 1746. 186. – Sz. K. h.

1746. június 23.

... Mínthogy a Városban immár a Lakosoknál bor nem találatik, ennekokáért Budára kelletik küldeni, mennél elébb, miglen jobban meg nem drágodik.³⁵²

Tjk. 1746. 187. – Sz. K. h.

1746. június 14.

... Kömpöci Balog János, Veres Mihály, Kömpöcz András és Kömpöcz Gergely azon Város Földét, mellyet Kerekegyháza szélben birtanak nyaralóúl, adatik szántófeldnek.

Tjk. 1746. 187. – Sz. K. h.

1746. június 26.

(Egri barátok templomépítésére és alamizsnára 10 forintot és egy "busás ötödfű³⁵³ csikót" adnak.)

Tjk. 1746. 180. – Sz. K. h.

1746. július 31.

Determináltatott:

³⁵⁰ Jogosnak és méltányosnak ...

³⁵¹ (Bérletükből) elmozdítottak, kirekesztettek.

³⁵² A szentlőrinci vásárban már mérik a budai bort. 6 xr-jával. A kecskeméti 5 xr-jával, de az utasítás szerint: "mig a Kecskemétiiben léssen, Budai ne árúltassék."

³⁵³ Négy és fél éves.

Minthogy jó Kegyelemes Urunk ő Excellentiája minapi itt lételének alkalmatosságával neheztelés képpen méltóztatott jelenteni formalibus:

Ugy informáltatott, hogy a Kálvinisták a Pápistáktól a pusztákat el szedvén, a Kálvinistáknak adgyák, ha úgy vagyon, én is az én pusztámot el veszem a Kálvinistáktól s adom a Pápistáknak. Minthogy pedig a Cath. Status sub nomine Communi³⁵⁴ ő Excellentiája eleiben Refor. Status ellen vádat sem irás képpen, sem szóval nem tett, szükséges léssen voltaképpen ő Excellentiáját Város Levelével informálni, Hogy még eddig divisini³⁵⁵ sem edgyik, sem másik reá azt el nem követte, hanem ha valakitől a ki bővölködött élő földből s másnak pedig tellyességgel semmije sem lévén s comperialtatván,³⁵⁶ az olyanak nem in particulari, hanem in communi³⁵⁷ edgjött ülvén a Tanácsban attuk vallásválogatás nélkül, szükségét látván a szegény embernek. Hanem Privatus ember (a ki olytén dolgot el követni merészlett) nevezetessen elől adattassék.

Tjk. 1746. 190-191. – Sz. K. h.

1746. augusztus 20.

... Mint hogy a K. Kún Fülep Szállásiak sok inhibitionkal³⁵⁸ is semit sem gondoltak, sőt határunkban bé szántani s azt kölessel bé vetni praesumálták.³⁵⁹ Azért lovasokat ki vetvén, oda ki menni szükséges és régi ususunk³⁶⁰ szerint el kellekik töretni, hogy usust ne kaphassanak hatalommal.

Tjk. 1746. 192. – Sz. K. h.

1746. augusztus 20.

Sz. Király végett és Borbásszállási Tertiálítás³⁶¹ eránt T. N. Vitézlő Otlík Sándor Urhoz menni Ozoróczra kívánván azon portiot záloggal tentálni,³⁶² mellyet ha fel venni nem akarna árendára is lépni a Város részére. Hogy pedig zárognak fel vételére inkább inducaltassék,³⁶³ igimi kellekik Titulo gratificationis³⁶⁴ 20 Borjas Tehenet és 1 fiatal

³⁵⁴ A katolikus vallás egyházközsége nevében ...

³⁵⁵ Elválasztva, külön-külön.

³⁵⁶ Kiderül (ügy.)

³⁵⁷ Testületileg és nem egyéneként.

³⁵⁸ Tílalom, eltiltás.

³⁵⁹ Itt: merészelt.

³⁶⁰ Gyakorlat, eljárás.

³⁶¹ Harmadrész.

³⁶² Kipróbál, rávesz.

³⁶³ Bevezet, késztet.

³⁶⁴ Ajándékként, ajándék címén.

Bikát, vagy ha csak ezek nem tettzenének helyettek 100 Aranyat. Ezen dolognak végében vitelére denomináltattak³⁶⁵ Bozó István és Balog András Uraimék.

Tjk. 1746. 192. -- Sz. K. h.

1746. szeptember 4.

... 130 útból álló szőlőt 60 talléron adnak el ..

Tjk. 1746. 1269. -- Sz. K. h.

1746. szeptember 19.

Item ista occasione³⁶⁶ P. Varga Jánosné is jelentette Hogy proscine³⁶⁷ mult kedden szőlőben menvén Házát bé zárta, és Ládájáruul pléhét levertén következő portékáit vitték el:

Egy buja vászon halálra való ingváll
Patyolat főre való
Recés lepedő
Egy aranyos fodor
1 halálra való ingalj
1 gyolts ingváll
Arany csipke darabok
1/2 font bors
2 viseltes ingváll
1 főkötő
1 kék gyolcskötő
4 motring és 2 gombolyag czéma
Egy kék kamellót szoknya ezüst csipkével
Egy kék kötő Selyem
Egy Veres Szoknya Félrása
Egy asztalra való abrosz
Egy üres veres pamukos vánkos
Két fél Ing Asszonynak való
Egy ágyra való csipke lepedő új
Egy forgasos vánkos
Főre való darab borító
Ráfogó 5 darab
Két főkötő
Egy pár hüvelyes kés
Egy zöld váll kék csipkével
Egy Sikos párta

³⁶⁵ Kinevez, megbíz.

³⁶⁶ Hasonlóképpen ebben az ügyben.

³⁶⁷ Leközelebbi, legutóbbi.

Vánkos haj
 Fekete selyem keszkenő
 Két darab pántlika edgyik veres, másik zöld
 Kék czernából való öv
 Forgasós vánkos
 Fejérvető
 Kék kötő
 Öt fél ing
 Egy Sacskó bors
 Két gyołts kötő
 1 férfi ing
 1 Fekete Selyem keszkenő
 1 Veres Sóta Váll Lógós prémmel
 4 gyöngyös ezüst Tő
 Ezüst csipke
 1 klárisos párta pántlikástól stb. ³⁶⁸

Bjk. 1746. -- Sz. K. j.

1746. október 23.

Elek István arendatorának tovább is manutentioját³⁶⁹ a B. Tanács magára vállalja s introducalni³⁷⁰ kívánnya, már egyszer ki adott Arendatorialis szerint.

Tjk. 1746. 198. -- Sz. K. h.

1746. október 29.

Majocs Abrahám és Mark Abraham Alberti Zsidók, ámbár az Ur T. Praefectus³⁷¹ Foglár Imre Ur ő kegyelme Commissioját prasantálták,³⁷² hogy valamint az Ó Budai Zsidók Városunkban árujokat distrahállják³⁷³ arról engedelmek lévén, hasonlkóképpen és conditio³⁷⁴ alatt ezeknek is szabadcságok légyen.

De minthogy már négy ó Budai Zsidóknak olytén engedelmek lévén, a Városnak többre szüksége nincsen, mint hogy az ő feles voltak miatt sok gonoszság meg eshetne, ne talán tán ember ölések is, mint a Szecei Plebanust is explorálván³⁷⁵ megölték, azért maradgynak magok szokott heljségekbén, sőt innen per absolutum arceáltatnak³⁷⁶

³⁶⁸ Készült egy olyan kijegyzés is, amely az egyes darabok értékét is rögzítik.

³⁶⁹ Fenntartás, kézben tartás.

³⁷⁰ Beiktat.

³⁷¹ Felügyelő.

³⁷² Meghagyását felmutatták.

³⁷³ Árujukon túladhassnak.

³⁷⁴ Feltétel.

³⁷⁵ Kikémlel.

és nem is egyébkor legyen a bé jövetelre szabadságok, hanem vásár előtt 3 nappal s utánna is ennyivel maradhatnak s árulhatnak.

Tjk. 1746. 199. – Sz. K. h.

1746. november 29.

... el végzették eő Kegyelmeik, hogy mind Alpári mind Ujfalusi Rétet az jövő hetfün die 5. Xbr.³⁷⁷ meg eresszék. Az Váras szükségire mind azon által egy darab rét Alpáron az Tölyösnél el foglaltassék.

Tjk. 1746. 202. – Sz. K. h.

1746. december 3.

Determináltatott.

Hogy a Városon 8 apróbb korcsmák fel állittassanak, a kurta korcsmáknak eltávoztatására nézve. (Az előző évben is hoztak ilyen határozatot.)

Tjk. 1746. 202. – Sz. K. h.

1746.

(Takács János juhász Szabadkáról egy rácnak 15 juhát ellopja, amiért már régóta szenved a tömlöczben, de még 50 korbácsot is kap és kitiltják a városból, bár a kár megtérült.)

Tjk. 1746. 205. – Sz. K. h.

1746.

Borbély Kovács János és Tarczali Pál (borbély mesterek) edgyik legenyt az Czehben mind országunk, mind Czehek articulussa ellen minden elegtelen okból szárazúl meg verték, azért singillatim³⁷⁸ 6 és 6 forintra megbüntettek.

Tjk. 1746. 205. – Sz. K. h.

³⁷⁶ Örökre eltávolíttatnak.

³⁷⁷ December 5-én.

³⁷⁸ Egyenként.

1747. január 7.

Tekintetbe vévén minémü sok Pinze fekszik az Várasnak Szentkirály Pusztának felein, Borbás Szállásának negyed részin és egész Felső Alpáron, hogy azon Pinznek csak valamely Interesse³⁷⁹ bé jöjjön tehát ez után, ez folyó Esztendőtis belé foglalván, Szentkirály Pusztának Várasnál levő felin lévő Gazdaság 300 forintokat, Alpári 400 forintokat fog fizetni. Mivel pedig Borbás Szállása Ttes Otlik Uraknak el nem osztatott, azért légyen arendanak exactora³⁸⁰ egy az Váras részirül, másik pedig T. Otlik Ur részirül, és az mit Incassálnak,³⁸¹ az Váras asztalára hozván Negyed része a Proportione Possessionis poenis civitatem habitue az Arendának az Váras mellett maradgyon.

Tjk. 1747. 205-206. -- S z. K. h.

1747. április 20.

Méltóságos Groff Károli Regementibül való Capitany Komjáti instált, hogy most általa vezetett remunda³⁸² lovaknak alkalmasabb vezetésire 200 darab Istrángot³⁸³ applacidalna³⁸⁴ az B. Tanács, hogy ezért ellenük meg neheztelő Groff és General. Karoli Ferencz Eő Exellentiaját ezelis reconciáljuk,³⁸⁵ említett 200 Istrang applacidalnatott.

Tjk. 1747. 22. -- Sz. K. h.

1747. április 20.

(Piarista Uraknak Szentlőrincből) ... egy kert föld adattassék (a katolikusok részéből, rendeli Koháry András.)

Tjk. 1747. 23. -- Sz. K. h.

1747. május 6.

Tomó János 40 útból álló szőlőjét 36 R. forinton veszi.³⁸⁶

³⁷⁹ Kamata.

³⁸⁰ Behajtója.

³⁸¹ Beszednek.

³⁸² A katonaság számára felárral megvásárolt lovak.

³⁸³ Kötelet.

³⁸⁴ Jóváhagy.

³⁸⁵ Megbékéltet, megnyer.

³⁸⁶ Varga János 140 utat 35 talléron ad el. 1747. május 10. 25. old.

Molnár Faragó György 250 utat az Izsáki közön 120 talléron ad el. 1747. május 10. uo.

Tjk. 1747. 25. – Sz. K. h.

1747. május 25.

... az Nyáj Juhász az Nyájjokal toties et quoties³⁸⁷ Telelőkben vagy Kaszálókban az Széna bé takarítás előtt találtatnak, az Város házánál exemplariter³⁸⁸ 30 és 30 korbáccsal büntettetnek.

Tjk. 1747. 29. – Sz. K. h.

1747. október 6.

Szabadszállásán lakos Chyrurgus, mint hogy ezen városban s másutt is lett hasznos exponentiaiért³⁸⁹ dicséretes, itt való lakásra sub conditione libertatis invitaltassék.³⁹⁰

Tjk. 1747. 41. – Sz. K. h.

1747. november 5.

Minthogy a nyári takarodásra ide gyülekezett Tót Leányok a Városon szállásokra oszolván sok fajtalanságot követnek, minden Tizedenként meg hirdettessék hogy az olyan személyt kiki házábul kirekessze egyéb eránt a nyakába fog köttetni a Gazdának.

Tjk. 1747. 41. – Sz. K. j.

1747. november 6.

... Restauratiot tartván deputaltattak N. Muraközi Sámuel és Balog András Uraimék, kikre bizatott hogy ujj Vicispány Urunknak edgy pár csikót offerallyanak in honorarium.³⁹¹

Tjk. 1747. 41. – Sz. K. h.

Hényel András a Vacsí út mellett 200 út szőlőt 90 talléron ad el. 1747. május 18. 26. old.

Pethes Györgyné a Homoki kútnál levő 30 út szőlejét 32 forinton adja el 1748. április 2. 52. old.

Korhánál épített 2 pászta szőlejét eladja Kovács András. 1747. 37. old.

³⁸⁷ Valahányszor, annyiszor.

³⁸⁸ Okulásul, példaként.

³⁸⁹ Itt: tevékenységéért.

³⁹⁰ Szabadságának kikötésével hivattassék meg.

³⁹¹ Ajánljanak fel tiszteletadásul.

1747. november 14.

Szolnoki és Berinyi T. Paterek Instálván szüreti beneficiumért, conferaltatott³⁹² 5 és 5 ako bor.

Tjk. 1747. 41. – Sz. K. h.

1747.

Bódog Gergel vádoltatott azzal, hogy Eő Isten ellen irtóztató képen káromkodott volna, és az többi közöt ilyen Szokra gyakrabban fakadott: az Calvinista Papok az én kutyámmal egy hiten vannak, mely irtóztató Isten Káromlása és Reformáta Hitt ellen lett mocskos szavai s Hites Bizonyságok által ellene meg bizonyítatot, ezértis mások példájára illendő Büntetésül 60 korbácsra itilletett.

Tjk. 1747. 44. – Sz. K. h.

1747.

Szabadkára több kecskeméti család megy lakni s itteni ingatlanaikat eladják.

(Egymás után 8 eset van beirva.)

Tjk. 1747. – Sz. K. j.

1748. március 15.

Ujfalusi Pusztán lévő Vendégfogadót mivel Csongrádi Takács Mihály nem jól adminisztrallya³⁹³ és az Szobákat Istállókat tisztatalanúl tartja, azértis többé nékei ott maradni meg nem engedtetik, hanem Péteri Vendégfogadónak Fejér Mihálynak azon árendában, melyben amaz birta engetetik.

Tjk. 1748. 49. – Sz. K. h.

1748. március 23.

Az új borbélynak a Vendégfogadon fellyül, Pál Kovács felül egy kis helyecske fog engedtetni.

Tjk. 1748. 52. – Sz. K. h.

³⁹² Összead, összegyűjt.

³⁹³ Itt: kezeli.

1748. március 31.

Szabó Mártony ur egyrésről, másrésről Varga András Szemelyek szerint előttünk megjelenvén élő nyelvekkel vallották, hogy említett Szabó Mártony maga Major helyit, az ki egyfelül Domonkos Lakatos Mihálynak háza, más felül W. Nagy Mihály ur majorja szomszédságában tsinált Major helyit, Megirt Varga Andrásnak Major helyiért, mely Pintér János egy felül másik felül Budai Mátyás Házok szomszédságában vagyon, egy más között el cserélték, egyiket az másikért, az mint előttünk kéz bé adással is megerősítették ...

Tjk. 1748. 52. – Sz. K. j.

1748.

Szurok Joska felesége Nyul Miklos Urat és feleségit az ő mostoha Leanyoknak Sidoknak való el adásával és más illetlenségekkel betstelenitvén 25 korbacsra büntettetett.

Tjk. 1748. 52. – Sz. K. h.

1748.

Balogh János a Büdösszéknél, saját maga által épített szőlejét eladja.³⁹⁴

Tjk. 1748. 58. – Sz. K. h.

1748. május 28.

Ez ideig Varasunkban Lakos Fácán János de már mert feleségének és egész házának botránkoztató maga viselése, mind tiszt. Pater Franciscanus Urak s mind más emberek által ki nyilatkoztatván, a Varosbul N. O. Birak Urak által ki tiltatván ... (eladja szőlejét, házát, és Szabadszállásra költözik).

Tjk. 1748. 59. – Sz. K. h.

1748. július 21-23.

Elérkezvén Maisa felől az Isten ítilete a sok Seregekkel járó Sás-kák a Kecskeméti Város határra 22-da eiusdem Parancsolat adatott

³⁹⁴ Csorba János a Mária hegyben 3 pászta szőlőt 100 talléron ad el. 1748. április 30. 56. old.

hogy az egész Varosbul s minden haztul mennyen valaki eleibe, ha valami módon Isten az emberi igyekezetet meg szintetvén elütethetnék, a mint sokan egyben gyűlvén a Csongrádi út körül nemelly kerteket meg is mentettek a karteteltül. Más napon pedig ugy mint 23-a Julij: Peldat akarvan adni a köznépnek mentenek ki a Becsületes Tanacs közül: N. Muraközi Samuel Bozo István Szeplaki György Kovács János Ferenczi Gergely Fekete István és Csaba Mátyás Urak, a kik is a Varos földin fel vévén sok seregeket kocsik zörgésivel puszkasokkal és az oda gyült Lovas és Gyalog nepnek kialtasával el hajtottanak szinten a Sz. Lőrinczi pusztá templomon alul, a mellyek is a mint a Csongrádi akkor celebralt vasarról jövő Lakosink referaltak meg nem allottak a Tisza Réttyéig ott pedig annyira meg felesedtek, hogy a nádnak már minden Levelit meg emésztette és a kákának zöld haját le rágván, mint meg annyi gyertyák úgy fejirlenek a bélei. Istené a dicsőség ez a csupán meg szenvedhető kárral ment által Varasunk hataran és Pusztainkon, a következendöket nem tudgyuk, mert hallatik hogy Tolna és Bács Vármegyékben még a Sáskáknak irtóztató sokaságok vagon. Lett pedig ezen emlekezetes dolog: N. Bano Janos Uram fő Biro, Perceptor Szabo Gergelly Exactor Valkai Janos Notariusok Balog Andras és Csáktornyai Ferenc Urak idejében.

Tjk. 1748. 65-66. -- Sz. K. h.

1748.

Hat meg eskütt tanuk által meg bizonyosodván hogy Kok Susa Csizmazia Janos Felesége, Hardi Jánosnét k...nak, kicsapottnak ötöt egy tyukmonyban meg rontó ördögnek s boszorkánynak, Tolvajnak larmas Perlekedesiben kialtotta és becsstelenítette. Említett Kok Susa nyelvin marasztaltatott, és ezen Varos regi praxisa szerint neki választás adatott akar az Udvaron valo gyalazatos Columnához³⁹⁵ köttetvén 40 korbacs csapasokat szenvedgyen akar ... 20 forintokat fizessen, ő pedig az utolsot választván 20 for-kon nyelvit meg valtotta.

Tjk. 1748. 67-68. -- Sz. K. h.

1748.

Ányos György vallja, hogy még Demeter napkor Siha Mátyás házá-nál ismerkedett meg Százsorszép juhásznével Katával, ezelőtt őt esztendővel, akkor adott egy pár pogácsát melyeket minekutánna megettem volna annyira megszerettem, hogy mindenkor utánna kellett járom.

³⁹⁵ Szégyenoszlop.

Miért el nem hagytad olyan hosszú idő alatt ezen fertelmes asszonyt?

Nem hagyhattam el, mert megcselekedte az mint maga vallotta előttem, hogy hónapszámos ingét megégette, annak porát pogácsába adta én nékem.

Bjk. 1748. – Sz. K. j.

1748.

Lenkei Gergelyné exponált előttünk illetén panaszt Agnis Kata Tót János felesége ellen, hogy a múlt vasárnap az maga nádfala mellett ülven és Tót Jánossal beszélgetvén, jött valamely idegen asszonyokkal Agnes Kata. Ekkor kérdi az Ura tüle hol voltál ? Melyre felel Agnes Kata. Borinnya voltam, erre mond az Ura: a Tisztességes Asszony nem jár csárdára.

Bjk. 1748. – Sz. K. j.

1748.

(Boszorkányság gyanújába esett Varga Andrásnéról azt állítja az egyik tanú, hogy hallomásból tudja, hogy) ... meg furja Varga Andrásné az Ágast, Bort véssen belőle s úgy tölti meg Borait más felől is megfurja s onnét Aranyat véssen ki, mint a kását.

Tjk. 1748. 83. – Sz. K. j.

1748.

Egyszer valamely vékony gyükerkét, szálasságot látott Kovács Ferencznénél és kérdezte mire való volna. Mondotta az asszony ez olyan gyüker, ha valami legényt megszeretek s annak a nyomába ennek a porából egy keveset teszek, mindgyát ha pokolban lesz is, hozám köll neki gyünni.

Bjk. 1748. – Sz. K. j.

1748.

Ambrus Erzsébet vallyá: Edgy asszony aki már innét elment Lakni adot nékie valamely fübül való port, mondván, csak azt adja meg innya Futónak mingyárt szeretni fogja, ő aztán ugy atta neki nyers Borban, s azután mingyárt jobban szerette őtet Futó István.

Tjk. 1748. – Sz. K. j.

1748. december 11.

Zabszeleki Varga Nagy István az atyafiát Varga Istvánt a mostan lábra kapott leg irtoztatóbb szitkokkal káromkodván és három eskütt Tanukkal aggrevaltatván³⁹⁶ büntettetett 60 pálczákkal.

Tjk. 1748. 84. – Sz. K. h.

1748. december 17.

Az itt való Vargák valahanszor ennek utanna Csismasia munkan kapattanak, 12 forintokra büntetessenek.

Tjk. 1748. 88. – Sz. K. h.

1749.

Gombkötő Csizsár Samuel Producault a Gombkötő Czéh ellen, amely ötet nem elegegesen ellegatak (!) és Probatak³⁹⁷ által valamelly Praetensa dehonestatioert³⁹⁸ tarsasagbul ki hagyta, Legény (? olvashatatlan szó) Praetercalta³⁹⁹ és két forint büntetésre itilvén indebite vexalta.⁴⁰⁰ Mely erant resolvaltatott:⁴⁰¹ Hogy az Instans a fönt említett Czéh, mint becsülets Tagját elebbi statusara becsülete megadásával recipiallya,⁴⁰² és többé oly törvénytelen mortificatoria⁴⁰³ ne vetemedjen, egyéb eránt a Becsülets Tanácsnak kemeny animadversiojat fogja incurralni.⁴⁰⁴

Tjk. 1749. 90. – Sz. K. h.

1749. január 9.

Méltóságos Judex Curiae Urunknak ő Excellenciájának 2 szalonát, 1 borjut, madarakat és nyulakat, Nem különben Méltóságos

³⁹⁶ Elmarasztal, terhel.

³⁹⁷ Válaszok (?) és bizonyítékok

³⁹⁸ Vélt gyalázkodás.

³⁹⁹ Mellőzte.

⁴⁰⁰ Méltatlanul háborgatta.

⁴⁰¹ Kötelez, kinyilvánít.

⁴⁰² Befogad.

⁴⁰³ Sanyargat, megsemmisít.

⁴⁰⁴ Fenyítését fogja elszenvedni.

Personalis Uruknek is illendő ajándékot Pestre vagy Posonyba, az ujj esztendő fel tettzeivel kelletik praesentalni.

Tjk. 1749. 93. – Sz. K. h.

1749. január 23.

... Szentkiráli Pusztának homokján, holott ennek előtte Szeplaki György és Horvát Sámuel Urék fejettenek, per Consequens⁴⁰⁵ szabad földön Bakó Ferenc és Újvári Mihály egy-egy kert földet kérnek, amit meg is kapnak.

Tjk. 1749. 100. – Sz. K. h.

1749. február 24.

Mihalovics Simon Kaffefőző megveszi Asztalos István telkét 30 talléron.

Tjk. 104. – Sz. K. h.

1749.

(Fazekas István 4 forinttal tartozik Muraközinének. Azt állítja, hogy az adósságáért zabot adott, melyet ő maga szedett föl a veremből. De minthogy) ... lehetetlennek láttatik hogy egy Ember maga szehessen az veremből gabonát ... (nem hiszik el állítását s az adósság megfizetésére kötelezik.)

Tjk. 1749. 111. – Sz. K. h.

1749.

Négy eke vettetés maradjon az osztályos földből Körös Mihálynak ...

Tjk. 1749. 115. – Sz. K. j.

⁴⁰⁵ Következésképpen.

1749. május 7.

Kecskés Uraimék, mint Pusztá Péteri Compossessorok assistentiat⁴⁰⁶ kérvén a Tanácstúl, melynek erejével a Pusztábúl Arki Ur által ott épített Csárdát el dúlhassák, oda állított szántókat, legelő jószágot el hajthassák, illetin kérések nem applicidaltatthattak,⁴⁰⁷ netalán oly violent.⁴⁰⁸ cselekedetért jövendőben a város törvényes büntetésben marasztattnék. hanem eő Kegyelmeknek város cassájábúl ha szükség lenne, valamely pénzeket kölcsönözni engedtetik, Perceptor Urnak, melyen magoknak az el dúlásra s marhák el hajtására segető embereket csak magok egyedül fogadhasznak, magok ágállyanak, praecedallyanak.⁴⁰⁹

Tjk. 1749. 126. – Sz. K. h.

1749. május 13.

(Borbély. Lakosok bevétele.)

Richter János, a ki Festeticsensis Regimentben ... Stajubach Fő Strázsa Mester Ur compaignijában Borbély vala, ugyan most említett Stajubach Ur reconditiojához⁴¹⁰ képest, in gremium Incolarum⁴¹¹ úgy vétetett bé, hogy míglen Házat nem szerez s nőtlen lészen, sem contributiora⁴¹² sem egyéb egyéb terheknek viselésére nem fog köteles lenni hanem minek utánna a Városban Házat szerez, vagy csak meg házasodik is, contributiot s egyeb teherviselést viselni tartozzék.

Tjk. 1749. 127. – Sz. K. h.

1749. május 14.

... Ennek utánna sem Lent sem kendert senkinek masutt nem szabad asztatni, hanem csak a Csalanos Toóban ...

Tjk. 1749. 129. – Sz. K. h.

⁴⁰⁶ Közbirtokosok pártfogást kérnek...

⁴⁰⁷ Jövähagy.

⁴⁰⁸ Sértő.

⁴⁰⁹ Megelőz.

⁴¹⁰ Elrejtés, mellőzés.

⁴¹¹ A lakosság soraiba.

⁴¹² Adózásra.

1749. június 2.

(Déron József vásáros legénynek megengedik, hogy itt letelepedjék s) ... kereskedését módgya szerént folytathassa.

Tjk. 1749. 134. – Sz. K. h.

1749. június 8.

... egyenlő akarattal determináltatott, hogy Arki Ur s több cimborák Barmait Peterrül Kecskés Uraimék több rendben költ Plenipotentíájokhoz⁴¹³ képest hatalommal ismét el kell hajtattni, mely actusnak véghez vitelére álléttassanak 40 Lovasok, a kik közül Pálosra is fognak rendeltetni, az Árki s több czimborák marhái ide bé csősz akolban fognak rekesztetni.

Tjk. 1749. 134. – Sz. K. h.

1749. június 8.

Vacsi Semlyéket Váras Számára kell le vágatni, a mely harmadik esztendőben Groff számára kaszálatott vala.

Tjk. 1749. 134. – Sz. K. h.

1749.

Kisközön, Békás tó felé levő szőlejét eladja Gáspár Sámuel.⁴¹⁴

Tjk. 1749. 140. – Sz. K. h.

1749.

Ugról való leány Csillag Panna, Szecsenyi Náдай Susa, itt való Bálint Pöre és Sándor Maris, minthogy némelly gyalog katonákkal tilalmas és botránkoztató társalkodásokat követtek el, holnapi napon Szurok által együve bilincseltetvén a Városul örökre ki kísértessenek, kiken a kísérés közben edjen edjen 5 s 6-tot fog a Csapo ütni a korbáccsal.⁴¹⁵

⁴¹³ Teljhatalmukhoz.

⁴¹⁴ Az 1740-50-es évek adás-vételeinél szőlőkunyhók rendkívül gyakran szerepelnek.

⁴¹⁵ Megjegyzés: Ugyanakkor két asszonyt, akik a katonákkal egy bekerített kertecskében egész éjjel tisztátalankodtak, vasárnap kikötnek, 40-40 korbácsot kapnak és azután "a Városbul gyalázatosan" kikísérik.

Tjk. 1749. 144. – Sz. K. j.

1749. július 6.

... determináltatott és a Tizedekben Schedulakban is ki adatott: Hogy Kemény büntetés alatt még a mai napon minden Háztul egy s egy cseléd állíttassék ki a sákák ölésére, a kik vaslapáttal, kapával, seprűvel s más eszközökkel is legyenek fel készülve. Minden harmadik Háztul pedig a cseléd jó Zsákkal mennyen, melyben a sákák öszve gyűjtettvén meg rontathatnak: minden husz cselédhez rendeltessék egy Pallér a Tizedben a ki 20 cselédgyére gondot viseljen, ki állétsa, szinte a mezőre vezérellye s ott is a munkára nőszollya, hajtogassa és szorgalmazza.

Tjk. 1749. 145. – Sz. K. h.

1749. július 26.

Item Méltóságos Kohári Miklós és Ignác Groffoknak a Campamentumra⁴¹⁶ szükséges léssen egy s egy szalonnával s valamely vajjal kedveskedést tenni.

Tjk. 1749. 150. – Sz. K. h.

1749. július 26.

... item még a kocsmákra 150 akó Budai Borokat vásárlani el nem kell mulatni, mellyeket mostan Compomentumban menő szénás szekerinken alkalmatossan le szállíthatni.

Tjk. 1749. 150. – Sz. K. h.

1749. augusztus 21.

Mivel az itt valo Görögök a Város jövedelminek tapasztalható kárával idegen helyeken szerzett Pálinkából csinált rosolisokat vagy is eme s amaz szerszámokkal megvesztegetett italokat draga aron mérnek és az itt valo kaffés is mind egész esztendő alatt harom ako palinkanal többet nem vévén a Varrostul, mind ez által szüntelen Rosolist arult: ugy talaltatott: Hogy mihelyt a Varos uj boltjai meg készülnek azok közül edjik Rosolis és Pálinka arultatasra rendeztesék, a Görögök és mindenek a Rosolis arulastul el tiltatván; az ennek

⁴¹⁶ Táborozás.

utanna ki adando mód szerint az egész városban egyedül a Varos hazatul ki adott Rosolis arultassék.

Tjk. 1749. 158. – Sz. K. h.

1749. október 17.

A magistratus négy lányt, akik katonákkal paráználkodtak, kicsapattott a Városból (L. másutt.) Most ezeket ismét a városban, katonákkal kapják együtt. 30-30 pálczát kapnak s összekötve, "gyalázatosan" kísérik ki őket a városról.

Tjk. 1749. 175-176. – Sz. K. j.

1749. november 4.

(Katonaság)

... item quartelyos corporáloknak⁴¹⁷ semel per semper⁴¹⁸ quartély végéig egy-egy aranyat discretione,⁴¹⁹ az aggregatnak⁴²⁰ is adni resolvaltatt.⁴²¹

Tjk. 1749. 162. – Sz. K. h.

1749. november 29.

... el olvastattott M. Groff Kohári András Ur de Dato Ebentall 10 9-bf. emanált⁴²² Levele, melyben Nikolsburgi Mojses Abeles nevű Zsidót commendallya,⁴²³ hogy városunkban folytatandó Kereskedésre annyi szabadsággal, mint más Zsidokat, ötet is bé bocsáttanánk; eő Excellentiájának azért válasz adatott eránta, hogy igen is Mojses Abeles, mint egyéb Zsidók, Városunkban az eő Kereskedését szabadon indéhattya s követheti.

Tjk. 1749. 191. – Sz: K. h.

⁴¹⁷ Tizedes.

⁴¹⁸ Egyenként mindig.

⁴¹⁹ Bizalmasan, figyelmességként.

⁴²⁰ Itt: társának.

⁴²¹ Elvégeztetett, döntést hoztak ez ügyben.

⁴²² Ebentalban november 10-én kelt ...

⁴²³ (Támogatóan) ajánlja.

1749.

Akkor Pribeli Márton házas személy és Ádám Judith ura hagyott, mivel házasság törésnek vétkében keveredni nem irtóztak, hogy a férfit ugyan 80 korbácsot, az Asszony pedig negyvenet szenvedvén Városbul proscibáltassanak.⁴²⁴

Tjk. 1749. 180. – Sz. K. j.

1749.

Dallos Mihály ellen tulajdon felesége vallástételibül; item Orbán János és Pribeli Mártonnak is fassiójukból ki tettvén, hogy ő azelőtt kevés napokkal említett feleségét természet ellen való közösülésre kényszerítette; Sőt már mászszor is arra próbálgatta, mely circumstantiákra nézve Dallos Mihály vasra verettetvén Mgos Földes Uri Törvény Szék revisiojára tartassék.

Tjk. 1749. 188. – Sz. K. j.

1749.

Vágó János és Voncsik Judith szabad személyeket éjszakának idején botránkoztató társalkodásban tapasztalják az utca kapitányok. A lány már egyszer csak tisztátalan ágyból való szoptatósága miatt menekült a büntetéstől, azért 50, a férfi pedig 20 korbácsot kap s "a Városon az eő lakása különben meg nem engedtetik, hanem ha megházasodik."

Tjk. 1749. 191. – Sz. K. j.

1749.

(Rosa görög kereskedő alattomban házat vesz Kremser kereskedőtől, de ezt a magisztrátus nemcsak hogy semmisnek nyilvánítja, hanem még az egész házat bérben sem engedi bími a görögnek) ... sok és terhes okokra való nézve ...

Tjk. 1749. 192. – Sz. K. h.

⁴²⁴ Megjegyzés: "Enyhe ítélet Capitalis vétek lévén, a tanácsnak nem is állt jogában itélkezni. De később több hasonló eset fordul elő."

1749.

(Nyolc tanú vallomásából kivilágosodik, hogy Lakatos Gergelyné Domián Mihályt) k-s kurafinak, vén kutyának, vén k-nak, ötlet százszor is meg paraznítanak nem igazán és méltatlanul utca hallatára motskolta ... (40 korbácsot kap az asszony.)

Tjk. 1749. 195. – Sz. K. h.

1749.

Mivel Kürti Ferencz, maga sogorával Gombkötő Jánossal egymást böcstelenéteni, húzni vonni, véressé tenni merészlették, egyaránt mind ketten 12-12 pálczát fognak szenvedni a deresben, mellyen kívül nevezett Gombkötőt nem léssen szabad ebbéli cselekedeteiért a Czéhnek meg büntetni.

Tjk. 1749. 197. – Sz. K. h.

1749.

Az Nemes Vármegyéből hozzánk parancsolat érkezett, hogy egynéhány száz embert kiküldjünk sáska tojásoknak összeszedésére. Azért determináltatott, hogy a jövő vasámap minden tizedből gyalogsoros embert vettessék ki 50 és így 400 ember Pákára menjen kapákkal, és az ... tojás Pesti Ferenc ur előtt megégettessenek.

Tjk. 1749. – Sz. K. h.

1749.

A nagy sűrűséggel ki kelni kezdett Sáska fiaknak elvesztésére valamely görög pap a törökök szokásábul azt komendalta,⁴²⁵ hogy sósvizzel öntessenek meg. Azért végeztetett, hogy a közelebb való pusztán próbát kell tenni, ha szerencsések leszünk, annak utána eszközzel kell élni.

Tjk. 1749. – Sz. K. h.

1749.

(... Malac lopásért büntetik meg a kanász gyereket, így írják, 15 korbácsot moderate⁴²⁶ ütvén rajta ...)

⁴²⁵ Ajánlotta.

Tjk. 1749. – Sz. K. h.

1750.

(Kis János Umak a) Majorban elásott pénzét Fazekas Örse Felásta.

Tjk. 1750. 202. – Sz. K. j.

1750. február 17.

Méltóságos Groff kapitány Kohari Ignacz Ur udvarlására ezen a héten Kőrösre valamely honorariummal Deputatusok mennyenek által.

Tjk. 1750. 214. – Sz. K. h.

1750.

Simonovics Mihály kávé főzőnek csak egyedül magának s nem másnak engettetik Valamint a Városban, úgy Vásárink alkalmatosságával kívül a Vásárban. Kávé főzés s annak és Rosolisnak árulása, égért pedig említett Simonovics ollyatin haszonért és jövedelemért egy esztendeig öttven idest 50 rhen forintokat, melynek hasonfelét az az huszon ött id est 25 forintjat anticipato tartozik a most jövő Sz. György napkor le tenni, a mely napkor fog esztendeje kezdődni, másikk huszon ött for. pedig szinte Demeter napján.

Tjk. 1750. 216-217. – Sz. K. h.

1750.

(Cséri Istók gazdájának házában) az Ágy alatt (elrejtőzött, hogy) az almáriumból (pénzt lopjon.)

Tjk. 1750. 221. – Sz. K. h.

1750. március 20.

Instans Borbély Josefné maradjon eddig gyakorlott Mesterségének állapottyában, mivel mind ezen Városban s mind N. Győr Városban a Borbely Mesterek özvegyei erant, azon Praxis tartozik, mellyet ő eranta az itt valo Becsületes Czéh gyakorol.

Tjk. 1750. 223. – Sz. K. h.

⁴²⁶ Mérsékeltten.

1750. április.

(Joannes Jobszt puska mívés éjszakának idején a késcsinálónak házára ment s veszekedésdt indított. Jól megverik ugyan, de még 30 pálczát kap.)

Tjk. 1750. 226. – Sz. K. h.

1750.

(Bori órasmester inasa a város sósházát álkulccsal kinyitja, amiért 10 heti arestomot szenvedett már. Ezentúl pedig senki a lakatos mesterek közül be ne fogadja, sőt a városról elmenjen.)

Tjk. 1750. 241. – Sz. K. h.

1750.

(Visontai István örökségéből tartozik kiadni:) egy vánkost, egy derekalt, egy hosszú párnát, 5 fatányért, 1 viseltes vasfazekat, 1 csatló lánczot, 1 vas villát, 1 fejszét, 1 viseltes nyerget és 1 csoroszyát.

Tjk. 1750. 251. – Sz. K. j.

1750. június 9.

Ettől fogva minden Héten három törvényes napok rendeltettek, Kedd, Csütörtök és Szombat, mellyeken az igyesek és nem valamely eoconomicumok⁴²⁷ vagy más publicumok⁴²⁸ fognak elől vettetni. Ha peniglen napokban, valamely Innep inciolálna (?), Fő Biro Uram arbitriumában⁴²⁹ fog állani más napra által tenni.⁴³⁰

Tjk. 1750. 254. – Sz. K. h.

1750.

Tarczali Pal és Garai Janos Urak szoval öszve kapván Garai János Tarczali Palt Hunczut szoval illetve, mellyet a Becsületes Borbely Czeh megtudván, mint meg becstelenített embert Czeh tagjanak esmemi nem akarja. Mellyet orvosolni akarván Tarczali Uram Garai Jánost elől

⁴²⁷ A gazdaságot érintő ügyek.

⁴²⁸ Közügyek

⁴²⁹ Döntési jogkör.

⁴³⁰ A tintával leöntött szöveg alig olvasható !

hivatta, ki is meg bánván boros korában Tarczali Ur ellen ki ejtett becsstelen szavát, a Törvény előtt revocalta⁴³¹ és Tarczali Uramat nem huncfut hanem becsületes emberek declaralta. Melly becsületnek vissza adattatasrul hogy Tarczali Uram Varos pecsttye alatt Testimoniumot vehessen meg engedtetik.

Tjk. 1750. 263. – Sz. K. h.

1750.

Özvegy Csismadia Szöllösi Istvanne a Becsületes Csismasia Czeh elől provocalvan⁴³² a N. Tanacsra, kivanta, hogy Csepregi Csismasianak Két Legényei közül edjik nekie adattassek. Minthogy pengig a Becsületes Czehnek élő törvénye, hogy a melly Mester ember maga költségén szerez Legént és nem a Czeh adja, az olyan Legent el venni nem szabados. Mar pengig Csepregi meg bizonyította, hogy edjik legényét Csepregből maga kölcségén level által szerzette, masikat pengig fel szabadulasakor érte 8 forintot fizetvén mint edj magához váltotta. Azért a Becsületes Czéh praxisat meg tartván Csepreginek mind két Legenye meg hagyatik.

Tjk. 1750. 275. – Sz. K. h.

1750. október 17.

Szőlőkben talált sertésektül (már minden gyümölcsök bé takarittatván) ezentül minden egytül nem több, hanem 4 poltura bün-tetés desumaltassék,⁴³³ de azon kívül a kár eránt szükség plenarie a kár vallot Gazdát instantaci(!) excontentálni.⁴³⁴

Tjk. 1750. 278. – Sz. K. h.

1750. október 17.

... item quartelyossok Lovaik számára 320 fertály⁴³⁵ árpa vagy zab vettetett fel, mellyekből minden egy tizedre 40 fertály; ezeket a Tized-esek továbbra való halasztás nélkül tartoznak ki szedni s a Város Granariumában⁴³⁶ bé méretezni.

⁴³¹ Visszavonta.

⁴³² Idéz, szólít.

⁴³³ Behajt.

⁴³⁴ Kielégíteni, kártalanítani.

⁴³⁵ Vidékünkön használatos gabonaürmérték, amely kb. 180-200 liternek felelt meg.

⁴³⁶ Magtár

(Sok-sok adatot találhatunk abrak, széna, gyertya, hús stb. szolgáltatásáról.)

Tjk. 1750. 278. – Sz. K. h.

1750. december 3.

Dallos János ellen elegendő Tanuk által megbizonyosodván, hogy ő nem csak felette részeges, hanem mintegy szava járása az atta teremtettevel való káromkodás, mellyert fog 50 korbacsot szenvedni. Ennek felette az is világosságra jöven, hogy ő Tisztesség-beli feleségét minden ok nélkül üldözi, úgy hogy szomszedokban es istalokban lappangani kénszerítettik, sőt a mi nagyobb az is ötet nehezítvén, hogy hazához reszegen haza menvén, pipajabul ki esett tűz által belől a szobaja úgy meg gyulladott, hogy a tűz csaknem in publicum erumpalt,⁴³⁷ ezekért kenyéren és vizen a tömlöczben Karacsonyig fog raboskodni és akkor ha meg jobbúlasank jele tapasztaltatik, magyarul Reversalist adván meg fog szabadulni.

Tjk. 1750. 282. – Sz. K. h.

1750.

Itt a Varosban már alkalmas időtül fogva bizonyos állapot nélkül mulató Faragó János obsitos katona ellen megbizonyosodván, hogy minden (Isten és embereket illető) reverentiát⁴³⁸ megvetvén, Kis Biráink előtt az alsó Tanács Házban attával káromkodott, mellyét 50 pälczát szenvedett és hogy Borbók Házátul, mint a kinek feleségével gyanús, el takarodjék, neki kemény büntetés alatt megparancsoltatott.

Tjk. 1750. 284. – Sz. K. h.

1751. január 23.

N. Kalocsa Familia Köncsögi Pusztáját a Varasnak akarván exarendalni, kivanta Lovakkal való szolgálatú Kalocsa Ambrus Tormasi Istvan es Sarközi Pal Uraimek Hazokat immunitalni,⁴³⁹ nemkülömben azon onusoktul,⁴⁴⁰ hogy azon hazakra sem quartelyos ne szallyon se ne tartassek ő kegyelmek által, ennek felette hogy ha

⁴³⁷ A közösségre (a környező házakra) kiterjedt.

⁴³⁸ Tiszteletet.

⁴³⁹ (Katonai) szolgáltatások alól mentesíttetni.

⁴⁴⁰ (Közszolgálati) terhektől.

valamelly legitimus impetitorok⁴⁴¹ ő kegyelmek ellen támadnának, azok mellett a város tartozék kocsieni (!), culinarekkal adsistalni.⁴⁴²

Melly conditiok acceptalásával⁴⁴³ a Becsületes Tanács a Varas publicumát csorbitani s nemelly consequentiakra⁴⁴⁴ utat adni nem akarván, az említett puszta ki arendalasarul le tenni kentelenített.

Tjk. 1751. 286.– Sz. K. h.

1751.

Szolnoki útnál való Alsó hegyben levő szőlejét eladja Kökény I.

Tjk. 1751. 286. – Sz. K. h.

1751. augusztus 26.

Minthogy az élő földnek szűk volta miatt a Városi Szegény Lakosoknak nagy része már kapára szorult királya és földes uranak tartozó Daciait⁴⁴⁵ szőlőcskejének és gyümölcsének jövedelmiből elegitvén; elvégeztük ezt:

akarmelyik Religion levő Deakok ha a Csőszök által a Szőlőkben csak setalas képen kapattatnak is competens⁴⁴⁶ Biraikhoz bé kisirtessenek, magokat opponalvan⁴⁴⁷ ruhaiktul in documentum excessus⁴⁴⁸ meg fosztassanak, nagyobb embertelenséggre vetemedvén a Lakosok és Csőszök által meg is botoztathassanak s kötöztethessenek. Atyai indulatból mind az által a jó igyekezető Gyermektanító Praeceptoroknak⁴⁴⁹ megengedtetik, hogy ha vagy a recreatiot⁴⁵⁰ vagy a gyümölcs ételt meg kívánnák, Gazdáikkal Gazdasszonyaikkal Tanítványaikkal vagy a Szőlő Uranak valamelly cseledjevel nem más, hanem magok Gazdaiknak szőleikben ki mehessenek becsülettel magokat mutatvan gyümölcsöt is ehessenek, de tarisznyákra kivált tarsokat vévén magok mellé ne rakhassanak.

Mivel a Csőszök Gazdaság kárával a Deákoknak gyümölcsökkel kedveskedni azzal a Szőlőkben való járásra alkalmatosságot adni vadoltatnak, azért megparancsoltatni fog nekik hogy senkinek ezután ne csak semmi gyümölcsöt adni ne merészellynek, sőt akarmelly

⁴⁴¹ Támadó, felperes.

⁴⁴² Élelmiszerekkel pártfogásába venni.

⁴⁴³ Feltételek figyelembe vételével.

⁴⁴⁴ Következményekre.

⁴⁴⁵ Adó, szolgáltatás.

⁴⁴⁶ Illetékes.

⁴⁴⁷ Ellenkezik, vitába száll.

⁴⁴⁸ A kihágás bizonyítékaként.

⁴⁴⁹ Iskolamester, tanító.

⁴⁵⁰ Felüdülés.

Deákoknak s mester legenyeket Gazdájok hire nélkül gyümölcsözni kimenőket competens Biraikhoz be kísérjenek.

Tjk. 1751. 308-309. – Sz. K. h.

1751. október 28.

... Köles kaszáláskor ez előtt cir. 10 hetekkel Ferenczi Gergely urnak vermet supoltunk és sokat ittunk s én meg borosodtam s onnét a Csapszekre mentünk ...

Bjk. 1751. – Sz. K. h.

1751. november 13.

Méltóságos Földes Uri Szék tartatván Praeses⁴⁵¹ Tekintetes Bohus János Tekintetes Sz. Kereszti István eő Excellentiája Fiscalissa és Tekintetes Inspector Sass Imre Urak által.

Jelen lévén Fő Biro N. Kalocsa János, esküttek Muraközi Samuel, Banó János, Balog András és Tormási Mihály Uraimék lett illetén végezés: Hogy ennekutánna a deficiensekre⁴⁵² valo szorgalmatos vigyazas egyedül a Becsületes Tanács dexteritasara⁴⁵³ bizattatik kinek kötelessége leszen az olytátén deficiensek Javait conscribálni⁴⁵⁴ és jó sequestrum⁴⁵⁵ alatt Méltóságos Uri Szekre megtartani.

Tjk. 1751. 313. – Sz. K. h.

1751. november 13.

(Ugyancsak a földesúri megbízott jelenlétében végezték:)

... Minthogy pedig a Testamentum tételre valo facultas⁴⁵⁶ mint ezt a Törvény a csupa Jobbágyokra nézve jóságoknak csak rata medietassara⁴⁵⁷ szorittya, ezen Városban meg eddig usuban⁴⁵⁸ nem volt, ennek utanna is azon dologban fen allo meg rögzött szokás meg hagyatik, ugy mindazonáltal, hogy a Méltóságos Uraságra az olytaten Testatoroktul valmelly reflexio legyen ...⁴⁵⁹

⁴⁵¹ Elnök.

⁴⁵² Magvaszakadt, leszármazott nélkül maradt.

⁴⁵³ Alkalmasság, ügyesség.

⁴⁵⁴ Összeírni.

⁴⁵⁵ Zárolás, gondnokság alá vétel.

⁴⁵⁶ Képesség, jog.

⁴⁵⁷ Közép részére.

⁴⁵⁸ Gyakorlat, használat.

⁴⁵⁹ A végrendelezők a földesurakról megemlékezzenek.

Tjk.1751. 313-314. – Sz. K. h.

1751. november 15.

(Horváth Ferenc Városföldén lévő kertjéből (melyet 200 forintért adott el 1740 nyarán, az új tulajdonostól, Kozma Sárától) 2 fogást 50 R. forinton vesz meg az új tulajdonos Zsitva István.)

Tjk. 1751. – Sz. K. h.

1751. december 3.

Számadáskor determináltatott hogy Sz. Innepi napokon köszöntő két scholabelieknek 4 Marias egy részre, Vizkeresztkor benedicalo⁴⁶⁰ T. Patereknek 2 for., Sz. György napkor két felé az Ecclesiaticusoknak 2 ker. Arany⁴⁶¹ és semmi más több discretio ne adattassek.

Az Innepekre adatni szokott Alamisna penz is éppen tollaltatik,⁴⁶² minemü expensakat⁴⁶³ ha valaki fog tenni a magaebul fogja megtenni ezt excedalvan.⁴⁶⁴

Tjk. 1751. 314. – Sz. K. h.

1751.

Valaki Házánál országa veszett s minden Igazság Levél nélkül csapongó Betyár Legény, Asszony vagy Leány találatik (mellyrül nem soká házanként való vizsgálás legyen) engedelem nélkül 12 fr. büntettség.

Tkj. 1751. – Sz. K. j.

1752. január 10.

Homoki Szabó János jövén előnkbe Szabad akarattal fatealta hogy ő az maga Major helyét, mellynek szomszédi örveggy Sós Jánosné, Szabó István és Tót Márton eladta ... 28 forintokon ... Fekete Gergelynek ...

Tjk. 1752. 315. – Sz. K. h.

⁴⁶⁰ Jókivánságokat elmondó.

⁴⁶¹ Kőrmőci arany.

⁴⁶² Eltöröl.

⁴⁶³ Kiadás.

⁴⁶⁴ Tülluép. (intézkedést) megsért.

1752. április 8.

Tomkovics Gombkötő Josef a Becsületes Tanács consensusában⁴⁶⁵ Mester Tarsait hazuttolván és hamisolván s más módon is magát irreverente⁴⁶⁶ viselvén büntettetett mai nap estvélig valo Arestomra.

Tjk. 1752. 328. – Sz. K. h.

1752. április 8.

Refor. Gombkötő mester emberek közönséges nével bé adván instantiajokat panaszokdottak azon, hogy az ő Mesterségeknék nagy kárával azon Czéhbeli Cath. Mester Emberek eő tőllök a Legenyeket rész szerint azzal hogy a Lutheranus Legenyeket Cath. Templomban való járásra kenszeritik, rész szerint hogy mikor rend szerint őket Legeny illetve oda nem bocsátják, el idegenitik. Melly Instantiajokra deliberaltatott hogy Magistratualis kemény büntetes alatt Szokásaik és articulusaiknak ez ideig bekevel valo usuara vissza terjenek és semmit a mi az igazságos harmoniat felbontaná ujjítani ne mereszellyenek. Religiojok exercitusat⁴⁶⁷ is a Lutheranus Legenyeknek Art. 25. 1681. Szabadságokra hagyván.

Tjk. 1752. 328. – Sz. K. h.

1752. április 8.

Gerő Benedek Tanyájára Borbásszállásán Boros Mihály és Gergely hatalmason fejszével s bottal menvén, orozva úgy ütötték hátban, hogy azonnal le rogyott a földre s vér is ki serkedett hátából s nem is bírja magát szegén Gerő Benedek, mely gonosz cselekedetért 3 héti e naptúl fogva lesznek tömlöczben vason⁴⁶⁸ s 40 rhen. for. s ebbül Benedek sérelmére 1/3 rész fog cedáltatni.

Tjk. 1752. – Sz. K. h.

1752. április 10.

Ismet Cath. Gombkötő Mesterek kepeben Pakamandi Tamas és azon Religion levő Legenyek bé jöven kívánták az eddig valo usus elen Articulusoknak huszonketődik Punctumát Református es

⁴⁶⁵ Megállapodás.

⁴⁶⁶ Tiszteletlenül.

⁴⁶⁷ Vallásuk gyakorlatát.

⁴⁶⁸ Megjegyzés: Általában mind gyakoribb a tartós rabság-büntetés.

Evangelicus Legenyekre egyarant szabni és ki terjesztteni. A N. két részrül való Tanacs penig és a Tisztelendő Plebania képében T. P. Vicarius Ur in confirmitate Ar. 25. 1681.⁴⁶⁹ elvégezték, hogy azon Punctum csupan csak a Catholikus Mester Legenyeket obligallya, consequenter⁴⁷⁰ a Lutheranus Legenyek ne violentaltassanak religiojokra⁴⁷¹ nem tartozo semminemű dolgokra.

Tjk. 1752. 329. – Sz. K. h.

1752.

Eötvös Mihály Kamarás közön levő szőlőjét eladja.⁴⁷²

Tjk. 1752. 331. – Sz. K. h.

1752. június 30.

Pupulyka cigány ez előtt éppen egy héttel, pénteken, nyomási csordásnét, a halasi kapu előtt, valamely kutyán vele ösze szólalkozván, egy darab tapasztul való görönggyel, nagy terhe lévén az asszonyrak, úgy hagyította hasban, hogy panaszra indulván, tovább nem jöhetett hanem a német kovács háza táján lábairul leesvén, szava is elállott és mint egy holt sokaknak láttára úgy feküldt; azon nap estve felé ugyan megszólalt, valamely sziverősítőt adatván neki bíró uram a patikábul,⁴⁷³ de ismét rosszabbul vagon ...

Tjk. 1749-1754. 130. I.

⁴⁶⁹ Az 1681. 25. pontja alapján megbizonyosodva.

⁴⁷⁰ Kötelezi, következés képen.

⁴⁷¹ Kényszerítessenek valásukre nem tartozó.

⁴⁷² A gyakori szőlő adásvételekből az alábbiak a szőlőhegyek nevére utalnak egyértelműen.

Gall András Kőrösi kis közön levő szőlőjét eladja. 1753. 356.

Túri István Kerek Szék közin levő szőlőjét eladja. 1754. 378.

Mészáros Sára Mária közin levő szőlőjét eladja. 1754. 396.

Vacsi közben 1754-ben.

Nyír hegy 1756. 435.

Kis kútnál levő szőlőjét Laczi Judit eladja. 1756. 440.

Csongrádi kapun alul más szőlők szomszédtságában levő szőlőjét Harkai Kata eladja. 1756. 448.

Talfája közben történt eladás 1756. 448.

⁴⁷³ Falt Antalt 1748. június 26-án fogadta fel "Vághi György orvostudor provisorának kecskeméti gyógyszertárához." Szilády Károly idézett másolatában a következő bejegyzés alapján.

1752.

(... Borbély Szilossánál levő ősi mezei kertjeket) ... mely Monostori útfélen vagyon ... (eladják Fazekas János örökösei ...)

Tjk. 1752. 354. – Sz. K. h.

1752.

(Herczeg Ferenc, Barna János, Miskolczi Ferenc, Bugyi Mihály és Bodis Gergely ácsmestereket ház értékének megállapításához szakértőnek hívják.)

Tjk. 1752. 355.⁴⁷⁴ – Sz. K. h.

1753.

(Quártély-tiszt-házának szomszédságában levő pincéjét eladja N. Kalocsa János 140 forinton.)

Tjk. 1753. 365. – Sz. K. h.

1753. december 29.

Nemely Takács Legények atták bé Instantiájokat a Becsületes Takács Czéh ellen, panasolván, hogy az említett Czéh által a Remek készítésben, Mester esztendő meg váltásában és a Mester ebéd adásában képtelenül és az Articulusok ellen terheltenek és ollyaten nehéz sőt lehetetlen conditiokra⁴⁷⁵ szorittatnak, mellyeket nem tellyesithetvén a Czéhben bé nem állhatnak és így a Takács Mesterek nem szaporodhatnak ezen varos publicumának nagy kárával. Minemü Instantiajok azon Becsületes Czéh tagjaival közöltetvén és a Pársok confrontáltatván⁴⁷⁶ s az Articulusok is in Jure producaltatván és exentiaitván⁴⁷⁷ a Becsülets Tanács tett illyeten limitatiot:

I-o. Mivel az 5-dik Articulus a Becsületes Tanács hatalmára bízza a Remek eran valo rendelest, azért ennekutanna nem leszen szabad a Becsületes Takacs Czéhnek a Czeben allandó Legenyeket valami ollyas szokatlan és nehez Remek munkaval mortificalni(!), hanem költelességek leszen Remek formanak a Legenyek eleiben olly munkát adni, a melly most leg inkab kedveltetik becsben és ususban vagyon

⁴⁷⁴ Szilády Károly feljegyzésében fennmaradt tartalomjegyzék alapján egyértelmű, hogy 355. o. A Szabó Kálmán hagyatékban fennmaradt kijegyzésben viszont 255. o. található.

⁴⁷⁵ Feltétel, állapot.

⁴⁷⁶ A feleket ütköztetvén, kihallgatván.

⁴⁷⁷ És a szabályzat pontjait is jogszerűen előállít, kimutat.

s minden mester kezén megfordul vagy csak ez egy néhány esztendő alatt forgott.

2-0. Ha a Remek munkában a Becsületes Czéh hibát fog találni, addig nem lesz szabad a Legent büntetni, míg a Becsületes Tanács nem oculallya⁴⁷⁸ és a Remek munkát az Legény eleiben adott példával nem confrontallya.⁴⁷⁹

3-0. A Mester ebéd ennek utána 15 forintnál többre ne terjedjen, mely 15 forintot akar kész pénzül vegyen fel a Czéh, akár borra és eledelre kölcsö szabadcsagában hagyatják.

4-0. Ha valamely Czéhbe allando Legény a Mester esztendőt kész pénzen akar megváltani, derekassan elkészült lévén nem többet 15 forintot tartozik a czének le tenni.

5-0. A köszöntő pénz és a mit a czében allasért parancsol az Articulus helyben hagyatnak, és minden egyéb Rendtartási a Becsületes Czének, melyek az Articulusoknak világos ertelemben fundaltanak,⁴⁸⁰ approbaltanak.⁴⁸¹

Tjk. 1753. 368.⁴⁸² -- Sz. K. h.

1754. február.

... az egy Czéh belüli mind két religion lévő Csizmadia mesterek megjelenésén, és ugyan a reformátusok panaszokat nyújtván, hogy a Catholicus Mester társaik eő ellenek a M. Groffnál helytelen s becsületeket sértegető vádlást tettek, hogy tudniillik eők naponként sok hamis esküvéseket követnének el s Törvénytelen satisfactiot⁴⁸³ az eránt kértek. Mellyre a catholicusok felelvén, egyenlő képpen publice a Magisztratus előtt meg vallották, hogy ők református mester társaikat hamisan esküvőnek lenni soha sem mondták, nem tartották s mostanság sem tartják, mentetgetvén magokat azzal, hogy eő akarattok és szándékjok körül az író tette fel akképpen az eő Instantiajokat. Mivel pedig ők catholicusok minek előtte olyatim Instantiajokat bé atták volna, kétségkívül azt megolvassván értették s nyilván tudtak balnak lenni, még is azzal praecedalni⁴⁸⁴ merészeltek, mentségeknek helye nincsen, következendő képpen vétkeseknek találtattak ugyan, és büntetésre érdemeseknek, mindazáltal hogy a további egygyesség és békesség a Felek között inkább fel álltassék s meg tartassék, most az egyszer ők catholicusok méltó feddészel és szóbeli reprehensioval⁴⁸⁵ még el bocsáttatnak, szorossan meg hagyattatván hogy már inntől

⁴⁷⁸ Nem szemléli meg.

⁴⁷⁹ Egyeztetni.

⁴⁸⁰ Alapul.

⁴⁸¹ Jövőhagy.

⁴⁸² Szilády Károly feljegyzése alapján.

⁴⁸³ Elégtételt.

⁴⁸⁴ Előállni.

⁴⁸⁵ Elmarasztalás, megrovás.

akár melyik fél a pactált Transactionak lineajan⁴⁸⁶ kívül ha jámi s harmoniát bontogatni tapasztaltatik, a példás büntetést el nem kerüli.

Tjk. 1754. 373. – Sz. K. h.

1754. április 24.

Sillereknek, béreseknek ezután is a szokott Taxaért Passus⁴⁸⁷ fog adatni. Házas tüzes Lakosoknak pedig mikor karjaik keresésére ki mennek ingyen fog iratni. Akik pedig kereskedésben forognak egy egész esztendőre szolgáló Passus edj Petakért fog kiadatni.

Tjk. 1754. – Sz. K. j.

1754. október 13.

Csala Kata Néző Asszony Examene.⁴⁸⁸

Szijártó Tokai Ferencz Tizedes teszen ilyen panaszt, hogy ő ez előtt cir. három héttel valamely mankos koldus asszony fiát Szekér mellé vetvén a sors szerint,⁴⁸⁹ a mankos asszony fia ötet vér szopónak pogánnak mocskolta. Annak utánna következő kedden (mert hétfűn volt a szekeres vetés)⁴⁹⁰ egyetlen egy leányán az említett Tizedesnek oly nyavalya esett, hogy a bal szeme egészen elromlott úgy hogy semit a gyermek nem láthat. Az honnét ilyen Gyanuja vagyon a Tizedesnek, hogy azon nyavalyát azon legénynek Anyja sok vesztesekről gyanus koldus Asszony cselekedte volna, melly nemcsak gyanus hanem világos valóság legyen a következő tanukkal akarja próbálni.⁴⁹¹

Török István Özvegy Török Mihályné fia cir. 21 esztendős vallyá: Ezelőtt cir. három esztendővel a mankos koldus asszony kérte őtet, hogy őrlene néki, ő pedig nem cselkedte ekkor ekképpen a koldus megfenyegetvén: No ha nem őrlész megbannya edgyik lovad;⁴⁹² azután harmad napra tudnillik hétfűn délben meg is döglött edgyik lova. Confrontatván⁴⁹³ az Asszony e Tanuval ekképpen qualifical,⁴⁹⁴ hogy

⁴⁸⁶ A megkötött egyezség határán ...

⁴⁸⁷ Összegért útlevél ...

⁴⁸⁸ Vizsga, kihallgatás.

⁴⁸⁹ A város lakosait forspanra és közhasznú munkára szabályszerűen beosztották. Az igás jószágokkal nem rendelkezőket gyalog munkára kötelezték. A tizedek és házak sorrendjében voltak kötelesek a lakosok a munkát ellátni. Innen ered a "sors szerint", azaz soros, sorra következő elnevezés.

⁴⁹⁰ Az ingyen munka "kivetése", munkára történő kijelölés, amit a tizedesek végeztek el, és hajtottak végre.

⁴⁹¹ Próbálni, próbára tenni, bizonyítani.

⁴⁹² Az Alföldön ezekben az évtizedekben, bár a szélmalom nem volt ismeretlen, a gabona őrlését csaknem kizárólag járgányos, ún. száraz malmokban végezték, melyekben nagyobb részt lovakat használtak a szerkezet meghajtására. Ez a rendkívüli igénybevétel igen sok lovat tönkretett.

eő azt mondotta, hogy őrölyön és nem fogja megbánni és nem mon-
dotta azt, hogy megbánnya edgyik lova.

Kőmives Jósefné vallya: ő nála egy magos koldus lakott kinek
mondotta, hogy valami tudományos és nyittám az ollya tudományos-
kat, azonban hordó csinálni oda ment a mankos Miska koldus, melyet
a fatens neheztelt melyre felelt Miska: Békét hagyon a Mankosnak,
mert fő Doktor ő, Ennek felette a fiának felesége a fatenshez menvén
mondotta Mankosrul. Nem Anya az enyim, mert azt mondotta ugy
megcselekszi, hogy neki az Ura nélkül kell élni.

Kőmives Ferencz vallya: Hogy ő egykor össze vezett mankossal és
verekedvén azon verekedés után harmad napra bal kezín valamellyik
ujja annyira megromlott, hogy most a kezit sem használhatja.

Többeket meggyógyított.

Tjk. 1754. – Sz. K. j.

1754.

(Pintér János eladja) ... ez Várasban, egy felől Kovács Dániel Háza
más felől Cseh Andrásné Majorja szomszédóságában lévő Házát ...
Magistratus engedelmével lakóul ide bé jött Olajos Mihálynak ... 129
r. fton.

Tjk. 1754. 403. – Sz. K. h.

1755. február 15.

... Méltóságos Karoli Ferencz Groff fiával Obester Karoli Antal Urral
itt lévén nemelly honorariummal az Ifju Groffnak kedveskedvén hat
lovon Csongrádig vitettük...

Bjk. 1755. 10. – Sz. K. h.

1755.

... quartélyos katona ... Szántó Istvénné üveg ablakát .. Csaba
Urnak Paczal abakait bé szurta, vagdalta ...

Bjk. 1755. 14. – Sz. K. j.

⁴⁸³ Confrontáltatván, szembesítvén.

⁴⁹⁴ Minősít, módosít.

1755. március 1.

... megengedettett, hogy most következő Kőrösi és Gergely napi Vásárok alkalmatosságával a mely szegény lakosoknak teccik, Bor csárdákat állithatnak igen is, de nem közel a szőlőknél és Várasnál, hanem killebb a Határoknál, sőt a nyomáson kívül.

Bjk. 1755. 14. – Sz. K. h.

1755.

(Özv. Szabó Istvánné asszony birtokában levő házat portástul 400, az ősi malmot 190 frra, atyai szerzeményű kőpincéjét 200 fr. becsülik.)

Bjk. 1755. 18. – Sz. K. j.

1755. március 15.

... Meszaros Janos Hentes egy egész esztendeig fog a Hentes Szektül 150 R. for. fizetni, mellyért megengedettik hogy borjú, bárány, sertés és Juh hust is Szt. Ivan naptúl Szt. Mihaly napig váglasson ... N. b. a Juh hus vágás értetik Sz. Ivan naptul Sz. M. napig, azomban Székbírák s más lakosok tiltatnak az illetén husoknak arulasatul ilendő büntetés alatt.

Bjk. 1755. 21. – Sz. K. h.

1755. március 4.

A Tizedekre kemény parancsolat adattassék hogy ki ki a Szőlőkben maga fáirul a Hemyot úgy le szedje, hogy ha Husvét Innepi el mulván valakinek akarmelly fajan Hemyó találtatik az ki vagattatik, és ide a közönséges házhoz tűzre Tized szekereken be fog hordattatni.

Bjk. 1755. 16. – Sz. K. h.

1755.

Teknyős Simonné Szűcs Ilona ellen két Tanúkbul megvilágosodott, hogy Bírák Urakat formalibus, hogy a Szegénység bőrit le nyuzzák, besteleniteni merészlette, ezért 20 korbácsokra ítéltetett, mellyekben minekutánna a Bito fan 5-töt szenvedett, propter certam corporis inbecillitatem a többi relaxaltatott.⁴⁹⁵

Bjk. 1755. 22. – Sz. K. h.

1755.

Molnár Ersök Kalocsa Jánossal parázñaságban esett, de már mind két forumra abszolvalt⁴⁹⁶ személy a Városbul a botránkoztatásnak eltávoztatásáért, ismét feslett társalkodásra hajlani kezdett, sub gravi poena⁴⁹⁷ ki tiltatott.

Bjk. 1755. 26. – Sz. K. j.

1755. április 12.

... hogy a tűzi veszedelem inkább el távoztassék, a ki Várason látható képpen az uczán s nyilván viseli, mutogattya, csak fitogattya is Pipáját, 25 Pálczával, a ki pedig dohányozni tapasztaltatik 50 pálczával büntettetni fog irremissibiliter.⁴⁹⁸ Ezen constitutio⁴⁹⁹ oda ki kertekre, széna és szalma közül fogó munkásokra is extendáltatik.⁵⁰⁰

Tjk. 1755. 26. – Sz. K. h.

1755. április 29.

Ridegek, Betyárok, Betyár Asszonyok és Leányok szorossan Tizedenként conscribáltassanak⁵⁰¹ s ha kik gyanusoknak tapasztaltatnak N. Vármegye Currenseihez képest Pesti tömlöczben küldessenek, elsőben mind az által ha kik nem fizettek az adó rajtok desumáltassék.⁵⁰²

Bjk. 1755. –Sz. K. j.

1755.

... hogy a Juhok legelési többrül több szántások által el ne szorittassanak sem Szt. Lőrinczen sem Szt. Királyon sem Bene szélben Dinnyének való földet senki foglalni ne merészellyen ...

⁴⁹⁵ Mivel testének gyengesége nyilvánvaló volt ... elengedtetett.

⁴⁹⁶ Mindkét bíróságra bejelentett.

⁴⁹⁷ Súlyos büntetés terhe alatt.

⁴⁹⁸ Visszavonhatatlanul.

⁴⁹⁹ Rendelet.

⁵⁰⁰ Kiterjesztetik.

⁵⁰¹ Írassanak össze.

⁵⁰² Az adót hajtsák be rajtuk.

Tjk. 1755. 31. – Sz. K. j.

1755. május 6.

A Nyomason s szőlők közt erigált⁵⁰³ csárdák emoveáltassanak,⁵⁰⁴ közel a Hatarokhoz, az engedetleneknek hordaik fel forgattassanak.

Bjk. 1755. 33. – Sz. K. h.

1755.

Fazekas Kata kőrösi Leány maga is meg vallván, hogy a kőhidnál az árckban most mult vásárkor paráználkodott, véssen midőn haranggal ki fog kísértetni 12 korbácsokat.

Bjk. 1755. 35. – Sz. K. j.

1755.

Az asszony csakugyan elhozza Ugról a testimoniálist,⁵⁰⁵ hogy becsületesen távozott onnan s nem bizonyul a vádlók állítása, akik közül Kása István "viz alul szabadult boszorkánynak" mondotta Boziknét. (!)

Igy Orbán Kása kap 40 pálczát "városunk praxisa szerént", melyet 20 forinttal felválthat.

Bjk. 1755. 44. – Sz. K. j.

1755.

Árok mellyéki Szabó János Házas személy Novák Maris szabad személlyel gyakorlott házasság törésnek vétkét; azért marasztaltatott 20 flor; ama Maris pedig, mivel szopósa vagyon, 15 korbácsot szenvedgyen s örökre el menjen a városbul, külömben ha még ezen itten láttatik, keményen fog büntetődni; ugyanis már egyszer ki tiltatott, de ismét bé jött.

Bjk. 1755. 41. – Sz. K. j.

⁵⁰³ Létesített.

⁵⁰⁴ Kimozdít, kitelepít.

⁵⁰⁵ Bizonyoságlevelet.

1755. június 5.

Felgyebb nevezett Döme Betyár, ottan declarált gonosz s botránkoztató cselekedetiért vegyen el 60 korbácsot s ugy el menjen a Városbul, hogy itten soha ne láttassék, külömben dupla büntetést fog incurrálni.⁵⁰⁶ A complexe⁵⁰⁷ is Karmasin ki kelvén gyermek ágyából, innét örökössen kitisztullyon.

Bjk. 1755. 42. – Sz. K. j.

1755. június 5.

Oda felgyebb 27. May⁵⁰⁸ már ki korbácsolt Molnár Judit mivel ismét merészlett bé jönni, katonákkal társalkodni, azért 30 korbácsot el vévén, örökösen kitiltatott.

Bjk. 1755. 42. – Sz. K. j.

1755.

... mivel Sánta Dorka Ispitályban⁵⁰⁹ lévő Vak István koldusnak felesége már vén Aszon Füzesgyermati Trobitz István nevü iffiu Legényel paráznaságban tapasztaltatott, a Legény szenvedgyen 40 korbácsot, Dorka pedig kora volta és fogyatkozott erejére nézve 20 korbácsot, minthogy a férje örömet meg gratiázott⁵¹⁰ neki, azonkívül hogy fertelmes életével tovább a népet itten ne botránkoztassa, proscribáltatott⁵¹¹ vég képpen a Városbul, Férje azonnal utánna igazittatván.

Bjk. 1755. 47. – Sz. K. j.

1755. július 23.

B. Tanacsban el vegeztett: Hogy Vásár előtt negy nappal utanna penig semmi időben nem engedtetik az idegen barmoknak a kertek közt lenni.

Bjk. 1755. 49. – Sz. K. h.

⁵⁰⁶ Itt: magára vonni.

⁵⁰⁷ Büntársa.

⁵⁰⁸ Május 27-én.

⁵⁰⁹ Kórház, menedékhely.

⁵¹⁰ Kegyelmezett, bocsátott.

⁵¹¹ Száműzetett.

1755.

Mivel a Varos Lakosinak nem kis károkkal lenni tapasztaltatik, hogy az árendás Sidok minden más vásárlani akaró Sidókat vagy éppen ki rekesztvén vagy ritkán és keveset bocsatvan be a Varosra a Marha bőrök rész szerint a Gazdáknál el romlanak nem lévén vevőjök, resz szerint igen olcso áron vesztegettetnek el. Annak okáért hogy ezután nemcsak ezen egész Nemes Vármegye sőt külső Nemes Vármegyék való Sidok is a Vasarlasra be jöhessenek, az Instansoknak Istantiajokban fel tett Conditio⁵¹² és ajánlasok szerint, a mostani Arendatorok esztendeje el telvén, meg engettetik az Arendalas és akkor olly Contractus⁵¹³ is minémü a Szegénység hasznára leg alkalmasabnak fog íteltetni, ki fog nekik adattatni.

Bjk. 1755. 52. – Sz. K. h.

1755. szeptember 2.

Mind a 8 Tizedekre parancsolat adattassék, hogy tiz tiz nem szinte ala való Hazakat a melyeknél Istallók is vagynak válasszanak ki, hol a szobaban egy katonának a bagasiajanak⁵¹⁴ elegendő Helye légyen és ágyának, Lovának pedig egy különös Istálló közönséges kölcséggel minden háznál vagy ujonnan készítettethessék, vagy azon Haznal valo Istallo meg epitthessek ha fogyatkozott, mert már ennek utanna holnapoként nem fog a katona változni. Hogy pedig a Gazda kinek hazanal tovabacska lakik a katona ne terheltessek; mind addig, mig változás nem lévén quartérost nem fog tartani s annak semmivel nem fog tartozni.

Tjk. 1755. 57. – Sz. K. h.

1755.

Katalin vásár után való hétfőn az az 1-a Xbr.⁵¹⁵ szabad lészen a rét s nád vágása, a ki előb merészsel vágni, kemény büntetést incurral.⁵¹⁶

Tjk. 1755. 62. – Sz. K. h.

⁵¹² A kérelmezők kérelmében feltett feltételek...

⁵¹³ Szerződés, egyezség.

⁵¹⁴ Felszerelésének.

⁵¹⁵ December 1-én.

⁵¹⁶ Vesz magára.

1755.

Kőrösi leány Major Kata benigne megvallotta és iffiu Legény Hardi János is hogy parázna keppen kezzer egymással közösköttek, kik is 12 fl. akar 24 korbácsot fognak szenvedni, mivel ugyan szokasba veték hogy ily törvénytelenül kellynek ösve párok.

Bjk. 1755. 64. – Sz. K. j.

1755. november 29.

Amelyik quartiros tiszt az ígért öl fát el nem veszi in natura, annak 2 ftot adnak. – Az aggregatus⁵¹⁷ kapitány részére minden hónapra 4 vékát ingyen őrlenek. – A quartirosok⁵¹⁸ három hónapi kenyérbeli kompetentiajokra⁵¹⁹ minden tized jól tisztitva és rostálva 60 véka búzát szolgáltat be.

Tjk. 1755. 66. – Sz. K. h.

1755. december 29.

Kanász Panna Marosi, Majsai Molnár Kata, Pesti Zabronszki Éva és Gyurác Erse rossz személyek gyalog katonákkal botránkoztató társalkodásban tapasztaltattak, de Panna fertelmeskedését is megvallotta s egy lepedőnek ellopásában találtatott. Azért Panna 30 korbácsot szenvedgyen, többi pedig az harangok fel kötésével ki késértetni fognak.

Bjk. 1755. 66. – Sz. K. j.

1756. február 8.

Biró János Tömös Töknél két fogás földjét két negyedfü tinóért eladja.

Tjk. 1756. 431. – Sz. K. h.

1756. március 10.

Kalocsa János és András ... a Város lévő Major helyeknek egy darab részét tudni illik a veteményes kerteknek egész fundusát

⁵¹⁷ (Az itt állomásozó katonai egység élén álló) ezredes, százados (?).

⁵¹⁸ Az elszállásoltak.

⁵¹⁹ Illeték, járandóság.

Gál Andrásnak ... 100 Rhén forinton ... eladták.

Tjk. 1756. 436. – Sz. K. j.

1756.

... Tot Ersok ... ide bejövén a Vendégfogadóra 10 óra tájban találattott, Ersok a borivókkal tánczolván és rútul káromkodván, minek utánna meg fogattatott Nagy István utcakapitánynak mentének dolmánnak való posztókat ígért Szt. Háromságra esküdvén a leányt igen sok ízben.

Váradi István ucza kapitány referallya, hogy Ersok b. teremttével káromkodott a két kapitánynak egy egy kalapot ígért, csak be ne hajcsák...

Tjk. 1756. 68. – Sz. K. h.

1756. április 27.

Köz akarattal el végeztetett, hogy az régi be vett szokás szerint minden Tizedben két két úcza kapitány rendeltessék.

Bjk. 1756. 96. – Sz. K. h.

1756. április 27.

Jövendőben a Kaszármák mellé rendelendő Commissarius⁵²⁰ Umak esztendeig rendeltetett Conventiójul⁵²¹ 50 idest ötven tallér, mivel pedig ezen Commissariusságbéli hivatalt Smigányi István uram ab 1-ma Novembr. Anni 1755.⁵²² viselte, és továbbis ennek viselésére magát ajánlotta, ő Kegyelmenek azon rendelt fizetése folni fog a Dato praesento.⁵²³

Bjk. 1756. 96. – Sz. K. h.

1756. április 30.

Fő Biró Fehérváry György Uramnak Mlgos Groff Cziráky László Baranyianus Kapitány Uram és transennaliter⁵²⁴ vele volt katonái által

⁵²⁰ Kiküldött, megbizott.

⁵²¹ Bér, járandóság.

⁵²² 1755. november 1-től.

⁵²³ Jelen naptól.

⁵²⁴ A katonai átvonulás során.

Háza keresése lajtorján volt meg hágásával el követett erőszakos Háza föld dulása és ő kegyelmén s Feleségén s Leányán büntetlenül tett mocskolódások iránt minden némö ki telhető assistentiát és defensát ígért és placidált⁵²⁵ is az Nemes Magistratus.

Bjk. 1756. 97. – Sz. K. h.

1756. május 22.

Vacsi Akolnak és Istalloknak eő Excellentiallya reszere lejendő felépítését vallaltak fel Siros Janos, Bugyi Mihaly és több faragok, ugyhogy Ajtokat, Jaszlakat és minden appertinentiakat⁵²⁶ egy szoval el készítvén, leszen fizetések minden edj oltul 3 Rf. más semmi sem, hanem mikor a nád munkája leszen, két hétre két embert fogunk rendelni.⁵²⁷

Bjk. 1756. 101. – Sz. K. h.

1756. július 6.

Fő Bíró Ur proponálta,⁵²⁸ hogy az itt lévő N. Betler regimentbéli Verbungnak mivel a Szakszerígottaianus Lovasok el fognak maschirozni, oda adassek e kérésére a Kaszárma, terhes lévén a nélkülis az gazdáknak nyakokon való quartélyozások. Kireis determináltatott hogy igenis oda adatik a kaszarma Betlerianusoknak, de úgy, hogy ha kvartélyos érkeznek, belőle ki mennyenek, a mintis azon Verbung Vitéz Kapitányának az Urnak ő kegyelmének fog adatni három szoba, itten az kaszarmában a mostani kvartelyon penig ő kegyelmének fog az Tanács az gyalogság számára kaszarmát építtetni.

Bjk. 1756. 109. – Sz. K. h.

1756. július 10.

Sz. Királyi Mihály és Biró Istvány Uraimék exmittáltatván Magistratualiter⁵²⁹ néhai Vida Katalin Széktői szőlőjének böcsüllésére, mely két pásztábul áll, 101 útbúl, vagyon egy jó darab szőlőnek alkalmas gyöp hozzá, a két oldalán levő füzessel 165 forintokra böcsülték eő kegyelmék.

⁵²⁵ Pártfogást, védelmet ígért és hagyott jóvá.

⁵²⁶ Tartozékokat.

⁵²⁷ Megjegyzés: Közben ismételten ellenvetéseket támaszt a város a munka terhe ellen, de -- úgy látszik -- hiába.

⁵²⁸ Javasolta.

⁵²⁹ A tanács megbizta, felhatalmazta.

Tjk. 1756. – Sz. K. h.

1756. július 11.

Kos Pásztori fölső Falkára fogattatott Daru Mátyás.
Napnyugoti vagy is középső Falkára Bibicz György, alias Blaskó.
Alsó Falkához Borlca István.

Tjk. 1756. – Sz. K. h.

1756. július 15.

... az verbovens Bethlenianusoknak az kaszárma nem adatik, hanem in omnem event.⁵³⁰ váras szükségére fog adatni...

Bjk. 1756. 114. – Sz. k. h.

1756. július 18.

... Baráthi Kovács Gergely Háza nézettségük meg és vétességük meg a Város számára Csárda Háznak.

Bjk. 1756. 115. – Sz. K. h.

1755. július 29.

Szőlő Csőszöknek fizetése inmentül 1 font hús, 1 kenyér, egyéb semmi, úgy mindazonáltal, hogy a mely gazdáknak tulajdon kapásaik laknak szőlőkben, item a mely szegényebb Gazdák magok a szőlőkben continuo laknak és őrzik, ezen két rendbelieknek a csőszöknek tellyességgel semmi fizetéssel nem tartoznak.

Bjk. 1755. 50. – Sz. K. h.

1756. július 30.

7-dik Tizedbeli Tizedes Dombaj János tudakogya ha ucza kapitányok és Csárdások tartoznak szolgálni a tizedben ?

Tjk. 1756. – Sz. K. h.

⁵³⁰ Minden eshetőségre.

1756. augusztus 1.

... Magyar István kölessében Csikesz Nagy András sertéssei által tett kár böcsültetett 4 fertály⁵³¹ kölesre.

Czirkos Mihály kölessében pedig ugyan azon sertéssei által tett kár böcsültetett 5 fer. kölesre.

Tjk. 1756. – Sz. K. h.

1756. augusztus 13.

Csiszár völgyén Galambosi és Monostori út között, K. Balog István el atta Kapor Mihály mezei Város adománya kertye felét Vég Mihálynak 90 f. 1 tehénen.

Tjk. 1756. – Sz. K. h.

1756. augusztus 16.

Czirkó Lőrincz felesége jó lélekkel vallyá, Lovai Jánost hallotta, hogy kérte az atyát, hogy adjon ára szerint neki edj pászta szőlőt és a másikkul szakasszon el 40 utat. Erre az attya meg edjezett s adott neki a Pásztához 40 út szőlőt, de ebbe volt két nagy alma fa és az edjiket kérte az attya hogy csak engedje meg hogy neki teremjen 10 út szőlőt ad neki és ezen is megedjezzek s öreg Lovai ki is atta fiának a 10 út szőlőt és így lett 50 ut a Szőlő, de nem engették egyszer is az almát az apjoknak le szedni, sőt még éretlen korában le szedték és a tíz út szőlőt is azomban csak bírták.

Tjk. 1756. – Sz. K. h.

1756. augusztus.

Szapanfőző házhoz közel, 1. Tizedben, Somodi István nevü vett fél Házat Somodi Andrástúl.

Tjk. 1756. – Sz. K. h.

1756. szeptember 6.

(Kocsoni Istvánné fia annyától ezüst pohararakat és kalányokat veszteget el, amiért beárestálják.)

⁵³¹ Egy fertály kb. 180-200 liter, azaz két zsák gabona.

Tjk. 1756. – Sz. K. j.

1756. szeptember 15.

Hogy az vásárookra ide járó zsidók magoknak Deszkából olly nagy proportioju⁵³² sátorokat állíthassanak mint eddig allították azokat meg engedtetett, és magok visellyek azoknak gonyokat.

Bjk. 1756. 130. – Sz. K. h.

1756. szeptember 15.

Széplaki György Umak Hegedűs közin lévő szőlője (4 pásztából áll) Csabaj István és Borbély János által böcsültetett mostani termésével edgyütt 345 forintra, termésén kívül 300 forintra.

Tjk. 1756. – Sz. K. h.

1756. szeptember 17.

(Borbély cég. Büntetés adósságért.)

Borbély Boldisárnét vette ki árestombúl kezességben Teleki János oly okon, hogy ő maga fog tartozni 10 for. adósságot a Borbély cégnek megfizetni, mellyekkel adós Boldisárné.

Tjk. 1756. – Sz. K. h.

1756. szeptember 21.

Vacsi kölest a kötöttet hatodán, baglyában valót hetedén fogják nyomtatni; alku vagyon már a csárdással.

Tjk. 1756. – Sz. K. j.

1756. október 18.

Bujár Tónál Kók Mihály szabadon eresztett lovát, mellyet bé hajtó csőszöktül hatalmasúl el vett.

Tjk. 1756. – Sz. K. h.

⁵³² Arányosság.

1756.

Geczi András vallya Széna hordani ki hivta Szeghalmi Jancsit és maga kérkedett Jancsi, hogy semmi dologban, se kaszálásban, sem miben ugy el nem fáradt, mint az operatióban, melyre a tanu felelt: hiszen nincs neked feleséged ? ere felelet Jancsi akinek nincs is talál biz abba eleget, azt pedig micsoda asszonnyal volt dolga nem nevezte.

Jojcz (?) Pál vallya nem hallott maga semmi affélét Szeghalmitul, hanem a két béressel beszéltek, hogy nekik Szeghalmi Jancsi beszélte volna, hogy olyan menyecskére kapott, hogy ő sem kaszálásba sem egyéb munkába soha ugy el nem fáradt, mint azt dolgozván, de meg is atta neki, mert azt mondotta elég már szívem. Ezt így hallván a fatens feddette Jánost, bizony ugy elvernek az olyan dologért soha sem lesz ember belőled, erre felelt Jancsi ember lenne biz az a ki engem azért megverne.

Tjk. 1756. 69. -- Sz. K. j.

1756.

(Haimás Pinczén mulattak, táncoltak ceglédi, szegedi, kecskeméti cigányok s összeverekedtek.)

Tjk. 1756. 83. -- Sz. K. h.

1756.

Juhász Ilussal már ennek előtte fattya vetett k...val ... Lyukacs Imre a Czedulaház felé ki menvén paráznaságra vetemedett, noha ugyan el nem végezhettek, mert utol érettettek és megnyomattattak ... azért érdemlett büntetésekre a Legénynek 24 korbács az menyecskének is annyi adjudicaltatott⁵³³ a menyecske pedig azon felül mivel másodszor tette, kiis paczaloztatik és ki kolompoztatik örökössen ezen városnak határából.

Bjk. 1756. 119. -- Szk. K. j.⁵³⁴

⁵³³ Ítélték.

⁵³⁴ Megjegyzés: Feltűnően sok paráznát ítélnék el ez időben. Paczalozás, kolompozás igen gyakori. Különösen az itt quartélyozó katonai személyekkel kapnak együtt sok asszonyt, lányt.

1756.

Ölvedi János cigány özvegye Agnis és Iffju Bende Miksa ennekelőtte egymással negy esztendőkkel paraznalkodvan, melyet benigne⁵³⁵ megvallottak. Azért mivel már a scandalum is annyi esztendők alatt kissebbedett és kerek is de conditione futuri matrimonij⁵³⁶ együtt vagyon, mindazáltal mivel törvénytelenül kezdettek parosodni szenvednek 12 korbácsot.

Bjk. 1756. 124. – Sz. K. j.

1756. október 15.

... az Nemes Vármegye jött currentalisa szerint ő Fölsége számára állítandó No. 20 gyalog katonák verbungjához holnapi napon Smigányi István comissarius Ur kinekis kapitány titulusa lévén eleiben adott instructio szerint hozzá fogjon és az cigányok ezen Verbung alatt hegedüllyenek és szolgállyanak czimbalommal is.

Bjk. 1756. 135. – Sz. K. h.

1756.

Talfája felé Fehér hegyen levő szőlőjét eladja Lajkó Ferencz Murányi postamesternek.⁵³⁷

Tjk. 1756. 453. – Sz. K. h.

1756.

Garaczy hegyen Borbás közön levő szőlőjét eladja Tápai Jóseff.⁵³⁸

Tjk. 1756. 453. – Sz. K. h.

⁵³⁵ Önként.

⁵³⁶ A későbbi házasságkötés lehetősége (szándéka) ...

⁵³⁷ Ez év szeptember 21-én kelt bejegyzések között az alábbi szőlőhegyek találhatók: Kis hegy, Vágóközi hegy. Széktó, Vacsí hegy, Alsó hegy.

⁵³⁸ A szőlők adásvétele során még az alábbi "hegyeket" említik:

Vágónál levő 3 pászta szőlejét Kapor Erzsébet eladja. 1756. 456.

Homoki kútnál levő szőlők korábban is többször előfordultak... 1756. 457.

Csordás kuttya táján levő szőlőjét Oláh Gecziné eladja. 1756. 459.

Mária közí hegy 1756. 461.

1757. január 2.

Susanna, Borsos András felesége, Sz. Andrási József Háza táján lakik od fel a sarkon, mivel éjfél 1 órakor Balog béresse, János nevű, nála kapatott (el vett az János 12 korbácsot) arestomot s ugyan Hideget 2 nap 2 éjjel.

Tjk. 1757. – Sz. K. j.

1757. január 22.

Félegyházi Betyár Kosek Mihály maga vallása szerint már Félegyházán ugyanonnan ide származott Horvát György feleségével tett paráznságért megbüntettetvén, ismét Komjáti itt lakos Házánál említett rosszával egybe szerkezett és a mint a menyecske Ura s férjével lett véres verekedésből Prosumalhatni,⁵³⁹ azzal itten is gonoszul élt. Mint-hogy pedig azon rossznak férjének a megirt Betyárt nem hogy edj kenyérre fogadni, sőt kerülni és feleségétül tiltani kell vala, nemkülönbön azon asszony is nemhogy ötsinek fogadni és tüntetni azon betyárt, sőt eltávoztatni köteles lett volna, azért Horvát György és felesége 25 korbácsot szenvedvén, Komjátihoz tilalom ellen idegen s Rosszkatat be fogadó lakoshoz bilincseltevén örökre a Városból ki tiltatnak.

Tjk. 1757. – Sz. K. j.

1757. február 19.

Hogy a Sidók kóser bort mérhessenek erga solitam Taxam 50 d. singula Uma pendendam.⁵⁴⁰

Tjk. 1757. – Sz. K. h.

1757. február 22.

Laczházi Uraimék Móricz gáttya névő árendálandó pusztá iránt, az Tanácsnak írott levelekre exmittáltattak⁵⁴¹ Laczházi Uraimékhoz N. Sz. Királyi Mihály és Csaba Mátyás Uraimék olly instructioval,⁵⁴² hogy ottan szemtül szemben tractálván⁵⁴³ az dologról azon egész pusztának esztendeig való árenda feiben négy száz ftokat meg ígírhethetnek és akár 10 esztendőre ki árendálhatták ezen Váras számára.

⁵³⁹ Itt: kivehető.

⁵⁴⁰ Akónként 50 dénárban meghatározott összeg ellenében.

⁵⁴¹ Kiküldettek.

⁵⁴² Utasítással.

⁵⁴³ Tárgyal.

Tjk. 1757. – Sz. K. h.

1757. február 26.

Egy rövid quartélyra bé szállandó Mutina Herczegsége regimentjéből két Compagnia⁵⁴⁴ az Várasra szállíttassék hanem az Tisztyei az Kvartély házakban dislocaltassanak.⁵⁴⁵

Tjk. 1757. – Sz. K. h.

1757. március 5.

Somodi Csete Ferencz Tegnap előtt Szalay Jóseffet és Járfásné Asszonyomat Kőrösi vásárral visszajövet hold világnál a szőlőkön túl volt csárda mellett gyalázatos szókkal illette.

Tjk. 1757. – Sz. K. h.

1757. március 12.

(...Szabó János mezei kertjéből 8 fogásnyit, kúttal együtt 197 forintért eladja Antal Istvánnak.)

(Tomó Mihályné 6 fogás földet 150 r. forinton ad el.)

Tjk. 1757. 460. – Sz. K. h.

1757. március 27.

(Tizedesek által adják tudtára a lakosoknak, hogy) az hernyukat is szőleikben le szedgyék.

Tjk. 1757. – Sz. K. h.

1757.

Halasi út táján, kunyhóval, káposztás földdel adja el szőlőjét Sallai Tót János.

Tjk. 1757. 462. – Sz. K. h.

⁵⁴⁴ Század.

⁵⁴⁵ Helyezzék el.

1757. március 27.

Rossz kéményét aki nem reparálja, 1 forint büntetést fizet.

Tjk. 1757 – Sz. K. j.

1757. március.

... Csete Ferencz ... kőrösi vásárról hazajövet ... Szalai József és Járfásné asszonyom ... kocsijokon levő Emyőjökhöz hozzá útvé fokossal ...

Tjk. 1757. – Sz. K. j.

1757. március 31.

Nagy András Lakatos, ámbár olly mesterséges remeket minémüt az Articulus kiván nem készített, mind az által mivel abban legaláb annyi Specimenit⁵⁴⁶ mutatta mesterségének, amennyivel ollyatén Lakatos munkák készítésére, mellyekkel ezen városban élnek capaxnak⁵⁴⁷ itiltethetik.

Annokokáért ezen okon a B. Czéhnek Jussa nincsen, hogy ötet a Czébül ki rekessze, annyivalis inkább articulussoknak confirmatiojában az illetén injuriatusok⁵⁴⁸ dolga az itt való Magistratusnak reservál-tatott.⁵⁴⁹

Hogy penig felettéb ne enerváltassék,⁵⁵⁰ Czében állásának Taxája így limitáltatott,⁵⁵¹ hogy incorporatioért⁵⁵² sem ő sem következők 30 forintnál többel ne tartozzanak. Remek készítéskor a be állónak szabad választása leszen, akar edj ebédet adni akar 12 forintot.

Tjk. 1757. – Sz. K. h.

1757. május 5.

A Szomszéd quartir háznál⁵⁵³ az az innenső egész Tractust ujjonnal kell építeni, kőbül az allyat a többit vályogbul.

Tjk. 1757. – Sz. K. h.

⁵⁴⁶ Példakép.

⁵⁴⁷ Alkalmasnak.

⁵⁴⁸ Jogtalanságok, sérelmek.

⁵⁴⁹ (Döntési jogot) fenntart.

⁵⁵⁰ Gyöngít, ellehetetlenít.

⁵⁵¹ ... összege így szabattott meg ...

⁵⁵² A testületbe történő befogadásért.

⁵⁵³ Katonák elszállásolására szolgáló ház.

1757.

Egy Nagy Tót van arestomban ki kalapot, torma reszselöt, Dudát, szürt lopott a vásárban. ... János Tormási Ur munkása ki szürt és dudát lopott 12 korbácsot szenvedett.

Tjk. 1757. 170-171. -- Sz. K. j.

1757. október 3.

Borbély céh.

In Causa Samuelis Kincses Sodalis Chirurgi, quod ejusdem Caehae Nonnulli Magistri in Contubernid (!) fuit (?) recipere difficultabant, Deliberatum est:⁵⁵⁴

Mivel Becsülets Borély Czéh Némelly Tagjai, kik az Instansnak Czéhben akarását ellenzik Articulusaikban vagy Régi praxisukban fundált⁵⁵⁵ semmilyen helyes okokat elől nem adnak ezért az Instansnak a be allásra szabad uttja Nyittatik, eleget tévén Mind az által a Czéh Igazságának mind a Remekre s mind egyéb requisitumokra⁵⁵⁶ nézve hogy ha penig történnék hogy vagy a Remek, vagy egyéb obligatioja⁵⁵⁷ az Instansnak, Articulusokon vagy Masokkal practicált Szokason kívül prarendaltatnék,⁵⁵⁸ léssen az Instansnak a Magistratustúl protectiója.⁵⁵⁹

Tjk. 1757. -- Sz. K. h.

1757.

1. Motiva hogy Buzát nem adhatunk.
2. Két ekével szántó Gazdának nincsen annyi, hogy esztendeig való kenyereket megérjék, hanem Bánátba és másuva szorulnak buzát venni.
3. Ha termett volna csak csekély buzát is 13 garassával nem vénék a lakosok a piaczon se árpával elegyített kenyérre nem szorultak volna.
4. Az élő földnek szűk volta miatt nagyobb része a szegénységnek részességével keresi kenyerit.
5. A Tiszán által mustot hordanak és úgy cserélnek élelmekre árpát és valamely csekély buzát.

⁵⁵⁴ Kincses Sámuel borbély legény ügyében, mivel ennek a céhnek némely mesterével összekülönbözése volt, befogadni ellenezték, az alábbi határozat született.

⁵⁵⁵ Sem szabályzatukra, sem a régi gyakorlatukra nem tudnak alapozni.

⁵⁵⁶ Kíváncsi, felszerelés.

⁵⁵⁷ Lekötelezés.

⁵⁵⁸ Állít, erősít.

⁵⁵⁹ Hivatalos támogatás, megerősítés.

6. Nemhogy buzát adhatna a szegénység, de zabot is kész pénzen külső helyen kellek szerezniük.

Tjk. 1757. 180. – Sz. K. j.

1757.

Becsületes Borbély Czéh által mind élében s mind holtában visitaltatván⁵⁶⁰ Bozoki mostoha fia, ki iránt gyanúság volt hogy megétették volna, referalták mindazonáltal B. Borbély Czéh tagjai hogy sem élében sem holtában azon emberen semmi méregnek jeleit nem tapasztalták.

Tjk. 1757. 202. – Sz. K. h.

1757.

... bemenvén a Pitvarba és szemiben akadván, hogy az szoba ajtó szijja be vagy on húzva, lassan kivonta a szijjal egy kevés kin lévén a végibül és a kilincset halkán felemelvén az ajtót kinyitotta.

Tjk. 1757. 204. – Sz. K. j.

1757.

... Maga Kovácsné is nem egyszer meg beszélt Varga Istvánnénak, hogy a Borossal volt Paráznasága és nem érdemlett meg tőle egyebet egy garasos bicsaknál ...

Tjk. 1757. 204. – Sz. K. j.

1757.

... A ránk repartiált 4771 kila rosnak felébül esik minden tizedre 600 véka, melyet minél előbb jármokra a Tizedekben Partiallyák⁵⁶¹ a Tizedesek.

Tjk. 1757. 224. – Sz. K. h.

⁵⁶⁰ Látogat, ellenőriz.

⁵⁶¹ Részekre osszák szét.

1758.

(Hal hordó Pataki István kutya s eördög atta teremttével feleségit káromolván és az ellene elegendőképen megbizonyosodván N. Vármegye statutuma szerint a Pringerben⁵⁶² szenvedett 50 Pálczát.)

Tjk. 1758. 76. – Sz. K. h.

1758. január.

Háborús segedelemül 100 nyeregszerszámot, 300 pár csizmát, 150 mundért küldenek az alispánhoz.

Tjk. 1758. 228. – Sz. K. h.

1758.

Ven koldus maga feleségét adta teremttete mondással tábori k...nak mondotta mellyért szenvedett 30 korbátsot, mint hogy nyomorult volt.

Tjk. 1758. 228. – Sz. K. h.

1758.

Kocsonyi Samu, a ki is az ebadtával káromkodott, 50 pálczát szenvedett.

Tjk. 1758. 230. – Sz. K. h.

1758. február 3.

... A buzát eő Felsége számára Budára a jövő héten szükség megindítani, melly végre minden edj Tized 10 szárat állicsón 6 ökrivel és két emberrel.

Item, minden Tized adjon 600 véka buzának 150 zsákot 4 vékást és ne nagyobb, vagy ha nagyobb leszen 4 vékánál többet belé ne mérjenek, nehéz lévén magasra hordani.

Item, minden Tized egy comissariust állicsón, ki az uton is vigyázzon a buzára, Budán is beméresse és magát quietáltassa.⁵⁶³

Item, a két első Tized Szerdán, 3-4. Csütörtökön, 5-6. Tized Pénteken, 7-8. tized Szombaton fognak rakodni és menten indulni.

⁵⁶² Szégyenoszlop.

⁵⁶³ Nyugtát szerezzen.

Item. Gazda Ur ki menjen Vacsra és mig a szekerek fel nem takarodnak ott legyen, s kinek kinek elegendő szénát adjon az utra.

Tjk. 1758. 231. – Sz. K. j.

1758. február.

Herczeg Pálné és részeges Pila ketten edgy hordó csikot tilalom ellen harmadnap előtt öszvességgel nyereségre megvettek, azért Herczeg Pálné 3 fton, Pila pedig 6 korbácson marasztaltassék.

Tjk. 1758. – Sz. K. j.

1758. február 3.

Pesti Ferencz Ur verboansnak⁵⁶⁴ magát ajánlotta, a verbung penig ma ha lehet elkezdődjék, sipos, Hegedűs állíttassék. Tarczali Ur visitans borbély⁵⁶⁵ legyen erga competentum Pro singulis Persionem (I).⁵⁶⁶ Az alsó Tanácshoz legyen szállások, ott egyenek ott hállyanak, minden ebédre vacsorára edjnek edj icze bor adassék. Pálinka reggel, előre edj forint 4 xr lenungja⁵⁶⁷ egynek naponként, Vörös Pántlika innét adassék kinek kinek a süvegire. Ebédjük ne csak csupa husból hanem lencse borsó tésztábbul legyen, mindazáltal Pro numero Personarum⁵⁶⁸ elegendő.

Tjk. 1758. 231. – Sz. K. h.

1758. április 7.

Görögök Instantiájára 9. Martij 1758. Deliberatum est.

Mivel az ollyatén maganos Contractusnak,⁵⁶⁹ melly a Varos es a Görög Compania⁵⁷⁰ közt vagyon, ereje eő Felsége Parancsolatatul és Czéheknek ki adott Privilegiumitul s az Haza Publicumatul is függene, már penig a görögök s azok közt az itt való Compania is említett kegyes Parancsolatok által, egyedül a Török országi Portekakra vannak szorítva, ezen kívül a Czéheknek Privilegiumi, kit kit megtiltanak, hogy azon Czéhek műveiben magát ne avassa. Továbbá a Publicumnak ellen volna, ha idegenek a Contribuens⁵⁷¹ Haza fiaknak

⁵⁶⁴ Katonai sorozónak.

⁵⁶⁵ Alkalmasságot ellenőrző borbély.

⁵⁶⁶ Minden egyes személy megfelelése iránt.

⁵⁶⁷ Díja.

⁵⁶⁸ A személyek száma szerint ...

⁵⁶⁹ Szerződés.

⁵⁷⁰ Kereskedő társaság.

⁵⁷¹ Adózó.

élő kenyereket elvonnék. Azert ambar a regi időkben, kevesen leven a varosban a Czehes mester emberek, Szijgyartó, Gombkötő, Szürszabó s egyéb Portekaknak is arulasa a Görög boltokban elszenvedtetett. De már most ellenere a fent megjedzett Principiumoknak,⁵⁷² az ollyaten szabadságot nem követhetik. A Varosnak jarando Arendat penig, magok itiletek szerint is, nem neheztelhetik mind azert hogy e Varosban a kereskedésből sok lakosoknak nagyobb commodumokat⁵⁷⁵ vesznek, mind penig hogy minden egyéb onus nélkül, minemüek a királyi Földesuri és Varosi szolgálatok, ők üressék és tellyes szabadságban élnek.

Tjk. 1758. 251. – Sz. K. h.

1758. május 9.

Szabó András öcsödi lakosnak engedett a Bíró Ur a Patikából Rüh ellen maszlagos orvosságot adni, fogadván, hogy leánkáját fogja vele orvosolni.

Tjk. 1758. – Sz. K. j.

1758. május 24.

Balassa Ferencz csárdás, hogy a Városra jöjjön lakosnak meg nem engedtetik, mint hogy a nép is elszaporodott a föld is igen elszükült.

Tjk. 1758. 9. – Sz. K. j.⁵⁷⁴

1758.

A Criminalis casusokban⁵⁷⁵ nem a Czéheket, hanem egyedül a Magistratust illeti a büntetés.

Brada András és felsésege ezen részben a Czehnek Praetenciojátul⁵⁷⁶ eppen absolvaltának.⁵⁷⁷ Ennek felette ha az említett felek a Czehnek a be allasért 15 forintot és az ebédert 6 forintot le fizetnek, hogy a Czeh tagjainak esmertessenek s minden szabadságával elhessenek elvegeztetett.

Tjk. 1758. 266. – Sz. K. h.

⁵⁷² Ok.

⁵⁷³ Előnyöket.

⁵⁷⁴ Megjegyzés: Kunok megváltkozása !

⁵⁷⁵ Bűnügyekben.

⁵⁷⁶ Követelésétől.

⁵⁷⁷ Felment.

1758. június 14.

N. Deák Mihály Ur teszen panaszt, hogy Szekér János eő kegyelmét mult hetfön reggel hunczfut embernek becstelenítette. ... 25 Pálczát szenvedett büntetést.

Tjk. 1758. – Sz. K. h.

1758. június 30.

Roka Kata be jöven a Városra Testimoniumát sem Praesentálta,⁵⁷⁸ magát is botránkozató és tilalmas conversatioba⁵⁷⁹ avatta, azért ki tiltatik. Czo Ersok penig ki ötet be fogadta Magistratus hire nélkül mellé köttetik és ki fogja kisérni.

Tjk. 1758. – Sz. K. j.

1758. június.

Szt. Miklósrul jött Szabó Mihály jó Testimoniuma lévén lakosul bé vétetik, de hogy élő föld eránt ne alkalmatlakodjék.

Tjk. 1758. – Sz. K. j.

1758. július 7.

(Bábák:)

Putnoki Erzsok és Cseti Andrásné Bábák referállyák, hogy az arestalt Kocza menyecskének circiter 3 holnapos terhe vagyon.

Tjk. 1758. 25. – Sz. K. h.

1758. július 7.

Ezen Czundra két rendbeli paráznaságot vallott maga ellen, de minthogy viselősnek taláztatott és szabad személy ki csapatott a Városul kolompot köttetvén a farára s végképen ki is tiltatott.

Tjk. 1758. 25. – Sz. K. h.

⁵⁷⁸ Bizonyoságlevelét nem mutatta be.

⁵⁷⁹ Társalgás.

1758. július 11.

Mivel sok borju, tyuk, lud lopások estenek a felyebb mult éczakákon, mellyeket mint a szalonna lopásbul praesumalhatni⁵⁸⁰ nem más hanem a Cserepes Cassarmaban lakó lovas verbung cselekszik, azért szükség éccakánként azon Cassarma körül vigyázókat tartani és ha azon katonákat a lopásban kívül szorithattják, velek meg ragattatni s tisztihhez kisirtetni.

Tjk. 1758. 27. – Sz. K. h.

1758. szeptember 11.

... Szentlőrinczi Város kaszálóját Dömötörig ki lehet adni göboly járásnak ...

Tjk. 1758. – Sz. K. h.

1758. szeptember 30.

Akik jövendő Szőlő termésre pénzt szednek fel, már akkor a pénz adónak annyi áron mennyit edj akóra fel adnak, a bort melly Szőlejekben terem, emtio-venditio⁵⁸¹ által eladják, azért ha tettzik előre kisebb áron eladni, mitsem szüretkor foj a bor árra, nincs módjok azon venditiotúl recedálni,⁵⁸² hanem azon alkujokat kötelesek megtartani.

Tjk. 1758. – Sz. K. h.

1758. november 16.

Egyben gyűlvén a Becsületes Kecskeméti Communitas⁵⁸³ ugymint ... (a senatorok nevei) ekkor végeztetett:

Hogy mivel Nemes Uraimék a Várossal emberemlékezetitül fogva Practisalt⁵⁸⁴ egyenlőségeket, egyetértéseket, minden onusokban⁵⁸⁵ es Datiakban⁵⁸⁶ kifogás nélkül valo concursusokkal⁵⁸⁷ igyekeznek megváltoztatni, és így a Város Publicus Statusának más formát inducalni,⁵⁸⁸ melynek is mint minden ok nélkül lehető mutationak

⁵⁸⁰ Vél.

⁵⁸¹ Adás-vétel keretében.

⁵⁸² Az eladástól visszalépni...

⁵⁸³ Közösség.

⁵⁸⁴ Gyakorolt.

⁵⁸⁵ Közteher.

⁵⁸⁶ Adózás.

⁵⁸⁷ Hozzájárulás.

káros consequential⁵⁸⁹ fognak lenni. azért hogy a szegény város eddig való mivoltában s a Lakosok a régi harmoniában meg tartassanak, a Becsületes Communitas a végre minden eszközöket fog adhibeálni.⁵⁹⁰

Tjk. 1758. – Sz. K. h.

1758.

Ifju Kalocsa János mind a Btes Tanácsot s mind Személly szerént vele jót tevő atyafiait teremtettével és más mocskos képen káromolván, Palaskari Jánost öléssel agyon lövéssel fenyegette, a koplaló házban rekesztetett.

Tjk. 1758. – Sz. K. j.

1758.

Ha Betyár köteles Geczi bika Pénz a ft. 12 mind magáért s mind rosszáért eleget kíván tenni, jó kezességen elbocsáttathatnak. (Paráz-
naságért vannak árestálva.)

Tjk. 1758. 49. – Sz. K. j.

1758.

Czibak Kata tavaly meg billegezett Beresi (?) nevűnek felesége benigne⁵⁹¹ megvallotta, hogy ő még az ura itten tömlöczben volt, egy pár csizmában és két máriásban magát eladta Posta mester Ur akkori lovászának Szántó al(ias) Ponyva Gyurkának, akivel cir. három holnapig parázna életet élt.

Tjk. 1758. 56. – Sz. K. h.

1758.

Constantin Lytothonius tulajdon kezeivel az oron és nyelven ereket vágthat. Egyéb érvágásban kópölyözésben akarmelley külső Curában⁵⁹² tartozik az itt való chyrurgusokat adhibeálni.⁵⁹³ A nálla lakó legény is

⁵⁸⁹ Ad.

⁵⁸⁹ ... változásnak káros következményei ...

⁵⁹⁰ Alkalmaz, segítségül vesz.

⁵⁹¹ Önként.

⁵⁹² Kezelés, gondozás.

⁵⁹³ Segítségül venni.

az oron és nyelven való erek vágását hogy nálla tanulhassa meg engedtetik, de egyéb minden külső curák gyakorlásátul mint ér vágás köpölyözés stb. törés gyógyításátul tiltatik.

Tjk. 1758. 65. – Sz. K. h.

1758.

Udvaron levő nádból csinált istállójában a tűzzel bement lovaihoz és ott a tüzet elejtvén az istálló ajtaja körül a gaz, onnét a nádfal meggyulladott.⁵⁹⁴

Bjk. 1758. – Sz. K. j.

1758.

Iffiu Kalocsa Sándor, bosszu állástul indittatván az okon, hogy tőle Paláskári maga activa adósságát kérte, Fejszét kapott s azzal Paláskárinak nádfalát hatalmasul ki vagdalta, mellyet maga Kalocsa is megvallott. Ezért convincáltatott Kalocsa 6 forintban, azon fellyül Paláskárinak kárát meg téríteni, nád falát helyre építetteti tart(ozik).

Bjk. 1758. 82. – Sz. K. j.

1758.

A Bőrök vásárlása a Sidoknak régi mód szerint ki arendaltathatik. Cretula⁵⁹⁵ Penz konyha, Cassa borral edjütt.

Tjk. 1758. 236. Sz. K. h.

1758.

... Kun földekre vagy árendás Pusztá Határaitra kik bé szántanak, először 6 fr-ra másodsor 12 fr-ra büntettetnek. Nem különben a kik egymás kertit is elszántják, vagy Dülöt nem hagynak, mások vetésin forognak.

Tjk. 1758. – Sz. K. h.

⁵⁹⁴ Megjegyzés: "Igen gyakori a nádfal ebben az időben."

⁵⁹⁵ Peccsét.

1758.

Valaki Juh nyájjal, ménessel, vagy falkás barommal a teelők között akar télen, akar nyáron a vetések között tapasztaltatik átallyában 12 fr-ra büntettetik.

Tjk. 1758. – Sz. K. h.

1758.

Kohári tava mellett levő szőlejét eladja Kakas István, hozzá való homokkal és gyepeszkével együtt.

Tjk. 1758. 494. – Sz. K. h.

1759. december 28.

Simon József Veszprémi fi cir. 5 esztendeig szolgált, s most cir. 3 esztendőül fogva Rideg, de mivel adózott és tehecséges s a Házasságra alkalmas azért két conditio⁵⁹⁶ alatt hogy tudni illik vagy házassodjék, vagy szolgáljon, elbocsáttatott, mellyek közül ha edjiket sem teljesíti katonának fog adattatni.

Tjk. 1759, – Sz. K. j.

1759.

Bacta István cir. 30 esztendőös feleséges pokróczot lopott éczaka, katonának tartozik a belső fogházban.

Hoztak edj Filepszallasi Legent is Katonának valo.

Tjk. 1759. 34. – Sz. K. h.

1759.

... Sub. v. Ispány Urnak kedveskedésül vagy oltovant különfélét adjon biró ur ...

Tjk. 1759. 39. – Sz. K. j.

⁵⁹⁶ Feltétel.

1759.

A mely nyáj juhasznak háza felesége van, maga személye az adótul szabados a többtül fizessen.

Tjk. 1759. 39. – Sz. K. h.

1760. január 5-6.

Herczeg Gergely béresse Gyurka testvérjét a Gerebjével fűben majd halálra ütötte, ki ugyan abbul már ki gyógyult. Katonának adatott.

Juhász Jóska circiter 21. esztendős ellen két tanuk vallották szemibe hogj a tanyan azzal dicsekedett, hogy a Gazdasszonyával hált és megcsókolgatta. Eő tagadja hogy azt beszélte volna soha. Katonának adatott.

(Kis György pintért lopásért katonának adják a város helyett.

Kassai gombkötőt, félkézkalmárt (!) katonának adják a város helyett.

Czikora Jakabot részegeskedése miatt katonának adják a város helyett.)

Tjk. 1760. – Sz. K. h.

1760. január 22.

Az Inquisitiok⁵⁹⁷ mutattyák, hogy Külleiné asszonynak Szoboszlai Gerg. borbély Legény szerelmes szokkal rakott Levelet irt Pestre metelekor, az asszony előre kimenvén, vele a szőleibe edjűtt volt, annak elötte; ugyan az itt való szokás ellen a szőlők közt vele sétált, estve hegedülgetni Küllei Ur háza tájára a Legény gyakran kijárt; Patkosné házánál két izben elegendő ok nélkül azon Legénnyel concualt. Azért a Borbélynak méltó okok adatván Külleinérül balul szollani; minden büntetéstül menten marad, hogy k...nak és etetőnek mondotta nem bizonyosodván. Külleiné pedig ezen társalkodással nem kis botránkoztatást okozván a nép között 20 frt. büntetésben marasztaltatik. A nevezett Legény azomban hogy többé sem legényül sem lakóul a Városba be ne jöjjön, megtiltatik.⁵⁹⁸

Tjk. 1760. – Sz. K. j.

⁵⁹⁷ Vizsgálat.

⁵⁹⁸ Megjegyzés: Ezt később 6 frt-ban megváltja. (Ez év augusztus 22-én.)

1760. január 28.

Betlenianus N. Regimentből 329 személy fog be rukkolni, lesznek helyeztetve az 1. 2. 3. Tizedekben Egy Tized fog adni 110 porció kenyeret, item 3 szekeret. Hust Székből adnak.

Tjk. 1760. – Sz. K. h.

1760. február 1.

Kalocsai András, Borbély Ferencz, Hévízi János és Biró István Instantiajára Hatodik Tizedben lévő Tized Istállóját fundussával edjött azok a kiknek ahhoz szomszédási Jussok vagyon depositio deponendis eltarthatyák...

Tjk. 1760. – Sz. K. h.

1760. május 17.

Az Urnak Tihanyi Daniel Umak fontos okainkat szükség megimi, miért nem engedhettük meg a Pesti Caffesnak Vasarainkban lejendő szabad árulást.

Tjk. 1760. – Sz. K. h.

1760. június 30.

(A csizmadia céh dolgában végzik:)

A Czeben állani kivano s remeket készítő személy melle innen tul láto mesterek ne rendeltessenek, minthogy arrul semmi mentio⁵⁹⁹ nincs az ő Privilegiumokban, hanem varja a Czeh mesternel, vagj más rendeltetett helyen. A köszöntő pohárt penig egy Kermecezi arannyal s nem többel valthassa fel.

Tjk. 1760. – Sz. K. h.

1760. augusztus 22.

Keresztúri borbélyné Actiojanak 1. Punctuma, hogy 113 főben állott férje czeben allasa ... (?)

Tjk. 1760. – Sz. K. h.

⁵⁹⁹ Említés.

1760. október 17.

Vilagos, hogy a Magistratus Szoboszlai Gergely mesternak just engedet arra, hogy itt műhelyben álljon, melly ellen akarmelly fogadás és végzés, melly a Borbély Czében lett meg nem állhat, es valaki ettől elallott s az említett Magistratus intentiojához⁶⁰⁰ szabta magat, az büntetést nem csak nem érdemel, sőt in integrum reponáltatik,⁶⁰¹ nevezetessen Borbély Boldisar.⁶⁰²

Tjk. 1760. – Sz. K. h.

1760. október 29.

A Borbély czének némelley Tagjai ugymint Tarczali Pál, Pankotai Ferencz, Borbély János, Egyházi László, Feirvári Pál ...

Tjk. 1760. – Sz. K. h.

1760. november 21.

Paksi János ambar maga hozott maganak Legent, mind az által mivel Czeh praxisa ellen ültette műhelyre azért a Czeh bünteteket viselyle.

Tjk. 1760. – Sz. K. h.

1760. november 27.

Az Becsületes Asztalos Czeh tett előttünk olly megedjezest, hogy ennek utanna a Plehek köz akarattal köz osztalyra hozattassanak és kicsinynek nagynak azokbul egyenlő rész adattassek ha szüksege ugy hozza magaval, ha penig valamellyik mesternak annyira nem lenne szüksege amennyi az osztalyban jutna, tehát az a rész a melly attul elmarad azok közt a kiknek kivantatik ismet egyenlő reszekben oszollyon el.

Tjk. 1760. – Sz. K. h.

⁶⁰⁰ Szándék.

⁶⁰¹ Itt: a korábbi állapotba visszahelyezik.

⁶⁰² Megjegyzés: T.i. Szoboszlait a tanács gyanús társalkodásért a városból kitiltotta, de utóbb mégis megengedte neki, hogy itt maradjon, amibe úgy látszik a borbélyok nem akartak megnyugodni.

1760.

(... A nád falon ugrott ki az udvarbul... Az is világos, hogy a nád falon olyan rés van, melyen könnyen az ember átljárhat s mintegy gyakori járásnak csapása is ismerszik ...)

Bjk. 1760. – Sz. K. j.

1760.

... Láta lovon hajtani, ut nélkül 7-8 db marhát estéji hajnalon. Mindkettő őhozá ment eledelt kéni, és elővévén a bográcsot, hust adott nékiek, az egyik fekete lovas, bama bajuszos, két csomóban volt a haja, subába, alatta kankója, kék nadrágja, bakancsa. A másik vörös ábrázatu, haju és bajuszu, ezen szūr, suba és az alatt kankó, kék nagrágja, csizmája, mindkettőnek nagy csákója és fokos baltája volt.

Tjk. 1760. – Sz. K. h.

1761. január 17.

A Csizmadia Czeh a B. Tanacs 1760. 30-a Junij költ Deliberatioja ellen két Legenyeken az ott megtiltatott abusust⁶⁰³ elkövetven, közönsegesen büntettetik 24 ftokra, és azon két legenyeknek tilalom ellen okozott költségeiknek restitutiojára.⁶⁰⁴ Ennek felette, Statuallatik, hogy ennekutanna azt a Remeket, mellyel a be allo Legeny tartozik a Czehnek, elvegye a Czéh in Specie⁶⁰⁵ es ne tartozzek a Legeny kesz Penzen mint eddig, magához váltani, mind a két felnek kemeny büntetese alatt.

Tjk. 1761. – Sz. K. h.

1761. február 26.

Német Mihály fia Joska minden ok nélkül egy szegeny zsidonak szakallat ki tépte es orczajat is meg sertette, azért 15 palczat szenvedett.

Tjk. 1761. – Sz. K. h.

⁶⁰³ Jogtalanság, visszaélés.

⁶⁰⁴ Megtérítés, visszaadás.

⁶⁰⁵ A maga formájában, ténylegesen.

1761. március 27.

(Céhek. Borbélyok.)

Szoboszlai Gergely mas Varosokon practikalt⁶⁰⁶ szokások szerint, tartozik magat be adni a Legenyek tarsasagaba es azon articulusok szerint élni, mellyekkel eleitül fogva eltek a Legenyek ezen varosban, függvén azoknak igazság szerint lehető applicatiojatul.⁶⁰⁷

Tjk. 1761. – Sz. K. h.

1761. április 24.

Mivel a tágabb udvaroknak apróbb részekre való szagatásával és az épületeknek nagy sűrűséggel való összefoglalásával a gyuladásra és a tűznek terjedésére sok okok adatnak annak okáért senki az udvarból ennek utánna Biró Ur hire nélkül eladni épület alá való fundust, sem pedig Senki olyatén helyen építeni ne merészellyen 12 fr. büntetés alatt különösen.

Tjk. 1761. – Sz. K. j.

1761. június 2.

A becsületes borbély Czéh tett actiot⁶⁰⁸ Tarczali Pál társok ellen, ki borbély Egyházi István özvegyét feleségül vevén, az asszony műhelyiben és a magáéban is kívánnya mesterségét folytatni, mivel penig ezen dolog ellene volna más városokban a borbély Czéh által tartani szokott praxisnak, azért mint újság megnem engettethetik.

Tjk. 1761. – Sz. K. h.

1761. július 7.

Mészáros Kis Jánosné Székbiró Szeles György urat sokak hallatára minden méltó ok nélkül bestelenitvén illy formában: kopaszodjon meg a lelked pokolban, nem különben a Magistratust is Szemelly válogatónak mondván, még penig itt a Szék Szinen, azért harmadnapig mai napon kívül kenyéren és vizen a rostélyban arestomot fog szenvedni.

Tjk. 1761. – Sz. K. h.

⁶⁰⁶ Működő, meglévő.

⁶⁰⁷ Alkalmazás.

⁶⁰⁸ Feljelentést, panaszt.

1761. július 28.

Halasi, Budai, Kőrösi utakon Deszkabul csinált csardákat készítettessen Adószedő Ur es a Varas számara fog bor merettetni s a merőnek akojatul kell fizetni, főzes, sütes az ő haszna leszen.

Tjk. 1761. – Sz. K. h.

1761. augusztus 18.

A Szabo Czéh mai napon be adott instantiajaban a B. Tanacsot s személy szerint Biro Uramat is kontarok protectoranak irta, azert in poena gravioris dehonstationis⁶⁰⁹ az egész czeh 20 ftokban marasztaltatott, mellyet ha harmadnap alatt be nem fizetnek, a czeh mester arestaltassék.

Tjk. 1761. – Sz. K. h.

1761. december 18.

A Szabo Czeh mentsege, tudniillik hogy özvegy Vidacs Szabonenak a fia Legeny gyanant vagyon nalla, es így Legennek Legent adni nem szokas, helyben hagyatott, de ha iffju Vidacs Czehbe fog allanai, mint Mesterek Legennyel fognak tartozni.

Tjk. 1761. – Sz. K. h.

1762. január 16.

Váradí Palkó Suhanczer Város kocsisának fia, hogy közelebb mult Sz. Miklósi vendégségkor az Catholika Eclésia Házátul két czint, két fa tányért, egy tepsit, két palaczkot és edj pár bőr kesztyőt tolvajképpen elidegeniteni szándékozván ... 12 korbácsokra senteniáltatik.⁶¹⁰

Tjk. 1762. – Sz. K. j.

1762. február 9.

Gombkötő Czéhnek régi praxisa lévén az, hogy a Czéhbe béállandó szeméjektől a Mester esztendő töltés helyett pénzt felvenni szoktanak arra való nézve Sebes György gombkötő mester fia is azon

⁶⁰⁹ Súlyos gyalázkodás bűnében.

⁶¹⁰ Ítél.

esztendő t pénzbéli fizetéssel felválthatja ennek felette pedig a Czéhbe beállításért nem többet hanem in summa 34 Rh. ftokat és 30 xt mindennemű expensaként⁶¹¹ fog tartozni.

Tjk. 1762. – Sz. K. h.

1762. március 30.

Pusztá Péteri Marhák oszollyanak el Pusztaszeri Marhák közzé, hová több s hová kevesebb, a Pusztaszeri Gazdák abban ellent nem tarthatván, Péteri pedig Tizedenkint, szűkös, föld nélkül való s érdeemes Lakosoknak kertekre osztassék fel. Tizedenként való aequalis proportio observálván.⁶¹²

Tjk. 1762. – Sz. K. h.⁶¹³

1762. június 9.

... A mint már maszszor is elvegeztetett, hogy Pestről Ócsára a Varos szekerei követ hordjanak, most nevezetessen meg határozottatott. hogy mivel már 4 ölet be vittének ismét mennyenek fel es 11 öl követ hordjanak Tekintetes Tihanyi Ur⁶¹⁴ számára.

Tjk. 1762. – Sz. K. h.

1762. július 7.

Cardinalis Migazzi Új Vaczi Püspök Urnak kedveskedésül Deputatus Feirvizi György es Martinkovics Urak offeralni⁶¹⁵ fognak 2 par csikokat. Plenipotend.⁶¹⁶ Beniczki László Urnak 6 aranyakat instantiat nyujtván, hogy 10 ft tavali auctiot⁶¹⁷ le szállítsa.

Tjk. 1762. – Sz. K. h.

⁶¹¹ Kiadás.

⁶¹² Egyenlő arányt megőrizve.

⁶¹³ Megjegyzés: A Sárközy-Koháry per iratai szerint ez alkalommal a nem nemesek is ingyen portiókat kapnak, melyeket azután jó áron tovább adnak s így csúszik be a nem nemesek közötti szabad adás-vétel. Uo.

⁶¹⁴ Megjegyzés: A Koháryak praesese.

⁶¹⁵ Felajánl.

⁶¹⁶ Teljhatalmú megbízott.

⁶¹⁷ Árverés, ráfizetés.

1762. július 30.

Kurva Peti Utza tisztitónak comentioja minden holnapra 1 ft. egy hétre 2 font hus 2 kenyér, minden héten egy icze kása. Kötelessége minden rutságot az utcákrul ki tisztítani, a taligába be fogni s a rosszakat kik ara Szentenciáztatnak.⁶¹⁸

Tjk. 1762. – Sz. K. j.

1762. augusztus 21.

Ennek utanna a Teglaival valo kereskedestül mindenek eltiltatnak hanem a P. Piaristák csupán magok épületeikhez szükségest egettethetnek. A Varos penig szüntelen fog vettetni teglát es a kinek szüksége leszen 2-ik Biro Ur fogja az árát fel venni s czedulát adni, mellyel a Vevő a Tegla mesterhez menven a mennyi leszen a czedulan szabadon fog vihetni, a Tegla Mester penig ugyan 2-ik Biro Urnak azon Czédulak szerent fog szamat adni.

Tjk. 1762. – Sz. K. h.

1762. augusztus 28.

Csorba István cseledje ellen egy Verboans⁶¹⁹ Katona vádott tett, hogj Felséges Asszonyunkat karomlo szoval említette, de a Csardasné Vörös Kata es több Tanuk, kive minden circumstantiakban⁶²⁰ jelen voltak azon csardaban, ezt csak fogasnak allittyak, hogj anyival inkab katonanak vihessék, azert kezessegen elbocsattatik.

Tjk. 1762. – Sz. K. h.

1762. november 12.

Minden Gulyások Gazdáinak parancsollya meg Biro Ur, hogy kiki maga Gulyassanak adja tudtara hogy ha legközelebb következő Katalin Vasarban Lovaikat elnem adják, azutan valakinel hátas ló fog találtani irgalom nélkül el veszti.

Tjk. 1762. – Sz. K. h.

⁶¹⁸ Ítél.

⁶¹⁹ Sorozó, verbuváló.

⁶²⁰ Körülmények.

1762.

... A gazdaasszony parancsolta nékem, hogy a tésztábul egy kis ételt készítem a gyermekeknek. Én azért tüzért elmenvén Kovácsékhoz, egy kis fazékban venyigéből való parazsat hoztam...

Bjk. 1762. – Sz. K. j.

1762.

(Egy molnár gyereket ki az utcán futva ment megharapnak a kutyák;) ... azért, hogy habár kisebb, de mérgesebb kutyáikra, udvarikat kerítettlenül tartván, fel nem vigyáztak... (büntetés..)

Tjk. 1762. – Sz. K. j.

1763. február 22.

Ha az itt lako Lakatos Mesterek secundum legitimum usum Privilegy,⁶²¹ az az hogy csupan csak Tuldig Josef Puska mivest illesse a puska munka a czeben be veendik, köteles leszen be allani, külömben hogj ök minden fele munkat gyakorollyanak, ez penig mivel egyeb professiot⁶²² Puska mivessegen kívül nem tud, csak ara szorittassek es ő általok kenyere elvetessék nincsen oka miért tegyen fizetést a czeben allasra, azért azt a csupa professiot hogj ez utan is czeben kívül szabadon dolgozhassa megengedtetik, mig az uj Articulosok, mellyek mar munkaban vannak külömbet nem fognak parancsolni.⁶²³

Tjk. 1763. – Sz. K. h.

1763. szeptember 20.

Bognár Komáromi Ferencz ugyan Bognár Mester ember Szabad-szál- lásáru ide jöven és pro Incolatu Instalván,⁶²⁴ mivel illeten Mester Ember nélkül Szükölkedik a Városunk, hogy Lakossaink közében számláltassék, elvégeztetett.

Tjk. 1763. – Sz. K. h.

⁶²¹ A szabadalomlevél törvényes szokása szerint.

⁶²² Mesterséget.

⁶²³ Megjegyzés: "Tuldig végül nem helyi céhbe, hanem a pesti puskamívesek céhébe áll. Tjk. 1766. május 30."

⁶²⁴ Lakosként történő letelepedését kéri.

1763. szeptember 30.

Hranyo Janos Gombkötő panaszollya hogj a Czéh jövedelmeibül ötöt mint Lutheranust ki rekesztették es azon csak a Cathol. es Refor. Gombkötők osztoznak.

Minthogj penig ez ideig ő a Reformatusokkal egyenlő jussal elt az ollyaten Divisiokban,⁶²⁵ azert azon állapotra reponaltatik.⁶²⁶

Tjk. 1763. – Sz. K. h.

1764. május 11.

Az itt való Zsidóknak bőrok vásárlása az Tavali Conditiook szerént 90 for. Arendaban ... megengedtetik.

Tjk. 1764. – Sz. K. h.

1764. junius 30.

Salamon Zsidó iffju Legeny; ferjes asszonnyal Szabo Kataval maganossan be zarkozvan, három Tanuk zörgetesere az ajtot ki nem nyitvan, kik midön a Pitvarban be rohantak Kata ágyát, melly reggel fel vala vetve, ekkor elbontva lattak es igy psumaltatik⁶²⁷ hogy gonoszban foglalatoskodtak, ezért mindenik 24 korbacsot fog szenvedni, megtiltvan a zsidoknak hogj ennekutanna senki hazaba be menni ne mereszellyenek, hanem csak be szolvan tudakozodjanak az elado joszag felől.

Tjk. 1764. – Sz. K. h.

1764. október 2.

Dömötör napkor meghirdettessek a Nyaj Juhaszoknak hogj valaki valamelly pusztan a kutak körül kart tenni vagj Tanyak körül közel tüzelnit tapasztaltatik, 40 korbacs büntetese leszen, kivaltkeppen pedig a kik a Kun Pusztakon véteni tapasztaltatnak.

Tjk. 1764. – Sz. K. h.

⁶²⁵ Osztoszkodás, osztás.

⁶²⁶ Visszahelyez.

⁶²⁷ Praesumaltatik = vélhető, vélni lehet.

1764. december 11.

Paksi Josef Tekintetes Nemes Vármegyén költ Resolutioját⁶²⁸ producalvan mellyben mestersegenek szabad gyakorlása engedtetik, nem is tartozik czeiben allással mivel Kecskemeten Borbely czech nem tartatik, mig nem uj articulus szereztetik.

Tjk. 1764. – Sz. K. h.

1764. december 11.

A Becsülets Borbély Czeh akarvan megindulni uj Articulusok valtasaban kivantak, hogy nyolcz szamra restringaltassanak⁶²⁹ es mas valamelly recomendatioval is numinaltassanak.⁶³⁰ melyre resolvaltattott hogy a numerus megnem hatarozttathatik⁶³¹ sok karos consequentia⁶³² miatt, miben kelljen azomban a Becsületes Czehet recomendalni,⁶³³ ha a Nemes Vármegye tudtukra fogja adni, annak kiadása nem diffientaltatik.⁶³⁴

Tjk. 1764. – Sz. K. h.

1765. január 19.

Gál Péter hiteles karomkodosokban Tanuk fassiojukbul az Isten ellen való irtóztató karomkodosokban vétkesnek tapasztaltatott és edjszersmind Tisztelendő Pater Piarista Urakat mocskos szókkal méltatlanul kisebbítvén, ezen törvénytelen cselekedetiért vasra veretesék, és három vasárnap harmincz harmincz korbacsot szenvedjen.

Tjk. 1765. – Sz. K. h.

1765. március 1.

A Reformata részről való csizmadia cehalistak⁶³⁵ panasztak, hogy a Cath. részről valok nem akarvan velek edjet erteni a czéh dolgait nem követhetik. Mellyre felelttek hogy ha a tavali cze mesterek annak rendi modja szerent szamot fognak adni mindenekben a regi szokast

⁶²⁸ Rendelet, határozat.

⁶²⁹ Kötelez, rászorít.

⁶³⁰ A latin kifejezés minden bizonynal torzított formában maradt fenn. Ajánlással is határolják be számukat.

⁶³¹ Kinyilvánított, hogy számukat nem szabják meg.

⁶³² Következmények.

⁶³³ Ajánl.

⁶³⁴ Az eltorzított formájú szó jelentése bizonytalan.

⁶³⁵ Céhbeliek.

meg fogják tartani es egyenlő akarattal mind ket rész kivant magok köze deputalando commissariusokat⁶³⁶ is a Becsülets Tanacs közül. Mellyre iss Deak Mihaly, Szekeres Andr. Barat Fer. es Varga Janos eskütt Urak deputaltatvan committaltatott, hogj a Parsok közt a czébeli regi szokasokat fel allittsak, függőben hagjvan a zaszlórul tamadott kerdest, melly erant nagyobb Instantiak mar rendelest tettek.

Tjk. 1765. – Sz. K. h.

1765. március 22.

Decsi Janos asztalos Legeny czeben akarvan allani neheztelte hogj köteleztetik a czéh igazsagahoz mester esztendő szolgáathoz s egyebekhez a regi szokas szerent, mellyre illy vegezes lett, hogj mivel azon czehek mellyeknek articulusaik elvetettek es meg ujjat nem váltottak mar most regi czehes állapotban nincsenek, azert a ki azon mesterseget jól erti szabadon dolgozhattya a regi szokasokhoz köteles nem lesz.

Tjk. 1765. – Sz. K. h.

1765. június 7.

Dömötör János ő Felsége tiszteletére Vácra lévén és az 34 1/2 ftos lova ott megnyomorodván, mivel a Tttes N. Vgye cassajából Kárvallottnak fele árra ugj mint 17 for. és 15 x. refundaltatott a többit az adajának Defalcatiojara imputalni szükséges, a bőrét mindazáltal edj forintig ki fogván.

Tjk. 1765. – Sz. K. h.

1765. június 28.

Az Kőrösi Kapuban occulálni⁶³⁷ kell hogyha találtatik é ott olyan üres helj, melljen edj Csárdát lehetne építtetni.

(Hamarosan fel is építik, mert 1766. május 2-án már csárdát is állítanak belé, Tamer Miklós tubákcsináló német személyében.)

Tjk. 1765. – Sz. K. h.

⁶³⁶ Küldendő megbízottakat, felügyelőket.

⁶³⁷ Meg kell tekinteni.

1765. július 30.

Az Fejős Juhászoknak nem lévén szabadsága sertéseket tartani az előbeni végzésünk szerint a sertéseik adjon lövöldöztessenek.

Tjk. 1765. – Sz. K. h.

1766. január 14.

Némelly embereink a Szőlőkben kunyhócskákba vettek magokat lakni hol sem magistratusi vigyazas nem gyakoroltatik sem szolgálatokon valo rendtartas s maskent is fakban es Szőlő karokban lopasok eshetnek, azert mihelyt engedelmesebb leszen az idő magokat a városra be venni kentelenittessenek, nem különben ekkor azok is kik a Hagymas Pinczenél istallokat csinaltanak minden engedelem nélkül es a vasarhely szoritasaval, azokat felszedjek.

Tjk. 1766. – Sz. K. h.

1766. január 31.

A német Kovácsné Szobajabul mindnyajan a Deákok kiköltözzenek, mivel mind a külső lakosoknak a fűtő hordással s amint mondják a Városnak is kart tesznek, ennek felette Leanyok és Asszonyok közt is éczakazni nem lattzik illendőnek.

Tjk. 1766. – Sz. K. j.

1766. április 15.

Burján Jutka ferjetlen asszony fajtalan agybul viselő és most is német katonakkal setetben bezarkozva talaltatott, mivel testi büntetést nem vehet, a koplaló házban két hetet fog szenvedni, annak utánna a currens szerint hazájába igazaitassék.

Tjk. 1766. – Sz. K. j.

1766. április 29.

Ennekutánna a Tizedeseknek kötelessége lészen minden héten egyszer a Tizedben minden házat megvizsgálni ha nincsen e idegen ember vagy valamely gyanus jövevény a háznál s vagy e Pernye verme nem hibás e kéménye és vasámap reggel személlye szerint itt a Város házánál Fő Biró Urnak reportállyon,⁶³⁸ kemény büntetés alatt különben nem cselekedvén.

Tjk. 1766. – Sz. K. j.

1766. május 13.

Söpröné gyermeke kit erőszakkal a gyalog katonák elragadtak es már 30 fton Hás borbelyne által arultattyak az edes anyanak Comissarius ur által repetaltassék,⁶³⁹ kin ha erőszakot teszen a Verbung tiszt a többek is kiket már taxalt conscribaltassanak⁶⁴⁰ es N. Varmegyén representaltassek.⁶⁴¹

Tjk. 1766. – Sz. K. h.

1766.

(Turner Miklós német tubákcsinálónak az itt lakást megengedik, később a Kőrösi kapubeli csárdába állítják.)

Tjk. 1766. 313. – Sz. K. h.

1766.

(Timcsák Ignatz ruhafestő legényt éjjeli kóborlásért megbüntetik.)

Tjk. 1766. 324. – Sz. k. h.

1767. január 15.

Csizmadia Legeny Benesi István Czébe akarván állani varrott edj par karmasin csizmát es kapczat, mellyeket a regi vetkes praxis szerent a czéh hibasoknak itilven büntetes nélkül acceptalni⁶⁴² nem akart. Producaltatvan⁶⁴³ azomban a ket par munkak a czeh szinen, elegendő tanultsaga es mestersege a czeben allo legenynek ki tettsett. Azért eő Felsege közelebb currentalt kegyes Parancsolattya szerent, 15 forintok le tetele utan hogj azon Legeny Mesternek esmertessek elvegeztetett. Hozza adatvan, hogj azon munkak nem a czéh szamara hanem a remek varro Legenynek minden megvaltas nekül maradjanak. A vendegseg adas Pedig mivel az említett kegyes

⁶³⁸ Hírül ad.

⁶³⁹ Adják vissza.

⁶⁴⁰ Pénz fizetésére kényszerített, irattassanak össze.

⁶⁴¹ Előterjeszt.

⁶⁴² Elfogad.

⁶⁴³ Előállit.

Parancsolatot megelőzte, azt a cseh az új mesternak rebonificalni⁶⁴⁴ nem köteleztetik.

Tjk. 1767. – Sz. K. h.

1767. január 30.

Tuldik Jos. puska mives difficultallya,⁶⁴⁵ hogj minekutanna a B. Tanacs által approbalt⁶⁴⁶ remeket is bemutatta a Lakatos Czenek, 24 forintokat is lefizette, mindaz által czé tagjanak nem esmertetik es a Tabla hozzá nem bocsattatik. Mellyre vegeztetett, hogj azon hatra levő fizetes mellyet praetentioban⁶⁴⁷ vett a Lakatos czeh ellenkezven a Fels. Parancsolatokkal, mellyek által mar a czehek regulaltattak, el-lent nem allvan miert ő ki rekesztessek, azert ennekutanna mint mas czé tagjanak es mesternak esmertessek és cze Gyüleseibol ki ne hajjattassék.

(Tehát Tuldik mégsem állt pesti, vagy budai céhbe, mint előbb írva volt.)

Tjk. 1767. – Sz. K. h.

1767. február 10.

Pokomandi Joseff Gombkötő Legény Insttál a Czéhbe való bé állásért. De minthogy az itt való Gombkötő Mester Emberekenk ő Felségétül semmi czéhbeli privilegiuma nem vólna nem láttyuk miképen csak legkisebb fizetésre is kötelezetenék azok által a kiknek ilyenekre ő Felségétül semmi Authoritas⁶⁴⁸ és hatalom nem adatott. Mi azért őtet minden Taxa letétele nélkül tanult mesterségének folytatására felszabadítjuk, nem tiltatván mindazáltal az Instans attul, hogy ha önként valamely edjezésre lepni akar, magát az ő Kegyelmek társaságába szabadon ne incorporallya.⁶⁴⁹

Tjk. 1767. – Sz. K. h.

⁶⁴⁴ Megtéríteni, jóváírni.

⁶⁴⁵ Kifogásol.

⁶⁴⁶ Jóváhagy, elfogad.

⁶⁴⁷ Követelmény.

⁶⁴⁸ Joghatóság, hatalom.

⁶⁴⁹ Testület tagjai közé válassza.

1767. április 22.

Sztrihánénak Kecskés Péterin levő csárda edj esztendőre resolváltatott Szt. György naptul fogva a Cserepes⁶⁵⁰ pedig Kovács Josefnek hagyatik.

Tjk. 1767. – Sz. K. h.

1767. május 6.

Pápai István ki Szentestről jövén már egynehány holnapok alatt itt megvonta magát, mivel jószágos ember és a föld nélkül szükös gazdák alkalmatlansága miatt azokat tartni nem lehet, szükség, hogy már ki telelvén, azokat és magát bővebb földü helységbe vonja.

Tjk. 1767. – Sz. K. j.

1767. május 6.

Mínthogy a Piarcon Cserép Edjeneket és Palinkat aruló kofák Sátorokban már paraznasagok és egyéb Törvényteleniségek is el követték, azért illetén gonszságok gyakorlására hogy ezentul senkinek alkalmatosága ne adattassék, azon Sátorok onnét okvetlenül amoveál- tassanak.⁶⁵¹

Tjk. 1767. – Sz. K. j.

1767.

(Paré János feleségének ikrei születnek, akik egy napon meghaltak. A temetésen az asszony lába megnyomorodik.) Gyanítja azon nyavalyáját Czigány Pannátul lenni, azért, hogy az torban el nem hitták.

Tjk. 1767. 698. – Szk . j.

1767. szeptember 11.

A Piaczon edenyeket es egjebeket Arulok ecczakara haza takarodjanak, nappal Pedig szokott helyyeiken egész estig satorok alatt arulhatnak.

⁶⁵⁰ A jegyzetelő kiegészítése: Valószínűleg nem a városban, hanem Péterin levő cserepes.

⁶⁵¹ Mozdítsák el.

Tjk. 1767. – Sz. K. h.

1768. november 26.

Tot Éva Gyóni menyecske botránkoztatóképen nyalakodott a Legényekkel a vasarban, minekutanna arestomot szenvedett, elbocsattatott.

Tjk. 1768. – Sz. K. j.

1769. március 17.

Az Ó és Uj budai Csizmadia czenek Instantiajára resolvaltattott,⁶⁵² hogj mivel ember emlékezetitül fogva az itt valo vasarban ők birtak azon helyet mellyet a Körösi Csizmadiak Magistratus hire nélkül elfoglaltak, ennek felette mivel ezek csak fikalisok (sic!),⁶⁵³ azert amazok régi helyekre reponaltatnak.

Tjk. 1769. – Sz. K. h.

1769. június 1.

Mai naptúl fogva engedték az Szikrai Minden nemű halászó vizeinket Hegedűs János és Német István Ugi Lakosoknak az jövő Szent György napig 30 for. és edj mása⁶⁵⁴ jó féle Halak Arendában úgy mintazonáltal hogy sub nullitata Contractus⁶⁵⁵ kötelessek legyenek a fizest és ott lévő Erdönket mások kár tevők ellen is oltalmazni. Ennek felette peniglen az meg fogott Halakat minden külső és idegen előtt a Mi Lakossainknak ára szerént tartozzanak adni ha tudni illik csütörtökön meg jelennek mert külömben az Halászok sem kötelezhetnek magok kárával péntekig a vagy szombatig utánok várakozni.

Tjk. 1769. – Sz. K. h.

1769. augusztus 18.

Szakai Josef Borbely Legeny Instantiajara megengedettett, hogy magat itten le tegye mesterseget gyakorollya es allandó contribuens⁶⁵⁶ Lakos lehessen.

⁶⁵² Kérelmére kinyilvánították.

⁶⁵³ A nyilvánvaló elírás eredeti formájára, értelmére nehéz következtetni.

⁶⁵⁴ A mázsa ekkor 100 font, azaz kb. 56 kg.

⁶⁵⁵ A szerződés megszüntetésének, felszámolásának terhe alatt.

⁶⁵⁶ Adófizető.

Tjk. 1769. – Sz. K. h.

1769. szeptember 5.

Az Cserép áruló Asszonyok számára fog építtetni edj szin az piarczon ugjan az elpusztult hordó tartó heljén, mellytül bizonyos Taxát köteleztetnek fizetni az Város Cassajaban, ugy hogy az Communitasnak⁶⁵⁷ azon a Szinre teendő költsége részeként refundáltassék.⁶⁵⁸

Tjk. 1769. – Sz. K. h.

1769.

Minden tized számára egy egy Laistrom készítettessék, mellyben minden Ház, annak gazdája, fia, sellere, Ridegje vagy Betyárja nevezet szerént feljegyeztessék.

Az alacsonyabb sorsu és jövevény forma Lakosok, Sellérek, Ridegek, Betyárok, Betyárasszonyok és Leányok közül szorgalmatosan meg kell vizsgálni, és fel jedzeni, mitsoda életnek módját követnek, vagy mitsoda fundusból élnek.

Ezen conscriptio⁶⁵⁹ Szerént az elrendelt Vigyázó Szenméllyek egyet értvén minden Kántorokként magok közül ki bocsátandók által minden tizedet házanként megvizsgálják és a Gazdák, Sellyérek, Betyárok közül minemü változások estek, számot vegyenek és ha méltó dolog, a Magistratusnak bé jelentsék.

Ha a Tized Vizsgálók valamely Háznál valamely Személyt találják, ki az első beirástul fogva származott oda és Magistratus hire nélkül fogattatott bé, mind a Gazda mind a jövevény áristáltassék.

Tjk. 1769. – Sz. K. j.

1769.

Ezen vizsgálatához szükséges, hogy a jámbor Szomszédoktul vagy másoktul mind a Tizedesek és Uttza Kapitányok, Szorgalmatos tudakozódása legyen a gyanus Házak iránt minemü dorbévolások, éttzakázások, Pásztorokkal, vagy más rosszakkal követni szokott társalkodások sülnének ki.

Világos, hogy a Tizedesek nem tsak Sellérektül, Ridegektül, Betyároktul, lappangó Juhászoktul, sok, jószágot nem tartó Lakosoktul is, kitül egy Tallért, kitül többet, kevesebbet be vésznek,

⁶⁵⁷ Község, közösség.

⁶⁵⁸ Visszatérít.

⁶⁵⁹ Összeírás.

ezeket pedig hová erogállják⁶⁶⁰ Számot adni nem Szoktak. Azért a Tizedbeli vigyázók azt is jó rendbe hozzák.

Tjk. 1769. – Sz.K. j.

1770. március 30.

A cseh származású Budinski Félix chyrurgust kérésére a város lakosai közé fogadja a tanács és engedélyezi számára mestersége folytatását.

6. Egregius Felix Budinszki, natione Bohemus, professione chyrurgus, posteaquam ex inclyto Regimine Coramelliano penes fidedignas dimissionales supplici libello sese insinuasset, resolutum est: ut in hoc oppido inter cives honoratos connumeraretur, eadem sorte qua caeteri censeretur, professionisque suae chyrurgicae exercendae libera facultate donaretur.

Tjk. 1767-1775. – Szilády K. m. B. LXXII.

1770. március 27.

Panyiti György Chyrurgus es Oculista⁶⁶¹ installta itt leendő Lakasat es mind két féle professiojanak⁶⁶² szabados gyakorlasat s daciaktul valo immunitast.⁶⁶³ Melyre resolvattott,⁶⁶⁴ hogy a Lakasara valo bejovetelre es mind ket fele professiora szabadsag engettetik, az immunitast ennekutánna mutatando meritimira⁶⁶⁵ halasztvan.

Tjk. 1770. – Sz. K. h.

1770. június 5.

Kovács Erse N körösi Leány ott való quartirossal Josef nevüvel meg ottan elkezdvén a fajtalanságot, itten is mar harmadszor vele tarsalkodvan arestaltatott és intessel kettzer elbocsattatott, azért mint megjobbulhatatlan haranggal ki kísértetik és az uttzan 20 korbacs fog rajta csapattatni.

Tjk. 1770. – Sz. K. j.

⁶⁶⁰ Kifizet, kiad.

⁶⁶¹ Szemész, szemorvos.

⁶⁶² Hivatás, foglalkozás.

⁶⁶³ Adóktól való mentesség.

⁶⁶⁴ Kötelez.

⁶⁶⁵ Érdemei megtapasztalása utáni időre.

1770. június 18.

Tot Eva ismét quartiros⁶⁶⁶ katonával titkon egy hazban talaltatvan, mint jobbulhatatlan pacallal és haranggal 20 korbacs az uttzan reszenként üttetvén rajta ki csapatott.

Tjk. 1770. – Sz. K. j.

1770. augusztus 31.

(Horvát János pozsonyi vasáros legénynek megengedtetik, hogy itt magát letehesse és boltot nyisson,) mivel csak egy vasáros bolt va-gyon és a lakosság a vasárukban szükségét lát.

Tjk. 1770. – Sz. K. h.

1770. szeptember 4.

Item: Kovacs Erse Nagy Körösi Leany ismet egy katonaval talaltatvan maganos hazban eczakanak idején, kolompal kísértetett 20 korbacsokkal.

Tjk. 1770. – Sz. K. j.

1770. szeptember 7.

... Ugyan Gozony Istvan Ipanak keze csontyat megtörven egy kapaval ennek fianak kezit is megsertven egy vasvillával, Gabi fiat ok nélkül megverven karikas ostorral ... Az arestomban maradjon ...

Tjk. 1770. – Sz. K. h.

1771.

Nádvágás: 1770-71.

Elő tized	Kovács József vágott	500
	S. Bálint Pál	300
	Tót János	400
Második tized		4550
		2060
Harmadik tized		2645
Negyedik tized		2166

⁶⁶⁶ Beszállásolt.

Ötödik tized	200
Hetedik tized	100
Nyolcadik tized	400
(Összesen:)	14521 (kéve)

Tjk. 1771. – Sz. K. h.

1771. június.

Czaczanánének és vele való Árváknak azon helyen hol kunyhócskája volt, csupán föld házacskák bogár hátut építeni megengedtetik, minden legkisebb foglalás nélkül.

Tjk. 1771. – Sz. K. j.

1771. augusztus 13.

Hamza Samu Kallai fiu Kun Szent Miklosi Szabo mester kivant lakojul es czebeli mesterül bé jönni, de mivel az itt valo fiak is sokan üzik azon mesterseget es maskent is igen szamossan vannak azon mesterek, azért masuva utasittatott.

Tjk. 1771. – Sz. K. h.

1771.

Az Vizek Árja miatt az Vermekben el romlott gabonának öszve írása.

(A mennyiség kila-ban⁶⁶⁷ megadva)

<i>Tized</i>	<i>Búza</i>	<i>Ros</i>	<i>Árpa</i>	<i>Zab</i>	<i>Lakosok száma</i>
I.	477		204	120	29
II.	402	11	161	42	26
III.	771		446		21
IV.	178	27	84	5	16
V.	632		340	30	13
VI.	410		153	100	19
VII.	283	174	310	82	19

⁶⁶⁷ Gabonaürmérték, amely lényegében megegyezett a pozsonyi mérővel. Ürtartalmuk: 61,5 liter körül volt.

<i>Tized</i>	<i>Búza</i>	<i>Ros</i>	<i>Árpa</i>	<i>Zab</i>	<i>Lakosok száma</i>
VIII.	451,5	15	236	52,5	46
<i>Összesen:</i>	<i>3604,5</i>	<i>227</i>	<i>1,934</i>	<i>431,5</i>	<i>189</i>

Tjk. 1771. – Sz. K. h.

1771. október 1.

2. Az itt való patikáros⁶⁶⁸ tézsen panaszt Budinszky Chyrurgus és László József mataerialista⁶⁶⁹ ellen, exponálta,⁶⁷⁰ hogy ezek az ő kárával és a Magistratus kiadott cautionalis⁶⁷¹ levele ellen oly specieseket⁶⁷² árulnak, amelyet az ő patikájából kellene venni; melyre a chyrurgus feleli, hogy az apothécában mind drágán adják a specieseket s mind pedig oly hibásakat adnak, hogy ritkán lehet helyes operatiot⁶⁷³ azokkal tenni. De mivel a patika a visitorok⁶⁷⁴ által approbáltatott⁶⁷⁵ és az orvosságoknak is rendes taxája vagyon, azért míg azon excessusok⁶⁷⁶ a patikárius ellen nem próbáltatnak,⁶⁷⁷ az említett chyrurgus a patika szerszámoknak tartásátul s conficiáltatásátul⁶⁷⁸ és maga patienseihez való hordásátul eltiltatik és hogy a szükséges speciesekeket a patikába praescriptio⁶⁷⁹ szerint conficiáltassa, köteleztetik. László József pedig, minthogy semmit nem confical, ha a patiens oly esmeretes speciest veszen, mellyel szokott élni, mint más városokon szokták a materialisták, ő is kiadhassa.

Tjk. 1767-1775. 259. – Szilády K. m. B. LXXII.

1772. január 7.

A Czehek és Mesterlegenyek Lakozasaiban is a Lakodalmaknak parancsoltatott mertekletesség egészen megtartassék, ezt hozzá advan, hogy a mester Legenyek vendegsegeibül, a tanczra egybe gyűjteni

⁶⁶⁸ Szilády Károly megjegyzése: "Itt ugyan Baumgartner neve nem emlittetik, de a mutatóban az ő neve alatt van a panasz bevezetve, ő tehát 1771-ben már birta a patikát.

⁶⁶⁹ Fűszereket és hasonló anyagokat árusító személy.

⁶⁷⁰ Panaszol.

⁶⁷¹ Biztosítás, jótállás.

⁶⁷² (Gyógyszer) féleség.

⁶⁷³ Munka, gyógyítás.

⁶⁷⁴ Elenőr, szakértő.

⁶⁷⁵ Ellenőriz, megvizsgál.

⁶⁷⁶ Kihágás, túlkapás.

⁶⁷⁷ Bebizonyít.

⁶⁷⁸ Elkészít, előállít.

⁶⁷⁹ Előírás, parancsolat.

szokott asszonyi és Leányi személyek éppen ki tiltatnak. Melly negy rendbeli ünnepek megtartása, névnap és ünnepi köszöntésre, lakodalmakra és a céhek mulatozására vonatkozó Felseges Parancsolatokból folyó Statutumok ellen valaki engedetlenséget mutatand, először ugyan kemény arestomot, azutan pedig peldasabb büntetést fog szenvedni.

Tjk. 1772. – Sz. K. h.

1772. február 14.

A Takacs czenek resolvaltattott⁶⁸⁰ hogy ha ennek utanna nem itt született sem itten tanult idegen kivanna czeben allani jelencsek be a Magistratusnak es helyes okok talaltatvan a mellyek az ollyasnak be allasat impediálnak⁶⁸¹ a Magistratus fog a czenek javara vigyazni.

Tjk. 1772. – Sz. K. h.

1772. március 24.

Takacs György Halasi kapuban levő Varos hazaban hogy lakhasson megengettetik, ugymindazonáltal hogy a kapusnak kötelesseget viselje, mellyet adaja es egyeb szolgálati is elfognak engettetni s minden egyeb kapusok is ezen modon fognak allitadni a Publicumbul semi fizetes nem jarvan.

Tjk. 1772. – Sz. K. h.

1772. március 26.

Ennekutanna a kapusoknak nem leszen fizetesek a köz cassabul, hanem ha kinek tettzik vagy maga vagy varas hazaiban immunitatio⁶⁸² mellett birhattya azon hivatalt.

Tjk. 1772. – Sz. K. h.

1772. október 5.

Chyirurgus Budinszky ezután minden onusoktul⁶⁸³ szabadon legyen s a betegeknek, mint eddig hűséggel szolgáljon.

⁶⁸⁰ Kötelez, kinyilvánít.

⁶⁸¹ Akadályoz.

⁶⁸² Közterhek alóli mentesség.

⁶⁸³ Közteher.

Tjk. 1767-1775. 324. – Szilády K. m. B. LXXII.

1772. október 8.

Medicus⁶⁸⁴ Doctor Oroszi Mihály úr, hogy ezen városban lakását letehesse, teljes szabadságban élhessen, hivatalát gyakorolhassa, a Magistratus által becsülettel invitáltatik.⁶⁸⁵

Tjk. 1767-1775. 324. – Szilády K. m. B. LXXII.

1772. október 23.

Mivel a szücs Czeeben csak egy Mester vagyon a ki elegendő materiákat szokott tartani, mellyből a nép regen dragasagot érez, azért hogy ezen köz szükség orvosoltassek Szabo Marton Szücs Mesternek megengettetik hogy nem csak a Varosi Lakasra hanem czebeli Szücs Mesterseg gyakorlasara is a Varosban magat le tehesse, ugymindaz által hogy szükséges elegendő materiákat tarcson es az itt valo Lakosok sorsat facultassahoz⁶⁸⁶ illendő képen visellye mindenekben, a mint magat obligalta is.⁶⁸⁷

Tjk. 1772. – Sz. K. h.

1772. október 30.

Medicus Doctor Oroszi Mihály⁶⁸⁸ Ur hogy ezen Varasban Lakasat

⁶⁸⁴ Orvos.

⁶⁸⁵ Meghiv.

⁶⁸⁶ Anyagi, vagyoni adottságai, képességei szerint.

⁶⁸⁷ Ezekben az években jelentős számban kaptak letelepedési engedélyt iparosok. Az nem valószínű, hogy a kijegyzés során teljességre törekedtek. E néhány ténynek a közlése még sem indokolatlan.

Cseh János gombkötőt lakosnak beveszik. 1767. 23. o.

Szabó Péter paplanos. 1768. június 21. 60. o.

Zsidnik János késcsináló. 1768. 66. o.

Czinege András süvegcsináló. 1769. 111. o.

László József pesti kalmárt lakosnak beveszik. 1769. 128. o.

Szakáll István paplanosmestert lakosnak beveszik. (Komáromból.) 1769. 128. o.

Turiánszki Jánost város pintérjének felveszik. 1770. 164. o.

Miklósi János keréjkártót lakosnak felveszik. 1771. 231. o.

Szentes János süveges mester lakosnak beveszik. 1772. 316. o.

Kohl György esztergályos mestert lakosnak beveszik. 177. 324. o.

Felechtnér József festő mestert lakosnak beveszik. 1772. 333. o.

Sárközi István, Kis János kalmárok. 1774. 416. o.

Majs Mátyás kötéljártó. 1774. 419. o.

⁶⁸⁸ Megjegyzés: Teljes nevén: Oroszi Pápai Mihály.

le tehesse, tellyes szabadsagban élhessen, hivatalat gyakorolhas-
sa, a Magistratus által becsülettel invitáltatik.

(Később⁶⁸⁹ még évi 60 frt. fizetést és lakást is kap a várostól.)

Tjk. 1772. – Sz. K. h.

1773. január 8.

Özvegy Tatainé ki a Czigány város tajan a szőlőben Hazat tart es legközelebb sok korhelyeket s azok közt ket nevezetes tolvajokat is hazanal eczaka dorbezolni s kurtakocsmat zselerjeinek arulni megen-
gedett 15 korbacsot szenvedett s neki megparancsoltatott hogy jövő
Tavaszon azon Hazat elrontcsa a Varosba lakni bejöjjon.

Tjk. 1773. – Sz. K. h.

1773. január 22.

Nemet Szabo Schebedl János a melly Remeket keszített hogy azt a
czéh vagy eladja vagy maga által penzen vissza válthassa, mivel sem
az articulussaikban sem a czehek dolgában Publicalt Kegyes Paranc-
solatokban a czehbe allokknak olyas kötelességek nem találtak,
azert a czeh tartozik mit tulajdonat ő nalla hagyni.

Tjk. 1773. – Sz. K. h.

1773. február 6.

2. Chyurgus Budinszki József hogy a városban lakását letehesse,
mesterségét szabadon gyakorolhassa, megengedett, oly módon
mindazonáltal, hogy ha házat s egyéb facultásokat⁶⁹⁰ szerzend, több
lakosok szerint az obtingentiáktul⁶⁹¹ szabados nem lészen.

Tjk. 1767-1775. 342. – Szilády K. m. B. LXXII.

1773. február 6.

Medicinae Doctor Oroszi Pápai Mihály úr, nem csak mint 30-a
8-bris lett végzésünk szerint e városban minden onus nélkül lakhas-
son s mesterségét szabadon gyakorolhassa; hanem ezek felett eszten-
dönként 60 R. forint fizetése is a publica cassabúl kijárjon s azon

⁶⁸⁹ 1773. február 6-án döntött így a tanács.

⁶⁹⁰ Vagyon, lehetőség.

⁶⁹¹ Járandóság, illetmény.

ház, mely Mikolaitól a város számára megvétetett, illendőképén lakására elkészítették, applicidáltatott.⁶⁹²

Tjk. 1767-1775. 342. – Szilády K. m. B. LXXII.

1773. március 15.

Laszlo Jos. Materialista Instal hogy a Görögök Festekeknek Enyvnek Czukor Kaffenak Srétnek⁶⁹³ Puskapornak rosolisnak Piskota Czvipaknak mandola masola riskasa Stokfionak fűszerszamoknak arulasatul inhibealtatvan⁶⁹⁴ mid ezek csak az ő boltyaban szorittassanak, mellyben a szamos nepnek karat es mas varosok szokasat tekintven nem resolvaltathatott.⁶⁹⁵

Tjk. 1773. – Sz. K. h.

1773. április 18.

Város Béresseinek Conventioja 40 véka buza, 3 véka kása, 20 font só.

Tjk. 1773. – Sz. K. j.

1773. augusztus 13.

Esztergom varasabul ide jami szokott Kolvis Petur foldozonak a ki egyszersmind köszörüs is megengettetik vasarok alkalmatosságaval egy ket hetig itten mestersegit gyakorlani, nem leven jussa az itt Lako rezmiveseknek ez illyeten hazabeli contribuenseket⁶⁹⁶ a varosbul eppen ki zámi, kik maskent is a szegenysegnek olcsob munkat tesznek.

Tjk. 1773. – Sz. K. h.

1773. augusztus 27.

Chyirurgus Baranyai László ket rendbeli helyes Testimoniumokkal⁶⁹⁷ magat be jeletven, minthogy a több

⁶⁹² Jóváhagy.

⁶⁹³ Serét.

⁶⁹⁴ Eltilt.

⁶⁹⁵ Kötelez, kinyilvánít.

⁶⁹⁶ Adózó.

⁶⁹⁷ Bizonyítvány, igazolás.

chirurgusokban az a fogyatkozás hogy az itt valo patienssek nyelven nem szólhatvan, a nyavalyoknak eredetit s állapotjat a mint kellene ki nem beszélhetik, ez pedig ara s a mint bizonyosag levelei is mutattyak a Chyrurgiai mestersegre is alkalmas, azert Varosi Lakosnak minden több Lakosokkal közobligatiokra⁶⁹⁸ be vették.

Tjk. 1773. – Sz. K. h.

1773. október 29.

Ennekutánna minden juhos Gazdák valamint Dömötör napkor ki számlállyák a Juhokat, öregtül aprajatul a Lajstrom szerént a közön-séges cassába minden szájtul esztendőként egy-egy penzt fizessenek melybe be foglaltatik a bárány Dézma fizetés is, olly confideratiobol⁶⁹⁹ hogy azon juh falkában nem csak a Varos terrenuman⁷⁰⁰ s az ide tar-tozó Arendas Pusztákon, hanem a külső Pusztákon is legelven azok-nak uraitul is taxaltattanak.

Tjk. 1773. – Sz. K. h.

1773.

Ezt is parancsollya a T. N. Vármegye, hogy Szolgálatra alkalmas minden ridegek Betyárok, Asszonyok és leányok Házanként conscribáltassanak⁷⁰¹ azoknak neveikkel akinél tartózkodnak. A kik is ha új esztendő napkor szolgálatra nem állanak, ismét Gazdáikkal edgyütt Citáltassanak s azok szállás adásért, ezek pedig a tekergő ál-lapotért Nemes Vármegyétül szabott büntetést keményen el fogják venni.

Tjk. 1773. – Sz. K. j.

1773.

Az Juhászok, kik falkákat eresztettek s város földin, vagy communitas pusztáin járattják, minél előbb el oszollynak a gazdák falkaira, az addig valo szájpénzt pedig minden szájra egy egy garassal fizessék.

Tjk. 1773. 384. – Sz. K. h.

⁶⁹⁸ Közterhek viselésére való kötelezettség.

⁶⁹⁹ Megegyezés.

⁷⁰⁰ Területén.

⁷⁰¹ Összeír.

1773. december 9.

Ennekutanna sem ferfiaknak sem asszonyoknak azon műveket valamellyek tulajdonkeppen a Szabo mestersegre tartoznak, magán és Ház cselédjein kívül masoknak, penzert dolgozni szabad nem leszen, de valaki ahoz ért mind maganak s minden cseledjének akarmelly ruhát szabadon készíthet. Tovaba ha a Szabok előtt valaki ennekutanna gyanuba vetődnek arul, hogy az ő mestersegeket masnak fizetesert dolgozna, magok oktabul kemény büntetes alatt executiora⁷⁰² senki hazához ki ne mennyenek, hanem Fő Biranknak be jelencsek, a ki is Varos emberet fogja adni s az vigye vegbe a zálogolast, de az is megvisgalvan a dolognak valosagat, es nem csupa vádolason tegyen executiot hanem helyes okokon es probakon fundalvan.

Tjk. 1773. – Sz. K. h.

1774. február 4.

1-o. Budinszki József chirurgus instált, hogy innét elköltözött testvérbátyja helyében azon conditiókra, a melyeket annak ígért vala elmenetele előtt a Magistratus, a városban recipiáltassék.⁷⁰³

Melyre resolváltatott: Hogy valamint esztendőnként a bátyjának 60 forint és minden adózástól s szolgálatoktól való immunitas⁷⁰⁴ conferralva vala, úgy az instans is azon állapotra e városba magát leteheti s mesterségét gyakorolhatja, az itt való patikáros jussainak sérelme nélkül.

Tjk. 1767-1775. 397. – Szilády K. m. B. LXXII.

1774. március 8.

Tegzes Mihály Instantiajara resolváltatott arul Testimonialis,⁷⁰⁵ hogy Kecskemét Varosaban eleitül fogva minden Nemesek mindenfele adot es szolgálatott több Lakosokkal egyenlőkepen viseltek.

Tjk. 1774. – Sz. K. h.

⁷⁰² Végrehajtás.

⁷⁰³ Vegyék be.

⁷⁰⁴ Mentesség.

⁷⁰⁵ Igazolást tettek közzé, bizonyosságát adták annak, hogy

1774. március 24.

A Szolnoki Kapuban, a mezei kapuban es a Vágora járo kapu körül egy egy csarda epittessek ...

Tjk. 1774. – Sz. K. h.

1774. április 16.

Sárközi István és Kis János magyar kalmároknak mint hazafiaknak es ezen varosban felsőb rendű familiákbul valoknak megengettetett, hogy az idegenek előtt a Varosban melly nalunk szokott tartatni, az hol leg közelebben meg eshetik magoknak helyet valaszthassanak, ugy mindazonaltal hogy a kinek helyét fogják kivanni az előre tudositlassek, hogy magarul prospicialhasson.⁷⁰⁶

Tjk. 1774. – Sz. K. h.

1774. április 19.

Az itt valo uj magyarok ember emlékezetitül fogva házas tüzes lakosok, kik közül nemellyek aprolekos kovacsolással, a többik mar most mezei munkaval elnek. A kovacsolok hogy a kovacs Czeh ujonnan szerzett Privilegiumanak praejudiciumára s a kovacsoknak valamelly nevezetes karara volnanak nem probaltatik,⁷⁰⁷ sőt a meg-rögzőtt usus⁷⁰⁸ ellenkezöt mutat. Aminthogy elönkben allitvan mindnyajan alig talaltatott köztök négy személy, a kik nevezetesebb kovacs munkat mivelnenek es ezek is keszek lettek volna a czeheben be allani, ha a kovacsok töllök Remeket nem kivannanak. A többeknek pedig az aprolekos munkat a czeh nem is tiltya, sőt le adott expositiojaban⁷⁰⁹ nevezett szerent megengedi. Kihez kepest azt itiltük, hogy mivel az uj czehes kovacsok, az itt valo nepnek szamahoz nem csak kevesek, de többnyire külső gazdaság utan is latnak es igy nem mindenkor talaltathatnak, azert ama négy kovacsolo uj magyarok, kiket a czeh panasza inkabb illet, a czehbe allasra es Remekre is tehetetlenek leven, a Szantovasak es csoroszyak is azt kivanvan, mig elnek mostani állapotjokban maradhatnak, fiaikat mindazonaltal ha kovacsoknak akarják tenni a czehes mesternel annak rendi s modja szerent felszabadittassák.

Tjk. 1774. – Sz. K. h.

⁷⁰⁶ Gondoskodik, előrelát.

⁷⁰⁷ Nem bizonyítható.

⁷⁰⁸ Gyakorlat.

⁷⁰⁹ Előterjesztés.

1774. április 20.

Mivel a Belső Vendégfogadon Furer Ferencz Vendégfogadossagaban gyakorta nagy Lármák és veszekedések történtenek, a negyedik éczaka is gondatlansága miatt özvegy Kelemennének Janos nevezetű Iffiu Legény fia agyon szurattatott, azért azon vendégfogado tüle elvétetvén, ez előtt már hiven szolgáló First Joseffnek oda adatik, méglen mostanság a Piaristak mellett epteni kezdett Vendégfogadó el fog készülni.

Tjk. 1774. – Sz. K. h

1774. április 22.

Chyrurgus Suster nevü kinek sokféle Commendatioj⁷¹⁰ vannak, hogy a varosban lakhasson megengedtetik, azon conditioval⁷¹¹ elven, melly közönseges a többi itt Lakos Chyrurgus Magyar Lakosokkal is.

Tjk. 1774. – Sz. K. h.

1774. április 22.

Lubi Sandor szappanos ki gyertya arulasra is kötelezi magat, Lakojul a Varosban hogy le tegye magat megengettetik.

Tjk. 1774. Sz. K. h.

1774. április 22.

First Joseffnek a Belső Vendégfogado hatvan forint arendaért oly formán oda adatik, hogy Sokadalom alkalmatosságával kint a Vásárban kaffét is árulhasson Pálinkát pedig vagy Rosolist semmiképpen ne distrahálhasson,⁷¹² hanem ha innend fog neki adatni, köteleztetvén arra büntetés alatt, hogy kezéhez adatott Borokat vizzel vagy másként meg ne rongálja. Ezen kiárendálás csak egy esztendeig tartván.

Tjk. 1774. – Sz. K. h.

⁷¹⁰ Ajánló levelei, ajánlásai.

⁷¹¹ Feltétel.

⁷¹² Mér, elad.

1774. június 17.

Nem leven kanapek hintok nemetes nyergeket csináló mesterre szükség, Instans Mathias Purgraff szerencsejéért masutt keresse, mivel itten subsistentiaját⁷¹³ nem remélhetven hasznos Lakos nem lehetne.

Tjk. 1774. – Sz. K. h.

1774. június 28.

Minden Lakos valakinek a Varosban Háza vagyon, az adajához kepest minden egy forintra készicsen eő Felsege Lovai számára eg Suppot, a mellyeknek fele buza fele pedig arpa szalmabul allyon.

Tjk. 1774. – Sz. K. h.

1774. június.

Banó Mártont és Commissarius Balla Sándort, Nemzetes Hajagos József Fő Bíró Uram deputállyá,⁷¹⁴ hogy Radó Kata Instantiajára, ki első ízben Kis Imréné volt, most pedig Mészáros Jánosné lett, ezen Asszonynak régi eleiről maradtott fél Portio földit Pákán mérjék meg, és felit az Asszonynek magának, másik felit pedig Kis Imrétül maradtott három Fiunak mutassák ki. Melly dologban a Deputatusok tettek ilyen relatiót.

Az egész földnek hosszúságát mind két felől, úgy mint délről és északról Baranyi kotsi első kerekivel találták 266 fordulásnak.⁷¹⁵ Ismét szélességire napkeleti végi találták 133 és nap nyugotit 134 fordulásnak. Szélességit egyik végén 66 1/2 kerék fordulással, más felől 67 fordulással közepire mérven köz határral két felé szakasztották, és egyébtül más nem függ, hanem hogy nyilat vessenek rá,⁷¹⁶ mert az asszony mingyárt akkor akár melyik Részivel meg elégedett volna, de egyik fia sem jelent meg az osztályra. Ezeknek ekképpen lett valóságát Attestallya⁷¹⁷

Anno et die supra⁷¹⁸

Balla János Commissarius.

Jelen voltak és a földnek határait is ezek mutatták:

Kósa János fia Kósa István, Farkas István nőtlen, Farkas Gergely nőtlen.

Tjk. 1774. – Sz. K. h.

⁷¹³ Önfenntartás, létezés.

⁷¹⁴ Kiküld, kirendel.

⁷¹⁵ A földmérés korabeli módja.

⁷¹⁶ Sorsolás, sorhúzás korabeli módja.

⁷¹⁷ Bizonyít.

⁷¹⁸ A fent jelzett évben és napon.

1774. október 26.

A Nyáj Juhászoknak sok féle ravassága fülébe jöven a Becsületes Tanácsnak már ez előtt való esztendőkben is el vegeztetett:

1-o Hogy valamint a Csikosok és Gulyasok, ugy a Juhászok is nem füllel, nem orral, nem billeggel, hanem egész bőrrel tartozzanak a kárul számot adni. Egyeb aránt semmi kárt nem tartozik a Gazda, hanem maga a Pásztor szenvedni.

2-o Senki közülük a falkan semmi féle Juhait jegy nélkül tartani confiscationak⁷¹⁹ büntetése alatt ne merészellye.

3-o Ennek felette senki a Gazdák közül szőre szálán el vezett Juhának vagy Bárányának el engedésével ennek utánna kedveskedni, és a Lopásra a Juhászoknak okot adni büntetés alatt ne próbálja.

4-o A Fejős Juhászok is magok Juhait a Gazdaság Nyaja közé verjék, mert ha különösen akar a kertek közt, akar a Nyomason talaltatnak a minemű büntetese őket éri magoknak tulajdonitsak.

5-o Ha az Nyaj közé valamely teveledett Juhok akadnak harmad nap alatt 12 forint büntetés alatt a Magistratusnak meg jelencsék, és Kaborlo személyeket a Nyájanal tartani ne merészellyenek.

6-o Az is tuttára adatik az Becsületes Gazdaságnak hogy valamint taval, ugy az iden is minden juh egy pénzben maradott, azert is ugy intezzék el a dolgot, hogy mennél előbb edgyütt a Gazdaság, nem pedig edgyenként, be jöven az el hozando Laistrom szerént a Szaj Pénzt,⁷²⁰ és abban foglalát Barány Dézmat meg fizesse. Egy pár emberseges ember által Laistrommal edgyütt be külgye.

Tjk. 1774. B.K.M.Ö.L. IV. 1504. h/1.

1774. december 6.

Valakik a Mesterseget czebeli Mesterektül megtanulvan fel szabadultak s kontarkodnak megfognak zabolaztatni. A kik pedig csupa természetzi habitasbul,⁷²¹ mint nemelly asszonyok es Leanyok Szabo munkat tesznek ne haborgattassanak nem esven az illetenek a kontarnak nevezete alá.

Tjk. 1774. – Sz. K. h.

1775.

A nyírés ideje alatt és a kosok kihányása ideje alatt a legelőre a város alá lehet hajtani.

⁷¹⁹ Elkobzás.

⁷²⁰ A legeltetés bére.

⁷²¹ Jártasság.

A földnélküli lakosok régi szokás és Statutum szerint juhokat nem tarthatnak kivéve a juhászokat.

A nagyobb gazdák kik 1000 juhot tarthatnak ezentúl csak 800 tarthatnak, ugyan ennyit tarthatnak azok kiknek német juhaik vannak.

Tjk. 1775. 7. - Sz. K. h.

1775. május 2.

Majosházán Lakos Bori Mihály keredzett Lakosul ezen Varosba, mivel pedig a Lakosok szama nagyobb mintsem elő földel lehetne őket segíteni, a nélkül pedig a Lakos alkalmatlan jó szolgálatra, tehetetlen lakosokat pedig szaporítani nem tanacsos, azért az Instans Lakasat másutt keresse.

Tjk. 1775. 20. – Sz. K. h.

1775. május 5.

Papai István ki Szentestrül ide jöven már egjnehány holnapok alatt itt megvonta magát, mivel jószágos ember és a föld nekül szükös Gazdák alkalmatlansága miatt azokat tartani nem lehet, szükseg, hogj már ki telelven; azokat és magát bővebb földü helysegbe vonja.

Tjk. 1767. – Sz. K. h.

1775. május 16.

Doctor Oroszi úr még az idén Veresegyházi Pál házánaal marad.

Tjk. 1775-1783. – Szilády K. m. B. LXXII.

1775. június 19.

Az új vendégfogadó, mely a városon épül, nem kecskeméti, hanem tanultabb kőművesekre bizattatik.

Tjk. 1775-1783. 8. – Szilády K. m. B. LIX.

1775. szeptember 21.

Mind a két renden lévő Tisztelendő Egyházi Személlyek a Magistrátus által kérettetnek arra, hogy ennekutánna a házasulandó

személyeket szorgalmasan megvizsgálják ha gazdafiak és Leányok akarnak egybekelni vagy mind a két személyek jövevények, és ha mind a két személly jövevénynek találtatik, a násznagy által a Városházához be jelenteni ne sajnállyak.

Tjk. 1775. – Sz. K. j.

1775. október 5.

Borbely Eva hajadon Leany, ki magat nem csak Varga Mihállyal sok izben prostitualta, sőt maga viselesevel ruhazattyaval eppen fajtalanagra mutatvan regenn elhiresedett, 24 korbacsokra büntette-tik s ha erkölceit öltözeteit tisztessgre nem forditya a Varosbul mint nagy bortankoztato kicsapatik.

Tjk. 1775. 19. – Sz. K. j.

1775. november 17.

Mínthogy a Varos Cassaja Vacsi Arendaban regen szenved, azert most elvegeztetett hogy azon Pusztának 2000 ft arendajabul az erdőre 400, a kaszállora 250, a Csardara 150 ft tudattatván in summa 800 defalcaltassek es az Vacsi teelöket biro Gazdak ennekutanna 1200 ftot fizessenenek.

Tjk. 1775. 24. – Sz. K. h.

1775. december 18.

Tiszt. P. Piarista uraknak az haranglábakhoz szükséges hét vagy nyolcz szál fák a Talfájávan resolváltattak,⁷²² úgy mindazonláltal, hogy azoknak ágaik a város számára elhozattassanak.

Tjk. 1775-1783. 29. – Szilády K. m. B. LIX.

1775. december 28.

A cselédeknek Ivója eránt publikált statutum a férfiakra nézve ugy limitáltatott, hogy ha ezek a város csapszékein Gazdájok engedelmébül fognak mulatni két s legfeljebb három napot, ne büntetessenek, mivel ennyit a N. Vármegye is megengedett.

Tjk. 1775. – Sz. K. j.

⁷²² Kötelez, kinyilvánít.

1775.

A magyar és német juhok tartásának rendszabása, a melyet Kecskemét városa készített.

Ezentúl senki sem tarthat juhait úgy, hogy haszonbérbe adja, hanem díjazott juhászok által.

Senki a közlegelőn a juhoknak istálót, hazat és más épületet nem építhet, és saját földjén állíthatja fel.

Több német juhot sem tarthat mint magyar juhot. Régi szokás szerint a juhokal vemhesség idejétől kaszálásig mindkét fajta fejős juhot csupán csak a közlegelőn szabad fejni, ha pedig a kaszálás beveződött mindenki tartozik a fejős juhokat saját földjére áthajtani.

A nem fejős juhokat és barányokat Szentgyörgy naptól kezdve a pusztákon szabadon legeltethetik, nyáron keresztül Dömötörig, azután minden réten szabadon legeltethetik.

Tjk. 1775. – Sz. K. h.

1776. február 6.

Budan és Körösön tanult Andreas Teller órásmester az itt maradásra engedélyt kap, mivel a városban "professzus"⁷²³ órás mester még nincsen.

Tjk. 1776. – Sz. K. h.

1776. április 3.

Főbíró idősb Deák Mihály és etc. ... együtt lévén; ez előtt negyedfél esztendővel Dobsai Halász Dániel és Halász Lajos uraknak Luja Pap János és Jaczó Demeter Piaczi Tót Gergely fundusán épített házat eladván, azonban vásáros Deron József háza parochiális házzá tétetvén, Deron József ezen görög házba szállíttatott, de mivel ezen ház boltjaival és minden appertinentiáival⁷²⁴ Deron József régi házánaál egy ezer forinttal feljebb becsültetett és ennek lefizetésére magát kötelezte, azért ámbár a görög házért a communitás cassájából 4500 forint kifizettetett, mindazáltal Deron József háza felén fekszik a városi cassának nem több, hanem 3500, idest háromezeröttszáz forintja, melyet a városi cassa azon házból fog bevárni.

Tjk. 1775-1783. 53. -- Szilády K. m. B. LIX.

⁷²³ Kitanult, hivatásos.

⁷²⁴ Tartozékával.

1776. április 19.

Az arendator Zsidok a régi Contractus mellett mindenkben meghagyatnak hanem hogy Vasarok utan is mindenkor egy hetig a külföldi Zsidoknak a börök vetele szokott fizetesert megengettesek a külföldi bör szedök es az itt valo kalmazok is a börök veteletül eltiltassanak.

Tjk. 1776. 56. – Sz. K. h.

1776. április 19.

(A helyi zsidóknak) ... azon kis földcsket mellyben eddig temetkezni szoktak arokkal kerithessék ... (megengedettett).

Tjk. 1776. 57. – Sz. K. h.

1776. május 7.

Rosenbergi csizmasia monostori kert portiojanak egy harmada Farkas Ferencznek conferaltatik, amannak facultassahoz kepes 2/3 resz elegendő leven.

Tjk. 1776. 62. – Sz. K. h.

1776. május 30.

Csirtik Ferencz es Kubinyi Matyas itt Lakos Korsos mesterek ha a csapszekekhez szükseges kancsokat jo fele materiabul mint egy ket unnyira kívül belül mázossan elkeszitik es szazat egy tallerjaval be adjak, ő tüllök inkab mint idegendektül fog a varos vasarolni.

Tjk. 177. 102. – Sz. K. h.

1776. május 31.

Néhai Grolí maskent Simon Josef Vacsi pusztan levo kertportioja Balanyi nevü harom együtt lako atyafiaknak adatik olly modon, hogy mig Simon fia fel nevelkedik es magat olly állapotra teszi a mellyben azon kertet birhattya Balanyiek birjak, de esztendönkent harmadat a szemnek, 10 veka arpat és 20 veka buzat Simon fianak es özvegy Leanyanak Virag Lorincznenek ki adjak, minekokaert esztendönkent az arendat azon földtül Simon maradeki tartoznak megfizetni.

Tjk. 1776. 64. – Sz. K. h.

1776. június 8.

Hogyha özvegy Varga Jánosne asszon a mint fogadta a Szt királyi kertet tulajdon erejével fogja mivelteni es nem massal, annak fele reszeben megmaradhat, fele resze pedig Varga Janos ur örebbik (!) Successoranak⁷²⁵ Varga Istvan Urnak arendajakeppen es több colonialis conditiok alatt conferaltatik.⁷²⁶

Tjk. 1776. 66. – Sz. K. h.

1776. június 5.

Huszar Tamas le mondvan bujdoso Palinkas Kovacs György uj osztalybeli Szt. Kiralyi portiojarul, azon föld annak elhagyatott felesegenek egy esztendeig meghagyatik.

Tjk. 1776. 49. – SZ. K. h.

1776. június 11.

... Deák Pálné fogadván hogy mihelyt ökrei meggyógyulnak közszolgálatokat teszen nem csak szekerekkel, hanem kocsijával is, sőt a földektül minden feladatokat fog prostalni,⁷²⁷ azért szt. Lőrinczi portioja még most meghagyatik...

1776. 67. – Sz. K. j.

1776. június 11.

1-o. Minthogy Paksi József borbély káromkodással vádoltatván, sem nem citáltatott,⁷²⁸ sem a tanúkkal nem confrontáltatott,⁷²⁹ ennek felette az ellen állított egyik tanú kész hitit letenni, hogy attul olyas káromkodást, a mellyel vádoltatott, épen nem hallott: azér suo modo convictusnak⁷³⁰ nem ítéltetvén, absolváltatik.⁷³¹ Ha pedig megállitja, hogy rabot Magistratus parancsolatjából gyógyított és eret is vágott,

⁷²⁵ Utód.

⁷²⁶ Jobbágyi, lakosi feltételek mellett jutatt.

⁷²⁷ Itt: teljesíteni.

⁷²⁸ Beidéz.

⁷²⁹ Szembesít.

⁷³⁰ Ily módon elmarasztaltatnak...

⁷³¹ Felment.

az is neki megadassék; a katonáknak küldendőket visitálni ezután is kötelességében állván.

Tjk. 1775-1783. – Szilády K. m. B. LXXII.

1776. június 14.

Grim Lenard Nemet Vargának az itt Lakas meg nem engettetik, mivel a czehes magyar csizmadiak a Nemetes munkakat is tudják készíteni.

Tjk. 1776. 68. – Sz. K. h.

1776. június 18.

Csettek Ferencz Fazekasnak sohu semmi helyet a Varoson kívül foglalni meg nem engettetik, nem leven abba mód hogy a Varos hasznaival a korsos mesterseget itten valaki folytassa, a mint abbul mar sokan ki is hültek.

Tjk. 1776. 68. – Sz. K. h.

1776.

Lubi Sándor szappanost az árak megtartására szorítják.

Tjk. 1776. 74. – Sz. K. h.

1776. november 5.

A Szőlőkben lakni kezdett gyülevész nép mivel a városnak semmi hasznára nincsen sem szallo szállitasokban sem mas szolgálatokban söt masoknak nagy karvallasa sokkal nem lehetven a Magistartus Isectioja alatt, telen nyaron szabadon pusztitanak es mintegy emberi tarsasagon kívül elnek, azert minden halasztas nélkül vagy a városba be jöjjenek vagy az melly helyeken haz helyet találnak eloszollynak.

Tjk. 1776. 75. – Sz. K. h.

1777. április 4.

Conrad Fisser kinek mar a Szt. Lőrinczi Uj Vendegfogado Resolvaltattott, minek előtte belé szállana 150 forintig kezest allacson.

Tjk. 1777. 94. – Sz. K. h.

1777.

(Kecskeméti István chyrurgust Szvetics Jakab personalis⁷³² ajánlására lakosnak beveszik) nehai Egyhazi Istvan arvainak beres Hazok borbely mihellyel es hozza valo pinczevel eő Kegyelmenek birtokaban is adatik (s ettől az ötven frt. árendát a város fizeti, továbbá amíg csak jobb helyzetbe nem kerül, minden lakosi terhektől mentes lesz.)

Tjk. 1777. 104. – Sz. K. h.

1777. július 4.

A cath. Eccl. téglavető munkásai az elmúlt esztendőre való adójokat tegyék le, a most folyó adóból legyen engedelmeik, a mint akkor meg fog határozatni.

Tjk. 1775-1783. 109. – Szilády K. m. B. LIX.

1777. augusztus 14.

A Varoson quartirozo katonak jövő Novemberben változzanak, azert Szekeres Andor Bano János Deak Mihaly es Tot Istvan Urak deputaltattak hogy azoknak az 5-dik 6-dik Tizedekben quartirokat designallyanak⁷³³ es Novemberre azon Tizedekben az Istallokat is elkeszittessek.

Tjk. 1777. 110. – Sz.K. h.

1777. szeptember 19.

Medoc István Borbely Legeny hogy magat Lakossá tehesse s beretvalasaval elhessen megengettetik, de a Chyrurgiát nem tudvan azt ne is gyakorollya a Felseges Parancsolat ellen.

Tjk. 1777. 113. – Sz. K. h.

⁷³² Személynök.

⁷³³ Szállásokat kijelöl.

1777. szeptember 23.

Szeghalmi nevű notatus⁷³⁴ Lakos valamely idegen kurvat statutum ellen hazához fogadván, vele össze köttetvén a kurva csapassek ki a városon által.

Tjk. 1777. 115. – Sz. K. j.

1777. december 19.

Laszlo Josefnek a Szikrai csardanak administratioja conferaltatik⁷³⁵ olly módon:

1. Hogy minden ako bortul a szokott fizetese legyen, város palinkajat is fogja arulni, vendegektul való jövedelem is öve leszen.

2. Pro securitate⁷³⁶ 100 forintot előre le tegyen.

3. Város fenyő szállait öl fait nadjat ott való kaszallojat jó gondviseles alatt tarcsa.

4. A halaszo vitzül esztendönken csupan 50 forintot fizessen.

Tjk. 1777. 123. – Sz.K. h.

1778. január 16.

7. Tarczali Pál A: 1775. 5-a Juny lett improtocolatio⁷³⁷ mellett procedált⁷³⁸ az itt való apothecarius⁷³⁹ ellen, kívánván, hogy azon ház mellé, melyet neki cserében adott, nem 750, hanem 1000 forint toldalékkal tartozna. Ellenben az I. A: 1775. 4-a Juny két coramisánsok⁷⁴⁰ előtt készült s a peresek által is subscribált contractust⁷⁴¹ elől adván, melyben már 150 frt quietálva⁷⁴² vagyon. Az A-nál is azon napon és azon coramisánsok előtt készült obligatoriája⁷⁴³ az I-nek megtaláltván super fl 600 s az I. egy tanút is állitván arra, hogy az 1000 forintoknak beiratása nem más okon lett, hanem hogy a szomszédok az A. házának eltartásatul elvettessenek. Annakokáért az első és mind a két részről megtartott instrumentumokból⁷⁴⁴ a valóságos alkujok 750 frtban hagyatik, a protocolatio⁷⁴⁵ mint nem parsok⁷⁴⁶ közt a vétel és adásról lett

⁷³⁴ Megbélyegzett.

⁷³⁵ Kezelését megkapja.

⁷³⁶ Övadék, biztosíték.

⁷³⁷ Jegyzőkönyvezés.

⁷³⁸ Pert kezdeményezett.

⁷³⁹ Gyógyszerész.

⁷⁴⁰ Láttamozó.

⁷⁴¹ Aláírt szerződést.

⁷⁴² Nyugtázva.

⁷⁴³ Lekötelezés.

⁷⁴⁴ Okirat, eszköz.

conventio,⁷⁴⁷ hanem a szomszédok praejudiciumára⁷⁴⁸ bedictált fizetés cassáltatik s ezen költeményért mind a két rész mint falsarius,⁷⁴⁹ 12 s 12 forinton marasztaltatik.⁷⁵⁰

Tjk. 1775-1783. 123-124. – Szilády K. m. B. LXXII.

1778. január 27.

In senatu deliberatum est:⁷⁵¹

A patikáros az mely 600 forintoknak Ao. 1775. 4-o Juny obligatoriát⁷⁵² adott Tarczali Pálnak, annak interessét⁷⁵³ mivel az eladó háza contradictis⁷⁵⁴ alatt forgott, fizetni nem tartozik 1776-ik 10-a X-bris⁷⁵⁵ költ tettes vármegye determinatiójáig, mert addig ezen patikáros birtoka függőben tartatott. A pactált 750 forintokból restans⁷⁵⁶ 100 forintokat pedig Tarczalinak fizesse meg, ellent nem állván az, hogy a casármák⁷⁵⁷ ablakai azon udvarra nyitattak, mivel Tarczali evictiója⁷⁵⁸ olyas hatalomra ki nem terjedhet. Félre tétetvén az 1000 forintokru való praetensio,⁷⁵⁹ mely is a parsok közt fent nem forgott, ut sub A. et B.⁷⁶⁰

Tjk. 1775-1783. 129. – Szilády K. m. B. LXXII.

1778. május 1.

A melly kerítéssel Deak Pál ur maradéki maguk udvarát szomszéd Deak Pál ur udvarátul választják, ambar annak fundussa a kerítés

⁷⁴⁵ A jegyzőkönyvezés.

⁷⁴⁶ Peres felek.

⁷⁴⁷ Megegyezés.

⁷⁴⁸ Kárára, sérelmére.

⁷⁴⁹ Hamisító, csaló.

⁷⁵⁰ A felvállások jegyzőkönyvéből másolta ki Szilády Károly az alábbi részt, amely e jegyzőkönyvi részletet érthetőbbé teszi: "1775. 5-a Juny. -- Lakosunk Tarczali Pál személye szerint előttünk megjelenvén, bevallotta: hogy őkegyelme a kaszárma mellett levő házát apothecarius Paumkartner Ferencznek két ezer Rh. fkon örök áron és megmásolhatatlanul eladta, úgy mindazonáltal, hogy nevezett vevőnek Bede József szomszédságában levő házát ezer Rh. firtokban fogja acceptálni, ezer ftoakat kész pénzült tartozván lefizetni. Mely dolog futura pro cautela improtecollátatott. 1774-1789. 80. l." Uo.

⁷⁵¹ A tanács elhatározta, tanácsi határozat.

⁷⁵² Kötelezvényt.

⁷⁵³ Kamat.

⁷⁵⁴ Ellentmondás.

⁷⁵⁵ December 10.

⁷⁵⁶ Hátralék, adós.

⁷⁵⁷ Kaszárnyák.

⁷⁵⁸ Szavatosság, kezesség.

⁷⁵⁹ Kívánság, követelmény.

⁷⁶⁰ Miként A és B alatt...

udvaral mint határ közös legyen, mindaz által mivel Deak Pál ur maga udvarának nagy kára nélkül istállóját nem építheti másképpen hanem az említett kerítés helyiben annak oldalát teszi ... annyival is inkább, hogy az említett Successorok⁷⁶¹ egy portán két különös Hazat tartván ...

Tjk. 1778. – Sz. K. j.

1778. május 1.

I-o. Mivel a város a patikarius udvarára a cassármán nyitott ablakokat berakattja s eképen az exceptio tolláltatik:⁷⁶² annak okáért Tarczalinak a restans 100 frt exequáltasék.⁷⁶³ A mely földecske pedig ex regulariter⁷⁶⁴ az utczához maradott, mivel az olyan regularitásra minden lakos köteles, pénzzel nem fog fizettetni.

Tjk. 1775-1783. 141. – Szilády K. m. B. LXXII.

1778. június 1.

Taraczki Istvan Dosarul ide szakadott, töbnyire a koplaloban es csardakon tekergő tarka szakallu ven betyar vadoltatik az Arendas Zsidok Lovasza által hogy az ő kocsijarul elloptott egy tarisznyat.

(Nem derül rá ugyan semmi, de azért "20 korbáccsal bocsájtják el", mert nem igaz életű ember.)

Tjk. 1778. 147. – Sz. K. h.

1778.

Az itt valo kömivesek nem leven meg olly állapotban hogy czehbeli tarsasagot csinallyanak s a varos is ara semmi okot nem latvan maradjanak mostani állapotjokban.

Tjk. 1778. 164. – Sz. K. h.

⁷⁶¹ Örökösök.

⁷⁶² A kifogást elhárítják.

⁷⁶³ Hajtsák végre.

⁷⁶⁴ A szabályoknak megfelelően.

1778. július 24.

Mónus Ferenc feleséges gazda, Sárközi János ur özvegy menyecske szolgálóját fajtalan társalkodásra akarván venni, egynehányszor az udvar kerítést meghágtá.

Tjk. 1778. – Sz. K. j.

1778. november 20.

A katonak ki allitassanak modja ugy rendeltetett hogy mostani vasarban Verbung⁷⁶⁵ allitassek, ezen kívül egy nehany emberek rendeltessenek a kik szemmel tarcsak a varast es valahol veszekedo karomkodo vagy gyanus forma iffjat latnak azonnal a czedula hazhoz onnat pedig ide be kisirtessek. Hogy ha pedig illy modon is a katonak szama ki nem pototathatik minden egy Tized három s három iffjat nevezzen olyat a ki minden serelem nélkül katonava lehet.

Tjk. 1778. 175. – Sz. K. h.

1778. november 20.

("Medicine Doctor" Oroszi Mihály hat esztendei itt működés után Halasra költözik s testimonialis⁷⁶⁶ levelet kér.)

Tjk. 1778. 176. – Sz. K. h.

1778. november 27.

Medicinae Doctor Oroszi Mihály úr minekutánna hat esztendőket ezen városban eltöltött volna, nemes Halas városa által conventionatus medicusnak⁷⁶⁷ elhivattatott és magát oda kötelezte. Kihez képest testimonialis⁷⁶⁸ levélért instált, mely is hogy kiadattasék, resolváltatott.

Tjk. 1775-1783. 176. – Szlady K. m. B. LXXII.

⁷⁶⁵ Katonák toborzása.

⁷⁶⁶ Bizonyítvány.

⁷⁶⁷ A város által szerződés alapján díjazott orvosnak.

⁷⁶⁸ Bizonyítvány.

1778. december 2.

... Pusztán lévő Csárdásoknak nem különben Birák Uraimék által rendelt más Személyeknek bizonyos mértékbe ki fogják az pálinkát adni. Mind ezektől pedig valamint Csaplárosok a borral szoktak, ugy eő kegyelmek is tartoznak rendes számot adni, és Ratiot készíteni. A minemü fáradságokért ezen első esztendőben edgyiknek edgyiknek resolváltatott 50 forint.

(Következő évben 60-60 frt fizetést kapnak ésmég többre is tarthatnak számot, ha szorgalmasan növelik a jövedelmet.)

Tjk. 1778. 178-179. és 1779. április 17. – Sz. K. h.

1778. december 5.

Frecska Pál Kun Mihály fejős juhásza elől el loptak két Juhot, mellyeknek már öszve Pállott bőrire Pákán Nagy Péter szomszédgya szalmájában reá akattak. Nagy Péter tanyáján pedig verre és apró csontokra akattak.

Tjk. 1778. 182. – Sz. K. h.

1778. december 18.

Hajagos Istvánnak, ki a cath. ecclesiának 400, a t. P. Franciskanus uraknak 100 néhai ifjú Ferencziné asszony testálásából az új templom épületire 50, in summa 550 forintokkal adós, a citatiók⁷⁶⁹ előtt azonban bujkál, két quindena⁷⁷⁰ adatott.

Tjk. 1775-1783. 186. – Szilády K. m. B. LIX.

1778. december 18.

5-o. Paksi borbélynak azon katonák visitatiójától,⁷⁷¹ a melyek már bevétetek a xris 6., a kiket pedig ezután fog visitálni, akár alkalmazások, akár alkalmatalnok fognak lenni, csak xr. 3 fog fizetni perceptor⁷⁷² úr.

Tjk. 1775-1783. 186. – Szilády K. m. B. LXXII.

⁷⁶⁹ Idézések.

⁷⁷⁰ Tizenöt napi időtartam.

⁷⁷¹ Szemle, ellenőrzés.

⁷⁷² Adószedő, pénztárnok.

1778. december 18.

Mindenfele Cseledek ismet tiltatnak hogy Uj esztendőkor szolgáltyoknak ideje ki telvén az Ivohelyeken öszve ne gyülekezzenek hanem Gazdaikhoz ki ki haza allyon külömben az melly Gazdanal tapasztaltatni fognak az in fl 3. a cseled pedig ki korbacsra ki palczakra fog büntettetni.

Tjk. 1778. 187. – Sz. K. h.

1778. december 29.

Pinter Gergely edes anyaval maga feleségevel testver battyaval veszekedett, bekeflenkedett, testver battyat, sogorat, hugat, megverte, azért katonsagra itiltetett.

Tjk. 1778. 188. – Sz. K. h.

1778.

Szittyánt vesz Dimó Görögnél egy megesett lány, hogy azzal elpusztítsa magát. Egy poltura árat kér, de a görög csak egy peták árat ad neki.

Tjk. 1778. – Sz. K. j.

1779. január 8.

Az alpári pusztán levő nád vágásának határidejét szabja meg a magistrátus, és egyben jelzi, hogy aki a megadott terminust nem tartja be, azt 6 ft. büntetéssel sujtják.

Tjk. 1775-1783. 192. – Szilády K. m. B. LXV.

1779. január 8.

Fischer Boldizsár kőmives pallér az új templom körül egynehány esztendőket eltöltvén s ennek utánna következő munkájára is még nem kevés esztendők kívántatván, városi lakosnak ugyan bevétetik, de háznak való fundussal, a tűz ellen való securitás⁷⁷³ és szoroság végett nem consolaltatik.⁷⁷⁴

⁷⁷³ Biztonság.

⁷⁷⁴ Vigasztal, bátorít.

Tjk. 1775-1783. 191. -- Szilády K. m. B. LIX.

1779. február 19.

Gyeprugo al(ias) Kis József aki jaró jorzagaiban már elfogyatkozott, tanyáján elkövetett rossz társalkodásokról notatus⁷⁷⁵ volt, s már közel esztendőül fogva lopásért Szentesen tömlöczben tartatik, nem itiltetvén szt. Lőrinczi kert portiojának bírására tehetősnek, sem pedig méltónak, azért azon portzio jó gazdaságához képest szükös Demeter Jánosnak conferaltatik.⁷⁷⁶

Tjk. 1779. 202. – Sz. K. j.

1779. március 16.

Regi statutumok ellen senki sehul a Varos földin sem pedig maga kertinél a vegre földet ne szakasszon hogy ottan szölöt epicsen. A kik Pedig mar epitettek vagy epiteni igyekeznek attul minden modon eltiltassanak, a gyümölcsös kivalt az eperfak megmaradhatvan.

Tjk. 1779. 208. – Sz. K. h.

1779. március 19.

3. Tarczali Sámuel chyrurgusnak egy idegen nyomorult emberen magistratualis parancsolatból lett curáért és medicináért, a mint exponálja,⁷⁷⁷ receptor úr a köz cassából fizessen fl. 3 xr. 56. Ennek fellelte ha valahol azon parancsolatból olyatén sérelmeseket visitáltak, a kiknek sérelmeket valakiknek másnak nem lehet imputálni,⁷⁷⁸ minden aféle visitálástul 15 xr adassék akármely chyrurgusnak.

Tjk. 1775-1783. 209. – Szilády K. m. B. LXXII.

1779. május 4.

Ennekutanna ha valaki az udvarabul valakinek házépítésre fundust⁷⁷⁹ akarna eladni, mind az adó mind a vevő magát be jelencse s akkor azon fundus meg fog mérettetni és ha 80 vagy 100 quadrát⁷⁸⁰

⁷⁷⁵ Megbélyegzett.

⁷⁷⁶ Átad, átenged.

⁷⁷⁷ Panaszolja.

⁷⁷⁸ Beszámít.

⁷⁷⁹ Háztelek.

⁷⁸⁰ Négyszög.

ölre kitelik és a Szomszédoknak nem praejudicial⁷⁸¹ vagy más circumstanciák⁷⁸² nem fognak impediálni,⁷⁸³ az ollyas eladás meg fog engedtetni.

Tjk. 1779. – Sz. K. j.⁷⁸⁴

1779. június 14.

A Varosban Lakos Lakatos Mestereknek mostan szerzett Uj Privilegiomok elolvastatvan, melyly mar a Tekintetes Varmegyen is acceptaltatott,⁷⁸⁵ kertek magoknak Commissariust,⁷⁸⁶ mely Hivatalra ő közikbe Senator Herczeg Ferencz Ur rendeltetett.

Tjk. 1779. 223. – Sz. K. h.

1779. július 2.

2-o. A mely jövevény és miserabilis⁷⁸⁷ embert a malom megrontott, azt birói parancsolatból Paksi József borbély meggyógyította s kíván 30 fkat.

Mivel pedig Őfelségétől a chyrurgusoknak kiadott taxában parancsolatik, hogy az illetén ügyefogyott nyomorultakhoz ők is commiseratioval⁷⁸⁸ viseltessenek: azért a gyógyításért neki a köz cassából flr. 15 resolváltatott,⁷⁸⁹ minden szereket abban tudván.

Tjk. 1775-1783. 230. – Szilády K. m. B. LXXII.

1779. augusztus 3.

Az itt valo kömivesek Articulusaik elolvastatvan, közikben commissariusol rendeltetett Senator Deak Pal Ur. Azoknak pedig a kik regtül fogva mar itt Contribuensek⁷⁹⁰ es kömives munkajokrul esmeretesek azon Articulusokhoz allani szabadsag adatott, annak ki szerzesere lett kölcségben proportio⁷⁹¹ szerent contribualvan.

Tjk. 1779. 232. – Sz. K. h.

⁷⁸¹ Sérelmes.

⁷⁸² Körülmények.

⁷⁸³ Gátol, hátráltat.

⁷⁸⁴ A rendelet szövegét kimásolta Szilády Károly is: B. LXV.

⁷⁸⁵ Beszámít, fogad.

⁷⁸⁶ Csendbiztos, a tanács által kinevezett megbizott.

⁷⁸⁷ Nyomorúságos, szegény, szerencsétlen.

⁷⁸⁸ Együttérzés, beletörődés.

⁷⁸⁹ Kötelez, kinyilvánít.

⁷⁹⁰ Adófizető polgárok.

⁷⁹¹ Arányos, arányosan.

1779. szeptember 15.

... Varga Jóska ki Banó János ur tanyájáru eczakán maga vallása szerent egy tehenet ellopott, az előtt is egy lovat kalocsai emberet elvesztett, Fodor vasas ekejet ellopta ... kezességén az arestomból elbocsáttatott ...

Tjk. 1779. 242. – Sz. K. j.

1779. október 19.

Monus Ferencz ki Szabo Pannaival özvegy menyecskevel mar egyszer gyanus tarsalkodasban talaltatott s meg is büntettetett, most ismet hasonló vetekkel vadoltatik a mint hogy nala ebedet is készítettett jó felesegenek bosszujara, arestaltassek es investigaltassék.⁷⁹²

Tjk. 1779. 245. – Sz. K. j.

1779. november 19.

Minthogy a Borbelyok a kik commode⁷⁹³ beretvalhatnak a városi népnek számához kepest deficientiában⁷⁹⁴ vannak azért Hetnekinek míg azon decadentiában⁷⁹⁵ allo Műhelyek helyre allanak Nagy Janosne asszontul arendalni megengettetik.

Tjk. 1779. 251. – Sz. K. h.

1779. december 7.

Tizedesek által publicaltassek az egész városon hogy Passaportal⁷⁹⁶ haza bocsatott katonakhoz senki ferjhez mení ne batorkodjek, míg a katona hazasodasra ki nyert Levelet a Magistratus előtt be nem mutattya.

Tjk. 1779. 254. – Sz. K. h.

⁷⁹² Megvizsgál, nyomoz.

⁷⁹³ Alkalmatosan, kényelmesen.

⁷⁹⁴ Hiány.

⁷⁹⁵ Hanyatlás, hiány.

⁷⁹⁶ Útlevel, nem obsit.

1780. január 11.

Almási János kertitül eczakanak idein a beres elaluvan a marhak el szöktek, azokbul reggelig ket tehen es ket borju elveszett, de a beresnek az ott be kötött jarmos ökrök is gondja alatt voltak ...

Tjk. 1780. 260. – Sz. K. h.

1780. január 14.

3. Virtzfeld János budai universitásban approbáltatot chyrurgus,⁷⁹⁷ minekutánna illendő testimoniálisát⁷⁹⁸ bemutatta és instantiájában minden onusoknak és dátiaknak,⁷⁹⁹ a mint több itt lakos chyrurgusok, elviselésére magát lekötelezte, hogy a városban lakos lehessen és professióját⁸⁰⁰ szabadon gyakorolhassa, megengedettett.

Tjk. 1775-1783. 261. – Szilády K. m. B. LXXII.

1780. január 25.

2. Chyrurgus Virtzfeld János napa házában levő borbély-műhelyből az elkerülhetetlen szükség miatt a quartiros által kiszorittatván, illenddőnek találtatott, hogy Hetneki borbély, a ki két műhelyt árendál, minek utánna Nagy Jánosné asszony részéről cessio⁸⁰¹ adatott, azon műhelyt, melyet az asszonytól árendál, menél előbb hagyja el és az instáns abba költözzék, Hetnekivel pactált⁸⁰² árendának azután következendő részét az asszonynak becsülettel megfizetvén.

Tjk. 1775-1783. 263. – Szilády K. m. B. LXXII.

1780. március 7.

A Czéh nélkül való Tapasztók vagy régi kőmivesek a Szék Szinen a Czéhesekkel akképpen egyeztek meg, hogy a Czéhesek nekik megengedtek a vájokbul sárbul akármely épületeket ennekutánna is csinálni, de mésszel kövel és téglával ne munkálkodjanak, hanem ha valamely gazda maga Épülete alá követ vagy téglát fundamentumul tetetne azt is csak sárral és nem mésszel fogják rakni. Ennek felette sem legént sem inast tartaniok nem legyen szabad sem magok fiait

⁷⁹⁷ Egyetemen vizsgázott sebész, orvos.

⁷⁹⁸ Bizonyítványát.

⁷⁹⁹ Közterheknek és adóknak.

⁸⁰⁰ Hivatását.

⁸⁰¹ Lemondás, átruházás.

⁸⁰² Kialkudott, megegyezett.

munkára fogni hanem azokat a Czéhes Mesterekkel tartoznak taníttatni.

Tjk. 1780. – Sz. K. j.

1780. március 14.

3. Tarczali Pál Tormási Györgyné kértére ennek megsebesített fiacskáját meggyógyította, de ez a fizetést a sértőre akarja vetni, melyben úgy ítéltünk, hogy a gyermek szülei fizessenek meg a borbélynak s a sértő ellen azután procedáljanak.⁸⁰³ A gyógyításért ítéltetett 6 forint.

Tjk. 1775-1783. 275. l. – Szilády K. m. B. LXXII.

1780. június 20.

Grozniger Ferentz Timár Mester Pesti lakos, mivel a régi Timár ki itt lakott már meg holt és a városon illetően szükséges Mester ember nints: azért hogy ezen városban magát lakosul letehesse mesterségét gyakorolhassa szükségesnek ítéltetvén meg engedtetett, fel fogadván hogy minden más Lakosokkal a közterheknek el viselésére köteles léssen.

Tjk. 1780. 303. – Sz. K. h.

1780. szeptember 15.

Cziraki Kata Győri termés, Simon Ferentz passaportos⁸⁰⁴ katonával éppen a fertelmeskedésben kaptott, igen terhes volta tekintetbe vétődvén, mint egy prostibula⁸⁰⁵ a Városlul ki patzaloztatott, a katona pedig a Militaris praefecturahoz⁸⁰⁶ küldtetetik.

Tjk. 1780. 318. – Sz. K. j.

1780. október 6.

1. Ifjú Tarczali Sámuelnek Tényi László a ns Város kocsisának gyógyításáért, ki Kálóczi Péter miatt veszedelmesen megsebesített

⁸⁰³ Perel, valamilyen ügyben eljár.

⁸⁰⁴ Útlevéllal elengedett.

⁸⁰⁵ Bordélybeli.

⁸⁰⁶ Katonai felügyelő.

volt, ha Kálóczi Péternek Tóth István úr béresénél levő adósságából kitelik 15, ha pedig nem telnék, a város cassájából 12 forint íteltetett.

Tjk. 1775-1783. 319. -- Szilády K. m. B. LXXII.

1780. december 1.

Pusztaszeri Pusztá Templom Telekje Gera Ádám, Arendás István és Vetro Matyas Szegedi kertészeknek Dohány termesztésre bizonyos circumstantiak⁸⁰⁷ ellentárván nem resolvaltattott⁸⁰⁸ mostanában.

Tjk. 1780. 326. -- Sz. K. h.

1780. december 1.

7. Borbély Tarczali Sámuelnek megholt Farkas Albert gyógyításáért már kifizetett 9 fkhoz még 3 frt. fizetessék.

Tjk. 1775-1783. 328. -- Sz. K. h.

1780. december 28.

7-o. Berhidai Geczi Paksi borbélynak a gyógyításért adós maradt 20 forintokkal, melyeknek lefizetéséig árestombban kellett volna maradni, de Nagy Ferenc kezességén kiadatott: most már ezen kezességet azzal akarja nyakából kivetni, hogy ő csak személyiért lett volna kezes, a mely most azért cessál,⁸⁰⁹ hogy árestombban lévén, nem köteles elől állítani; de minthogy a kezességnek idején nem a személy, hanem a pénz volt célja a kezességnek, sőt ezen kötelességét hét akó boroknak obligatiojával⁸¹⁰ meg is erősítette, végeztetett: minthogy Berhidai Geczinek semmije sincs, melyből az adósság kifizettetnék, Nagy Ferencz kezességének 15 napok alatt eleget tenni köteles.

Tjk. 1775-1783. 328. -- Szilády K. m. B. LXXII.

1780.

Vogyera Mária Érsek Újvári termés itt való Tánczos Mihály kobiló embernek korhely felesége 8-ik Tizedbeli Gyenge László házának bezárt ajtaját hamis kulccsal ki nyitván feleségének ládáját fel verte,

⁸⁰⁷ Körülmények.

⁸⁰⁸ Kötelez, kinyilvánít.

⁸⁰⁹ Eltöröl, megszüntet.

⁸¹⁰ Kötelezvény, adósságlevél.

melyből elvitt 1 1/2 rőf vékon gyolcsot, patyolat főre valót, 42 kr. aru arany csipkét, négy Márjásos kék kendőt, pantlikát és két gombojag fehér czémát és el is atta szoptatós állapottya tekintetbe vévén csak 15 korbácsokat szenvedett.

Tjk. 1780. – Sz. K. j.

1781. január 5.

Mindkét részen való sz. ekklesiák gondviselő urainak requisitiojára⁸¹¹ megengedettett, hogy a vacsi erdőn a száraz fákból 30-30 ölnyi fákat vágattathassanak a sz. ekklesiák szükségére (más kézzel: egy summában 60 öl).

Tjk. 1775-1783. 341. l. – Sz. K. m. B. LXV.

1781. január 5.

Felséges, kegyes és kegyelmes Király Asszonyunkhoz, holta után is tartozó Jobbágyi kötelességünknek megadására, s boldog örökké válóságra való által menete által több hűséges Jobbágyai között Nekünk is okozott szomorúságunknak kifejezésére, a Lakodalmi és más vigaságos alkalmatossággal tartani szokott musika szó, további rendelésig egy átallyában meg tiltatott: mely tilalom, hogy mindkét renden lévő Szent ecclesiaknál köz hirre tétetessék rendeltetett.

Tjk. 1781. 342. – Sz. K. h.

1781. január 26.

A Lakatos Czehbeliek a Kovátsok és Vasárosok ellen tevének ilyen panaszt hogy Privilegiomoknak praejudiciumával⁸¹³ mind Lakatos munkakat arulnak, mind pedig dolgoznának, melly alkalmatossággal a Vasárosok illy declaratiot tettek, hogy ami a pléheket illeti amellyeket árulnak, mind töllök kerültek adosságba, és ha ezutan kész pénzzel elegitik ki őket a Vasért a mellyet töllük költsön hordanak, a pléh arulastol örömmel el állanak. a mi pedig azokat illeti mellyek általok a Hamorbol hozattatnak semmi praejudiciumokra nem lehet mellyre nevez mindket declaratio a Nemes Tanáts előtt is helyben hagyatott. A Kovatsok pedig minden onozott munkatol mint a melly egyedül a Lakatosokat illeti el tiltván. A olcsób darab vasakbul keszítendő ablak kereszt vasaknak kesziteseben meg hagyattak. Ugy

⁸¹¹ Megkeresésére, felszólítására.

⁸¹³ Előítélet, (jog)séreلمي késedelem.

nem különben a Lakatosok a billeg vasaknak tsinalasara és más aproságoknak készítésére mely a Kovatsokat illetné, köztök lejendő bekesség okáért fel szabadítottak. A Hordoknak vasalására való szabadság mind kettőjöknek meg hagyatott, a tsizmaknak patkolása egyedül a Lakatosokat illetven.

Tjk. 1781. 351. – Sz. K. h.

1781. február 3.

A Lakatosok és Kovátsok között fenn forgo külömbözésnek le tsendesítésére a 26. January lett végzésnek explanatiojára,⁸¹⁴ nem lévén oly mester ember a kinek különös munkája lennének im e következendők és mind eddig is mind kettőjök között egyenlőképpen készítették közönségesse hagyattak: úgy mint az ablakokon való keresztvasak, és vass rostélyok, azokhoz tartozando vass táblák és lábok, épületekbe való minden féle kötes vasak, vass ajtok, vagy ablak vass táblák, vásári sátrakra való nagyobb munkák. Harang koronának, hordoknak kádaknak és más edényeknek vasalása, billeg vasaknak is készítése, mellyek már a fellyebb említett végzés szerent közössé tétettek. E következendők pedig úgy mint a szekér, kotsi, és hintoknak minden vasalása, Harang ütőknek és tengelyeknek tsinálása, kapukhoz, kutakhoz való minden vass munka, konyhára tartozo vass lábok, vass matskák s egyebek, mellyek eddig is kovátsokhoz tartoztanak, a Kovátsoknál úgy hagyatnak meg, hogy a Lakatosok munkájába a Privilegiumokba rendeltetett büntetés alatt avatkozni ne mereszellyenek, mineműek a tsizma patkolás, sarkantyuzás, ablak tokok vasalása, tzifra reszelés által készített subtilis⁸¹⁵ munkák, hintok ajtajaiknak vasalása, kisebb vass táblák, vásári Sátorokra való kisebb munkák, plehek és azon ajtokra való minden féle vass munka, mellyekre plehek készítettnek, akármi tálás láda, almarium,⁸¹⁶ tábori nyoszolyák, asztalok, székek vasalása, ajtok nyitása, régi ajtok sarok vasak és pléhek le szedése, mellyeket eddig is a Lakatosok készítették, minden onozott munkákkal edgyütt.

Tjk. 1781. 353-354. – Sz. K. h.

1781. április 3.

A Halasi kapus el mozdításának mivel mind eddig a maga kötelességét nem igen hátrálta, még most helye nem lévén ezen esztendőben meg hagyatott.

⁸¹⁴ Magyarázás, kifejtés.

⁸¹⁵ Elmés, éles eszű; itt: finomabb, igényesebb.

⁸¹⁶ Fiókos, polcos alacsony szekrény.

Tjk. 1781. 377. – Sz. K. h.

1781. május 11.

Csó Jutka a szőlőbel Csősz által egy legénnyel kapattatván, éppen a fertelemeskedésben, a mint vadaltatása tartotta; mely expositiot⁸¹⁷ maga is mint egy megerősített azzal, hogy az ígért két zsák buzának megörülvén hajlott kivanságára, de akarattját tökéletességre nem vitte, a botránkozásért 12 korbatsot szenvedett.

Tjk. 1781. 384. – Sz. K. j.

1781. május 18.

Müller András Imperiumbeli termés badogos legény mestersége folytatására Lakosnak kívánta magát be vetetni, mivel mind az által mestersége Városunknak nem nagy emolumentumára⁸¹⁸ lenne, sőt tapasztalt dolog, hogy, az ilyen idegeneknek semmi más Subsistentiajok⁸¹⁹ sem Attyafiai által lehető fel segittetesek erán valo reménység nem lévén, a szegény Contribuenség,⁸²⁰ a költsönzés által meg szokott károsíttatni, instantiaja nem applacidaltatott.⁸²¹

Tjk. 1781. 387. – Sz. K. h.

1781. május 25.

A Balloszegi ökorcsorda járásbul nem csak nehaj Sz. Királyi Pál Ur foglalt conferalt⁸²² földgyehez, Hanem Bicskei György is Rozgonyi István Uramtul meg vett kertyének killyebb terjesztésivel, és H. Toth Marton alattomos szaporításával szoritotta. Melyhez képest Biro Ur által rendelendő solennis Deputatio⁸²³ oda ki menvén, az el foglalt legelőt vissza foglallya és ő Felsege Kegyelmes parancsolattyához képest hancsikokkal⁸²⁴ a Telelőktül el válasza.

Tjk. 1781. 389. – Sz. K. h.

⁸¹⁷ Előterjesztés, kiadás.

⁸¹⁸ Haszon, előny.

⁸¹⁹ Valóságos, fő, lényeges; itt: anyagi alapjuk.

⁸²⁰ Adózó lakosok.

⁸²¹ Megjegyzés: Június hónapban mégis beveszik. Tjk. 1781. 391.

⁸²² Gyűjt, egyesít, hozzátesz.

⁸²³ Hivatalos küldöttség.

⁸²⁴ Határjező csik, gyepes hantokból, rögökből, kövekből kiképzett határvonal.

1781. június 8.

Marko János vermét a Halasi kapun kívül Virág penteken felverték, és abbul circiter 20 véka buzát 21 sajtal edgyütt el loptak ...

Tjk. 1781. 394. – Sz. K. h.

1781.

Kozel Mátyást füső tsinalási mestersége folytatására (lakosnak beveszik.)⁸²⁵

Tjk. 1781. 401. – Sz. K. h.

1781.

Tekintetes Szolga Biro Vida István Urunknak azon intésére melly szerént a méneseknek szaporítását parancsollya, fog tudtára adattatni, hogy a ménes tartásban másokkal tzimboráskodni eppen nem akarunk: most mind az által, mivel sok szüksegektül terheltetünk kentelenek vagyunk jobb időre halasztaunk. De hogy parancsolattya eránt való készségünket tsak ugyan meg mutassuk, az Uraink (?)⁸²⁶ a midőn kenszerítettünk a kívánt számot tulajdon lovaikkal ki fogják pótolni.

Tjk. 1781. 402. – Sz. K. h.

1781. augusztus 21.

(Legenfelder Mátyás nyeregcsináló mestert lakosnak beveszik, mivel ilyen mester a városban még nincsen,) úgy mindazonáltal, hogy ha fogadásának megfelededése,⁸²⁷ vagy magát botránkozato erkölceiről esmeretessé teszi, a Nemes Magistratus Hazájába valo el küldése eránt magának a szabadságot fenn tartotta.

Tjk. 1781. 409. – Sz. K. h.

⁸²⁵ Néhány nappal később Chan János "fésűcsináló" házat vett a bejegyzések szerint. 1781. 405. p.

⁸²⁶ A jegyzetelő által kitett kérdőjel. Valószínűleg bizonytalan volt a jegyzetelő a szó kiolvasásában.

⁸²⁷ Megjegyzés: t.i. a teherviselésről megfelededkezne.

1781. szeptember 18.

Pusztza Biro Valkai András Urnak relatioja⁸²⁸ szerint Kotsis Gábor tanyája körül és másutt is az erdőn szerteszélylyel observaltatott⁸²⁹ hogy a le vágott fáknak törzsökei igen magasra hagyattak volna, melly a Szemlélőnek az erdő pusztításról praesumptiot⁸³⁰ formálhatna. Evégre meg engedtetett, hogy a tőkék ki ásattassanak és azoknak, a kik körülötte fáradoznának, hagyattassanak.

Tjk. 1781. 420. – Sz. K. h.

1781. október 12.

A johoknak bejövetele most következő hétfőhöz egy hétre határozottatott.

Tjk. 1781. 423. – Sz. K. h.

1781. november 6.

Mivel a 18-o Septembris rendeltetett Deputatio relatiojaból, kinek némelly Takáts Czéh Mesterek Számadása és vétele commitaltatott⁸³¹ az világos, hogy a minemű perceptajok⁸³² vagyon, azokat leg inkább hasoknak s torkoknak szokták fel áldozni. Minemű excessusokat⁸³³ a Felseges rendelessek el töröltetni parancsoltak: a hoz képest, hogy ezen Czéh is más reguláris Czeheknek⁸³⁴ módjára alkalmaztassék rendeltetett, hogy

1. Minden Czeh Mester, Czeh Mesteri hivatalyárol helyessebb számadás végett olyan Laistromot készítessen, hogy abban perceptajat⁸³⁵ külön, külön pedig az erogatioját⁸³⁶ egyenessen és igazán fel jegyezze, vagy jegyeztesse.

2-o A perceptio szerént pedig a percipiált pénzt a ládába tévén, azon Ládának egyik kultsa a Commissarius⁸³⁷ Urnál, a másik pedig a Czeh Mesternél magánál tartassek.

3. Minthogy pedig tapasztalt borozásoknak leg inkább a gyakori gyűlések szoktak alkalmatosságot adni: erre nézve rendeltetett, hogy a Czeh Mester azon aprolekos ügyeket egyben szedven, mikor

⁸²⁸ Jelentés, előterjesztés.

⁸²⁹ Észrevesz, vigyáz, megvizsgál.

⁸³⁰ Feltételez, gyanít.

⁸³¹ Megbíz.

⁸³² Bevétel.

⁸³³ Kiadásokat.

⁸³⁴ Olyan céhek, amelyeknek hivatalosan elfogadott szabályzatuk van.

⁸³⁵ Bevétel.

⁸³⁶ Költség, kiadás.

⁸³⁷ A céh munkáját felügyelő tanácsnok.

azoknak száma a Gyűlést megérdemli Commissarius Urnak jelen létében decidaltassanak.⁸³⁸

Egyebek eránt rendelven magokat Privilegialis Articulusaihoz.⁸³⁹

Tjk. 1781. 431. – Sz. K. h.

1781. november 17.

Gál István Faragó János feleségénél találtatott ejtzakának idején és hihető, hogy az asszonyt tsabitgatni kívánta, mivel egy kulats bort is vitt hozzája; mivel mind azáltal az asszonyhoz eddig semmi gyanu nem tapasztalodván, most is midőn a Vigyázók által megkapattak az asszony ajtaja zárva találtatott, sőt ámbár egy ingbe, de csak ugyan a konyhán gyertya gyújtásban foglalatoskodott, az ember pedig a szobába az asztalnál, ezért ez ugyan szabadon; de a ferjfi, mint az illy tetteről esmeretes, a bortankoztatásért szenvedett 24 páltzákat.

Tjk. 1781. 435. – Sz. K. j.

1781. december 7.

Krausz Joseffet, ki Paksi Joseff özvegyét feleségül el vette és a Mesterségét üzi, holott még a Felséges Királyi rendelések szerent magát meg nem próbáltatta, a Borbélyi Társaság kívánta a Mestersének gyakorlásától inhibealtatni.⁸⁴⁰ Mivel pedig instantiajában declarallya hogy a Censuratol ő semit sem irtozik, sőt arra törekedik is, Terminus⁸⁴¹ engedtetett jövő Szent György napig és eddig a Mesterségének gyakorlása is meg engedtetett, hogy Subsidiomot⁸⁴² szerezhessen magának.

Tjk. 1781. 441. – Sz. k. h.

1781. december 7.

... hogy a Berenyi Cserény a vatsi Szélen Fellyül volna be téve, -- hogy a Cserények ex publico⁸⁴³ szélyyel vágattassék s a Pásztorok meg ijesztetvén onnét azonnal el verettessenek ...

Tjk. 1781. 441. – Sz. K. j.

⁸³⁸ Jut, esik, történik.

⁸³⁹ A céhszabályzat pontjaihoz.

⁸⁴⁰ Eltílt.

⁸⁴¹ Határidő.

⁸⁴² Segítség, támogatás.

⁸⁴³ Közhatóság útján, hatóság segítségével.

1781. december 11.

(A csizmadicéh nem akarja bevenni Illy alias Farago István legényt a mesterek közé, azt hozván fel okul, hogy a céhnek szokása szerint aki magát be akarja vetetni, év elején köteles jelentkezni. A tanács inti a céhet, hogy ne "kötelőzködjék", hanem Faragót társuknak elismerjék.)

Tjk. 1781. 442. – Sz. K. h.

1782. január 4.

A szent Ecclesia gondviselői mindkét részről, a régi bevett szokáshoz és bls Tanács patrocíniumához⁸⁴⁴ képest jelentvén magokat az ekklesiaknak fabeli szükségek és a favágatásnak szabadsága iránt, melyhez képest rendeltetett, mivelhogy az erdőbeln Vacson bővesen találtak hol dült, hol pedig száradásnak indult fák is, elsőben azok tisztittassanak, azok pedig elfogyván, egyéb alkalmas fákra is szabadság engedtetik ugyan, de úgy, hogy a sűrű vágás miatt szembetűnő kár ne tétessék, melynek meg szemlélésére és kimutatására gondviselő urainkkal Valkai András úr, mint azon erdőnek inspectora,⁸⁴⁵ kiküldetvén, mindkét részre az öleknek száma 70 id est⁸⁴⁶ hetven ölekben hagyatott meg.

Tjk. 1775-1783. 445. – Sz. K. m. B. LIX.

1782. január 22.

Lisztes János Czeh Mesterségében gyakorlott kurta kortsmárosságáért 4-o Januarii a Statutumhoz képest 12 forintokban marasztaltatott: mivel pedig relaxatiojat⁸⁴⁷ kérte azon okból, hogy már a régi dolog lévén ötten ezen ujj Statutum nem obligalna.⁸⁴⁸ Ellenben világos lévén az, hogy ezen ujj Statutum 1778-ban publicaltatott. Ő pedig 1779-ben viselte a Czeh Mesterseget és így még in recenti,⁸⁴⁹ a meg tartásra annal nagyobb ösztöne lehetett, tehetsége pedig nem igen lévén, hogy a poenalitasnak⁸⁵⁰ eleget tenne, a pénzbeli büntetést másoknak is példájokra 24 palczakkal fel váltani kéntelenített.

Tjk. 1782. 452. – Sz. K. h.

⁸⁴⁴ Pártfogás, kegyuraság, a templom védelmezője.

⁸⁴⁵ Felügyelő.

⁸⁴⁶ Azaz.

⁸⁴⁷ Csökkentés, elengedés.

⁸⁴⁸ Köteleznél.

⁸⁴⁹ Frissiben.

⁸⁵⁰ Büntetésnek..

1782. február 5.

Bódis Mihály rossz erkölcséről ösmeretes személy, ezelőtt két héttel tulajdon feleségit Madocs István nyötelen Legénnyel előtte végbe viendő fertelmeskedésre kényszerítette, melyet midőn cselekedni felesége nem akart, maga megfogván fel földözte az erőszak tételre ösztönözte Madocsot, ez is (amint az Asszony vallyá) szemtelenül és baromi módon neki ment, de az Asszony maga hányásával, vetésével harabdozásával, mellnyek jelei Madots kezén még most is meg láttanak, de leginkább kiáltozására a házba menő fonyo Toth Asszonynak jelenlétével magátul el tavoztatta, kire hasonlóképpen reá rohantak és az ágyra fel vetették, de már akkor ketten lévén szemtelen indulattokat végre nem vihettek, mely hallatlan és irtoztató cselekedeteknek érdemlett büntetése tovább halasztatik, hogy addig is a Tömlöcznek rutságában sanyarodjanak s mind ketten törögdgyenek.

Tjk. 1782. 457. – Sz. K. j.

1782. február 5.

Az Inquarterisalt⁸⁵¹ Nemes Hadi Rend számára utolsó farsangi napokban 5 ako bor resolvaltattott,⁸⁵² jó lehet szokas szerent eddig csak három szokott adatni.

Tjk. 1782. 457. – Sz. K. h.

1782. február 8.

Szentesi Lakos Dobos András felesége itt valo termés lévén, be jövele ugyan meg engettetik, ugymindazonáltal, hogy ha Nemesi praerogativat vendical⁸⁵³ is maganak önnön le kötelezése szerént érkezéséhez, és sorsához képest a Katona tartas, forspontozás egy szoval minden köz terheknek viselése vele mint más Lakosokkal köz legyen, s azok alol semmiképpen ki ne huzhassa magát, se successori⁸⁵⁴ ki ne huzhassanak. Ezen kívül hogy föld kéreessel más régi Lakosoknak terhire s kárára soha ne legyen.

Tjk. 1782. 458. – Sz. K. h.

⁸⁵¹ Beszállásolt.

⁸⁵² Kötelez, kinyilvánít.

⁸⁵³ Előjogot, kiváltságot, megkülönböztetést követel.

⁸⁵⁴ Örökösei.

1782. február 26.

Szegi János publice⁸⁵⁵ megtiltatott, testi büntetés alatt mivel házá-
nak semmi kéménye nem volna, hogy a pusztá rongyos háza fedele
alatt tüzelni ne merészellyen; sőt ha ezennel kéményt nem fog
tsináltatni a 22-dik Februárig lett végzés szerént háza el fog adattatni.

Tjk. 1782. – Sz. K. j.

1782. március 15.

Most legközelebb mult Gergely napi Vasarunk első ugy mint 11.
Currentis⁸⁵⁶ estvéjén a Parasztság a Verbungos katonákkal öszve za-
varodott a Vásárban annyira, hogy hatan közüllök, ugy mint Szent
Györgyi Pál, Bako András, Tubak Joseff, Bötskei Gergely, Laczer
Szabo fia és Szel Ferencz ugy meg sebesitettek, hogy Szent Györgyi
Pál kinek a fején kétszeri vágásra a feje koponyája négy felé
hasadván meg is halt negyednapra, a többiek is még mostan is vesze-
delemben volnának, a katonák közül es egy a lábára jól meg
sebesitettek és also két fogai is ki verettették. Melly történet a
mennyre tsak lehetséges minden környül állasival meg vizsgáltván,
cum Specie facti⁸⁵⁷ Tekintetes Orc. Vice Ispány Urunknak fog
representalni ...⁸⁵⁸

Tjk. 1782. 469.– Sz. K. h.

1782. március 23.

... Ennek utánna valamint a fölsőb forumokon meg kivantatik min-
den Instantia Iró tulajdon nevét fel jegyezze, külömben be nem fog
vétetni ...

Tjk. 1782. 472. – Sz. K. h.

1782. március 26.

Kirschinger Ludoviknak, ki most a Szolnoki Kapuban lévő Csárdá-
ban vagyon a Sz. Lőrinczi Vendégfogadósság oly moddal
resolvaltattott, hogy a Város borát mérvén, az utasokat
accomodallya,⁸⁵⁹ mineknek hűségesen szolgállyon, a konyháért és

⁸⁵⁵ Hatóság által nyilvánosan.

⁸⁵⁶ Folyó hó 11-én.

⁸⁵⁷ Az eset pontos ismertetésével.

⁸⁵⁸ Az alispánnak fogják megküldeni.

⁸⁵⁹ Alkalmaz, illetst.

Istállóért esztendőnként 30 fkat fizessen, és az el mért borral holnaponként számot adván, mindenkor eleget tegyen.

Helyébe Piller Tamást teszik.

Tjk. 1782. 478. – Sz. K. h.

1782.

Vári András meg nem elégedvén azzal, hogy általa iratott Instantiákban az ellenkező feleket motskolódó szókkal illetné, hanem zabolátlan nyelvét, és vakaratlan orru pennáját még a Becsületes Nemes Tanáts ellen is vakmerően fel fegyverkeztetni, és Cséplő Antal képében Apellata⁸⁶⁰ nevezet alatt be adott, s mai napon el olvastatott hosszas helytelen Irásában érzékeny szókkal, a többek között világossan részrehajlónak mondani merészlette. Minthogy pedig az illetén vakmerő és igassagtalan nyelveskedések Biroi fenyítéket érdemlők volnának annyival inkább, hogy már ez előtt más rendbéli csalfa cselekedeteiről is meg rovatott ... nevezett Irása crucifigaltatván⁸⁶¹ Silentiarusnak declaraltatott,⁸⁶² úgy hogy a Becsületes Nemes Tanats előtt meg fordulando semmi nemű dolgokban ne avatkozzon, se Instantiat ne irhasson, mert azok egyátallyában felre fognak vettetni.

Tjk. 1782. 472. – Sz. K. h.

1782. április.

Kanász Szabó Jánosné fiára Istvánra panaszolkodván, hogy ötlet meg nem betsülné és hogy feddette volna bosszuságbul a kantsait a fogasrol le verte Volna.

(A fiú 20 pálcát kap.)

Tjk. 1782. – Sz. K. h.

1782. április 27.

A pálinkának boltban valo tovabbi arultatása igen bajosnak és károsnak tapasztaltatván, districtioja⁸⁶³ a regi állapottyara reducaltatott, és a boltnak ki árendáltatása rendeltett: Mi a Rosolisnak arultatását nezi, más által Butelliak szerént, nem pedig poharonként fog administraltatni.⁸⁶⁴

⁸⁶⁰ Fellebbezés.

⁸⁶¹ Keresztülhúz, kitöröl.

⁸⁶² Titkos íródeáknak, zugprókátornak nyilvánították.

⁸⁶³ Kerület, vidék.

⁸⁶⁴ Kezel, kimér.

Tjk. 1782. 482. – Sz. K. h.

1782. június 8.

A két ecclesiának az idén száz száz akó borai adoszedő ur által két frtjával elvétessnek. Ezen kívül a cath. ecclesiának mostani szükségéhez képest applacidáltatott,⁸⁶⁵ hogy mivel már régtől fogva három vocantia⁸⁶⁶ vagyon, a város javainak előmozdítása minden sérelme nélkül, egy tanácsbeli úr helyett a szokott acceptatio beadhassa, a mi nemű áron a több acceptalt borok fognak fizettetni.

Tjk. 1775-1783. 494. – Szilády Károly m. B. LIX.

1782. augusztus 27.

Fodor Péterné ki Szomszédja also ingit ellopta hogy azzal valamelly betegnek feredőt főzzön, ennek felette szomszédjait becstelenítette karomolta s reszegeskedik, azért egynehány napi arestom után 15 korbácsot szenvedjen.

Tjk. 1782. – Sz. K. j.

1782. augusztus 30.

Minthogy Szeged várossában Lakos Bál hordó Szekeresek minden tartalék nélkül, a hol nekik tetzik kertek között, Lakossaink nagy kárával csoportossan szoktak meg eresztetni, és mezeinket számos ökreikkel megégetni, ezen kívül az Ország uttyát el hagyvan, és Monostor felé csapván, a város ménésének mostani nagy szárságban csekély mezeit is el legeltetik. Hogy ezért az ilyen rendetlenségek valamennyire el távoztassanak, el végeztetett: hogy ennek utánna a Bálós Szekereknek a kertek között kaszálás után se legyen szabad eresztesek, hanem a mint a vendegfogadok és csárdák vannak, nem külömben az Nyomáson állapotgynak meg, külömben ha az kertek között eresztesben fognak tapasztaltatni, meg fognak minden marhatul és Lótul taxaltatni,⁸⁶⁷ nem egy polturajaval ugyan mint a Szegedi hatarba vagyon, hanem a Törvény értelméhez képest két kis penzivel, ugy nem külömben ha Monostor felé veszik uttyokat. Ezeket azért a Szegedi N. Magistratusnak fontos okokkal meg kellett irni, hogy az népnek előre köz hirrel tésessek.

Tjk. 1782. 512. – Sz. K. h.

⁸⁶⁵ Jóváhagy.

⁸⁶⁶ Megnevezés.

⁸⁶⁷ Megállapított összeg fizetésére fogják őket kötelezni.

1782. szeptember 17.

(Kőrös és Pálincás nevű lakosok a katonaság lovai számára, udvarokban – a rendelés szerint – készített istállókat titokban lakóházzá alakították, mire a Magistratus) mások példájára (elrendeli kéményeik levanatását).

Tjk. 1782. 514. – Sz. K. h.

1782. október 11.

(Szilézia "Najszt" várossában született, de már régtől fogva Budán tartózkodó Hollstein Ignázt kordovány készítő mestert, mivel ilyen még a városban nincs, lakosnak beveszik.)

Tjk. 1782. 518. – Sz. K. h.

1782. október 31.

Szőke János Pesti Albert és Bundare István két sertéseinek ellopásáról gyanus lévén ezen okból, hogy Asztalos Peter azon ejczaka látott légyen két sertéseket hajtani a Tanyaja felé, sőt ujj kotsi nyom is tapasztaltatott tanyáján, holott kin létét azon időben tagadja ...

Tjk. 1782. 525. – Sz. K. h.

1782. december 3.

A két sz. ecclesia részére szükséghez képest megengedtetett, hogy 30 és 30 öl fát gondviselő uraiknak vágathassanak, de úgy hogy a hol ki fog mutatódni, a vágás által az erdőben kár ne essen.

Tjk. 1775-1783. 535. – Sz. K. m. B. LIX.

1783. május 7.

Antal Kata Egri termés már más izben mint régi ringyó megnyirettetvén mint hogy nyavalya törös állapotja miatt a büntetésnek elviselésére elégtelen, propudiose⁸⁶⁸ egy néhány csapások alatt komposan a városrol ki küldetett.

Tjk. 1783. 5. – Sz. K. j.

⁸⁶⁸ Minden bizonnal elírás, a propulsio (propulsione) szó torzított formája, amelynek jelentése eltávolítás (eltávolításával, a városból történő kicsapás).

1783. május 13.

Bognár Annával, Berta Mihály, ki azt szüzességétől megfosztotta, a szüzesség megrontása után 50 forintokban contractualiter megegyezvén, az elégtételre köteleztetik.⁸⁶⁹

Tjk. 1783. 4. – Sz. K. j.

1783.

Vida László engedelmet kért, hogy a kertek között öszve szerzett földén a Vágó mellett hazat építhessen, de mivel a Városon kívül valo tartozkodások a közönséges társaságnak mindeddig is serelmere lenni tapasztaltatott, nem tsak meg nem engedtetett, de sött, hogy mind-azok kik szerteszellyel a szöllök között laknak conscribaltassanak⁸⁷⁰ és a be jövetelre praemonialtassanak⁸⁷¹ rendeltetett, külömben ha nyolcad nap alatt a Varosra be nem költözködenk, kéményeik és kemenczeik el fognak vonattatni.

Tjk. 1783. 4. – Sz. K. h.

1783. május 17.

Mínthogy az Auszsiglikre⁸⁷² valo dolgozásban nagy dispendiumot⁸⁷³ tapasztalt a Becsületes Nemes Tanács mind a költségekre, mind pedig a munkáknak tartatlanságokra nézve. Hogy ezután mindenféle Mester embernek conventiora⁸⁷⁴ fogattassanak rendeltetett.

Tjk. 1783. 6. – Sz. K. h.

1783. május 20.

Gáspár Imre vett Inoka Tamástol egy üszött, melly hogy Tanyájára az istállóba vissza szaladott légyen maga is megengedi.

Tjk. 1783. 8. – Sz. K. h.

⁸⁶⁹ Szabó Kálmán megjegyzése: Érdekes, hogy nem büntetik meg őket s általában ritkábban büntetik ép ez időtől a paráználkodókat.

⁸⁷⁰ Vegyék számba, írják össze.

⁸⁷¹ Megint.

⁸⁷² Árjelző, utólagos számlázás, költség összegének utólagos meghatározása.

⁸⁷³ (Dispensium) pocsekölés.

⁸⁷⁴ Szerződés, egyezés.

1783. június 18.

1-o. Tarczali Sámuel Bocskoros Tóth Istvánon tett curájának és Kovács Imrére, ki a barátot megverte, applicalt⁸⁷⁵ szereknek és fáradságának rebonificatióját⁸⁷⁶ instálván, végeztetett:

Mindkettőjük körül véghez vitt szorgalmatos fáradozásai bizonyosak lévén, minthogy oly tetemes curái az elhordott szerekkel együtt a b. ns. Tanács limitációjával⁸⁷⁷ is megegyeznek: hogy Bocskoros István özvegye a specificalt⁸⁷⁸ 25 frt és 58 kat megfizesse, rendeltetett; de úgy hogy Tarczali Sámuel a stabilis feldsemek,⁸⁷⁹ ki a dolognak szükségéhez képest eszközeivel együtt adhibeáltatott,⁸⁸⁰ ebből a hat forintokat fizesse meg. Kovács Imrétől pedig tavalyi perceptor⁸⁸¹ Herczeg Ferencz úr fog a caducitas-cassából⁸⁸² 17 forintokat fizetni és ugyan a dominális expensák⁸⁸³ közé számlálni, mivel a rabokért való költség egyenesen ezen cassát illeti. Bocskoros István özvegye azonban vigyázó szemekkel légyen, hogy ura gyilkosának valamai substantiájának⁸⁸⁴ létit és hollétit kitanulja, hogy költségeinek bonificatióját⁸⁸⁵ vehesse.

Tjk. 1783-1786. 15. -- Szilády K. m. B. LXXII.

1783. június 18.

A Szent Királyi (Contractusunk szerint) epítendő ujj Vendégfogadonak concertatiojara és Delimatiojara,⁸⁸⁶ minthogy a Materialei már nagyobb részént oda készítették, a Kömives Mesterrel Tot István és Notar Ladányi Gergely Uraink deputaltattak.

Tjk. 1783. 13. – Sz. K. h.

⁸⁷⁵ Alkalmazott, felhasznált.

⁸⁷⁶ Jóváhagy, jóváír.

⁸⁷⁷ Árszabás.

⁸⁷⁸ Megnevezett, kiszabott.

⁸⁷⁹ Állandó segítőjének.

⁸⁸⁰ Segítségül vett.

⁸⁸¹ Adószedő.

⁸⁸² Ezekben az évtizedekben még a különféle bevételeket elkülönítve más-más cassákban, pénztárakban gyűjtötték, tartották nyilván. A caducitas cassába azok az összegek kerültek, amelyeket a város az örökösök nélkül elhunytak hagyatékának értékesítéséből kapott.

⁸⁸³ Földesúri kiadás.

⁸⁸⁴ Itt: vagyonának létezését, feltalálási helyét.

⁸⁸⁵ Itt: megtérülés.

⁸⁸⁶ Illetékesség és hatáskör.

1783. június 20.

Quepper Lőrincz instált, hogy az Arendája vagy két szeker szenával, vagy pedig ugyan annyi fűvel bonificaltassék,⁸⁸⁷ a Verbungos katonak, mivel miattok más idegen vendégek fogadojába szállani nem bátorkodnak, ki tiltassanak. Nem tsak hanem mindazok is kik innep napokon, egész ejczakán által dorbézolodnak, meg zaboláltassanak. Megengedetett hogy az Instans a Kistalfájában ez idén két jó szekér szénát használtasson. A Verbunkosok erant valo panasza, a mint leg jobb moddal lehet, fog orvosoltatni. Egyeb dorbezoloknak meg gátlására pedig a benn szolgálóknál olly rendelés fog tétetődni, hogy akik a szabot órakon kívül nálla fognak találtatni és parancsolattyaiknak nem fognak engedelmeskedni, arestomba ... rekesztessenek.

Tjk. 1783. 15. – Sz. K. h.

1783. június 20.

A csaplárosoknak fadgyubeli conventiojok is kérdésbe vevődvén, mivel az a régi ok, melynek erejével egyiknek egyiknek más fél mása applicidaltatott,⁸⁸⁸ már annyiban el mult, hogy különös bor mérő ha-zaik léven ide fel, a bor mérés közül kevesebb gyertyára vagyon szükségek, e szerént hogy kiki egy masaval meg elégedjen el végeztetett, ha pedig ennél többet fognak el hordani, kiki a magáéból fizesse, mivel egyeb csaplárosok is, gyertyabeli szükségüket magok potollyák.

Tjk. 1783. 16. – Sz. K. h.

1783. június 24.

A nyomáson lévő Esztrengák⁸⁸⁹ körül asatni szokott kut kopoják, minthogy mind eddig a Nyomasnak kárával és sokszor az itt legeltetni szokott kezes joszágnak veszedelmével nyitva lenni tapsztaltattak, rendeltetett, hogy azoknak bétöltése minden Esztrengás Gazdának három forint büntetés alatt meg parancsoltassek.

Tjk. 1783. 17. – Sz. K. h.

⁸⁸⁷ Jóváhagy, kiegyenlít.

⁸⁸⁸ Jóváhagy.

⁸⁸⁹ Juhok fejésére szolgáló állások.

1783. június 24.

11-o. Tarczalai Sámuel justificált⁸⁹⁰ Kelemen András és Ófelsége által különös kegyelem mellett munkára sententiáztatott⁸⁹¹ Csonka György rabok körül véghez vitt curájának remuneratiojáért instálván,⁸⁹² hogy Csonka Györgyért tavalyi perceptor⁸⁹³ Herczeg Ferencz 2 frt és 21 kroat, Kelemen Andrásért pedig 4 fr 43 x-kat mostani perceptor Tóth István uraink kifizethessék, applacidáltatott.⁸⁹⁴

Tjk. 1783-1786. 19. – Szilády K. m. B. LXXII.

1783. július 1.

Tekintetes Almasi Ignacz Tekintetes Jasz és Kun Districtusoknak⁸⁹⁵ feő kapitánya Locumtenentalis Assessor⁸⁹⁶ Molnár Ferncz Ur által requiralt⁸⁹⁷ Bennünket azért, Hogy mivel említett Districtusoknak az itt contrahalandó⁸⁹⁸ és eő Kegyelmeiket illető Katonaságnak a széna és abrak portioknak administratioja igen terhes és felettébb költséges volna. A többször említett Districtusoknak fel segéllésével ezen administratiót a vagy tsak némelly részben is, administrálnánk. Melly enyiben applacidáltatott.⁸⁹⁹ Hogy ámbár az egész Regement körül valo kötelesség olly terhes volna, hogy magunk is másoknak segítségével szükölködnénk, anyival inkább, hogy a tavalyi széna és abrak consumptioja⁹⁰⁰ miatt az effele szügsegtől is nagyon tartanánk: mindazon által a jó és békességes Szomszédtság kedveért a Tekintetes Districtusoknak tapasztalt jó akarattyoknak reciprocatiojara,⁹⁰¹ hogy a Tekintetes Districtusok is magokat jó rendbe szedhessék, az első hetbeli administratiót magunkra vállaltuk.

Tjk. 1783. 19-20, – Sz. K. h.

⁸⁹⁰ Igazolt.

⁸⁹¹ Ítélt.

⁸⁹² A kezelés díjának kifizetéséért folyamodott.

⁸⁹³ Adószedő bíró.

⁸⁹⁴ Jóváhagyták.

⁸⁹⁵ Kerület.

⁸⁹⁶ A helytartótanács táblabírája.

⁸⁹⁷ Megkeresett.

⁸⁹⁸ Összegyűjt.

⁸⁹⁹ Jóváhagyták, engedélyezték.

⁹⁰⁰ Fogyasztás, elköltés.

⁹⁰¹ Viszonzás.

1783. augusztus 12.

Senator Herczeg János Ur, hogy a mostani felsőbb rendelkezések ellen az utban buza vermeket ásatott volna deferáltatván,⁹⁰² mivel ennek valósága az ezennel ki küldetett Deputatus Uraknak relatiojokból⁹⁰³ meg bizonyosodott, mint hogy már ezeket meg is töltötte, meg engedtetett hogy ez idén azoknak hasznokat ki ürittven, maga be töltse, külömben publica autoritate⁹⁰⁴ ki ürittetvén, be fog vágattatni és töltetni.

Tjk. 1783. 26. – Sz. K. h.

1783.

Szabó Péterné Márton János ellen panaszt tévén, hogy udvarát bé nem keriti és az udvarán miatta az által járással alkalmatlanságot szerez s a secessusat⁹⁰⁵ is praejudiciumára⁹⁰⁶ háza alatt tartya, ocultatiojára⁹⁰⁷ Banó János és Szeles György Uraink deputaltatván hogy a keritést egy hét alatt megépítse. A secessust is maga udvarára tégye olly helyre, hogy szomszédjainak ne praejudicallyon megintettett.

Tjk. 1783. 29. – Sz. K. j.

1783. szeptember 5.

Az Abrak fel vetés ez idén, Istenünk kegyelemességéből bővebb termésünk lévén Tizedenként 50, azaz ötven fertályban határozatott.

Tjk. 1783. 30. – Sz. K. h.

1783. szeptember 13.

Tetemes kára forogván fel a Közönséges Tarsaságnak az uttczáknak fel ásásával és vésésével a buzavermeknek miatta, mellyek anyira meg sokasodtak, hogy már némelly uttczakon miattok a szekerek, sött még a gyalog emberek sem járhatnak folyvást, szorgalmatos vigyázás nélkül. E végre ezen vermek eránt valo régi rendelkezések és végzések a magok erejekben meg hagyatván,

⁹⁰² Vádolják.

⁹⁰³ Jelentés.

⁹⁰⁴ A közhatalom joghatósága.

⁹⁰⁵ Árnyékszék.

⁹⁰⁶ Jogsérelmére, kárára.

⁹⁰⁷ Szemrevételezés.

meghatározottatott, sehol a Városon senki a maga udvarán kívül buza vermeket, három forint büntetés alatt, asni ne merészellyen ezt követvén, azon ujjonnan asott veremnek bizonyosan lejendő bé vágattatása. Ezen kívül kiki az uttcza közepin szekér utban levő vermeiben le töltött gabonáját vermeiből jövő esztendőre ki szedje, mert ezek is el fognak pusztitani.⁹⁰⁸

Tjk. 1783. 33. – Sz. K. h.

1783.

Fodor Klára és Szürmangáné dozbódó, bujálkodással kereskedő személyek, mint a körülállásokból praesumáltatik,⁹⁰⁹ Navánnétól mint a bujaságnak fészkrétől eltiltattak.

Tjk. 1783. 34. – Sz. K. j.

1783.

Krug Joseff Morvából valo kalapcsinálót lakosnak beveszik.

Tjk. 1783. 34. – Sz. K. h.

1783. október 18.

A katonáknak sok fele excessusaival⁹¹⁰ terheltetvén, mind magunk, mind Quartellyasoknak minden hir nélkül valo változtása, ugy a szegény Adozó Községnek tulajdon Hajlékokból valo kihanyattatása és el foglalása eránt szoros Investigatio⁹¹¹ rendeltetett, mely a dolognak igazsága szerént a Computuson⁹¹² fel fog adattatni.

Tjk. 1783. 37. – Sz. K. h.

⁹⁰⁸ A verem -- nem csak ezen a vidéken -- még hosszú időn át a legelterjedtebb eszköz maradt a gabona tárolására. Fontosságát, vagyoni értékét jelzi, hogy családi örökség elosztásakor is gyakorta egyik fontos tételként szerepelt. 1785. július 7-én Borbély Kovács János és öccse Kovács István osztozkodása alkalmával az alábbiakat rögzítették: "Voltak 10 vermeink egytől Esztendőnként két véka életet szoktak adni, de nem töltöttek mind egyikbe minden esztendőben, azért tsak felét veszük fel, úgy mint 10 véka életett, egy Esztendőre 5 véka Búzáat és 5 véka árpát. Három esztendőre 15 véka Búza és 15 véka árpa esne, a Búzának vékáját 18 xval, az árpának pedig 12 x-val számlálván tészen áruk 7 fr 30 xr. Sz. K. h.

⁹⁰⁹ Sejt, gyanít.

⁹¹⁰ Sokféle túlkapás, kihágás.

⁹¹¹ Kivizsgálás, kinyomozás.

⁹¹² Számadás.

1783. október 18.

Adjutant Urunk szállása eránt valo difficultassát⁹¹³ mint ha felesége hozzá le jöven, mostani szállása elégtelen volna, anyival inkább, hogy maga körül konyhaja sem volna ez eránt végeztetett:

Jollehet tulajdon szállása mellett semmi konyha nints, mivel mind az által Obester Ur eő Nagysága udvarába, holott Adjutant Umak is a szállása, tsak egy konyhát foglalt, a másik konyhát maga szükségére fordíthattya, de különben is, mint hogy a Tiszt Urak Quartellyaitol, kik közönséges házakba szállottak, a Városnak semi bonificatoija⁹¹⁴ nem jár, a a Superioritásnak⁹¹⁵ hire nélkül Quartelyának változtatását, valamint nem tehettiük, ugy mostani szallasan teendő akárminémü reparatiokra⁹¹⁶ Magunkat nem elegyithettyük, e szerént magát a Comissariusnál, kit a Nemes Vármegye a Nemes Militiaért helyhetett (!) közinkbe jelenteni és azzal tractalni⁹¹⁷ kéntelen.

Tjk. 1783. 37. – Sz. K. h.

1783.

Csáko Istvánné, Süveges Greksánével öszve veszvén, egy mást rutul mocskoltak, kurvasztak, szajhaztak és uttcza hallatára minden féle becstelen szokkal illették, azért mind a ketten vetkesnek talaltatvan egy heti arestomra büntettettek. Maga Greksa János pedig, ki az Aszonyok közibe egyeledvén (!) jelen nem lévő Csákó Istvánt tolvajnak, és Akasztófára valonak kiáltotta egy napi arestom szenvedésre méltónak íteltetett.

Tjk. 1783. 40. – Sz. K. h.

1783. november 15.

Minthogy tapasztalhatoképpen az itt Arendaképpen lakos Zsidok a házoknak alattomos foglalásaival Contractusok⁹¹⁸ ellen cselekszenek, hogy a vigyazatlanság által magoknak ujj usust⁹¹⁹ ne szerezhessenek, a jövő Gyűlésre fognak citaltatni, és admonealtatni,⁹²⁰ hogy Contractusokhoz képest többet magok számára három háznál ne foglallyanak.

⁹¹³ Kifogás.

⁹¹⁴ Kárpótlás, jóváírás.

⁹¹⁵ Előjáróság, felsőbbség.

⁹¹⁶ Javítás, kiegészítés, toldás.

⁹¹⁷ Tárgyal, értekezik.

⁹¹⁸ A várossal kötött szerződéseik ellen.

⁹¹⁹ A kialakult gyakorlat alapján szokásjogot.

⁹²⁰ Figyelmeztetni fogják őket.

Tjk. 1783. 45. – Sz. K. h.

1783.

Hogy a kurta kortsmálkodás, mely már a Város kárával tetemessen meg szaporodott, meg gatoltasson, az Katonak excessusaira is alkalmatoság ne adodjon rendeltetett hogy Lakossaink azoknak hordos bort se adni bátorkodjanak, külömbben mint olyanok kik tudva adják boraikat kurta korcsmára fognak büntettetni.

Tjk. 1783. 46. – Sz. K. h.

1783. november 28.

(A kiküldött deputatio tagjai) a Pusztaszeri dohányosnak panaszát is, földének haszontalan és terméketlen földe miatt meg vizsgállyák, és nékiek megparancsollják, hogy többé a puszta templom köveinek el hordását sem Mindszontieknek, sem másoknak hirünk és akaratunk ellen meg ne engedjék, sőt ha ezen kövek hordatásában a Mindszontiek meg most munkálkodnának, Mindszontre pro Inhibitione⁹²¹ Hadnagyunkat is bé küldgyék.

Tjk. 1783. 49. – Sz. K. h.

1783.

Nagy András kis Lakatos Gruber József feleségével Pongracz Katával a pitvarban bezárkova ... Tizedes Katona Tamás által kapattatott ...

Tjk. 56. – Sz. K. j.

1784. január 13.

I-o. Balás János borbélylegény⁹²² előre bátorságossá tétetik arról, hogy ha magát Őfelsége kegyelmes rendelkezéséhez képest, tanult mesterségéről censuráltatja,⁹²³ a lakosok közé, szokott terhek alatt bevétetik.

⁹²¹ Eltiltására.

⁹²² Szilády Károly megjegyzése: Ez a Balás János Hornyik Jánosnak nagyapja volt, t. i. anyjának Balás Erzsébetnek, Hornyik Ádámnének az édesapja.

⁹²³ Ellenőrzés, vizsgálat.

Tjk. 1783-1786. 65. – Sz. K. j.

1784. január 13.

Fiscalis⁹²⁴ Balla Jóseff Ur Levele el olvastatván, melyben Tatár Sz. Györgyi pusztanak arendalasan leendő ki adattatását jelenti, lett ilyen relatio:⁹²⁵ mint hogy homokos volta miatt nem Communitasnak⁹²⁶ valo, mivel privatus Lakosoknak mivelesre kiadni nem lehet, lévén különbben is elég pascuumunk,⁹²⁷ az arendalast más Privatus Gazdáknak által engedjük.

Tjk. 1784. 70. – Sz. K. h.

1784.

A nyaj Juhászok nem számláltathatván az esztendő béresek közé, mivel a fejős juhászok viselik mellettek a terhet es heveresek mellett magoknak hasznot keresnek, rendeltetett, hogy egész adajokat fizessék.

Tjk. 1784. 71. – Sz. K. h.

1784. január 27.

Füret Joseffné a határban lévő Szarvas vendég fogadonak arendatrixa⁹²⁸ az ott condescendalni⁹²⁹ szokott Ordinanczoknak excessusai⁹³⁰ erant panaszokodván, Adjutant Ur magára vállalta, hogy mindeneket fog coplationalni⁹³¹ és csendességre kenszeríteni. Mint hogy pedig meg konyha és istállobeli eszközeivel is dispensisse⁹³² vannak, erántak a Város házához fog provisio⁹³³ lenni, az edenyekre valo gondviseles mindaz által az panaszokodo és instans Aszonyt fogja illetni.

Tjk. 1784. 76. – Sz. K. h.

⁹²⁴ Ügyvéd.

⁹²⁵ Döntés.

⁹²⁶ Közösség.

⁹²⁷ Legelő.

⁹²⁸ Bérlőnöje.

⁹²⁹ Beszállásolni szokott.

⁹³⁰ Intézők kihágásai, túlkapásai.

⁹³¹ Egyezsége bir.

⁹³² Mulasztás (!)

⁹³³ Gondoskodás.

1784. január 30.

Hentes Susa Mikolai István felelsége, bizonyos Stobhoz tartozó Tisztól jöven ki éjczaka Tiz ora tájban, az éjjeli vigyázok által kik őket az ablakon által lestek és törvénytelen cselekedeteket observáltak⁹³⁴ bé hozattatván; bizonyos környülállásoknak el kerülése végett érdemlett büntetése differáltatván,⁹³⁵ annyival inkább hogy egy heti arestomi szenvedése utann egészségében változást szenvedett.

Tjk. 1784. 76. – Sz. K. j.

1784. február 27.

A Lánczhúzo Czigányoknak kik Monostoron folyvást dolgoztak mivel a Varos tartotta eleséggel napi számok egy petákjával fog acceptáltatni, kiket Perceptor⁹³⁶ Ur ki fog fizetni.

Tjk. 1784. 86. – Sz. K. h.

1784. március 9.

Horvát János még az öszön el adott alku szerént 13 forintokban Csák Jánosnak egy bagja szénát, mellynek el hozására három szánakat is szerzett, mellyeknek egyiköröl a szena tulajdon udvaránál le rakatott, kettejét pedig Horvát János udvarába le rakadta, le rakattatván védelmére körös körül deszkakat is küldött a bagjyanak. Most már az allitván hogy a széna kesernyés lévén a rosszat jó helyet el venni nem tartozik ...

Tjk. 1784. 90. – Sz. K. h.

1784. március 26.

Geometra Herczeg György Peter Umak Monostori portioknak ki szaggatásában és az egesz Pusztanak le rajzolásában veghez vitt faradságaért husz aranyok applicidaltattak.⁹³⁷

Tjk. 1784. 95. – Sz. K. h.

⁹³⁴ Megőriz, megjegyez.

⁹³⁵ Megmásítottatván.

⁹³⁶ Adószedő.

⁹³⁷ Jóváhagy.

1784.

Halapi Sára szabad személy Figura János mészároslegénnyel lett megesését önként megismervén, ezen botránkoztató életét tetézvén már másodszori megeste: mint hogy most becsületes helyre ajánlotta magát szakácsnéságra, hogy szabadon mehessen megengedett, büntetése ad casum redivit differaltatván.⁹³⁸

Tjk. 1784. 105. – Sz. K. j.

1784.

Londer Lőrincz "venecziai fiú", kéményseprőt lakosnak beveszik, de úgy, hogy mellette a másik is folytathassa ételme keresését.

Tjk. 1784. 105. – Sz. K. h.

1784. május 4.

Sigmond Joseff Bodacz András csapláros melle Pintérnek bé vétett de úgy hogy ha hűségtelessége leg kisebbben fog meg rovatni, azonnal ezen beneficiumtól⁹³⁹ meg fog fosztatni.

Tjk. 1784. 108. – Sz. K. h.

1784. május 12.

(Vendégfogadás Varsányi volt "kelnere" (I)⁹⁴⁰ Einreis Antal "Posoni fi" egy görög kereskedő óráját ellopja, amiért 24 pálcat kap.)

Tjk. 1784. 111. – Sz. K. h.

1784. június 2.

Pusztaszeri Pusztának határainak megújítására Szegedi Birak Uraink ezen folyo Holnapnak 15-dik napját téven Terminusul, Hajagos Joseff és Valkai András Uraink deputaltattak és a végre hogy két Dohányosoknak már meg ígért földet a Templom telekjén és oda helyheztetett csőznek lakasra és valamelly kertnek birására földet határozzanak ki, tejendő relatiojok⁹⁴¹ mellett.

⁹³⁸ Visszaesés esetéig módosították.

⁹³⁹ Javadalom.

⁹⁴⁰ Pincére.

⁹⁴¹ Jelentés, előterjesztés.

1784.

Mivel a Csizmadia Czehbeli Mester emberek közül magok meg ismerése szerint némelyek minden ellen mondás nélkül sokszor két Legénynél többet tartván a Czéhbeli kegyes Privilegiumnak azon Czikkéletül, mely által csupán két Legénynek tartására szorítottak önként el állottak, annakokáért töb Legényeket tartani kívánó Kováts Józsefnek, Farsang Pálnak de egyebeknek is meg engedtetik, hogy két Legényeken kívül, mellyeket a Czéh Mester szokott adni, valamint más Czéhbeli Mester embereknek, úgy nekik is harmadikat más honét magok költségén szabad legyen szerezni, hozatni és tartani ugyan ezért előbbeni Legényeinek büntetésül való el vétele sem engedtetik meg. Azt hozván magával eő Felsőge kegyelmes szándéka, hogy senkinek élelme és Contributioja megszerzésének módgya el ne zarattassek, de edgyik mester ember a masik által se nyomattassek el azért valamint eddig úgy ez után is ide érkező Legények el osztásaban szükség a jó rendre vigyazni.

Tjk. 1784. 116. – Sz. K. h.

1784. június.

Lővi Samson Irsai Zsido fiával edjűtt instáltak azon, hogy Tekintetes Emeritus Ordinarius Vice Ispány⁹⁴² ur levele mellett szabad legyen holmi alávaló portékait a piaczon Vásárokon kívül is árulgatni, mivel neki egyebb modja nincs a Tollerantionalis⁹⁴³ penzt meg keresni. Melly Instantiaja Görögökkel kiknek praejudiciumok⁹⁴⁴ láttatik communicatván⁹⁴⁵ végeztetett.

Mivel az Instansok itt arulása a községnek inkább kárt, mind hasznot okozna, rossz portékájokat jó gyanánt árulván a Szegenységnek, de külömben is a régi szokást semi Privatusnak⁹⁴⁶ hasznáért vagy káráért változtatni nem lehetne, anyival inkább, hogy az itt Lakos Görög kereskedőknek is vasar előtt és utanna harmadnapon kívül arulni nem volna szabados, ez neiki is régtől fogva való szokás szerint meg lévén engedve, mivel az Instansok sorsa jobb nem lehet a Görögökénél, kivált az itt Lakosokénál, a régi szokáson kívül való árulás nekik meg nem engedtetetik.

⁹⁴² Hivatalban lévő alispán.

⁹⁴³ Türelmezett, azaz meghatározott időre a városba költözött, de végleges letelepedésre engedélyt nem kapó személy, aki ezen engedélyért meghatározott összeget köteles volt a város kasszájába befizetni.

⁹⁴⁴ Hátrány, kár.

⁹⁴⁵ Közöl, kihirdet.

⁹⁴⁶ Magán, egyéni.

Tjk. 1784. 118. – Sz. K. h.

1784. június 11.

A nyáj koss hányás végett pro 21 Junij Currentis⁹⁴⁷ fognak bejönni, mellyekhez alkalmas Pasztorok fognak rendeltetni.

Tjk. 1784. 122. – Sz. K. h.

1784. június.

Panyiti György Szem Gyógyító a Tekintetes Nemes Vármegye által házara és Szemelyere nevezve a Contributiótól immunitalva⁹⁴⁸ lévén instalt hogy a Dominium rérszéről is immunitaltasson.⁹⁴⁹

(Felmentik a quartély-tartás alól s házától csak 50 pénzt fizet.)

Tjk. 1784. 125. – Sz. K. h.

1784. július 11.

A Kurta korcsmálkodás annyira meg szaporodván Lakossaink között, és olly mázolt szín alatt, hogy rajtok ki fogni már majd lehetetlen, a Város csapszéke annyira meg akadt, hogy a honnén eddig szorult állapottyában szükségít tehette, most majd semmi sikerettye sem laczik. Ennek a mennyire lehet orvoslására és más meggyökerezett roszak barlangjanak ki irtására minden Tizedben ket ollyas Becsületes emberek állittatni rendeltettek kik ezekre vigyázó szemekkel fognak lenni, kik a Városhoz mutatando husegekert a közonseges szolgálatok terhetől fognak fel szabadittatni. Ez uttal comittaltatván⁹⁵⁰ Tanácsbeli tized Birák Urainknak hogy a gyanus helyeken lévő hordos Borok ugy pecsételtessenek el, hogy ha hírek nélkül valaki vagy belőle bort meg csapol vagy el adand, mint kurta korcsmás fog büntettetni, Mellynek hogy nagyobb ereje légyen Tized gyűlésben közhírré tétetni rendeltetett. Most pedig a borivoknak csapszékekre lehető szoktatások végett a bomak mérése további rendelésig ket xrokra reducaltatott.

Tjk. 1784. 127. – Sz. K. h.

⁹⁴⁷ Folyó hónapban.

⁹⁴⁸ Adó fizetésétől mentesítve.

⁹⁴⁹ Uradalom, birtokosság. Itt: a háztulajdonnal rendelkezők különféle szolgáltatásai alól is mentesítették.

⁹⁵⁰ Megbíz.

1784. július 15.

(Horvát Antal Csehországi fi, kötéljártó legény mestersége folytatására kéri a lakosok közé való bevételét.) De mivel ezen mesterség oly csekély jövedelmű legyen hogy a kik itten régtől fogva űzik, azok is nehezen élnek belőlle, (kérését nem teljesítik).

Tjk. 1784. 130. – Sz. K. h.

1784. július 15.

Pusztaszeri Deputatio megjövén, minemű Declaratiot⁹⁵¹ tettek a kápolna annyival inkább a Parochianak⁹⁵² ott nem lehetséges építése erant, az Investigatióra ki ment Deputatio⁹⁵³ előtt in paribus communicatott.⁹⁵⁴

Tjk. 1784. 130. – Sz. K. h.

1784.

Szabó István szíjjártót lakosnak beveszik.

Tjk. 1784. 138. – Sz.K. h.

1784.

Smalenpach Ferencz Pesti kalapos fia és Legény, hogy mesterségét szabadon fojtathassa és a Lakosok közze bevétethessen magát Levele által jelenté. De mivel ezen Legény itt esmeretlen, ezen mostanában be helyeztetett kalapcsináló is még mestersege folytatásának hasznát senkinek sem tüntethette szemébe, hogy magának képzelt nyereségnek színe alatt nyomoruságot ne okozzon, javasoltatik hogy Pesten keresse mestersegeinek folyamattját, anyival inkább, hogy mesterember fia, kikre Helybe mindenkor különös tekintet vagyon.⁹⁵⁵

Tjk. 1784. 130. – Sz. K. h.

⁹⁵¹ Nyilatkozat.

⁹⁵² Plébánia, paplak.

⁹⁵³ A vizsgálat elvégzésére kiment küldöttség.

⁹⁵⁴ Másolatban ismertették.

⁹⁵⁵ Megjegyzés: Később gr. Károlyi Antal közbenjárására mégis következő év Szent György napra megígérik bevételét. Tjk. 1784. 154.

1784. október 1.

(Gyetvai Györgynét Szabó István kutyája megharapta) ... maga udvarán ugyan de, olyan résen (részen), a mely el volt korlátozva, mindazonáltal mások is által jártak rajta gyalog ...

Tjk. 1784. – Sz. K. j.

1784. október 15.

A juhoknak bejövetele a szokott rend szerint szellyel hányattatások is ezen folyo Holnapnak 26 dik napjára rendeltetett.

Tjk. 1784. 148. – Sz. K. h.

1784. október 29.

Ör. Domián János az előbbi Domián Jánosnak apja, és a Kegyetlenségre tanító Mestere, feleséget az előtt cir. 23 esztendőkkel baromi üldözésivel magátul el kergette, és mai napig oda vagyon, azért arestomban oly moddal tetetik, hogy onnand kezesegen ki botsajtvan, feleségét fel keresse, ha pedig meg holt arrul bizonyosságot tevő Levelet hozzon.

Tjk. 1784. 152-153. – Sz. K. h.

1784. október 29.

Veresmarti Péterné megintetett, se Kerekes Évát sem Varga Pálnét sem pedig egyéb rossz életüket hazához bocsátani ne merészellyen különbben mint kerítő és a rosszalkodásra okot adó példássan meg fog büntettetni.

Tjk. 1784. 153. – Sz. K. j.

1784. november 5.

4-o. Bódi Varga István feleségén sarkanytyúval nagy sebet ejtett, magának pedig pedig korcsmán a fejét betörték: mind a két rendbeli gyógyításért borbély Hetneki Istvánnak 12 fkkal tartozik, melyeket ha 15 napok alatt le nem téssen, executione mediante⁹⁵⁶ fog elég tétetni.

Tjk. 1783-178. 155. – Szilády K. m. B. LXXII.

⁹⁵⁶ Ennél fogva végrehajtással.

1784. november 9.

Kaszap János hogy atta teremttével káromkodna szüntelen nem csak a Tizedesektől, de meg hiteles szomszedjaitól is vádoltatván, hogy Teremtő Istenét tisztelettel említeni is hála ado szívvel tisztelni szüntelen szeme előtt tarcsa, és másokat is ezen kötelességére emlékeztessen 30 kemény palczakkal meg intetett.

Tjk. 1784. 156. – Sz. K. h.

1784. november 12.

Csendesné hogy Zabolai István Szöllejéből elő szőlő tökeket szagatott fel, a Lugasbol is Leczeket vitt volna Tűzre hanem ha rajta kapott volna, naga 15 korbácsokra büntettetett.

Tjk. 1784. 157. – Sz. K. h.

1784. december 3.

Szabo Jánosra bizattatván a Varos pálinkájának el arulása maga meg esmeren hogy mellette tulajdon palinkajat is el méregette, mint világos kurta korcsmás 24 palczakra büntettetett.

Tjk. 1784. 163. – Sz. K. h.

1784. december 10.

A Vacsi Csárda mivel már most nagy Ország uttyába majd mind egy maga vagyon a szomszéd csárdák el pusztulván, hogy bővítessen és meg ujjittasson a jövő tavaszra meghatározottat.

Tjk. 1784. 167. – Sz. K. h.

1784. december 10.

Pusztaszeri Inquisitio⁹⁵⁷ végett vévén Levelet Török Ferencz Plenipotentiarius⁹⁵⁸ Umak jelenti Mgos Szerdahelj Püspök Ur sürgetését Pusztaszeren építendő Templom és Parochia vegett, melly dologban az ott Levő dohanyosoknak el mozdítása végett tanacsa (I), mivel minden jora czelőz szükség meg gátlásában lépéseket tenii (I) E végre minémü kérdések adhattyak elől magokat.

⁹⁵⁷ Vizsgálat.

⁹⁵⁸ A földesúr meghatalmazottja, annak érdekében eljáró személy.

13. Currentis⁹⁵⁹ tartandó Ns. Csongrad Gyűlésén meg hallására hogy a lépéseket bátrabban tehessük, Bano János és Tot István Uraink deputáltattak.

Tjk. 1784. 167. – Sz. K. h.

1784.

(Ambrus Erzsébet vallja) ... edgy Asszony a ki már innét elment Lakni, adott nekie valamely fűből való port, mondván csak adgya meginnya Futonak mindgyárt szeretni fogja, ő osztán ugy atta neki nyers Borban, s az után mindgyárt jobban szerette ötet Futo István.

Tjk. 1784. 787. – Sz. K. j.

1785. január 11.

5-o. Tarczali Sámuel bizonyos patienseknek gyógyításokért beadván specificatióját,⁹⁶⁰ ezeknek fizetések eránt tétetett ilyen rendelés:

1-o. Kis Mihály rabnak mivel magának van különös substantiája,⁹⁶¹ abból fog 6 forinttal curája benificaltatni.⁹⁶²

2-o. Bede hadnagy, mivel maga vigyázatlansága okozta a veszedelmet, fizessen conventiójából⁹⁶³ 6 forintot.

3-o. Simiczko Antal rab mivel megszökött, a városon pedig semmi je sincs, érette perceptor⁹⁶⁴ Deák Pál úr fizet fl. 1. xr. 30 a dominalis expensákra.⁹⁶⁵

4-o. Sütő János az elűtetett asszony homagiumába convincáltatván,⁹⁶⁶ cum imputatione⁹⁶⁷ fizet fr. 1. xr. 30.

5-o. Bozó János is, mivel maga kegyetlensége miatt rontotta meg bérését, maga fizeti a gyógyítást.

Tjk. 1783-1786. 171. – Szilády K. m. B. LXXII.

⁹⁵⁹ A legközelebb.

⁹⁶⁰ Számla.

⁹⁶¹ Vagyona.

⁹⁶² Ápolási költségét ebből fizetik.

⁹⁶³ Éves bérét, illetményét tartalmazó egyezség, szerződés.

⁹⁶⁴ Adószedő.

⁹⁶⁵ Földesúri kiadásokra.

⁹⁶⁶ Vérdíjában elmarasztalták, megbüntették.

⁹⁶⁷ Vád alapján.

1785. január 21.

Bognár Miklós szabad személyly, hogy Korponai János agyas hazát feleségével való barátságával meg ferteztette szeme láttára maga is meg esmeri, felesége sem tagadja; a Legény mint olyan személy más-hoz köteles személyel szövetkezett 40 pálczára ítéltevéen Korponainé a Törvényszékre halasztatván, jó kezességén ki fog eresztetni.

Tjk. 1785. 174. – Sz. K. j.

1785. január 21.

Varga Sára Kőrösi termés feshlött erkölcsiért már két izben is megbüntettetvén s ki csapatván, a városra való be jövetelével most a Kapitány Ur szállásán való katonának pénzét és oráját el lopta volna hanem rajta kapatott volna, terhes volta miatt a testi büntetésnek el viselésére elégtelen lévén, Kurva Joska által megnyiretvén ujjolag ki kolompoztatott.

Tjk. 1785. 174. – Sz. K. j.

1785. február 5.

(Csehországi) Vagstatbeli Városnak ... siralmas ... (jég és zajlás, áradás okozta tönkretetele s a porosz háborúk által is pusztulásra jut-tatott állapotának fölsegítésére a köz 6 aranyat ajánl s a templomok-ban felhívják a népet adakozásra.)

Tjk. 1785. 182. – Sz. K. h.

1785. február 11.

Tot Imre Balog Pál béresse gazdájának Csődörbe⁹⁶⁸ valo tanyáján szombati napon a kaszásokkal kin maradván, olly parancsolatot vett Gazdájától, hogy a kiküldendő ökröket szemel tartsa ...

Tjk. 1785. 183. – Sz. K. h.

1785. február 22.

Kocso Istvánnak Vacsi tanyáján minden porrá égvén, szánakszásra (I) méltó állapotját a B. N. Tanács eleibe terjesztvén instált mind ada-jának, mind két esztendőbeli arendajanak relaxatiojáért.⁹⁶⁹

⁹⁶⁸ A mai Méntelek helyén lévő pusztá.

⁹⁶⁹ Elengedéséért.

(Az adót el is engedik -- felterjesztvén a vármegyéhez --, de az árendát nem, mivel) senki terhét más magán kívül nem viselheti.

Tjk. 1785. 188. – Sz. K. h.

1785. március 4.

1. Uri Tot András Tot Pálnéval a szomszédoknak nem keves botrankozására edgyütt lakván, mivel vétkes barátságának nyomai vannak, azon kívül még hasonló botránkozásra szolgáltatva azzal is alkalmasot, hogy

2. Frater Pistának ki Lovas Ilussal már régtől fogva törvénytelen eletekről vadoltatott maga házánál nem csak helyt adott, hanem még az istállóba be is rekesztette ... Tot Andrást eltiltják a háztól ... Ezen kívül Tot András és Frater Pista mind ketten 24 pálczákra, Tot Pálné mint különben is bordély hazat tarto 12 korbacsokra büntetettek.

Tjk. 1785. – Sz. K. j.

1785. április 1.

Erdődi György bognár mester bizonyos inast úgy fogadott fel hogy ötöt inasi esztendeinek el töltése után mivel maga a Szolnoki Czehbe volna, azon Czehnél fogja fel szabadítani, most pedig hogy azon kötelességét véghez vinné itt a Varosi mesterek előtt ajanlya. De mivel itt nekik Czéhbéli privilegiumok nincsen, az inas pedig vandorlásával akamá mesterségét tökéletességre vinni, ki ha Czehalistaknal fel nem szabadíttatnék, felő hogy a Varoson kívül munkát nem kapna. Azért hogy igyekezetiben az iffy kárt ne vallyon, annyival inkább, hogy a Contractus⁹⁷⁰ a Contrahenseket⁹⁷¹ akképpen kötelezné, a mint contraháltak, Erdődi György köteleztetett. hogy inassát a Czehnek Szolnokon be mutassa.

Tjk. 1785. 202. – Sz. K. h.

1785. április 2.

Az iffy asztalos mesterek panaszkodtak azon, hogy a regibbek magok közt minden Privilegium nélkül Társaságot tartanának és őket ha nem ha a regi szokás szerént remeket nem készítenek és bizonyos summa penzt le nem tennének, magok társaságokba nem csak bé nem akarják, de még inassaikat sem engednék fel szabattani (sic!). Legényeiket pedig azzal kecsegtetik, hogy az úgy mondatott

⁹⁷⁰ Egyezés, szerződés.

⁹⁷¹ Szerződő fél.

Kundsaffal el nem eresztenék, ha nem ha náluk szolgálának, a kik pedig náluk mint iffjabbaknál szolgálának, a midőn ő Hozzájuk műhelybe állanak, büntetnék ...

Felsőleges urunk eddig valo kegyelmes rendelkezéseiben egyenes akarattját mind nyilván ki jelentvén azzal, hogy maga Tartományai-ban minden féle mesterségnek szabad folyást engedett, mind pedig azzal, hogy a Currensokban⁹⁷² nyilván közönségessé tétette, hogy miután Ujj Privilegiumokat⁹⁷³ adni nem fog, a régieket pedig nem fogja meg erősíteni. És ámbár ezzel ugy láczik hogy a kiknek Privilegiumok eddig volt, azokat meg hagyta, mind az által, hogy a kiknek el vétetvén más helyébe nem adodott, azzal elébbeni ususokban⁹⁷⁴ meg nem erősítették, és abban semi erősséget senki magának nem tart-hat. Annyival inkább hogy az itt valo Mestereknek addig valo szabad-ságok más Városiak Privilegiumától kölcsönöztetett magok is meg eszmérik, mely egyáltalán fogva tilalmas. Ekképpen az ususok tilalmas kölcsönzött Privilegiumon fundaltatván,⁹⁷⁵ annyival inkább hogy mind eddig is abban minnyajan meg nem egyeztek, minek utanna a fundamentumtól meg fosztattak azon magoknak semit nem epithetnek... inast ki ki magának nem csak tartson, de maga attestatuma⁹⁷⁶ mellett szabadossá tehessen... (Az öreg mestereket megintik, hogy többé tehát hasonló "excessusokat"⁹⁷⁷ ne tegyenek.)

Tjk. 1785. 204-205. – Sz. K. h.

1785. április 2.

Az Kerekjárto Mesterek hasonlokeppen instaltak azon hogy ők is, mint az Asztalosok, inasokat szabadithassanak, magok között Legényeket is tarthassanak. Kik mivel hasonlo modon eő Felsőségének Ke-gyelmes rendelése ala esendők, attol el nem zárattathatnak, azért ők is az asztalosoknak ki adott rendeleshez tarthatták magokat az ina-sok és Legények iránt.

Tjk. 1785. 205. – Sz. K. h.

1785. április 20.

Az árendás Zsidok, arendás esztendejeknek el töltével instáltak esztendeiknek ki terjesztésevel az arendatorságban meg tartani, kerések az száz, azaz 100 forint arendának le fizetesével az 1777. 30. May költ Contractus⁹⁷⁸ ereje mellett applacidaltatott.⁹⁷⁹

⁹⁷² Körlevelekben.

⁹⁷³ Itt: céhszabályzat.

⁹⁷⁴ Gyakorlatban.

⁹⁷⁵ Alapul.

⁹⁷⁶ Tanusítvány, bizonyítvány.

⁹⁷⁷ Túlkapás, kihágás.

Tjk. 1785. 212. – Sz. K. h.

1785. április 30.

(Határújtást tartnak Lajos⁹⁸⁰ és a város között, amelyre a Jászberényi bírák kérésére két senatort kiküldenek) olly instructioval,⁹⁸¹ hogy ha igaz az a mint referaltatik,⁹⁸² hogy a határt a marha járásba bellyebb hozták, mint rendessen tartatott az előtt ne renoválljak⁹⁸³ mind addig mig annak valóságos Locabilitassa nem legitimaltatik.⁹⁸⁴

Tjk. 1785. 216. – Sz. K. h.

1785. április 30.

Határjárást tartanak Bugac és Bócsa között május hó 3-án, amire két senatort kiküldenek.

Tjk. 1785. 216. – Sz. K. h.

1785. május 3.

Varga Palko, a Nemesi Praerogativanak⁹⁸⁵ diszességére és a jó ösztönző erejével a maga zabolatlan indulatának meg veszésére vissza elvén, egy szegény Aszszonyt öszve sarkantyúzott annyira hogy az ver lábán fojdogalt, de több erkölcstelenségeinek is tetemes nyomait hagyván, hogy ifjuságot meghalado feslettségnek eleje vettessen és meg gyenge idejében meg tanullya azt hogy a Nemesi praerogativa eppen az ő cselekedeteivel ellenkező légyen és hogy ezen jussal előknek is határ vettethetik, meg határozatott, hogy minden excessusai⁹⁸⁶ egy csomoba vétetvén azok terheletésére ki kerestessenek.

Tjk. 1785. 217. – Sz. K. h.

⁹⁷⁸ Szerződés.

⁹⁷⁹ Jóváhagy.

⁹⁸⁰ Lajos és Mlze puszták a Jászkunság részét alkották.

⁹⁸¹ Utasítás, felhatalmazás.

⁹⁸² Beszámol.

⁹⁸³ Ne újítsák meg.

⁹⁸⁴ Helyét törvényesen nem rögzítik.

⁹⁸⁵ Előjog, kiváltság, megkülönböztetés.

⁹⁸⁶ Túlkapásai, kihágásai.

1785. május 20.

Többen vannak száznál kik azt állítják, hogy a múlt nyáron Balotanál a Sásák vesztésére ők is oda voltak, faradtságoknak jutalmazására még sem kaptak semmit is jó lehet mások ki elégítették. (Mivel azonban az odavoltak névsora elveszett, a velük volt tizedeseknek kell megállapítani, hogy kik vettek részt a sáskaírtásban, hogy a vármegye rendelése szerint megjutalmaztassanak.)

Tjk. 1785. 221. – Sz. K. h.

1785. május 27.

Bozsó János, a város szilaj csikainak meg szelidítésére elől állíttatván, mint hogy lábának szerencsétlen el törése éppen ezen csikok miatt történt, egész bére ki fog adattatni, a borbélynak Curaja ex publico⁹⁸⁷ ki fizettetni, és Szemellyetől való adaja, mint hogy maga munkára alkalmatlan el fog engedtetni.

Tjk. 1785. 224. – Sz. K. h.

1785. június 7.

Határjárást kérnek a szegediek június 14-re, amelyhez két senatort deputálnak.

Tjk. 1785. 228. – Sz. K. h.

1785. június 14.

Neiszer Tamás Varga Legény a Concivilisatioért instált.⁹⁸⁸ De mivel Városunk Német Vargák nélkül nem szükölködik, kik közül ketten a Contributiot⁹⁸⁹ is alig tudgyak mestersegekkel meg szerezni, azért hogy azok az Instansnak be vételével tellességgel éhel halova ne légyenek, és tetemes adosságaiknak approdonként leendő ki fizetésében ne gátoltassanak szerentséjét az Instans ezen mesterséghez alkalmatossabb helyen keresse.

Tjk. 1785. 232. – Sz. K. h.

⁹⁸⁷ A város pénztárából.

⁹⁸⁸ Letelepedési engedélyt kér.

⁹⁸⁹ Adót.

1785.

Stedel György tiroli származású festőt lakosnak beveszik.

Tjk. 1785. 241. – Sz. K. h.

1785. július 8.

(Vári Andrást három éve eltiltották attól, hogy a lakosok ügyét fel-fogja, mivel csalfaság bizonyult rá, és instanciái mocskolódó hangúak voltak. Most kérelmére és feltételeken) a silentiáruság⁹⁹⁰ alól (felszabadítják).

Tjk. 1785. 242. – Sz. K. h.

1785. július 8.

Ő Felsege Kegyelmességének jeleit a ménes tartásban már az iden is adván, bővebb kegyelmeinek tapasztalására közönseggé tenni méltóztatott, hogy a kinek kedve tartja mindenkinek kanczát fog osztogatni olly kötelesség alatt, hogy mindeniket egy 4 fű Remonda csikoval váltsa fel, melly Kegyelemben hogy Városunk is részt végyen, fog jelentés tiz kancza eránt szolgál Biro Urunknál tétetődni.

Tjk. 1785. 244. – Sz. K. h.

1785. július 8.

Ör(eg) Tegzes Gergely deferaltatván,⁹⁹¹ hogy Nemesi praerogativájának⁹⁹² színe alatta Tizedeseknek, megintések után is a Varosnak védelmére czélzo város rendelési ellen egő pipával jama az haza előtt, de már több esztendőktől fogva egy ataljában minden némű szolgálatok és terhek alol ki huzná magát; mely panasz végett a Polgár hozzája ki küldetvén, a végre hogy valosaggal a Becsületes Nemes Tanácsnak hívását meg vetvén, hogy valosaggal a Becsületes Nemes Tanács rendeletei ellen járjon, ezzel meg bizonyitván rendeltetett hogy meg intessen arról hogy ha magát ezen panaszok alol a kész szolgálattal fel nem menti, és szolgálattyaival magát nem legitimallya effective⁹⁹³, mind más refratariusokat.⁹⁹⁴ az arendas pusztakkal való szabadsága szerént fog banni a Becsületes Nemes Tanács.

⁹⁹⁰ Titkon íródeák vádja alól, zugíródeák vádja alól.

⁹⁹¹ Vádolja.

⁹⁹² Kiváltságának

⁹⁹³ Ténylegesen nem bizonyítja.

⁹⁹⁴ Engedetlen, makacs ellenszegülő.

Tjk. 1785. 243. – Sz. K. h.

1785. augusztus 22.

Miskolczi Miklósnak ... megengedtetik hogy udvarán számosabb sertéseiket hizlahasson, de a színeket és ólaikat úgy intézze, hogy az uczára mint deferáltatott⁹⁹⁵ s. v. a ganéjok ki ne folyjon ...

Tjk. 1785. 252. – Sz. K. h.

1785. szeptember 6.

Nemes Varga István a Tekintetes Törvényszekre egy mocskos Instantiat advan be ellenünk mind azért hogy tölle el vétetett Sz. Királyi portajat vissza nyerhesse, mind pedig hogy magát egyebb Lakosoktól distingvalván⁹⁹⁶ a köz terhektől ment lehessen, hogy restantiainak⁹⁹⁷ egybe szedésekkel a mi nemü felelet már készült, Tekintetes Praeses⁹⁹⁸ Urnak praesentaltasson⁹⁹⁹ meg határozatott.

Tjk. 1785. 255. – Sz. K. h.

1785. szeptember 16.

A Fehér Loi Csardánk a szerencsetlen egés által elpusztulván reperaltatasa olly modon comittaltatott, hogy ... azon nagy sűrűségnek meg gatolására melly azon a részen vagyon ... Cséplő Antalnak fundusa hozzá vétessék.

Tjk. 1785. 256. – Sz. K. h.

1785. szeptember 17.

Mivel a város sok jövevény emberekkel annyira megszaporodott, hogy majd csak nem külföldiekkel fordul fel ... s e jövevényeknek lehet tulajdonítani az gyulladásokat, tolvajlásokat, ezek munkával nem foglalkoznak, feslett életet élnek, a felséges parancsolatok szerint is elrendelik, hogy senki házánál idegent (6 forint vagy 12 kemény pácza büntetés alatt) ide értvén a fonyó lányokat is, bé ne fogadjon.

⁹⁹⁵ A vád állítja.

⁹⁹⁶ Megkülönböztet.

⁹⁹⁷ Tartozás, hátralék.

⁹⁹⁸ Elnök, vezető.

⁹⁹⁹ Bemutat.

Az esküdtek pedig a magok tizedjét váratlanul megvizsgálják, hogy gyanus embereket összeszedhessék.

Tjk. 1785. – Sz. K. j.

1785. szeptember 20.

Groff Lokedelli Hadnagy Ur Commendans Stegner Kapitány Umak parancsolattyaából meg jelenvén detegálta,¹⁰⁰⁰ hogy a Hranyo házatol katonáikat nem tartoztathatnák, a hol resz szerént palinkát mérnek, rész szerént rosz személyek tartozkodnának. Ezert orvoslását kérvén, meg parancsolattott Hranyonénak hogy addig is mig háza a regibb determinatio¹⁰⁰¹ mellett exequaltatik,¹⁰⁰² az illy személyeket el tiltsa. Meg intetett Zsido Antal Felesége is hogy a botránkozás kedviért ezen-túl más szállást keressen.

Tjk. 1785. 259. – Sz. K. h.

1785. szeptember 30.

A Bugaczi Székesek¹⁰⁰³ eránt jelentvén magokat Bako János, Pácsa János és Harsányi István, hogy azokat könnyű árendába ki vehessék, mint hogy az több szegények élelmek megszerzését megakadályoztatni láttatik, azért hogy azok ettől meg ne fosztassanak, instantiajok seponaltott¹⁰⁰⁴ ugyan, de más vidékiek ellen, mint magunk Lakosinak assistentia resolvaltattott.¹⁰⁰⁵

Tjk. 1785. 262. – Sz. K. h.

1785. október 31.

A Tizedesek bé hivattatván, meg parancsolattott nékiek, hogy az uczák közepén található megüresített vermetek, akár jók akár roszak, minden személyre való tekintet nélkül ő Felsőségének kivált most ujjolag publicalt¹⁰⁰⁶ Parancsolattya szerént bé vágassák, és ha valaki ellent allani akarna, fog neiek assistentia¹⁰⁰⁷ is adattatni.¹⁰⁰⁸

¹⁰⁰⁰ Felemleget.

¹⁰⁰¹ Rendelet.

¹⁰⁰² Végrehajt.

¹⁰⁰³ Sziksó, más néven széksó gyűjtéssel foglalkozó személyek, akik a szikes tavak kiszáradásakor nyaranként a szappanfőzéshez használt lúgos anyagot összesöprik és értékesítik.

¹⁰⁰⁴ Mellőztetett.

¹⁰⁰⁵ Sgítségként kinyilvánít, elkötelez.

¹⁰⁰⁶ Közzétett.

¹⁰⁰⁷ A közhatalom részéről számukra segítség.

Tjk. 1785. 266. – Sz. K. h.

1785. november 15.

Biro Istvánné deferáltatván, hogy szomszédjainak botránkozására jó idejen ezen káromkodo szokra fakadott nem tudatik mi okbol: s. v. b. a Kabi teremtésit az anyadnak, mely eránt citaltatván, a midön kerdore vétetett, egyenessen ugyan nem tagadta, hanem hogy reá nem emlékeznék magát a feledékenységgel mentegette: melyből ki hozható, hogy már a káromkodásra, jól lehet józan életü légyen, ugy rea szokott, hogy eszre sem veszi, mikor mind Istenét serti, mind felebarattját botránkoztattya, mellyre hogy jobban rá emlékezzen 24 órányi arestomra büntettetett.

Tjk. 1785. 268. – Sz. K. h.

1785. december 30.

Spanyik Miklos PasztoInai termés, Hentes Szek Arendalassal szolgálatban lévén, hogy az ő gondatlansága miatt szarmazott a tűz abból gyanittatik, hogy ő volt utolso ki a padlásón járt a pipások között ezért a vigyázatlanságáért arestomon kívül kemény 15 pálczákra büntettetett.

(Ugyanakkor még három ember kap 15-12-10 pálcát gondatlan pipázásért, hogy a) rettentő mindennapi példákra emlékezzenek.

Tjk. 1785. 278. – Sz. K. h.

1785.

... most hogy tomborájokon hur nem volt – nem tánczolhatván ...

Tjk. 1785. – Sz. K. h.

¹⁰⁰⁸ Az egyes vermek befogadó képességét érzékelteti az alábbi néhány adat.

1788-ban "...Kardos Ferenczné panaszt tett hogy a mult éjczaka a vermét fel bontták és 30 vékányi búza kára történt, gyanúja van Tenyinére, hogy az ő háza előtt lévén a verem azt az ő tudtával kellett cselekedni." Sz. K. h.

1795. január 23-án: a tanú vallotta, hogy Bimbó János tanyáján két veremben 115-115, a harmadik veremben 120 véka zab volt. Sz. K. h.

1795. november 2. "Máté Szabó Jósefet vádolja Bozó István, hogy most Karácsonykor léssen 3 Esztendeje a Városon kívül fekvő egy 110 Vékás vermét fel bontván, abbul minden zabját el lopta."

1801-ben: "Fragó Istvány Puzder Nagy Istványnak a vermét a Tanyáján titkon fel bontván abbul száz véka búzát ketten el loptak Boros Péterrel..." Sz. K. h.

1801. február 7-én Fodor Pál tizedes jelentette, "... hogy péteri tanyájáról Demeter nap (október 26.) után egy héttel a kanásza egyedül lévén, ott egy verméből el lopattatott mintegy 50 véka árpája..."

1786. január 21.

A Vacsi Puszta már Geometra¹⁰⁰⁹ Herczeg Péter Ur által fel mérettetvén, az Arenda be szedésének és ki vetesének jobb moddal lejendő meg orvoslására hogy a Monostori Mérték szerint fel osztassék meg határoztatott.

Tjk. 1786. 286. – Sz. K. h.

1786. január 21.

Bem Pál istalloja mellyet Somodi Mihálynak arendába ki adott, ki gyulladván, mint hogy gyakran pipával tapasztaltatván ökrei körül erről megintetett ... hogy Bito Fahoz ki köttetvén, vétkének feje felibe valo ki irássával kivürül 15 palczakat végyen rendeltetett.

Tjk. 1786. 287. – Sz. K. h.

1786. február 14.

Kerti Szabó János instált, hogy magát a veteményes kertek között való Gunyhójába meg huzhassa, beteg feleségével (nem engedtetik meg neki.)

Tjk. 1786. 297. – Sz. K. h.

1786. február 21.

Tarczalai Sámuel beadott instantiajaban panaszolkodott azon hogy Hetneki István az ő Legényet elcsalta volna, ezért instalt Legenyenek vissza adatásaért, anyival inkább hogy már ez nem első cselekedete volna. Mely végre mind a Legény, Mind Hetneki István be állittatván mint hogy a Legeny azon kötelességenek eleget tett hogy maga helyébe mást állított, a pedig nem probaltathatott¹⁰¹⁰ hogy el csalattatott volna, mert a borbely Legenynek ha teczik minden héten ki telik esztendeje. Itt pedig mind eddig közöttök szokásban volt, hogy Helyben mindenki költözés nélkül változtathatta műhelyet a Legeny Hetneki Istvannal meg hagyatott ez uttal.

Minden további valo viszalkodasoknak el háritására, mind azon által állando meg tartásra végeztetett hogy a Legenyeknek tartásában más jó rendelésű Városokban valo Czehalis Borbélyok szokásaikhoz alkalmaztassék magokat.

¹⁰⁰⁹ Földmérő.

¹⁰¹⁰ Nem bizonyították be.

Tarczali Samuelnek azon kérésének hogy Hetneki Legenyt ne tartasson, hely nem adhatván, mind azért, hogy attól a mostani rendeletek sem tilalmazznak, mind azért hogy a Publicumnak¹⁰¹¹ szükséges a Legenyek tartása.

Tjk. 1786. 301. – Sz. K. h.

1786. március 24.

11. Tarczali Sámuel mint examinatus chyrurgus,¹⁰¹² a többiek ellen panaszolkodván, hogy ámbár examinatusok nem volnának, még is oly kúrákra eresztik magukat, melyek tőlük eltiltattak, mely végre recursust¹⁰¹³ tévén ezen ns. Vármegye physicusaihoz,¹⁰¹⁴ praesentalta¹⁰¹⁵ azon instructiot,¹⁰¹⁶ melyet az ő regulatiójokra exoperált.¹⁰¹⁷ Ez azért Hetneki István előtt felolvastatott, hogy magokat mindnyájan ahhoz alkalmaztassák. Ezen istructio azonban in origine pro directione az archivumba reponáltatván,¹⁰¹⁸ in paribus¹⁰¹⁹ nekik ki fog adattatni.

Tjk. 1783- 1786. 317. – Szilády K. m. B. LXXII.

1786.

Alexovics Joseff (Nyitramegyéből, Tapolcsánról való szappanos mesterlegényt lakosnak beveszik, úgy) hogy egyedül mesterségére tamaskodván, a várost jó gyertyával tarcsa.

Tjk. 1786. 322. – Sz. K. h.

1786. április 12.

Zsengellér Mihály, mint a Város diszességére vigyázó Strasa mester mellé rendelendő két subáternatusainak¹⁰²⁰ fizetések huszon öt forint

¹⁰¹¹ A közösségnek, a lakosságnak.

¹⁰¹² Vizsgázott sebész, borbély.

¹⁰¹³ Folyamodvány, fellelbbezés.

¹⁰¹⁴ Orvos, természettudós. Egyetemi végzettséget szerzett, míg a chyrurgus, az érvágásra és kisebb sebészeti műtétekre engedélyt kapó személy valójában csak borbély mesteri képesítéssel, de nem ritkán igen nagy gyakorlati ismeretekkel rendelkezett.

¹⁰¹⁵ Bemutatta.

¹⁰¹⁶ Utasítást.

¹⁰¹⁷ Szabályzatukra kieszközölt.

¹⁰¹⁸ Eredeti formájában utasításra a levéltárba helyték.

¹⁰¹⁹ Másolatban.

¹⁰²⁰ Alárendeltjei.

kész pénzben, és ugyan anyi szamu véka életben¹⁰²¹ határozottatott meg.

Tjk. 1786. 327. – Sz. K. h.

1786. április 28.

Mint hogy a Város rész szerént reparatiokkal,¹⁰²² rész szerént pedig ujj épületek tételivel terhelhetnek szüntelenül, a Faragoknak pedig vagy éppen nem, vagy pedig késedelmes megjelenések miatt, ezekben hátra maradás tapasztaltatnék, ezen folyo Ezstendőben allandokeppen, minden elöl fordulható munkára Monus János faragonak 250, azaz két száz ötven Rh forintokért úgy állítottott bé, hogy harmad magával szüntelen a Város házához dolgozzon s dolgoztasson, ide értvén a Varosnak nádas épületteyeinek is reparatioját és készítettését.

Tjk. 1786. 2. – Sz. K. h.

1786. április 29.

(A mult napokban lakosul bevett Alexovics György szappanostól lakosnak való bevételét visszavonják, mivel Lubi Joseff volt mesterénél hamis kulccsal felnyitotta a pénzes almáriumot annak idején. Utasítják, hogy ott keresse szerencsáját, ahol még ismeretlen.)

Tjk. 1786. 4. – Sz. K. h.

1786.

(Ocsai András könyvkötő legényt lopással vádolják.)

Tjk. 1786. 6. – Sz. K. h.

1786. május 2.

Móriczgát és Monostori puszták között valo Határoknak, ha lehet felállítására és Reambulatiojára¹⁰²³ (3 senatort, egy notariust és Herczeg Péter) geometra urat (kiküldik).

Tjk. 1786. 5. – Sz. K. h.

¹⁰²¹ Kenyér gabona.

¹⁰²² Javításokkal.

¹⁰²³ Körtuljárására, hatájarására.

1786.

Hajagos József Joty Istvánné által vádoltatván, hogy ... sarkantyújával két ajakát felhasította ... ez magát azzal menté, hogy pénzét a csizmájából ki akarta volna lopni, minek utána a hólyagot csizmája mellől ki húzta volna, kése is azon hójagban lévén ...

Tjk. 1786. 5. – Sz. K. j.

1786. május 19.

Felsőges Urunknak újabbi Parancsolattyához kepest a Hataroknak meg tekintésere és Sectiokra¹⁰²⁴ lejendő fel osztasara ki küldetett Insenner¹⁰²⁵ Tiszt Urak meg jelenvén, kívántak olly adjungendus¹⁰²⁶ urakat, kik a Hataroknak mutogatásában segítséggel lennének, mellyhez képest ezen munkának jobb rendel lejendő végre vitele Bano Janos és Iffj Deak Mihály Urainknak edgyik Notarius Urral concredaltatott.¹⁰²⁷

Tjk. 1786. 15. – Sz. K. h.

1786. május 19.

Szent Király és Alpári Pusztáknak fel méretése hogy valamint a többi ugy ezek is continenti¹⁰²⁸ meg essen Geometra Herczeg Péter Umak által adatott.

Tjk. 1786. 15. – Sz. K. h.

1786. május 30.

(Megújítják a szegedi határokat is, továbbá, mivel) ezen Pusztaszéri Pusztákon a Mindszenti járásnak sem lévén bizonyos edgyesség szerént készült határa (ide is deputatiót küldenek ki).

Tjk. 1786. 21. – Sz. K. h.

¹⁰²⁴ Szakasz, szelet.

¹⁰²⁵ Mérnök.

¹⁰²⁶ Mellé rendelt.

¹⁰²⁷ Concredal: megbíz.

¹⁰²⁸ Polyamatosan, összefüggően.

1786. május 30.

... mint hogy a Nemesi Praerogativajokka¹⁰²⁹ vissza előknek excessusuk más egyebb lakosoknak is a Vakmerően valo kurta korcsmálkodásra szolgáltatott alkalmatosságot, kik már az Uri Székben is faladattak és erántok mind eddig sem jött semi orvoslás, iffj Deak Mihaly és Notarius Ladanyi Gergely Urak deputaltattak, mindenféle mutivumaiknak deductiojára.¹⁰³⁰

Tjk. 1786. 22. – Sz. K. h.

1786. június 12.

A mostani földmérésbeli környül állásokhoz képest szükséges lévén a Földes Uraságoknak is vagy megjelenések, vagy commissiojok,¹⁰³¹ már egyeb fele Postán expediáltván¹⁰³² a Levelek, Selmeczre Bodonyi Janos expediáltatott Tekintetes Veigh Samuel Urhoz mint a Méltóságos Groff Kohary Ház Plenipotentiariussához,¹⁰³³ a végre, hogy akarattjáról való tudósítást mint hogy a Terminus¹⁰³⁴ igen rövid, hamarabb meg hozhassa.

Tjk. 1786. 26. – Sz. K. h.

1786.

Here Jánosné lud lopáson éretettvén és magát mint ferje utann Nemes személy önként a Magistratus büntetesnek alaja advan addig valo arestoma büntetsebe tudatván, szabadon eresztetett.

Tjk. 1786. 30. – Sz. K. h.

1786. június 23.

Monostorrol a Hagatás mellett valo katonák ideje már el telvén, hogy a Computus¹⁰³⁵ alkalmatosságával az ott volt katonának discretive¹⁰³⁶ a közlegényeknek egy egy forint a káplárnak pedig egy arany adasson meg határozatott.

¹⁰²⁹ Előjog, kiváltság.

¹⁰³⁰ Itt: tanulság levonására.

¹⁰³¹ Megbízottjuk kiküldése.

¹⁰³² Kiad, továbbít.

¹⁰³³ Teljes jogkörrel felruházott földesúri megbízott.

¹⁰³⁴ Határidő.

¹⁰³⁵ Számadás.

¹⁰³⁶ Figyelmességből, ajándékként.

Tjk. 1786. 31. – Sz. K. h.

1786. június 27.

Gere András ellen panaszt tettek némely szegén Totok, hogy őket a múlt héten kaszálni öt garassal hitta azomban négy garasnál többet fizetni nem akar.

(Kötelezik az 5 garasok fizetésére.)

Bjk. 1786. 267. sz.

1786. június 28.

Vérsegi Kata Borbély Tarczali Sámuel által deferáltatván,¹⁰³⁷ hogy sem a bábaságra hittel nem köteleztetett volna meg is gyakorolna, sőt minnyajan el lévén tiltva a gyógyítástól, mégis most keze alatt levő patiensének gyógyításába egyelítette volna magát és egyszeri bé kötözésért egy Taller fizetést mindjárt fel is vett volna. E végre bé hivattatván, minthogy még eddig lappangolva lévén gyogyitonak nem is esmértegetett és így annak gyakorlasatol meg sem tiltatott, a büntetéstől ugyan fel mentetett, el tiltatott mind az által mind a gyogyitastol mind pedig a bábaságtol, és annak vissza adására köteleztetett, a mit gyógyításért gyogyitasnak színe alatt kicsalt.

Tjk. 1786. 32. – Sz. K. h.

1786. július 5.

(Maar Mihály, ausztriai fi, festőt lakosnak beveszik, mestersége szabad folytatására), festendő portékáinak vég számra lejendő el adása nem difficultáltatván.¹⁰³⁸

Tjk. 1786. 35. – Sz. K. h.

1786. július 21.

A föld mérésének acceleratiojára,¹⁰³⁹ a Szöllős gazdak Toth Imre Ur által fognak rendbe szedetni, hogy így a Gazdák is tudják magokat időhöz szabni, t.i. mikor kellyen várni a föld merő Urakat a fassioknak¹⁰⁴⁰ ki vételére.

¹⁰³⁷ Vádol.

¹⁰³⁸ Kifogást nem tesznek, nem akadályozzák meg.

¹⁰³⁹ Meggyorsítására.

¹⁰⁴⁰ Vallomás.

Tjk. 1786. 37. – Sz. K. h.

1786. augusztus 7.

(Dobos Ilona tanuvallomásából:)

Koncz István Urtól hallottam, hogy ő kelmét Nyergesné meg nyomta volna, sőt a Bérese is kívül az Udvaron eljajdult, mely jajdulásra kiment ő kglme és kérdezte a Bérest mi lelte? Kire a Béres felelt. Ehen az ördög atta Nyergesné az eszter héjáról reám akart ereszkedni, mad által verem a Vasvillával és annak utánna maga Koncz István Ur hogy Nyergesnéhez el ment volna, hogy véle többé ezt ne cselekedné, mivel másként "békötözi kamrájának ajtoját és belé égeti" beszélteni halottam ... és az oltától fogvást volna rosszul az kglme gyermeke ... mivel Nyergesné meg rontotta.

Tjk. 1786. 823-824. – Sz. K. j.

1786.

Hetneki Istvány és Bolás János mint nem examinatus Chyrurgusok,¹⁰⁴¹ hogy az examinatusokat illető operatioktul magokat meg tartásá ad moneáltattak.¹⁰⁴²

Bjk. 1786. 321. sz. – Sz. K. h.

1786. augusztus 12.

Balog Tót János panaszt tett Zsebők Jánosra, hogy az életit nyomtatni fel fogadta az őszit ugyan 8-dán, a tavaszit 7-dén, de a Tavaszit el nyomtatván az őszit rajta akarja hagyni, azért hogy ez alább való lévén nem fizet jól.¹⁰⁴³

Tjk. 1786. 381. – Sz. K. j.

1786. augusztus 19.

Az Arendás Zsidok panaszul fel tévén hogy a városra minden féle jövevény zsidó be jöven, minden nállok való jelentés nélkül itt nem csak magokat meg huznák, de még az ő praejudiciumokra¹⁰⁴⁴ legyeneket is tartanak, instáltak, Contractusok¹⁰⁴⁵ mellett lejendő

¹⁰⁴¹ Nem vizsgázott borbély-sebészek.

¹⁰⁴² Figyelmeztették őket.

¹⁰⁴³ Megjegyzés: Zsebőköt a vállalt munka elvégzésére kötelezik.

¹⁰⁴⁴ Kárakra.

protectiojokért.¹⁰⁴⁶ Kiknek ki tanulásokra szükséges lévén az itt valoknak seriese,¹⁰⁴⁷ megparancsoltatott nékik hogy minnyajokat irásba be adják, hogy ekeppen Contractusok mellett megerősíttethessenek.

Tjk. 1786. 42. – Sz. K. h.

1786. augusztus 25.

A Vagó közin valo csöszöknek a földmérőkkel tapasztalt hűséges faradozasok, instantiajokra egy egy par csizmával fog renumeraltatni.¹⁰⁴⁸

Tjk. 1786. 45. – Sz. K. h.

1786. szeptember 5.

... Polyák Pál, Kocsis József és Toth Jóska Takács Mihályné dinnyéjére erőszakosan reá ütven nemcsak tetemes kárt tettek benne, de magokat az őrzőket is a Tanyáról el kergették ...
(20-6 pálcát kapnak.)

Tjk. 1786. 49. – Sz. K. h.

1786. szeptember 15.

Herrhirger Mátyás péket, a félegyházi pék fiát, lakosnak beveszik.

Tjk. 1786. 53. – Sz. K. h.

1786. szeptember 26.

Garai Istvánné deferaltatván,¹⁰⁴⁹ hogy a Szolnoki Korcsman dühössen ferjere támadván, az ott ott késértendő ételt vass fazekastol az utczára kivágván, az egész uttcza hallatára és botránkozására fene és kutya teremtettével káromkodott ... minthogy ebből világos hogy a minapi Tekintetes Sedrialis Sententia¹⁰⁵⁰ néki nem jobbulására, hanem inkább a rosszban valo megátalkodására szolgált, szoptatos

¹⁰⁴⁵ Szerződésük

¹⁰⁴⁶ Támogatásért.

¹⁰⁴⁷ Rendje.

¹⁰⁴⁸ Jutalmaztatni.

¹⁰⁴⁹ Vádol.

¹⁰⁵⁰ A megyei bíróság ítélete.

volta miatt alkalmatlan lévén a Testi büntetésnek el viselésére, mostani Isten káromlásáért egy holnapi kemény arestomra úgy büntettetett, hogy abból munkára se eresztessen ki. azomban szerdán és szombaton kenyéren és vizen bötöllyön és az által Istent a kit meg bántott, megengesztelni igyekezzen.

Tjk. 1786. 55. – Sz. K. h.

1786. október 5.

Bala Mihály, most Sigrái István Ur Köntsögi majorossa ... allaturalis substantiajat¹⁰⁵¹ megtérittetni ... kívánta ...

1786. 78. – Sz. K. h.

1786. október 6.

Schikk Józseff Rozsnyai termés mézes kalácsos instált, hogy tanult mesterségének szabados fojtatása mellett Lakosnak bévétetnék, mint-hogy pedig mézsernek árulása még a vásárosoktól is Privilégiumuk mellett eltiltatott, ez neki is egyátallyában a városon tilalmas lesz ... egyébként ha magát kellőképen legitimálja,¹⁰⁵² beveszik.

Tjk. 1786. 78. – Sz. K. j.

1786. október 10.

Halasiné méh semek alattomossan valo arulásaban kapattatván mint kurta korcsmáros meg árestáltatott, mely eddig szokatlan lévén, mint hogy még a vásárokon is ennek árulása tilalmas, ezen cselekedeteiért 24 orai arestomra büntettetett.

Tjk. 1786. 61. – Sz. K. h.

1786. október 10.

A régi Statutumai a Városnak a juhok tartásában jövő vasárnap Tized Gyűlésben fog republicaltatni,¹⁰⁵³ hogy ki ki juhait nyájjara verje, mert azon kívül, hogy a kurta falkák tartása a Publicumnak¹⁰⁵⁴

¹⁰⁵¹ Hozományból eredő vagyonát.

¹⁰⁵² Igazolja.

¹⁰⁵³ Újra kihirdet.

¹⁰⁵⁴ A város lakosságának.

tetemes kárára vagyon, azon rendelés ő Felsége által is ratificáltatott.¹⁰⁵⁵

Tjk. 1786. – Sz. K. h.

1786. október 20.

... referáltatván,¹⁰⁵⁶ hogy Timár Rusa Borbély András feleségének egy hassal négy gyermeke született egy Leány és három fiú, Borbély Tarczali Samuel pro experiendo Casu exmittaltatott¹⁰⁵⁷ ki referálván hogy mind a négy idős lévén reménység lehet hogy fel neveltethetnek, azért rendeles tetetődött két dajkának szerzése vegett mellyeknek egyike ex Publico¹⁰⁵⁸ masika pedig a Cath. Ecclesia által fog fizettetni.

Tjk. 1786. 63. – Sz. K. h.

1786. november 4.

Auer Orsola Comáromi termés fojak (sic !) természetének csalha-
tatlan jelét adván azzal, hogy a Casamában a katonak köze le
vetközödve le feküdt; sött ha a kaplár szemébe nem tűnt volna, több-
re is vetemedett volna ... hogy ilyenektől mind a Város mind pedig a
Casamnak is tisztan tartassanak, a Városról el tiltatott, olly intéssel
hogy ha másszor kézbe kerül ... fog proscriptioja renováltatni.¹⁰⁵⁹

Tjk. 1786. 67. – Sz. K. j.

1786. november 11.

A Föld mérő Tekintetes All Comissionak Currentalis¹⁰⁶⁰
parancsolattya el olvastatván, melyből a tecze ki, mindt ha mi ebben
is Ó Felsége akarattyanak tellyesítésében késedelmeskednénk, mely
gyanut hogy el távoztassunk, fog azon Tekintetes Comissioja
requiraltatni,¹⁰⁶¹ hogy mivel Határunk a Pusztáinkal nagyon téres, pro
adjutorio¹⁰⁶² egy Katonak Insenért¹⁰⁶³ ide rendelni méltóztatna.

Tjk. 1786. 70. – Sz. K. h.

¹⁰⁵⁵ Megerősít, jóváhagy.

¹⁰⁵⁶ Ismertet.

¹⁰⁵⁷ Vizsgálat végett kirendel.

¹⁰⁵⁸ A város költségére.

¹⁰⁵⁹ A városból történő kitiltását megújítják.

¹⁰⁶⁰ Körlevélben ismertetett.

¹⁰⁶¹ Felkeres, megkeres.

¹⁰⁶² Segítségként.

¹⁰⁶³ Mérnököt.

1786. november 30.

6. Paumgartner Ferencz patikárius úr három rendbeli instantiáját beadván, az elsőben kívánta az udvarból a közönséges utcához való foglalás miatt tett kárát, melyet 9 négyszögöltre és egy lábra redukált, bonificáltatni,¹⁰⁶⁴ a másik Falt Antal patikárius substantiájából¹⁰⁶⁵ megfizetett 203 frt 20 xrkru magát quietáltatni,¹⁰⁶⁶ a 3-dikban kívánta azon instantiáját kiadatni, melyet még 1776. Ő Felségének beadott, reá jött resolútióval¹⁰⁶⁷ együtt. kívánta továbbá a doktornak szükséges voltáról való opinióját¹⁰⁶⁸ a b. Tanácstól dorsaliter¹⁰⁶⁹ kiadatlatni.

Ad 1-mum fog investigáltatni,¹⁰⁷⁰ hogy udvarából mennyi decedált¹⁰⁷¹ a mostani karóknak letevésekkel és ahoz képest vészen a szokás szerint bonificatiot.

Ad 2-um. Minthogy még nem bizonyos, hogy a quietalni való summa annyi-e, mint a miképen praetendálja,¹⁰⁷² ezt legitimálván¹⁰⁷³ fog quietáltatni.

Ad 3-um. Azon instantia kikerestetvén, ahoz képest fog az instantiája mindkét punctumaira nézve secundáltatni.¹⁰⁷⁴

Tjk. 1786-1790. 77. l. – Szilády K. m. B. LXXII.

1786. december 13.

A föld mérésnek dolgában faradozo Electusoknak¹⁰⁷⁵ nagy hátra maradásokkal lévén a Város házatol való provisio,¹⁰⁷⁶ külömben is mivel a Tekintetes All Comissionak erantok olly rendelete jött hogy diumummal providealtassanak,¹⁰⁷⁷ a dato praesentiam¹⁰⁷⁸ személy szerint minden személy válogataás nélkül egy husz xros applacidaltatott,¹⁰⁷⁹ egész első májusig,¹⁰⁸⁰ mig tudni illik a szöllők között munkálodnak. Ekképpen ki ki magarol providealvan fog a munka is siettetődni, kik fölöstököm tájba a munkához fogvan uzsonnaig fognak a magok kötelessége után látni, mindazonáltal forspont¹⁰⁸¹

¹⁰⁶⁴ Jóváíratni.

¹⁰⁶⁵ Vagyonából.

¹⁰⁶⁶ Bizonylatot, nyugtát kapni.

¹⁰⁶⁷ Végzés, parancs.

¹⁰⁶⁸ Vélemény.

¹⁰⁶⁹ Hátiratként.

¹⁰⁷⁰ Megvizsgálni.

¹⁰⁷¹ Esett le, szakadt le.

¹⁰⁷² Állítja.

¹⁰⁷³ Igazolás után.

¹⁰⁷⁴ Pártol, pártfogol.

¹⁰⁷⁵ Választott személy.

¹⁰⁷⁶ Ellátás, gondoskodás.

¹⁰⁷⁷ Napidíjat kapjanak.

¹⁰⁷⁸ A jelen időponttól, mától.

¹⁰⁷⁹ Engedélyez.

¹⁰⁸⁰ Május 1-ig.

kivitelekre és bé hozatásokra mint eddig ugy ennék utanna is a Város házatol fog subministraltatni.¹⁰⁸² Ami pedig a Lán cz huzokat nezi ezek eránt olyan rendelés tétetődjön hogy valamikor az idő engedi, mindenkor statiojokra¹⁰⁸³ menjenek magokba, mivel ezen szolgálat kinek kinek heti soraba acceptaltatik.¹⁰⁸⁴ Megengedetett mindazáltal, hogy ha terhessen a lassanak (!) nem esik, atallyaban Lán cz huzok állittassanak kész fizetésre, kik ha az idő miatt a lán cz huzásra ki nem mehethnének, itt a Város házánál szena köteshez applicáltathatnak.

Tjk. 1786. 80. – Sz. K. h.

1786. december 15.

(Gerstgrasser Ferencz Tirolisbol valo timár legényt, mestersége folytatására – leveleinek bemutatása után – lakosnak beveszik, mivel ilyen meter ember csak egy van a városon.)

Tjk. 1786. 80. – Sz. K. h.

1786. december.

Ottovai András Morvai Termés, Schuszter Legény, hogy mesterségét itt szabadon fojtathassa instált bé vétetésiért, igérvén magát mindenféle lakosi kötelességeknek bé tellyesítésére. Ki ellen ámbár az itt valo mesterek azt opponálták,¹⁰⁸⁵ hogy ők magok is alig élhethnének, mivel mindazáltal ennek megtelepedése, mesterségek fojtatására inkább ösztönt adhatna, ha magát Morvából libertalni¹⁰⁸⁶ fogja bátorságossá tétetett bé vétele felől a szokott kötelességek alatt.

Tjk. 1786. 83. – Sz. K. h.

1786.

(A vásárookban sok zsidót, cigányt, de magyart is kapnak lopáson, akik – többnyire nem ide valók lévén – 6-15 pálcával csapattatnak ki a városról.)

Tjk. 1786. 90. – Sz. K. h.

¹⁰⁸¹ Lovasfogat.

¹⁰⁸² Segítségükre lesz.

¹⁰⁸³ Állomáshelyükre.

¹⁰⁸⁴ Gyalogrobotnak megfelelő szolgáltatás.

¹⁰⁸⁵ Ellenvet.

¹⁰⁸⁶ Szabadon távozhat.

1786.

Jakonyi György ide való Görög Pap instantiajában panaszkodott Lánzo Demeter ellen hogy fiacskáját esztendeig tanítván competenter¹⁰⁸⁷ ki nem akará fizetni, mint hogy pedig itt norma nincs más tanitokhoz szabván a Tanítás bérít, kívánt 18 forintokat, a Pesti Tanitoknak producalt recognitionalisa¹⁰⁸⁸ mellett.

(Lenzo soknak találja a 18 forintot, 9-et ígér, egyébként bizonyágot is ajánl fel, hogy másutt így fizetik a tanítást.)

Bjk. 1786. 423. sz. – Sz. K. h.

1786.

Varga András és Izsó István Suhanczárók ... kantárt, szürt, patkót loptak.

Bjk. 1786. 891. – Sz. K. j.

1786. december 12.

Igás János keresett Szél Miklóson mint fejős juhászán általa fel tüzelt tőzekjének árát.

Mint hogy a juhásznak a gazda tartozik tüzelővell, a juhász absolváltatott.¹⁰⁸⁹

Bjk. 1786. 896. sz.

1786.

Molnár János panaszolkodik Kalmár Jánosra, hogy Leánykája nálla szolgálván, azt az esztendő végén nagyon megverte azon okból, hogy tovább szolgálni nála nem akar. Mivel pedig a szolgálót megverni a Gazdának még eddig szabados volt, azért is, hogy rossz cselekedetéért megintette rosszul nem tselekedett és a vád alól is felszabadított.

Bjk. 1786. 940. sz. – Sz. K. j.

¹⁰⁸⁷ Ismertető bemutatása mellett. Kielégítően.

¹⁰⁸⁸ Elismerő irat.

¹⁰⁸⁹ Felmentették.

1787. január 3.

Az Asztalos Mesterek Instáltak hogy Legenyeiknek a Farsangbéli tisztességes Múlcság engedődne meg.

Melly is nekik annyiban applacidaltott,¹⁰⁹⁰ hogy egy napnál és a szokott órán túl mulatni ne bátorkodgyanak.

A tisztességes múlcságban való rendességnek meg tartásáról cuvealtak (!) Mestereik ugymint Zobolai István, Kalács István.

Bjk. 1787. 1109. – Sz. K. h.

1787. január 5.

Az iffju asztalos mesterek regi panasszokat az öregebb mesterek ellen meg ujítván, mint hogy már ez a felséges Consilium¹⁰⁹¹ előtt is meg fordult, mint a mely már egyszer terminaltatott,¹⁰⁹² ez eránt valo instantiajok seponáltatott.¹⁰⁹³

Tjk. 1787. 84. – Sz. K. h.

1787.

A Homoki kapuban való csárdásné, Mészáros Istvánnét, azzal vádolják, hogy maga borát is mérte, amit ő nem is tagad, azzal mentvén magát, hogy a város bora nála kifogyván, kénytelen volt arra, hogy a bormérésben fenn ne akadjon. A magistratus restantiái megadását követeli s száz forintért kezes, csak így mérhet tovább is bort.

Tjk. 1787. 85. – Sz. K. h.

1787. január 19.

6. Paumgaertner Ferencz patikárius úr kívánta 30-a 9-bris 1786. interveniált determinatiot effectuáltatni,¹⁰⁹⁴ e szerint a fundusra committaltatott¹⁰⁹⁵ geometra¹⁰⁹⁶ Herczeg János úrnak, hogy authenticice¹⁰⁹⁷ mérje fel az occupált fundusnak¹⁰⁹⁸ mennyiségét; a doktornak szükséges voltáról fog az opinio¹⁰⁹⁹ elkészíttetni.

¹⁰⁹⁰ Engedélyezték

¹⁰⁹¹ Tanács.

¹⁰⁹² Határozat született (ez ügyben).

¹⁰⁹³ Folyamodványukat mellőzték, figyelmen kívül hagyták.

¹⁰⁹⁴ Közbenjárt annak érdekében, hogy a határozatot hajtsák végre.

¹⁰⁹⁵ Kiküldték.

¹⁰⁹⁶ Földmérő.

¹⁰⁹⁷ Hitelesen.

¹⁰⁹⁸ A lefoglalt telek.

Tjk. 1786-1790. 92. 1. – Szilády K. m. B. LXXII.

1787. január 20.

Bertalan György szatmárnémeti doctor úr requirált¹¹⁰⁰ azon, hogy mivel a nemes vármegyének az ide lejendő jövetele eránt fogja jeleneni, itt való megtelepedése végett teljes szándékkal volna: lennének czéljának elérésben segítségül; minthogy pedig azon úr előttünk ösmeretlen, doctor Szombati úr, mint hogy az itt lakosok geniusát igen jól esméri, fog pro consilio interpelláltatni.¹¹⁰¹

Tjk. 1786-1790. 92. -- Szilády K. m. B. LXXII.

1787. február 7.

Miskolczi Miklós egy kukoriczás kertet vévén, mellyen mint hogy a Városon szük volna az udvarok, épületet akarván tételni, azért szénáját és egyéb jószágát ott lerakhassa instált improtocoláltattatásért,¹¹⁰² de mivel az épületeknek a Városon kívül való léte a publicumnak¹¹⁰³ káros és veszedelmes, különben is régtől fogva tilalmaztatván, a szőlők és veteményes kertek között az ujj épületeknek tétele, az rajta lejendő épület meg nem engedhettetett, hanem hogy ...

Tjk. 1787. -- Sz. K. j.

1787.

(Bem Joseff faragó és sindel készítő házhelyet kér.)

Tjk. 1787. 96. -- Sz. K. h.

1787. február 7.

Bertalan György úr, szatmár-németi doctor úr mely levelet a nemes Vármegyéhez küldött a végre, hogy Ord. Physicus-i charaktert¹¹⁰⁴ nyerhetne magának, velünk közöltetvén a végre, hogy magunk declaratióját¹¹⁰⁵ beadnánk: voltak nem megvetni való projectumok,¹¹⁰⁶

¹⁰⁹⁹ Vélemény.

¹¹⁰⁰ Megkeres, felkeres.

¹¹⁰¹ Tanácsadóként megkérdez.

¹¹⁰² Jegyzőkönyveztet.

¹¹⁰³ A város közösségének.

¹¹⁰⁴ Rendes orvosi állást.

¹¹⁰⁵ Döntés, végzés.

melyek által itt lejendő subsistentiája¹¹⁰⁷ felsegíthetnék; mindazáltal mivel ilyen úrnak itt lejendő maradása több tekintetre is méltó, a declaratióknak kiadása ez úttal bővebb megrázogatásig differaltatott.¹¹⁰⁸

Tjk. 1786-1790. 98. – Szilády K. m. B. LXXII.

1787. február 16.

A Proviand Tiszt Ur (quartélyára meg akarják venni a belső fogadót, amelynek értékét egy kőműves mester 8648 frt 50 xban állapítja meg. Ezt sokalják és így depositoryumnak való fundust kérnek a várostól, amit 350 forintért, 20 X 30 öl nagyságban, át is engednek nekik.)

Tjk. 1787. 102. és 105. – Sz. K. h.

1787. február 23.

Bertalan György úrnak 7-a Febr. volt gyűlésben quatély resolváltatván¹¹⁰⁹ ex publico¹¹¹⁰; mivel a katonaságnak számos abban lejendő beszállása már bizonyos volna, kiknek számokra a quatély házak igen szűken találtnak, hogy alkalmas quatély adathason, a környülállások kétségeskedtetnek; e szerént inkább, ha a nemes Vármegye csakugyan ide helyeztetné, resolváltatott jövendőben defigálandó¹¹¹¹ készpénzbeli subsidium,¹¹¹² mint állandóbb és bizonyosabb dolog.

Tjk. 1786-1790. 105. – Szilády K. m. B. LXXII.

1787.

(Lampak Joseff kötélverő és nála levő Beonyicska János kötélverő legény. Ezt lakosnak beveszik. Csehországból való.)

Tjk. 1787. 113. – Sz. K. h.

1787. március 16.

¹¹⁰⁶ Terv, javaslat, indítvány.

¹¹⁰⁷ Anyagi helyzete, vagyona.

¹¹⁰⁸ Elhalaszt, félretesz.

¹¹⁰⁹ Kötelez, kinyilvánít.

¹¹¹⁰ Hatóságilag.

¹¹¹¹ Meghatároz, kiköt.

¹¹¹² Segítség.

A Pusztaszeri kertészek eránt referaltott, ismertették, hogy az Also kertészek mar Lakásokat változtatni kívánván a földet elhagyják, mely ambator már dohánytermesztésre alkalmatlan, mind az által a felső kertészek kérnék szántó földnek, mellyet hogy fel foghassanak megengedetett, ugy hogy mind az által, hogy attol is a mi reá esik az obringens arendát¹¹¹³ mint szántó földől meg adják.

Tjk. 1787. 115. – Sz. K. h.

1787. március 23.

... elől fordulván az hogy ... Szabó Ferencz Ur másoknak kárával most ötödik háznak vételébe egyelíté magát és erőszakkal akarná magát a városba bé helyezettetni, nyilván valo lévén ezen Urnak nyughatatlan természete; ellenben némely Male Contentusoknak¹¹¹⁴ Előljáróik ellen valo felzendülése, mely a Tanács adások által maga után sok rosztat szokott szülni ... (ismét kihirdetik azon statutumot, mint minden évben, hogy senki magához idegent ne fogadjon, ingatlan javai iránt alkuba ilyenekkel ne bocsátkozzék stb.)

Hogy pedig azon büntetésben valaki ne essen, az is kinek kinek tudtára adatik, hogy Szent Györgyvölgyi Szabó Ferenc, ki rendetlen és másoknak káros utonn iparkodik magát Város Lakossává tenni, még eddig Lakosnak nem esmértetik, azért mind addig, miglen a Magistratusnak, vagy a Jurisdiction¹¹¹⁵ gyakorló Méltóságos Földes Uraságnak engedelmét nem mutattya, véllé alkuban eredni, annál inkább házát, vagy egyebb örökségit nékie eladni, senki ha jó Lakos kíván lenni, és a büntetést el akarja távoztatni, ne bátorkodjon.

Tjk. 1787. 118. – Sz. K. h.

1787. április.

Zsolnai János Város csikossa részéről Perceptor¹¹¹⁶ Ferenczi Gergely Ur fel tette, hogy mivel a most szerzett lovak és a hágatás miatt olly sok nyughatatlansága van, hogy két bojtárt kelletik tartani, mivel sok elegybelegy ló mindég készülőben volnának, hanem ha bere eleváltatik,¹¹¹⁷ ő eddig valo bériért nem szolgálhat, kinek száz forintig és egy szobáig, vagy e helyet kész penzbeli kívánságát jelentvén, a száz forint es egy szobáért hat forint ugy applacitaltott,¹¹¹⁸ hogy a melly privatus gazdáknak lovaik ott járnak, a nyaraltatásért valo Taxa desumaltassék,¹¹¹⁹ mint nevelt bérének complementumára.¹¹²⁰

¹¹¹³ Illetékes, hányadának, nagyságának megfelelő bérleti díjat.

¹¹¹⁴ Rosszízű civakodások.

¹¹¹⁵ Végső döntést.

¹¹¹⁶ Adószedő.

¹¹¹⁷ Megemel.

¹¹¹⁸ Hagyták jóvá.

Tjk. 1787. 122. – Sz. K. h.

1787. április 23.

A Földmérő Commissionak¹¹²¹ instructioja szerént fel tétetett hogy ha a mérésnek késedelmeztető okainak találtnak, a szoros feleletnek terhe alol semmi képpen meg nem szabadulnak, ehez kepest meghatározottatott, hogy még két Banda választasson, kik a mérésre meg tanítatván, a mérést más felé fojtassák, egyszer s mind kinek kinek megparancsoltatott, hogy semi mentségnek sem adatván hely, a mikor a sor kerül attol magát el ne huzza, hogy így maga helyen lejendő feladastol meg szabadicsa.

Tjk. 1787. 126. – Sz. K. h.

1787. április 23.

Sz. Györgyvölgyi Szabó Ferencz¹¹²² minekutánna az Tanátsot mind szabad nyelvivel, mind pedig az Tekintetes Nemes Vármegyének és az Mostani Tekintetes Kiályi Commissionak¹¹²³ be adott motskos Irasaival rutul betstelenitette volna be atta követő levelét, melyben jelenti, hogy egy fő Tisztyének kérésére az oroszányi keménségbül ki vetközvéen bárányi szelidségben öltözött ajánlván ezután minden barátságát olly formán, hogy eő hozzá és gyermekeihez az Tanáts engedelmességgel és tisztelettel viseltessen, és ugy eő is engedelmességgel és tisztelettel fog viseltetni.

(A magisztrátus ugyan nem hisz néki, de hogy megmutassa jóindulatát, lakosnak való bevételeát attól teszi függővé, hogy ellenszegül-e az uriszek azon végzésének, mely szerint az itt alattomban megvett Szombati Benjámin-féle ház, elsőség jogán ennek lányának íteltetett.)

Tjk. 1787. 126-127. – Sz. K. h.

1787. április 26.

Senator Deák Pál, Adószedő Kis Mihály és Cancellista¹¹²⁴ Hannus János Uraimék Szombati Beniamin Hazához, melyben Sz. Györgyvölgyi Szabo Ferencz a mult éttzaka alattomban be hordozkodott, s a Tekintetes Uri Törvény Szék Determinatiojanak effectuatioja végett ki menván, és onnand visza térvén referáltak, hogy Szabo

¹¹¹⁹ Összeget be kell hajtani.

¹¹²⁰ Kiegyenlítésére.

¹¹²¹ Bizottság.

¹¹²² Nemes ember volt.

¹¹²³ Küldöttség.

¹¹²⁴ Irnok.

Ferencz azon vegezesnek meg vetésével a nyertes felet az háznak birtokaban bocsájtani tellességgel nem engette, hanem inkább az bosszuállásra kész voltat jelentette, azért hogy valami szerentsetlenség ne történnyen re infecta¹¹²⁵ vissza tértek.

Mely cselekedetével Szabo Ferencz meg bizonyította, hogy az engedelmességének ajánlása tsak szín mutatás vala, azomban meg regzett régi szokása szerint Nemesi Praerogativájával¹¹²⁶ vissza élvén a Méltóságos Földes Uraságtul, annal inkab a Tanatstul semmi nemü függest, mintha Lakos sem akama lenni, ösmemi nem kíván. Azért is hogy az előbbeni végzésünkhez képest az illyen fenhéjjázó, nyughatatlan, visszalkodó, motskolódó, czivakodó, mindeneket megvető fogadásaival jadzó és minden jus nélkül Uralkodni kívánó ember az Városnak még nagyob fel háborítására az függésnek el rontására, az köz terhek viselésének meg akadályoztatására a Magistratus által Lakosnak be vétessék mind károsnak, mind pedig illetlennek lenni ítéltetik.

Tjk. 1787. 127. – Sz. K. h.

1787.

(Váradi István festő.)

Tjk. 1787. 127. – Sz. K. h.

1787. május 7.

A Méltóságos Uraság részéről Vacs és Sz. Lőrinczi Pusztáknak fel méretése eránt száz ötven Rh forintok applacidaltattak,¹¹²⁷ (de ha a felmérés többbe kerülne, kéri az uraság további segítségét.)

Tjk. 1787, 128. – Sz. K. h.

1787. május 17.

El olvastatott Tekintetes Cons. és Vice Ispány Ur Levele is, amelyben jelenti, hogy a marhak orvoslásának practice¹¹²⁸ lejendő meg Tanulására Volstein Urnak elől adása szerint galalabb egy ha pedig lehet ket olly individuum¹¹²⁹ küldetnék fel Pestre, a ki ott 3 holnapig mulathasson, ennek bé tellyesítésére már Bekő Janos magát

¹¹²⁵ Eredmény nélkül, dolgavégezetlenül.

¹¹²⁶ Előjog, kiváltság.

¹¹²⁷ Jóváhagy.

¹¹²⁸ Gyakorlatban történő.

¹¹²⁹ Személy.

ajánlván melléje Bano Ferencz Ur denominaltatott,¹¹³⁰ hogy ha maganak sem lesz ellenére, mind kettőjüknek pedig uti költségre es az alatt valo intertentiojokra¹¹³¹ hogy 60 forintok resolvaltattak¹¹³² fog a Tekintetes Ur informaltatni.¹¹³³

Tjk. 1787. 123. – Sz. K. h.

1787.

(Vereb Péter szikszói fi órászmester, mivel ilyen mesterember a városban nincs, lakosnak beveszik.)

Tjk. 1787. 141. – Sz. k. h.

1787. június 19.

Comendans¹¹³⁴ Kapitány Stegner Ur mint hogy a minapi Quartely járaskor a Remunda¹¹³⁵ lovak számára ki határozott helyek ki nem jön jelenté, hogy mivel ezután ő felsége fogna provideálni¹¹³⁶ mindennel a katonaságot, a Varosnak ezen kiss Szena Depositoriumara¹¹³⁷ semi szüksége nem lesz melly a mostani kocsi szinekkel egy fedél alatt volna, azert a Lakosok könnyebbségekre is a Remundakkal bánoknak is batorsagokra engedné által a Becsületes Tanács. De ezután is szükségit látván ennek, kérése nem applacidaltathatott¹¹³⁸ mely tudtara fog adattatni.

Tjk. 1787. 145. – Sz. K. h.

1787.

Csongrádi Lakos Pityi Farkas, Josef és Mihály fiaival hogy ha Csongrádon a Méltóságos Földes Uraságnak akarattya ellent nem áll, és az el jövetelre engedelmet nyer, maga jámbor viseletéről bizonyosság tévő hiteles Levelet hozand, mivel a Kolompáros mesterséget és réz művet jól érteni mondatik, ide Kecskemétre Lakosnak oly móddal bé vétetik, hogy minden munkáit jól tegye, a Lakosokat leendő munkáiért se maga, sem pedig fiai fölösleg ne taxálják,¹¹³⁹ magokat

¹¹³⁰ Kinevez, elnevez.

¹¹³¹ Eltartás, élelmezés.

¹¹³² Kötelez, kinyilvánít.

¹¹³³ Tájékoztat.

¹¹³⁴ Parancsnok.

¹¹³⁵ Pótlékló (a hadsereg számára).

¹¹³⁶ Gondoskodik.

¹¹³⁷ Raktár, csűr.

¹¹³⁸ Jóváhagy.

becsületessen viseljék, és eő Felsége Kegyelmes Rendeléseihöz az lakásban magokat alkalmaztassák, nem külömben az köz terheket illendő képpen viseljék. A mi némű bevételere azomban a Méltóságos Földes Uri Törvényszék eleiben confirmatio¹¹⁴⁰ végett fog terjesztetni.

Tjk. 1787. 149. – Sz. K. h

1787. június 26.

Sipos Joseffné, hajdan a város korcsmárosnéja, a Pesti Universitasban¹¹⁴¹ a bábaságot kitanulván, kéri bábának való felévtelét, igérvén régi adosságának megfizetését is. (Kérését teljesítik és 30 forint fizetést ajánlanak neki.)

Tjk. 1787. 150. – Sz. K. h.

1787. július 3.

Varjasi Joseff Insenier Ur a Tekintetes földmérés és fassio¹¹⁴² dolgában levő Allcommissiotol¹¹⁴³ ide utasittatván, minek utanna Alpari pusztat is meg szemlélte volna, a felmérését és mappa készítésit, Császár Urral tett és producalt Contractus¹¹⁴⁴ szerént fel váltotta, mivel mindazáltal itt a réttsegnek accurata dimensiojával¹¹⁴⁵ több baja lenne kívánta, hogy ezen munkája reflexioba¹¹⁴⁶ vétetnék, melly meg is igértetett...

Tjk. 1787. 152. – Sz. K. h.

1787. július 10.

Relegaltattak¹¹⁴⁷ a Pék haz eránt tett Reflexiok mellyek a Katonáságnak ki adattak, itt pedig in Fragmento¹¹⁴⁸ meg tartattak.

Tjk. 1787. 156. – Sz. K. h.

¹¹³⁹ Pénzt, fizetséget kér.

¹¹⁴⁰ Megerősítés.

¹¹⁴¹ Egyetem.

¹¹⁴² Vallomás.

¹¹⁴³ Albizottság.

¹¹⁴⁴ Végrehajtott szerződés.

¹¹⁴⁵ Pontos kiterjedésével.

¹¹⁴⁶ Észrevétel, emlékeztetés.

¹¹⁴⁷ Kötelez, utasít.

¹¹⁴⁸ Töredék iromány.

1787. július 17.

Fisser Boldisar Kőmives Mester panaszt tett több mester tarsaival, hogy az itt ugy mondott simicskok vagy contárok ő Felsége rendelkezésével vissza élnek, mivel nem csak az, hogy mindeféle munkát fel fogánának, de még magoknak Legényeket és inasokat tartanának, és tőllök Legényeiket csinált színek alatt el csabitanak. Kiknek instantiajokhoz képest, a minemű contarok neveiket bé adtak, egyenként fognak citaltatni,¹¹⁴⁹ és admonealtatni,¹¹⁵⁰ hogy magokat az 1780-dik 7-o Marc. költ Tanács gyűlése előtt valo egyezségekhez tarcsák mert ámbátor ő Felségének kegyelmes rendelése szerént szabadsága mindennek mesterségét szabadon üzni, de ez nekik szabadságot nem láttatik adni sem legény sem inas tartására, hanem csak az által lejendő magok elemeknek keresésére, mivel magok sem ertven mesterségeket tökélletessen másokat nem taníthatnak.

Tjk. 1787. 158. – Sz. K. h.

1787.

(Veizskirchin Mihály kötéljártót, Hausperger ács vejét, lakosnak beveszik)

Tjk. 1787. 165. – Sz. K. h.

1787. augusztus 14.

Herhorger Mátyás Pék Mester deferáltatott¹¹⁵¹ hogy a semlyét kisebb Quantitásban¹¹⁵² és nem olly fehéren mint kelle sütné, azért is megintetett hogy ezen excessust¹¹⁵³ távoztassa és más Pekeknek törvényies szokásaihoz alkalmaztassa magát.

Tjk. 1787. 166. – Sz. K. h.

1787. augusztus 21.

A Föld mérés ujja szorittatván a Fő Commissio¹¹⁵⁴ által, mint hogy a Pusztaknak individualis¹¹⁵⁵ fel merese a privatus Insennérekre¹¹⁵⁶

¹¹⁴⁹ Megidéz.

¹¹⁵⁰ Megint, figyelmeztet.

¹¹⁵¹ Vádolták.

¹¹⁵² Nagyság, méret.

¹¹⁵³ Túlkapás, önkényeskedés.

¹¹⁵⁴ Bizottság, kirendeltség.

¹¹⁵⁵ Egyenkénti.

¹¹⁵⁶ (A katonai mérnökökkel szemben) magán mérnökökre...

háramolna, mint hogy a Geometra¹¹⁵⁷ Urak reá nem is érkeznének, azomban a Pusztan leendő kin Lakosokat az idő és dolog meg kívanná, és így subsistentiajok¹¹⁵⁸ terhesedne, applacidaltatott¹¹⁵⁹ hogy fizetések 15 garassal akkor járjon, a midön külső pusztakon dolgozván allandoul ott töltik az egész napot, egyeb eránt az eddigi gyakorlott fizetes mellett fognak maradni.

Tjk. 1787. 168. – Sz. K. h.

1787. szeptember 21.

Nemes Varga István Ur hátra levő egynehány esztendőbeli Contirbutioinak¹¹⁶⁰ le tételére számadás terhe alatt levő Adószedő, és Perceptorjainak¹¹⁶¹ által becsületessen kerettetvén, rendetlen izeneteivel kéréseket mindenkor el vetette. Mai napon azért be hivattatott, és kötelességeinek végben vitelire emberségessen intett: eő kegyelme azomban ezt nem tsak jó néven nem vette, hanem indulatoskodásra hajlandó vere fel buzdulvan, nemesi praerogativájának¹¹⁶² helytelen hánytorgásával világossan ki monddotta, hogy semmi nemű Contributiot nem fog fizetni, sem azokat követő terheket nem fogja viselni; erre nézve emlekeztetett eő Felségének a dologban érkezett Kegyelmes rendelésére, mely szerint a régi szokáshoz képest az itt Lakos Nemessek minden terheknek rendes viselésére kötelesek, ezen inkább felháborodván, és eő Fölsége leg főb méltóságárul, és hatalmarul, maganak pedig Jobagyi kötelességirül mintegy meg feletkezvén töb izben batorkodott mondani, hogy eő Felsége neki abba nem parancsol, nem is érnek eő Felségének ilyen Parantsolati semmit is, mert azok az ország Törvényeivel ellenkeznek. Minekutanna pedig meg mutattatott az eő Kegyelmének hogy eő Felsége Kegyelmes végzéei nem törvéntelenek, hanem valossággal az Ország Törvényein ugmint 1635. 21., 1723. 90. Articulosokon, és töb féle Törvényeken vannak fundálva, a Törvényeknek igaz értelmét ide s tova csavarván meg maradott tova is a maga fel teteleiben; utollyára mind az által arra ajánlotta magát, hogy a Földes Uri Censust¹¹⁶³ ugyan le teszi, ha minnyárt egyeb Contributiokat nem ád is. Melyhez képest el végeztetett:

Hogy az hára lévő Contributiok, és egyéb tartozásainak executione mediante¹¹⁶⁴ elég tétessék, sött ha tovább is ellene szegzi magát eő Felsége kegyelmes Parancsolatinak, mint megátalkodott, és a jozan okoskodásnak nem engedő, s vakmerő, és másoknak rosz példát

¹¹⁵⁷ Földmérő.

¹¹⁵⁸ Önfenntartás, létezés, élelem.

¹¹⁵⁹ Jövähagyták.

¹¹⁶⁰ Adó.

¹¹⁶¹ Adószedő bíró, másodbíró.

¹¹⁶² Előjog, kiváltság.

¹¹⁶³ A város földesurának járó pénzbeli szolgáltatás.

¹¹⁶⁴ Végrehajtás útján.

mutató haszontalan lakostul Sz. Királyi Fölgye, mellyet eddig a Tanátsnak jó akarattyából birt, elvetessék, és köz terheket szívesen viselő más jó Lakosnak adassék.

Tjk. 1787. 142. – Sz. K. h.

1787. szeptember 28.

Gahicsek Ur az eránt jelentvén praesentálta¹¹⁶⁵ az Annonae Officiumnak¹¹⁶⁶ egy olyan Levelét, mely szerént kivanta hogy meg ide katonaság jönne addig a Varos által eiczakának idejen kivalt öriztetnének az aeralis¹¹⁶⁷ hazak. Mely eránt Lévén illyen reflexiok¹¹⁶⁸ hogy a paraszt azt meg eshetne hogy a mit kellene örzeni maga lopná meg, vagy alomnak advan magat alkalmatossagot adna arra hogy kárt tegyenek, vagy pedig hogy pipara gyujtvan akarattya ellen is kárt tenne, magát a Tiszt Ur ugy declaralta¹¹⁶⁹ hogy volna néki két all Tisztje es ezek által veghez vinne azt a mire az officium a Magistratust emlekeztetne, azert is erre semmi szüksége nem volna.

Tjk. 1787. 177. – Sz. K. h.

1787.

Apati Szabó János fia egy gyenge idejü leánnyal való törvénytelen barátságát önként megismervén, azon pénzbeli büntetése, melly az előtt szokás vala a felséges rendelések szerént testi büntetésre változtatván, indulatainak megzabolázására 15 pálczákkal intetett meg.

Tjk. 1787. 177. – Sz. K. j.

1787. október 21.

Szabo Marton Ur a Recrutakkal Pestre küldettétvén referalta hogy tizen acceptaltattak,¹¹⁷⁰ kik sürgették hogy nekik az igert ket forintot is fizesse ki, de mint hogy erről semi instructioja¹¹⁷¹ nem volt olly rendelést tett hogy ha applacidaltatik¹¹⁷² ez kezekhez juthasson akar mikor, ez uttal tehát applacidaltatott, hogy minden Recrutanak számára ex

¹¹⁶⁵ Bemutat, mellékel.

¹¹⁶⁶ Élelem (gabona) hivatal.

¹¹⁶⁷ Kincstári.

¹¹⁶⁸ Észrevétel, vélemény.

¹¹⁶⁹ Kinyilvánít, határoz.

¹¹⁷⁰ Tíz újonc megfelelt a követelményeknek.

¹¹⁷¹ Utasítás, előírás.

¹¹⁷² Jóváhagyást kap.

Cassa Publica¹¹⁷³ egy egy forint kifizettesek, és akkor adassek kezekhez a midőn assentaltnak.¹¹⁷⁴

Tjk. 1787. 185. – Sz. K. h.

1787. november 3.

A Verbung¹¹⁷⁵ mellett eddig volt Monder Mihalynak fizetese dietui¹¹⁷⁶ tiz garassával applacidaltott.

Tjk. 1787. 191. – Sz. K. h.

1787. november 4.

(Az ujonnan (első ízben) választott tizedbiráknak első kötelességévé teszik, hogy mindenkivel, akinél még nem volna, két lóra való istállót készíttessenek. Aki ennek eleget nem tesz, kamráját veszik el e célra. Egyébként a quartélytartástól még a tanácsbeliek sem lehetnek mentesek.)

Tjk. 1787. 192. – Sz. K. h.

1787. december 4.

Sedler Oberster¹¹⁷⁷ Ur sürgetvén a Strása Háznak fel állítását, a költségnek compendizálása¹¹⁷⁸ végett meg határozatott, hogy az el hagyott Vásári Sátorok közzül egyik applicáltassék,¹¹⁷⁹ e végre Arendás Lőrincz Zsidó bé hivattatván declarálta, hogy Sámson Salamaré már is veszendőben volna, melly meg becsültetvén 12 ftra, a Faragónak committaltattott,¹¹⁸⁰ hogy azt ezennel applicálja.

Tjk. 1787. 206. – Sz. K. h.

1787. december 4.

A Szöllőbéli Lakosok citáltatván,¹¹⁸¹ mindnyájan admoveáltattak,¹¹⁸² hogy az Uraságnak 140 dik Decisuma¹¹⁸³ szerint

¹¹⁷³ Közpénztárból (a város pénztárából).

¹¹⁷⁴ Beöltöznek katonának.

¹¹⁷⁵ Toborzás.

¹¹⁷⁶ Naponként.

¹¹⁷⁷ (Német katonai rang), az ezredesnek megfelelő tiszt.

¹¹⁷⁸ Rövid úton történő, gyors végrehajtása.

¹¹⁷⁹ Alkalmaz, átalakít.

¹¹⁸⁰ Megbízást adtak számára.

nyoltzad nap alatt vagy bé költözködjenek, vagy másuvá vegyék lakásokat.

Tjk. 1787. 206. – Sz. K. h.

1787. december 6.

Fő Biro Deák Mihály Ur proponálta, hogy Hannus János Umak Abonyrol valo meg jövetelével tudtunkra adatott 2890 Posonyi mérő zab és Arpanak Bajaig lejendő szállítás eránt reánk vetett kötelesség, mely szerént szükséges rendelésekről kellekik gondolkozni. Ökrös szekreket a változó idő és eleségvitel miatt nem tartanak erre alkalmasnak, azért minden tizedből harminc lovas kocsit rendelnek ki, a maguk zsákjával. Szekerenként és mérföldenként 2 xr jár ezért öfelségétől. Halason pedig a lovakat ellátják eleséggel újra.

Tjk. 1787. 207. – Sz. K. h.

1787. december 7.

A lakosok azon panaszának meg orvoslására, mely szerént azon panaszolkodtak, hogy ők a Gyertya adással a Katonáság által felet-tébb terheltenének, mint hogy magoknak nem lévén, penzen kénytelenek szerezni. Meg határozatott, hogy az egész katonáság mely a Lakosok házáinál quartélyoz ex publico providealtassék gyertyával, ugy hogy minden istállora minden holnapra egy font adattassek, mely-re nézve a mártás eránt Lubival Fő Biro Ur accordalyon comittaltatott.

Tjk. 1787. 209. – Sz. K. h.

1787.

Nagy István megvévén Bebők János almáriumát¹¹⁸⁴ három forinton.

Bjk. 1787. – Sz. K. j.

1787. december 24.

A Főlsőség Parancsolattjábúl nagy számú széna Portiókat a táborozó Ns. Militia számára Futokra (!) kellekik szoros kötelesség alatt

¹¹⁸¹ Beidéz.

¹¹⁸² Arra int, figyelmeztet.

¹¹⁸³ Határozat, végzés.

¹¹⁸⁴ Alacsony, fiókos szekrény.

szállítani, ennek pediglen által tételére számos szekerek kívántatnának. Azért el végeztetett, hogy minden tizebül 50 vagy 60 Szekerek állittassanak ki. Mely dolognak véghez vitele a Tized Biró Urakra bizatott. Ezen kívül meg újittatik azon Határozás is, hogy a ki vetett Széna Portiok a Lakosok által minden serénységgel mennél előbb köttessenek, és készen tartassanak.

Tjk. 1787. 216. -- Sz. K. h.

1787.

Görög János Kécskei Lakos czinobert akart vinni a patikából öreg anyjának meg füstölésére, kért czédulát maga legitimátiojára¹¹⁸⁵ a Patikariusnal.

Mint tilalmas dologra szabadság nem adatott és így a czédula sem aplacidaltathatott.¹¹⁸⁶

Bjk. 1787. 1205. sz. -- Sz. K. j.

1787.

(Gyurász Istvánné szeretője Bereczki Miklós a tömlöczben ül. Az asszony egy rideg legénnyel kihozatja az ingét és egy rongydarabot varr az ing gallérjába. Egy ismerős asszony ezt meglátja és megkérdi tőle, miféle rongy az.) Azt felelte Gyurász Istvánné ez úgy mond fel-ásott halottnak Rongyából való s azért varrom ide, hogy szo ne me-hessen reája s hamar kiszabadulhasson a mint is ekkor 3 vagy 4 nap mulva ki is szabadult Bereczki Miklós.

Tjk. 1787. 1298. -- Sz. K. j.

1787.

Csapó István panaszt tett Bartus Györgyre hogy házának fel faragá-sára ás késítésére 16 forintokba meg alkudott ...

Bjk. 1787. 2525. sz. -- Sz. K. h.

1787.

(Vándorüvegesek.)

¹¹⁸⁵ Igazolására.

¹¹⁸⁶ Jóváhagy.

Prágai Gubernium passusa¹¹⁸⁷ mellett (négy üvegportékákkal kereskedő cseh legény kívánja itt mesterségét űzni, amit meg is engednek nekik, amíg passusuk esztendeje le nem telik.)

Bjk. 1787. 2834. sz. – Sz. K. h.

1787.

Kullai Joseff Busai Mété Csizmadia Legénye bé vádoltatott hogy hetfőn dolgozni nem akama, a mint hogy most is a korcsmán pálinkát inna, és már ruháját is el korhelkedte volna.

Ő Felsége által tilalmaztatván a hétfői korhelség amely blanc Montagnak¹¹⁸⁸ nevezetik; 10 palczakkal meg intetvén a Műhelyre kíséttetett.

Bjk. 1787. 3241. sz. – Sz. K. h.

1787.

Muffli Katalin hajadon leány Rác Esebetre panaszt tett, hogy ötöt festett kurvának nevezte, Rác Erzsébet tagadja hogy kurvanak nevezte, hanem hogy mázolt pofájúnak nevezte volna megesmeri, ezt pedig azért mondotta, hogy minden ember úgy tartya.

Bjk. 1787. 3129. sz. – Sz. K. j.

1787.

Szabó Maris Rosnyai termés ... tolvaj katonák után csapongó fojár személy harmadnapj arestoma utann 10 korbacsokkal a városból Joska által ki kísértetett.

Bjk. 1787. 3139. sz. – Sz. K. j.

1788. január 4.

Erdei Mihalyne köncsögi arendas juhász felsége panaszt tett hogy az ő férje Oberster¹¹⁸⁹ Sedler Urnak ket hordocska borait meg hozván, a Deputatusok Comissioja¹¹⁹⁰ mellett hogy faracsaga jutalmát az Oberster Urtol instalta volna a hazatol ki igazittatott, ezert instalta itt

¹¹⁸⁷ Kormányzat útlevele.

¹¹⁸⁸ Sápadt (fehér) hétfőnek nevezik.

¹¹⁸⁹ Ezredes.

¹¹⁹⁰ A küldöttség bizottsága.

renumeratioját.¹¹⁹¹ A ki mint hogy a Comissionak eleget tett, ambar azzal rendessen Oberster Ur tartozott volna, mert a Varos ingyen semmivel sem tartozik comittaltatott Fekete Sándor Umak, hogy velle egyezzen és fizesse ki. Megyezett velle két márvásban mert ezt actu ki is fizette.

Tjk. 1788. 221. – Sz. K. h.

1788. január 19.

Fő Biro Ur által referaltatott¹¹⁹² az, hgy a Futakra szállitando szena reánk 6 ezer portioig reperaltatott,¹¹⁹³ ehez képest hogy promotioja¹¹⁹⁴ vegett rendelés tetessek meghatározatott.

Tjk. 1788. 229. – Sz. K. h.

1788. január 29.

A Kurta Kocsmárosoknak meg szaporodások tetemes kárava lévén a Varos jövedelmeinek, mint hogy már ettől sokan megtiltattak, mégis meg nem szűnnek, ő Felsége által a büntetésbeli szabadság in salvo¹¹⁹⁵ hagyatván, meg határozatott, hogy mivel a pénzbeli büntetes már nem szabados, a Tekintetes királyi Comissio is az effele büntetéseken illendőbbnek ítélte a Contra bandát,¹¹⁹⁶ ezentul a kurta kocsmárosoknak borai confiscaltassanak¹¹⁹⁷ és az ára a Varos Cassajaba tetessek.

Tjk. 1788. 236. – Sz. K. h.

1788. február 1.

Bede és Sipos marha orvoslast Tanuloknak, mellyben kérték hogy mivel egy holnappal meg kellett Tanulásoknak idejét toldani, azomban csak három holnapra volt rendelve intertentiojokra¹¹⁹⁸ a fizetes, es ezen utolso holnapra is resolvaltátnék, mivel ezen holnap intertentiojok végett már magokat adosságba verték, ugy nem külömben valamely könyveket vévén ennek árával is meg adosok volnanak ... (A tanács csupán adosságaik kifizetésére küld nekik 10

¹¹⁹¹ Kérte árának megtérítését.

¹¹⁹² Ismertet, előterjeszt.

¹¹⁹³ 6 ezer szénaadag elkészítésére kötelezték.

¹¹⁹⁴ Előmozdítás.

¹¹⁹⁵ Épségben.

¹¹⁹⁶ Lefoglalás, elkobzás.

¹¹⁹⁷ Elkoboz.

¹¹⁹⁸ Élelmezés, fenntartás.

forintot, mert az adott 30-30 forintból négy hónapig is megélhettek volna.)

Tjk. 1788. 238. – Sz. K. h.

1788. február 8.

Bede Bernadt a marha orvoslásról való Tanuságáról producalt Testimonialissa¹¹⁹⁹ be adattatván publicaltatott,¹²⁰⁰ és ezen alkalmazással publicaltatván a Nemes Vármegyének a Politicum Forumról jött determinatioja¹²⁰¹ a marha orvosláshoz meg kívántato eszközök ára végett, meg határozatott, hogy azok in frt 59 xr 28 ki fizetessenek.

Tjk. 1788. 240. – Sz. K. h.

1788. február 15.

Tekintetes Lackner Fő Strázsa Mester Ur a gabonak conscriptioja¹²⁰² végett exmittaltatván,¹²⁰³ kért valamely Deputatiot,¹²⁰⁴ hogy a Vermeket és a Hombárokat visitalhassa:¹²⁰⁵ e mellett kért arról Testimonialist hogy ő hivatalában itt is el járt, mely kerése applacidaltatván a Testimonialis expedialtatott,¹²⁰⁶ a visitatióra pedig Deák Pál Ur exmittaltatott.

Tjk. 1788. 245. – Sz. K. h.

1788. február 26.

... hogy a Város népe könnyebbítették, azomban ő Felsége szolgálattya egész erőben promoveáltassék,¹²⁰⁷ meghatározatott, hogy a mostani körülállásokhoz képest a Varos szekerei ket szekerral szaprítottassanak.

Tjk. 1788. 250. – Sz. K. h.

¹¹⁹⁹ Felmutatott bizonyítványa.

¹²⁰⁰ Nyilvánosságra hoz, kihirdet.

¹²⁰¹ Határozat.

¹²⁰² Összeírása.

¹²⁰³ Kiküld.

¹²⁰⁴ Bizottság.

¹²⁰⁵ Szemrevételezhesse.

¹²⁰⁶ Kérésének megfelelően a bizonyítványt kiadták.

¹²⁰⁷ Előmozdít, segít.

1788. január 15.

Tapasztaltatott, hogy a mostani szükség idején sokan koldulnának, ámbár némellyek ezek közül dolog tehetők lévén, méltatlanok az alamisnára. Hogy az arra méltó szegények e részben is (?)iáltassanak¹²⁰⁸: ellenbe azok, a kik dolog tehetők, ez által rosszabbakká ne tétessenek, mind kettőnek úgy fog obviáltatni,¹²⁰⁹ hogy a méltóknak ugyan Pecsét fog adattatni, mások ellenben keményen fognak kitiltatni.¹²¹⁰

Tjk. 1788. 228. – Sz. K. h.

1788. február 8.

A Takáts Czéh instált azon, hogy a Himpellérek (kik a Czéhen kívül vagynak) tsak a magok szükségekre dolgozhassanak ellenben Legényeket és Inasokat ne tarthatnának, anektálván ez eránt bizonyos még 1784-ik Esztendőben a Felsőleges Királyi Helytarto Tanátstul a Czeglédi Takáts Mesterek Instantiájára superveniált Resolutiot.¹²¹¹

Mellyre végeztetett, hogy a Himpellérek, vagy is a Czéhen kívül valóok erga communicationem praesentium serio¹²¹² meg intessenek.

Tjk. 1788. 239. – Sz. K. h.

1788. február.

(Turbok Mihály zsellér az udvarába tévedt hizó disznót hajnalban megölte) még pedig nem is pörsölte, hanem tsak kopasztotta, melyet a magyar tselekedni nem szokott, kétség kívül azért, hogy hire ne fusson...

Bjk. 1788. – Sz. K. j.

¹²⁰⁸ Minden bizonnyal olvashataflan szórész lehetett, ezért jelezte így a jegyzetelő.

¹²⁰⁹ Gátat vet.

¹²¹⁰ Úgy látszik, hogy a magisztrátus ezen döntését komolyan vette. A következő évben: "Tóth Gáspár, Banya István, Bojtor Jos. és több koldusokkal bé hajtaván az eránt hogy kik volnának méltók az alamisnára.

Minthogy ezek már máskor is meg intettek, még is koldulni persumáltattak öregségekhez képest ki négy, ki öt pálczával fenytetett. Bjk. 1789. 616. sz. -- Sz. K. h.

¹²¹¹ Folyamodványára megismételt parancs.

¹²¹² A jelen közlemény alapján világosan, egyértelműen.

1788. április 4.

Szaller György Insennier¹²¹³ Umak Vacsi és Szent Királyi puszták elosztása végett meg lett és ezuttal referaltatott Contractusa ratificaltaván,¹²¹⁴ in paribus¹²¹⁵ lejendő kiadása rendeltetett.

1788. 165. – Sz. K. h.

1788. április 8.

Rosányi Mihály és Miskotsi Miklos Görög kereskedők meg jelenvén panaszolkodtak, hogy a külföldi Zsidók a Piarczon portékájokat ki rakván vásárt ütöttek.

Mádi Pál Polgár ki küldetett, hogy eőket a Piartzrul el tiltsa és a Felsőbb Rendelések szerént ha kívanják Portékájokat árulni, azt Házonként hordozzák.

Bjk. 1788. 840. sz. – Sz. K. h.

1788. április 22.

Tapasztaltatván, hogy sokan a Lakosok közül Processusaik¹²¹⁶ és más Bajaik lévén, olyanokhoz fordulnak Instantia¹²¹⁷ irásáért, a kik ehez nem értvén, dolgaikat hibássan s rendetlenül adják elől és így mind a Magistratusnak ebbéli értelem nélkül való Irásaikkal alkalmatlanságot szereznek, mind pedig a perlekedő feleknek, vagy Instansoknak, valamint fundalatlansággal¹²¹⁸ irásaikkal haszontalan költséget okoznak. Ugy gyakorta igaz ügyöket is öszve zavarván, el veszti. Azért ennek orvoslása köz hirre fog tétetni, hogy ezután a Lakosok Instantiájokat vagy Processusaikat olly Emberek által folytattassák, a kik a Törvényt tanulták, és már magokat a hosszabb gyakorlás által alkalmatosakká és esmeretesekké tették. Mellyhez képest szükséges, hogy minden ilyen Procator vagy Instantia író a felsőbb Törvény Székeknek rendelésekhez képest az általa irandó Instantiákra Nevét fel tegye, külömben az Instantia vissza fog vettetni.

Tjk. 1788. 276. – Sz. K. h.

¹²¹³ Mérnök.

¹²¹⁴ Ismertetett szerződését érvényesnek ismerték el.

¹²¹⁵ Másolatot készítenek róla.

¹²¹⁶ Per.

¹²¹⁷ Folyamodvány, kérelem.

¹²¹⁸ Megalapozatlan.

1788. április 26.

(A szentkirályi vendégfogadó kerítését jó állapotba hozzák.)

Tjk. 1788. 272. – Sz. K. h.

1788. május 5.

Fischer Ágoston Kőművesnek adják ki a Csongrádi kapuban levő Fehérló korcsmát, aki kéri a ház reparálását, az udvar bekerítését, egy kis istálló építését, a pincze elé pedig egy kis szin állítását, mivel a víz a pinczébe folyik.

Bjk. 1788. 951. – Sz. K. h.

1788. május 27.

Szaller György Urral leendő alku Borbas szállása és Vacsi Pusztának fel merese eránt Fekete Sándor és Kiss Pál Uraknak olly kötelesség alatt adatván által, hogy jugerumát¹²¹⁹ egy polturával nem csak fel mérje és portiokra szaggatvan exassignállya,¹²²⁰ hanem meg rollok authentis mappat¹²²¹ is adjon, referaltatván, hogy az egy polturáért fel vállalta ugyan és Borbas szállásarol a mappa meg adására magát kötelezte, de Vacsrol külömbben nem, hanem ha neki ebbeli szabadsaga különössen némi remuneraltatik,¹²²² mivel a fizetést külömbben is kevesellene: e szerént az alku aprobáltatván,¹²²³ meg ajánlatott az is hogy Vacsnak mappájáért ha illendően el készül faradsága négy vagy öt aranyokkal meg fog jutalmaztatni.

Tjk. 1788. 285. – Sz. K. h.

1788. május 30.

Referáltatván az, hogy sokan már az ujj Temető és Szélmalom mellyékére föld lyukakba ki vonultak volna, nevezetessen Gábor Mihály, Gedei Tamás, Kovács Mihály Dölörccsenyi, Vogyera Maris Érsek Ujvári, Virág János, Szabó Mihály, Mészáros István, Csala Gergely, Mezei Pál, Fejes Józseff és Faragó Pál a Temetőbe. Öreg Hanak János, ifj. Hanak János, öreg Vépi, ifj. Vépi, Czenki András, Hurai és Pecsetet mecző cigányok pedig a Szél malom környékin, minyájan

¹²¹⁹ 1 hold föld.

¹²²⁰ Telkekre osztva kijelölje.

¹²²¹ Hivatalos térképet, rajzot.

¹²²² Kifizetik.

¹²²³ Jóváhagy.

megintettek, hogy mivel egyátalyában tilalmas volna a Városrul ki vonulás és az ollyas foglalkozások, ha harmad nap alatt onnan el nem takarodnak házaik cum brachio¹²²⁴ fognak elvonatadni.

Tjk. 1788. – Sz. K. j.

1788. május.

(A pecsétet metsző cigányokat eltiltják a földlyukakban való lakástól.)

Tjk. 1788. 288. – Sz. K. h.

1788. május.

(Karasz Benjamin fülöpszállási bognár legényt mestersége folytatására lakosnak beveszik, ha magát legitimálja,¹²²⁵ mivel ilyen mester amúgy sincsen elegendő.)

Tjk. 1788. 290. – Sz. K. h.

1788. június 6.

A koldusok eránt meg ujjitatott azon Rendelés hogy valaki Varos pecsetye nélkül láttatik alamisnát kérni, azonnal utnak igazittassek Hazaja felé, mivel ez a Felséges Rendelések mellett tilalmas, azoban sok rossz következeseknek is oka szokott lenni, mivel ezen szin alatt egyebb rossz féle ember is meg fordulhat a Varoson.

Tjk. 1788. 293. – Sz. K. h.

1788. június 12.

Krall Márton úr zombori doctor sub No. 466. küldött levelében magát jelenté, hogy ha szolgálatja tetszendő, mivel Kecskemétre egy doctor resolváltatott,¹²²⁶ a választ küldenénk meg, mivel az ott való további maradást bizonyos környülállásai akadályoztatnák. De mivel még egyáltaljaban esmeretlen, per privatos canales¹²²⁷ esmeretsége kikerestetvén, a válasz annak elvégzésétől függesztetett fel.

¹²²⁴ Karhatalommal.

¹²²⁵ Igazolja.

¹²²⁶ Kötelez, kinyilvánít.

¹²²⁷ Személyes kapcsolat útján, magán kapcsolatok alapján kívántak róla adatokat gyűjteni.

1788. augusztus 13.

Vrasda András jövevény kés csináló töb rendbeli tilalmakkal sem gondolván, maga meg ösmerése szerént is 10 ako bort iczénként három polturájával el mért, mely vakmerő cselekedetiért ugyanannyi borat kellene confiscalni, de mivel már bor nintsen két heti arestromra iteltetett.

Tjk. 1788. 309. – Sz. K. h.

1788. augusztus 13.

Csáktomyai Ferenczné Asszony nemtsak a bor méres eránt költ községe tilalmak, és barattságos meg intések után, hanem mindenek utánna a Tekintetes Nemes Vármegye vegezese és büntetes alatt valo tilalma vele in origine¹²²⁸ közöltetett volna is a bor méréstül meg nem szünt, ugy hogy két hetek alatt maga meg ösmerése szerént abbul 114 fkat vett be, a mennyi a Városnak legjob korcsmájából sem jött az Város Cassájában annyi idü alatt, holott az ilyen bor méresre ezekkel birván éppen semmi szüksege nem volna, és ha mingyart a bor méres a szükölködöb szegény sorsú Adofizetőknek mint a kik eő Felsége Kegyelmes engedelminek czélljai, megengedetnek is, azon engedelmet magára alig magyarázhatná, mind ezekre nézve, de főképpen hogy az egész városban az engedetlenségnek leg nagyob példája, egy hordo borának confiscaltatása és a Varos kárának ez által valamennyire leendő megtérítése rendeltetett, ugy mind az által hogy a kik a borért fognak menni magokat egész becsülettel viselylek.

Tjk. 1788. 310. – Sz. K. h.

1788. augusztus 13.

Mivel ezen városi népnek egészségére való vigyázás megkivánná azt, hogy itten olyan tudományú és orvosi mesterséghez értő férfiú legyen, a kihez egészségének változásában, de főképen terhes és veszedelmes nyavalyájában bátorságosan folyamodhasson, mostan szolgálatját ajánló N. Herpai Gábor urat pedig a pesti universitastul¹²²⁹ orvosi jeles tudományarul nyert diplomája és az ispitályokban¹²³⁰ lett tapasztalási ilyennek lenni bizonyitanak, azért is a titulált Herpai Gábor úr a város phycicusának acceptáltatik¹²³¹ és egyszersmind az

¹²²⁸ Közvetlenül, eredeti levél formájában.

¹²²⁹ Egyetem.

¹²³⁰ Kórház.

úrnak ex publico opidi fundo¹²³² esztendőnkint 150 Rhen. frtbul és négy öl fából álló salarium¹²³³ resolvaltatik,¹²³⁴ minden egyéb obligatio¹²³⁵ nélkül. Bizván az úrnak dexteritásában,¹²³⁶ hogy valamint az Magistratushoz egyetértésel, úgy minden hozzá folyamodókhoz egész confidentiával¹²³⁷ és kitelhető segedelemmel fog lenni. A resolvált salariumnak folyamatja pedig veszi kezdetét jövő Minden-szentek napján.

Tjk. 1786-1790. 310. – Szilády K. m. B. LXXII.

1788. augusztus 28.

Ezen Nap Felséges Ferentz Hertzeg váratott Szolnok és NKőrös felől 32 Lóval.

De mivel a Tiszán által vette útját, hozzá szerentsénk nem lehetett.

Bjk. 1788. 1363. sz. – Sz. K. h.

1788.

A városon levő négy ugymint Budai, Kőrösi, Csongrádi és Mezei kapunál lévő korcsmák reparációját Horváth Antal és Csonka Pál faragók 26 forintért vállalják, beleértvén a nád és faragómunkát.

Bjk. 1788. 35. sz. – Sz. K. h.

1788. szeptember 1.

Szilvási István, kinek Házánál van Deák Klara Bora referálja hogy Deák Klára a Bort ez előtt 5 xron, most pedig három polturán méri, minden féle Ember a Pintze Gádorba inni bé szokván menni. Már vagy hat ki ürült Hordait, mellyek tiz tiz Akósok cir. lehetnek, látott üressen az udvaron, mellyeket már el hordatott, azt tudja, hogy már mind ki mérte ezeket.

Minthogy a Városnak nem kevés kárával a tilalom ellen Deák Klára már hat Hordó Borokat ki mérni merészlett, sőt hogy mások előtt több rossz példát is mutathasson, még a Birői hivatalra is cum derogamine autoritatis ejusdem,¹²³⁸ magát nyakassan viselvén,

¹²³¹ Orvosának elfogadják.

¹²³² A városi közpénztárra alapozva.

¹²³³ Tiszteletdíj, illetmény.

¹²³⁴ Kinyilvánít, kötelezettséget vállal.

¹²³⁵ Kötelezettség.

¹²³⁶ Alkalmasság, ügyesség.

¹²³⁷ Bátorság, itt talán együttérzés.

¹²³⁸ Ezen hivatal tekintélyének rombolásával...

oltalmazása végett is be nem jött, arra való nézve, a ki adott Rendelések szerént, hat hordó teli Borának confiscatioja úgy rendeltetett, hogy cum Brachio¹²³⁹ el hozattassék, de hogy a Borokkal is commodább¹²⁴⁰ bánhassanak, ki is zárhassanak.

Tjk. 1788. 314. – Sz. K. h.

1788. szeptember 12.

Felső Austriából származott Georg Mazdin Kalapos Instantiájára, mely szerént Lakosságért magát jelentette:

Ha az Instans Eredetéről, maga becsületes viseletéről, józan és nem nyughatatlan Erköltseiről hiteles Leveleket elől adand, és azon kívül a Város Lakossainak meg nem károsításáról hat Esztendőig tartandó kezességet maga mellett állítand, a köz Terhek rendes viselésének és a Magistratustól való függésének köttelessége alatt Lakosnak bé vétetik, fenn tartván mind az által a Magistratus magának ha rossz Lakos lenne (a mit fel nem téssen az Instans felől) hazájában útasításra való hatalmát.

Tjk. 1788. 316. – Sz. K. h.

1788. szeptember 10.

Vagenbauer Mátyást, Fierer Ferenc Sasbeli fogadós mostoha fiát kalapos mesterségének folytatására lakosnak beveszik.

Tjk. 1788. 320. – Sz. K. h.

1788.

(Egy göbolyosnek bottal nagyot ütnek a fejére, hogy majd belehal. Boros kenyérrel kötözik az ütés helyét.)

Tjk. 1788. 318. – Sz. K. j.

1788. szeptember 16.

(Debreczeni Sándor, solti termés, könyvkötőt mestersége folytatására lakosnak beveszik.)

Tjk. 1788. 320. – Sz. K. h.

¹²³⁹ Karhatalommal, erőszakkal.

¹²⁴⁰ Alkalmasabban.

1788. október 22.

A Banatusi¹²⁴¹ Banya Officium¹²⁴² Gyuláról küldött levele el olvastatván, melyben jelenti, hogy Lovász Ur által azon esetre ide utasítottak ha hogy futni kellene. Ezért kívánt tudatosítani a szállás és fa eránt, hogy miképpen subsistalhassanak,¹²⁴³ meg küldötték azomban a Competentiajoknak¹²⁴⁴ lisztáját is. Comitaltatott,¹²⁴⁵ hogy meg irassek mind az hogy a katonaság miképpen állana a quartelyokban, mind az hogy az el szeledt Coloniakból¹²⁴⁶ is 500 familia volna adrepartialva¹²⁴⁷ Quartelyba, mind pedig az, hogy más alkalmas quartélyal nem szolgálhatni, ha csak magok modot nem mutathatnak, fával pedig megunk is Szolnokrol élünk.

Tjk. 1788. 322. – Sz. K. h.

1788. november 3.

Marton János Lakatos Mester a Czeh ellen elől adta, hogy bizonyos legény ötöt választván mesterének, a Czeh azt tölle akarattya ellen és az ő kárával el vévén másnak adta. A Czéh mesterek elől állván factumukat Privilegiumokkal¹²⁴⁸ mentegettek, azt állítván, hogy a Legényeknek osztogatása egyenesen a Czéhet illetné, ki vált a midőn illyes történ, a Czének innotescal.¹²⁴⁹ Marton János erre azt felelé hogy ő a Privilegiumok rendszabásai ellen semmit sem szollana hanem ha az illyes Legény valasztasaban nem connivealt¹²⁵⁰ volna, melyre a Czeh azt felelé, hogy az illyes conniventia különben meg nem esett, hanem ha valamely öreg mester fel segéllésére czélt, most is a Legényt Marton Jánostol nem egészen vették el hanem csak az öreg mesternek ket heti segicségire. Ezek szerint mint hogy a Legény csak másnak fel segéllésre két hétig adatott által, a Czeh factuma ugy hagyatott helyben, hogy a Legény két hét mulva Marton Jánoshoz vissza álljon.

Tjk. 1788. 331. – Sz. K. h.

¹²⁴¹ Bánáti (délvidéki, Temes vidéki).

¹²⁴² Bányahivatal.

¹²⁴³ Fennáll, fennmarad.

¹²⁴⁴ Illetékesség.

¹²⁴⁵ Meghatalmaz.

¹²⁴⁶ Telek, jobbágytelek.

¹²⁴⁷ Adókiivetés, szétosztás.

¹²⁴⁸ Tettüket a céhszbályzattal mentegették.

¹²⁴⁹ Innocens: ártalmatlan, vétlen.

¹²⁵⁰ Tetszik, megegyezik.

1788. november 3.

(Város pincérei kérik a drágaság miatt fieztésük felemelését.

Egyenként 50 forintot és 30 véka szelelt búzát kapnak, egyéb naturaléikat azomban eltörlik.

Tjk. 1788. 332. – Sz. K. h.

1788. november 18.

19. Tarczalai Sámuel instált, hogy mivel hazájáért verte magát tetemes költségbe akkor, a midőn exáment subeálta¹²⁵¹ és már kilencz esztendőktől fogva magát szolgálatjával meritálta¹²⁵² volna, azon fizetésnek fele, fizetésének megjobbítására nézve, mely a mult esztendőben Caramellianum Svadron Fedserere, Perle úrnak ajánlatott, neki applacidaltatnék,¹²⁵³ mint hazafinak is. De minthogy azon ok, mely Perle úrnak felvételét javasolta, a rendes doctornak felvételével cessált¹²⁵⁴ és így a fizetése is mely ígértetett, – ebből az instánsnak semmi sem resolváltatott,¹²⁵⁵ tekintetbe vétetvén mindazon által az általa előadott okok, mint város chyrurgusának, pure praecise¹²⁵⁶ 40 forintok applacidaltattak.

Tjk. 1788-1791. 3. – Szilády K. m. B. LXXII.

1788. november 18.

Gál Andr. és felesége nem külömben Lakatos Szabó István és felesége valami tükör által babonás mesterséggel ugyan Gál Andr. gyermeke által kit 7 diknek alítottak a veteményes kertben nehaj Kalocsa Ambrus fundusan pénzt nézettek, minemü gonoszteteményekért a ket asszony 12 korbacsot, Szabo Istvan annyi palcat, Gál Andr. pedig mivel parancsolta s más becstelen szokkal is illette Lakatos Istvant 30 palczakat szenvedett.

Tjk. 1788. – Sz. K. j.

¹²⁵¹ Vizsgát vállalta.

¹²⁵² Érdemesítette.

¹²⁵³ Jóváhagyatnék.

¹²⁵⁴ Megszűnt.

¹²⁵⁵ Kötelez.

¹²⁵⁶ Tisztán. maradéktalanul.

1788.

(A boszorkánysággal vádolt Cséplő Mihályné ellen Vörös Mártonné ilyen vallomást tesz:)

... mondotta Cséplőné az én Macskám ha reá ugrik is a szalonnára még csak meg sem körmöli, mert a midőn Tálalok leg először is kutyának és Macskámnak tálalok s ha Péntek nap következik, Csütörtökön vetek nekik egy darabot s meg parancsolom nekik, hogy holnap Péntek léssen azért a szalonnámat ne báncsák s azon parancsolómat meg is fogadgyák.

Tjk. 1788. 613. – Sz. K. j.

1788.

A kik rossz kémény alatt vagy nádbul épített s meg nem tapasztott pitvarokban tüzelnek megvizsgálják a tizedesek.

Tjk. 1788. – Sz. K. j.

1788.

Nadroczi Mihály ki ez előtt egy héttel Kubitz Mátyás Feleségivel való gyanus társalkodsásáért be hozatván inárestátltatott.

Az egy hétig való arestoma büntetésében tudatván s hosszas haja módossan el nyiretvén, most úgy bocsájtatott szabadon, hogy azon asszonnyal többé ne láttasson.

Bjk. 1788. 717. sz. – Sz. K. j.

1788.

Iffj. Liebenperger András Szüts Mester (Budára költözik. Magaviseletéről kér testimonialist.)

Bjk. 1788. 808. sz. – Sz. K. h.

1788.

(Egy asszony pizskafával betöri a másik fejét. Tarczali Chyurgus jelenti, hogy a seb nem veszedelmes,) meg lehet timsós borral gyógyítani.

Bjk. 1788. 955. sz. – Sz. K. h.

1789. január 20.

Kiss János Szentesi Lakos panaszt tett Győrffy István ellen, hogy az uttza közepén a kocsiján lévő almáriumot¹²⁵⁷ öszve vagdalta és magát meg verette, mely dolognak investigatiojara¹²⁵⁸ hivattatván nemesi praerogatiojanak¹²⁵⁹ hantorgatasaval mentvén magát a polgár előtt, azt izente hogy ő ha meg ölik sem jó ha csak a Szolga Biro nem hivattya. Ehez képest comittaltatott,¹²⁶⁰ hogy a Tanuk meg hallgattatván, mint hogy ugyancsak a fia vádoltatnék, a mikor fia elől kerül mivel már a Varosrol el lodult a szükséges rendelések eránta meg fognak tétettetni.

Tjk. 1789. 340. – Sz. K. h.

1789. április 3.

Zsadát Simon olaszországi fűszerszámmal kereskedőtől 6 lat szelid száfrányt és egy negyed rész font székfűvet lopnak el...

Bjk. 1789. 376. sz. – Sz. K. h.

1789. május 3.

Meltóságos Grof Hadik András Feő Hadi Vezér Ur eő Excellentiaja életének 78-dik esztendejében a Török ellen ki állított Nagy Tábormak függés nélkül való kormányzására Zemlinbe (!) le menvén kedves fiával Mgos Grof Hadik Károly Obst. Laid. Ur eő Nagyságával és Baro Saall Adjutansával, s Loran nevezetü Doctorával itt hált és ebédelt s Városunkhoz való kegyes hajlandóságának jeleül és örök emlekezetül le ábrázolt valóságos képét kegyesen ajándékozni Méltoztatott.

Bjk. 1789. 105. – Sz. K. h.

1789. május 22.

Biro Daniel meg arestatatván azért, hogy Vörösmarti Istvánnak könyvesboltjából némely materialéknak el lopás, vagy is kézbeadásával vádoltatott ...

Tjk. 1789. 360. – Sz. K. h.

¹²⁵⁷ Alacsony, fiókos szekrény.

¹²⁵⁸ Vizsgálat.

¹²⁵⁹ Előjog, kiváltság.

¹²⁶⁰ Megbíz.

1789. július 24.

337. Balás István és Csernik Antal borbély legények instáltak azon, hogy szabadság adassék nekik, hogy Egyháziné műhelyét kiarendálhassák a végre, hogy magoknak valamit kereshessenek, hogy az universitásnál az exáment¹²⁶¹ megtehessék, melyre resolváltatott:

Az instánsoknak kérések oly móddal applicidaltatik, hogy a kinyitandó műhelyekben mesterségeket két esztendeig folytathassák és ezután a rendes exáment az universitásnál subeálják,¹²⁶² mert ez eltelvén, különben be fog zárattatni, addig is pedig a műhelyeket úgy megőrizték, hogy valamely botránkozásra okot ne szolgáltatassanak, mert ezen esetre medio tempore¹²⁶³ is hazájokba relegáltatnak,¹²⁶⁴ mesterségeknek gyakorlása azonban egyedül a borotválásban határoztatik, hanem ha a physicus úr által in specifico¹²⁶⁵ fognak valamire alkalmaztatni, in qualite sodalium¹²⁶⁶ gondoltatván, ez is pedig azon tekintetből, mivel különben is a városnak népességéhez kevés a borbélyműhely.

Tjk. 1788-1791. 54. – Szilády K. m. B. LXXII.

1789. július 31.

347. Tarczali Sámuel város borbélyja beadott memorialisában¹²⁶⁷ kívánta az órás legény eránt kúráját és tartozását megfizettetni és az eránt kapacitáltatni,¹²⁶⁸ hogy mindezek iránt kire legyen regressusa,¹²⁶⁹ melyre resolváltatott¹²⁷⁰ ez: praescindálván¹²⁷¹ a tartás eránt való praetensiójától,¹²⁷² ha a taxát¹²⁷³ curája eránt fogja producálni, mivel kitett kérése a gógyításért a sebnek mivoltához képest felesleg valónak íteltetik, ez eránt az órás legénynek mesterére Veréb Péterre úgy mint a ki által a sebesítés lett, utasittatik.

Tjk. 1788-1791. 56. – Szilády K. m. B. LXXII.

¹²⁶¹ Az egyetemen vizsgát tehessenek.

¹²⁶² Az egyetemen vizsgának vessék alá magukat.

¹²⁶³ Időközben.

¹²⁶⁴ Utasít.

¹²⁶⁵ Alkalmanként, különleges esetben.

¹²⁶⁶ Társként.

¹²⁶⁷ Feljegyzésében.

¹²⁶⁸ Rávenni.

¹²⁶⁹ Viszontkereset.

¹²⁷⁰ Kinyilvánít.

¹²⁷¹ Felhagy, eláll.

¹²⁷² Kívánság, követelmény.

¹²⁷³ Fizetési összeget.

1789. szeptember 24.

394. Herpai Gábor úr beadott memoriálisában instált azon, hogy mivel csekély resolvalt sallariuma¹²⁷⁴ nem elegendő arra, hogy szállást is fogadhatna magának, szüksége lévén nem csak egy szobára, mint-hogy a patientsei majd a télnek kegyetlensége miatt a szabad levegő égen nem fagyoskodhatnak, de nem is volna minden beteget egy szobába befogadni, valamely szállásról a Ns. Tanács rendelést tenni méltóztatnék. Mindezen tekintetekre nézve kérése oly móddal secundálatni¹²⁷⁵ rendeltetett, hogy magának alkalmas szállásról provisiot¹²⁷⁶ tehet, a város az árendának megadását ajánlván, nem lévén mód benne, hogy a rendes tisztházak állandó lakására assignáltathassanak.¹²⁷⁷

Tjk. 1788-1791. 63. – Szilády K. m. B. LXXII.

1789. november 10.

Az asztalos Társaság ellen Kincses István ad Nr. 23. Protocolly Judrii¹²⁷⁸ panaszt tevén, hogy őtet egy forintra azért büntette, hogy a melly Legeny innén el költözködni akart magánál meg tartotta, mint hogy ettől absolváltatott,¹²⁷⁹ ezt a Társaság appellálta,¹²⁸⁰ mely végre azon Protocollatio el olvastatván, mint hogy ezen Legénynek meg tartásával senkinek sem praejudicalt,¹²⁸¹ Fő Biro Urnak Sententiaja¹²⁸² helyben hagyott.

Tjk. 1789. 394. – Sz. K. h.

1789. november 13.

34. Paumgartner Ferencz patikárius úrnak ausziglijere,¹²⁸³ melyek szerint orvoságok hordattak rész szerint a rabok, rész szrint a ménes orvoslására, két rendben 10 frt 28 krok a kifizetésre exassignáltattak.¹²⁸⁴

¹²⁷⁴ Kinyilvánított, megszabott illetménye.

¹²⁷⁵ Segít, pártol.

¹²⁷⁶ Javaslatot.

¹²⁷⁷ Kijelöl.

¹²⁷⁸ Az egyes megyék járásokra (processus) oszlottak. Ezek élén a szolgabíró: judex nobilium (= judlium) állott. Itt a szövegben kisebb elírás történt.

¹²⁷⁹ Feloldoz, elvégez.

¹²⁸⁰ Fellebbez.

¹²⁸¹ Kárt nem okozott.

¹²⁸² Ítélet, végzés.

¹²⁸³ Számla, árjegyzék.

¹²⁸⁴ Kiutalványozták.

Tjk. 1788-1791. 76. – Szilády K. m. B. LXXII.

1789. november 26.

Fő Herczeg Ferentz eő Felsége tegnap estveli hatodfel orakor érkezvén az armadiatul¹²⁸⁵ be szállott a belső Sas vendégfogadóban, ott hált és reggeli hat orakor a Fergeteges hó esésben el indult. Lovassaink Földeáki Statióig késérvén. A Felséges Herczeg különös kegyességgel és le ereszkedéssel hozzánk viseltetett, midőn eő Herczegségének üdvözlésére volnánk. Tapasztalta kiváltképpen eő Herczegségének különös kegyelmét Ludvik vendégfogadós, kit a conton¹²⁸⁶ kívül 12 aranyakkal meg ajándékozott.

Bjk. 1789. 22. – Sz. K. h.

1789. december 10.

91. Török Jánosné holt teteminek megvizsgálására, ámbár az elől állott tanúkból sub No. 99. Prot. Jud. a férje ellen tett gyanú csilla-podnék, de hogy a judicium¹²⁸⁷ egész megnyugvással legyen, a szomszédjai is lecsendesíttessenek, doctor Herpai úr, borbély Tarczali Sámuel és cancellista¹²⁸⁸ Hanus János urak exmitaltattak.¹²⁸⁹

Tjk. 1788-1791. 84. – Szilády K. m. B. LXXII.

1789. december 11.

Bajusz János pedig mivel már töb izben megintetett azzal hogy bordély házat ne tarcsón, még is a Gazdák cselédjeit magához csábitani bátorkodott, a mint hogy most leg közelebb házától hajtat-tak bé a Beresek publice¹²⁹⁰ 12 pálczákkal egy büntettetett meg, hogy többé illyes excessusban¹²⁹¹ tapasztaltatik, mint nem itt született Házáról ki becsültetvén Hazájába fog relegaltatni.¹²⁹² Felesége körül pedig tekintetbe vetetvén terhes volta, arestoma büntetésébe tudatván szabadon eresztetett, de úgy hogy in vicem promeritarum¹²⁹³ mig férje exequaltatik,¹²⁹⁴ a férje fejénél a deresen mint szégyen kövön parentállyon.¹²⁹⁵

¹²⁸⁵ Hadsereg.

¹²⁸⁶ Számla, költség.

¹²⁸⁷ Az ítélet.

¹²⁸⁸ Irrnok.

¹²⁸⁹ Kiküld.

¹²⁹⁰ A hatóság által, nyilvánosan.

¹²⁹¹ Kihágás, túlkapás.

¹²⁹² Kiutasít, visszaküld.

¹²⁹³ Mint ugyanerre érdemes, mint aki ugyanezt kiérdemelte.

Tjk. 1789. 399. – Sz. K. j.

1789. december 18.

95. Tarczali Sámuel pro praesenti¹²⁹⁶ a régi conventio¹²⁹⁷ mellett város borbélyának acceptáltatott¹²⁹⁸ és kötelességében fog állni ezen conventióért a recruták visitálása¹²⁹⁹ is.

Tjk. 1788-1791. 84. – Sz. K. h.

1789. december 18.

Tót János az elmúlt estven arestomba késérte Diós Aloyziust-Gyöngyösi születést, ki magát Tátosnak lenni állítván sok külömb külömb féle dolgokat beszéllet, hazudván, hogy most Krim Tatórországbul jönné. Diós Aloyzius azt feleli, hogy ő Belegrádi munkából jöven megehezett, hasa vitte ebbeléri hazugságra.

Hazájába utasítottatott.

Bjk. 1789. 117. sz. – Sz. K. j.

1789. december 31.

Pető Joseff panaszt tett Diós Aloyzius ellen, hogy maga Sertést ölni lévén a Házába csábitó és Tátosként bé ment, feleségét el rémitette, rontással mivel fenyegetvén azt, magát gazdává tette, ételt és bort Hordatott véle, egy szóval conformiter querimoniae ad Nr. Diary 117 deposite¹³⁰⁰ magát viselte, kérvén ezen Sententiojáért Satisfactiot.¹³⁰¹

Az elébbeni Sententia renovatioján¹³⁰² tul, melly szerint innét relegáltatik,¹³⁰³ hogy máskor rémitő és csábitó ne legyen, jó forma 15 pälczákkal fenyítettetni rendeltetett.

Bjk. 1789. 149. sz. – Sz. K. j.

¹²⁹⁴ A végrehajtást elszenvedi.

¹²⁹⁵ Tartózkodjon.

¹²⁹⁶ Ismételten, a jelen esetben is.

¹²⁹⁷ Egyezség, szerződés.

¹²⁹⁸ Elfogadták, felfogadták.

¹²⁹⁹ Az újoncok vizsgálata.

¹³⁰⁰ A panaszosnak naplóban levő 117. sz. vallomása szerint.

¹³⁰¹ Ítéletnek megfelelő elégtételt.

¹³⁰² Az ítélet megújításán túl.

¹³⁰³ Kiutasítják, korábbi lakóhelyére visszaküldik.

1789.

Füsüs Ferencz Czeglédi lakos a piacon pipázott és rossz korszókat árult. Megárestálják és elparancsolják a városból.

Bjk. 1789. 603. sz. – Sz. K. h.

1789.

Kalvinista Horvát János kocsijának ferhécze pajzánon volt a lovaknak horgas inát megcsapta ...

Tjk. 1789. 695. – Sz. K. j.

1789.

(Sárközi Mihály hét gazdához áll be kukoricaszősznek.)

Bjk. 1789. 57. – Sz. K. h.

1790. január 3.

(Felekezeti viszony.)

A Lakatos Czéhbeli Református Mesterek panaszt tettek a R. Catholicus Mesterek ellen, hogy a régi szokástul el állván mostan Czéh Mester a Catholica részről tettek, holott az el mult esztendőben is azon hit béli Mester viselte azon Hivatalt. A Catholica részről álló Mesterek meg jelenvén, azt felelik: Hogy igen ugyan is a panaszt tevőknek abban fel tételek, hogy eddig nálók szokásban volt a Czéh Mestereknek alternatim¹³⁰⁴ való tételek, de mivel a Reformatusok megfogyatkozván azon Hivatalnak viselésére köztök alkalmas nem találkozna, a ki alkalmas volna pedig tavali esztendőben más szolgálatot tett, kéntelenek voltak a voxoknak¹³⁰⁵ többsége szerent a Catholicusok közül választani Czéh Mestert.

A Reformátusok és a R. Catholicusok között volt szép egyességnek és Harmóniának meg sétésével a régi szokásnak fel bontására a Lakatosoknak szabadság nem engetődvén meg határozottatott, hogy ezentúl is Czéh Mestereket alternatim tegyenek, annyival inkább, hogy olyan Mester is ki az el múlt esztendőben kisebb szolgálatot tett, nagyobb s betsesebb Hivatalra emelni nem csak nem képtelen, sőt illő dolog volna.

Bjk. 1790. 167. sz. – Sz. K. h.

¹³⁰⁴ Évenként felváltva.

¹³⁰⁵ Szavazat.

1790. január 12.

Csákándiné már magát különösen is kötelezven arra, hogy azon bordely haznak fenn tartásával fel hagy, melyről megintetett (szavát meg nem fogadván) ... mint különös rossz erkölcsű asszony mások példájára a piaczon (a nála találtakkal együtt) 20 pálczakkal büntette meg.

Tjk. 1790. 404. – Sz. K. j.

1790. január 24.

Az itt való Pékek ellen panaszt tétetvén az eránt, hogy sem kenyeret, sem semjét, sem szarvast¹³⁰⁶ nem sütné illendőképben.

Admonealtatott,¹³⁰⁷ hogy magát mindenben a Pestiekhez anyival inkább tarcsa, mivel mindent olcsóbban kapna.

Bjk. 1790. 240. sz. – Sz. K. h.

1790. február 2.

A szappanosok (közül többen) panaszt tesznek Pintér Mátyásné ellen, hogy ettől 60 véka széksót 30 xrijával megvettek, le is foglalózták s az most mégis egy debreceni embernek kívánja odaadni, holott arra nekik is nagy szükségük van, egyáltalában nem lehetvén most széksóhoz jutni.

Kiderül, hogy a debreceni még előbb lefoglalozta a széksót, s éppen most érte is jött. Hogy tehát ez se járjon hiába, de a város se maradjon szappan nélkül, amannak 40, emezeknek 20 vékát ítéltek meg.

Bjk. 1790. 261. sz. – Sz. K. h.

1790. február 18.

206. Balás János deferáltatván¹³⁰⁸ arról, hogy Szűcs Pál nevű paplanosnak inasa kezét curájával elrontotta, holott mindenféle curától inhibeálva¹³⁰⁹ volna, citaltatott,¹³¹⁰ a ki magát azzal menti, hogy ő egyebet nem tett, hanem hogy a csontjait rakogatta össze és arról mindjárt lemondott, mihelyst a rendes chyrurgus haza jött; azért is az

¹³⁰⁶ Péksütemény.

¹³⁰⁷ Figyelmeztették.

¹³⁰⁸ Vádolták.

¹³⁰⁹ Mindenféle kezeléstől eltiltották.

¹³¹⁰ Beidéztek.

inasnak meghallgatása rendeltetett és imponáltatott¹³¹¹ Balás Jánosnak, hogy ha oka lészen a curának, bizonyosan az egész curát ő fogja fizetni, most pedig corripáltatván iterato¹³¹² mindenféle curától inhibeáltatott.

Tjk. 1788-1791. 96. – Szilády K. m. B. LXXII.

1790. február 18.

207. Balás István pedig azzal vádoltatván, hogy in qualite sodalis¹³¹³ engedtetvén szabadság a borotválásra, mégis legényt hozott volna maga mellé, melyre minthogy szabadsága nem volna, ettől inhibealtatott és megparancsoltatott, hogy az adott engedelemhez tartsa magát, külömben hazájába fog utasíttatni.

Tjk. 1788-1791. 96. – Szilády K. m. B. LXXII.

1790. március 30.

283. Balás János és István deferáltatván Keserű Mihály által arról, hogy szerencsétlenség miatt keze eltörvén, hirtelenségből pro assistentia requiráltatott;¹³¹⁴ hozzáfogván a curájához,¹³¹⁵ a midőn már elrontotta, akkor elhagyta és borbély Tarczali Sámuel kezére kerülőni kénytelenített, a ki meggyógyítván, kívánta azok által megfizettetni azt, a mit Tarczali Sámuel ő rajta követ. Balások magokat azzal mentik, hogy ők a kezét el nem rontották, hanem maga, mert a kötést nem állotta. Tagadván azt is, hogy a seb elromlott volna az ő curájok alatt: mely végre elő állittatván Keserű Mihálynak mind gazda asszonya, mind pedig mások is, kik a sebről azt referálták, hogy ámbátor a karjának felső része vala eltörve, mégis az egész keze úgy kifakadozott, hogy a bűdösség miatt állani sem lehetett, nemcsak, hanem már annyira megfeketedett, hogy a rothadság miatt a húsát is metélni kénytelenítettek. De Tarczali Sámuel magát azzal is securizálván,¹³¹⁶ hogy midőn a patienst felvállalta, város embere által oculálta,¹³¹⁷ ki arról hasonló képpen referált;¹³¹⁸ sőt Balások magok is hogy desperáltak¹³¹⁹ azzal hogy azt beszélgették, hogy a kezét el kellek vágni, melynek a tudatlanság volt egyenes oka. De külömben is már több részben el lévén mindketten tiltva mindenféle curától, a

¹³¹¹ Meghagy.

¹³¹² Ismételtlen megdorgálták.

¹³¹³ Legényként, legény minőségben.

¹³¹⁴ Segítségnyújtás végett felkeresték.

¹³¹⁵ Kezelés, gondozás.

¹³¹⁶ A vád alól mentesítvén.

¹³¹⁷ Megszemlél.

¹³¹⁸ Beszámol, tájékoztat.

¹³¹⁹ Kétségbeestek.

curáért Tarczali Sámuel által praetendált¹³²⁰ 30 fr 24-re redukáltatván,¹³²¹ ennek megtérítésére in solidum¹³²² úgy köteleztettek, hogy ha ezentúl még valami curába egyelednek, mindkettőjüknek műhelye bezárattatik, a régiebb protocollált¹³²³ rendelkezések erántok a magok erejéből meghagyatván, praescribálván¹³²⁴ Keserű Mihály szenyvedésbeli praetentiójától,¹³²⁵ minthogy ennek inkább maga a patiens volt az oka.

Tjk. 1788-17910. 107-108. -- Szilády K. m. B. LXXII.

1790. május 7.

383. Csefári Pál doctor úr jelenti magát az eránt, hogy doctor Herpai Gábor úrnak változásával ő succedálhasson,¹³²⁶ mely ezen requisitiójára¹³²⁷ válaszoltatni rendeltetett, hogy maga ajánlása megköszöntessék, de minthogy még doctori szállásról mindeddig még nem provideáltatott¹³²⁸ a Magistratus, mignem az megállittathatik, bizonytalan reménységgel senki sem kecsegtethetik. Azért is

384. Mgos Consiliárius és viceispány¹³²⁹ Szili József úrhoz számvetésre Tóth István és Fekete Sándor úr deputáltatván,¹³³⁰ committaltatott¹³³¹ Ökegyelméknek az, hogy bejelentsék commissarius¹³³² Raky Ádám úrnak szállását, a mely minthogy a városé, ez ezentúl doctor szállásának fog accommodáltatni.¹³³³

Tjk. 1788-1791. 120. -- Szilády K. m. B. LXXII.

1790. május 19.

401. Csiffári Pál doctor úr, Herpai Gábor úr, városunk physicusának¹³³⁴ változásával, levele által jelentvén magát, kérte a városban való bevételit, melyre határozottatott, hogy a titulált¹³³⁵ Csiffáry

¹³²⁰ Meghatározott.

¹³²¹ Csökkentvén.

¹³²² Nyomatékosan.

¹³²³ Jegyzőkönyvezett.

¹³²⁴ Elévültnek nyilvánít.

¹³²⁵ Követelés.

¹³²⁶ Helyébe léphessen.

¹³²⁷ Megkeresés.

¹³²⁸ Gondoskodott.

¹³²⁹ Tanácsos és alispán.

¹³³⁰ Menesztvén.

¹³³¹ megbizásként meghagyták neki.

¹³³² Csendbiztos, kormánybiztos.

¹³³³ Alkalmaz.

¹³³⁴ Orvosának.

¹³³⁵ Nevezett.

Pál úrnak oly válaszólos levél irattasson, hogy a generális Gyűlésre¹³³⁶ Pestre menendő deputatusaink¹³³⁷ a titulált úrral e dologban tractálni¹³³⁸ fognak.

Tjk. 1788-1791. 123. – Szilády K. m. B. LXXII.

1790. június 14.

Virág Erse czeglédi folyár személyt, késő este a malom alatt kapják egy csizmadia legénnyel, aki egy huszast ígért neki. Minthogy innen már máskor is kiutasították ... hogy megesmeressék, megnyirettvén, szülőtte földjére relegáltatik.¹³³⁹

Bjk. 1790. 638. sz. – Sz. K. j.

1790. augusztus 24.

578. Tarczali Sámuel városunk chyrurgusa instált arról való testimóniumot,¹³⁴⁰ hogy ő Tarczali Pál édes atyjának fia legyen; ez eránt a matriculára¹³⁴¹ utasítottatott, minthogy az az egyenes útja a genealogai deductiójának.¹³⁴²

Tjk. 1788-1791. 158. – Szilády K. m. B. LXXII.

1790. szeptember 14.

647. Minthogy doctor Zay Sámuel úr bagazsiájának¹³⁴³ Komáromból való leszállítására ezen szűk időknél kömyülállásai miatt alkalmatlóság nem küldetett, azért a t(itu)lált¹³⁴⁴ úrnak a leköltözöködése alkalmatlóságával tett költségnek megfizetése rendeltetett.

Tjk. 1788-1791. 171. – Szilády K. m. B. LXXII.

¹³³⁶ Nemesi vármegye közgyűlése.

¹³³⁷ Kiküldött, követ.

¹³³⁸ Tárgyal, értekezik.

¹³³⁹ Visszaküld.

¹³⁴⁰ A borbély-sebész igazolást kért.

¹³⁴¹ Anyakönyvezésre.

¹³⁴² A származás levezetésének, igazolásának.

¹³⁴³ Holmijának, poggyásának.

¹³⁴⁴ Megnevezett.

1790. szeptember 14.

648. Herpai Gábor úr, városunknak physicus a t. Jász- és Kun districtusok doctorságára¹³⁴⁵ választván, a ns Magistratusnak szivességét személyesen megköszönvén s megeshetett hibáiról engedelmet kérvén, elbúcsúzott. A titulált úrnak hűségese magaviseletét a ns Magistratus tekintetbe vévén, meghatározatott, hogy nevezett úrnak salariuma usque 15-a Augusti¹³⁴⁶ a. c. (a midőn az újonnan állítatott physicus úrnak fizetése veszi kezdetét) in flnis 58. xris 20, minthogy már félesztendőbeli salláriumát felvette, kifizetessék.

Tjk. 1788-1791. 171. – Szilády K. m. B. LXXII.

1790. szeptember 28.

676. Referáltatván az, hogy a Déllő vizében¹³⁴⁷ némely lakosok kendert és lent áztattak volna, mely minthogy szagával a levegő eget dögletesitené, meghatározatott, hogy mindjárt a gyűlés alatt kiszórattassék, a mint hogy ezen dolognak végbe vitelére polgár Banó László úr cum assumptis exmittáltatott.¹³⁴⁸

Tjk. 1788-1791. 177. – Szilády K. m. B. LXXII.

1790. szeptember 28.

680. Szoboszlai Gergely több társaival együtt a Déllő vizében vadkacsára puskázván, megintettek, hogy mivel ebből szerencsétlenségek eshetnének, ezt többé ne próbálják, különben is tilalmas lévén a városon való puskázás.

Tjk. 1788-1791. 177. – Szilády K. m. B. LXXII.

1790. szeptember 28.

685. A Belgrádról megjött munkásokról az a hir támadván, hogy sokan betegen jöttek volna vissza, sőt némelyek már közülök meg is haltak volna: annak megtudására, ha valjon nem valamely ragadó nyavalyában volnának doctor Zay úr exmittáltatott,¹³⁴⁹ a ki referálta azt, hogy minden nyavalyájoknak egyedül való oka a sanyarún való élet és hideglelés, azért is contagiónak¹³⁵⁰ semmi nyoma.

¹³⁴⁵ A Jász-Kunkertületek orvosává választották.

¹³⁴⁶ Tiszteletdíja augusztus 15-ig...

¹³⁴⁷ A mai Gyenes tér helyén lévő tó.

¹³⁴⁸ Hozzájárulással kiküldték.

¹³⁴⁹ Kiküldetett.

Tjk. 1788-1791. 178. – Szilády K. m. B. LXXII.

1790. október 21.

123. Rickl Antal pesti polgár és materialista¹³⁵¹ instált, hogy a városra bevételvén, nekie bolt nyitás és szabad kereskedés engedtesen ez okra nézve, hogy még ezen roppant városban ilyen kereskedő nem lévén, az ő kereskedését illető portékákat, (minthogy ezt a kecskeméti görögök materialistáktul szokták venni) olcsóbban adhatja és így a publicumra nézve az ő kereskedése hasznos és szükséges. Ezen okokra nézve az instánsnak a városon boltnyitás és szabad kereskedés, a szokott terheknek viselése mellett úgy engedtetett meg, hogy mivel a rosolishnak¹³⁵² mérése árendában volna, ezt poháron- és butéliánként (ha csak ez iránt praevie az árendással nem tractál¹³⁵³) ne adhassa, sem az idevaló görög kereskedőket illető portékéknak, úgymint posztónak, szőr és selyem matériáknak, gyolcsnak és efféléknek árulásában ne avatkozzon, hanem egyedül a maga kereskedéséhez való portékák mellett maradjon és boltot a szent ecclesiától árendáljon.

Tjk. 1788-1791. 211-212. – Szilády K. m. B. LXXII.

1790. november 3.

4. Perla Ferencz úr városunk chyrurgusának invitáltatván,¹³⁵⁴ affidiálván¹³⁵⁵ is bennünket, Tarczali Sámuel sallárium¹³⁵⁶ ezentúl folyni nem fog, minthogy most két sallariatus chyrurgust tartani nem szándékoznánk; ha mindazáltal in qualite privati¹³⁵⁷ akár anatómiára, akár másra adhibeáltatnék,¹³⁵⁸ jutalmát egyedül onnét várhatja.

Tjk. 1788-1791. 191. – Szilády K. m. B. LXXII.

1790. november 23.

Az Angliai követ Svalise Kieth a Törökkel leendő békesség munkálkodására Bukarestbe le menvén, itt a Városházánál meg hált eő Excellentiája.

¹³⁵⁰ Ragály, járvány.

¹³⁵¹ Helyesen: materista, azaz fűszeres.

¹³⁵² Pálinkaszerű szeszes ital.

¹³⁵³ Eleve, előzőleg nem egyezkedik.

¹³⁵⁴ Meghívják a város borbély-sebészének.

¹³⁵⁵ Biztatván.

¹³⁵⁶ Illetmény, fizetés.

¹³⁵⁷ Magán emberként.

¹³⁵⁸ Alkalmaz.

Bjk. 1790. 41. sz. – Sz. K. h.

1790.

(Farkas Mihály és Joseff pecsétmetsző cigányok engedélyt nyernek házukban levő megmaradásra.)

Tjk. 1790. 441. – Sz. K. h.

1790.

(Bek András "drabont" hivatalos hatalmával visszaélve három embert véresre ver pálcajával. A borbély kúráját is tartozik megfizetni s) mint város szolgája álva t... pátzákra íteltetett.

Bjk. 1790. 706. sz. – Sz. K. h.

1790.

Keresztény, másként Muslai József megrühesedett lovának gyógyítására kért magának az Apotékából Arsenicumnak vételére szabadságot. (Kérését teljesítik.)

Bjk. 1790. 720. sz. – Sz. K. h.

1790.

Nem lészen Szabad az uj esztendőben egész Vizkereszt után való Vasárnapig semmiféle Musikálás sem tamburázás az öszve csoportozott Cselédeknek. Sött Kemény büntetés alatt tilalmaztatik az öszve csoportozás és lvó tartás és azért mind az Helyt adók, mind pedig a Cselédek büntetéseknek el vétele végett az arestomban fognak késértetni, az arra rendelt személyek által.

Minden cseléd Urához és Gazdájához harmad napra haza mennyen mert a kik ellenközöt tselekednek azok hasonloképpen árestomba fognak késértetni.

Senki Idegen Helyrül jöttet ha tsak Hiteles Levele nem lészen még tsak tselédnek fogadni se bátorkodgyon, annyival inkább Lakóul hazához vagy Tanyájára be fogadni ne merészellye a Becsületes Nemes Tanáts hire nélkül.

Tjk. 1790. – Sz. K. h.

1791.

A Tóhajlati korcsmánál istállót építenek, melynek tetejét Fischer Ágoston 210 forintért csinálja.

Tjk. 1791. 4. sz. – Sz. K. h.

1791.

(Veréb Péter órás a templomok óráit kezeli.)¹³⁵⁹

Tjk. 1791. 30. sz. – Sz. K. h.

1791.

(Pusztaszeri dohányosokkal az alkut újabb három évre megkötik, fizetnek évenként 350 frt árendát és másfél mázsa dohányt.)

Tjk. 1791. 62. sz. – Sz. K. h.

1791.

(Város borainak sepreje akóját 30 xrijával Hegl Györgynek árendába kiadják.)

Tjk. 1791. 70. sz. – Sz. K. h.

1791.

Zombori Joseff kovács mester a közjónak használni akarván, magát a Barom Orvoslás mesterségének kitanulására resolvalta,¹³⁶⁰ melyben hogy hamarébb boldogulhasson kívánta magát recommendaltatni,¹³⁶¹ e mellett kívánta azon műszereket is kezére adatni, mellyet már a város e végre meg készítettett. Mindkét rendbeli kérésének telyesítése fellyül még a városnak azon könyvei is resolváltattak, a mellyek az elébbeni orvosoknak meg szerezettek vala.

Tjk. 1791. 104. sz. – Sz. K. h.

¹³⁵⁹ Ez évből még két rövid feljegyzés maradt iparosokról:

Vörösmarti János könyvkötő a városnak eladja házát. Tjk. 1791. 105. sz.

Fuhrmann József nyeregcsináló contót nyújt be. Tjk. 1791. 151. sz.

¹³⁶⁰ Kinyilvánít.

¹³⁶¹ Kérte, hogy kapjon ajánlást.

1791. január 21.

180. Baumgartner Ferencz patikárius instált azon, hogy a mult napokban materialistának admittáltatott Rikl nevű fűszerszámos kereskedő megtiltasson attól, hogy a mi az ő műhelyéhez privilégiuma¹³⁶² szerint tartozik, boltjában garasonként és xronként¹³⁶³ árulni a rendes büntetés alatt ne bátorkodjon, igérvén magát arra, hogy mivel a boltja készen van, a nélkül, hogy a görögök boltjai szoríttatnának, ő mindazokat meg fogja Bécsből hozatni, melyeket Rikl árulna. Hogy azért a már acceptáltatott¹³⁶⁴ materiálista magát mihez tarthassa, az instánsnak ezen jelentése, a midőn az magát leteszi, tudtára fog adatni.

Tjk. 1788-1791. 223. – Szilády K. m. B. LXXII.

1791. március 22.

384. Doctora városunknak, Zay Sámuel úr Magyar Mineralogiának¹³⁶⁵ kidolgozásával magát a publicum előtt esmeretessé tévén, abból egy exemplárral az archivumot¹³⁶⁶ is megtisztelni kívánta, mely ezen hajlandóságának megköszönetén kívül két pár császár arannyal tiszteltetett vissza.

Tjk. 1788-1791. 254. – Szilády K. m. B. LXXII.

1791. április 13.

Lakits Ur mint rei Serviceae Inspector¹³⁶⁷ jelentette, hogy a többek között Ketskemét is a selyem bogár tartásért Groff Hadik András Consiliarius eö Exellentiaja recommendatiojából¹³⁶⁸, Felsőges Palatinusunk¹³⁶⁹ által minden árán meg fogna jutalmaztatni, mint a ki magát e részbe is distingválta,¹³⁷⁰ kívánván Lakosainkat selyem bogarak tartására per omnia oportuna media¹³⁷¹ serkenteni és így az ezt tartani akaróknak egész assistentiat¹³⁷² adatni.

Tizedenként publicaltatni rendeltetett: hogy ki ki a maga Eperfájának Leveleit a selyem bogár tartoknak, ha legnagyobb az fa 21 xért,

¹³⁶² Szabályzata, kiváltsága.

¹³⁶³ Krajcáronként.

¹³⁶⁴ Elfogadott.

¹³⁶⁵ Ásványtan, közettan.

¹³⁶⁶ Egy példányt a levéltárban helyeztek el.

¹³⁶⁷ A selyemhernyótenyésztés felügyelője.

¹³⁶⁸ Tanácsos ... ajánlásából...

¹³⁶⁹ Nádor.

¹³⁷⁰ Terhes munkát végzett.

¹³⁷¹ Mindenkorra szerencsés módon ...

¹³⁷² Segítségét.

ha kisebb 18 xr, ha még kisebb 15 xr, ha pedig leg-kisebb, a Normativum szerént 9 xrért oda adni tartozzék.

Bjk. 1791. 417. sz. – Sz.K. h.

1791. július 9.

Lobozár János vádoltatott arról, hogy a mult vasárnapi négy kaszásokat híván a piatrul Buza levágására, azoknak a több gazdaság sérelmével 10 és 15 garast is ígért fizetésül egy napra ... minthogy ez által a köz Gazdaságnak sok kárt okozott éppen Vasárnap délután két órakor a midőn a kaszásokat a piatról hivta másoknak példájára 15 páltzákkal fenyítettetni rendeltetett.

Bjk. 1791. – Sz. K. j.

1791.

(Mészárszékeket 1602 forintban adják ki Halasi Ádámnak, a legtöbbet ígérőnek, minthogy egyenként azokat senki sem akarta kibérelni.)

Bjk. 1791. 670. sz. – Sz. K. h.

1791.

Tarczali Sámuel instalt azon hogy mint Hazafi régi Statiójába,¹³⁷³ úgy mint a Város Borbélyságába vissza tetessen. (Kérését nem teljesítik, mert) más Conventionatust¹³⁷⁴ azon kívül, a ki már assidaltatott ezuttal szándékába nincs a magistratusnak, hogy felvégyen. Ha pedig ez idő alatt valakin valami curat tett, hogy azon fáradságának jutalmát meg vehesse, assistentia resolvaltatik.¹³⁷⁵

Tjk. 1791. 49. sz. – Sz. K. h.

1791.

Sik(ari) Kovács József, Dékány Imre és Bentsik István bé jövén a gyalog hidakhoz, mellyek nélkül a 3-dik Tizednek azon sáros részén fél szárig való sár nélkül esős üdőben alig lehet járni, egy néhány fenyő szálakat kértek...

¹³⁷³ Állásába, beosztásába.

¹³⁷⁴ Éves szerződéssel alkalmazottat.

¹³⁷⁵ A város segítségét kinyilvánítja.

Bjk. 1791. 77. sz. – Sz. K. j.

1791.

Fő tisztelendő Harsányi István Ur memorálissa¹³⁷⁶ ezen dolgok eránt, hogy Vasámapok promiscui¹³⁷⁷ mind két részről, a Pápista ünnepek pedig a Protestans és a Görög részről a tartózkodás nélkül való árulások által törettetnének meg, a Pápista Részen lévőknek botránkozására rontattatnának meg ... A Görögök eránt végeztetett az, hogy itt az ünnepek megtartására intessenek meg.

Tjk. 1791. 123. sz. – Sz. K. h.

1791.

Doctor Zay Sámuel ur requisitiojára¹³⁷⁸ Balás János és István, Hertmetis István, Ruzitska János és Szoboszlai Gergely Barbitonsorok¹³⁷⁹ megintettek, hogy a Felsőbb Rendelések szerént semmi belső Curát akár érvágást Doctor Ur hire és engedelme nélkül tenni, sub poena ocludenda Fonstrina¹³⁸⁰ ne merészeljenek.

Tjk. 1791. 125. sz. – Sz. K. j.

1792.

(A bodnárok és kerékjártók még II. József idejében céhbeli privilégiumért folyamodtak, amit akkor félre tettek, mivel tanult mesterségét úgysis mindenki szabadon folytathatta. De hogy most a céhek ismét privilégiumaikhoz tartják magukat, sem inast, sem legényt nem tudnak kapni, mert azokat más céhnél újabb tanulási időre kötelezik. Ezért újból kéri szabadalmukat.)

Tjk. 1792. 11. sz. – Sz. K. h.

¹³⁷⁶ Feljegyzés, emlékeztető.

¹³⁷⁷ Vegyesen.

¹³⁷⁸ Megkeresés, felszólítás.

¹³⁷⁹ Borbélyok (sebészek).

¹³⁸⁰ Műhelyük bezárásának büntetése terhe mellett.

1792.

(A város részéről állított hús katonának, minthogy önként állottak be,) Handgeldül¹³⁸¹ egy-egy aranyat resolválnak.¹³⁸²

Tjk. 1792. 12. sz. – Sz. K. h.

1792. február 22.

Hirháger Mátyás Pék Mester az itt való quartélyba lévő kapitány Ur requisitiojára,¹³⁸³ melly szerént panaszkodott hogy kitsiny és nyomorult semlyéket tsinálna, egyet bizonyságul bé küldvén.

Megintetett, hogy mind nagyobb, mind jobb tésztábul való zsemlyéket tsináljon, különben az páltzába toties quoties¹³⁸⁴ bizonyos legyen.

Bjk. 1792. 245. sz. – Sz. K. h.

1792.

Egy ökör 50 fr., egy ötödfü tinó 30 frt., egy negyedfü tinó 34 frt. ... kárjokat keresik Horváth György és Beviz János csordások.

Tjk. 1792. 72. – Sz. K. j.

1792. május 13.

Felsőges Királyi Herczeg Leopold Sándor Palatinus es Felsőge Fő Hadi Vezér Koburg eő Herczegsége, Gróf Zichi Károly Ország birája eő Excellentiája, Báro Ortzi László Ur eő Excellentiája és több Méltóságokkal Mező hegyesre, Obester Csekonits Ur eő Nga kérésére a Királyi Méneseznek látására le menvén Budáruul dellesti 11 órára ide érkezett, innend pedig Ujfalura Mgos Grof Károlyi Josef Ur eő Nga itt ebédet adván, által vitetett.

Bjk. 1792. 131. – Sz. K. h.

1792. május 16.

Felsőges Királyi Hertzeg Leopold Sándor Palaitnus és Fő Camerarius Gróff Eszterházi Józseff, Ország Birája Gróff Zichi Károly,

¹³⁸¹ Költőpénz, borraivaló.

¹³⁸² Kiutaltak.

¹³⁸³ Megkeresésére.

¹³⁸⁴ Valahányszor (rajtakapják).

Secretariussa¹³⁸⁵ eő Excellentiájok és Nagyságok, hora cir. 12. meridiana¹³⁸⁶ vissza érkezvén, itt ebédeltének a Tanátsi Házban, ismét pedig azon napon dél után egy órakor Budára vették utjokat.

Bjk. 1792. 132. – Sz. K. h.

1792.

(Turi Pál panaszolkodik, hogy őt (?) céh bevenni nem akarja, mivel vándorlását nem töltötte el. Erre azonban nyavalyás volta miatt képtelen, mivel fekélyei miatt utazni sem tud, de ezen kívül műhelyében senki meg nem szenvedheti, de egyébként a vándorlása idejét idehaza bőven eltöltötte.

A tanács utasítja a céhet, hogy Turit jussaitól ily módon ne fossza.)

Tjk. 1792. 194. sz. – Sz. K. h.

1792.

(Mivel a) Kereskedés tartozik majd közönségessen leg főbb eszköznek a Városok boldogítására és azoknak virágzó állapotban való helyheztetésére (azért esztergomi lakos Stephanovits Milits Konstantinnak, aki mindenféle posztóval és gyapjúval kereskedik, a múlt évben kiadott letelepedési engedélyét megújítják és az ecclesiákkal megegyezve boltot is nyithat.)

Tjk. 1792. 303. sz. – Sz. K. h.

1792.

Alexovics Jósef szappanos a városházra egy mázsa gyertyát 27 forintért ád.¹³⁸⁷

Tjk. 1792. 554. – Sz. K. j.

¹³⁸⁵ Titkára.

¹³⁸⁶ Kb. déli 12 órakor.

¹³⁸⁷ Az iparosokról 1792. évből még az alábbi rövid feljegyzések maradtak fenn:

Müllner András Bátoros contót nyújt be. Tjk. 1792. 188. sz.

Debreceni Sándor könyvkötő. Tjk. 1792. 219. sz.

Meiz Mátyás kötélverő (később Majsznak írja).

Ózv. Csertik Ferenc fazekasné.

Czeiser Mátyás kötélverő.

Veidl Antal rostás.

Tultik Jósef puskaműves.

Koszt János esztergályos.

Szokolai György paplanosmester kurtakorcsmálkodásról feljelentik. Tjk. 1792. 324.

Garics József szíjjártó. Tjk. 1792. 537. sz.

1792.

Karakazán Demeter az Korona le-hozásakor el-hordott paszomántjjai eránt Auszuglissát¹³⁸⁸ presentálta,¹³⁸⁹ kívánván kielégítését: Mellyre nézve végeztetett: Hogy a nem difficultált¹³⁹⁰ paszományokat, azok a kiknek számára hordattak, ki fizetni tartoznak.

Tjk. 1792. 367. sz. -- Sz. K. h.

1792.

(A czizmadia cég kéri a magistratust, hogy jövevényeket többé ne legyenek kénytelenek fölvenni és a kontárok is munkájuktól eltiltassanak, mivel 124-en lévén, így is alig tudnak megélni.

Erre nézve végzik:)

Valamint eddig, úgy ezután is a Magistratus magának meghadja azon szabadságot, hogy azt vegye be, aki neki tetczik és a kít a Városnak szükségesnek itél. Ami pedig a kontárokat illeti, ezek azon állapotban hagyatnak, mig nem az Ország vagy a Felsőg erántok mást rendelnének, amellyben eddig voltak, ezen szabadság mindazonáltal csak azokra terjed, a kik ide való születések, vagy másképpen receptusok.¹³⁹¹

Tjk. 1792. 485. sz. -- Sz. K. h.

1792.

Karakazán Demeternek a korona lehozásakor boltyáboól süvegek béllésire elhordott Taffotákról auscugalissa¹³⁹² három frtban kifizettetni rendeltetett.

Tjk. 1792. 595. sz. -- Sz. K. h.

1792.

Katona quartélytartásnál aki katonát tartott 1 xrt, lova után fél xrt kap személyenként és naponként.

Tjk. 1792. 610. sz. -- Sz. K. h.

¹³⁸⁸ Számláját, árlistáját.

¹³⁸⁹ Bemutatta.

¹³⁹⁰ Kifogásolt.

¹³⁹¹ Lakosok közé bevettek.

¹³⁹² Számlája.

1792.

Orbán Ilus nyomorult cigány leány azon instált, hogy engedtetnék neki házhely, melyben testvérje házat építvén, magát meghuzhassa, azon a helyen, ahol már némellyek földlyukakat építettek. De mint-hogy akik tilalom ellen valamit építettek, azoknak épületeik elrontatandók, így házhelyet nem kap, hanem felveszik az ispotályba.¹³⁹³

Tjk. 1792. 615. sz. – Sz. K. j.

1792.

Szarvas fogadót, a Pákai határnál egy esztendőre 280 forintért Mester Gergelynek adják árendába, megígérvén neki a kerítés és kapuk jó karba hozását.

Tjk. 1792. 673. sz. – Sz. K. h.

1792.

(Szamel Mátyás tót legényt, mert teremtettével káromkodott rézségében, 26 pálcával fenyítik.)

(Zöldágné pedig Sándor Jánosné becsületes özvegyasszony leánkját megkurvázta, améiért 20 korbáccsal büntetik.)

Tjk. 1792. 443-444. sz. – Sz. k. h.

1792.

N. Zoffersak János már több ízben vérének megromlásából származott több rendbeli rendetlenségért ezek előtt megárestáltatott, tegnapi napon olly furiával jött a Városházához, hogy itt a Tanácsházban lévőket egyaránt káromlások között aggredialta:¹³⁹⁴ melly mostani cselekedetre nem annyira vérének megromlása, mint a bornak rendetlen itala adott alkalmatosságot, mellyért meg is árestáltatott. De arestomba való tétetése után még több helytelen és illetlen beszédek szórván ki az egész Magistratusra, személyesen az arestomból felhivatott, hogy megdorgáltasson, ismét hasonló embertelenséget mutatott. Nekem nem Istenem sem egyik sem másik, ha megesztek s. v. (disznok) ki is szartok. Ezért 12 pálczákkal úgy büntettetett meg, hogy tegnapi mocskolódásai kinyomoztatván, bővebb büntetés végett újra referáltassék,¹³⁹⁵ addig pedig az arestomban láczon tartasson.

¹³⁹³ Kórház, menedékhely.

¹³⁹⁴ Használ, itt: emleget, említ.

Tjk. 1792. 500. sz. – Sz. K. h.

1793.

Háborus segedelemül adott lovakhoz, a svadron comandans¹³⁹⁶ kérésére a város szerszámot is ad.

Tjk. 1793. 41. sz. – Sz. K. h.

1793. október 15.

A juhászok kérik hogy a Vármegye azon rendelése mely szerint a jegyes juhok tartása nekik megtiltatott rájuk nézve esztendeig differaltasson.¹³⁹⁷ Deputatit¹³⁹⁸ küldenek hogy a juhászok kérését a Vice Ispánnal megbeszéljék.

Tjk. 1793. – Sz. K. h.

1793.

Bajusz Mihály Tormássy István Ur juhássza Körösi Nagy János tolvajjal lovat cserélvén a véllé való társalkodásaért 15 pálczákkal meg büntettetett, megtiltván hogy mint juhász ezentúl lovat tartani ne bátorkodjon.

Tjk. 1793. 121. sz. – Sz. K. h.

1793.

(Hrusza János csehországi származású kötélverő legényt, aki az öreg Majsz Mátyásnak öt éve viszi az egész mesterségét, mivel Majsz Mátyás mesterségével felhagy és így a városban csak egy kötélverő marad, mesterségének folytatására lakosnak beveszik.)

Tjk. 1793. 181. sz. – Sz. K. h.

¹³⁹⁵ Itt: tárgyalják, az ügyet hozza elő.

¹³⁹⁶ Csapatparancsnok.

¹³⁹⁷ Módosít.

¹³⁹⁸ Követséget.

1793.

Helecsényi Ádám Gácsból való korsós megélemedett mester instált, hogy mivel odahaza sokan volnának azon mesterségen, fia is már az özvegy korsósnét el vévén feleségül, ide való lakosnak és korsós mesternek admittaltasson.¹³⁹⁹

Mind azért, hogy a korsónak való föld ide messziről hozattatik, mind azért, hogy ketten lévén itt a korsósok mesterségek mellett ezek is csak csigorognának, mind azért, hogy itt reménység sem nyujtathatik arra, hogy neki ex publico mestersége fojtatására Lakóhely assignaltatik,¹⁴⁰⁰ innen Hazájába utasíttatik, annyival inkább, hogy ide hír nélkül érkezett.

Tjk. 1793. 203. sz. – Sz. K. h.

1793.

(Hofm (!) Lőrincz kötél eresztő mestert, aki mesterségét itt tanulta, Jankováczról lakosnak beveszik, mivel ilyen mesteremberre szüksége van a városnak.)¹⁴⁰¹

Tjk. 1793. 274. sz. – Sz. K. h.

1793.

(A Kőrösi útban csárdát építenek, melynek csak az istállóját és kerítését nem készítették még el, melyhez anyagot utalványoz a város.)

Tjk. 1793. 334. sz. – Sz. K. h.

1793.

Tizedenként jó eleve kihirdettetni rendeltetett, hogy senki a város Birtoka alól kaszálni avagy részt dolgozni ki nem vinni (sic) merészellyen a Tavalyi tilalom szerint, mivel az akori büntetés a maga erejébe fog reájok kiszabattatni.

Tjk. 1793. 433. sz. – Sz. K. j.

¹³⁹⁹ Jóváhagy.

¹⁴⁰⁰ Közhatalom útján ... kijelölnek ...

¹⁴⁰¹ Mejegyzés: Ő a harmadik kötélverő ez időben.

Schedl Lőrincz kötélverőt szintén beveszik lakosnak. Vele négyen vannak. Tjk. 1793. 535. sz.

1793.

(Nemes Szokolai Györgyöt, ill. feleségét kurtakorcsma tartásáért feljelentik. Szokolai) Cítáltatni rendeltetvén Greksa és Monori János Drabontok által, vissza izente, hogy ő néki nem Birája a Paraszt Tanács és így bé nem jön. (Erre Szentkirályi Antal strázsamestert négy vachterrel kiküldik, hogy confiscalják¹⁴⁰² Szokolai borát. De már csak üres hordót találnak, amit elhoznak, miközben Szokolai fejszével "turbálja"¹⁴⁰³ őket, majd bészárkózáván házába, az ablakon át töltött puskát fog az executorokra,¹⁴⁰⁴ rájuk is lőne, ha felesége le nem fogná a kezét.)¹⁴⁰⁵

Bjk. 1793. 448. sz. -- Sz. K. h.

1793.

Vakterek számára Hamza György "sinort és sujtást vart" 8 frt 24 xért.

Tjk. 1793. 466. -- Sz. K. h.

1793.

Egy akó sör 1 frt. 36 kr., magános háznak adva.

Tjk. 1793. 533. -- Sz. K. j.

1793.

Eö Felségéhez tartozó hűségi Jobbágyi kötelességünknek meg bizonyítására és a mostani Franczia háborúbéli költségeinek pótlására és a Hadi rend fogyatkozásának helyre állítására (20 csikót ajánl a város és a főbíró megbízzák, hogy a) húsz csikóra husz iffjút, katonának valókat verbuváljon.

Tjk. 1793. 585. sz. -- Sz. K. h.

¹⁴⁰² Kobozzák el.

¹⁴⁰³ Zavarja, kergeti.

¹⁴⁰⁴ Végrehajtókra.

¹⁴⁰⁵ Később kiderül, hogy idegen helyen van hét akó boruk, ezt confiscalják, miközben Szokolainét háromszor is idézik, hogy adja elő mentségeit, de nem megy. Uo. 455. sz.

1793.

Deák Mihály Ur kapását Szürviszi alit.¹⁴⁰⁶ Toth Ferencz és Csősz Jóska alsóhegyi csőszök hajnalban, fekvésében megrohanják és szűrít erőszakkal elviszik.

A csőszök ezt tagadják, azzal mentik magukat, hogy az időben egészen másutt voltak, de a dolog rájuk bizonyúl, mire az előbbi 10, utóbbi 6 pálczát kap és a szűr megtérítésére köteleztetnek.

Bjk. 1793. 592. sz. – Sz. K. h.

1793.

Töltési János ötvös mester legény bé adott instantiájában elől adván mind származásáról szolló, mind pedig mesterségének kitanulásáról bizonyáglevelét, ... instált, hogy mesterségének szabados folytatására, minthogy már a illyes mesterek elholtak, lakosnak bevé tessék, (amit teljesítenek is.)¹⁴⁰⁷

Tjk. 1793. 604. – Sz. K. h.

1793.

(Háborús segedelemül ő felségének megajánlanak még 2000 pozsonyi mérő búzát, 1000 mérő zabot és 600 forint készpénzt.)

Tjk. 1793. 633. sz. – Sz. K. h.

1793.

Czagáné panaszolkodott, hogy ámbár mint özvegynek a Lakatos Czéhnek Privilégiuma szerént jussa volna arra, hogy a Czéhtől mesterségének fojtatására Legényt kérjen, a mint hogy már kért is, mégis a Czéh néki nem akar adni abból a tekintetből, hogy ő a Tekintetes Törvényszék előtt vádoltatott.

(A tanács a tizedessel, mint lakatos mesterrel üzeni, hogy az özvegy kérését a céh a lehetőségig teljesítse.)

Tjk. 1793. 682. sz. – Sz. K. h.

¹⁴⁰⁶ Mäsként, hivatalos nevén.

¹⁴⁰⁷ Ez évből még az alábbi iparosokról maradt rövid feljegyzés:
Herlinger József német suszter. Tjk. 1793. 114. sz.
Schreiber András rézműves. Tjk. 1793. 191. sz.
Király János kemence csináló. Tjk. 1793. 194. sz.

1793.

A Militia számára egész esztendőben ki adatott 662 véka zab.

Tjk. 1793. – Sz. K. h.

1794.

Barmos István 18 éve Izsákra költözött. Most vissza akar költözni leányához, mivel szegénységben megöregedett és meg is vakult. A Magistratus nem engedi visszaköltözni, mivel a Felsőség rendelése szerint minden község maga tartozik szegényeit eltartani s mivel annyi idő alatt lakosi jussát elvesztette, de lányát bármikor meglátogathatja.

Tjk. 1794. 21. sz. – Sz. K. j.

1794.

(A csizmadia czéh 140 tagból áll s ezt a helyiekből kikerülő legények is tulságosan szaporítják.)

Tjkl. 1794. 231. sz. – Sz. K. h.

1794.

(Koháry Ferenc gróf egy hozzá forduló s itt lakonak be nem vett csizmadia legény érdekében ír a magisztratushoz, melyre a tanács (itt szóról-szóra leírt terjedelmes levelében válaszol s arra kéri a földesurat, hogy) méltóztasson e részben is atyai kegyességet hozzánk nyújtani és őseink példájához képest az Idegenek be vétele eránt eddig gyakorlott módunkat továbbra is kegyessen meg erősíteni s ne kényteleníttessünk azon kedvetlen sententiat¹⁴⁰⁸ hallani: Successere novi veteres migrate coloni¹⁴⁰⁹...

Tjk. 1794. 231. sz. – Sz. K. h.

1794.

907 szál fenyőt vesz a város 1 frt. 4 1/2 kr-ával.

Tjk. 1794. 247. sz. – Sz. K. j.

¹⁴⁰⁸ Ítéletet.

¹⁴⁰⁹ A régiek elmentek, mert újak vándoroltak be.

1794.

Meghatározottatott.

Hogy ezentúl Senkinek sem lesz szabados juhait a Város házából nyert passus nélkül sehol is legeltetni. Passus pedig Senkinek sem adatik ha csak előre bé nem fizeti a szájpénzt, amely most két pénz, nem fizetés esetén a duplája.

Tjk. 1794. 250. sz. – Sz. K. h.

1794.

Nemes Császár Huszár regementbe¹⁴¹⁰ (1794. május 24-én 12, július 8-án 54, ezek között 11 kecskeméti regrutát¹⁴¹¹ állítanak be, itt Kecskeméten. Amikor ez utóbbiak elindulnak, a következőket jegyzik be róluk:)

Ezen 54 előnkbe állított Regrutak meg tudatoztatván ha önként állottak é ö Felsője szolgálattába, feleltek minnyájan hogy igen is önként és szabad akarattokbul állottak katonáknak, és most is egész kedvek vagyon ö Felsője szolgálattára.

(A regruták származási helye igen változatos, Trencséntől Máramarosig, Eperjestől Izsáig.)

Augusztusban ismét 21 legény áll be, köztük 6 kecskeméti.

A Szentlőrinci vásárkor 17 regrutát fogadnak a gyulai regement részére. Szeptemberben 27-en állnak be császár huszárnak stb., stb.)

Tjk. 1794. 261. sz.

1794.

Szisz András a serházhoz 58 hordót, darabonként 1 frt. 15 kr.-jával készít.

Tjk. 1794. 269. sz. – Sz. K. j.

1794.

(Zay Samuel a városból már el is költözik, de a magistratus kérésére ismét visszajön és lakásról is gondoskodnak néki.)

Ha ki Doctor Urat gyógyítására alkalmaztattya, az első kimenésért 20 xral fog csak tartozni. Annakutánna pedig valahányszor kihivattya csak 10 xrt lesz köteles fizetni. Ha többet nem akar adni, valamint ha Tulajdon Doctor Ur Szállásán praescribalt¹⁴¹² 10 xral lesz köteles.

¹⁴¹⁰ Sereg.

¹⁴¹¹ Újonc.

Ezen felyüllyül Doctor Urnak rendes fizetése a Város házából lesz a két száz forint és az eddig adatni szokott tűzifa.

Tjk. 1794. 307. sz. – Sz. K. h.

1794.

Csuri István, mivel önként adott kezet a katonáknak és így más Jurisdictio¹⁴¹³ alá adta magát, rajta nem segíthetvén a katonáknak ki adatni rendeltetett, Kapitány Urnak olly meg kéretése mellett, hogy valamint más kecskeméti ifjakat, őtet is innén másuvá transferallya.¹⁴¹⁴

Tjk. 1794. 333. sz. – Sz. K. h.

1794.

(Riegl József pesti polgárt és ácsmestert lakosnak beveszik, mivel most tanult ácsmester a városban nincsen.)

Tjk. 1794. 338. sz. – Sz. K. h.

1794.

Szoboszlai Mihály Dobos Istvánnéval szabados és botránkoztató társalkodásért Szurokné házában, bé hozattak, de mivel vétkes tselekedetek világosságra nem jött egészében; hanem Szoboszlai Mihályt előbbeni gyanus tettei is terhelték, mostanság árestomba tételek is büntetésekben tudattatván, a nős férfi 30 pálczákkal, az Asszony pedig 15 korbáccsal úgy fenyítették meg, hogy ennek utána ha tsak legkisebb társalkodásban kapattatnak is meg, kemény büntetést el nem fogják kerülni.

Tjk. 1794. 355. sz. – Sz. K. j.

1794.

Kiss József Szemes Ersével paráznságban találtatván, bé hozattak; de mivel azon személyt Hites Társának el venni akarja, attyának consensusával,¹⁴¹⁵ ezen conditio alatt imputaltatván¹⁴¹⁶ nekik büntetésül az arestom szabadon bocsáttattak.

¹⁴¹² Előir, gyógyszer felír.

¹⁴¹³ Parancsolat, bíraskodás.

¹⁴¹⁴ Helyezze át.

Tjk. 1794. 367. sz. – Sz. K. j.

1794.

Urbán György Budai Lakos és Tapecezérer, mestersége szerént való szolgálattját ajánlván, bé adott instantiájában, az Égetteknek, erre válaszoltatott. Mestersége inkább a csinosításra belsőképpen tartozó lévén, mint sem a szüregsre, mellyel most az Égettek küszködnének és így ezekre nézve szolgálattya haszon vehetetlen lévén, isntantiájának hely nem adattathatik.

Tjk. 1794. 408. sz. – Sz. K. h.

1794.

Tot Anna fojár személy Benkő Pálnak zsellérje a vásárból egy bó-déba bizonyos Ráczot bé zárkozva lévén, bé hozatott, ámbár ellene egyéb elkövetett istentelensége nem próbáltathatott,¹⁴¹⁷ de már maga a bé zárkozás is elegendő képpen vádolván rosszban megöröködött igyekezettét, mint botránkoztató 12 korbáccsal meg büntettetett.

Tjk. 1794. 415. sz. – Sz. K. j.

1794.

A pinczékhez hordott kancsók száza 4, a vászon kancsók száza pedig 1 frt. 70 kr.-jával ...

Tjk. 1794. 451. sz. – Sz. K. j.

1794.

A Tekintetes Nemes Vármegyére ez után fizetendő Quartely eránt valo egyezés így adatott bé: A Generalis haztol 600. Ujonnan szerezte-tett Quartely Kapitány 120, Második kapitány 100, Fő Hadnagy 100, második Fő Hadnagy 75, Első All Hadnagy 60, Második All Hadnagy 60, Adjutansok 40, A strasa Haz 60 for.

Bjk. 1794. – Sz. K. h.

¹⁴¹⁵ Beleegyezésével.

¹⁴¹⁶ Feltétellel beszámítván...

¹⁴¹⁷ Bizonyít.

1794.

Közelegvén már Sz. György napja arra intetnek a Lakosok, hogy minden marhákat a Mezei Kertek közzül, egy héttel előtte el hajtván a ki rendelt legelő földekre fordítsák külömben a Szokott büntetés alá fognak vettetni.

Tjk. 1794. – Sz. K. h.

1794.

Lakosaink közül többen jelentvén magokat az eránt, hogy külföldre szabad volna Részességre ki menni: Melly kérések ezen esztendőnek rendkívül való terméketlensége miatt applicidáltatott.¹⁴¹⁸

Tjk. 1794. 487. sz.

1794. május 29. (Áldozócsütörtök.)

Splényi és több Regementbeli Invalidus¹⁴¹⁹ gyalog 124 személyből álló katonaság érkezett. Az 5-dik Tizedben inquarterisaltattak. Kik négy holnapja hogy el indultak a Frantzia ellen hadakozó Taborunkbul.

Bjk. 1794. 44. – Sz. K. h.

1794. június 18.

Monostor Pusztának örökös meg szerzése végett Pestre küldetett Deputatus Urak ut Sub N-ro 528. videre est¹⁴²⁰ Levele felolvasatott, mellyben a fent nevezett Pusztának örökös megszerzésében előladott külömbféle Dificultasokat¹⁴²¹ a Ns Tanátsal közölték, egyszersmind Instructiot¹⁴²² kívántak mi tévőek lennének e dologban. mellyre meghatározatott, s megiratni is rendeltetett, Hogy mivel mind a Ns Urak neve alatt, mind pedig a Communitasnak¹⁴²³ s Tanatsnak lévő megszerzésében bátorságos és csendes megszerzése az említett pusztának meg nem eshetne, tehát a 3-dik módhoz tudniillik örökös árendában szerződgyék meg, melly végett Nagy Mihály és Fekete Sándor Urak fel küldettek.

¹⁴¹⁸ Engedélyezték.

¹⁴¹⁹ Rokkant.

¹⁴²⁰ Miként az az 528. sz. alatt látható.

¹⁴²¹ Kifogás.

¹⁴²² Tájékoztatást.

¹⁴²³ Közösségnek, községnek.

Tjk. 1794. 537. sz. – Sz. K. h.

1794.

(Borbély István gombkötő a drabantok és éjjei vigyázók számára készített zsinórok árát kéri.)¹⁴²⁴

Tjk. 1794. 540. sz. – Sz. K. h.

1794. július 24.

A városnak megégett Része, amennyire nagy kára nélkül megeshetik, jobb rendbe szedessen, új utcák nyitassanak, s a házak ahol rend nélkül sűrűek voltak, azok közül némelyek földig lerontassanak, és a szomszéd udvarának bévítésére adatván azok helyett más hely mutattasson.

Bjk. 1794. – Sz.K. j.

1794. október 22.

Doctor Petrovits Máté Úr mint már a Városnak rend szerént való Phisicusa el érkezett.

Bjk. 1794. 331. – Sz. K. h.

1794.

(Bátsi Sára "esméretes roszt személyt" éjjel a kaszárnya istállójában találják.)

A kisebb korbáttszal el szenvedendő hat csapásokra ítéltetett.

Bjk. 1794. 333. – Sz. K.j.

1794.

(Takarmányvételnél a terméketlen szűkesztendőre való tekintettel elrendeli a tanács, hogy a helybelieknek a külföldiek előtt elsőb-

¹⁴²⁴ Ebből az évből még az alábbi néhány rövid feljegyzés maradt iparosokról:
Rusicska János borbély panaszkodik hogy a deákok megverték. Tjk. 1794. 259.
Tószegi Mihály könyvverő. Bjk. 1794. 382. sz.
Schidl Lőrincz kötélverő. U. 226. sz.
Kiss István könyvkötő. Uo. 891.

ség adassék.)

Tjk. 1794. -- Sz. K. h.

1794.

Felséges Királyunknak a Frantzia háborura ajánlott Buzanak pottlására az árendás Földeket biró lakosokra kiosztva.

Egész summa Tizedenként 8 tizedből 1907 véka búza.

Tjk. 1794. -- Sz. K. h.

1794.

(Kovács István borbélylegény Szoboszlai Gergely borbély leányát akarja feleségül venni, hogy azután apósa mellett folytassa mesterségét.)

De minthogy ezen mesterséget Diploma nélkül fojtatni a Felséges Rendelések szerént nem volna szabados, az Instans annak megszerzésére utasítatik.

(Amint az egy későbbi, 453. j.k. sz. alatt kiderül, borbélyra nem approbatus Chyrurgus.)

Tjk. 1794. 415. sz.

1794.

A mostani sovány és terméketlen esztedőnek volta miatt, hogy a város részéről teendő költségek meg kissebitessenek elvégeztetett, hogy a városnak nyolc szekerei közül kettő, nem különben egy négy lovas s három lovaskocsik tolláltassanak.¹⁴²⁵

Tjk. 1794. -- Sz. K. h.

1794.

Referáltatott, hogy sokan falkás marháikat a kertek közé a tilalom ellen behozták volna, mely ámbátor vétkes dolog, de minthogy a mostani szárazság különös szükségét okozott a mezőre nézve, ezen esztedőre ez kinek-kinek elhalgattatik.¹⁴²⁶

¹⁴²⁵ Felfüggeszt, megszüntet.

¹⁴²⁶ Szabó Kálmán feljegyzése: megkülönböztetésül az igavonó és más jószág között (szóval nem szilaj, hanem heverő marha): "hogy Járó Jószágot szerezvén a közszolgálatok alól ki ne vonnya magát ... stb." Tjk. 1799.

Tjk. 1794. -- Sz. K. h.

1795.

Deák István Urra bizattatván Tekintetes Vármegye Perceptoratussa¹⁴²⁷ által az itt való Nemesség Taxájának¹⁴²⁸ bé szedése, mint hogy találatnának olyanok is a kik a Várossal egyet értvén obtrigentiajoka¹⁴²⁹ a Város Cassájába bé fizették, ne hogy kétszeresen terheltesenek a fizetéssel az Adó Szedő Laistromokkal leendő Combináltásra Fekete Sándor és Sárközi János Notárius Urak denomináltattak.¹⁴³⁰

Tjk. 1795. 74. sz. -- Sz. K. h.

1795.

Salamon Schönberger az egész Zsidóság nevében azon esedezett, hogy Nemes Csáktornyai Ferentzné Asszonyságnak részére exequáltatván¹⁴³¹ a Compania¹⁴³² Háza mellyekben az Isteni szolgálattokat szokták tenni, nekik vissza adatnék készen Levén az említett Asszonyságot más portékákkal ki elégíteni.

Mellyre végeztetett.

Minthogy executione mediante¹⁴³³ Csáktornyainé Asszony birtokába introducaltott¹⁴³⁴ annak a Háznak az ez uttal vissza nem adattathatik, hanem procedaljanak ad Correctionem Executionis¹⁴³⁵ mind az által az Isteni szolgálatnak gyakorlása nekik meg engedtetvén azon Házban.

Tjk. 1795. 100. sz. -- Sz. K. h.

1795.

(Sédl -- Schödl -- Lőrincz kötéljártó mester kéri magának az Arany Sert kiadatni, a szokott árenda mellett.)

De mivel a Magistratusnak szándékában vagon a mellette lévő házat is a fogadóhoz foglalni és így a fogadót alkalmasabbá tenni, most az árenda változtathatás nélkül nem defigiáltathatott,¹⁴³⁶

¹⁴²⁷ Adószedő.

¹⁴²⁸ Befizetendő pénzösszeg.

¹⁴²⁹ Járandóság.

¹⁴³⁰ Kinevez.

¹⁴³¹ Végrehajt. elárverez.

¹⁴³² (Kereskedő) társaság.

¹⁴³³ A végrehajtás folyamatában.

¹⁴³⁴ Beiktat.

¹⁴³⁵ Kezdeményezzenek módosítást, indítsanak pert a végrehajtás megváltoztatására.

assecuraltatott¹⁴³⁷ mind az által az Instáns, hogy ha két száz forintig jó Cavenot¹⁴³⁸ állít, és arról a Magistratust bátorságossá teszi, hogy a fogadót jó fogja mobilirozni,¹⁴³⁹ a fogadósságra admittáltatik.¹⁴⁴⁰

Tjk. 1795. 178. sz. – Sz. K. h.

1795. július 27.

... Gere András ellen panaszt tettek némely szegén Tótok, hogy őket a mult héten kaszálni öt garassával hitta azonban négy garasnál többet fizetni nem akar ... (Kötelezték az 5 garasok kifizetésére.)

Bjk. 1795. 267. sz. – Sz. K. j.

1795.

Szoboszlai Gergely nem approbatus¹⁴⁴¹ Chyrurgus felől referaltatván az, hogy a Szana féle Házban négy vagy öt személyeket, kik az undok frantzia betegségben¹⁴⁴² voltak, mercurialis¹⁴⁴³ szerekkel olly annyira szaliváztatta,¹⁴⁴⁴ hogy ketten belőlük meg haláloztak. Ki is ezen dolog eránt bé állítatván ezt meg állította, hogy azon nyavalyát minthogy már egészen el hatalmasodott s ötöt akarattya ellen is noha későn gyógyításra kénszertítették, külömben nem gyógyíthatta meg, de az is okozta volna halálokat, hogy ő mindgyár Curájának elején meg parantsolta, hogy mindenkor meleg szobában légyenek, amellyet meg nem tartottak. Ezekhez képest Szoboszlai újra meg intetett, hogy többé a belső nyavalyáknak gyógyításához ne merjen fogni, sőt a külső veszedelmesebb Sebeknek gyógyításában is Localis Physicus Petrovits Máté Ur és Chyrurgus Perle Ferentz Urral egyet értsen s tanátskozzon.

Tjk. 1795. 453. sz. – Sz. K. h.

¹⁴³⁶ Meghatároz, kiköt.

¹⁴³⁷ Biztosították.

¹⁴³⁸ Kezes.

¹⁴³⁹ Mozgat, kezel.

¹⁴⁴⁰ Megbízást kap.

¹⁴⁴¹ Vizsgázott, bizonyított.

¹⁴⁴² Vérébaj, szifilis.

¹⁴⁴³ Higanyszármazék, korabeli gyógyító szer.

¹⁴⁴⁴ Félrekezelte.

1795.

(Rókus kórház építésénél a pesti magistratus a kecsksmétiak segedelmét is kéri. A város mostani nyomorúlt állapotában azomban csak egy ágyas fundatiót¹⁴⁴⁵ tud tenni, melly 112 frt 30 xra határozatott.

Tjk. 1795. 487. sz. – Sz. K. h.

1795.

(Háborús segedelmül Szili József vicispán a város mostani állapothoz képest nem kér mást, mint katonákat. – Levele egészben leírva – amit a magistratus) Fejedelme eránt való Hivségének bizonyítására örömmel és kettőzött szorgalommal (meg is ajánl).

Tjk. 508. sz. – Sz. K. h.

1795.

Tapasztaltatván az, hogy a mostani szűk esztendőhöz képest a Házonként kéregetők szükségeken kívül felesleg koldulnának, sőt az alamisnát másoknak el adnák s e képpen a valóságos szűkölködőket az alamisnától megfosztanák, adakozó Lakossainkat pedig megtsalnák, melly dolognak el-távoztatására meg határozatott hogy Tizedenként a Tized Birák Urak s Tizedesek által az alamisnára méltó szegénység nevenként conscribáltassék,¹⁴⁴⁶ kinek nevei számba vétetvén ugyan számokra ki rendelt emberek által Tizedenként fog az alamisna össze szedetni s bizonyos helyre tétetvén, kinek kinek szükségéhez képest fog adatni, nem lévén senkinek szabadsága a magányos kéregetésre.

Tjk. 1795. 519. sz. – Sz. K. h.

1795.

(A szűkölködőknek¹⁴⁴⁷ összegyűjtött alamisnaosztás) csak addig gyakoroltassék, míg ezen kegyetlen tél tartván, két kezével minden napi kenyerét a szűkös meg nem keresheti. Egyébb jól elrendelés ezen dolog körül pedig a Tizedek Elöl Járóinak javasoltatik és a ki osztás körül az el járás keresztényi és felebaráti érzékeny szívekre köttetik.

Tjk. 1795. 531.sz. – Sz. K. h.

¹⁴⁴⁵ Alapítványt, adományt.

¹⁴⁴⁶ Írják össze.

¹⁴⁴⁷ Az 1794. évi nagy tűzvész után vagyunk.

1795.

Mózes György Majsai fi ki jött, hogy a múlt vásárkor attázott és temtettéződött, a szentek ellen is morgolódván és tekintetbe vétetvén az is, hogy a Tanúk vallása szerént olly részeg volt, hogy létét sem tudta légyen, eddig való arestoma büntetésébe lett tudatáson kívül 30 páczákkal fenýített meg.

Tjk. 1795. 602. sz. – Sz. K. h.

1795.

A Tizedben lévő Szükösök eránt, mivel a minapi 531-dik Rendelés szerént a Lakosok az alamisnálkodásban meg fogták készségeket, ne hogy élelmekben szükségét lássanak, meghatározatott, hogy a Valóságos Szükösök meg különböztetésére koldulásra való pecsétek készíttessenek és erre Tizedenként fel jegyeztessenek a Tized száma, hogy tudassék ki mellyik Tizedből való.

Tjk. 1795. 625. sz. – Sz. K. h.

1795.

(Szajcz Mátyás üvegjártót lakosnak beveszik.)¹⁴⁴⁸

Tjk. 1795. 653. sz. – Sz. K. h.

1795.

Azon Város Statutumának kiszélesítésére, melly szerént sokan olly szöllők eránt is háborognának, mellyek ez előtt 20 s több esztendőkkel privatus contractusok¹⁴⁴⁹ mellett örökösön el adattattak ugyan, de a Város könyvébe bé nem irattak Közönséges Törvényül rendeltetett:

Ennek utánna, ha ki valamely szöllőt privatus contractus mellett meg vész örökössön, vagy meg vett és azt tizen két esztendők alatt békességessen bírja s bírta, ha szinte a város könyvébe be nem iratattik is, örökjévé válik: az az, abban 12 esztendők alatt praescribál.¹⁴⁵⁰

¹⁴⁴⁸ Ebből az évből még az alábbi adat maradt iparosokról:

Khol János esztergályos. Tjk. 1795. 500. sz.

Krigl József kalapos. Tjk. 1795. 526.

¹⁴⁴⁹ Magán szerződéses, egyezségek.

¹⁴⁵⁰ Elévül.

Ha ki azért ilyen ez előtt el adott szöllőkhöz jussát tartya és ezen Törvény hozásától fogva esztendő és egy nap alatt nem keresi, jussa abban örökre elalszik.

Tjk. 1795. 681. sz. – Sz. K. h.

1795.

(Firtling Károly festőmester Vácról lakosnak beveszik, mivel a városban csak egy van ilyen – Majer Mihály –, aki ugyan tiltakozik is Firtlin bevétele ellen.)

Tjk. 1795. 703. és 704. sz. – Sz. K. h.

1795.

(Lipót nádor szerencsétlenül esett halála után József főherczeget) rendeli (a király) országunk királyi helytartójának, (mellyel a vármegye főispánága össze lévén kötve, 1795. szeptember 21-én Budán történő installatiojára)¹⁴⁵¹ a vármegye rendeléséhez képest tisztességtétel végett mai napon Czeglédre el indultak Lovas katonák módgyára öltözve, paszomántos zöld, bokrétás és vitéz kötéses Magyar katonás süvegben az következő érdemes Lakossaink és Iffjaink ... Deák István ur, mint Hadnagy (vezetésével 60 név szerint fel sorolt ember. Tároga-tósuk Dudás János.)

Bjk. 1795. 784-785. – Sz. K. h.

1795.

Kováts Pál fel adta Biter Szabó Józsefnét, hogy szombaton dél után olly szörnyűképpen káromkodott, mint egy Csikós, attával teremtettével, Biráját, Papját, Szentyét ...
(12 pálcát kap az asszony.)

Bjk. 1795. 828. – Sz. K. h.

1795.

Pusztaszeri kertészek, a sasülésiek és a templom telekjén lakók, kaszálót kérnek a tanácstól, amit ez a Tisza hajlásában rendel kimutatni.

¹⁴⁵¹ Beiktatás.

Tjk. 1795. 896. sz. – Sz. K. h.

1795.

(A pusztaszeri dohányosokat megint a magistratus, hogy ne mérészkedjenek juhokat árendába venni legeltetésre, hanem mint dohányosok éljenek.)

Tjk. 1795. 897. sz. – Sz. K. h.

1795.

(Pusztapéteri postamesternek – Pruszkai János – megigéri a tanács, hogy a részére kimutatott 50 hold földet el nem veszi és árendáját csak akkor emeli, ha a többi birtokosokét is emeli.

Nem engedik meg neki az ingyen legeltetést, a lovakon kívül.

Épített a város egy 12 öl hosszú postaházat, melyben lesz egy szoba, konyha, cselédház és kamra.) A konyhára kőkémént, ajtót sarokvasra pléh nélkül, a szobára két ablakot és ajtót, a cselédház és kamrára sarokvasassal ajtókat, pléh nélkül.

(A Dong-éren és a pusztaszeri határban levő éren a hidakat meg fogja építeni a város, hogy az utasok akadályt ne lássanak.)

Tjk. 1795. 901. sz. – Sz. K. h.

1795.

Ónodi Andrásnéról nem különben férjéről delegáltatván¹⁴⁵² az, hogy ők különbféle nyavaláknak gyógyításában avatnák magokat, Ónodi Andrásné megintetett, hogy az ollyatén gyógyításokat felhagyák, különben büntetésben fognak esni.

Tjk. 1795. 920. sz. – Sz. K. j.

1795.

A kurta korcsmán lejendő borozásért a kik tehetetlenebbek 12 pálczákkal, az érdemesebb és tehetősebbek pedig ehez mérséklett pénzbeli büntetéssel fognak meg zaboláztatni.

... amint hogy Kása Pál mint Hopp hájja Jánosnak borozó társa 12 pálczákkal megbüntettetni rendeltetett.

¹⁴⁵² Itt: bebizonyosodván.

Tjk. 1795. 1057. és 1058. sz. – Sz. K. h.

1795.

(Görg Joseff, obsitos katona, bécsi fi, órasmestert lakosnak bevezszik.)

Tjk. 1795. 1073. sz. – Sz. K. h.

1795.

Péter Józseff szijgyártó legény Kiss Mihály bogárnak feleségével éjfél után egy óraker bezárkozva találtatván, a strázsák által az ágyból huzatott ki ... amiért a legény 12 pálczát kap, de az asszony az árestálásán kívül, férje kérésére megszabadul a büntetéstől.

Tjk. 1795. 1080. sz. – Sz. K. j.

1795.

Pátkai Istvánné Budai Jóseffel éjczakának idején együtt találtatván az udvaron egy ingben de csak beszélgetni, gyanus társaságát mind az által terhelvén az, hogy ekkor más két legény is fekvé találtatott nálla, mint botránkoztatónak árestomi szenvedése büntetésébe tudatván kemény meg feddetés mellett szabadon eresztetett.

Tjk. 1041. sz. – Sz. K. j.

1795.

Bőszény Anna fajtalan életü személy bé hozattatván: azzal vádolta-tott, hogy noha nekie hites férje nem lett volna, mind azon által, másoknak nagy botránkoztatásával három gyermeket szült volna; most is terhes állapotban lenni tapasztaltatott. Kinek is büntetése, mint fajtalanságban megrögzött személynek legközelebb Tartandó Ttes Uri Székre relegáltatott.¹⁴⁵³

Tjk. 1795. 1114. sz. – Sz. K. j.

1795.

(A város ordinarius phisicusa,¹⁴⁵⁴ Petrovits Máté, Szerémségbe megy, az ott uralkodó) dögletes nyavalyák gyógyítására, (ahol napi

¹⁴⁵³ Utasít.

három forintot kapnak az odamenő orvosok. A város csak egy hónapra engedi el, minthogy ily népes városban rá állandóan szükség van. Mivel azonban egy hónap után jóval még mindig nem jön vissza, kérelmére sem helyezik itt viselt állásába, mert már új phisicust vettek fel, Győri Ferencz aradi phisicus személyében.)

Tjk. 1795. 1127. és 1796. 220. sz. – Sz. K. h.

1795. október 30.

A juhoktól bé szedetni szokott szájpénz, hogy tavalyi módon két pénzével szedessen, a bent szolgálóktól pedig csak feliben meghatározottat úgy mind azon által hogy ha ki juhainak számát el titkolandja, valamint azok kiknek földjük nincs és még is juhokat tartának, egy egy garassával fognak taxáltatni. minnyájan pedig December 1-ső napjára fizetni lesznek kötelezve mulhatatlanul.

Tjk. 1795. 1134. sz. – Sz. K. h.

1795.

(A Nagykőrösi útban levő Zölderdei korcsmát ismét Szeka Benkő Jánosnak adják ki. Tekintetbe vévén a tolvajok által okozott kárát és a szűk időket, esztendőre csak 100 frt árendát fizet.

Megengedik neki, hogy a kis Talfájában szénát takaríthasson, de fát vágnia sem a nagy sem a kis Talfájában nem szabad, sőt a kis Talfája növendékfáira neki kell vigyáznia.)

Tjk. 1795. 1144. sz. – Sz. K. h.

1795.

Morvai Kata Tót leány midőn Hertzeg Ferentz Ur Malmábul a kőport felsöpörvén el vinné, rajta kaptatott s az Arestomba hozatott, ezzel menté magát, hogy egy Juhászné betegen nyilalásban feküdvén, orvosságot vitte volna azt etzettel összegyurni akarván kötésnek.

Bjk. 1795. 1251. sz. – Sz. K. j.

¹⁴⁵⁴ Hivatalban lévő orvos.

1795/96.

(Vásári rend.)

A Becsületes Félegyházi Mester embereknek requisitiojára¹⁴⁵⁵ Vásári alkalmatossággal engedtetett Hely az támadandó patvarkodásnak el távoztatására a régi szokás szerint így következik több más külföldi mester emberekkel úgy mint

Felső sor

Budai Uraimék
Kőrösiek
Pataiak
Ráczkeveiek
Albertiek
Kalocsaiak
Aszódiak
Szolnokiak
Földváriak
Fehérváriak
Szentendreiek

Alsó sor

Pesti Uraimék
Vácziak
Szegediek
Szentesiak
Vásárhelyiek
Czeplédiek
Jász Berényiek
Jászapátiak
Félegyháziak
Halasiak
Gyöngyösiak
Egriek
Túriak
Szegszárdiak
Péterváriak

(Egy cédulára írva és betéve az 1795/96. bírói jegyzőkönyvbe a 66-67. oldalak között.)

Bjk. 1795. – Sz. K. h.

1796. február 3.

Fekete Sándor Senator ur a nagy égés után Bank nevezetű atyafiak dolgának el intézésére kint lévén, e Tanút is oda hivatta a dolognak el igazítása végett. Akkor ki jött Deák József az udvarán köröszül dohánnyozva, mellyet látván Fekete Sándor úr ekképpen szólította meg: Hej Deák Josef Eötsém Uram nem kellene így cselekeni, látja kend hogy a meg égett emberek a Házok mellett dolgoznak, fedelezik, erre Deák József így felelt: De b. a kend teremtésit nem most kellen azt cselekedni, melyre Fekete Sándor úr mondá. Nem az én parancsolatom ez, hanem a Felsőségé, a Consiliumé,¹⁴⁵⁶ a Vármegyéjé. Felelte Deák József: De b. a teremtésit azoknak is, szarom a Tányérjára a V. Ispánynak, a Szolga Bírónak, későn van már.

Ha már nekem a Paraszt Bíró is parantsol.

¹⁴⁵⁵ Megkeresésére, kérésére.

¹⁴⁵⁶ Tanács.

Szabó Sándor vallomása: b. a Teremtésit a Paraszt Bírójának.
Hunczfut a király is a ki a nemességet attá.

Tjk. 1796. – Sz. K. h.

1796.

Tizedekben publicaltatni rendeltetett, Tized gyűlésekben, hogy szeles időben mihelyt a szél nevedekni kezd, kiki konyháján, kivált sövénykémény és rossz készülétű konyháján a már égő tüzet is el olcsa a kinek pedig még tüze nem volna, tüzet gerjeszteni ne bátorkodjon.

Tjk. 1796. 8. – Sz. K. j.

1796.

(Kun János instáll, hogy a minémű sivány homok el borítottással fe-nyegeti földjeit) kéri hogy erdő ültetéssel vétessek ennek eleje. (Kérését oly módon teljesítik), hogy ha kinek erdőt plantálni és erre bizonyos részt felfogni kedve lesz dob szo által publicaltasson ki, őriztetésére a publicumnak azutan gondja lesz, valamint az előtt is meg határozatott.

Tjk. 1796. 21. sz. – Sz. K. h.

1796.

(Fulusz Márton szűcs legényt ugy veszik fel lakosnak mint ez már meghatározatott, hogy ha lakosi kötelességének megfeleljen mert ha ellene panasz lesz hazájába fog vissza utasittatni.)

Tjk. 1796. 22. – Sz. K. h.

1796.

Ámbár Tizedenként több izben közönségessé tétetett hogy minden Juhot tartó gazda maga Juhait falkába tartsa, mind az által tapasztaltatnék, hogy sokan ezen Rend tartást meg nem tartották ugyan azért aki ezen engedetlenségben tapasztaltatni fog a gazda ugyan 6 forintokba marasztaltatni fog a Juhász pedig 12 paltzakra büntettetik.

Tjk. 1796. 24. – Sz. K. h.

1796.

Fekete Sándor Urnak mint bor Bironak, azon feltételére, hogy a mostani vásarra nézve, a bor ára deválváltasson-e? mint hogy mind eddig garason mérettetett, meghatározott. Hogy mivel a vett boroknak árokat akadályozhatná a Dezma boroknak megkezdése a melly eszközölhetné, a bor árának devalvátioját, a Bor a Vasáron, által is csak garason merettessen, de úgy hogy selejtesebbek hátra hagyassanak, ne hogy az azokkal való vegyélítés a bomnak kelését akadályoztathatná.

Tjk. 1796. 30. sz. – Sz. K. h.

1796.

Vidacs Sándor instált ujra a Városi kapuban lévő Kapusségért.

Tjk. 1796. 37. – Sz. K. h.

1796.

Kubinyi Samel instans és Szappanos mester, a ki mesterségének szabados fojtatása végett kéredzett Lakosnak mivel oda Haza azon mesterségen többen is volnának itten pedig e nélkül még ezen Város szükölködne.

Tjk. 1796. 39. – Sz. K. h.

1796.

Hersl Dávid Tinnyei zsidó bizonyos Szolnoki soó áruló asszonynak pénz tarto kötenye zsebjébe belé kapván, hanem ha uttyanak eleje vételével meg gátoltatott volna, azon asszonyt valaminő keppen meg karosította volna, de rajta kapattatván és a pénz is mellyet üldöztetésében elszort többnyire meg kerülván, ezen vakmerő tolvajságáért a bé fogatáskor kapott veresigen fellyül 12 pálczákkal büntetett meg.

Tjk. 1796. 45. – Sz. K. h.

1796.

A város vajas hordai felül a korcsmárosoknak képekben Bor Biró Fekete Sándor ur fel tévén azt, hogy tetemes apadások miatt sok kárjaikat tapasztalnak a korcsmárosok, ugyan azért is a

korcsmárosok panaszinak le csendesítésére kérte Deputatiot,¹⁴⁵⁷ mellynek jelen létiben mene végre az akóztatás.¹⁴⁵⁸ ehez képest Széles József és Vég János Urak deputaltatván commitaltatott¹⁴⁵⁹ eö Kegyelmeknek, hogy a pintér lhász Andrásnak mértékét elől hozatván ezzel lhász Andrást is magok mellé vegyék s e szerént ha mi (hiába) fizetődött volna néki a helyre potlásra kötelezzék.

Tjk. 1796. 47. – Sz. K. h.

1796.

Mivel azok, kik a Magistrátus hire és akarattya ellen a Városon kívül, a vajog verők helyén a széktó és a Tégla vetők mellett házakat és viskókat ástanak magoknak, személyyesen a Ns. Tanács eleibe állittatván, meg hagyatott nekik, hogy a téli időre nézve megengedtetik, kunyhóikban magokat meg vonhassák, a nélkül hogy egyik vagy másik kunyhóját pénzért eladni bátorkodjon, de tavaszra minden irgalmasság nélkül onnan elvonuljanak, és a városon keressenek magoknak megmaradást, mivel az illyes félre vonulások csalhatatlan alkalmaság a feslett életre és a ragadmányoknak, melyek már napról napra kezdenek lábra állani kinyomozhatatlan elrejtésére.

Tjk. 1796. 55. – Sz. K. j.

1796.

Pap Erzsébet Leányzó és Füle Jozsef iffiu mindketten Ispotálybelle¹⁴⁶⁰ koldusok törvénytelen társalkodásról diferaltatvan azt önként meg ismerték, ugyan azért egyenként 12 csapásokkal megfenyítettetni rendeltettek.

Tjk. 1796. 55. – Sz. K. j.

1796.

(Az adószedőket Péter Lidia ilyen káromkodással fogadta:) B. atta teremtette, kutya teremtette és ebadta – ezen istentelen tselekedeteiért ... harmad napi arestomba tétetett.

Tjk. 1796. 64. – Sz. K. h.

¹⁴⁵⁷ Bizottság, küldöttség.

¹⁴⁵⁸ Akó: régi ürmérték, kb. 56 l. Akóztatás: az egyes hordók akóban mért tartalmának ellenőrzése.

¹⁴⁵⁹ Megbizást kaptak.

¹⁴⁶⁰ Kórház, menedékhely.

1796.

Bor Bíró Úr referálván azt hogy ez idén a bor söprője Hegl Györggyel, ki azt az ideig megtartani szokta nagy nehezen akójára nyolcz garasokban alkudhatott meg ezen alkuja Bor Biro Umak ratificaltatott¹⁴⁶¹ ezen egy esztendőre.

Tjk. 1796. 69. sz. – Sz. K. h.

1796.

Schedl Lőrincz kötél verő mester az arany Sassi vendéglőt ki arendálja.

Tjk. 1796. 75. – Sz. K. h.

1796.

A mezei munkásoknak széna, gabona rakás avagy nyomtatás közben a pipázás keményen tiltatott.

Tjk. 1796. 76. – Sz. K. j.

1796.

Referáltatott Tekintetes Tabla Bíró és rendes Geometra Balla Antal¹⁴⁶² úr által készített és a Jász Berényiekkel való Controversiát¹⁴⁶³ tökéletesen ki ábrázoló s a folyamatban levő Processushoz¹⁴⁶⁴ meg kívántató mappa négy exemplárban¹⁴⁶⁵ mellyeknek copiait¹⁴⁶⁶ készítvén, idevaló és Insenierséget¹⁴⁶⁷ Tanuló Szakáll István Iffju, fáradságoknak jutalmul rendeltetett Tekintetes Balla Antal umak 18, Szakáll umak pedig 4 arany.

Tjk. 1796. 86. – Sz. K. h.

1796.

(Az itt való Vargák kérvén a gubacs szedésre engedelmet – éretlenül szedik a Vacsiak a gubacsot.)

¹⁴⁶¹ Jóváhagy.

¹⁴⁶² A kor kiváló térképésze.

¹⁴⁶³ Pereskedés, viszálykodás.

¹⁴⁶⁴ Per, pereskedés.

¹⁴⁶⁵ Példány.

¹⁴⁶⁶ Másolat.

¹⁴⁶⁷ Mérnök, földmérő.

Tjk. 1796. 89. – Sz. K. h.

1796.

A szüret ideje a Vén hegyekbe október 6-7-8-ik Napjaira úgy határozatott, hogy ha ki masutt ez idő alatt szedetni bátorkodik, annak mustja azonnal confiscaltasson; melyből hogy ki ki magát okossa, Tized Gyűlésbe publikaltatni rendeltetett.

Tjk. 1796. 106. – Sz. K. h.

1796.

El közeledvén a Juhászok számadásának ideje a régi szokáshoz képest, a Juhoknak Demeterkori bé jövetele határozatott ezen folyó Honapnak 25-ik napjára, melyhez képest a kosoknak ki hányása megengedettett előtte harmad nappal, a kinek előre volna kedvök kihányani azokat, különben ezeknek is rendes ideje a megirt napnak reggeli idejére tétetett.

Tjk. 1796. 107. – Sz. K. h.

1796.

Kok Györgyné tegnapi napon tehenét büjölvén bajolván a midőn istállójában füstölne, gondatlanságból a tüzet cserepbe le tévén a széna murvába, a tűz annyira terjedt hogy a nagy füstbe tehene és borja megfulladott, öregségére nézve a testi büntetést nem bírja ezért két egymás után való vasárnap delig a közönséges helyre kiállittason hibája és vétke feje felibe fel irattatván, az ideig aristomba tétetik.

Tjk. 1796. 117. – Sz. K. j.

1796.

Suju Péterné özvegy Asztalos Mesterné azon panaszkodik, hogy Inassát Hagymási Györgynek fiát, ki nála már egy üdőtül fogva a Mesterséget tanulta vala, az Asztalos Czéh el akarja venni; holott ő neki mind özvegy Asszonynak inkább adni, hogy tőle el venni kellene. Melyre meg határozatott. Az elvételésnek semmi okát nem látván a Magistratus, az Asztalos Czéhnek tudtára adatni rendeltetett hogy özvegy Suju Peternétől azon Inast el né vétetessék.

Tjk. 1796. 121. – Sz. K. h.

1796.

Tapasztaltatván az, hogy a Szolgák és Szolgálók nem kevés rendetlenséget tennének azon okbul, hogy mindkét félnek Esztendei Szolgálattuknak ideje Új Esztendőkor tellene ki, hogy tehát mindféle rendetlenségek meggátoltassanak, meghatározatott, hogy ennek utána a Szolgálóknak Esztendeje Minden szentek napján végződjön, a Szolgáké pedig új Esztendő napjára maradjon.

Tjk. 1796. 127. – Sz. K. j.

1796.

Hogy a nád vágasbeli minden rendellenességek s illetlenségek el távoztassanak és az is eszközölthessen, hogy csak azok vehessék hasznát a rétnak, a kik a Publicum terhét inkább viselik a nádat általán fogva, a publicum fogja vágatni és türhető áron azoknak osztogatni a kiknek reá nagyobb szükségek van és arra éredemesebb.

Tjk. 1796. 130. – Sz. K. h.

1796.

A szolgák és szolgálók bérét meghatározzák és ki hirdetik, hogy ezek 3 napnál tovább szolgálaton kívül ne legyenek.

Tjk. 1796. 139. – Sz. K. j.

1796.

(Háborús segedelemül újra katonákat kérek, mire) meghatározatott, közönséges kölcségre avagy csak két innep napra is Verbung állíttasson ki.

Tjk. 1796. 248. sz. – Sz. K. h.

1796.

A Tekintetes Vármegyének ezen Tekintetes Nemes Vármegye Doctora azon véleményire költ kegyes Rendelésire, hogy melyik Helységnek legyen kedve és akarattya tulajdon költségén bábát taníttatni tartani, válaszul adatni rendeltetett: Hogy ezen Czélt a mostani környülállásokra nézve melybe estünk nekünk segíteni módunk nincs külömben is a Varos elegendő Bábákkal lévén providealva.¹⁴⁶⁸

Tjk. 1796. 276. sz. -- Sz. K. h.

1796.

Szilágyi és Mulati Vachterek Kapusi Varga Istvánnét azzal vádolták hogy Budai Josefnek először Szalonnáért másfél itze bort, azután pedig ugyan annyit egy garason adott.

(Az asszony szegénységével védekezett -- hogy gyermekeivel majdnem éhen hal -- keményen megintetvén 3 napi aristomra ítélik, -- Budait 3 marijasba marasztalják mely a Vachtereknek adatott.)

Tjk. 1796. 346. sz. -- Sz. K. h.

1796. április 20.

Fel tétetettvén az hogy pusztá szeren a Szezekbe éppen semmi víz nem lévén, a Juhokat a víznek nem léte miatt oda nem lehetne hajtani, de akik oda hajtották is már vissza témi kentelenítettnek, ugyan ezen hatra maradás vagyon Monostori és Bugatzi Járásokban is. Mellyre határozatott, mivel hogy mind Pusztá szeren mind Monostoron, mind pedig Bugatzon volnának olyan elhagyatott kutak, mellyeket kevesebb költséggel fel lehetne állítani. Pusztaszeren 4, Monostoron és Bugazon 1-1 ... és fenyő vályúval szereltessenek fel, hogy a Juhokat lehessen hol itatni.

Tjk. 1796. 356. -- Sz. K. h.

1796.

(Vidács Sándor) instált a Vásári kapuban levő kapusságért (teljesítetik, de) hogy magát illendő képpen nem viseli ezen Beneficiumtól azonnal meg fog fosztatatni.

Tjk. 1796. 372. -- Sz. K. h.

1796.

Monostorrol referaltatván az, hogy némelleyek azon Szandékban volnának, hogy az azon való váltások erejével ujjabb terhet akarnának szerezni, melly által a Legelő szoríttatnék. Ehez képest, mivel a mostani váltással ki ki állapotját nem változtathatná, csak gazdaságnak keresne segedelmet, a juhokkal való gazdálkodás pedig a Felsőség által határok alá lévén szorítva, ne hogy a gyengébbeknek panaszok

¹⁴⁶⁸ Gondoskodik, ellát.

légyen a pascuumok¹⁴⁶⁹ el foglalására, szükségesnek ítéltetett, hogy az illyes különös gazdálkodás neme meg gátoltasson.¹⁴⁷⁰

Tjk. 1796. 379. – Sz. K. h.

1796.

Csizmadia János Hegl György Süvegesnek kocsissa gazdája által bévádoltatott hogy az észre vette a szín alatt Ladakba déponált¹⁴⁷¹ tiz dupla kalapját és egynéhány közönségeseket el lopott volna.

Tjk. 11796. 393. – Sz. K. h.

1796.

Perceptor¹⁴⁷² Vegh János Úr proponálta hogy, Laki Teleken a Városnak némely ajjas kevés nádja volna, mellyekre némely lakosainknak hogy azokbul Istrongákat¹⁴⁷³ csinálhatnának szükségük volna, minémü aron adattatnék kévéje azon nadnak, mint hogy a nád ajjas és gazos volna.

(Kévéjét egy xron adhatja.)

Tjk. 1796. 412. – Sz. K. h.

1796.

Bán Vachter Nagy Jánosnét azzal vádolta, hogy borát tilalom ellen itzenként batorkodott mérni, bé allittaván azzal mentette magát, hogy ő a vörös borát akóval adta el, hanem 2 akó fehér bora maradt, melly igaz ugyan, hogy egy két itzét el szakajtott, de erre a nagy kentelenség vitte reá – számos gyermeke lévén, a tűz által is tetemessen meg károsítván – erre való tekintettel büntetése elengedtetett; ugy mind az által hogy a vachternek jámi szokott tertiat¹⁴⁷⁴ ki adja.

Tjk. 1796. 547. sz. – Sz. K. h.

¹⁴⁶⁹ Legelők.

¹⁴⁷⁰ Megjegyzés: Az értelme az volna, hogy több juhot senki se tarthasson mint a mi meg van határozva azzal sem (hogy) a Monostoron most ujabb területet váltott.

¹⁴⁷¹ Helyezett, rakott.

¹⁴⁷² Adószedő, pénztárnok.

¹⁴⁷³ Juhászok fejjállása.

¹⁴⁷⁴ A büntetés harmadát a tanács a feljelentőnek adta.

1796.

A Doctor és Chyrurgus¹⁴⁷⁵ ur jelentést tettek, hogy sokan találtnak a Városban férfiak is ugyan, de legfőképpen Asszony személyek, kik eő Felségének azon Rendeléseivel, mellyek a Magistratus által publicaltattak is, hogy senki magát a belső nyaváláknak gyógyításában ne avassa kivévén az examinatus¹⁴⁷⁶ Chyrurgusokat és Doctorokat mai napig is olytén gyógyításokban avattyák magokat a betegeknek nagy veszedelmével. Mivel az illy férfiak és asszonyok nevezet szerint mindannyian nem ismertetnek hogy világossan meg tudhassék kiki legyenek azok Tizedenként leendő conscriptiojok¹⁴⁷⁷ és személyes beállítások a véget meghagyatott, tizedenként a rendelet kihirdetése ezen tudatlan és híjjába való orvosok conscribáltatni fognak.

Tjk. 1796. 560. – Sz. K. j.

1796.

A Bábáknak fel jedzése is meg határozottatott a végett, hogy azok Fő Bíró Úr eleibe állitattván Tekintetes Vármegyének itten tartozkodó tudós Bábajához utasitassanak oktatás végett, és valamint eddig ugy ennek utánna is töle függjenek, melyek közül akik alkalmatossabbaknak találatnak, hogy Pestre a királyi universitasban¹⁴⁷⁸ bővebb oktatás Tanulás és Examen végett fel menének eszközöltetni fog.

Tjk. 1796. 562. – Sz. K. h.

1796.

(Batsi István csordás Kiss Istvántól 130 Fr. megvesz egy portát rajta egy roskadt épülettel s tetejét meggyékényezteteti.)

Tjk. 1796. 606. – Sz. K. j.

1796.

Halas város kéri a Takácsok és Szabokra s az általuk készített művekre szóló limitaitót... az Archivumban levő Tekintetes Nemes Vármegyének ujjabb limitatiojának Extractusa¹⁴⁷⁹ meg küldetik.

¹⁴⁷⁵ Az egyetemi végzettséggel rendelkező orvos és a vizsgázott sebész-borbély.

¹⁴⁷⁶ Szakmai vizsgával rendelkező.

¹⁴⁷⁷ Összeírás, nyilvántartásba vétel.

¹⁴⁷⁸ Az egyetem orvoskarán vizsgát tegyenek.

Tjk. 1796. 611. – Sz. K. h.

1796.

(A zsidók itt tartozkodására vonatkozó szabályzat. 8 §-ban.)

Tjk. 1796. – Sz. K. h.

1796.

Török Ferencz iffju Legény ellen panaszt tett Vári István, hogy a minémü gyanuval küszködött Felesége és Török Ferencz ellen, annak olly világos jelei adatak, hogy törvénytelen edgyütt való barátságokat nyilván ki hozhatya, minthogy leselkedése után éjczakának idején setitben edgyütt kapta; melly eránt mindketten ki hallgattván, megesmérték, hogy edgyütt voltak a szobába de világnál mi hogy Vári István szállására ért éppen akkor történetből pipával oltódott el a világ, tagadgyák azonban hogy valami törvénytelenésre fakadtak volna, mellyet férje sem téve fel felesége felől mivel hogy soha nem is gyanakodott eránta egyedül azt kívánta, hogy felesége Hozzá való hűségére kötelezteztesen, Török Ferencz pedig feleségétől eltiltatván azért hogy őtet a midőn szobájába meg kapta meghurczolta megfenyittessen. Ezek szerint mivel hogy a gyanus társalkodásra alkalmatosságot adtak a későn és setétben maganyos edgyütt létekkkel, ezt pedig tetézte Török Ferencz azzal hogy még Vári Istvánnal huzakodott is, és mint botránkoztatók, Török Ferencz 15 pálczákkal, Vári István felesége pedig egy heti árestomra büntettettek, egymás barátságától általán fogva el tiltattatván.

Tjk. 1796. 17. sz. – Sz. K. j.

1796.

Kovács Mátyás kéri Mák Mihályné földjét mivel annak a föld művelésre tehetsége nem lévén, ezt másokkal művelteté ...

Tjk. 1796. – Sz. K. h.

1796.

(Tilos bor mérés. A város vásárolta meg a borokat s azt ő mérette, szigorúan büntették a kurta korcsmálkodást, a borokat is elkobozták.)

¹⁴⁷⁹ Az árszabás kivonata.

Tjk. 1796. – Sz. K. h.

1797.

Szakáll László Tatai Sámuellel mint Papplanos mesterek az helynek elsőségén a Vásárban czivakodván kívánta hogy neki mint czehalistának (céhbelinek) conferaltatni.

Végeztetett:

Ezen Városban hárman lévén ezen Mesterségen mint hogy czéhet nem formálhatnak, mint hogy a Magistratus a Vasari Privilegiumot¹⁴⁸⁰ tartja s így ő dirigalhat.¹⁴⁸¹ Szakáll László mint mesterségére iffjabb az öregebbnek és régtől azon helyen árulónak helyét el nem veheti, mivel ezen Városban a czéhen kívül állók csak egy rangban consideraltatnak.¹⁴⁸² Szakkal Lászlónak megengedtettk hogy azon vármegyében és városban a hol magát czebe be iktatta elsőbséget el vegye.

Tjk. 1797. 46. – Sz. K. h.

1797.

Fő biro referálja¹⁴⁸³ hogy ámbár a bé vett alternatio¹⁴⁸⁴ szerint a Chatolica részről kellene mostanság Város Commissariussát¹⁴⁸⁵ tenni, de a város gazdasága körül a Tiszt urak mind ujjak volnának, az által menő kivalt idegen nyelven szolló Katonaságot meg nem érhetnék mely ezen egy esztendőre Kiss János uratt confirmálnak Commissariusnak.

Tjk. 1797. 70. – Sz. K. h.

1797.

Gavenda Ferencz és Lipóczi János Kováts Mesterek be hivattatván magok megegyezések szerént a Város Munkája ugy adatott nekik által, hogy Gavenda Ferenczé légyenek a lovak patkolása Kotsik és Csézák vasaltatása 250 forintokig Esztendő által. Lipotzi Jánosé pedig aki a nagy égéskor sokat szenvedett a város 8 szekereinek munkája 100 forintokért évenként.

Tjk. 1797. 71. – Sz. k. h.

¹⁴⁸⁰ Szabályzat, előírás.

¹⁴⁸¹ Irányít, dönt.

¹⁴⁸² Figyelembe vesz, mérlegel.

¹⁴⁸³ Ismertet, előad.

¹⁴⁸⁴ Az évenként történő váltás alapján.

¹⁴⁸⁵ A katonaság ügyeivel foglalkozó biztos, megbízott.

1797.

Kenderes György azzal vádoltatott, hogy peryés Gödrét éppen egy rakás venyege alá ásta és hogy száraz pernye találtatott azon gödörbe. Ez is minthogy szegény ember vigyázatlanságáért 12 pálczákkal fenytetett meg.

Tjk. 1797. 131. – Sz. K. j.

1797.

Pusztza Szeri Torony mellyéki dohányosok azon esedeznek, hogy a Talfajában le vágott fáknak ágiból kukáknak való gamokat választhatnának.

(Megengedik, de hiteles személy jelenlétében.)

1797. 144. – Sz. K. h.

1797.

Tóth János egy szekér szalmát a pitvarba rakott be nehogy az udvarából ellopják. Ezen gondatlanságért 12 pálczával büntetik s azonnal ki kell hordania a szalmát ...

Tjk. 1797. 145. sz. – Sz. K. h.

1797.

Janovik Pál különben kömives mesterségben levő, de magát a kass kötésben is tökéletesíteni kíváno, kért szabadságot, hogy a kass kötéshez szükséges rekettye vesszőket szedhessen a Szikrai rétből; de mivel ezen kass kötéshez is éppen azon vesszőcskék kívántatnának, mellyek a gus vesszőkre szolgálhatnának, idővel erre pedig nagyobb volna a szükség különben is tulajdon hasznára valorol mint privatumrol, magának kellene gondoskodni, a nélkül hogy a többségnek szüksége el ne mellőztethessen nem tellyesitethetik.

Tjk. 1797. 155. – Sz. K. h.

1797.

Csizmadia Mesterek Czéh Mesterei signanter¹⁴⁸⁶ Szatamri Samuel és Farsang Pál azon esedeznek, hogy Legényei a mestereknek, nem lévén több 28 nál összveségel katonának ne vitetnének el ... stb.

Tjk. 1797. 162. – Sz. K. h.

1797.

(A szűcs céh a három hónap eltelte előtt visszajött legényekről.)

Nem lehet a városból el vándorolt legényeknek 3 hó betelte előtt vissza jönni sem mestereknek azt vissza hozni.

Tjk. 1797. 171. – Sz. K. h.

1797.

Lakatos Martony Jánosnérol referaltatván¹⁴⁸⁷ az hogy Szent Kiályi arendas birtokat Csuka Istvánnal szervezett való Taxa¹⁴⁸⁸ mellett műveltetné, ide bé hívatott, a ki annak igazságot megismervén, mivel semmi gyermeke nincs tisztességes élelmére pedig a lakatos mester-ség is eszköz lehetne ha azt folytatni kedve tartaná, de különben is van olly szöleje, a melly mind ezeken felül is szolgál elemére földje, Dregeti Istvánnak, mivel monostorrol elesett gazdának proponaltatik.¹⁴⁸⁹

Tjk. 1797. 187. – Sz. K. h.

1797.

Varga János Mező Hegyesi köz katona, a szolgálat alól szabadulni kívánván, az ezen célra szükséges Testimoniumot¹⁴⁹⁰ kívánta kiadatni, melly körül Testvér Battya ki hallgattatván ennek elől adása mellett arról hogy 144 for. kész pénze és velle közös három pászta kb. száz huszon öt utból álló melly mint egy 18 ako szín bort szokott termeni szöllejek vagyon, és ennél egyebb gazdasága nincs a kívánt Testimonium resolvaltattott.¹⁴⁹¹

Tjk. 1797. 198. – Sz. K. h.

¹⁴⁸⁶ Név szerint.

¹⁴⁸⁷ Ismertet, beszámol.

¹⁴⁸⁸ Évenként készpénzben fizetendő összeg.

¹⁴⁸⁹ Javasol, itt: felkínál.

¹⁴⁹⁰ Bizonyoságlevél.

¹⁴⁹¹ Kinyilvánít, kiszolgáltat.

1797.

Seres Ignacz borbély Legény instált hogy mestersége fojtatasara lakosnak admittaltasson¹⁴⁹² ajánlván magát arra hogy ennek megnyerésével a szükséges Censurat kiállja Budán.

(Határozat az, hogy előbb állja ki a censurát¹⁴⁹³ s majd akkor jelentkezzen.)

Tjk. 1797. 264. – Sz. K. h.

1797.

(Zölderdei csárdában a vármegye hajdúi egy csavargót agyonvernek.)

Tjk. 1797. 276. – Sz. K. h.

1797.

Limbec József orvos, többek közt kérte, hogy a szüléshez és marhaorvoslás eszközöket szerezhessen be, továbbá "A kenő fenő asszonyoknak és a nem egzaminátus Chyrurgusoknak¹⁴⁹⁴ a Curatol lejedő eltiltásukat", a marhák orvoslása körül a Magistratus provideálva¹⁴⁹⁵ lévén, az eszközöket szerezzze be maga mind azok a kiknek az orvosláshoz szükséges mineműségek vagyon és a kiknek dízterítások¹⁴⁹⁶ a Publicum előtt ismeretes el nem tiltathatnak; meg ujittatott mind az által már több ízben azon tilalom, hogy a borotválásra meg engedett borbélyok úgy a kenő fenő asszonyok a Curakba ne merészkedjenek egyéb eránt a döröslés melly a kenő fenő asszonyoknak tulajdona és a magyarnak közönséges orvoslása, ez az asszonyok vétkéül nem tulajdoníthatatik.

Tjk. 1797. 403. – Sz. K. j.

1797.

Bor biro Urnak azon fel tetelére, hogy a Varos hordai között találtnak olly fa abroncsos hordok mellyek a vasalást megerdemelnék, és így a fa abroncsokra teendő kölcség meg könnyebbitetthetne meg

¹⁴⁹² Bebocsát, megenged.

¹⁴⁹³ Vizsgálat, vizsgáztatás.

¹⁴⁹⁴ Vizsgázott sebész-borbély.

¹⁴⁹⁵ Előrelátó, kellően gondoskodott.

¹⁴⁹⁶ (Valószínűleg) felosztás, megkülönböztetés.

engedettett, hogy az idén is Harom mása német vasat forditathasson az illyes hodóknak meg vasalására.

Tjk. 1797. 417. sz. – Sz. K. h.

1797. május 19.

A juhok eránt a jövén tekintetbe, hogy ha a bárányok nyajjara verettetének, ezen víz szükiben azoknak el kerülhetlen veszedelmek következne ugyan azért jóvá hagyatott, hogy ezek a nyajjaból el maradjanak, de hogy a meddoje minden külömség nélkül nyajjara veretesen meg határozatott.

Tjk. 1797. 469. – Sz. K. h.

1797.

Bimbó János boros korában Papp János juhászba azért kötvén belé, hogy elveszett kocsi löcsét (fel nem vette, összeveszett, a juhász pofon ütötte) ere Bimbo a juhászt fejbe verte úgy hogy csak a Borbély Curájának köszönhetette hogy életben maradt.

(Bimbót pénzbeli büntetésre ítélték csak s ennek indoklása:)

Egyéb eránt, mivel a Juhászok között már mint egy szokássá vált a verekedés és itt is a szidalmaztatás elég okot nem szolgáltatott a pofon vágásra, a szenvedést magának tulajdonitcsa.

Tjk. 1797. 477. – Sz. K. h.

1797.

(Elrendeli a tanács,) hogy a lakosság érdekében a gyertya mártó asszonyoknak is adjanak fadgyút a Szék arendatorok de azok is kötelesek válogatás nélkül venni.

Tjk. 1797. 527. – Sz. K. h.

1797.

Hrabovszky Györgynek szutyora Kovács József ellen feltett azon panasza hogy ötet szolgálatyból el bocsájtván nem csak bérét le tartotta hanem még 11 Juhait is el fogta volna, fel vitetvén végeztetett:

Az elől adott négy bőr nem macska rágottak a mint állitá, hanem hamisan készítettett bőrök lettenek légyen, nem lévén szabados a pasztornak jegytelen bőrökkel számolni, ennyiben, hogy még juhait

tovább is letartoztassa helyben hagyatik. Egyebb erant mint hogy a nyaj juhással készített rovást Kovacs Jozsef fel nem esmerné, melynek fel esmerése tökéllsitheti a számadást, a nyájjuhasznak szemre állításától fel függesztetik és így bérének meg ítélese elhalasztatik.

Tjk. 1797. 620. – Sz. K. h.

1797.

Varga István úr Lehotai János arendás juhasszával kötött contractus.¹⁴⁹⁷ Végeztetett:

Lehotai János (az árendálásnak önkent valo felmondásával) szolgálattya csak annyiban vétetethetik, mint egy olyané, a ki tej haszonra arendalt valamit. E pedig maga eleségén lévén köteles a juhoknak gondja viselésére, fáradságának jutalmául valamit vagy bért annyival kevésbé formálhat, mivel választásig közönségessen a fiatlanokat az illyes árendás egyedül tulajdon hasznára szokta fordítani. Ekkeppen tulajdon elől adása szerent 139 juhokat fejvén tartozott volna ezektől ugyan annyi ittze vajjat és 278 font turot Demeterig bé adni téj haszonul. Mint hogy pedig azon arendalis contractus csak három holnapig tartatott, és így azon juhoknak használhatása is nem többet csak 69 1/2 ittze vajjal és 139 font turoig a = xr. 5/font tartozna.

Ellenben mint hogy Lehotai István nem csak azon juhoknak viselő gondját a mellyek fejőre szolgáltak, hanem azoknak is a mellyeknek gondja viseltetesere külömben Varga István Urat illette. Azon kívül Lehotai a bárányokat is által adta mellyeknek egy része az arendalis contractus mellett ötöt illette volna, így több árendát is fizetett mint három holnapra járt volna, hanem ha a jövődő telettetésnek terhe, melly oka lett az arendalis contractus el bomlásának, és a melly már most Varga István Úr nyakaba esett vetetnek tekintetbe:

nem tartoznak egymásnak.

Tjk. 1797. 628. – Sz. K. h.

1797.

Néh. Tóth Pál ur szolgálója Molnár Rebeka bere egy esztendőre: Készpénz 9 f. két kötény, két ingvall és két ingalj, két keszkenő, egy selyem pruszlik, egy pár csizma, egy pár papucs.

Bjk. 1797. 644. – Sz. K. j.

¹⁴⁹⁷ Szerződés, egyezés.

1797.

Bodri László, ki is négy sertésekért a TTes Uri Törvény Szék által 60 pálzákra ítéltetett, ezeknek felét már el is vevén, mivel felesége nehézkes volna, bérese megszökött minden némü élettje nyomtatatlan volna, a Szüret is közelegetne ezen okokra nézve azon esedezett hogy kezesség mellett kibocsáttatnék, kész volna mind a három holnapí árestomát mint hátralevő 30 pálczát téli hónapokban el szenvedni, ki Antal Istvány Ur kezességén két holnapig ki bocsáttatik.

Bjk. 1797. 646. – Sz. K. j.

1797.

Fazekas Istvány és Vass Mihály csaplárok Instatiajok mellett azon esedeznek, hogy nekik valamint ennek előtte ugy a tavali, harmadévi, és jövődöben is két mázsa¹⁴⁹⁸ fagyú gyertyára resolváltatnék,¹⁴⁹⁹ mivel tapasztalásokból tudnak hogy egy mázsa fagyúval éppen lehetlenség hogy Esztendő által ki jöjjenek. Mellyre végeztetett, az előbbeni Esztendőre mint hogy már a fagyút ki hordták volna a két mázsa apptendáltatik;¹⁵⁰⁰ ezen Esztendőre ugy jövőre is tsak egy és fél mázsa fagyú assignáltatik.¹⁵⁰¹

Tjk. 1797. 649. – Sz. K. h.

1797.

Bodog János, kinek Monostoron, minden épülettyei és Takarmányának nagyobb része a véletlenül ki ütött Tüz által meg emésztetnek azon esedezett, hogy a Bodzás, vagy pedig a Tökös tó körül, négy vagy öt szekér gazos nádnak vagattatása neki meg engedtettnék. Kinek szerencsétlen esete méltó tekintetbe vétetvén Gyenes Mátyás urnak jelen létében és egyet értésével négy szekér gazos nád az Instansnak resolváltatott¹⁵⁰² hogy ezzel épülettyének tetejét némi nemü képen megtatarozhassa.

(Felsőalpáron !)

Tjk. 1797. 652. – Sz. K. h.

¹⁴⁹⁸ Egy mázsa 100 font, tehát kb. 56 kg.

¹⁴⁹⁹ Kötelez, kinyilvánít.

¹⁵⁰⁰ (Nyilvánvalóan eltorzult forma) Odairányít, ad értelemben.

¹⁵⁰¹ Kijelöl, kivét.

¹⁵⁰² Kötelez, kinyilvánít.

1797.

Gavenda Ferencz Kovács Mester a barom orvoslásnak ki Tanulásáról szollo Diplomáját producalván, ez itt publicaltatott és pro statu¹⁵⁰³ – megengedetett.

Tjk. 1797. 660. – Sz. K. h.

1797.

Tapasztaltatván az, hogy némely Nemes Insurgenseknek feleségei signanter¹⁵⁰⁴ Brada Andrásné és Ország Jánosné, meg vetvén Városunknak régi törsökös Statutumát, a publicumnak tetemes Karával, a lakosoknak pedig szembe tűnő botránkozásával, nyilvánságosan kurta korcsmát mémi batorzkodnának, amint is Ország Jánosnél bor ivásbul bé hozattatván Kiss Tamás János és Sánta Pál, Kik is meg esmervén azt hogy mind ök mind pedig mások is ottan ittanak vala. Mellyre végeztetett:

Mínthogy a kurta korcsmáldodást mind Brada Andrásné mind pedig Ország Jánosné elesmerték, boraik confiscaltattak is, ezek után akar ök akar más Insurgenseknek feleségei bor mérésben tapasztaltatni fognak azonnal hordaiknak feneke hogy bé végattasson rendeltetik; Kiss Tamás János pedig és Sánta Pál másoknak példájára Ország Jánosné Haza előtt 12 páltzákal meg fognak fenýtetni.

Tjk. 1797. 719. sz. – Sz. K. h.

1797.

Varga Mihály Vacter már több izben, részegségel, káromkodással vádoltatván és azért meg is büntetvén, mivel újra azon vétekel vadoltatnék az éjjeli Strazsák által; mint meg jobbulhatatlan 25 pálczákkal fenýtetet meg, és a Vacterságából simpliciter¹⁵⁰⁵ ki vettetni rendeltetett.

Tjk. 1797. 798. – Sz. K. h.

1797.

Burgus Sára instált, hogy mivel a pokol varnak el kötésével és a nyavalya Török orvoslásával sokakon segített vala, a mint erről több

¹⁵⁰³ Állatorvoslással kapcsolatos oklevelét nyilvánosan elismerik, és ennek alapján működhet.

¹⁵⁰⁴ Nevezetesen, jelesen.

¹⁵⁰⁵ Rövid úton, egyszerűen.

féle Tanu Bizonyság tevő Leveleiket zárt kérő Levele mellé az adózás alól fel mentetnék. De mivel hogy az Instans kérésének több követke-zése is lenne, kérése nem teljesíthetett.

Tjk. 1797. 844. – Sz. K. j.

1797.

Vég János instantiája mellett azon esedezett, hogy néki a Csongrádi és Mezei kapuk között ujonnan osztatott Ház helyek között egy olaj sutunak való hely adattassék, mivel magáét a sűrűségnek eltörlése végett kénytelen volt elpusztítani, meg lévén pedig azon olaj sutuhoz minden féle eszköze (annyival inkább, hogy a Városban két olaj sutunál több nem találatnék) könnyen fel építené a lakosok hasznára és szükségére.

Tjk. 1797. 210. – Sz. K. j.

1797.

Hajnal András etczakai Tizenegy óra tájban Kováts Ferentz feleségével setétbe találatván Polgár Bentsik Antal a Török drabant által bé hajtattott, a véget, hogy illy későn étzaka ok nélkül való járás annyival inkább maganos személlyel setétbe való lét tilalmaztatnék; sőt Török drabantot le götörvén és haját meg tépvén meg is pofozta; ki is mind ezen erőszakos, mind pedig gyanus cselekedeteiért kérdésre vonattatván és a szomszédok kihallgattatván; Hajnal András, hogy igen gyakran Kováts Ferentznél meg fordult legyen megismerték de hogy valamely rossz társaságba élnének azt nem tudgyák. Azal is mentvén magát Hajnal András, hogy Kováts Ferencz nála zsellérségbe lakot 3 Esztendeig s így igen jó barátja sőt most is az edes Attya parancsolattyából ment oda. Melyre végeztetett: Az etczakai koborlás tilalmazva lévén; de ezen kívül a Város emberét is meg hurtzolni bátorokodván, szorossan meg intetik sőt keze vonását adni tartozik hogy többé azon személyhez vagy máshoz jámi nem fog, most 24 kemény pälczákkal büntettetni rendeltetett.

Tjk. 1797. 138. – Sz. K. j.

1797.

Padár Pál azzal vádoltattván, hogy Furus Ilona rossz személlyel testi közösködése lett volna, ki is a dolgott nem fogadta, hanem azzal mentette magát, hogy ő boros lévén azon rossz személy ejtette volna le lábáról. Mint hogy Padár Pált sem felesége sem mások ilyen vagy más törvéntelen dolgokban nem tapasztalták felesége is nekie meg

engedett sött szabadságáért esedezett 30 kemény pálczákra büntettetett.

Tjk. 1797. 157. – Sz. K. j.

1797.

Török József Végh János Umak béresse, behozattatván azzal vádoltatott, hogy Pruszkovits Tot Julis Kurutz Istvány Katonának Feleségével össze barátkozván teherbe ejtette legyen; mely dolog eránt Pruszkovits Tot Julissal confrontáltatván,¹⁵⁰⁶ Török József törvéntelen tselekedetét ugyan tagadta, de összveszövetkezéseknek idejét, módját és helyét az Asszony nyilvánosságossan le beszélvén véle való paráználkodását nem tagadhatta; ugyan ezért az Asszony meg intetett hogy terhére gondot viseljen, midőn büntetésnek elviselésére alkalmas lesz tudattatik, Török József pediglen mivel hogy szép természetű legény volna katonának adatni rendeltetett.

Tjk. 1797. – Sz. K. j.

1797.

Gasics József szíjartonanak Contoja az ujjonnan allított Insurgens Katonák számára készített nyereg szerszámokról referaltatván,¹⁵⁰⁷ mint hogy más szíjartó hasonló készületű nyereg szerszámot nyolcz forintért készített, ő is hasonló képen fizetessék ki.¹⁵⁰⁸

Tjk. 1797. 464. – Sz. K. h.

1797.

A két korszós, Kelecsényi András (újjvárosi) és Ujjvárosi Jóseff kemenczétjét deputatio¹⁵⁰⁹ vizsgálja meg, hogy nem tűzveszélyesek-e azok.¹⁵¹⁰

Bjk. 1797. 931. sz. – Sz. K. h.

¹⁵⁰⁶ Szembesít.

¹⁵⁰⁷ Beszámol, tájékoztat.

¹⁵⁰⁸ Mejegyzés: Később a hat legénynek 2-2 pár fehér ruhát ígérnek.

¹⁵⁰⁹ Küldöttség, bizottság.

¹⁵¹⁰ Ebből az évből még az alábbi utalások maradtak iparosokra:

Müller Lőrinz bátogos. Tjk. 1797. 315. sz.

Horvát Péter papplanos. Tjk. 1797. 520. sz.

1797 végén.

Pro memoriam.¹⁵¹¹

Ezen 1797-dik esztendőben a Szöllők átallyában annyira meg értek, hogy a szüret rendes idejét nem várhatván már Szeptember elein szüretelni kellett és a borok átallyában olly jók voltak, hogy édességek és erejekre nézve a Ménesi leg édesebb borokhoz voltak hasonlók. Ehez kepest a bor kereskedők rész szerint Pesten butelliak szerént adogatták az ezen borokat, rész szerént a kereskedés vellek Bécsbe, a Szepességre, sőt Lengyel Országig promotealtatt, ¹⁵¹² sőt minek utanna Austriai Királyi Fő Herczeg és Magyar Ország Palatinussa ¹⁵¹³ Joseff az Insurrectionalis Nemes Katonaság ¹⁵¹⁴ hűségét az alsó Vármegyékbe meg köszönte személyessen ezen Városba ebédelni annyi tekintetett érdemlett, hogy Budán az asztali bora után a Tokai borral edgyütt elsőséget érdemlett, maga Ó Kiárlyi Fő Herczagsége ezen becszet néki megadván. Paár Herczeg pedig Bécsbe ezzel mint különös ritkasággal vendégeinek kedveskedett. Ekkor Helyből vitetett kereskedésre közönséges akója egy arany idest f 4 x 30-val és öt forintyaval, Szepesegen pedig pinczekre fel rakatvan ott akoja aruba bocsajtatott kilencz sőt tiz forintokra is. Atallyaban pedig igaz volt az hogy ezen esztendei termést vízzel innya nem lehetett az édesség miatt.

Sig. per Petrum Saátor Notar.¹⁵¹⁵

Minthogy Kecskeméten a Szüretnek meg eresztése a Ns. Tanáts tetzésétől függvén, könnyen jöhetne valaki oly gondolkodásra, hogy ezen esztendőben a szüretnek (a mint fent iratott) szeptember elején lett meg eresztése az annyira ditsért bort még tökéletességeitül fosztotta meg, arra nézve illőnek találtatni feljegyezni: hogy ekkor a Szüret a Ns. Tanáts által nem September elején, hanem vége felé, úgy mint azon holnap 22-én eresztett légyen meg.

Signant per Alexander Ladányi Notar.¹⁵¹⁶

Bjk. 1797. – Sz. K. h.

1797.

A Tekintetes Vármegyének parancsolattya szerént tuttára adatik ismét a Lakosoknak, hogy minden Gazda ember, a kin lévő Cselédjeinek ugymint Kertészeknek, pásztoroknak, Béreseknek Bizonyság Levelet adjon, melly a Város pecsétjével meg fog erősítettni.

Tjk. 1797. – Sz. K. h.

¹⁵¹¹ Emlékeztetőül.

¹⁵¹² Előmozdit, itt: szállit.

¹⁵¹³ Nádor.

¹⁵¹⁴ Nemesi felkelők.

¹⁵¹⁵ Sátor Péter jegyző feljegyzése.

¹⁵¹⁶ Ladányi Sándor megjegyzése.

1798. június 30.

Kulcsár Sámuel vette ki kezességén Vak Kalmár Andrásnak Annyát, Kalmár György özvedgyét Annát, a kijis Boszorkányság iránt való suspicioért¹⁵¹⁷ tétetett vala a Tömlöczben.

Tjk. 1798. 16. – Sz. K. j.

1798.

Mitus Mihály és Boros János Lelenai lakosok a Vásárra fa edényeket hoztak, a verbungos katonákkal azon vélekedésből, hogy éjczakai tiz óra tájban az edények között találtak, mintha lopni akartak volna ösze gabajodván, egy katonát úgy megvertek, hogy még azon eret is kelle vala vágni.

50 fr. kezességén ki engedik őket.

Tjk. 1798. 79. – Sz. K. j.

1798. szeptember 21.

A szüretnek ideje, ha a mostani kedvező időnek állandósága megengedi pro r. Octobris úgy határozatott, hogy az Budai öreg úttól fogva a Borbási közíg szabaditasson meg r. 2. Octobris, egyebütt pedig csak 3. r. fog kezdődni a szüret, hanem a kiknek kedve fogja tartani a fehéret két nappal előtte meg szedetheti.

Tjk. 1798. 18. – Sz. K. h.

1798. december 11.

Az melly két fattyas Leány Czigány Sámuelné tartózkodik, Gazdájához csatoltatván, ha az üdő gyengéb lészen a városbul ki csapattassék.

(Egy másik lány pedig Nagy András Kata, aki) bizonytalan lakostul (most már másodszer hordoz tisztátalan terhet,) hogy a nép előtt több botránkozással ne légyen, minek utánna jóideig az Árestomban fog senyvedni ... paczal vetttévén nyakába in Perpetuum a Városbul Proscribáltassék.¹⁵¹⁸

Tjk. 1798. 84. – Sz. K. h.

¹⁵¹⁷ Gyanú, vád.

¹⁵¹⁸ A városból örökre tiltsák ki.

1798.

Kováts István Borbély legény Instantiaja mellet azon esedezett mint hogy már három Esztendőül fogva itt nem tsak legenykedese hanem Szoboszlai Gergelynek Leányát el is vette, neki borotválás, fog húzás és valamely aprólékos külső Sebeknek gyógyítása megengedetttnék, hogy ez által magának és feleségének élelmét meg kereshetné. Kinek a borotválás, foghúzás ugyan meg engedtetik nem külömbben az aprob de nem veszedelmes sebeknek gyógyítása javasoltatik, mind az által, hogy magát examinaltatván¹⁵¹⁹ és diplomát nyervén, annál alkalmazatos- sabbnak és hasznosabbnak tegeye.

Tjk. 1798. 163. – Sz. K. h.

1798.

... egy nemelly béres Legény és Szolgalo Leány büntettettek 30 és 30 korbácsokkal, hogy az akasztófánál lévő kerékrül éccakának idején a Száraz ember koponyát el hozták és el vezett ökreiknek vissza kerítésében babonássan adhibealtak.¹⁵²⁰

Tjk. 1798. 164. – Sz. K. j.

1798.

A város részéről az Nemes Insurgens¹⁵²¹ Sereg Közzé állittattak Csolnoki Ferencz, Tassi Ferencz, Bozo Jossef, Ölvödi István, Szabó László és Pappanos Tot István insurgens katonák. Szolgálatukért, hűségükért, (8 hónapi szolgálát) 50 forintot nekik is megajánlottak, a fegyvereket és loszerszamokat azonban vissza szolgáltassák.

Tjk. 1798. 169. – Sz. K. h.

1798.

A csizmadia mesterek a Csorda kút felé lévő nyárjassát megveszik egyik közülök előbb megy és maga részére veszi, mivel mesterségük folytatására vették alkudták meg azoknak itélik oda.

Tjk. 1798. 243. – Sz. K. h.

¹⁵¹⁹ Tegyen vizsgát.

¹⁵²⁰ Alkalmaz, segítségül vesz.

¹⁵²¹ Felkelő.

1798.

Sera Femcz vebungos Strasa¹⁵²² mester bé adta panaszolkodó írását az eránt, hogy se fajok, se agyok¹⁵²³ illendő keppen ki nem adtuk: ehez képest fel hivatott Commissarius¹⁵²⁴ Kiss János Ur hogy hejjanosságokat a szerent a mint azzal a Varos Köteles hozza helyre és adassa meg azt nekik a mi az övék...

Tjk. 1798. 252. – Sz. K. h.

1798.

Dzundzár Bundáre és Barvart János muzsikusok Instantiaja fel olvastatott, mellyben a Város Verbungja körül tett Muzsikálásokért jutalmat kérek. Mellyre végeztetett:

Mínthogy ezen Muzsikálást egy mást felváltván partialiter¹⁵²⁵ tették és így nagy hátra maradások nem volt, étel és itallal a publicum providealván¹⁵²⁶ őket ezen Esztendőre a hetellő¹⁵²⁷ adástul felmentetnek.

Tjk. 1798. 283. – Sz. K. h.

1798.

Mínthogy sokan a Lakosok közül adó és Arendával tartoznak, hogy ez által mind örajtok segítsen, mind pedig a publicumnak terhei kevesebbedjenek, Bor bíró Nagy Mihály Urnak meg hagyatott hogy alku szerént ollyatén lakosoktul bort szedhessen.

Tjk. 1798. 307. – Sz. K. h.

1798.

Bíró Ur ... a járáshoz nyomosabb és régibb gazdákat hadja meg a járásban s így ők fizessék ki a másik részt mind a kutból mind a Taligásokból.

Tjk. 1798. 568. sz. – Sz. K. j.

¹⁵²² Sorozást végző parancsnok.

¹⁵²³ Sem fájukat, sem ágyukat.

¹⁵²⁴ A városnak katonai terheivel kapcsolatos feladatokat szervező, végrehajtó parancsnoka.

¹⁵²⁵ Részenként, részlegesen.

¹⁵²⁶ A városi közhatalom ellátta őket.

¹⁵²⁷ Kb. kettő heti gyalogrobotnak megfelelő közmunka.

1798.

Czenke cigány tolvajláshoz szokott Dávid Susa hajadon leánytól ... egy üszőt meg vett ... melyre leginkább az szolgáltatott alkalmatosságot, hogy több rendbeli rendelkezések ellen magát az emberek társaságán kívül, a fűzesnél újra föld lyukban huzta meg ... azért maga 12 palczakkal megbüntettetni föld lyuka pedig újra bé vágattatni rendeltetett.

Tjk. 1798. 618. sz. – Sz. K. j.

1798.

Nyujtó Gergelyné Fehér Márton Kővágónak szöllejét megvévén ...

Tjk. 1798. 642. – Sz. K. h.

1798.

A helybeli varga mesterek kérik, hogy szék árendátorok nekik adják el a bőroket ne másoknak, mivel nekik mesterségek folytatásához szükséges. A szék árendátorok az Aradi tímárokkal kötött szerződését a bőrokre semmisítse meg.

Tjk. 1798. 755. – Sz. K. h.

1798.

A szikrai nádra vonatkozólag rendeli, hogy mig mielőtt számba vétetnék 150 kéve adassék mint tavaj az idők szerént szárnyéknak alkalmaztathasson.

Tjk. 1798. – Sz. K. j.

1799. január 11.

Eő Felségének a mostani terhes frantzia háborúra az alább írt B. Céhek meg kérettetvén önként való Hadi Segítséget ajánlottak. úgy mint:

A Cszismadiák 50 f, a kovácsok 4 f 30 xr, asztalosok 10 f, lakatosok 6 f, szűcsök 10 f, szabók 20 f, gombkötők 5 f, takácsok 10 f, szíjjártók 5 forintot adnak, összesen 120 f 30 krajcárt, miről quietantiát¹⁵²⁸ nyernek.

¹⁵²⁸ Nyugta, bizonylat.

Bjk. 1799. – Sz. K. h.

1799. január 26.

... az asztalos Társaság részéről panaszt tettek Csáky István Musikus ellenn ..., (hogy a jövő hétfőre egész bandájával meg fogadták és most nem akar helytállni. A muzsikus azzal menti magát, hogy) a Hétfői Terminust azért tette, mivel azt gondolta hogy a Belső fogados Vasámapra bált tart, de már az ezt nem tartván vasámap nekik szolgálhat. Hétfőre pedig már másuva szegődött Lakodalomban.

(Mint hogy már foglalót is vett, kötelezi a bíró, hogy az asztalosoknak szolgáljon.)

Bjk. 1799. – Sz. K. h.

1799. április 20.

... most lévén a csöszök változásának rendes ideje ...

Tjk. 1799. – Sz. K. h.

1799. június 24.

Batsulik János Trencsén Vármegyei úgy külömben Pustényi András bé jöttek ide az eránt instálni, hogy adnánk nékiek engedelmet arra, amely szerént a Városba itten Cserép Edényeket dróttal kötozhetnének és erősíthenének, elől adván s bémutatván hiteles Passusukat¹⁵²⁹ is ...

(Négy napi itt tartózkodásra kapnak engedelmet.)¹⁵³⁰

Bjk. 1799. – Sz. K. h.

1799.

Némedi János eránt tett observatioi¹⁵³¹ a Csizmadia Czéhnek fel olvastattak; minthogy az Instans Csizmadia legény vizáلكodó és makats erkölsünek adattatnék fel a Czéh által, az illenektül pediglen a Magistratus a Várost inkább üresíteni, mint sem szaporítani kívánja de ezen felül az említett csizmadia Czéhbeli mesterek felette

¹⁵²⁹ Útlevél.

¹⁵³⁰ Ez évből még egy iparosról maradt feljegyzés:
Vajdl Antal szítás. Tjk. 1799. 259.

¹⁵³¹ Megörzés, megjegyzés.

megsokasottanak olly annyira, hogy egyik a másiknak kenyerét el vené, az Instans kérése nem tellyesítethetik.

Tjk. 1799. 93. -- Sz. K. h.

1799.

(Az asztalos céh kérése a kontárok ellen ...)

Tjk. 1799. 94. -- Sz. K. h.

1799.

Sárközy György árvái erant referaltatvan az, hogy ezeknek földjök is aruba bocsajtatott volna. Minthogy azonban az áráknak conservatioja¹⁵³² magával hozná azt, hogy földjeik el ne adattassanak, mert a földek nem azok közzé valok, a mellyek romlás nélkül meg nem tartathatnak az árvák kára nélkül, és földre nem olly könnyen lehetne szerezni mint más egyebeket ...

Tjk. 1799. 147. -- Sz. K. h.

1799.

(Az ugy nevezett Zöld erdei korcsma mellett a gazdák földeket foglalnak.)

Tjk. 1799. 177. -- Sz. K. h.

1799.

A Szent Lőrinczi kutrol pedig referaltatvan az, hogy az ott levő vajut öszve vagdaltak volna, melyhez kepest elvegeztetett, hogy mivel a kutra valo vigyazás az ökör csordara valo vigyazással volna öszve kötve, annyival inkább hogy a csordasok a kut körül tetetnék az allasokat, és így fel sem tehető hogy ebben a Csordasoknak ne volna tudományok, az arát a vajunak magok a Csordasok fizessék meg s eszerent ha karokat erzik keressik ki magok okát a karnak.

Tjk. 1799. 195. -- Sz. K. h.

¹⁵³² Megőrzése.

1799.

Zabolatlan nyelvek és erkölcstelen magok viseletek (veszekedő) egyenként 6 korbacsokkal zabolaztatni rendeltetett -- ezek Szeka v. Olah Józsefné és Kővágó Pöre Kovács György felesége.

Tjk. 1799. 210. -- Sz. K. j.

1799.

A Juhászok a nyájja juhokkal a kertek közeit ostromolni meg nem szünnének ... számadó Juhászok in flagranti et Loco 12 pálczákkal meg fenyegetnek.

Tjk. 1799. 210. -- Sz. K. h.

1799.

A szőlőkben -- hogy meg rongált viskoikat újra reparálni bátorkodtak -- a kint lakás tilalmas.

Tjk. 1799. 214. -- Sz. K. h.

1799.

(Szentkirályi Antal Sárközy Gergelyné ellen panaszt tesz, hogy) mindjárt a Görög Major szomszédságában levő árpavetésiben (találta disznóit s néki sok kárt tettek).

Bjk. 1799. 242. -- Sz. K. h.

1799.

A szüretnek ideje ezen folyo Holnapnak 11 dik napjára olly formán határozatott, hogy ez csak öregebb szőlőkről ertetődjön és így egyebütt csak 14 diktül fog meg szabadulni, mind az által a kiknek kedve tartya fejr szöllőt akár hol és még az elhatározott idő előtt szedetheti, mivel ez hamarebb veszendő kivált a mostani esözések miatt.

Tjk. 1799. 227. -- Sz. K. h.

1799.

Tót Péter Komárom vármegyéből Acsi helységből való Takács le-
gény (a lakosok közé kéri magát felvétetni)... a Takács Czéh sem
állván ellent stb...¹⁵³³

Tjk. 1799. 251. – Sz. K. h.

1799.

Vasas kocsijának ellopatása ... bebizonyítván azt, hogy elmenetele-
kor fakó kocsin ment el ...

Tjk. 1799. 254. – Sz. K. j.

1799.

Panasz képpen tétetett fel, hogy a boltok előtt holmi Deszka és
ponyva ellenzők tétettvén. mely miatt az áruló boltokban nagy
setétség okoztatván a vevők ezen setétség miatt gyakran megkárosí-
tatnak; mellyhez képest rendeltetett hogy az illetén setétséget okozó
eszközök mind be vonattassanak s ha valaki ismét fel tenni bátorkod-
na (Az) három forintokba marasztaltassék, melly dolognak
Executióban leendő vétele Kiss Mihály Úrra bizattatik.

Tjk. 1799. 256. – Sz: K. h.

1799.

Szőnyi János Mányi születésű 20 évig bérességivel töltvén idejét,
kéri a lakosok közé magát felvétetni.¹⁵³⁴

Tjk. 1799. – Sz. K. j.

1799.

Maschina János kapcza kötő azon tekintetből, hogy még ilyen
mester városunkban nem volna ...¹⁵³⁵

¹⁵³³ Szabó Kálmán egyik megjegyzése a lakosításokkal kapcsolatosan: "... a jegyzőköny-
vekben több helyen található hogy a betelepülő mester embert a czéh tagjai gúnyol-
ják, bántalmazzák." Tjk. 1799.

¹⁵³⁴ A lakosok közé való felvétel taxája 12 forint.

¹⁵³⁵ Szabó Kálmán egyik ez évből származó feljegyzése: "A czéhet megkérdezi a
magistratus egy egy iparos letelepülésénél.

Tjk. 1799. – Sz. K. h.

1800.

(Az 1800-as insurrectio¹⁵³⁶ alkalmával a városnak 93 legényt kellett kiállítania, de a katonáknak állítandó legények száma annyira megfogyott, hogy a tanács kénytelen volt az addig megkimélt tehetősebb gazdaifjakat is katonának adni, akik – szüleik könyörgésére – mind huszárok lettek s lovaikat maguk szerezték be.)

Tjk. 1800. 175. sz. – Sz. K. h.

1800.

Mezei Mihály Szabó Mester contója,¹⁵³⁷ mely szerint Három drabant és két éjjeli stárzsát megmündérozott. Mündért vart.

Tjk. 1800. 178. – Sz. K. j.

1800.

Bürgés Mihály Muraközy Jóseff Ur fejös juhásza gazdája által arrol vádoltatván, hogy bojtárja Bajusz Péter által gazdájának elő hasu juhainak baranyait agyon verette, csak hogy vellek valo bajlodason könyebbithessen, ezen kívül takarmányában elszenyvedhetetlen predalásokat tévén, ez eránt ugyan véllé meg egyezett de még 25 ittze vajával és 80 font turojával mindt tej hasznával adosa maradt, mellyekre nézve et 30 bárányoknak anyaik alol lett el verése a bojtarral megesett confrontatio¹⁵³⁸ által bé bizonyitván, mint hogy ez idén az ellése a juhoknak különben is szerencsétlen volt, ennek két harmad része vétetvén refusio¹⁵³⁹ alá, egyenként g. 30, a vajnak pedig ittzeje a szerent mint Demeterkor ment a = x 17, a Turonak fontya pedig a den. 6. Muraközy Joseff Úrnak megíteltettek és meg teritesere Bürgés Mihály mint külömben számado egyedül maga ugy köteleztett, hogy mivel a törvénytelen manipulatoról¹⁵⁴⁰ már külömbben is gyanus mint a ki már az illyesekert a Tekintetes Törvény Széken is törvényt allott, 30 pälczakkal megbüntettessen. Bajusz Peter pedig ha szinte bojtár volt is, de mivel a törvénytelen cselekedetre az senkinek sem adhat szabadságot, tudván azt, hogy azon juhoknak Tulajdonossa nem gazdája volt légyen katonának ugy rendeltetett

¹⁵³⁶ Nemesi felkelés.

¹⁵³⁷ Számla, hitel.

¹⁵³⁸ Szembeszítés,

¹⁵³⁹ Visszatérítés.

¹⁵⁴⁰ Kezelés, megmunkálás.

hogy ha erre valami hibája miatt alkalmatlan lenne 24 pálczákkal fe-
nyíttessen meg.

Tjk. 1800. 270. – Sz. K. h.

1800.

Szöllöt a kinek a városban haza nincs nem tarthat és nem szerez-
het (hogy ezzel is akadályozzák a városon kívül való lakást).

Tjk. 1800. 287. – Sz. K. h.

1800.

(Csizmadia legényt a város lakosul fel vesz és kötelezi a Czéhet,
hogy tagjai közé fel vegye.)

Tjk. 1800. 296. – Sz. K. h.

1800.

(Csapó István csizmadia mestert bőr lopásért elítélték, kéri, hogy
ha a Czéh ezért szintén el ítélni akarná, azt a magistratus tiltsa meg.)

Tjk. 1800. 298. – Sz. K. h.

1800.

A kordoványt árulokrol a Vasari Deputatio azon relatiot¹⁵⁴¹ tévén,
hogy edgyütt nem arulnának mint az előtt, a mint hogy erről a rendes
helyen áruló kordoványosok panaszkodtak a mely szerint mint hogy
a vevőkre nézve is alkalmatlan volna committaltatott¹⁵⁴² Bor Biro Kiss
Mihály urnak hogy jövő vásárra azokat egy helyre szorítsa, szoríttassa.

Tjk. 1800. 303. – Sz. K. h.

1800.

(Bartus Ignác német varga mester és Klinger Antal kalapos mester
korcsmát bérelnek.)

¹⁵⁴¹ A vásári bizottság olyan jelentést tett....

¹⁵⁴² Megbíz.

Tjk. 1800. 304. – Sz. K. h.

1800.

A kapáltatások ideje bejövén, ne hogy a munkáltatás a szerént való bér kéressel és fizetéssel türethetetlen legyen, dobszó mellett publicáltatni rendeltetett, hogy a kapások fizetése Husvétig 12 x. Husvét után pedig 14 x. legyen, melynek által hágásáért a többet kérő ugyan 12 pálczákkal, a többet fizető pedig 3 forint kész pénzre fog büntettetni.

Tjk. 1800. 317. – Sz. K. h.

1800.

Az ökör csordásoknak szorossan meg hagyatott nekik, hogy minden pár ökörtül ne merészelyenek többet venni 20 xrnál s egy kenyérmél.

Tjk. 1800. 329. – Sz. K. j.

1800.

... Két lovas egy görbe oldalú kotsija volt ...

Tjk. 1800. 329. – Sz. K. j.

1800.

Kruger János Danczigi születésű bádogos legény kéri a város lakosai közé felvételét – nem adatik meg.

Tjk. 1800. 339. – Sz. K. h.

1800.

(A magistratus kötelezi a csizmadia czéhet, hogy az illetőt /?/ a czéhbe vegye fel.)¹⁵⁴³

Tjk. 1800. 343. – Sz. K. h.

¹⁵⁴³ Ez évből iparosokra még az alábbi rövid feljegyzések maradtak:
Schulcz Dániel német szabó mester. Tjk. 1800. 310.
Bartus Ignác német varga mester.

1800.

Péter József szíjártó mester és Papp Sámuel bognár mester ejczakai óraikon éppen azon tajjon találtatván a Czirkalok által a mely a feslett személyeknek ott tartozkodások miatt gyanus, kiket annyival inkább gyanusabbá tevén ejczakai koborlások, hogy ott asszonyi személyel való beszélgetésben is tapasztaltattak, ugyan azért egyenként 12 pálczákkal megfenyítettetni rendeltettek.

Tjk. 1800. 360. – Sz. K. j.

1800.

Vital Orsmán Musikus és Húr tsináló ... kéri városi lakosnak magát. (Prága – Budáról jött.)

Tjk. 1800. 390. – Sz. K. h

1801.

Tapasztaltatván az, hogy sokan a szolgálk és Béresek közül minden igazok nélkül további szolgálattokról lemondván henye és Betyár életre adták magokat Azért szorosán megintetnek az ilyenek, hogy minél előbb elszegődjenek, különben Tizedenként conscibáltatni fognak és megérdemlett Büntetéseket el fogják venni.

Tjk. 1801. – Sz. K. j.

1801.

Ha valaki cselédjét a következő esztendőre is szegődtetni akarja, új esztendő előtt 10 nappal meg kell vele állapotnia. Új esztendő előtt egy hónappal senki más cselédjét nem szegődtetheti, de ha a gazda új év előtt 10 nappal cselédjével meg nem állapotodik, az szabadon mehet, ahova akar. E 10 nap előtt más cselédjének elszegődtetése érvénytelen. (E rendelést a szolgálókra is kiterjesztették s az ellen vétőket megbüntették.)

Tjk. 1801. 44. – Sz. K. h.

1801.

Némely Czéheknek azon rendetlen szokások jelentődvén fel, hogy szokásba vették volna, hogy az Czéh és Atya Mesterektől akónként

vennék meg a bort, rész szerént azért, hogy ezzel a Czéh és Atya Mesternek a csekély haszon kedvéért kedveskedjenek, rész szerént, hogy könnyebben férhessenek a poharazáshoz. Melly egy részént az erkölcsök könnyebb vesztegetésére szolgálván, rész szerént alkalmatosság lévén arra, hogy amelly csekély haszon az itzénként való kimérés által a Város Cassájába befojna, ettől a Város megfosztatnék és így út adasson a kurtakorcsmálkodásra. Ehez képest ez minden czéheknek tudtára adatni rendeltetett, hogy mivel a Czéheknek dorbézolása különben is tilalmas volna a Felséges Rendelés szerént, azomban az illyes boroknak manipulatioja a Publicumnak praejudicalna, azon rossz szokással azonnal felhadgyanak, különben mint kurta korcsmások úgy fognak nézettetni és tractáltatni.

Tjk. 1801. 50. – Sz. K. h.

1801.

(A Pestről meg jött Deputatio relatiot tévén, referalta¹⁵⁴⁴ azt is, hogy az) Égettek számára a Politico Fundationalis Cassából a 20 for. 4 xrt effective¹⁵⁴⁵ felvette.

Tjk. 1801. 78. – Sz. K. h.

1801.

Referáltatván az, hogy sokan a gabona árának hirtelen lett felhágásától fel indittatván gabonájokat áruba vetették volna; ne hogy a nagy nyereségnek reménysége miatt maguk is szükségre jussanak és a meg eshető szükség miatt valakinek terhére legyenek jövendőre, közhirre tétetik, hogy ki-ki gabonájából annyit bocsásson áruba, a mennyi nélkül maga és familiája megszükülése nélkül el lehet, mint hogy a bővségnek szükség a következése.

Tjk. 1801. 82. – Sz. K. h.

1801.

(Szücs András Kisujszállási felesküdtött és diplomás procator¹⁵⁴⁶ Kecskeméten akart letelepedni, ebbeli szándékát azzal indokolván, hogy Kecskemétről házasodott s itt a város lakosságához képest ugy sincs elég procator. A magistratus azonban visszautsította azzal, hogy

¹⁵⁴⁴ A küldöttség jelentést tévén ...

¹⁵⁴⁵ A közalapítvány pénztárból ... ténylegesen ...

¹⁵⁴⁶ Ügyvéd.

van itt belőlük elég s a fogyatkozást helybeliekből fogják úgysis pótolni.)

Tjk. 1801. 88. – Sz. K. h.

1801.

Kecskemét 100 forintot küldött a város által állított 98 insurgents számára, mely összeget ezek parancsnoka, Divéki Antal főstrázsames-ter, a pestmegyei insurgensek Commendánsa,¹⁵⁴⁷ az ausztriai Fishano Steinfeld helységből 1801. március 8-án kelt levelében köszönte meg.

Tjk. 1801. 111. – Sz. K. h.

1801.

A Görög Companianak¹⁵⁴⁸ azon Instantiaja felolvastatott, mellyben azon esedeznek, hogy a régi contractus cassaltván¹⁵⁴⁹ így mint Más lakosok tractáltassanak.¹⁵⁵⁰

Kérések az Instansoknak nem tellyesítetvén, továbbra is a Contractus Maga erejében hagyatni rendeltetett.

Tjk. 1801. 191. – Sz. K. h.

1801.

A Marhák és Lovak nem különben Más Jóságok orvosi tudománnak meg tanulása végett költ Felsőges Rendeletekhez képest Mai Napon Balog Pál Kováts Legényke a Nemes Tanátshoz Instanitaliter recuzált¹⁵⁵¹ a végett, hogy némü nemü segedelemmel lenne hozzája a Nemes Tanáts. Kész lévén édes Attya is ebéli szükségét pótolni. Hogy ezen Felsőges parancsolat annál hathatosabban eszközöltethessen és a Marhák orvoslásában több individuumok legyenek Városunkban, az Instansnak és Béts Várossában levő Virág János Kováts Legény és Kecskeméti fiaknak ex publico 100 forintok resolvaltattak egynek egy ötven forintok, ugy mind azon által, hogy mind egyik, mind másik Mesterségét ki tanulván köteles lész itt a Városban Magát le tenni. Perceptor¹⁵⁵² Ur pedig Nekiek a fent irott Summát fizesse ki.

¹⁵⁴⁷ A felkelők parancsnoka.

¹⁵⁴⁸ A görög kereskedők társasága.

¹⁵⁴⁹ A szerződés megszűnt, lejárt.

¹⁵⁵⁰ Velük is úgy tárgyaljanak, bánjanak.

¹⁵⁵¹ Folyamodvánnyal fordult.

¹⁵⁵² Pénztáros, adószedő.

Tjk. 1801. 270. – Sz. K. h.

1802.

(Vejdeman Henrik aszódi gombcsináló mester itt akart megtelepedni.) Mellyekre nézve azon tekintetből, hogy még illyes Mester a Városon nem találtatnék, fel vétetése eránt azon esetre bizattatik meg, a mikor magát személyessen fogja be mutatni.

Tjk. 1802. 290. – Sz. K. h.

1802.

(Az 1801. június 10-én földig égett Gyula városának 300 forint segélyt adott a város és ígérték a közönség adakozásának ehhez járulását is.)

Tjk. 1802. 303. – Sz. K. h.

1802. április 20.

A Lakosságra lejendő fel vétetendőkrül ujj Statutum.

Nem lévén azoknak, akik a pusztákról Lakosoknak felvétettetnek egyéb életek módja, a külső majorkodásnál, melynél fogva az illyenek a Városföldén lévő Mezei kerteknek szer felett való árakat ajánlanak, egyrészt azért, másrészt pedig azért, hogy a törzsökös familiák conserváltassanak,¹⁵⁵³ közönséges rendelésül tétetik, Hogy Szabad lesz ugyan az illyes bevétetteknek felvételésekkel mindjárt Házat és Szöllőt szerezni, de bevételésektől számlálendő tiz esztendő alatt sem ezeknek sem pedig más akármelly Helységről engedelem nélkül bėjövőknek földre alkuba lépni, sem örökössen, sem zálogképen nem szabad; ugyanezért az illyen alku sikertelennek fog tartatni. Ha mindazon által az Eladó ugyancsak földje nélkül kívánna el lenni, olyannal alkudozzon, akinek földet birni jussa van, különben eladásának hely nem adatván, ámbátor az idegennel kötött alkuja légyen is földre, becsü mellett annak fog által adatni, a kinek a föld bírására s a szerént annak le tartóztatásra jussa van.

Tjk. 1802. 363. – Sz. K. j.

1802. november 5.

(A tűz által megkárosított Ráckeve városának közadakozásból 400 forintot és 119 véka búzát küldtek.)

¹⁵⁵³ Megvéd, megőriz.

Tjk. 1802. 463. – Sz. K. h.

1802.

Rendeltetett, hogy a Varosnak azon legelő Mezein vagyis Nyomása-in mellyen a Tehén Csorda szokott legeltetni, sem fias sem pedig fiatal juhok legeletések meg nem engedtetik. Anyival inkább az Isztrengáknak¹⁵⁵⁴ bé tétéle Szabados nem lesz, hanem a Fijas Juhok választásáig, mellynek Junius Holnapnak 1-ső Napján meg kelletik esni legeltessék légyen az ökor Csorda jaras szélibe, de ugy hogy a közepébe be ne eresztessenek, ezen kívül a Sz. Lőrinczi, Ballószegi, Monostori, Bugaczi, Péteri és a két Nyíri közti Szabad Legelőjén. Ismét Vacson a megnyert földön. A Nyajak pedig szokott jarásaiknak tartasanak Pusztaszeren, Monostoron és Bugacson, ugy mindazon által, hogy a Marhák számára ki Szabatott Legelőkre bé ne bocsájtassanak.

Tjk. 1802. – Sz. K. j.

1802.

A Szarvas Marhák Falkákra vagyis Gulyákra verettesenek, ezt által hágok a duplán meg vejendő szaj béren kívül 6 frtal vagy 12 pácza büntetéssel fogják potolni. Végezetre nem lesz szabad az Ökör csorda járásba semminemű Marhát hajtani, az egy heverő Ökrökön kívül.

Tjk. 1802. – Sz. K. h.

1803.

Biró Jánosnak háza a múlt estve meg gyulladván, a történetnek nyomozása elein minnyárt a tűnik szembe, hogy a vigyázók annak idején a lárma jeleket meg tenni elmulasztották. Ehez képest, mint vigyázatlanok és hivatalokban restelkedők egyenként köteleiségekre tizenöt páczákkal meg intettek s a történetnek bővebb nyomozása rendeltetett.

Tjk. 1803. 47. – Sz. K. h.

1803.

A Bornak ára naprol napra felljebb hágván, mint hogy a Városnak is árossan került azoknak bé szerzése, ezután pedig árossabban, elrendeltetett, hogy 1. Mai itt bent a Varoson mindenütt a közönséges

¹⁵⁵⁴ Juhászok fejőállása.

bor 6. a Városon kívül pedig mindenütt 7 xrokon mérettesen ittczéje.

Tjk. 1803. 75. – Sz. K. h.

1803.

A meddő juhokat és bárányokat nem szabad az istrongánál tartani. Ellenkező esetben a gazda 6 forintra, a juhász 15 kemény pálczára büntettetven.

Tjk. 1803. 88. – Sz. K. h.

1803.

Az újjonnan felállított Strázsa mesternek hivatalához köttetni rendeltetett az is, hogy a Sententias¹⁵⁵⁵ Raboknak Sententiai az ő jelenlétében és ő általa a mennyire más foglalatosságai miatt nem akadályoztatnék vétessenek foganatba.

Tjk. 1803. 172. – Sz. K. h.

1804.

A faragó öreg béresnek Esztendei fizetése lészen pénzbe 45 Rf. két pár csizma, edgyik uj, másik fejelés; egy öreg Szür és egy kankó.¹⁵⁵⁶

Második béresnek kész pénzbe 30 ft. egy pár csizma és egy pár bakkants és egy öreg Szür.

Harmadik béresnek kész pénzben 20 fr. két pár bakkants és egy kankó.

Negyedik béresnek két pár bakkants egy kankó, kész pénzbe 12 fr.

Négy lovu kotsisnak kész pénzbe 40 fr. 2 pár tsizma.

Három lovu kotsisnak kész pénzbe 30 fr. 2 pár tsizma.

Tjk. 1804. – Sz. K. j.

1805.

(Hirhager Mátyás pékmester a várostól adott örölt liszt mázsájából 40 profontot, vagyis 80 regulamentalis porciot¹⁵⁵⁷ 1 forint fizetés mellett sütött.)

¹⁵⁵⁵ Elítelt.

¹⁵⁵⁶ Rövidebb szűrszerű felsőruha.

¹⁵⁵⁷ Katonai adag, rész.

Tjk. 1805. 95. – Sz. K. h.

1805.

(Éjjeli öröknek - vactereknek - szabadságos katonákat alkalmaztak, akik a) háborús környülállásokra nézve (visszamenvén regementjükhöz, helyettük másokról kellett gondoskodni.)

Tjk. 1805. 98. – Sz. K. h.

1805.

(Prófuszi¹⁵⁵⁸ szolgálatba állították be Vavró István örökös obsittal elbocsátott katonát, Kovács Ferenc helyére, akit többszöri mulasztásáért elbocsátottak.)

Tjk. 1805. 99. – Sz. K. h.

1805.

Váradai Kiss Mihály bognár mester legény a város lakosi közé akarta magát felvétetni. A városi statutumoktól megkivánt egy évi itt lakása nélkül azonban kérését nem teljesítették.¹⁵⁵⁹

Tjk. 1805. 108. – Sz. K. j.

1805.

(A város szígyártójának Silemenits Istvánt fogadják meg, évi 135 forint, 30 véka búza, a mézszársékből 8 bőr fizetéssel. Ezért 4 új hámot kellett készítenie és a foltozásokat végezni.)

Tjk. 1805. 108. – Sz. K. h.

1805.

(Takács mester számos volt a városban, kiknek gyermekeik is ezt a mesterséget tanuúlták, azért pl. Somodi János szentesi legényt nem vették fel a lakosok közé, annál is inkább, mivel csak a) közönséges vászon szövésében volna tudós.

¹⁵⁵⁸ Börtönőr.

¹⁵⁵⁹ A kerékgyártó és bognár ugyan azon értelemben. Szabó Kálmán 1799-ből származó feljegyzése.

Tjk. 1805. 108. – sz. K. h.

1805.

Pusztaszeri kertészek azon könyörögvén, hogy nekik dohányföldjeik műveltetésére jármos ökröket tarthassanak, kinek két jármos ökörök tartása meg engedtetett ugyan, de úgy hogy ezektől ki ki 3 forintokat tartozzon a Város Cassájába bé fizetni, és így ezentúl kinek kinek két Hámos ló, két fejős tehén és két jármos ökörök tartást meg ajánltattatik.

Tjk. 1805. 448. – Sz. K. h.

1805.

Pederi (Péteri) pusztának a Jász és Kún kerületek ménese számára kiszakasztott járás a város birotkába visszaesvén, azt 29 kisebb nagyobb szakaszokra osztva első sorban a régi pákai birtokaiknál elmaradtoknak osztották ki, továbbá a posta számára egy 1200 négyszögölű részt.

Tjk. 1805. 520. – Sz. K. h.

1805.

Semmi szín alatt az istállókba a tüzelés szabad nem lészen, hanem minden Gazda Istállójában üveg lámpást tartson, azon rendelés azonban a Városba levő Istállókról, nem pedig a tanyákon lévőkről értetődik.

Tjk. 1805. – Sz. K. j.

1805.

Dékány György panaszolja, hogy a múlt Héten a midőn a Város Hetelőjében¹⁵⁶⁰ lett volna Sz. Királyi Tanyáján eltöltött élettyei¹⁵⁶¹ közül egy vermet fel bontottak legalább 60 véka rozsát ellopták.

Tjk. 1805. – Sz. K. h.

¹⁵⁶⁰ Egy hétig tartó közmunka.

¹⁵⁶¹ Kenyérgabona.

1805. október 28.

Fikli Kelemen helybeli Timár legény Paptman Péter mesternél, panasolta, hogy ő tegnap estve a Kávé Házba 10 óra tájba meg iván egy Ittze bort, a mint onnan haza akart jönni, a Kávéház konyhájába 5 vagy 6 város embereik ütöt minden igaz ok nélkül megtámadták, hajánál fogva földre tsapták, kaputrokját rajta széllyel tépték, magát ütötték, verték, egy 5 ftos Bankó czedulája is ezen taszigaltatásba el veszvén.

Sós János hites Polgár ki halgattatván, e részben azt adja (elő), hogy Kéri Pál, Szekeres Pál Polgárok, Zana Mihály, Furos Imre és a Tanú lévén tegnap 11 és 12 óra között a Kávé Házba, valamely Tarka Istvány betyárját keresvén katonának. Ott állott a Kávé Házba egy német legény kit Kéri Pál tréfából megszólított, hogy mennyen katonának, de a legény nem tudván Magyarul, semmit sem felelt. Zana Mihály is oda ment a legényhez és a maga kalapjával kínálván a legényt, hogy az tegye fel és a magáét adja oda, mindjárt katona lesz, erre a németh legény nála levő bunkos botjával Zana Mihályt úgy főbe ütötte, hogy annak feje be szakadván, a vér azt egészen el borította. Taplóval tömték bé annak hasadékját, úgy hogy most is cura alatt van. Ekkor osztán Szekeres Pál és a többiek meg ütögették a németh legényt, és a Város Házához bé hajtották, de az 5 ftos Bankó czeduláról semmit sem tudnak a nevezettek, hanem a kaputrockját a németh legénynek jól meg kapkodták.

Először Szekeres Pál védelmezte Zana Mihályt, de a Németh legény ennek sem engedelmeskedvén, úgy hajtották azon a több előlszámlált város emberi.

Tjk. 1805. – Sz. K. h.

1805.

(A járási főszolgabíró a veszedelmes állapotok miatt elrendeli, hogy állandóan két józan lovas ember álljon készen, a posta könnyebbségére hogy a leveleket gyorsan vigyék Pákára, Alpárra, Kőrösre, Lajosra. Vass Mihály perceptort¹⁵⁶² pedig az ezekre való felügyelettel bízták meg.)

Tjk. 1805, 497. sz. – Sz. K. h.

1805. december 2.

(A vármegyei kivetés szerint 113 gyalog insurgenst kellett a városnak 1805. december 9-re kiállítani és sorozásra küldeni. A város felhívja a tehetősebb lakosok fiait, különösen, akik már az előző két

¹⁵⁶² Pénztárnok, adószedő.

insurrectioban is részt vettek, hogy hazafiúi kötelességüknek minél többen tegyenek eleget.)

Tjk. 1805. 501. – Sz. K. h.

1805.

(Czollner Mihály vaskereskedő a város fűrészmalmaéhoz egy nagy fűrész 14 forintért adott.)¹⁵⁶³

Tjk. 1805. 503. sz. – Sz. K. h.

1805.

(Garasos fizetéssel elbocsátott Kováts József katona, házasodni akarván, vagyonsági bizonyítványt kér.)

Tjk. 1805. 509. – Sz. K. h.

1805.

(Szomszédi jussal Bona András Kováts Jánosnak már el is adott szőlőjét a tanács Szüts Szabó Pálnak ítélte, mint akit az eladásnál elsőbbség illet.)

Tjk. 1805. 536. sz. – Sz. K. h.

1805.

(A katonaság részére kivetett lóporciók mennyisége 26798 zab, 23872 széna és 10140 szalma, melynek beszoigáltatását a járási főszoigabíró igen sürgeti. A város kasszáját nehogy megterheljék ezzel, a múlt évi adókimutatás szerint minden forint adó után egy porció szénát, mely legalább 10 fontot nyomjon, egy portió zabot és minden két forint után egy porció szalmát vetnek ki, melynek behajtását Kis János comissariusra bízzák, kinek jegyzőkönyvet kell készíteni az adókról, a beszoigáltatott porciókról és vigyáznia kell ezeknek külön kezelésére.)

¹⁵⁶³ A város rendszeres megrendelő és vásárló volt a helyi iparosoknál és kereskedőknél. 1805. december 16-án "A kaszármák, tisztházak és város épülettjei" körül végzett munkáért az alábbi összegeket utalták ki: Szabó János lakatosnak 24 ft., Karakazán Demeternek 49 Ft., Veidl Antal rostásnak 19 ft., Lanzó Demeter sódistractornak 26 ft. 22 kr., Kubányi Mátyás és Kelecsényi András fazekasoknak 21 ft., Bíró Ferenc pintérnek 12 ft. 40 kr., Frosze Ignác materialistának egész esztendőre 155 ft. Tjk. 185. 543. sz.

Tjk. 1805. 548. sz. – Sz. K. h.

1805.

(Köszörűs mester ajánlkozik felvételre Hingelman Antal németországi születésű köszörűs személyében.

Okmányainak bemutatása mellett ezt meg is igéri neki a tanács, minthogy szüksége volna rá a városnak.)

Tjk. 1805. 563. sz. – Sz. K. h.

1806.

(A két eccleziának egyenként 40 öl fát engedtek kivágásra a Vacsi erdőben.)

Tjk. 1806. 576. sz. – Sz. K. h.

1806. január 7.

(Pusztaszerről a városnak – Csongrád vármegye határozata szerint – 4 1/2 lovaskatonát és 12 gyalogost kellett kiállítania és ezeknek eltartására évenként 3000 egynéhány forintot adni, amit azonban a város igen terhesnek talált.)

Tjk. 1806. 579. sz. – Sz. K. h.

1806.

(Győri Ferencz phisicus és Limbeck József, Sajvold Jakab seborvosok Pap Márton seborvost a tanács előtt azzal vádolták, hogy őket folytonosan mocskolja, kúrójukat, tudományukat ócsárolja, mire a tanács meginti Pap Mártont.)

Tjk. 1806. 590. – Sz. K. h.

1806.

(A sertésszék árendátora Kulajtsi György a város számára elhordott hús, zsír, hárj, szalonna és kolbász 274 frtot kitevő kontót kéri kifizetni.)

Tjk. 1806. 596. sz. – Sz. K. h.

1806.

(Nagy József rimaszombati születésű szabólegény kéri városi lakosnak való felvételét, amit a céh azzal ellenez, hogy most is alig tudnak megélni, mivel több mint hetven mester van a városban s nem mesterre, de inkább legényre volna szükség. Az országban különben is 30 idevaló vándorló van, tízen pedig remeklésre készülnek, akik helybeliek s akik úgy is itt akarnak letelepedni. Az insurrectiónál is többen vannak ezen kívül, akik ugyancsak hazakerülnek egyszer.

Ez oknál fogva a tanács lakosnak sem vette fel a folyamodót.)

Tjk. 1806. 617. sz. – Sz. K. h.

1806.

A tanács elrendeli a városban tartózkodó vidéki személyek tizedenkénti összeírását, hogy azokat tüstént hazájokba utasítsák.

Tjk. 1806. 644. sz. – Sz. K. j.

1806.

(Péteri János gombkötő legényt lakosnak felveszik, miután magavi-seletéről és mestersége kitanulásáról bizonyoságleveleket hoz, mivel a gombkötő mestereknek kevés a száma.)¹⁵⁶⁴

Tjk. 1806. 661. sz. – Sz. K. h.

1806.

(Haraszi Benjamin bognármester a) kaszármák és Tiszt Házakhoz megkivántató Lajtok (contóját, 48 frt 50 krt kér kifizettetni).

Tjk. 1806. 663. sz. – Sz. K. h.

1806.

(Székely Dániel Iosonci születésű csizmadia legény kéri a lakosok közé való fölvételét.

¹⁵⁶⁴ Ebből az évből iparosokra vonatkozóan még az alábbi feljegyzések maradtak: Kovács István asztalos mester a város és katonaság részére dolgozik. Tjk. 1806. 1548. sz.
Város pintérjének Károsi István és Érsek Sámuel újból megfogattattak borbíró úr által. Tjk. 1806. 1580. sz.

Bár semmi kifogás nincs ellene és a cég is ajánlja, nem veszik föl, mivel elég csizmadia van a városban.)

Tjk. 1806. 672. sz. -- Sz. K. h.

1806.

(Szabó Pál asztalos mester) az Notariális Szobába való Almáriumon¹⁵⁶⁵ való (munkájáért 22 frt 51 xrt kér kifizetni.

Szabó János lakatos mester az almárium vasalásáért 5 forintot utaltat ki.)

Tjk. 1806. 683-684. sz. -- Sz. K. h.

1806. február 14.

(Insurrectióra kivetett summa fele részének lefizetését kéri Vary József consiliarius.¹⁵⁶⁶)

Tjk. 1806. 718. sz. -- Sz. K. h.

1806.

(A városházán levő adószedők hivataluk szűk volta miatt panaszkodnak s tágasabb helyet kérnek. Kérésük teljesítését arra az időre halasztják, mikor a "kaszármák" fölszabadulnak a katonaságtól.

Tjk. 1806. 737. sz.

1806.

(Markó Anrás kőrösi kapubeli korcsmáros árendába kéri a kőrösi úton levő Zölderdei kocsmát, de nem kapja meg, mivel a "jelenlegi, itzés" ellen nincs semmi panasz.)

Tjk. 1806. 777. sz. -- Sz. K. h.

1806.

(Szomszédi jussánál fogva kívánta Zoftsák Pál Ferenczi Magdolna szöllejét. Vérségi jussion azonban Madari Jánosnak ítélik.)

¹⁵⁶⁵ Alacsony, fiókos szekrény.

¹⁵⁶⁶ Tanácsnok.

Tjk. 1806. 821. – Sz. K. h.

1806.

(Kocsma nyitására kap engedély a Halasi és a Mezei kapu között László, vagyis Csikmák Szabó János, mivel a környéken kocma nem lévén, a kurta korcsmálkodás igen lábra kapott. A korcsmában a város borait kellett mérnie az engedélyesnek.)

Tjk. 1806. 881. sz. – Sz. K. h.

1806.

(Sveiger József nyerges mester a város részére egy egész feldelű kocsit bebőrözött s néhány széket megújított. Contója¹⁵⁶⁷ 64 frt, 57 kr.)

Tjk. 1806. 888. sz. – Sz. K. h.

1806.

A legközelebb múlt Tekintetes Uri Széken szorossan meg hagyattatván, hogy a Szöllőkben tartzkodók minden haladék nélkül a városban vegyék lakásokat; melly is már tudokra adattatván, ha hogy a bé jövéstül magokat vonogatnák, házaik minden kiméllés nélkül el rontassanak. kivén ezen rendelés alól a súlyos és ragadó nyavalyában vonakodók.

Tjk. 1806. 809. sz. – Sz. K. h.

1806.

(Holler Mihály fehérvári születésű "kés és bitsak" csináló lakosnak ajánlja magát. Bizonyítványainak bemutatása után be is veszik.)

Tjk. 1806. 898. sz. – Sz. K. h.

1806.

(Mezei Mihály szabómester a város emberei számára tett munkájának contója 57 frt, 30 kr.)

¹⁵⁶⁷ Számla.

Tjk. 1806. 920. sz. – Sz. K. h.

1806.

(Kircher Kristóf üveges mester contója 25 frt, 7 kr.)

Tjk. 1806. 921. sz. – Sz. K. h.

1806.

(Váradi Kiss Mihály bognárt, kitöltvén a megkívánt esztendei helyben lakást, lakosnak fölveszik.)

Tjk. 1806. 987. sz. – Sz. K. h.

1806. május 6.

(Balásfalvi Kiss Mihály és Kiss Pál a temesmegyei Blasovát azaz Balásfalvát 1802-ben kapták királyi adományképpen. Beiktatásukat bizonyítja a tanács.)

Tjk. 1806. 1027. sz. – Sz. K. h.

1806.

(Pokomándi József gombkötőnek 13 frt 13 krt utalnak ki a város emberei számára készített munkájáért.)

Tjk. 1806. 1041. sz. – Sz. K. h.

1806.

(Deutsch Salamon pictor zsidó Kiss Márton zsidó lányát eljegyezte, de hogy súlyos nyavalyába esett s fölgógyult, a lányt nem akarták hozzáadni, pedig ajándékokat is adott a lánynak.)

Tjk. 1806. 1041. sz. – Sz. K. h.

1806.

Timárok és Festőknek Kaszap kuttul való vízfordás eltiltatik mind azért mivel ezen ivó vizet felette felkavarnák és ihatatlanná tennék,

mind azért, hogy ők Kováts Péter kuttyátul hordandó vízre vannak igazítva.

Tjk. 1806. 1125. sz. -- Sz. K. h.

1806.

(Fischer Ágoston kőmives mester készíti a városháza új épületeit.)

Tjk. 1806. 1167. sz. -- Sz. K. h.

1806.

(Zöldkapu nevű korcsmánál megverik Sarkadi János drabantot, ki az ott veszekedő és pipázó embereket megintí.)

Tjk. 1806. 1169. sz. -- Sz. K. h.

1806.

A statutum szerint az ujonnan fölvelt lakos 10 esztendeig "élő földért" nem fordulhat a tanácshoz s jószágát nem hajthatja a közlegelőre.

Tjk. 1806. 1206. sz. -- Sz. K. j.

1806.

Borsos György fafaragónak az Szikrában általa felállított épületekért járandó fizetése 10 frtokkal megjavíttatni rendeltetett.

Tjk. 1806. 1243. sz. -- Sz. K. h.

1806.

(Drobni Antal paksi születésű harisnyakötőt lakosnak felveszik.)

Tjk. 1806. 1244. sz. -- Sz. K. h.

1806.

Mátyási Márton kovács mester engedélyt nyer a vármegyétől, hogy egy bognár legényt tarthasson.

Tjk. 1806. 1281. sz. -- Sz. K. h.

1806.

Bajnyi György csizmadiamester legényei: Csernák János, Péter Pál és Kis Antal a Vásári utcán kövekkel meghajigálták a tiszteket. 25 pálcát kaptak.

Tjk. 1806. 1292. sz. -- Sz. K. h.

1806.

Bari György rézműves házhelyet kér.

Tjk. 1806. 1312. sz. -- Sz. K. h.

1806.

Sallai János csizmadiamester téglaegetésre kér engedélyt.

Tjk. 1806. 1329. sz. -- Sz. K. h.

1806.

Novák Gergely ácsmester készíti a városházi új épületek ács munkáját.

Tjk. 1806. 1361. sz. -- Sz. K. h.

1806.

(Tót István, Novák József, Árva János bognárlegények lakosoknak bevétenek s a tanács kötelezi a céhet, hogy remeklésükre módot nyújtson.)

Tjk. 1806. 1413. sz. -- Sz. K. h.

1806.

A bognár céh Tót István, Novák József és Árva János legényeket, akiket már lakosoknak is bevettek, nem akarta mestereknek bevenni.

A tanács erősen meghagyja, hogy remeklésükre módot nyújtson nekik a céh.

Tjk. 1806. 1423. sz. -- Sz. K. h.

1806.

(Jakab György debreceni szabó legény a lakosok közé kéri magát felvétetni. Kérését - a szabók sokasága miatt - nem teljesítik.)

Tjk. 1806. 1447. sz. -- Sz. K. h.

1806.

(Kóser bormérésre az előbbeni árendások: Svejger Salamon és Márton, továbbá Fischer Mojzes izsáki zsidó jelentkeznek. Bár az utóbbi ígér legtöbbet, izgága viselkedése miatt az előbbieket 75 frttal javítva, 400 forintért esztendőnként az árendát, 3 évre.)

Tjk. 1806. 1502. sz. -- Az. K. h.

1806.

(Garenda Ferenc kovácmester a forspontozástól¹⁵⁶⁸ s a katonatartástól való felmentését kéri.)

Tjk. 1806. 1504. sz. -- Sz. K. h.

1806.

(Kalló György szabólegényt, mivel kicsinységétől fogva itt nevelkedett, lakosnak beveszik.)

Tjk. 1806. 1507. sz. -- Sz. K. h.

1806.

Árva János bognár legény gyermekségétől fogva itt nevelkedett, de mivel később huzamosabb időn át távol lévén, bejelentés nélkül jött vissza, lakosi jussát elveszítette és csak a rendes 12 frt. taxa lefizetése után vétetett fel újra.

¹⁵⁶⁸ Előfogatolás.

Tjk. 1806. 1527. sz. – Sz. K. j.

1806.

(Szekeres Antal borbély mester Izsákról, lakosnak kéri magát felvetetni.) Az borbély mestereknek híjjánosságok miatt a rendes taxa mellett fölveszik.

Tjk. 1806. 1557. sz. – Sz. K. h.

1806.

(Elefánt Miklós csizmadiamestert, mert a tanácsi rendelést bolondnak mondotta, árestomba teszik.)

Tjk. 1806. 1592. sz. – Sz. K. h.

1806.

(Srajber András rézműves 15 mázsa¹⁵⁶⁹ réz megvásárlására a várostól ajánló levelet kap a helytartótanácsához.)

Tjk. 1806. 1593. sz. – Sz. K. h.

1806. december 12.

(Putrikból – a téglaégetőkön kívül – egy hét alatt mindenkinek ki kellett takarodnia. Több alkalommal lerontotta a város a putri házakat, de azok lakói mindig visszahúzódtak, úgy-ahogy rendbe hozván lakásukat.

Most ismét a putrik lerontását hagyja meg a magistratus, mivel azok sok csavargónak is szolgálnak menedékül.

... Több cigány a városban előzőleg ingyen házhelyet nyert, hogy a városba húzódjanak, azt azonban eladták s különösen ezért hajttatja végre könyörtelenül a magistratus rendelését.)

Tjk. 1806. 1655. és 1665. sz. – Sz. K. h.

¹⁵⁶⁹ Ekkor egy mázsa 100 fonttal volt egyenlő, tehát kb. 56 kg-nak felelt meg.

1806.

(A cselédek henye életmódjának meggátlására elrendeli a magistrátus azoknak az összeírását, akik szolgálatban nincsenek, különösen azért, mivel a cselédek száma igen megkevesedett.)

1806. 1666. sz. – Sz. K. j.

1806.

Fodor István ókécskei lakos Kecskemétről akarván házasodni, egy özvegy asszonyt el is jegyzett s e címen kéri magát a lakosok közé felvétetni. Elutasítják, mivel ez lakási just nem von maga után s az özvegy javaihoz árvái is just tartanak.

Tjk. 1806. 1718. sz. – Sz. K. j.

1807.

(A ferencesrendi atyák istállója 1807. január 2-án leégvén, a publicum 20 szál fenyővel segíti őket.)

Tjk. 1807. 1723. sz. – Sz. K. h.

1807. január 20.

Hogy a Czéhbeli Mester emberek között a jó rend tartás annál nagyobb virágzásban fent maradjon, valamint ezeknek előtte minden czéhnek egy Commissarius ura volt, ennek helyre állítása jónak találtatván Feő Biró Urnak meg hagyatott, hogy a Czéheknek előjáróit bé hivatván, általok proponálandó Commissarius¹⁵⁷⁰ Uraknak neveit ratificatio¹⁵⁷¹ végett adgyák bé, egyszersmind hogy a kováts mesterek által ki metzetett és a mester legények Kundschaftjaira¹⁵⁷² teendő Varosunknak rajzolattyára tett költségekben minden Czéh a proportione concuraljon.¹⁵⁷³

Tjk. 1807. 1792. sz. – Sz. K. h.

¹⁵⁷⁰ Javaslandó biztos.

¹⁵⁷¹ Jóváhagyás, megerősítés.

¹⁵⁷² Hírvivő. Itt: igazolás, bizonyítvány.

¹⁵⁷³ Részarányosan osztozzon.

1807. szeptember 20.

Az főző és sütő öreg szolgálónak esztendőös bére lészen 35 frt. egy pár uj egy pár fejellés csizma, egy kötő, egy keszkenő.

Második szolgálóé 25 frt. egy pár uj és egy pár fejelés csizma, egy kötő és egy keszkenő.

A harmadik szolgálóé 20 frt. s az előbbieik.

Dajka leánykák bére 10 frt. s az előbbi természetbeniek. Ezen tul adni semmit sem szabad, ha valaki ezen felül több ruházatot ád, azt a bérből lefogni köteleles.

Tjk. 1807. – Sz. K. j.

1807.

Semmiféle aranyvirágu materiát a szolgálók ruházatjába adni, sőt illyet Az Szolgálóknak viselni egyátaljában tilalmaztatik. A női cselédek bérében 2 pár csizma is befoglaltatik, továbbá egy kötő és egy keszkenő.

Tjk. 1807. 599. – Sz. K. j.

1807.

(Vásári kapus Vidáts Sándort szigorúan megintik, hogy a bémenő kocsiktól többet ne merészseljen kérni, különben) a kapus házból ki fogják üzetni.

Tjk. 1807. 609. sz. – Sz. K. h.

1807.

Stramek János alsónémedi lakos Kecskemétről házasodván kéri magát lakosnak bevenni s taxa fejében 200 forintot ajánl. – "Tzélja ellen lévén ezen Tanátsnak: ezen Város különben is igen megsokasodott Lakosait külföldiekkal, hanem ha különös esetekben szaporítani, ilyen környülállás pedig a folyamodóra fenn nem forogván: kérése nem teljesittetik."

Ugyanakkor Marász János német varga legényt – ki mellett Hatvan városa tesz ajánlást – mesterségének folytatására lakosnak beveszik.

Tjk. 1807. 618. sz. – Sz. K. j.

1807.

Ürbő pusztát Áporka község árendálja ki újólág egy esztendőre.

Tjk. 1807. 649. sz. -- Sz. K. h.

1807.

Az város költségeinek megkímélésére nézve rendeltetett, hogy az Város Szekereibül a jövő ujj Esztendő napján kettő el töröltetvén, négyre reducaltassanak.

Tjk. 1807. 685. sz. -- Sz. K. h.

1807.

(A csizmadia céh Király János mestert paráználkodásért 15 frtra büntette.

A tanács megállapítja, hogy Király Jánosnak, mint nős paráznának vétke criminale delictum¹⁵⁷⁴ lévén, fölötte a céh nem ítékezhetik.)

Tjk. 1807. 756. sz. -- Sz. K. h.

1807.

(A takács céh ellen panaszojják, hogy a szokásoktól eltérőleg, a céh tagjainak hozzájárulása nélkül, a vándorlás idejét meg akarják hosszabbítani.

A céh vezetői azzal védekeznek, hogy articulusaikban¹⁵⁷⁵ a vándorlás ideje világosan kitéve nincsen s a hosszabb vándorló időt csak a mesterség tökéletes kitanulása kedvéért kívánnak meg.

A tanács a régi szokást teszi érvényessé továbbra is, ha csak új statutumokat nem hoznak s hagyatnak a Fölséggel jóvá.)

Tjk. 1807. 775. sz. -- Sz. K. h.

1807.

(Tür András bogvár a város egyik vizi puskájának ládáját megcsinálta.)

Tjk. 1807. 1805. sz. -- Sz. K. h.

¹⁵⁷⁴ Föbenjáró bün.

¹⁵⁷⁵ Szabályzatuk pontjaiban.

1807.

(Wagner Lőrinc az itt fekvő katonaság nyeregjavítója, a katonaságtól megszabadulván, a lakosok közé mesterségének folytatása mellett fölvétetett.)

Tjk. 1807. 1831. sz. – Sz. K. h.

1808.

Az ecclesiák lelkészeinek meghagyja a tanács, hogy a katonaságra alkalmas személyeket a tanács engedélye nélkül össze ne eskedtesse.

Tjk. 1808. 833. sz. – Sz. K. j.

1808. január 18.

(A katonaság és a lakosság között a békesség megóvására a katonaság részére külön borivót állítanak, ahol a bort egyedül a magisztratustól kirendelt korcsmáros árulhatja.)

Tjk. 1808. 869. sz. – Sz. K. h.

1808. január.

(A piarista atyák a Városföldjén és Szentlőrincen levő, részben leégett, részben elpusztult tanyáiknak felépítéséhez 1500 kéve gyékényt kapnak, 2 krajcárjával.)

Tjk. 1808. 874. sz. – Sz. K. h.

1808.

(Pecsétmetsző cigány, Farkas Mihály a "körmötzi oskola" pecsétjét két tanuló ifjú felbízta számára elkészítette s a tanulók ezzel hamisítottak bizonyítványokat.

A cigány sem írni, sem olvasni nem tud, azért felmentik.)

Tjk. 1808. 974. sz. – Sz. K. h.

1808. március 9.

A cigányoknak adatott házhelyeket a lakosok közül senki megvenni ne bátorodjék, ha ki pedig a Czigányok közül ezen Rendelés ellen a Várostud nyert fundusát eladni merészelné, az mint ezen Magistratus Rendeléseinek magát ellen szegő a Városból ki fog tiltatni.

Tjk. 1808. 1003. sz. -- Sz. K. h.

1808. április 8.

(Még mielőtt a hivatalos felszólítás megérkezett volna, a város lakossága 1782 frt 30 xrt 731 1/2 véka búzát és 525 1/2 véka árpát gyűjtött össze s szállított -- a közben megérkezett hivatalos kérelemre -- Pestre, a francia háború morvaországi és árvamegyei károsultjainak.)

Tjk. 1806. 865. sz. -- Sz. K. h.

1808.

(Idegenek, akik főként koldulás színe alatt a városban, különösen vásáros alkalmakkor csavarognak) megkapattatván kitiltassanak és Hazájokba útasíttassanak. (Azokat senki házába fogadni ne merészelve.)

Tjk. 1808. 1242. sz. -- Sz. K. h.

1808.

Tapasztaltatván, hogy ezen Városban felettébb sok heverő és kolduló idegenyek lappanganának, de sokan idevalók közül is, kik különben ép egészséggel bírván dolgozhatnának, leginkább pedig a kint lakó kertészek koldulással keresik kenyerüket, minthogy a külföldiek a Consumptiot¹⁵⁷⁶ nevelvén, az itt valók pedig méltatlanul koldulván a Publicumnak és Lakosoknak nagy kárára és terhére volnának, a heverő és kolduló külföldiek ugyan azonnal hazájokba vissza útasíttatni, az itt való koldusok pedig conscribáltatni rendeltetnek.

Tjk. 1808. 1389. sz. -- Sz. K. h.

¹⁵⁷⁶ Fogyasztás, elköltés.

1808.

(1808. július 30-én Vásárhelyet 231 ház és 12 szárazmalom leégvén, a városhoz is fordultak segélyért, amit annál szívesebben ajánlottak meg, mivel 1794-i tűzvész után Vásárhely is bőkezűen segítette a várost. A cassából 150 frtot ajánlottak meg és elrendelik a közadakozást.)

Tjk. 1808. 1390. sz. -- Sz. K. h.

1808. augusztus 22.

(A komáromi vár építésénél több, mint 3000 munkás betegedett meg, a szűk táplálkozás és erős munka miatt. Boros János consiliarus,¹⁵⁷⁷ a várépítés királyi biztosa, leginkább "borbéli jótételményt" kér, hivatkozván a város mindenkor tapasztalt (különösen a török háborúkra gondolván¹⁵⁷⁸) hazafiasságát.

Mínthogy a hosszú útra a magistratus nem kockáztatja a bort természetben küldeni, 400 forintot ajánl fel a célra és elrendeli a közadakozást, mely külön 600 forintot eredményez, amint Weidenfeld generális azt köszönőlevelében írja.)

Tjk. 1808. 1394. sz. és 1808. november 25. 1395. sz. -- Sz. K. h.

1808.

(A szabó céh előljárói Veresmarti Sándor és Dániel mestereket hibájukért megbüntetni akarván, ezen ellenszegültek.

A tanács előtt bebizonyosodik a vád alaptalansága s a mestereket, nem különben Gyenise István legényt, felmentik.)

Tjk. 1808. 1400. sz. -- Sz. K. h.

1808.

Koldulástól eltiltják Fodor Ambrus világtalan embert, mert különben egészséges lévén, kezemunkájával pl. fonással kenyerét megkeresheti.

Tjk. 1808. 1403. sz. -- Sz. K. h.

¹⁵⁷⁷ Tanácsnok

¹⁵⁷⁸ II. József által kezdeményezett török ellenes háborúról van szó.

1808. szeptember 20.

A komáromi várnak építése eránt a Tekintetes Vármegyének Járásbéli Feőszolga Bíró Úr által megküldetett olly rendelése érkezett és felolvastatott, hogy Városunk részérül 446 munkás emberek gyalogsorban kiállittatván jövet s menet egy heti munka idő alatt, azon kívül, hogy ott helyben Aerariumtól¹⁵⁷⁹ napszám fejében 36 krkat kapnak, naponként mindenkinek 1 forint fizetés rendeltessen és az elindulás idején minden személynek egy kenyér és 2 font szalonna adasson.

Melly rendeléshez képest a kivetett 446 Emberek az Zsellérek és Járó jószág nélkül való lakosok közül Tizedenként kiállittatván, a kiszabott élelemnek meg szerzésére kívántató Summa a többi Lakosoktul, Házaiknak classificatio¹⁵⁸⁰ szerént az 1-ső Rendbéliek 6 frt, a 2-ik 3 frt, az 3-ik 2 frt, a 4-ik 30 krt fizetén beszedettetni és vélek elutazando Conductor¹⁵⁸¹ urnak általadatni rendeltetett.

Tjk. 1808. 1437. sz. -- Sz. K. h.

1808.

(Szűrszabók, akik posztót készítenének, nem voltak a városban, amint a tanács az óbudai "Mondér Comissionak"¹⁵⁸² írja, amely velük akart ágytakarókat készíttetni.)

Tjk. 1808. 1448. sz. -- Sz. K. h.

1808. október 18.

(Csekonits József generálisnak felesége a városban lebetegedvén, ötet és leányát a legnagyobb szívélyességgel gondozták. A generális köszönő levelet ír a tanácsnak s kéri azoknak neveit megküldeni, akik a generálisné segítségére voltak.

A tanács örömet fejezi ki, hogy a méltóságos asszonynak szolgálót tehettek s egyszersmind jelenti, hogy senki sincs, akit a méltóságos asszony fáradozásaiért ki nem elégített volna s így jutalomra érdemes volna.)

Tjk. 1808. 1476. sz. -- Sz. K. h.

¹⁵⁷⁹ Kincstár.

¹⁵⁸⁰ Osztályozása.

¹⁵⁸¹ Kisérő.

¹⁵⁸² Hadi ruházat bizottsága.

1808.

Eltiltja a tanács "a takarmánynak, összeszedett barlangó kóró boglyáknak az udvarokba rakását" s azt a város alatti tágas helyre kell hordani.

Tjk. 1808. 1519. sz. -- Sz. K. j.

1808.

(Elhagyott kisebb gyermekek tartására évi 12 forintot és 12 véka búzát ad a tanács.)

Tjk. 1808. 1557. sz. -- Sz. K. h.

1808.

A város birtokában az ughi részen levő Sági szigetet s a mellette levő holt Tisza halászatját, bár pusztán a halászatért 120 forintot ígértek mások -- Rappini "Stösszel" József királyi tanácsosnak 125 forintért kiadják.

Tjk. 1808. 1603. -- Sz. K. h.

1809.

Céhen kívül is megengedi a tanács -- a céhvel egyet nem értve -- Komáromi István takácsnak, hajlott korára való tekintettel, hogy mesterségét gyakorolja.

Tjk. 1809. 44. sz. -- Sz. K. h.

1809.

(Varga Mihály fiát a takács céh azzal vádolja, hogy némely társával filialis céhet¹⁵⁸³ akar állítani.

Ettől a tanács eltiltja, s bár a pesti céh már mesterei közé bevette, itt letelepedvén, a helybeli céh előtt remeklésre kötelezi.)

Tjk. 1809. 44. -- Sz. K. h.

¹⁵⁸³ Leányvállalkozásként működő.

1809.

(A csizmadia céhnek azon kérelmét, hogy egy-egy mester egyszerre több helyen is árulhasson vásárok alkalmával, visszautasítják, mivel a szegényebb mesterek rovására történne.)

Tjk. 1809. 88. sz. – Sz. K. h.

1809.

(A céhbe való bevétel a lakosság megnyerésére juszt nem ad.

A csizmadia céh esztendőnként 6 mester vehet be, a szokás szerint. Ha ennél többet vennének fel, a következő évben annyival kevesebb vehető be.)

Tjk. 1809. 89. sz. – Sz. K. h.

1809. február 14.

(Céhek, más városbeliek példájára, a tanácstagok közül egy-egy Comissariust kértek magoknak a) jó Rendnek szorosabban lejendő megtartására és felállítására.

Ezek ki is jelöltetnek:

Szabó céhnél: Ladányi Gergely

Csizmadia céh: Sátor Péter

Kovács céh: Fekete Sándor

Takács céh: Kiss Mihály

Bodnár céh: ifj. Kiss Pál

Szijártó céh: Nagy Mihály

Szücs céh: Vég János

Varga céh: Hannus János

Lakatos céh: Demeter János

Asztalos céh: Fekete Pál

Kőműves céh: Szél János

Szappanos céh: Szántó Márton

Tjk. 1809. 149. sz. – Sz. K. h.

1809.

A tanács újból elrendeli, hogy a régi szőlőbe kihúzódottak 8 napon belül térjenek vissza a városba, bármely szín alatt tartózkodnak is ott, az új szőlőbeliek pedig -- ha hasonlóképen vissza nem térnek -- elvesztik szőlőiket.

1809. március 6.

Gróff Koháry Ferencz ő Exellentíájának hivatalosan jelentetik, hogy a leg közelebbi Ország-Gyűlésen elhatározott Nemesek Lustratioja, vagy Mustrája Martius Holnapnak 30-ik napján Ketskeméten fog tartatni, köteleztetvén arra, a fent érdeklett Törvény Rendeléséhez képest Excellentiád is 18 Esztendőt fellyül haladó fiaival együtt személyessen meg jelenni.

Költ Pesten.

Nomina Dominorum Nobilium Ketskemetiensium.¹⁵⁸⁴

Első Tizedbeliek

- 26. Garai István¹⁵⁸⁵
- 26. Garai János
- 37. Muraközi József
- 46. Id. Kiss Pál úr
- 51. Kiss Antal
- 86. Kántor Sámuel
- 96. Bodatz Sámuel
- 120. Visontai András
- 127. Visontai Istvány
- 158. Inátsi Tót András
- 176. Sipos Ferenczné
- 182. Kiss Istvány
- 192. Győrfi Istvány
- 206. Győrfi József
- 224. Fölszéki János
- 241. Imre György
- 258. Lestár József
- 273. Tormási András
- 296. Tormási János
- 305. Hertzeg Sámuel úr
- 306. Tormási Pál
- 328. Szakál Lászlóné
- 333. Katus János

Második Tizedbeliek

- 364. Szokolai György
- 372. Varga Mihály

¹⁵⁸⁴ A kecskeméti nemes urak neve.

¹⁵⁸⁵ A nevek előtt álló számok a háztelkek azonosító számai, amelyek az adókönyvek nyilvántartásaiban is megjelentek.

- 391. Inátsi Tót Andrásné
- 396. Vári Nagy Mihály
- 403. Szomor Máté úr
- 423. Deák Istvány úr
- 428. Deák Istvány
- 437. Varga Istvány úr
- 465. Kiss József úr
- 480. Deák József
- 561. Kiss János úr
- 564. Tormási Ádám
- 568. Fekete János
- 653. Varga Pál

Harmadik Tizedbeliek

- 870. Halasi Ádám úr
- 871. Kováts Elek úr
- 905. Kováts Istvány
- 906. Kováts József
- 921. Hajagos Ferenczné
- 1039. Szentkirályi Józsefné
- 1139. Ország János
- 1172. Faragó Jánosné
- 1173. Ferenczi László úr
- 1194. Ferenczi Istvány

Ötödik tizedbeliek

- 1599. Falusi József
- 1600. Falusi Ádám
- 1699. Szentkirályi Antal úr
- 1712. Blaskovits József
- 1756. Ifj. Nagy János úr
- 1807. Szily Nagy Istvány
- 1820. Pap Antal úr
Pankotai Istvány

Hatodik Tizedbeliek

- 1852. Sátor Péter úr
- 1881. Muraközi Pál
- 1884. Nagy Mihály úr
- 1886. Szabó Mártonyné
- 1931. Konya Mihály
- 1937. Szentkirályi Imre
- 1956. Szántó Martony
- 1978. Simon Ferentz
- 1987. Dobosi András

- 1987. Domján Istvány úr
- 1989. Dallos Ádám úr
- 1993. Tormási István
- 2007. Ketskés Gábor
- 2033. Sárközi Istvány
- 2049. Karátsony Ádám
- 2101. Dömök Gergely
- 2014. Csete Gergely
- 2028. Herczeg Péter Am.

Hetedik Tizedbeliek

- 2143. Muraközi Sámuel
- 2155. Sárközi Pélné Asszony
- 2204. Lestár János
- 2247. Tormási György
- 2259. Tegzes Péter
- 2282. Prikkel László
- 2299. Tormási Istvány
- 2311. Falusi János
- 2117. Nagy Jánosné Asszony
- 2238. Sárközy Jánosné Asszony

Nyolcadik Tizedbeliek

- 2441. Szeles Sándor úr
- 2442. Szeles József úr
- 2474. Falusi Istvány
- 2488. Tormási Sándor
- 2493. Prikkel Samuel
- 2538. Szeles Györgyné Asszony
- 2539. Kiss Mihály úr
- 2548. Bodatz András
- 2549. Lestár Péter
- 2611. Ifj. Kiss Pál úr
- 2714. Bodatz János
- 2715. Bagi János

Tjk. 1809. – Sz. K. h.

1809.

(... március 15-én olvastatott a királyi rendelet, hogy a veszélyben levő trón és haza segítségére minél többen siessenek akár a reguláris, akár az insurrectionális seregekhez, személyesen, vagy állításbeli katonáskodással, vagy pénzzel, gabonával.¹⁵⁸⁶

¹⁵⁸⁶ Megjegyzés: A rendelet teljes latin nyelvű szövege u. itt.

A tanács nagy lelkesedéssel ajánl meg a törvényes kötelességén felül még 72 gyalogokat, az insurrectióhoz pedig jövedelmének 1/6 részén kívül egy lovast, továbbá a tehetősebb lakosok személyesen előhivatván serkentetnek akár maguknak akár pedig pénznek, gabonának ajánlására. Deputatio megy a nádor ispánhoz, hogy az önként vállalkozott katonaság a törvény értelmében elhatározott 3 esztendőig egyedül az insurrectionális katonasághoz alkalmaztatván, annak hadi alkotmánya szerint tractáltasson.¹⁵⁸⁷⁾

Tjk. 1809. 228. sz. – Sz. K. h.

1809. április 4.

Az most felállítandó Insurrectióhoz megkivántató Lovaknak megszerzéséhez és tartások eránt jelentés tétetvén, erre nézve olly határozás tétetett, hogy az evégre öszve szedendő és megvásárlandó lovak, ha hogy az illető Tulajdonossaik által nem tartathatnak, fél portio abrakkal és egy portio szénával a Város élés házaiból providealtassanak.¹⁵⁸⁸

Tjk. 1809. 246. sz. – Sz. K. h.

1809. április 18.

Orvosi tudományának, melyet a bécsi és pesti universitasokon szerzett, gyakorlása Sényi János úrnak megengedettetett.

Tjk. 1809. 284. – Sz. K. h.

1809. április 21.

Garzó Mihály magát az mostani Insurrectiohoz személyessen felajánlván, azon esedezett, hogy az Város részéről különösen kiállítandó Lovas katonának kineveztetvén, az illető helyen recommendáltasson.¹⁵⁸⁹

Felesleg lévén a Város által kiállítandó Insurgens katonaságnak száma, a folyamodónak kérése nem tellyesítettetik.

Tjk. 1809. 301. sz. – Sz. K. h.

¹⁵⁸⁷ Eljár, tárgyal, értekezik.

¹⁵⁸⁸ Gondoskodjanak róla.

¹⁵⁸⁹ Ajánlják.

1809.

(Horvát István kenesei szármasású takács legény a város részéről kiállított insurges katonasághoz állván, kérésére ezen szolgálatjára való tekintetből, minden feltétel nélkül, ami egyébkor megkívántatott, taxa fizetés nélkül, lakosnak felvétetett.)

Tjk. 1809. 307. sz. -- Sz. K. h.

1809.

(Ladányi Sándor vice notarius¹⁵⁹⁰ a felkelő sereghez állván s a vármegyei közgyűlésen főhadnagynak választatván, lemond hivataláról, amit azonban a tanács nem fogad el, folyósítja továbbra is fizetését, mert "az óhajtott békesség helyreálltával" a publicum szolgálatára továbbra is számot tart.)

Tjk. 1809. 307. sz. -- Sz. K. h.

1809.

(Sik József mézeskalácsosnak nem engedik meg a vásárban a méhser árulását, mert az a vásári privilégium rendelése ellen volna.)

Tjk. 1809. 336. sz. -- Sz. K. h.

1809.

(Frantz János morvai születésű cserépmester engedélyt kap cserép és téglá égetésére.)

Tjk. 1809. 338. sz. -- Sz. K. h.

1809.

Grósz József cserepezőt lakosnak beveszik, mivel mesterségének folytatására a lakosságnak szüksége van.)

Tjk. 1809. 342. sz. -- Sz. K. h.

¹⁵⁹⁰ Másodjegyző.

1809. május 23.

A mostani háború körülményéhez képest a Felsőbb Rendeléseknek következtében elhatározott, hogy minden kapukon¹⁵⁹¹ a házak száma szerint négy strázsák vagyis felvigyázók állíttassanak, kikhez adódik naponként az egyik Tizedes, ezek közül hárma a kapunál fog megállapodni és a bé vagy kimenőkre fog vigyázni, utazó leveleiket kikérni és jedzékbe tenni, ketteje pedig azon kapurul fel és bevívó uttzákon járkálni, szemeskedni, utazó levél nélkül levő gyanús személyeket a Város Házához békísérni. Végtevére a Vendégfogadósok behívattatván megintettek, hogy minden bészállóknak nevét, útjának tzeljét, Passusait megvizsgálván, feljegyezvén, ebbéli jegyzéseiket a Város Házához bé hozzák.

Tjk. 1809. 361. sz. -- Sz. K. h.

1809. június 12.

(A komáromi vár építéséhez a főszolgabíró rendelése szerint a város újból 94 napszámot küld.)

Amennyiben lehet, ezen napszamosok az gazdáknak Cselédjeiből és a dologtalan henyelő Lakosokbul tellyenek ki.

Tjk. 1809. 398. sz. -- Sz. K. h.

1809. június 19.

(A belső védelmező sereget hamarosan felállítják, 300 lovasban és 600 gyalogosban, a tehetősebb lakosok közül. A sereg rendbe szedésére és felvigyázására Ferentzi János kapitányt kérték fel, aki ezt készséggel magára vállalta.)

Tjk. 1809. 407. sz. -- Sz. K. h.

1809. június 19.

(Az újabb rendelet értelmében: az) ellenség előtt álló hadi erő pótlására és öregbitésére ... verbunk állíttatván (a város részéről, az ifjakat a templomban serkentik a katonaságra a következő hirdetménnyel:)

Édes Hazánknak szorongató körülményei a közelgő ellenség továbbbi bérohanásai ellen újabb hadi erőt és segedelmet kívánván, az Felsőségnek rendelésibül mindenek valakik az katonaságra meg

¹⁵⁹¹ A város árokkal és sövényvel volt körülvéve, és a jelentősebb útvonalaknál kapuk voltak: pl. budai, szolnoki, csongrádi, halasi stb.

kivántató erővel és tehetséggel bírnak, meghivattatnak és serkentetnek, hogy a Város által fel állítandó Verbunk közé, vagy a Város Házánál magokat az Katonaságra béjelentsék. Azok akik ezen katonaság közé önként állnak az Felsőség által előre bizonyossá tétetnek a következő kedvező feltételek eránt:

Először, hogy akik tulajdon Lovaikon állanak katonának, azok előre 100 frtokkal felsegítettvén, ha hogy Lovaiikat valamelly Szerentsétlenség által el esnének amennyivel lovaik 100 frtnál többet émek, azon summa részekre ki fog fizettetni és helyette más ló ingyen adattatni, de amelly Lovak Háború végével töllük vissza fognak vétetni.

Másodszor. Azok akik ilyen móddal akár a Lovasság akár pedig önként az gyalogság közé állanak, az háború végével szabadon elbocsájtatván, személyeikre nézve minden adó fizetésétül holtig mentesekké tétetnek.

Tjk. 1809. 418. sz. -- Sz. K. h.

1809. július 10.

(A főispáni hivatal helytartója gr. Szalai Barkóczi Ferenc a felséges rendelkezéshez képest serkenti a várost, hogy) édes Hazánk mostani vezedelmének eltávoztatására (újabb és sietős segedelemmel legyen.)

Eő Excellentiájának ezen serkentő Levelére olly alázatos válasz adatni rendeltetett, hogy mivel még az idei termés a le aratástul és bétakaritástul függene, a Hadi erőnek pótlása pedig bizonytalan lévén, ha vallyon repartitioval¹⁵⁹² é avagy önként való ajánlásokkal fog tellyesítettni, ezen környülállásoktul mi is Városunk részérül tejendő ajánlásunkat fel függeszteni kényszerítettünk.

Tjk. 1809. 441. sz. -- Sz. K. h.

1809.

(Novák Gergely ácsmesternek két vizipuskát tartó szín elkészítéséért 81 frt 36 xt kifizetnek.)

Tjk. 1809. 487. sz. -- Sz. K. h.

1809. augusztus 25.

Ladányi Sándor főhadnagy ajánlatára Sima Szabó József közvitézt, minthogy szükségben szenvedő, 10 frt, egy pár csizma és egy pár

¹⁵⁹² Felosztás, adókivetés.

fehér ruhával felsegíti a város, a többi, város által adott insurgensnek 5-5 forintot küldenek.

Tjk. 1809. 508. sz. – Sz. K. h.

1809. szeptember 4.

A városunk az mostani háborús környüállásokban történhető szükségére készpénzen a város számára mintegy 5000 véka zab a lakosoktól vétessen, melynek végrehajtására Feő Biró úr utasított.

Tjk. 1809. 525. sz. – Sz. K. h.

1809. szeptember 9.

Nagyságos Báró Bánfi Erzsébet Kiss Asszony a múlt Esztendőben Városunkat Kedves szüleivel meg látogatván és ez alkalmatossággal egy zászlónak készítése eránt ajánlását tévén, az Városunknak ki varrott tzimerével és jelen Iscriptioival¹⁵⁹³ ékesítve Szilágy Somlyorul Városunkhoz vonzó szives Indulatjának jeléül meg küldötte.

A Tisztelt Kiss Asszonynak ezen betses ajándéka szives köszönettel el fogadtatván, ennek kijelentésére a tisztelt Kiss Asszonynak köszönő válasz adatni és azon zászló a Levéllel együtt emlékezetnek okáért az szükséges esetekben lejendő használás végett az Archivumba tartani rendeltetett.

Tjk. 1809. 530. sz. – Sz. K. h.

1809. szeptember 22.

(Pest vármegye nemes seregének kapitányává emelik br. Prónay Lajost, akit Kecskemét üdvözöl e kítüntetés alkalmával. Az ezredes hálásan köszöni az üdvözetet s egyszersmind azt a 250 forintot, melyet a város által állított vitézeknek küldöttek, melyből az időközben meghatározott Turjantzki Antal közvitézre eső 5 frtot visszaküldi.)

Tjk. 1809. 545. sz. – Sz. K. h.

1809.

(A Mária kápolnához a katolikus ecclésia egy kertészt állít, s ennek élelmére a kápolna régi földjéhez még 252 négyszögöl földet ingyen ad a város.)

¹⁵⁹³ Felíráttal.

Tjk. 1809. 552. sz. – Sz. K. h.

1809. október 16.

Beniczky Antal emeritus¹⁵⁹⁴ hadnagy Sz. Grothban, az ellenségtől lett megkárosítása után a városhoz fordul segedelemért s 25 frtot kap.

Tjk. 1809. 570. sz. – Sz. K. h.

1809.

(A Catholica Ispotály¹⁵⁹⁵ részére 5 öl fa 6 forintjával megajánlatott, Czollner Mihály gondviselő kérelmére.)

Tjk. 1809. 573. sz. – Sz. K. h.

1809. október 22.

(Ladányi Sándor notarius – most már a vármegyei lovas insurgens sereg secund¹⁵⁹⁶ kapitánya – ismét leköszön állásáról, amit a magistratus – a kapitánynak a haza védelmében kimutatott jeles viselkedésére nézve – újólagnem fogad el, számítván az insurrectio szétoszlásával notáriusának szolgálatjára. Hogy azonban a hivatalban fogvatkozás ne történjék, egy vice notárius kinevezéséről fognak gondoskodni.)

Tjk. 1809. 576. sz. – Sz. K. h.

1809. október 30.

(Kun István, a város részéről a nemes insurrectionális sereghez állított közvitéz a sárvári ütközetben megsebesülván, további hadi szolgálatra alkalmatlan lett.

A város hazabocsájtásakor 50 frttal felsegíti.)

Tjk. 1809. 588. sz. – Sz. K. h.

¹⁵⁹⁴ Kiérdemesült, elbocsátott.

¹⁵⁹⁵ Kórház, menedékhely.

¹⁵⁹⁶ Másod.

1809.

Simon Jánost rajta kapták, amint éjszakának idején a görög temető egyik újabb sírját fel ásták. Azzal mentették magukat, hogy nyavalyatorós fiuk meggyógyítására a halott szemfödéléből égetett hamuval akarták azt meggyógyítani.

Simon Jánost 15 pálczával büntetik.

Tjk. 1809. 1697. sz. – Sz. K. j.

1810. január 2.

(Horvát László szekszárdi születésű gombkötőt lakosnak beveszik.)

Tjk. 1810. – Sz. K. h.

1810. január 16.

(Az 1809. május hó elején fegyverre kelt nemes sereg a vármegye) által Soroksáron széllyel oszlatván, Honnyaikba vésszatért.

Ezen Város részéről állított vitézek egyedül a tehetősebb lakosok lovakban és készpénzben tett önként való szives hazafiui ajánlásaikból állítatott fel ... A magistratus a jövőben előadható insurrectionalis szükségletekről előre kívánván gondoskodni (rendeli:)

1. A meglevő lovak visszaszereztetvén, kotya-vetyén¹⁵⁹⁷ eladattassanak.

2. Minden katonai eszköz és lószerszám írásba foglalva gondviselés alatt megtartasson.

3. A katonai ruházatokat a vitézek megtarthatják.

4. A béveendő summát az insurrectionális cassába tegyék.

5. Hogy pedig azon érdemes Lakosainknak neveik és ditséretes Ajánlásaik, kik ezek által Hazánknak köz Boldogságát, Városunknak díszét és érdemét nevelték a maradék előtt is követésre méltó Példa gyanánt emlékezetben fennt maradjanak, azok különös Laistromba foglalva az Archivumba tétessenek.

Tjk. 1810. 30. sz. – Sz. K. h.

1810. január 26.

(Insurrectio végével a megfogyatkozott lóállomány pótlására a vármegye vice ispánja: Laczkovits György udvari tanácsos a felséges kérelemről tudósítja a várost, hogy az ebbeli szükségletre lovakat engedjenek által.)

¹⁵⁹⁷ Árverés keretén belül.

Azon Jobbágyi alázatos Hivségnek megbizonyítására, mellyel Felséges Uralkodó Fejedelmünk eránt városunk álhatatossan viseltetett a tisztelt Vice Ispány Urnak Requisitiójához képpest az Insurrectiotul vissza került Lovakbul 5 legalkamatossabb Lovak kiválaszttatván Eő Felsége számára ajánltattak és ezen Ajánlás eránt Ő Nagysága a Lovak felküldése eránt tejendő további Rendelés végett tudósíttatni rendeltetett.

Tjk. 1810. 45. sz. – Sz. K. h.

1810.

(Perván János és Szavits János rác kereskedők a kereskedés kedvéért itt akarnak letelepedni.

A magistratus egy hónapot ad nekik dolgaik elvégzésére, azon túl a városból kitakarodjanak.)

Tjk. 1806. 47. sz. – Sz. K. h.

1810.

(Rosenczweig Ábrahám zsidó kereskedés kedvéért itt akar letelepedni, de 15 nap alatt – testi büntetés fenyítéke mellett – köteleztetik a kiköltözésre.)

Tjk. 1810. 51. sz. – Sz. K. h.

1810.

Gedai István péteri árendástól földét elveszik, mivel többszöri megintés daczára házat magának a városban nem szerezvén, a pusztán 9 év óta tartózkodott s magát onnan be nem vette.

Tjk. 1810. 77. sz. – Sz. K. j.

1810. február 14.

(Isurrectiótúl visszakerült katonai eszközök iránt) olly határozás tétetett, hogy a kardok és a zabláknak, kengyelvasaknak, nyeregféknek java kiválogattatván, ezek jó gondviselés és tisztogatás alatt megtartassanak, a többi eszközök pedig kótyavetyén eladatván, azoknak árok az Insurrectionális Cassába által adassanak.

Tjk. 1810. 100. sz. – Sz. K. h.

1810.

(A csizmadia céh mestereket vesz fel; a magistratus azonban ezeket a városból kiutasítja, mivel nem engedi a céhet idegenekkel szaporítani s megint a céhet, hogy a céh comissarius tudta nélkül senkit bevenni ne bátorkodjék.)

Tjk. 1810. 105. sz. – Sz. K. h.

1810.

(Faragó Józsefnek, bár nem szívesen, a városban levő házfundusok szűk volta és drágaságára való tekintettel megengedik, hogy a kőhídon túl, Zana József féle funduson magának házat építsen, melynek módját a magistratus jelöli meg, de ez az engedelem másoknak nem ad jogot hasonló építkezésre.)

Tjk. 1810. 106. sz. – Sz. K. h.

1810.

A szőlőbeli lakosoknak az Uri Szék házhelyet rendel kimutatni, mivel azok a városba másképpen nem tudnak bejönni.

Tjk. 1810. 115. sz. – Sz. K. h.

1810.

Ironokra minthogy a város sok pénzt költ, ennek pótlására minden vevő, aki vételét a Fassionale Protocollumba beiratja, 1 fél pénzt tartozik fizetni.

Tjk. 1810. 133. sz. – Sz. K. h.

1810. február 26.

Színjádzó társaság lábraállítására – az alispán levele vételével – minthogy ezzel a nemzetre, főképp nyelvére és erkölcsére nem kis haszon háromolhat, a publicum részéről 500 forintot megajánlanak. (A vármegyei közgyűlésen a a statusok már 6000 forintot ajánlottak. A tehetősebb lakosokat ezen kívül felszólítják a) ditső czél előmozdítására (akik között b. Kiss Pál főbíró jár elől jó példával.)

Tjk. 1810. 145. sz. – Sz. K. h.

1810.

Urrétjét minden esztendőben hasznavehetetlenné teszi a víz, tehát leeresztését elhatározzák.

Tjk. 1810. 230. sz. – Sz. K. h.

1810.

Vacsi kocsmát ifj. Kaláts István további 3 évre, évi 1000 forint bérért magának kéri, mivel azt ő építtette újra s ki nem használhatta. Mivel azonban bérért rendesen nem fizette, Lánzó Istvánnak adják 1500 forint évi árendáért, a hozzátartozó szántó és legelővel, a következő feltételekkel:

1. Az árendát félévenként előre fizesse.
2. Az épületet jó karban tartva eredeti állapotában adja majd vissza.
3. Az erdőt sem ő, sem családja nem használhatják és rongálhatják.
4. Vadászat neki és családjának tilalmas.
5. Amennyire lehetséges, jóféle kecskeméti bort mérjen.

Tjk. 1810. 254. és 268. sz. – Sz. K. h.

1810. április 1.

(Czollner Mihály a status szükségére 100 formális simpla aranyat¹⁵⁹⁸ ajándékozván az insurrectió alkalmával, a király megelegedését egy külön összehívott gyűlésen tolmácsolja, buzdító szavakkal irsai Szabó János főszolgabíró, a nádori ispán parancsolatára.)

Tjk. 1810. 241. – Sz. K. h.

1810.

(Bábasszony Szabó Erzsébetet Halas város kérelmére elengedik, mert a városban úgyszólván van több tanult bába.)

Tjk. 1810. 287. sz.

¹⁵⁹⁸ Formális arany: ténylegesen kivert érem. Szokásos volt kétszeres, sőt tízszeres értékben is verni aranypént. Ezért beszéltek szimpla, kettős és tízes aranyról is.

1810.

Mester Gergely strázsamester jelenti, hogy a többször kiutasított cigányok ismét visszahúzódtak a városból a putrikba.

Elrendelik a putrik Szent György nap után való lerontását. A vályogvetőknek sem szabad ezentúl a putrikban tartózkodniok, hanem nád-ból való, csak nyáron használható u.n. hegyes gunyhókat készíthetnek maguknak.

Tjk. 1810. 291. sz. -- Sz. K. h.

1810.

Péteri alsó kocsmát Bimbó János város gazdájának 660 frt árendáért kiadják 3 évre, Mindszent naptól kezdődőleg.

Tjk. 1810. 307. sz. -- Sz. K. h.

1810. május 1.

(A komáromi vár építéséhez újból 204 gyalog munkást küld a város, az 1. tizedből 23, a 2-ből 23, a 3-ból 31, a 4-ből 31, az 5-ből 27, a 6-ból 19, a 7-ből 23, a 8-ból 27 munkást.)

Tjk. 1810. 337. sz. -- Sz. K. h.

1810.

(A katonai ispotályra tett több rendbeli tetemes kiadások megtérítését sürgeti a magistratus a vármegyénél.)

Tjk. 1810. 344. sz. -- Sz. K. h.

1810.

(A katonaság obestereinek¹⁵⁹⁹ jelentésére elrendelik:)

1. Senki a lakosok közül de különösen a korcsmárosok, a katonaságtól semminemű javakat, bármely szín alatt átvenni ne bátorkodjék.

2. A korcsmák 10 órakor bezáratván, azontúl a korcsmárosok katonát meg ne szenvedjenek és nekik bort ne adjanak.

Melyekre való felvigyázattal a borbirót megbizzák.

¹⁵⁹⁹ Ezredes.

Tjk. 1810. 390. sz. -- Sz. K. h.

1810. június 18.

(Tűzveszedelem elhárítására a város költségén 100 kis házi vízi puskát szereznek be és a tehetősebb lakosoknak -- az áruk letevése mellett -- kiosztják.)

Ha több lakos is jelentkezne vízipuskáért, azoknak is szerezni fognak.)

Tjk. 1810. 432. sz. -- Sz. K. h.

1810.

(Páhi korcsmát Hajagos Jónás senatomak évi 250 ft árendáért kiadják.)

Tjk. 1810. 493. sz. -- Sz. K. h.

1810.

(Szegedi Katát éjjeli csavargásért 12 pálcára büntetik.)

Tjk. 1810. 498. sz. -- Sz. K. h.

1810.

(A nagykőrösi szappanosok a kecskeméti céhbe tartoznak.)

Tjk. 1810. 503. sz. -- Sz. K. h.

1810.

(A város pöreit a felsőbb táblánál vivő Zsidó József úrnak 200 forintot adnak jutalomképen.)

Tjk. 1810. 568. sz. -- Sz. K. h.

1810.

(Segélyt szednek össze a nagy részben leégett Buda lakosainak s amíg több össze nem jön, 500 frtot, 200 véka búzát, 2 véka babot és egy véka lencsét küldenek.)

Tjk. 1810. 592. – Sz. K. h.

1810.

A pusztaszeri rétet licitatio útján a legtöbbet ígérő Tóth Antalnak évi 3000 forint árendáért adják ki.

Tjk. 1810. 595. sz. – Sz. K. h.

1810. szeptember.

Az árkon túl, de annak mentében szabad lakni.

A majorságbeli conventionatus kapások, cselédeknek a künnlakás ép úgy tilalmas, mint a szőlőbelieknek.

A kőhid menti kertészeknek is megengedik, hogy földjükön lakjanak.

Tjk. 1810. 597. sz. – Sz. K. h.

1810.

(Köztilalom ellen hátán húzta az utcán végig a bört Cziltzek Ábrahám zsidó, amitől Tar Mihály lovai megijedtek s a kásamalomban nagy kárt okoztak.

A zsidót szegény sorsát tekintve 25 forint kártérítésben marasztalják.)

Tjk. 1810. 627. – Sz. K. h.

1810.

(A helybeli prókátorokat¹⁶⁰⁰ már többször eltiltották a pöröknek haszontalan kifogásokkal való húzásától. Most a magistratus intései után a vármegye is hasonló tilalmazó rendeltet hoz.)

Tjk. 1810. 651.

¹⁶⁰⁰ Ügyvédek.

1810.

("Arany kátsai" csapszék itcése egy hamis bankót mutat be, amit "kelnerétől" vett el.)

Tjk. 1810. 668. sz. -- Sz. K. h.

1810.

(A piarista atyák a nagy drágaságra való tekintetből a rendes 12 öl fán kívül még 3 ölet kapnak, de maguknak kell azt hazaszállítani.)

Tjk. 1810. 670. sz. -- Sz. K. h.

1810. november 23.

Ezuttal elől fordulván a Cselédeknek is kiálthatatlan és Szerfelett való nagy bér kívánások ezekre nézve rendeltetett:

Hogy a fejős juhász bére légyen: készpénz 6 frt., 6 véka buza, a vasámapi tej, egy pár fejelés csizma, a ki többet ad 12 pácza, és a juhász ha többet kér 25 pácza.

Az első béresnek 100 frt, 2 véka őszi, 2 véka tavaszi vetés, egy pár uj csizma, két drb marha telettetés.

A 2-ik béresé 70 frt., 2 véka őszi, 2 véka tavaszi vetés, egy pár csizma, egy darab marha telettetés.

A Sütő, főző Szolgálóé 50 frt, egy pár csizma.

Tjk. 1810. 692. -- Sz. K. h.

1810.

A város hetellő kocsijai és munkásai soha az ecclesiák szolgálatjára ne alkalmaztassanak. Az ecclesiák előljárói tartoznak maguknak szolgálati lajtsromot az őket megillető szolgáltatásokról s ha a hivek részéről ellenkezne valaki, kötelességének teljesítésére a főbíró fogja szorítani.

Rendkívüli szükség esetén azonban a magistratushoz fordulván, megsegíttetnek kocsikkal és gyalog munkásokkal.

Tjk. 1810. 710. sz. -- Sz. K. h.

1810.

Ennek utána senki Szolgálójának az elhagyott árvák tartására szolgálendő 12 forint Büntetésnek terhe alatt arany tsipkéjü, vagy virágu mejjedzöt, vagyis amint nevezik pruszlikot, vagy más akárminemü illyes aranyos ruhát, ugy nem különben Lion, vagy más fainabb nemü gyolcstul való öltözetet megigérni ne bátorkodjék és ha azt a lakosok közül már valaki megigérte volna is, ígérétenek tellyesítése alól felmentetik, a szolgálók pedig, kik a fent irt nemü öltözeteket viselni tapasztaltatanak, Fő Biró Ur által minden esetre 12 korbáts ütésekkel fenyittessenek.

Tjk. 1810. 716. sz. -- Sz. K. j.

1810.

(... van a városnak idebenn három fedeles, öt fedeletlen csézája, öt paraszt kocsija, melyből kettőt a drágaság miatt eladnak éppen, két ökör szekere és két targoncája.)

Tjk. 1810. 730. sz. -- Sz. K. h.

1810.

A város számára beadott contókat, minthogy a magistratus amúgyis elég dologgal van terhelve, előbb a perceptornak, borbírónak és számvevő nótáriusnak kell bemutatni felülvizsgálás végett.

Tjk. 1810. 771. sz. -- Sz. K. h.

1810. december 12.

A szőlőkből bejönni még mindig nem akarók legnyakasabbikát, Kurutz Györgyöt 15 pálczára ítélik s valamennyinek 15 napot adnak a beköltözésre.

Tjk. 1810. 865. sz. -- Sz. K. h.

1810.

(A francia háborúktól megnyomorított Pozsony, Győr és más helységek felsegítésére segedelmet szednek össze.)

Tjk. 1810. 524. sz. -- Sz. K. h.

1810.

Insurrentio befejeztével az itt fekvő nemes Palatinus lovasezred ezredes főkapitánya, Illésy Sándor 1810. szeptember 8-án osztotta ki a francia háborúban hirelt vitézeknek az elnyert érdempénzeket. Az ünnepségre a magistratust is meghívják. A kitüntetett vitézeknek a város 5 forintot, 2 font húst, 2 itce bort adott ez alkalommal, a katonaság megvendégelésére pedig a tiszteknek 2 font húst és 2 itce bort, a közvitézeknek pedig egy font húst és egy itce bort rendeltek adni.

Tjk. 1810. 576. sz. – Sz. K. h.

1810.

(Barátok foka a pusztaszeri Tiszaréten, valószínűleg a parti rész.)

Tjk. 1810. 581. – Sz. K. h.

1810.

Az insurrekcióhoz a város helyett magukat önként ajánló idegen mesterlegényeket a lakosok közé beveszik s mivel ezzel a város lakosi nevezetes számmal szaporodtak, az idegenből jövő Lakó Mihály, Urbán György és Ivanits János csizmadia legényeket Lakosnak fel nem veszik és semmisnek jelentik ki a céh által a céhbe történt felvételüket is.

1810. 927. sz. – Sz. K. j.

1810.

A kurta falkáknak még az olyan kupetzek által való tartások is, kiknek semmi élő földjük nintsen, anyira el hatalmazott, hogy medő Juhaikat sem ősszel sem tavasszal Nyájakra a Juh Járásba ki nem vervén, ez által a Nyomásokon és belső földeken a Járó és Igavonó Jószágot eledelüktül meg fosztják azért szoros büntetés alatt rendeltetik. Hogy senki akinek élő Földje nintsen semmi idő szakaszban, és semmi szín alatt Juhot tartani ne bátorkodjon, a földel bíró Gazdák pedig a régi szokás szerint Czimboraságba össze állván Juhaikat nyájakra ki verjék, és előre Juhászszaik számokra Paszust váltsanak, különben ha Pásus nélkül tsavarogván a Város emberei által meg kaptatnak ott mindjárt 12 páltzákkal fognak meg fenyítettetni.

Tjk. 1810. – Sz. K. h.

FÜGGELÉK

1679. április 17.

Nemes Deák Pál Uram az Város Birája leven, mint hogy az Város megh romlott az ember emesztő tűz miatt az kiben az Város sajt nyomo háza is megh egett, kihez kepest szükséges volt az helyben másikott szerezni... (26 tallérért megveszik néhai Márton nótárius házat.)

Tjk. 1679. 111. – Sz. K. h.

1687.

(Zakri Miklósné keres Sárközi Pálon egy darab kenderföldet, de ez bebizonyítja, hogy az asszony néhai férjétől örök áron megvette. Zakriné a földesúrhoz viszi a dolgot, de sikertelenül.)

Minthogy Zakri Miklósné mind a Warast Kegyelmes Urunk előtt, úgy Sárközi Páll Urunkatis becstelenítvén az hamis váddal, ez iránt nyelven marasztottuk, Légyen Kegyelmes Urunk eő Nagysága büntetése rajta.

Barkó Benedek pedig mint Városunknak hites tagja lévén, effélében az Város ellen intricalta magatt eő kglme csinalta az supplicatiot Fraudem Legis¹⁶⁰¹ atta, büntettetik ad flo 24. vagy 40 pácza alá.

Tjk. 1687. 193. – Sz. K. h.

1688. január 10.

.... Isten segedelmeből az eő Felsége fegyvere az idegen Nemzetett a mi földünkben ki űzte és az eő Felsége Keresztyén hadait állatta azok helyében ... (Ezután a budai tisztek eltiltják a városok és falvak lakosait attól, hogy a törökökkel kereskedést folytassanak s a török-megszállta vidékre járjanak. Sárközi János és Szalai Miklós kalmárok és több társuk mégis megszegik ezt a tilalmat s csak azzal védekeznek, hogy mikor a tatár tábor Eger alá ment, Kecskemét 300 aranyat ígért a tatár császárnak, hogy a várost ki ne rabolja. Eger alól azonban) szégyennel vissza szaladván nem várta meg a 300 aranyat, csak futott tovább. Azóta a kecskemétiiek félték a 300 arany megvételétől s ezért nem akarták őket a törökök közé engedni. A török ugyan széna és fapénzt is fizettet velük, mely kárt a város harmadrészben megtéríti nekik, bár kárhozattja, hogy a tilalmat vakmerően megszegették.

Tjk. 1688. 240-241. – Sz. K. h.

¹⁶⁰¹ Kérvényt a törvény kijátszárára adta.

1688. április.

Kecskemétnek a vármegye által állítandó 800 emberből 120 embert kell kiállítani gyalogosan (Kőrös 65, Halas 40, Izsák 20 ember állít), akiknek 1688. május 1-re Vecsén kell lenniök.

Tjk. 1688. 319. – Sz. K. h.

1690. augusztus 15.

Én Kecskeméti mostani Fő Bíró Szabó Bálint Nemzetes s Vitézlő vice Ispán Sőtér Ferenc Uram parancsolattyabul meg arestaléván Nemzetes Győri Decsi István Deák Uramat attam ki kezességén ugyan itt lakos b. Embereknek specific¹⁶⁰² Mago Mihály, Kari András, Szívós János, Szána György, Beleki Mihály, Ban István Uraiméknak.

Tjk. 1690. 468. – Sz. K. h.

1693. augusztus 27.

(Vacs pusztát árendába bocsátó földesúri levél beírva.

Az árendadíj 60 körmöci arany, köteles a város a pusztát – különösen a kőrösiektől – megőrizni, az erdőt oltalmazni, gondviselőt hitese embereket kirendelni stb.)¹⁶⁰⁵

Tjk. 1693. 135. – Sz. K. h.

1694. március 30.

... Bocz Peter Uram teszen illy relatiot¹⁶⁰⁴ hogy Veres Gergely az Akos egyhazi pusztan mivel az előtt sem birt semmi részt ez után is ő maga lévén azon pusztan Gazda akarja hogy ott semmit ne birjon, hanem excludaltatnék,¹⁶⁰⁵ de mikor az dolog elege combroaltatott¹⁶⁰⁶ volna hogy masszor is volt valami része az ott valo kaszaloban az Ur eő Nga Jurisdictionia¹⁶⁰⁷ szerént azon részt Bocz Peter Gazda leven azon pusztta helyen birhassa kaszalhassa mellyet az előtt ex communi deliberaltak.¹⁶⁰⁸

¹⁶⁰² Név szerint.

¹⁶⁰³ Megjegyzés: Ugyanott a szerződésnek a város részéről való elfogadása, melynek szavai szerint Kohári "sok ízben való kérésre" adta át a pusztát Kecskemétnek. Tjk. 1693. 139.

¹⁶⁰⁴ Jelentés.

¹⁶⁰⁵ Kizár, meggátol.

¹⁶⁰⁶ Bebizonyít.

¹⁶⁰⁷ Döntés, ítélet.

¹⁶⁰⁸ Testültreleg határoztak.

Tjk. 1694. – Sz. K. h.

1697. július 27.

Az tizedeseknek parancsoltatik, hogy az Szállókat az Tizedben nem bosszúságból hanem rendben osszák minden Személy valogatás nélkül, mert a ki ez ellen cselekszik meg ígért büntetést bizonylyal el veszi.

Tjk. 1697. 811. – Sz. K. h.

1700. október 24.

Ennekutánna az Arestombul senki katonasagra ki nem fog bocsattatni; hanem csak az, ki Magistratualis gyülesben arra, Tttes Vmegyé Instructioja szerint meltonak fog íteltetni.

Tjk. 1700. – Sz. K. h.

1701.

... Varga István Ur marhái hét fogás buzát el tapodtak ...

Tjk. 1694-1702. 871. – Sz. K. h.

1701. május 13.

... küldette Constantinapolbul Hollandiába unokáját De la Fonteine Peter Uramat, kinek kocsit attunk bekével eodem die¹⁶⁰⁹ elment Buda felé.

Tjk. 1694-1702. 838. – Sz. K. h.

1701. október 30.

Isten sok jókkal álgya megh kegyelmeteket. Mint hogi azon két nemes Magyar Regimentre sok panaszok jöttek, hol en előmben hol az Nemes Vármegyé több Tisztie eleiben. Arra valo nézve kegyelmeteknek parancsolom száz száz forint bírságh alatt valakinek valami kárt és rövidséget tettek ezen két Ezerbeli Magjar Vitézek Hit alatt keresvén, és föl írván hozton hozza be írásban kezemhez ugi mint hol mennyi

¹⁶⁰⁹ Ugyan ezen a napon.

embert vagdaltak, vertek, fosztottak, kinek miét vették el, hany lovat, hany Szarvas Marhaját, Juhát, Sertését, Tyukját, Ludját vagi lopás szerint vagi Erőszak szerint el hoztak, szölleiben mennyi kárt tettek, Szenájában és az sok jövő menő mennyi borát ételit, Abrakját, Szenáját költetett el. Azon kívül az Nemes Vármegye föl vetésén kívül az Hadi Tiszt Uraimék számára magok írására nézve ki mennyi abrakot, Szénát és egyéb konyhára való élést adot mindeneket igazán föl irván az Biró egi Esküttel egjüt hozton hozza kezemhez e jövő pintekigh ugi azt is ha kin mit husztak volna az kikre ollyt fogtak volna, hogi eő is katonak közü atta volna magat föl írja, és bé hozza. Mert a Melt. Tisztek mindenekrül igerik és ajanlyák magokat hogi mindenekrül igazságos vissza Terest tesznek és mindeneknek rövidségét készek megh teríteni. Ebben különben se cselekedgyék kegyelmetek.

Dat. Pest.

Sötér Ferencz N. Pest Pilis es Solt Varmegyeknek Vice Ispannya.

Tjk. 1694-1702. 925. -- Sz. K. h.

1701. szeptember 11.

Minden arra való gazda, minden Esztendőben a Város számára két hétig kaszáljon.

Tjk. 1694-1702. 890. -- Sz. K. h.

1702. április 20.

(A szolgabíró írja:)

... Kegyelmes Urunk eő Felsége erőssen parantsollya Méltóságos Generalis Fefersofen Ur eő Nsaga Nms Regimenében lévő Németh vi-tézlő rendek végett, az kik Budán és Pesten vadnak gyakran és tsak nem minden nap szöknek mind az ujjonnan fogadottak s mind az régiek és az Nemes Vármegyében lévő helységekben szabadossan által mennek, sőt még az helységek lakossay közzöl találkoznak ollyak az kik az ruhájokat fel cserélik és ugy szereznek alkalmatosságot, az szabadossan valo el menetelre, mellyet is kgmes Urunk Jahibeal (!)¹⁶¹⁰ hogy senki meg ne merészellyen ollyas állapotot el követni, hogy az el szökött Nemzeteknek valami segítséggel lennének, hanem valahol talállyák és passusok nem lévén fogják meg és hozzák be Pestre vagy is Budára ...

Akik nem engedelmeskednek, egyéb büntetésen kívül annyi muskétárost fognak kiállítani, amennyi falujukon, sőt határukon átmegy.

¹⁶¹⁰ Minden bizonyjal az eredeti forma: inhibeal lehetett, amit eltílt értelemben használtak.

Tjk. 1694-1702. 1057-1058. – Sz. K. h.

1702. május.

Kapassoknak meg köl kiáltani hogi senki gyümölcsét szőlőjét ne lopják, ugi más szolgák is.

Tjk. 1702. 78. – Sz. K. h.

1705. április 17.

Anno 1705. die 17. Aprilis Fülöp Szalláson Lakos Korotnai Jánosnak az mely lovált a Kurucz Németek erővel vittel el, azon lováért mást attunk hámostul egi kocsival ...

Tjk. 1705. 383. – Sz. K. h.

1705. június 30.

(Tanúvallomáshoz feltett kérdések.)

... mondgya meg az Tanu hiti után; mi modon hajtották el a kuruczok a Toth Jánosnak 9 Marháját ...

... Ki árulta el azon Marhakat a kuruczoknak ...

Tjk. 1705. 427. – Sz. K. h.

1706. július 16.

Rigo Györgyné Nagy György nevű Ridegjétül vett három R. Forinton Tizen edgy ut edgy Esztendős ültetés Szőlőt a mellett Levő Gyöppel edgyütt ... ez előtt circiter 8 Esztendővel ...

Tjk. 1706. 586. – Sz. K. h.

1707. január 2.

Anno 1707 Die 2. Jan. Tekintetes Brigadéros Bertha István Urunk eő kegyelme keményen meg Parancsolta hogy minden Tizedbeliek mind az külső és belső kerítéseknek árkait s ugy az palankot is meg erösicse holnapi napon ugy hogy az kiknek reszeben szofogadatlsagok s restsege miatt fogyatkozás találtatik kemény büntetését el nem kerüli nem különben az varas akarmelly arkanak hagásátul s altal menesektül akarki is magát ugy oltalmazza hogy az

ki abban comperialtatik¹⁶¹¹ kegyelmes Urunk Sefusuz (!) szerint halálal büntettetik.

Tjk. 1707. 626. – Sz. K. h.

1707. július 17.

(Rákóczi seregéből, és pedig Szadai János ur compániájából 8, Takács Mihály uréből 2 hajdu szökik vissza Kecskemétre, akiket "T. Horváth Tamas Ur felkerestetni és visszakisértetni rendel.

Az itt fekvő 24 beteg hajdut pedig a solti sáncba rendeli vitetni.)

Tjk. 1707. 687. – Sz. K. h.

1707. július 21.

... Szőke Miska nyai juhászért (ki is az alpári pusztát meggyuittogatván sok károkat tett az mezőben) kezesek lettek gazdái 500 forintig, hogy amikor szükséges, előállítják.

Tjk. 1707. 686. – Sz. K. h.

1708. október 23.

... Akik tovább is álnokul magokat és jószágokat szőlőkben lappangtatták és a közönséges szükségre nézve a tövis hordástul elvonnyák, militaris assistentiával¹⁶¹² hajhászák fel a szőlőhegyen (rendeli a tanács).

Tjk. 1708. 49. – Sz. K. h.

1709. augusztus 14.

(A trencsényi csatában elesett Kis Pál István nevű kecskeméti hajdu is.)

Tjk. 1709. 156. – Sz. K. h.

¹⁶¹¹ Tapasztaltatik.

¹⁶¹² Katonai kísérettel.

1710. március 4.

Kecskeméth, Kőrös Városa Biráinak joakaro Uraiméknak ő Kegyelmekeknek.

Kassáruul meg térvén, ott valo letemmel M. Fő Generalis Uram ő Exellen. a Tekintetes Oeconomicat. Consilium¹⁶¹³ végezvén bizonyos Göröggel hogy az én Intimatiomra az ország szükségére Abát és más féle Török portékát szállitson. Kihez képest kívántam Kegyelmeteknek meg imom ... (hogy a városok szekereiket készen tartsák az áruk elszállítására.) Az Szabok kik az Ország munkájátul el szöktenek azokat a Czéh Mesterek expediallyak¹⁶¹⁴ ide, másként ha ebben késedelmeskednek, a mi éri ez iránt említett Czéh Mestereket, maguknak tulajdonítsák. (Írja Darvas Ferencz Egerből.)

Tjk. 1710. 201-202. -- Sz. K. h.

1711. január 12.

Hosszu Gyurka, Görög János, Görög Todor, Görög László, Görög Demeter itt Lakos kereskedők vették ki a Tömlöczből kezessegen (öt száz Renes forintokig) Gyurka Péter és ugyan Gyurka nevű Görög inasokat, kikis azért arestaltattak volt meg, hogy Boldisar Nagy János itt Lakos Gazda Embert étczakának idején maga hazában hatalmasul rea menvén minden ok nélkül meg vagdalták ...

Tjk. 1711. 270. -- Sz. K. h.

¹⁶¹³ Gazdasági tanács.

¹⁶¹⁴ Továbbit.

SZABÓ KÁLMÁNNAK A VÁROS JEGYZŐKÖNYVEIVEL KAPCSOLATOS ÉSZREVÉTELEI

1691-98. év

Rengeteg *közszolgáltatással* járul a város a török háborúk befejezéséhez. A *közbiztonság* igen gyenge lábon áll. Sok a tolvaj, utonálló a Duna-Tisza között. Igen sok *káromkodót, paráznát* fognak be és ítélkeznek igen szigorúan felettük. Mind sűrűbbek lesznek a *kertek* miatt folytatott birtok-perек. *Viseletre, étkezésre* több érdekes és jelentős adatot találhatunk. Boszorkánysági pereket folytatnak le.

Idegenekre sok intézkedést hoznak. (Görögökre, Ráczokra, Czigányokra.)

Festi ház építésére és javítására adatok.

Czéhekre, vásári rendre, árkok javítására intézkedések.

Török háború végéhez, lappangó kurucz fölkeléshez részlet-adatok.

Az **1677-90.** évi jegyzőkönyv 1. oldalára a Városi jegyző írja be a következő sorokat. "Cicerót ékes szóllása sem Atillát nagy hatalma Alexandert birodalma nem menthettek meg haláltul magokat az koporsotul ki multanak ez világbul."

1687. T(anácsi) j(egyzőkönyv). A tanácsülésben Kalocsa János főbíró kivül 23 tanácsstag van jelen.

1687.¹⁶¹⁵ VII 4150.¹⁶¹⁶

"Anno **1695** die 28 Novembr. Városunk Bet(sülete)s fő birája, Magó Mihály, mint eő Felsege Budai Kamarájának Adminisztrátorok eő N(nagysá)gok mind Dul Mihály Urunk eő Kglme parancsolattyából convnocalván az b. Tanácsott, sig. ... némely nehézségekkel igazítására."

Tj. 1695. II. k. 524. o.

"Anno 1695 Die 24. Ápr.

Böcsülletes Feő Biró Demeter Mártony Ur Eő Kglme Biróságában celebrált Törvényekk és egyéb igazgatásokk rövid jövendőbeli Maradásáért való bejegyzések." Ezek a tanácsi jegyzőkönyv bevezető szavai.

1702-1708.

A kurucz-fölkelésre több Hornyiktól nem közölt adat.

¹⁶¹⁵ A kéziratban 1867 lelhető, ami nyilvánvaló gépelési hiba.

¹⁶¹⁶ Ez is minden bizonnyal gépelési hiba, de nehezen értelmezhető. Esetleg július 4. 150. oldal ?

Rácz pusztítás. 1707. IV. 3. Az árok, kerítés újítására sok intézkedés. Adózás (kertektől, földesuraknak stb.) Viseletre több jelentős adat. Szélmalom 1706-ban már volt. Hetivásár 1702. XI. 29-én rendelik el. Hentesség, mészárszék stb.

1717. évi

"Anno 1717. dje 6. Aprilis.

A bls. Tanács convocaltatván (16 t. tag felsorolása) a többi között meg edgyező akaratbul el végezték a kgmek.

Hogy ennek utánna a bls. Tanács nem többül, hanem Harmincz Hat Személyből álljon, mellyek közül, ha valamellyik I. ö. Sz. Felsege akarattýából e világból ki szólíthatnék, ne légyen szabadságában akármellyiknek és Birák Urak közül, hogy ökgk az ollyatén megholtak helyett a bls Tanács hire nélkül, mást valakit bé végyen s megesküttessen, mivel azon facultast magának reserválta a bls. Tanács, hogy maga válaszon maga közé akiket akar."

Tjk. 1717. 373. o.

"Anno 1719 die 8. 9. br. edgyütt lévén a bls Tanács nevezetessen bls Szabó János. Sz. B. Semmi sem lett belőle." (Sic.)

Tjk. 1719. 244. o.

Az **1740-47.** évi tanácsi jegyzőkönyvek szinte alig tartalmaznak mást mint a szőlő-ház és mezei kertek eladásának beírásait. Rengeg birtok cserél gazdát.

Az **1756-61.** évi Tanácsi jegyzőkönyvekben. E több helyütt igen rendetlenül vezetett jegyzőkönyv nyelve jó részben latin.

A város árkait újítják **1758**-ban. Piaristák iskoláit a szél megrongálja, így a városházán 2 szobát kapnak az apróbb gyermekek tanítására.

1757. Református prédikátorok nem adják össze a katolikust a reformátussal.

1758. A hetipiacokra kötelezik a mesteremberek (árusítását) kijárását.

1759-ben Egyházi Istvánnak a Széktón fürdőépítésre adnak engedélyt.

1759. Háborús segedelmül igen sok felszerelési anyagot, zabot küldenek a Felseges Asszonyoknak.

A városban még most is megfordulnak törökök (1759)

A cigányokat összeszámolják s végrehajtják a rájuk vonatkozó királyi rendeletet.

A tanács nem engedi megrontani a lakosság eddigi egyenlőségét. (1758)

A céhekre több újítást is hoznak. Kurtaszékesekre statutumot hoznak (1760) talán ezúttal először ?

A szőlőkben lakókat városba rendelik (1757).

A tanács maga biztatja a lakosokat, hogy az állattal, kocsis lovakkal nem rendelkező, földjét rendszeren nem használó (u.n.) város adománya földek bérlői helyére magukat jelentsék. (1760)

Tjk. 1761-1767. év:

Jelentősebb adat alig található bennük. Latin nyelven már alig vezetik és 1762-től kezdve egyáltalán nem.

Az építkezés szabályozására rendeleteket tesznek, hogy a tűzveszedelmet elhárítsák. Hasonló célból több száz rendelést is hoznak. (1761-1763.)

Megépítik a külső (valószínűleg későbbi elnevezése szerint) Kecske vendégfogadót (1762).

Az óbesternek is házat építenek. (Lehet, hogy ez volt az úgynevezett Óbesterház).

A szőlőben lakókat berendelik a városba (1766).

A házakat különböző szempontokból a tizedesek hetenként átvizsgálják (1766).

A vásároknban sok tolvajt, csavargót fognak el. Sok parázna személyt büntetnek meg.

Pusztapéterit felosztják a szűkösök között (1762).

A Sárközy-Koháry periratai szerint ez alkalommal kap lábra nemtelenek közötti adás-vevés.

A céhek, többek között gombkötők, borbélyok stb. dolgában többször intézkedik a magistratus.

1767-1775, évben:

Épül a Nagytemplom, óbester-ház, belső vendégfogadó, a kapuban kocsmák. A város árkat, kerítését javítják. A kapusok fizetést nem kapnak. Az ünnepek megülésére a kir. rendeletek szerint, helyi statutumokat hoznak. Több chyrurgust és egy valóságos orvos-doktort vesznek fel lakosnak. A Sárközy-Koháry per előzményei itt találhatóak.

1775-1783. év:

A város árkai már igen rossz állapotban vannak.

Az építkezés szabályosságára ügyel a tanács.

A cigányoknak fundust jelölnek be lakásaikra.

A földlyukakban, putrikban lakókat ismételten kizavarják lakásaikból.

A tanyarendszer teljes kifejlődése felé halad, bár a gazdák még nem lakhatnak künt a tanyáikon. A tanyákon tartják az állatokat s künt lakik a cselédség.

Több újfajta iparos telepedik le.

A céhekkal sokszor van baj, egymás között civakodnak, vagy dorbézolnak.

A cigányok közül sokan foglalkoznak paraszti munkával.

A közerkölcsöknél is sok baj van. Igen sok paráználkodót korbácsolnak meg. Mulatozások, rossz szokások ellen többször kikel a tanács.

A görög kereskedők állandó pópát tartanak, házat vehetnek.

1783-1786. év:

A pusztákon újabb porciókat osztanak. A monsotori, a vacsi, borbási pusztákat felméri. A tanyákon, szőlőkben lakókra több rendelkezést tesznek. A tanács ragaszkodik ahhoz, hogy a városon kívül építkezni nem enged.

A városban a gyűlékony (nád, vessző) anyagú kerítéseket lerontatják, vermeket végleg bevágatják (1785).

A görögök új temetőhelyet kérnek. Állandó pópájuk hamarosan itt hagyja őket.

A tűzveszedelemtől nagyon félnek, kisebb-nagyobb tüzek minduntalan előfordulnak, ezért a gondatlan pipázókat büntetik.

Pusztaszeren nem enged a tanács plébániát építeni.

A magistratus II. József rendeleteit híven igyekeznek teljesíteni, az úriszék eltörlését szeretné kérni.

Tanácsi jegyzőkönyvek, 1788.

A tanácsi jegyzőkönyvek az eddigi rendszerrel felhagyván (hogy t. i. egy-egy tanácsülés tárgyai újra és újra számoztatnak.) 1788. november 3-tól kezdve a következő tisztújításig megszakítás nélkül, sorozatosan számoztatnak.

"A gyűléseknek jobb rendben lejendő hozására és a dolgoknak is gyorsabban lejendő folytatására meg határozottatott, hogy kedden ugyan egyedül a Politicumok,¹⁶¹⁷ Pénteken pedig a Juridicumok¹⁶¹⁸ és ha mű criminales¹⁶¹⁹ lennének pertractáltassanak¹⁶²⁰ és egyik a másik idejét el ne foglalja. Ezek is pedig úgy, hogy a gyűlések a téli hónapokban ugyan mindjárt nyolcz óraker kezdődjenek, mellyre mindenik megjelenni köteleztetik és egész tizenkettőfélig; nyári holnapokban pedig hét óraker óraker kezdődjenek és tizenegy óráig tartassanak." 1785. XI. 3. 332. o.¹⁶²¹

¹⁶¹⁷ Közügyek, a közigazgatással kapcsolatos ügyek.

¹⁶¹⁸ A jogszolgáltatással kapcsolatos ügyek, polgári perek.

¹⁶¹⁹ Bűnügyek.

¹⁶²⁰ Elintézt.

¹⁶²¹ A következő bekezdések már az 1810 utáni évekre vonatkoznak, azért itt mellőztem ezeket.

A gyűjtés során felhasznált források és jelzeteik

Az első kötetben felhasznált források anyaga került be ebbe a kötetbe is.

XV. 22. Szilády Károly kivonatos másolatai Kecskemét város tanácsának jegyzőkönyveiből (1656-1676) (Korábban a kötet jelzete. IV. 1504. a/ 2.) A forrásközlésben rá vonatkozó jelzet: A.

Szilády Károly jegyzetei (Adatok Kecskemét város történetéhez) 1. és 2. kötet. A forrásközlésben rá vonatkozó jelzet: B.

XV. 37. Szabó Kálmán jegyzetei. A szövegközlés során: Sz. K. j.

A Katona József Múzeumban őrzött, Szabó Kálmán hagyatékából kikerült szövegek jelzete a kötetben belül: Sz. K. h.

A LEGGYAKORIBB LATIN ÉS LATIN EREDETŰ SZAVAK

administral	igazgat, krományoz, kiszolgált
arestal	őrizetbe vesz
arestum	fogda, börtön
articulus	cikkely, pont (törvényen, szabályzaton belül)
circiter	körülbelül
circumstantia	körülmény
commissarius	csendbiztos, megbízott, kiküldött
communitas	közösség, község
confiscal	elkoboz
contractus	szerződés
conventio	éves szerződés, éves bér
convocal	összehív
currens	körlevél (településeknek kiküldött-)
declaratio	közlemény, kinyilvánítás
deliberatum	végzés, határozat
deputatio	bizottság, követség, választmány
discretio	ajándék, kedveskedés, figyelmesség
dominium	uradalom, birtokosság
excessus	kihágás, túlkapás
executio	végrehajtás, elégtétel, kivégzés
fassio	tanúskodás, vallomás, örökbevallás
fiscalis	ügyvéd
fatens	bevalló, vádlott
fundus	telek; vagyon, tőke
ibidem	ugyanott, ugyanazon alkalommal
instantia	kérelem, kérvény
insurgens	(nemesi) felkelő
interes	kamat
item	továbbá, még
limitatio	árszabás, korlátozás
naturalia	természetbeni juttatás
nobiles	nemesek
notarius	jegyző
passus	kárvallott; út; útlevel; járlatlevel
pars	(peres) fél
perceptor	adószedő, pénztárnok
privilegium	kiváltság, előjog
portio	fejadag, illeték, adó
publical	nyilvánossá tesz, kihirdet
publice	nyilvánosan
quartély	katonai szállás

quietentia	nyugta, menedéklevél
restantia	hiány, tartozás, hátralék
reversalis	kötelezvény
revisió	vizsgálat, szemle
signanter	nevezetesen, úgymint
statutum	rendelet
taxa	több évre meghatározott pénzbeli kötelezettség, szolgáltatás
terminus	határidő
testimonium	bizonyosságlevél, bizonyítvány

FONTOSABB MÉRTÉKEGYSÉGEK

- Akó:** Főleg bor mérésére használt ürmérték, amelynek ürtartalma kb. 56 l.
- Fertály:** Valaminek a negyed része
- Fertály:** Kecskeméten és környékén a XVII-XVIII. században használt gabonaürmérték. 1 fuvar, egy szekér gabonának a negyed része, kb. 180-200 l.
- Font:** Régi súlymérték, a Magyarországon használt font 0,56 kg.
- Icce:** Régi ürmérték, kb. 0,8 l.
- Lat:** Régi súlymérték, a font harmincketted része, 1,75 dkg.
- Mázsa:** A régi mázsa száz fonttal, 56 kg-al volt egyenlő.
- Pint:** Régi ürmérték, két iccével egyenlő 1,4-1,6 l. A magyar pint 1,415 l., az angol pint 1,58 l.
- Pozsonyi mérő:** Régi gabonaürmérték, 61,49 l.
- Rőf:** Régi hossz mérték, amit főleg textiliák mérésére használtak. Lényegében azonos a sing-gel. A rőf valamivel hosszabb és német, a sing valamivel rövidebb és magyar. A bécsi rőf: 77,71 cm.
- Véka:** Régi ürmérték, főleg gabona mérésére használták. A kis véka kb. 25 l., az öreg véka kb. 32 l.

GYAKORIBB PÉNZNEVEK

Arany: A magyar arany azonos a magyar aranyforinttal, amit neveztek dukatnak is, a leghíresebbé vált veret Körmöcbányán készült. Károly Róbert pénzreformja óta 1727-ig ez volt Európa legjobb minőségű aranypénze. Az ezüstpénzek értékének és nemesfémtartalmának romlása miatt a XVI-XVIII. században értéke, ágiója azokkal szemben folyamatosan nőtt. Egy (simpia), kettő és tíz arany értékű veretek voltak forgalomban.

Dénár: Régi magyar ezüstpénz, amit általánosan elterjedt régi minták alapján vertek. A XVII. században gyakorlatilag váltópénz lett. Az ezüst tallérhoz és az aranyforinthez viszonyított értéke fokozatosan csökkent.

Garas: Az elnevezés vidékünkön gyűjtőnév volt. Amennyiben nem illették valamilyen jelzővel, akkor a század elején 15 krajcárost jelentett. A század derekán a korábbi kisgarast értették rajta, amelynek értéke 3 krajcár volt. Egy időben ismert volt még az öreggaras és a kongógaras is.

Kispénz: A félkrajcár, azaz a dénár szinonimájaként használták.

Körmöci arany: A magyar aranyforint évszázadokon át az önálló magyar államiság jelképévé vált. Az osztrák, a császári arannyal szemben Körmöcbányán verték, innen kapta nevét.

Krajcár: Az Austrián belül végrehajtott pénzreformok során különféle krajcárveretek jöttek létre. Nálunk 1659-től voltak forgalomban: eleinte 15, 6, 3 és 1 krajcárosokat veretek. Vidékünkön a XVIII. században egy krajcárt két dénárban számoltak.

Magyar forint: Eredetileg egy arany értékű volt, a XVIII. században a magyar forint már csak számítási pénz: 100 dénárral volt egyenértékű. A század második felében már egyre ritkábban használták.

Magyar pénz: A dénárt nevezték így gyakorta (szemben a német krajcárral).

Máriás garas: A XVII. század végi pénzreformok során a 17 krajcáros veretekre Szűz Mária és a gyermek Jézus alakja került. Erről kapta

nevét ez a később igen népszerűvé vált ezüst pénz. Egy időben 34 pénzés garasnak is nevezték.

Német forint: A magyar forinthez hasonlóan számítási pénz, amely 60 krajcárt jelentett. Valójában a rénes forint népies neve.

PéNZ: Gyakorta a dénárt nevezték így.

Poltura: A XVI-XVII. században a magyar pénzeknél gyengébb nemesfém tartalommal rendelkező lengyel pénzek igen jelentős teret kaptak a magyar pénzforgalomban. Közéjük tartozott a poltura is. A poltura fél garassal, azaz másfél krajcárral volt egyenértékű. Innen származik neve is. A későbbi évtizedekben ezek mintájára a magyar pénzverdék is állítottak elő polturákat.

Peták: Lengyel eredetű aprópénz, amely kevésbé volt gyakori mint a poltura, de néhány évtizeden át vidékünkön is közismert volt. A hét krajcáros neveként is gyakorta használták. Általában öt poltura értékben fogadták el. A hét krajcáros neveként is feltűnik.

Rénes forint: Azonos a német forinttal. Gyakran nevezték rajnai forintnak is. Számítási pénz, értéke 60 krajcárral volt egyenlő. A XVIII. század derekától egyre általánosabbá vált használata a mind ritkábban előroduló magyar forinttal szemben.

Tallér: Austria 1524-ben kezdte veretni ezt a később igen népszerű és közismert, szép kivitelezésű, nagy formátumú ezüst pénzt. Nálunk 1553-ban vezették be ezt a pénzveretet, amely ettől kezdve évszázadokon át a magyar pénzviszonyok egyik meghatározójává vált. Értékük a kisebb ezüstpénzek nemesfém tartamának romlása miatt folyamatosan emelkedett. Ha vert tallérra, érmére hivatkoztak, rendszerint használták a járulékos nevét is: gréci tallér, császár tallér, oroszlanos tallér, óntallér stb.

Gyakrabban használták a tallért számítási pénzként, ekkor értéke 90 krajcárt jelentett, tehát másfél rénes forintnak felelt meg.

MUTATÓ

A, Á

- aba 445
ablak 231
Abony 304
ablakvas 241
abrak 25, 17, 154, 256, 257, 423
abrosz 134
Ács 388
ács 101, 300
-mester 16, 160, 346, 408, 426,
Adacs 53
adjutáns 259, 261, 347
adó 48, 61, 81, 165, 208, 217, 220,
228, 238, 261, 264, 271, 274, 301,
383
-kedvezmény 212, 214, 265, 378,
426
magyar- 67
adókönyv 43
adólajstrom 351
adós 11
adósbörtön 11
adósság 103, 144
activa- 188
adószedő bíró (második bíró) 80,
100, 112, 141, 145, 195, 197, 233,
235, 251, 254, 256, 262, 269, 295,
296, 301, 362, 367, 394, 400, 404,
437
Ágasegyháza (l. még: puszta) 10, 440
ágy 74, 151, 168
ágyasház 270
ágyruha 99
ágytakaró 417
ajándék (discretio) 22, 42, 119, 120,
125, 128, 133, 157, 283, 434
ajtó 171, 181, 285
akasztófa 56, 382
akasztott ember 9
akó 30, 36, 40, 51, 12, 119, 125,
139, 147, 177, 186, 195, 229, 240,
248, 254, 313, 314, 342, 363, 367,
380, 392
akol 49, 15, 146, 171
alamizsna 132, 154, 308, 353
alba 74
Alberti 21, 25, 29, 30, 52, 135, 359
Alberti út 13
áldomás 13
Alföld 162
alispán (viceispán) 23, 25, 28, 53,
72, 79, 80, 104, 138, 182, 189, 249,
264, 297, 327, 340, 353, 359, 429,
430, 431, 440, 442
álkulcs 152, 281
állatorvos 334
állatorvoslás 109
alma 57, 103
almafa 173
almárium 82, 151, 242, 281, 304,
319, 404
Almási Ignác (jászkun főkapitány)
256
Alpár (l. még: puszta) 83, 136, 282,
299, 400
alsóing 251
Alsókömpöc (l. még: puszta) 93
Alsónémedi 412
alternatio 370
Anglia követe 330
Annonae officium 302
Apát (Jász-) 302
Aporka (faluk) 413
ár 227
Arad 358, 384
arany (fém) 107, 109, 142
arany (pénz) 75, 128, 134, 156, 191,
196, 262, 270, 283, 311, 322, 333,
336, 380, 439, 440
formális - 432
aranycsipke 75, 78, 134, 437
Arany Kátsa csapszék 436
aranyprém 78, 79
Arany Sas vendéglő 363
aratás 76
aratómunkás 51
aratórész 88
archivum 333, 368, 427, 429
áremelkedés 393
árenda 20, 67, 71, 93, 119, 129,
133, 154, 155, 168, 177, 184, 188,
199, 216, 223, 225, 228, 231, 238,
250, 255, 261, 270, 272, 275, 277,
279, 285, 295m 306, 332, 339, 351,
356, 358, 372, 374, 383, 413, 432,
434, 435, 440
árendásföld 351, 372
armada I. hadsereg
armális I. nemesi oklevél

arnolt 89, 92,95
árnyékszék 257
árok 61, 79
árpa 43, 44, 153, 180, 210, 211,
220, 225, 258, 278, 304, 415
articulus I. szabályzat
árva 115, 210, 228, 386,
elhagyott - 415
Árvaország 72
Árva vármegye 415
árverés 196
arzén 331
Aszód 359, 395
asztal 61, 118, 142
asztalos 80, 272
- céh 192, 271, 321, 364, 384,
386, 419
- inas 364
- legény 201, 292
- mester 292, 364, 403, 404
német - 12, 95
- Társaság 385
auctor I. szerző
Ausztria 284, 315, 380

B

bab 435
bába 12, 58, 91, 92, 94, 185, 284,
299, 365, 368, 432
- esküje 91
- továbbképzése 368
Bács vármegye 141
bagazsia 328
bádigos legény 243, 337, 391
Baja 107, 304
bakancs 193, 397
Balázsfalva 406
Balázsfalvi Kiss Pál (főbíró) 431
Balla Antal (térképész) 363
Ballószög (I. még: puszta) 14, 243
ballószögi járás 7
Balog András (jegyző) 141
Balota 274
balta 34, 73
Bánát 180, 316
bankócédula 400
hamis - 436
Banó János (főbíró) 141
Banovszky Ferenc (pénztárnok) 26,
29, 30
bányahivatal 316
bányaváros 32
bárány 30, 83, 221, 224, 374, 375,
389

báránydézma 216, 221
Barátok foka (Pusztaszeren) 438
barlangókoró 418
barom 146, 167
- orvoslás 332, 377
- vásár (I. még: vásár) 42
baromfi 73
Bars vármegye 22
Baumgartner Ferenc (gyógyszerész)
211, 289, 292, 321, 333
Baxa Péterné (bába) 58
becstelenítés I. szidalmazás
Bécs 333, 357, 380, 423
Békástó 10, 85, 146
béles (kalács) 83
Belgrád 323, 329
belsőföld 438
belvíz 210, 431
Bene (I. még: puszta) 22, 87, 165
Benei út 123
Benkőfája (kertek) 12
bér
arató- 37, 46
- asszonyi arató - 46, 51, 55
- munkás 36, 51, 55
béresek - 397, 436
- búzában meghatározva 46, 56
chirurgus - 317, 330
cseléd - 436
csikós - 295
dajka - 412
forrajter - 74
főző-sütő szolgáló - 412, 436
gyűjtő - 52
hegedűs - 103
insurgens katona (fizetsége) - 382
juhász - (I. még: juhász) 375
kanász - 334
kapás - 7, 39, 391
kaszás - 40, 52
kéveköto - 33, 36, 46, 51
kisebb béres - 74, 123
kocsis - 74, 397
kocsmáros - 131
lovász - 74
majorgazdasszony - 123
metsző - 39
napszámos - 37
orvos - 314, 320, 329
öregbéres - 74, 123, 397
pénzes arató - 51
pincér - 317
szántó - 39
szolga - 123, 125
szolgáló - 74, 123, 375, 412

vásárfelügyelő - 60
 béres 71, 74, 123, 162, 174, 177,
 190, 238, 240, 269, 270, 285, 322,
 376, 379, 380, 388, 392
 - szökése 376
 beteg 212
 Bercsényi Miklós gróf (főgenerális)
 445
 Bertalan György (orvos dr.) 293, 294
 betelepülők 88
 betörés 98
 betyár
 - asszony 157, 165, 207, 216
 - leány 157, 207, 216
 - legény 157, 165, 167, 177, 187,
 207, 216, 231, 392, 400
 bicsak 181
 Bicske 21, 25
 bika 134
 bikapénz 187
 bilincs 146
 billog 221, 242
 billogozás 187
 bírák
 - megvendéglése 30
 - szidalmazása 164, 314
 bíró 20, 21, 25, 27, 28, 31, 32, 34,
 40, 45, 47, 49, 51, 52, 54, 59, 61,
 63, 64, 67, 70, 71, 75, 80, 81, 83,
 89, 92, 94, 98, 104, 107, 111, 113,
 117, 140, 155, 156, 164, 189, 194,
 195, 197, 233, 243, 263, 273, 314,
 385, 442, 445
 bírói jegyzőkönyv 359
 Bíró István (főbíró) 74
 bíróválasztás 9
 bitófa 164, 279
 bizonyítvány 414
 bizonyáglevél 267, 380
 blanc Montag 306
 Bócsa (l. még: puszta) 273
 bocskor 71
 bocskorszíj 71
 bodnár 335
 Bodzástó 376
 bogárhátú ház 210
 boglya 119, 174, 262
 bogár 198, 271, 312, 357, 392,
 403, 406, 413
 - céh 419
 - mesterlegény 398, 407, 408, 409
 bogrács 193
 bögre 43
 Bohus Sámuel (földesúr) 97
 bojtár (csikós-) 295, 389
 böjt 52, 53
 Boldogasszony céh 69
 bolond (asszony) 12
 bolt 75, 112, 147, 209, 215, 224,
 250, 330, 333, 337, 338, 388
 Boos Kata (Bogyó Mihály felesége, bá-
 ba) 91
 bor 14, 15, 20, 27, 30, 36, 39, 42, 44,
 45, 48, 49, 50, 51, 54, 61, 73, 76, 80,
 86, 91, 92, 100, 108, 112, 118, 119,
 127, 131, 132, 139, 142, 147, 164,
 183, 195, 219, 229, 233, 240, 246,
 248, 150, 251, 269, 292, 306, 314,
 314, 315, 342, 366, 366, 372, 377,
 380, 383, 396, 400, 416, 432, 438
 hordós - 260, 265
 -kereskedő 118, 380
 ó- 131
 -seprő 332, 363
 budai - 40
 Borbásszállás (l. még: puszta) 24,
 82, 133, 158, 311
 Borbásszállási köz 9, 381
 borbély 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16,
 17, 64, 65, 66, 77, 95, 139, 145,
 151, 180, 181, 191, 226, 233, 236,
 237, 239, 240, 267, 274, 288, 320,
 322, 335, 349, 373, 374, 410
 - céh 13, 84, 96, 136, 151, 152,
 174, 192, 194, 200, 382
 - inas 66
 - legény 66, 77, 136, 180, 190,
 206, 228, 260, 279, 320, 326, 350,
 373
 - legények társasága 194
 katonavisitárius - 11, 183
 - mester 39, 66, 77, 78, 84, 136,
 192
 - műhely 10, 228, 238
 német - 37
 Borbélyfái 14
 Borbélyi Társaság 246
 Borbélyszilos 14
 borbíró 361, 363, 373, 383, 390,
 403, 433, 437
 bordélyház 271, 322, 325
 borjú 92, 143, 186, 238, 364
 bormérő ház 255
 Boros István (orvos és patikus) 11
 borotválás 95, 382
 borozás 245
 bors 134, 135
 borsó 27, 183
 boszorkányság 90, 93, 142, 166,
 318, 381

- bot 73
 Bozó István (főbíró) 7
 bőr 70, 107, 110, 188, 201, 221, 225, 374, 384, 398
 bárány- 35
 -kereskedő 435
 marha- 81, 168
 róka- 112
 szőrös - 75
 bőrkapca 60
 bőrkesztyű 195
 börtön 82, 88
 börtönőr 398
 Bőszén (puszta) 119
 brigadéros 443
 búcsú 54
 Buda 26, 42, 48, 102, 132, 147, 182, 204, 206, 224, 238, 252, 318, 337, 347, 355, 359, 393, 435, 441, 442
 Budai kapu 117, 314
 Budai út 7, 13, 195
 Bugac (l. még: puszta) 97, 98, 273, 277
 bugaci járás 366
 bujálkodás 258
 Bujártó 174
 Bukarest 330
 buljavászon 134
 butélia 250, 380
 búza 36, 44, 51, 67, 106, 109, 131, 169, 180, 182, 182, 210, 211, 215, 220, 225, 242, 244, 258, 278, 281, 317, 334, 343, 350, 395, 398, 415, 418, 435, 441
 búzaverem 257, 258
 bűbájosság 92, 142
 Bűdösszék 10, 140
 büntetés formái
 a büntársat hátán köteles a városból
 kivinni 31, 106, 112
 éheztetés l. koplalóház
 korbácsolás l. testi fenyíték
 pálcázás l. testifenyíték
 pénzbírság l. ott
 tömlőc l. ott
 városból való kitoloncolás l. ott
 büntett 7
 bűnügy 184
- C**
- cédula 49, 197
 cédulaház 175, 232
 Cegléd 21, 25, 27, 28, 29, 30, 52, 53, 102, 122, 175, 308, 324, 328, 355, 359
 céh 16, 18, 64, 65, 84, 96, 183, 184, 192, 221, 321, 271, 335, 337, 370, 384, 411, 413
 - asztal 64, 65, 78, 84
 - atyamester 392
 - büntetése 192
 - gyűlés 66
 - ház 94
 - inas 64
 - láda 65
 - lakozása 211
 - legény 192, 272
 - levél 64
 - megkövetése 66
 - mester 62, 64, 65, 85, 94, 184, 247, 392, 411
 - mesterlegény 156
 - mulatozás 211, 212
 - szabaduló levél 99
 - szabályzat (l. még: szabályzat) 122
 - tábla 64, 204
 - tag 66
 - társposhár 78
 céhen kívüli iparüzés 418
 cenzura 373
 cérna 134, 241
 chyrurgus 8, 138, 180, 208, 211, 212, 214, 215, 216, 217, 219, 227, 228, 235, 236, 238, 262, 280, 285, 317, 318, 325, 328, 330, 350, 352, 368, 373, 384
 cseh - 208
 német - 108
 cigány 12, 16, 69, 78, 81, 88, 92, 103, 125, 159, 175, 176, 205, 290, 311, 339, 410, 433
 kovácsoló - 16
 pecsétmetsző - 311, 312, 331, 414
 cigányváros 214, 415
 cimbalom 176
 cimborák 438
 cinóber 305
 cintányér 195
 cirkalom (szabószerszám) 99
 círok 57
 compactor (l. még: könyvkötő) 10
 contra banda 307
 contractus l. szerződés
 cukor 215
 currens, currentalis 21, 22, 26, 28, 52, 90, 112
 cvipak 215

Czollner Mihály (vaskereskedő) 401, 428, 432

CS

Csába (puszta) 119

Csábrág 66

csákó 193

Csáktornyai Ferenc (jegyző) 141

Csalános (Csanáros) tó 11, 145

csanak 87

csap 36

csaplár 131, 233, 255, 263, 376

csapszék 131, 156, 225, 265

csárda 142, 145, 164, 166, 172, 178, 197, 218, 223, 229, 251, 268, 341

deszkából készült - 195, 201, 203, 231, 249

csárdás 172, 174, 184, 233, 292

császár 60, 66

császárarany 333

csavargó 98, 101, 373, 410

cseh 306

Csehország 266, 270, 294, 340

cseléd 46, 68, 147, 155, 197, 217, 223, 234, 322, 331, 380, 411, 425, 435, 436

- fogadása 392

csemege 125

csepegés (bor) 131

Csepreg 153

cserény 246

cserépedény 205, 207, 385

Cserepes csárda 205

cserepező 424

cserépmester 424

cséza 370, 437

Csiffáry Pál doktor 327

csik (hal) 183

csikmák (tészta) 43, 62

csikó 90, 132, 138, 196, 275, 342

szilaj - 274

csikós 79, 91, 221, 274

Csiszárvölgye 173

csizma 69, 131, 182, 187, 193, 242, 282, 286, 375, 397, 404, 412, 426, 436

karmasin - 203

kordován - 129

csizmadia 10, 66, 143, 153, 161, 225, 227,

- céh 14, 16, 153, 161, 191, 193, 200, 203, 204, 247, 264, 338, 344, 384, 385, 390, 391, 413, 419, 431

- gyűlés 66

- legény 153, 193, 203, 263, 306, 344, 371, 403, 408

magyar - 227

- mester 21, 66, 153, 191, 200, 264, 371, 382, 408, 410

csomiszlófa 103

Csongrád 99, 128, 139, 141, 163, 269, 298

Csongrádi kapu 311, 314, 378

Csongrádi út 13, 15, 16, 141

Csongrád vármegye 402

Csontoshalom 11

csorda 61, 386

- járás 243

csordás 336, 368, 386, 391

Csordáskút 61, 382

csoroszlya 37, 152, 218

Csődör (puszta) 270

Csődörjáras 123

csősz 15, 34, 47, 51, 65, 75, 86,

146, 155, 174, 263, 286, 343, 385

csupor 46, 56

csutora 72

csűr 298

D

dajka 288

dán király 110

Danzig 391

darabont 331, 342, 349, 378, 407

dárda 130

deák 14, 15, 91, 127, 155, 156, 202, 349

öreg - 34

piarista - 91

Deák Pál (főbíró) 439

Deák Mihály (főbíró) 304

Debrecen 78 129, 325, 409

Déllő 329

dénár 52, 55, 61, 101, 177

derékalj 152

derékszeg 55

deres 34, 46, 47, 50, 53, 54, 57, 61, 71, 72

deszka 262, 388

dézsma 68, 127

- bor 361

dinnye 165, 286

diploma 377, 382

discretio I. ajándék

dohány 36, 104, 165, 332

dohánytermesztés 240, 260, 263, 268, 295, 332, 356, 371

dohányzás 49, 54, 59, 86, 101
doktor (l. még: orvos és fizikus)
163, 289, 292, 293, 312, 345, 346,
365, 368
dolmány 37, 170
Dong-ér 356
dorbézolás 46, 255
Dózsa (falu) 231
döghalál (pestis) 126
dögvész 48, 103, 104, 110
Dömsöd 53
draganyos 56
drágaság 317
duda 180
Duna 53, 98
dülő 98, 188

E, É

eb 39
ebéd 183, 237
ecclesia (l. még: egyház) 7, 100, 330,
337, 414, 427, 436
égettbor 40, 44
Eger 128, 132, 252, 359, 439
egyetem 238, 299, 313, 320, 368,
423
egyház bora 100
- gondviselő (l. még: gondviselő)
241, 247, 252
éjjeli vigyázók (l. még: vakter) 261,
349, 392, 396
- strázsa 389
eke 37, 57, 144, 180
- vasas - 237
eketaliga 46
ekevetés (területmérték) 144
ékszer 33
electus 289
élelem 23, 27, 155, 442
élés, élet (l. még: gabona) 102
ellettő 96, 105
előföld (szántó-) 133, 155, 180, 185,
222, 226, 407, 438
előljáró 112
elővásárlási jog 107
enyv 215
epe 104
eperfa 235, 333
Eperjes 345
épület 223, 293
Ercsi 98
Erdély 25
érdempéz 438

erdő 24, 109, 124, 206, 223, 245,
252, 432, 440
Érsekújvár 240
érvágás 187, 188, 226, 335
esketés 414
esküdt 21, 27, 74, 81, 104, 277,
442
esztergályos 213, 337, 354
Esztergom 215, 337
eszterháj 129, 285
esztrenga (isztronga) 367, 396, 397
étel (napi ellátás) 74, 286
evangélikus I. lutheránus
ezredes 169
ezüst 92, 107
- kanál 173
- pénz 74
- pohár 173

F

fa (öl-) 241, 247, 252, 314, 316,
371, 402, 436
faedény 381
faggyú 131, 255
faház 107
fajtalankodás 8
falka 71, 109, 172, 221
falkás barom 189
falu 72, 442
Falt Antal (patikus) 289
fapénz 439
faragó 12, 130, 281, 293, 303, 314,
407
farkaskéve 67, 68
fassionale protocollum (felvallások
jegyzőkönyve) 431
fatányér 152, 195
fattyú 34, 120
fazék 129, 198
fazekas 227, 337, 40
fegyver 50, 64, 125, 382
Fehérház 80
Fehérló csárda 276, 311
fehérpénz 32
fehérruha 427
Fehérvár 359, 405
Fehérváry Gyögy (főbíró) 170
fejsze 21, 158, 188
Feketehalom 39
felcser 254, 317
Félegyháza (puszta) 24, 106
Félegyháza (város) 132, 177, 286,
359
félkézkalmár 190

fellebezés díja 13
 felperes 155
 félpénz 431
 Felsőalpár 24, 82, 113, 376
 Felsőkömpöc 93
 felügyelő 135
 fenyegetés (gyikossággal) 187
 fenyő (szálfa) 229, 344, 411
 Ill. Ferdinánd 66
 ferencesek 128, 140, 157, 233, 411
 Ferenc herceg 314, 322
 Ferenczy János kapitány 425
 fertály 43, 106, 153, 173, 257
 festék 215
 festő 213, 275, 284, 297, 355
 fésűkészítő 244
 fililális cég 418
 Fischer Boldizsár (kőműves, pallér) 234, 300, 311
 Fischer Ágoston (kőműves) 407
 fizetés (l. még: bér) 424
 fizikus (orvos értelemben) (l. még: orvos) 280, 293, 313, 320, 327, 329, 349, 352, 358
 flaskó 44
 fodor (aranyos-) 134
 fogas 118
 fogás (megművelt föld mértékegysége) 34, 74, 106, 116, 157, 169, 178, 441
 fogadó 294, 351, 352
 fogház (belső-) 189
 fogházás 382
 fogoly (madár) 63
 fokos 179, 193
 fonás 129, 248, 276
 fonóányok 248, 276
 font 12, 25, 27, 44, 172, 206, 215, 304, 319, 375, 401, 417, 438
 forint 21, 23, 24, 39, 50, 51, 68, 70, 73, 74, 81, 88, 99, 100, 103, 107, 108, 113, 116, 119, 121, 123, 124, 126, 128, 132, 136, 142, 144, 153, 157, 161, 164, 166, 169, 171, 173, 174, 177, 178, 179, 183, 184, 188, 189, 193, 194, 195, 196, 197, 203, 204, 206, 214, 220, 221, 223, 224, 227, 228, 229, 230, 233, 235, 236, 239, 240, 247, 250, 253, 254, 255, 256, 258, 262, 267, 269, 272, 276, 283, 292, 293, 295, 298, 299, 302, 303, 304, 305, 308, 313, 317, 321, 327, 329, 332, 336, 337, 338, 339, 342, 344, 345, 346, 347, 352, 358, 368, 370, 372, 376, 381, 384, 388, 391, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 409, 412, 415, 416, 417, 418, 426, 427, 428, 431
 formális arany 432
 forspont 25, 50, 248, 289, 409
 főbenjáró vétség 120, 149, 413
 főbíró 6, 7, 22, 23, 24, 27, 35, 41, 47, 57, 65, 78, 89, 109, 114, 117, 118, 141, 152, 170, 171, 202, 217, 220, 304, 307, 321, 342, 368, 370, 411, 427, 436
 főhadnagy 424, 437
 főispán 355, 426
 főkötő 134
 föld l. előföld
 Földeák 321
 földesúr 14, 50, 66, 75, 101, 121, 155, 156, 268, 269, 283, 295, 297, 298, 344, 439
 -nő 81
 földesúri census 302
 földesúri háramlás 93
 földesúri megbízott 156, 283
 földesúri szolgáltatás 184
 földfogalás 79, 100, 235, 386
 földház 210, 311, 312, 339, 384
 földkéres (igénylés) 248, 369
 földmérés 283, 284, 289, 297, 300
 földmérő 284, 286, 288, 296
 föld nélküli lakos 196, 205, 222
 földosztás 399
 Földvár 359
 fölöstök 289
 főrevaló 134, 241
 francia 98
 francia betegség 352
 fundamentum 35
 fundus 107, 115, 118, 234, 235, 276, 292, 294, 415, 431
 Futak 304, 307
 futóhomok 360
 füge 125
 fül 221
 Fülöpszállás 52, 132, 133, 189, 312, 443
 fürdő 58
 fűrészmalom 401
 füstölés (gyógyítás) 305
 fűszer 215
 fűszeres 319
 fűzes 171, 206
 fűzfa 97, 98

G

gabona 36, 37, 106, 144, 162, 258, 285, 308, 376, 393, 420

őszi - 285

tavaszi - 285

Gács 341

galambdúc 53

Galambos (puszta) 24, 71, 132

Galambosi út 173

ganéj l. trágya

garas 51, 52, 121, 180, 181, 216, 284, 301, 303, 333, 334, 352, 363, 366, 401

kis - 7

Gátér 10, 12, 15, 16

gatyamadzag 78

gazda 27, 35, 46, 49, 74, 102, 107, 023, 138, 155, 156, 168, 171, 180, 196, 207, 216, 221, 222, 223, 231, 261, 270, 291, 322, 331, 380, 383, 440, 444, 445

esztrengás - 255

juhós - 105, 216, 360, 389

szőlős - 284

földdel bíró - 438

gazdasszony 74, 190, 198

gazdafi 389

Gellért István (szolgabíró) 90

geneológia 90

generális congregatio l.

vármegyegyülés

generális 416, 417,

generálisház 347

gereblye 190

geometra 262, 279, 281, 282, 284, 292, 301, 363

gerenda 71

gombkészítő 395

gombkötő 8, 9, 15, 18, 105, 122, 143, 158, 184, 190, 199, 213, 349, 429

- céh 10, 143, 150, 195, 196, 199, 204, 384

- céhbeli 13

- legény 143, 158, 204, 403

- mester 122, 158, 195, 403, 406

- mesteresztendő 195

gondviselő 59, 241, 247, 252, 428,

gonosztevő 125

göboly 56, 60, 89

göbolyjárás 186

göbolyös 315

Gödöllő 124

görög 37, 45, 89, 92, 112, 147, 149, 183, 215, 224, 234, 264, 330, 335, 445

- compania 183, 394

- bolt 184

- inas 445

- kereskedő 20, 36, 92, 95, 98, 263, 264, 310, 445

- major 387

- pap 291

- temető 429

Grassalkovics Antal, gróf 9, 124, 125

gubacs 363

gubernium 306,

gulya 80

gulyás 73, 85, 92, 104, 197, 221

gúzs 371

Gy

gyalogos 31, 176, 257, 423

gyalogság 171, 426

gyalogsoros 102, 150

gyapjú 33, 337

gyep 171, 189, 443

gyeplő 102

gyékény 414

gyerekgyilkosság 94

gyerektartás 92

gyermekmunka 291

gyermekvédelem 418

gyertya 97, 131, 154, 219, 280, 304, 337, 374, 376

gyógyítás (l. még: kúra) 65, 112, 163, 188, 239, 269, 352

gyógyítástól való eltiltás 112

gyógykezelés (l. még: kúra) 39, 239, 240, 284

gyógyszer 211, 235, 236, 254

Gyója (l. még: puszta) 99, 109, 128

gyolcs 241, 330, 437

Gyón 206

gyökér 142

Gyöngyös 64, 78, 359

Győr 151, 239, 437

Győri Ferenc (fizikus) 358, 402

gyujtogatás 49, 62, 82, 444

Gyula 316, 395

gyümölcs 14, 34, 49, 153, 155, 443

gyümölcsfa 13

gyümölcsös (kert) 11, 57, 235

H

háború 40, 98, 107, 182, 270, 342, 365, 424
francia - 350, 384, 415, 437, 438
török - 416
had, hadsereg 23, 25, 46, 109, 120
hadi rend 248, 342
hadi személyek 66
Hadik András, gróf 319, 333
Hadik Károly óbester 319
hadnagy 59, 88, 104, 260, 269, 277, 355
hágatás 283, 295
hagyma 103
Hagymáspince 175, 202
háj 402
Hajagos József (főbíró) 220
hajdú 37, 72, 373, 444
hal 182, 206
halálos ítélet 56, 76, 94, 444
Halas 33, 232, 304, 359, 368, 432, 440
Halasi kapu 12, 117, 159, 212, 242, 244, 405
Halasi út 11, 178, 195
halász 206
halászat 418
halászvíz 109, 206, 229
halotti tor 33, 205
halottszemle 322
hám 102, 398, 443
hamis vád 439
hámor 241
hancsik 243
handgeld 336
harang 166, 169, 208, 209, 242
harangláb 223
Haraszti 25, 29
harisnyakötő mester 407
Hármashatár 98
három-város 53
Hart 28, 29
határ (l. még: puszta) 164, 166, 188, 261, 263, 273, 288
határújítás 273
hátasló 197
Hatvan 412
ház 16, 34, 107, 207, 220, 395
- lerombolása 113, 112
- szőlőben 214
házasságtörés 149, 166
házas-tüzes lakos 162
házhely 9, 13, 339, 415, 431
házhelyosztás 378

hegedű, hegedűs 103, 176, 183, 190
Hegedűs köz 14
helyi bandérium 355
helytartótanács 69, 73, 103, 107, 256, 309, 410
hentes 32, 164
hentesszék 164, 278
Herbeville, gróf (marsall) 25
hernyó 164, 178
Herpai Gábor (orvos) 313, 321, 322, 327, 329
hetellő 383, 399, 436, 442
gyalog - 334
heti sor 290
híd 8, 12, 14, 79, 356
himpellér (céhen kívüliek) 309
hintó 220, 242
hirdetés 79
hitel 108
hiteleslevél 331
hivatali idő beosztása 152
hivatali személy
- elleni erőszak 88, 342, 378, 407
- hatalmaskodása 79
- szidalmazása 359, 362, 410
- visszaélése 331, 343
hóhér 12, 94
Hollandia 441
homágyum 56
Holttiszta 418
hólyag 282
hombár 308
homok (termőtalaj) 261
Homoki kapu 33, 292
Homoki kút 7, 9, 117, 138
Homoki utca 8
hordó 20, 48, 50, 76, 131, 163, 166, 183, 314, 345, 373
faabroncsos - 373
lisztes - 102
vajas - 361
hordótartó 207
horogfa 97
Horváth Sámuel (főbíró) 117
hűrkészítő 392
hús 25, 27, 55, 131, 154, 172, 183, 193, 197, 402, 438
bárány - 164
borjú - 164
juh - 12, 164
malac - 69
marha - 12, 112
sertés - 164
tehén - 30
húsvét 164

huszár 345, 389

L, Í

icce 27, 36, 42, 44, 48, 61, 112, 183, 197, 366, 367, 375, 389, 393, 400, 404, 438
idegen 106, 344, 415
idegen nemzet (török) 439
Igmándi Halász István (tanító) 17
igavonó (jóság) 438
igazságlevél 157
ikrek 205
 négyes - 288
imperium 243
Imre János (alispán) 23
inas 47, 113, 288, 271, 272, 335
ing 79, 118, 135, 142
ing (férfi-) 135, 305
ingalj 375
ingalj (halálra való) 134
ingatlan 18
ingváll (gyolcs) 134, 375
ingváll (halálra való-) 134
insenier I. mérnök
instancia 19, 40, 77, 89, 117, 124, 130, 160, 161, 183, 191, 217, 220, 243, 250, 264, 289, 310, 394
instanciaíró 249
insurgens 377, 382, 400, 403, 424, 427
insurrectio 404, 424, 430, 438
insurrectionalis cassa 430
interes I. kamat
ipa 45
iparos 388
Irgalmas rend 128
iron 431
Irsa 264
iskola 128, 157
iskolamester 26
ispotály 122, 167, 339, 362,
 katolikus - 428
 katonai - 433
istálló 45, 60, 104, 107, 130, 139, 154, 168, 171, 188, 202, 223, 228, 231, 250, 252, 253, 261, 271, 279, 303, 304, 311, 341, 364, 399
istráng 137
ital 37
ítélkezés 39
ittasság 339
ivó 223, 234, 331
lzsák 52, 102, 344, 345, 440
lzsáki köz 7

J

Jakabszállás 22, 24, 116, 132
Jankovác 341
Jánoshida 25
járás 85, 119, 320, 383
járgányos malom 162
járó jóság 417
járom 18, 329
jász 11
Jászapát 9, 359
Jászberény 22, 128, 139, 273, 359, 363
Jászkunság 273, 329, 339
jászol 171
jegyző 9, 52, 89, 94, 141, 254, 282, 380, 404, 428, 439,
 számvevő - 437
jegyzőkönyv 5, 18, 65, 88, 93, 103, 114, 123
jobbágy 50, 59, 75, 93, 106,
jobbágytelek 316
II. József 335, 416
József főherceg, nádor 355, 380
jövevény 49, 202, 207, 223, 276, 313, 338
jugerum 311
juh 31, 96, 106, 136, 165, 216, 221, 222, 233, 245, 255, 267, 287, 340, 345, 356, 358, 366, 374, 375, 396, 442
 fejős - 224
 -járás 438
 magyar - 224
 meddő - 397, 438
 német - 222, 224
 -nyáj 49, 138, 189, 216, 387, 438
 -nyírás 83
juhász 8, 35, 37, 54, 62, 70, 71, 83, 136, 207, 216, 221, 222, 224, 306, 340, 360, 364, 387, 438
 árendás - 375
 fejős- 39, 59, 202, 221, 233, 291, 389, 436
 meddő- 49
 nyáj- 138, 190, 199, 221, 261, 375, 444
 számadó- 387, 389
juhok legeltetése bérben 356
juhok széjjelhányása 267

K

kád 242
kádár 12

káka 141
 kalács 48
 kalap 170, 180, 367
 kalapkészítő 258, 266, 315, 354, 390
 kalendárium 11
 kalmár 213, 225
 magyar - 218
 kalicka 91
 Kalocsa 237, 359
 Kalocsa-familia 14
 Kalocsa István (főbíró) 47
 Kalocsa János (főbíró) 156
 kálvinista 53, 66, 77, 133, 139
 kamat 95, 137
 kamra 105, 115, 129, 285, 303
 kanapé 220
 kanász 48
 -gyerek 150
 kanca 275
 kancellária 110
 kancsó 118, 250
 kankó (ruha) 193, 397
 kantár 291
 kántor 129, 207
 kapa 147, 150, 155, 209
 kapás 7, 33, 172, 443
 kapálás 391
 kapca 203
 kapcakötőkészítő 388
 kapitány 43, 85, 171, 176, 270, 277, 298, 336, 346, 425
 kápolna 266
 káposzta 27, 113
 káposztásfold 97, 178
 káposztáskert 9, 10, 11, 14, 16, 35, 42, 79, 121
 kaptafa 21
 káptalan 25
 kapu 339
 kapus 212, 242, 361
 nagy- 32
 kaputrock 400
 kard 64, 430
 karácsony 154
 kaskötés 371
 káromkodás 11, 46, 47, 49, 54, 56, 59, 66, 82, 113, 115, 139, 143, 154, 176, 182, 200, 226, 251, 268, 278, 339, 354, 355, 362, 377
 Károlyi Antal (földesúr) 163, 266
 Károlyi Ferenc (földesúr) 128, 137, 163
 Károlyi Sándor (földesúr) 125
 karikásostor 209
 karosszék 92
 kártérítés 50, 435
 kártya 58
 kása 27, 142, 197, 215
 kásamalom 435
 kásamolnár 12
 Kassa 11, 445
 kaszálás 33, 113, 146, 156, 175, 224, 251, 442
 kaszáló 83, 109, 138, 223, 229, 355, 440
 kaszárnya, kaszárma 170, 171, 172, 186, 230, 231, 288, 401, 403, 404
 - istállója 349
 kaszás 270, 334
 katolikus 122, 133, 158, 159, 161, 199, 200, 222, 324, 370, 427
 katolikus egyházközség 133, 195, 228, 233, 241, 251, 252, 288
 katona 84, 120, 146, 148, 167, 168, 169, 179, 189, 190, 197, 232, 249, 270, 277, 283, 288, 306, 338, 345, 346, 353, 365, 372, 401
 - borbély 11
 büntetésként - 234, 379, 389
 - felszerelése 429
 gyalogos - 203
 külföldre 110
 magyar - 102, 103
 rác - 102, 103
 szabadságolt - 237, 239, 398
 vizitálása 227, 233, 323
 katonai borivó 414
 katonai végrehajtás 26
 katonaság 9, 45, 80, 92, 98, 108, 110, 137, 256, 294, 298, 299, 316, 370, 414, 426, 433, 438, 441
 - erőszakoskodásai 171, 249
 - lovai 252
 német - 45, 202
 - visszaélései 186, 258, 260, 304, 381, 441, 442
 katonatartás 248, 409
 kávé 215, 219
 kávéfőző (iparos) 10, 12, 13, 144, 147, 151, 191
 kávéház 400
 kecske 58, 305
 Kecskemét 21, 25, 27, 28, 29, 30, 35, 39, 40, 52, 53, 65, 77, 78, 88, 98, 102, 103, 107, 114, 116, 132, 140, 175, 217, 222, 224, 298, 312, 333, 345, 346, 353, 393, 394, 411, 412, 420, 427, 439, 440, 444, 445, 488
 Kecskés csárda 205

kegyeletsértés 429
 kegyetlenkedés 71, 267, 269
 kelner I. pincér
 kemence 47, 63, 104, 253,
 kemencekészítő 343
 kémény 179, 202, 249, 252, 253,
 263, 318
 kenderáztatás 11, 145, 329
 kenderföld 439
 kenderyüvés 32
 kengyel 430
 Kenese 424
 kenőasszony 373
 kenyér 25, 27, 32, 48, 109, 129,
 169, 172, 180, 184, 197, 198, 315,
 325, 391, 417
 pénzes - 83
 kerék 9, 102
 kerékgyártó 213, 272, 335
 Kerekegyháza 10, 22, 38, 124, 132
 Kerekhalom 98
 Kerekszék-köz 16
 kereskedés 146, 148, 162, 184, 215,
 330, 337, 430
 kereskedő 20, 92, 95, 98, 124
 görög - 124
 rác - 92, 430
 keresztelés 91, 121
 keresztény 120
 keresztény hadak 439
 keresztgyeplő 102
 kerítés 230, 231, 232, 257, 339
 kert 11, 13, 14, 36, 57, 59, 104,
 105, 116, 130, 137, 141, 144, 157,
 165, 167, 196, 221, 225, 226, 239,
 243, 251, 253, 263, 350, 387
 Benkőfája - 12
 Borbélyfáinál levő - 14
 Csongrádi útfélen levő - 13, 15
 Jakabszállási út mellett levő - 11
 két budai út közt levő - 13
 két matkói út között levő - 16
 Kőhid táján levő - 14
 Szilosnál levő - 14
 Szolnoki útfélen levő - 13
 kertész 240, 295, 380, 399, 427,
 435
 kés 82, 112, 134, 282
 késccsináló (késes) 13, 105, 152,
 213, 313, 405
 keszkenő 34, 135, 375, 412
 készpénz 123, 161, 193, 241, 375,
 427, 436
 Kettőshalom 39
 kéve 67, 210, 384, 414
 kéveköltő 37
 kezesség 55, 59, 197, 237, 270,
 292, 376, 381, 444, 445
 kila 181, 210
 kilincs 181
 kincstár 417
 kintlakás 202
 kintlakás tilalma 435
 király 60, 66, 75, 103, 155
 királyi rendelet 420
 királyi tanács 92, 110
 királyi tanácsos 418
 kisbíró 49, 154
 kisdéd 120
 kisgaras 7
 Kis János (főbíró) 65, 114
 Kisköz 146
 kispénz (dénár értelemben) 251
 Kistalfája 255, 358
 Kisújszállás 393
 Kocsér 14, 15
 kocsi 45, 54, 106, 025, 146, 226,
 242, 252, 324, 370, 391, 412, 436,
 437, 441, 443
 baranyai - 220
 -ernyő 179
 fakó - 388
 fedeles - 405
 lovas - 304
 -szín 298, 367
 vasas - 388
 kocsmá, korcsma 57, 100, 112, 127,
 136, 147, 286, 306, 313, 314, 320,
 405, 433, 434
 kocsmáros 299, 361, 362, 433
 kofa 13, 205
 Koháry András gróf 41, 47, 121, 137,
 148
 Koháry Ferenc gróf 344, 420
 Koháry Ignác gróf 147, 151
 Koháry István gróf 66
 Koháry Miklós gróf 147
 Koháry tava 189
 Koka 25
 kolbász 402
 koldus 67, 69, 111, 162, 163, 182,
 309, 353, 362, 415, 416
 koldusok bírása 111
 kollégium 113
 kolomp 185, 252, 270
 kolompozás 175, 252, 298
 kolostor 37
 Komárom 115, 288, 328, 416
 komáromi vár 416, 417, 425, 439
 Komárom vármegye 388

komisszárius 28, 170, 182, 203,
 220, 236, 245, 246, 370, 383, 401,
 411, 419
 komp 98
 Konstantinápoly 441
 kontár 64, 126, 195, 221, 300, 338,
 386
 kontó 389, 403, 405, 406, 437
 konvenció 253
 konyha 249, 259, 261
 Kopasz Halasi (halom) 97
 koplalóház 187, 202, 231
 kopolyakút 255
 koponya (emberi-) 382
 korbácpénz 12
 kordovány 390
 kordoványkészítő 252
 Korhán 8
 Korhán tava 18
 kórház 167, 352
 korsó 324
 korsós mester 225, 227, 341, 379
 kos 221
 koshányás 265, 364
 kospásztor 172
 kóser bor 177, 409
 kótya-vetye 429, 430
 kova, koha 38
 kovács 10, 16, 218, 241, 242, 332,
 370, 377, 407, 409
 - céh 130, 218, 384, 419
 - legény 394
 német - 10, 159, 202
 kő (építőanyag) 124, 179, 196, 238,
 260
 ködmön (cifra-) 73
 Kőhíd 14, 166, 431, 435
 nagy- 8
 köles 43, 44, 133, 156, 173, 174
 Kömpöc 93, 132
 kőműves 12, 101, 222, 231, 236,
 254, 294, 300, 371
 - céh 238, 419
 - inas 300
 - legény 300
 magyar - 10
 - mester 239
 német - 10
 - pallér 234, 300
 régi - 238
 Köncsög 14, 154, 287, 306
 könyv 307
 könyvesbolt 319
 könyvkötő 10, 315, 332, 337, 349
 - legény 281
 könyvtáros 6
 köpince 100, 118, 164
 köpölyözés 187, 188
 körlevél 272
 Körmöci (arany) (l. még: arany) 75,
 157, 191
 körmöci iskola 414
 Kőrös (Nagykőrös) 15, 21, 25, 27,
 28, 29, 30, 35, 38, 49, 52, 53, 60,
 77, 102, 111, 123, 127, 151, 164,
 166, 169, 179, 208, 224, 270, 314,
 359, 400, 440, 445
 kőrösi csizmadiák 206
 kőrösi határ 8
 Kőrösi kapu 10, 201, 203, 314, 404
 Kőrösi kisköz 8
 kőrösi szappanosok 434
 Kőrösi út 8, 35, 117, 193, 341, 358
 körte 57
 körtefa 72
 köszöntőpénz 161
 köszöntőpohár 191
 köszörtüs 215, 402
 kötelességszegés 61
 kötél 55, 71
 kötélgyártó 15, 18, 213, 266, 294,
 300, 337, 340, 341, 349, 351
 kötény 135, 375, 412
 gyolcs - 134
 kötőrő 33
 - asszony 15
 kővágó 384
 követség 7
 közadakozás 416
 közbiztonság 98
 közlegelő 223, 407
 közmunka 45, 113, 212, 226, 227,
 238, 275
 közmunka alóli mentesség 212, 214
 köznép 141
 közönséges ház l. városháza
 közösülés 149
 község 53, 106, 109, 110
 közterhek 101, 102, 108, 110, 186,
 212, 226, 227, 238, 239, 248, 275,
 276, 301, 302, 315
 közügy (közigazgatás) 152
 közvitéz 426, 428
 krajcár 12, 265, 42, 44, 48, 102,
 103, 112, 121, 123, 131, 132,
 183, 196, 233, 235, 256, 258, 265,
 269, 289, 304, 308, 325, 329, 332,
 333, 334, 338, 342, 344, 345, 347,
 353, 367, 380, 384, 389, 391, 393,
 397, 403, 404, 405, 415, 417, 426

Krall Márton doktor 312
Krim 323
kukorica 103
kukoricás kert 293
kulacs 246
kulcs 129, 245
kuncsaft 272
kunföldek 188
Kun István 428
kunok 11, 184
kunpuszták (l. még: puszták) 5, 20,
22, 23, 57, 96, 114, 120, 132, 188,
199
Kunszentmiklós 52, 185, 210
kunyó 38, 49, 71, 202, 210, 279,
433
kupec 438
kúra (l. még: gyógyítás) 188, 254,
256, 269, 274, 280, 320, 325, 326,
327, 334, 335, 352, 373, 377, 400
kurtafalka 287, 438
kurtakocsmá 20, 21, 40, 50, 76,
125, 136, 214, 247, 260, 265, 268,
283, 287, 307, 337, 342, 356, 369,
393, 405
kuruc 38, 76, 443
kuruc német 443
kuruzslás 305, 317, 356, 358, 364,
368, 382
kút 49, 53, 61, 79, 80, 114, 178,
199, 366, 383, 386, 407
mezei - 117
kútágas 72, 142
kútgém 72
kutya 53, 159, 198, 267
küldöttség 99
kűszöb 129

L

láb (mértékegység) 289
láda 134, 240, 242, 367, 413
menyasszonyi - 99
Ladányi Gergely (jegyző) 254, 283
Ladányi Sándor (jegyző) 380, 426,
428
Lajos (puszta) 57, 273, 400
lajstrom 55, 121, 207, 216, 221,
245
lajt 403
lajtorja 171
lakás 295, 345
lakatos 179, 241, 242, 372, 401
- cég 179, 198, 204, 241, 316,
324, 343, 384, 419

- céhszabályzat 236
- legény 316
- mester 63, 121, 198, 236, 316,
404
Lakitelek 48, 367
lakó 295
lakodalom 56, 91, 97, 98, 211, 241
lakos 132, 155
lakosítás 20, 33, 95, 101, 111, 145,
198, 203, 206, 213, 216, 219, 222,
224, 227, 228, 239, 244, 252, 260,
263, 264, 266, 275, 281, 284, 286,
287, 290, 294, 295, 297, 298, 300,
312, 315, 330, 337, 340, 341, 343,
346, 354, 357, 360, 388, 391, 392,
393, 395, 402, 403, 406, 407, 410,
411, 412, 414, 419, 424, 429, 438
lánc 55, 152, 339
lánczúzó 262, 290
lándzsa 65
lat 319
léc 268
legelő 221, 348, 366, 367, 396, 432
legeltetés 105, 121, 165
legény 62, 64, 74, 83, 142, 335
Lelena (település) 381
lelkész 414
len 145
lenáztatás 329
lencse 27, 43, 183, 435
Lengyelország 380
lentörés 32
lénung 183
lép (testrész) 104
lepedő 134
lepény 83
Léva 22
levél 9, 400
levéltár 333
limitáció 73, 74, 123, 160, 368
Lipót herceg, nádor 336, 355
Limbek József (seborvos és marhaor-
vos) 373, 402
liszt 28, 43, 397
liter 43, 210
ló 27, 31, 45, 50, 54, 74, 79, 84,
102, 117, 120, 162, 168, 174, 188,
193, 201, 220, 237, 244, 251, 295,
304, 338, 340, 356, 370, 389, 423,
426, 429, 430, 443
hámos - 399
méneses - 80
-porció 401
-szerszám 340, 382, 429

lopás 49, 60, 98, 150, 180, 186, 202, 221, 235, 290, 319, 367, 376, 444

Losonc 403

lovás 31, 80, 133, 141, 146, 171, 193, 400

lovaskatona 355, 402, 420

lovász 187

lőcs 374

lúd 186, 283, 442

lugas 268

lutheránus 158, 159, 199

Lyon 437

M

madár 143

magisztrátus I. tanács

Mágócsi Mihály (alispán) 104

magyar forint (I. még: forint) 21, 44, 45, 79, 106

Magyar Korona 95

magyar pénz 44

magyar regiment 441

major 1108, 140, 151, 157, 163, 169

major-gazdasszony 123

majoros 287, 395

Majosháza 222

Majsa 140, 354

malac 150

malom 13, 118, 162, 164, 236, 328, 358

Máma (puszta) 109, 128

mandula 215

Mány 388

Máramaros 345

marha 31, 33, 51, 55, 56, 71, 73, 79, 80, 104, 112, 121, 146, 192, 196, 238, 251, 348, 396, 441, 442, 443

falkás - 350

-járás 273

-gulya 396

-orvoslás 297, 307, 308, 373, 394

-telettetése 436

-vész 103, 110

vonó- 25, 102

máriás (garas) 33, 34, 36, 37, 39, 40, 44, 46, 48, 51, 55, 81, 103, 109, 112, 121, 157, 187, 307, 366

Mária hegy 9

Mária kápolna 427

Mária köz 16

Mária Terézia 120, 241

másodbíró (I. még: adószedőbíró) 41, 80, 130

maszlag 184

Matkó 22, 24

Matkói út 16

Mátyás király 127

mázsa 44, 102, 106, 131, 206, 255, 337, 373, 376, 410

materista (I. még: fűszerek) 330, 333, 401

mazsola 125, 215

mécs 61

megyei bíróság 286

Megyeri erdő 11

megrontás 285

méhser 424

menedékhely 167

ménes 31, 244, 251, 275, 320, 336

mente 34, 129, 170

menyasszony 91

mérföld 102, 304

mérgezés 88, 181

mérnök 282, 299, 300, 310, 363

katonai - 288, 300

mester 126, 130, 160, 161, 192, 203, 253

-ebéd 160, 161, 179

-esztendő 160, 161

-vendégség 203, 211

mesterlegény 211, 438

mesterség 272

mész 238

mészáros 106

-legény 263

mészárszék 51, 62, 81, 95, 334

messzely 44

Mezeikapu 218, 314, 378, 405

mezeikert 16, 74, 100, 116, 160, 173, 178

mezei kút 348, 395

mezei munka 218, 363

mézeskalácsos 287, 424

mezitelenség 97

mező 38, 49, 251, 350

Mezőhegyes 336, 372

mezőváros 6, 28

mézser 287

milícia 92, 93, 98, 102, 110, 304, 344

német - 40

militáris prefektúra 239

Mindszent (falu) 260

mindszenti járás 282

mineralógia 333

Mizse 273

molnár 198
moly 81
Mondér commissio 415
Monor 52
Monostor 81, 93, 225, 251, 262,
279, 281, 283, 372, 376
Monostori út 160, 173
Móricgát 97, 98, 177, 281
Morva 258, 290
Morvaország 415
mosófa 97
mulatozás 45, 94, 111, 207, 241,
292, 331
mundér 37, 182, 389
munkaidő 66, 96
munkás (napszamos) 33, 117
pénzes - 36
munkavállalás (a város határán kívül)
341, 348
Murányi János 10
Muraközy Sámuel (főjegyző, főbíró)
11, 22, 35, 138, 140, 156
must 15, 180
muzsika, muzsikus 241, 331, 383,
385, 392
muzsikusbanda 385
műhely 107, 192, 194, 237, 272,
306, 320, 327, 335

N

nád 141, 168, 171, 188, 229, 367,
376, 384
nádas 109
nádfal 63, 142, 188, 193
nádor 21, 120, 126, 333, 380, 423,
432
nadrág 58, 193
nádvágás 209, 234, 365
nagyállattartás 5
nagy égés 359, 370
Nagy István (főbíró) 22, 23, 27
Nagykároly 125
Nagykátá 21, 25
Nagykörös I. Körös
napa 111
napszambér 262
napszamos kapás 7
násznagy 223
nemes (ember) 21, 25, 35, 68, 77,
101, 217, 283, 296, 301, 342, 377,
382, 420
- közösségellenes megnyilvánulása
273, 313, 342, 359, 377
- taxája 351

nemes urak névsora (Kecskemét)
419
nemesi kiváltság 248, 273, 275,
276, 283, 297, 301, 319
nemesi levél 68, 90
nemes rend 90
nemes sereg 429
négyyszögöl 289
Némedi 25, 29, 52
német
- asztalos 12, 95
- chyrurgus 108
- forint 116
- munkás 59
Német Lovagrend 22
Németország 402
névnap 212
nézőasszony 162
notárius I. jegyző

Ny

nyáj 221, 265, 287, 374, 396
nyakravaló 72, 75
nyaraló 63, 132
nyavalya 104, 405
nyavalyatörés 377, 429
nyerges 220, 244, 332, 405, 414
nyereg (-szerszám) 152, 282, 220,
379, 430
Nyír 11, 17, 63
nyírás 221
nyugta 182
nyomás 61, 79, 105, 159, 164, 166,
221, 251, 255, 396, 438
nyomdász 11
nyomtatás 285, 363
nyomtatórész 88, 174
Nyitra vm. 280
Nyitrai Ferencné (bába) 58
nyoszolya 242
nyúl 143

O, Ó

óbester 163, 259, 303, 306, 307,
433
obsitos 154, 357
Óbuda 135, 206, 417,
Ócsa 25, 29, 30, 52, 196
Ókéske 411
ól 171, 196, 276
olajsutú 378
Oláh fái (-nál lévő szőlő) 7
Olaszország 102

olló 99
oltvány 189
oppidum I. mezőváros
ónozás 241
óra 263, 270
órás
- inas 320
- legény 320
- mester 14, 152, 224, 298, 332,
357
Orgovány 22
Oroszi Pápai Mihály doktor, orvos
213, 214, 222, 232
országgyűlés 24, 67
országút 60, 251, 268
orvos 11, 16, 93, 159, 213, 214,
222, 232, 289, 292, 293, 294, 312,
313, 321, 322, 327, 328, 329, 335,
345, 346, 349, 352, 357, 358, 365,
368, 373, 423
orvoslás 104, 109, 184, 397
orvosság 104, 321
Otlík Sándor (földesúr) 133
Ozoróc 133

Ö, ő

ökör 34, 41, 48, 55, 56, 89, 102,
119, 182, 226, 238, 251, 279, 336,
391, 399
ökörcsorda 14
ökörcsorda-járás 396
öl (hosszmérték) 229, 236, 241, 294
öltözködés szabályozása 412
öngyilkosság 65, 114
Öreg Budai út 381
öregdiák 34
Öcsöd 48, 184
Örkény 124
örlés 162, 169
ötvös 9, 92, 105, 107
-mesterlegény 343
öv (céma-) 135

P

pacalozás (a városból történő meg-
szégyenítő kicsapás) 10, 11, 31, 84,
175, 209, 239, 381
pacal-ablak 163
pad 104
pagus I. puszta
Páhi (puszta) 119
Páhi kocsmája 434

Páka, Pálka (puszta) 9, 22, 24, 150,
220, 233, 399, 400
Pákaszél 16
Paks 407
palack 195
palánk 443
palatinus I. nádor
pálca (bírói-) 111
pálinka 40, 44, 125, 130, 147, 183,
205, 219, 229, 239, 250, 268, 277
Pálos (puszta) 146
pallér 101, 147
pallos 94
Pánd 21, 25, 29, 30
pántlika 135, 183
pap 139
Pap Márton (seborvos) 402
Pápa 103
pápista 32, 133, 335
paplanos (mester) 213, 325, 337,
370
papucs 375
paraszt 104, 249
parasztkapitány 72
parasztvármegye 72
- gondviselője 72
- gyűlése 72
paráználkodás 84, 86, 89, 101, 108,
112, 120, 138, 148, 165, 167, 169,
175, 176, 177, 181, 185, 187, 199,
205, 242, 248, 346, 378, 379, 413
parázs 198
paripa 91
parochia 266, 268
párta 134, 135
párna 152
passus (ütlevél) 101, 110, 162, 345,
385, 438, 442
pászta (szőlő-) 38, 51, 58, 69, 70,
78, 96, 102, 105, 108, 115, 126,
138, 140, 171, 173
Pasztolna 278
pásztor 31, 51, 56, 91, 101, 207,
221, 246, 265, 380
pásztorekü 31
Pászthory Imre (alispán) 80
Pataj 52, 53, 359
patika 159, 184, 331
patikus 11, 88, 211, 217, 229, 230,
231, 289, 292, 305, 321, 333
patkó 242, 291
patkolás 370
patyolat 134, 241
Peczekhegy 35
pecsét 51, 66, 80, 104, 414

pecsétmetsző 42
 pecsétmetsző cigány 311, 414
 pék 286, 299, 300, 325, 336, 397
 pellengér, pringér 11, 49, 60, 78, 83, 87, 116, 182
 pennakéve 67, 68
 pennapénz 67
 pénz (l. még: dénár, forint, garas, máriás garas, körmöci arany, peták, poltura, rénesforint, tallér) 26, 34, 41, 50, 67, 129, 132, 151, 186, 217, 231, 240, 245, 270, 281, 282, 420
 - dénár értelemben 44, 48, 55, 67, 101, 216, 221, 295, 345, 358
 pénzbüntetés 49, 50, 51, 62, 70, 78, 88, 113, 126, 141, 166, 169, 190, 194, 195, 230, 356, 360, 437, 439
 pénzeskert 8, 13, 15, 160,
 perceptor 101
 pernyeverem 202, 371
 perpatvar 10
 Pest 22, 25, 28, 35, 37, 53, 67, 82, 104, 119, 143, 165, 190, 191, 196, 198, 204, 213, 239, 265, 291, 297, 299, 302, 325, 328, 348, 352, 359, 368, 380, 393, 415, 418, 423, 442
 pestis 38
 Pest-Pilis-Solt vármegye 23, 442
 peták 44, 56, 162, 234, 262,
 Péteri pusztá 71, 117, 145, 146, 196, 278
 - alsókocma 433
 - árendás föld 399, 430
 - vendégfogadó 129, 139, 205
 Pétervár 359
 Petrovics Máté doktor (fizikus) 349, 352, 357
 piac 45, 72, 83, 87, 97, 113, 115, 124, 125, 180, 205, 257, 264, 310, 324, 325, 334
 piaci kofa 13
 piaci pince 131
 piarista 11, 16, 91, 113, 127, 137, 197, 200, 219, 223, 414, 436
 pictor 406
 pince 35, 100, 102, 137, 160, 228, 331, 347, 380
 pincér 263, 436
 pintér 15, 16, 190, 213, 263, 362, 401, 403
 pipa 89, 101, 154, 165, 275, 278, 279, 363, 369
 piskóta 215
 pitvar 115, 181, 318, 371
 plébánia 159, 266
 plébános 335
 pléh 192, 241
 pogácsa 62, 141, 142
 pogány 71, 98
 pokolvar 377
 pokróc 189
 poltura 33, 36, 37, 39, 42, 55, 69, 93, 109, 153, 234, 251, 311, 313, 314
 ponyva 388
 porosz király 110
 portio 25, 26, 89, 110, 191
 portioföld 220, 225, 226, 235, 262
 posta 283, 399
 postaház 356
 postamester 10, 11, 176, 187, 356
 postamesteri expedíció 13
 posztó 331, 337, 417
 Pozsony 64, 143, 209, 263, 437
 pozsonyi mérő 210, 304, 343
 Prága 306, 392
 privilégium (céh-) 1. szabályzat
 profunt 397
 profuntház 102
 prókátor 393, 435
 promontórium 8, 10, 78, 90, 114
 protestans 335
 protocollum 1. jegyzőkönyv
 provincia 60
 pruszlik 375, 437
 puska 141, 198
 puskaműves 13, 152, 198, 204, 337
 puskapor 215
 pusztá 22, 23, 24, 31, 53, 71, 76, 79, 80, 81, 84, 95, 99, 113, 133, 141, 150, 199, 216, 223, 224, 233, 262, 275, 288, 300, 301, 395
 Ágasegyháza - 440
 Alpár - 83, 136, 234, 282, 299, 444
 Alsókömpöc - 93
 Ballószög - 243, 296
 Balota - 274
 Bene - 87
 Bócsa - 273
 Borbásszállás - 24, 82, 133, 137, 311
 Bószén - 119
 Bugac - 97, 98, 277, 396
 Csába - 119
 Csődör - 270
 Félegyháza - 24, 206
 Felsőalpár - 24, 82, 113, 137, 376
 Felsőkömpöc - 93
 Galambos - 24, 71, 132
 Gyoja - 99, 109, 113, 128

Jakabszállás - 22, 24, 116, 132
 Kerekegyháza - 10, 22, 38, 124, 132
 Köncsög - 154
 Lajos - 57, 273, 400
 Mára - 109, 128
 Matkó - 22, 24
 Mizse - 273
 Monostor - 119, 281, 348, 396
 Móricgát - 97, 98, 177, 281
 Nyír - 396
 Orgovány - 22
 Páhi - 119
 Páka - 9, 150
 Pálos - 146
 Péteri - 71, 117, 139, 145, 146, 196, 396, 399
 Pusztaszer - 196, 240, 260, 263, 266, 268, 282, 295, 332, 355, 356, 368, 371, 396, 399, 402, 435, 438
 Szank - 98
 Szentkirály - 24, 39, 44, 54, 82, 133, 137, 141, 144, 165, 226, 254, 276, 282, 302, 310, 311, 372, 399
 Szentlőrinc - 24, 76, 100, 137, 141, 165, 186, 226, 235, 249, 297, 386, 396, 414
 Szikra - 13, 206, 229, 371, 384, 407
 Tatárszentgyörgy - 24, 113, 124, 261
 Törökfai - 16, 130
 Újfalú - 83, 109, 113, 136, 139
 Urrét - 431
 Ürbő - 413
 Vacs - 225, 279, 297, 310, 311, 396
 Vadkert - 119
 Városföld - 116, 414
 Vátya 67
 Zerje 99
 pusztabíró 245
 pusztán való lakás 430
 Pusztaszer I. puszta
 pusztatemplom 141, 240, 260
 putri 410, 435
 pünkösöd 83
 püspök 25, 68, 268

Q

quartély 25, 40, 148, 168, 171, 178, 258, 294, 298, 303, 304, 316, 336, 338, 347, 441
 - alhadnagy 347

- főhadnagy 347
 - ház 160, 178, 179
 - kapitány 347
 - katona 39, 153, 154, 163, 209, 228
 - tiszt 160, 169, 178
 quadrat 235

R

rab 14, 254, 256, 269, 320, 397
 raboskodás 40
 rác 12, 95, 98, 136, 347
 Ráckeve 359, 395
 rágalmazás 9, 70, 78
 II. Rákóczi Ferenc 444
 rakonca 54, 58
 raktár 298
 ráfogó 134
 református 34, 71, 122, 133, 139, 158, 161, 199, 200, 222, 241, 251, 252, 324
 regiment 256, 348, 442
 regruta 302, 345
 rekettye 371
 rekettyebokor 98
 rektor 113
 religió 160
 remek 160, 161, 179, 180, 191, 203, 214, 218, 271, 408, 409, 418
 remundaló 137, 275, 298
 rénes forint 22, 24, 40, 59, 61, 63, 67, 81, 82, 86, 93, 96, 99, 101, 102, 109, 115, 116, 118, 121, 122, 126, 127, 129, 137, 151, 158, 163, 170, 171, 196, 281, 297, 314, 397
 restauráció (városi) 21, 138
 részegeskedés 47, 92
 Reszegeszentpéter 82
 részesarató 180
 rét 136, 141, 168, 224, 299, 371, 435, 438
 reverzális 32, 71, 99, 154, 378
 réz 410
 rézműves 215, 298, 343, 408, 410
 rideg 165, 189, 207, 216, 305, 443
 Rimaszombat 403
 rizs 215
 római hit 110
 rokká 68
 rosolis 12, 147, 148, 151, 215, 219, 250, 330
 rostás 337, 401
 rossznő 111
 rovasadó 29

rozs 181, 210, 211, 399
Rozsnyó 287, 306
rőf 241
ruha 38, 74, 123, 217
ruhafestő 203
ruházkodás szabályozása 347
rüh 184

S

Ság 21, 25, 418
sáfrány 319
sajtnyomóház 439
sajt 244
Sajvold Jakab (seborvos) 402
sallárium I. bér
Sári 25, 29, 30, 52
sarkantyú 242, 267, 282
Sárközy - Köhary per 196
sarokvas 242
Sas fogadó 315, 322
sáskairtas 52, 147, 274
sáskajárás 52, 53, 140, 150
Sasülés 355
Sasvár 428
sátor (piaci-) 174, 205
Sátor Péter (jegyző) 380
segély 395, 415, 416, 435, 437
selyem 330
selyemhernyó 333
selyemtenyésztés felügyelője 333
Selymes János (prédikátor) 59
semlye 49, 61, 98, 146
Séni János (orvos) 423
serét 215
sertés 42, 48, 51, 53, 91, 153, 173, 202, 252, 276, 309, 323, 376
sertéskalicka 91
sertésszék 402
simicskok (kontárok) 300
sípos 183
só 27, 44, 106, 131, 215,
sokadalom I. vásár
Solt 52, 53
solti sánc 444
Sopron megye 88
Soroksár 429
soros (szekér-) 162
sorozás 191
sótaváll 135
sör 342, 351
sörház 361
sörárus 361
statútum 222, 223, 229, 235, 247, 287, 377, 395, 398, 407, 413

Stíria 102
strázsa 72, 98, 117, 357, 377, 397, 425
strázсахáz 303, 347
strázsamester 145, 280, 308, 342, 394, 433
suba 60, 193
sujtas 342
suszter (német-) 343
suszterlegény 290
sütés 123, 195
sütőház 128
süveg 67, 84, 94, 183, 338
süvegekészítő 213, 259, 367
svadron 317

Sz

Szabadka 9, 139
szabadalomlevél 198
Szabadszállás 8, 52, 138, 140, 198
szabályzat (céh-) 62, 64, 65, 66, 69, 70, 75, 124, 126, 136, 158, 160, 161, 179, 180, 194, 200, 201, 236, 263, 272, 316, 335, 343, 413
szabó 217, 221, 368, 445
- céh 75, 126, 195, 210, 214, 384, 416, 419
- legény 76, 195, 403, 409
- mester 66, 99, 195, 210, 389, 405, 445
német - 214, 391
Szabó Bálint (főbíró) 440
Szabó Gergely (adószedőbíró) 141
Szabó Kálmán 6, 33, 38, 160, 253, 350, 388
Szabó Tamásné (bába) 12
szájpénz 216, 221, 345, 358
szakácsnő 263
szakajtó 43
szálfa 223
szállítás (pásztorok számára) 24, 76, 109
szállítás 119
szálló I. quartélyos (katona)
szalma 165, 220, 233, 218, 371, 401
szalonna 27, 63, 121, 143, 147, 186, 402, 417
számadás 157
szán 182, 262
Szank (puszta) 98
szántás 60, 119, 165, 180
őszi - 128
tavaszi - 128

szántófold 16, 106, 132, 295, 386, 395, 432
 - Kerekegyházán 132
 - Oláh fánál 7
 - Talfájában 8
 szántófold elvétele 11
 szántóvas 218
 szappanfőzőház 173
 szappanos 14, 15, 17, 86, 219, 227, 280, 281, 325, 337,
 - céh 419, 434
 - mester 280
 - mesterlegény 12, 361
 szárazmalom 162, 416
 szárazság 251, 350, 366, 374
 szárnyék 384
 Szarvas vendégfogadó 261, 339
 Szatmár 128
 szavazás 115
 százados 169
 Szecső 25, 135
 szederfa 34
 Szeged 44, 175, 251, 263, 359
 Szegedi kis út 17
 Szeged város tanácsa 251
 szégyenoszlop (l. még: pellenger) 141, 182
 szék (bútor) 242
 szék (hús-) 191, 194
 székarendátor 374, 384
 székbíró 55, 62, 81, 86, 112, 164, 194
 székfű 319
 széksó (szikso) 277, 325
 Széktő 8, 9, 11, 108, 171, 362
 Szekszárd 359, 429
 szemész 208, 264
 szekér 25, 27, 28, 38, 50, 55, 98, 102, 113, 117, 124, 147, 162, 191, 196, 226, 242, 255, 258, 304, 305, 376, 437, 445
 szekeres 251
 szélmalom 162, 311
 személynök 228
 szemgyógyító l. szemész
 széna 25, 27, 58, 113, 119, 138, 154, 165, 175, 183, 255, 256, 262, 293, 298, 304, 307, 401, 423, 442
 szénakötés 220
 szénapénz 439
 Szentendre 359
 Szentes 33, 205, 225, 248, 319, 359, 398
 Szentgróth 428
 Szentgyörgy 24, 124
 Szentkirály 24, 39, 44, 54, 82, 133, 144, 165, 226, 254, 276, 282, 302, 310, 311, 372, 399
 Szentkirályi Imre (vicárius) 91
 Szentkirályi István (adószedő) 112
 Szentkirályi út 76
 Szent Korona 338
 Szentlőrinc 24, 76, 100, 137, 141, 165, 186, 226, 227, 235, 249, 297, 386, 396, 414
 Szentmárton 52, 53
 Szentmártonkáta 21, 25
 Széplaki György (notárius) 89, 94
 Szerémség 357
 szerű 115
 szerző 127
 szerződés 23, 82, 168, 183, 206, 225, 259, 209, 271, 272, 285, 286, 299, 310, 354, 375, 394
 szidalmazás 10, 13, 34, 36, 43, 45, 47, 53, 54, 56, 62, 63, 70, 71, 72, 77, 81, 87, 90, 111, 141, 150, 152, 153, 162, 171, 178, 185, 187, 194, 195, 250, 259, 306, 433
 - rác módjára 36, 47, 71
 - töröknek nevezte 43
 szíjgyártó 162, 184, 266, 337, 357, 379, 392
 -céh 384, 419
 Szikra 13, 206, 229, 371, 384, 407
 Szikszó 298
 Szilády Károly 6, 18, 19, 65, 78, 84, 117, 159, 160, 161, 211, 230
 Szilágyosmlyó 427
 Szilos 160
 szilva 57, 87
 szín (épület) (l. még: kocsiszín) 207, 311, 426
 Színjászó Társaság 431
 szittyán (méreg) 234
 szoba 80, 104, 107, 115, 139, 168, 171, 202, 260, 295
 szoknya (rása-) 129, 134
 szolga 38, 49, 59, 62, 67, 100, 110, 123, 125, 358, 365, 392
 szolgálo 43, 60, 67, 120, 123, 124, 232, 291, 358, 365, 375, 382, 392, 412, 437
 szolgabíró 22, 24, 26, 28, 35, 57, 60, 67, 72, 73, 74, 89, 93, 95, 98, 102, 104, 110, 117, 244, 275, 319, 320, 400, 401, 417, 425, 432, 442
 szolgálat elhagyása 392
 Szolnok 139, 271, 286, 314, 316, 361

- Szolnoki kapu 218, 249
 Szolnoki út 8, 13, 102, 114, 155
 Szombati doktor 93
 szomszédi juss 401, 404
 szoptató asszony 8
 szökött jobbágy 93
 szökött katona 101, 109
 szőlő 14, 15, 34, 38, 49, 51, 57, 58, 61, 65, 69, 70, 75, 76, 78, 79, 90, 93, 94, 95, 96, 102, 103, 105, 108, 113, 121, 126, 134, 137, 140, 146, 153, 164, 166, 171, 172, 173, 176, 178, 190, 202, 214, 227, 268, 282, 354, 355, 372, 380, 382, 384, 390, 395, 404, 443, 444
 - Alsóhegy 7, 76, 114, 155, 343
 - Békástó 10, 85, 146
 - Borbásszállási köz 9, 17
 - Borbély kútja közti hegy 114
 - Budai út 8, 114
 - Bujártó táján 114
 - Büdösszék 10, 140
 - Csongrádi kapu 17
 - Csordás kútja mellett 17, 176
 - Fehérhegy 17, 159
 - Garaczi hegy 17, 176
 - Halasi út táján 18, 178
 - Hegedűsköz 14, 90, 114, 174
 - Homoki kút 7, 9, 138
 - Izsáki köz 7, 137
 - Kamarásköz 159
 - Kerekegyházi út mellett 114
 - Kerekszék köze 16, 159
 - Kisköznel 17, 114
 - Kiskútnál 17, 59
 - Korhán 8, 138
 - Korhán tava 18, 189
 - Kők Mihály hegye 114
 - Kőrösi kapu 10
 - Kőrösi kisköz 8, 159
 - Kőrösi út 8
 - Mária hegy 9, 140
 - Mária kápolna táján 15, 17
 - Máriaköz 16, 17, 159, 159
 - Nyírhegyben 17, 159
 - Péter János hegy 90
 - Piaristák szőlője 70
 - Régi szőlő 419
 - Széktó 7, 8, 9, 11, 114, 171
 - Széktői hegy 114
 - Szolnoki út mellett 114
 - Szűcs István közti 114
 - Talfája hegy 114
 - Talfái köz 17, 159,
 - Temető hegy 9
 - Tokaj hegy 9
 - Vacsi köz 90, 159
 - Vacsi út 9, 138
 - Vágónál lévő 17, 176
 - Vénhegy 364
 szőlő árka 41, 89
 szőlőben lakók 227, 303, 387, 405, 419, 431, 435, 437
 szőlő birtoklásának korlátozása 390
 szőlőcsősz 15, 172, 243
 szőlőkaró 53, 202
 szőlőkunyhó 146
 szőlőtelepítés (-építés) 235
 szőlőtelepítéshez földfoglalás 100
 szőlőtermés 186
 szőlőtőke 268
 szűcs céh 69, 124, 126, 213, 372, 384, 419
 - céhmester 70
 - legény 360
 - mester 75, 87, 96, 213, 318
 szülés 373
 szűkölködők 354
 szűr 60, 61, 180, 193, 291, 343, 397
 szüret 34, 35, 139, 364, 376, 380, 381, 387
 szűrszabó 184, 417
 szüzesség megrontása 253

T

- táblabíró 363
 tábor 348
 táborozás 411
 tafota 338
 takács 368
 - céh 16, 160, 161, 212, 245, 309, 384, 388, 413, 418, 419
 - céhláda 245
 - gyűlés 245
 - inas 318
 - legény 160, 161, 245, 398, 424
 - mester 160, 161, 245, 398, 418
 takarmány 38, 106,
 - eladásának korlátozása 349
 Talfája 8, 13, 16, 176, 223, 371
 talfájai kert 14
 taliga 197
 taligás 383
 tallér 7, 30, 38, 41, 48, 55, 58, 69, 70, 71, 74, 75, 78, 94, 95, 100, 102, 103, 105, 106, 107, 113, 114, 115, 121, 130, 131, 137, 138, 140, 144, 170, 207, 225, 284, 439

taltos 323
 tambura 278, 331
 tanács 6, 20, 22, 27, 30, 31, 33, 40, 46, 49, 50, 55, 57, 59, 63, 64, 65, 66, 67, 69, 70, 77, 79, 80, 84, 85, 86, 88, 95, 96, 98, 100, 102, 108, 111, 113, 114, 115, 115, 117, 119, 121, 125, 126, 127, 133, 137, 143, 145, 148, 149, 153, 155, 158, 159, 160, 161, 163, 171, 173, 180, 184, 185, 186, 192, 193, 194, 195, 200, 202, 206, 207, 211, 213, 214, 217, 221, 226, 227, 230, 235, 237, 241, 244, 247, 250, 252, 253, 259, 283, 292, 296, 297, 298, 300, 301, 310, 314, 315, 327, 329, 331, 334, 338, 339, 342, 343, 344, 345, 348, 349, 351, 353, 356, 362, 367, 370, 380, 385, 388, 391, 393, 394, 401, 402, 409, 410, 414, 415, 418, 419, 423, 429, 430, 431, 436, 437, 441, 444
 tanácsház (alsó-) (l. még: városháza) 154, 183
 tanácsnok 404
 tanács szidalmazása 250, 339
 tanácsstag 125
 tánc 46, 97, 124, 170, 211, 278
 tanító 17, 155, 291
 tanuló 414
 tanya 38, 39, 106, 158, 190, 199, 233, 235, 237, 245, 252, 253, 270, 278, 286, 331, 399, 414
 Taksony 29
 tapasztó 238
 tapecérer 347
 tapló 400
 Tapolcsán 280
 targonca 437
 tarhó 50
 tarhonya 43
 tarisznya 34, 155, 231
 tarló 32
 tárogató 355
 Tass 52, 53
 tatár császár 439
 Tatárország 323
 Tatárszentgyörgy 113, 261
 téglá 238
 - égető 11, 51, 197, 408, 410, 424
 - kemence 9
 - kereskedés 197
 - mester 197
 - verés 80, 362
 - vető 16, 228, 362
 téglázóvas 99
 tej 375, 389
 vasárnapi - 436
 tehén 23, 100, 119, 133, 237, 238, 364, 399
 tehéncsorda 396
 teknő 69
 telek 105
 telelő 24, 138, 189, 223, 243
 Temes vm. 406
 temetés 114
 temető 225
 új - 311
 Temetőhegy 9
 templom 54, 57, 62, 78, 83, 85, 107, 113, 128, 158, 234, 263, 268, 270, 355
 tengely 102
 terméketlen esztendő 350
 természeti csapás 18, 270
 termőföld elkobzása 11
 testamentum l. végrendelet
 testifenyíték 11, 12, 43, 45, 46, 47, 50, 53, 54, 56, 59, 70, 71, 72, 104, 115, 175, 202, 252, 287, 290, 362
 - korbácsolás 8, 12, 60, 70, 71, 81, 82, 83, 85, 87, 88, 97, 108, 112, 113, 120, 125, 126, 136, 138, 139, 140, 141, 146, 149, 150, 154, 164, 166, 167, 169, 175, 177, 180, 182, 183, 193, 195, 199, 200, 208, 214, 223, 231, 234, 241, 242, 251, 268, 271, 306, 317, 339, 345, 347, 349, 382, 387
 - pálcázás 31, 35, 49, 59, 61, 62, 66, 67, 77, 78, 87, 113, 124, 143, 148, 150, 152, 154, 165, 166, 182, 234, 246, 247, 263, 268, 270, 271, 275, 276, 278, 279, 286, 302, 306, 317, 322, 323, 325, 331, 334, 336, 339, 340, 346, 354, 355, 356, 357, 360, 361, 369, 371, 376, 377, 378, 379, 384, 387, 389, 390, 391, 392, 396, 397, 408, 429, 434, 436, 437, 438, 439
 testimoniális 68, 153, 166, 185
 testisértés 112
 tészta 183, 198
 Tihanyi Dániel (fiskális) 128
 tímár 239, 290, 384, 406
 -legény 400
 timsó 318
 tinó 32, 126, 169, 336
 tipográfus 11
 Tirol 275, 290
 Tisza 13, 141, 180, 314, 355

tiszt 80, 108, 370
 tiszteletdíj 138, 151
 tisztház 401, 403
 tiszttartó 97
 tisztújítás 106
 titkár 337
 tized l. dézsma
 tized (városrész) 39, 40, 43, 46, 51, 63, 102, 110, 117, 125, 138, 147, 150, 153, 164, 165, 168, 170, 172, 173, 178, 181, 182, 190, 196, 207, 210, 211, 228, 232, 237, 240, 257, 265, 277, 304, 305, 318, 333, 334, 341, 348, 350, 353, 360, 392, 403, 417, 424, 433, 441, 443
 - bíró 265, 303, 305, 353
 - elöljárói 353
 - istállója 191
 - szekere 43, 164
 tizedbeli vigyázó 208
 tizedcsárda 131
 tizedes (tisztviselő) 43, 46, 49, 59, 104, 111, 121, 148, 152, 162, 172, 207, 260, 268, 275, 277
 tizedgyűlés 265, 287, 360, 364
 tizedvizsgáló 207
 toborzás l. verbung
 Tóhajlati kocsmá 332
 tojás 27, 62
 tokaji bor 380
 tolmács 56
 Tolna vm. 141
 tolvaj 12, 33, 61, 84, 87, 98, 101, 125, 195, 214, 276, 291, 306, 358, 360
 torma 47
 tormareszelő 180
 torony 371
 toronyóra 63
 tót 46, 180, 284, 339, 352
 - asszonyok 248
 - lányok 8, 138, 358
 Tótalmás 25
 tőke (cipőkészítéshez) 21
 Tököstő 376
 Tölyös 136
 tömlőc 41, 46, 50, 54, 55, 59, 60, 67, 84, 98, 101, 108, 117, 125, 136, 152, 158, 165, 177, 187, 194, 206, 209, 235, 237, 248, 251, 255, 259, 261, 267, 278, 283, 287, 305, 306, 313, 346, 354, 358, 362, 364, 366, 369, 376, 381, 410, 441, 445
 Tömöstöknel levő szántó 17, 169
 törköly 116
 török 439
 Törökfai 16, 30
 Törökország 92, 95, 183
 török portéka 445
 törökkel való kereskedés megtiltása 439
 törvény 59, 65, 301, 310, 419
 törvénytudó 111
 törzslakosság védelme 395
 tövis 89, 117
 tőzeg 291
 tőzsér 60
 trágya 95, 276
 Trencsén 345
 trencsényi csata 444
 Trencsén vm. 385
 trón megsegítése 420
 tubákcsináló 201, 203
 tudákosság 49
 Túr 359
 túró 375, 389
 tű 135
 tüdő 104
 tűz 194, 198, 199
 tüzeset, tűzvész 38, 39, 89, 106, 107, 134, 165, 188, 270, 276, 278, 279, 3644, 376, 396, 411, 416, 439
 tűzifa 346
 tűzkárosultak 393
 tűzvédelem 360, 434

Ty

tyúk 27, 186, 442
 tyukmonya (tikmonya) l. tojás

U, Ú

udvar 32, 104, 115, 192, 194, 230, 231, 232, 257, 258, 262, 267, 276, 289, 314, 418
 Ug 146, 166, 206, 418
 ugarolás 129
 Újjév 68, 234, 365, 413
 újjévi kedveskedés 10
 Újfalú 83, 109, 113, 136, 336,
 - i vendégfogadó 139
 újmagyar 218
 universitás l. egyetem
 (az) uralkodó 25, 176, 201, 203, 212, 220, 228, 256, 272, 275, 277, 288, 298, 299, 300, 301, 307, 350
 úriszék 34, 45, 79, 86, 149, 156, 270, 276, 283, 296, 299m 343m 357, 376, 389, 405, 430, 431

Urrét 13, 36, 100, 432
úrréti városkaszáló 11
utas 249
utca 8, 104, 125, 165, 198, 209,
257, 258, 259, 276, 277, 286, 289,
349, 425
utca kapitány 149, 170, 172, 207
utcatisztító 197
útlevél 306, 345, 425
utód 226
uzsonna 289

Ü, Ú

ügyvéd 261,
üllő 52
ünnepi köszöntés 212
ünnep meg tartása 335
Ürbő (puszta) 413
ürü 30
üsző 253, 384
üvegablak 163
üvegyártó, 354
üvegkereskedő 306
üveglámpás 399
üvegmester 406
üvegpohár 118

V

Vác 21, 127, 201, 355, 359
váci püspök 196
Vacs 24, 79, 146, 171, 174, 183,
223, 225, 246, 270, 279, 297, 310,
311
-i csárda 268
-i erdő 241, 247, 363, 402, 440
-i kocsmá 432
Vacsí út 7, 9, 138
vadászat 329
vadkacsavadászat 329
Vadkert 119
Vághi György (orvostudor) 159
Vágó 253
Vágóhíd 8, 17
Vógó kapu 218
Vágóköz 286
vágómarha 62
vaj 27, 73, 147, 375, 389
vakter 342, 366, 367, 377, 398
valaska 73
Valkai János (exactor) 141
vallás 155, 158, 159
valláscsúfolás, vallási egyenetlenség
66, 77, 133, 140, 158, 200, 324

vallástétel 149
vályog 179
vályogvető 439
vályú 72, 366, 386
vándorlás (céhlegény -) 271, 337,
372, 403, 413
vándorúveges 305
vánkos 134, 135, 152
vánkoshaj 135
varga 10, 21, 143, 363, 384
- céh 419
- legény 274
vármegye 25, 27, 28, 52, 57, 59, 60,
67, 68, 73, 75, 88, 92, 94, 98, 101,
104, 108, 109, 110, 123, 126, 150,
165, 168, 176, 182, 200, 203, 216,
223, 230, 236, 265, 271, 274, 280,
293, 294, 296, 308, 313, 347, 351,
355, 359, 365, 368, 373, 380, 407,
416, 427, 433, 435, 440, 441, 442
- közgyűlése 24, 25, 68, 73, 94,
328, 431
város (Kecskemét értelemben) 33,
35, 37, 40, 41, 42, 45, 48, 49, 50,
51, 53, 57, 59, 70, 76, 80, 82, 84,
85, 86, 89, 93, 99, 100, 106, 109,
113, 119, 124, 127, 128, 132, 135,
136, 137, 138, 140, 141, 145, 146,
151, 155, 154, 155, 163, 164, 165,
167, 168, 169, 172, 177, 178, 183,
184, 185, 190, 195, 196, 197, 230, 232,
217, 218, 227, 236, 258, 259, 260,
262, 274, 281, 293, 298, 307, 311,
314, 319, 335, 338, 349, 351, 362,
365, 367, 378, 380, 382, 383, 389,
396, 397, 416, 417, 427, 429, 433,
439
- adománya kert 7, 8, 13, 14, 15,
16, 130, 173
- árkai 117, 435, 443
- bérese 215
- bora 249
- borbély (chirurgusa) 323, 328,
330, 334
- csaplárja 62
- csapszéke 265
- csikósa 295
- emberei (hivatalosan megbízott -)
438
- élésházai 423
- épületei 281, 401
- fizikusa (orvosa) 329, 349, 357,
358
- földje 96, 132, 141, 157, 216,
395

- fűrészmalma 401
- gabonatarolója 153
- gazda 47
- hadnagya 35, 80
- határa 105, 133
- háza 39, 40, 46, 49, 83, 97, 109, 125, 126, 130, 131, 138, 148, 202, 223, 261, 281, 289, 290, 330, 337, 339, 345, 346, 400, 404, 408, 425, 426,
- jegyzőkönyve 63
- jövedelme 121
- kapuja 117, 314, 361, 425
- kásamalma 12
- kásamolnárja 12
- kaszálója 11, 186
- kasszája 145, 207, 216, 223, 224, 235, 236, 240, 313, 351, 393, 401, 416
- kerítése 443
- kitoloncolás, kicsapás 9, 10, 11, 31, 32, 34, 71, 72, 84, 120, 127, 136, 146, 148, 149, 167, 175, 177, 185, 190, 208, 209, 223, 229, 239, 252, 270, 288, 306, 381, 415
- kocsija 350
- kocsisa 195, 239
- konyhája 47, 131
- könyve 354
- levele 133
- orvosa l. - fizikusa, ill. orvos
- palánkja 443
- pecsétje 153, 312, 380
- pincéje 44, 46, 48, 49, 59, 61, 83, 131
- pincérei 317
- pusztája (l. még: puszta) 216
- sajtosa 36
- sóháza 152
- statútuma (l. még: statútum) 354
- szekerese 308, 350, 370, 413
- szénája 100
- szíjgyártója 398
- szolgálatja 50, 184
- tisztaságára vigyázó strázsamester 280
- udvara 97
- új épülete 407, 408
- védőserege 425
- verme 43
- zászlója 327
- városépítés 80
- Városföld 116, 414
- városrendezés 349
- vas 241
- német - 374
- vasajtó 242
- vásár 9, 11, 12, 42, 44, 49, 60, 66, 73, 75, 100, 130, 132, 136, 141, 151, 164, 166, 167, 168, 178, 179, 180, 191, 197, 205, 219, 225, 232, 249, 264, 287, 290, 347, 354, 361, 370, 381, 419
- Vásárhely 359, 416
- vásári deputáció 390
- Vásári kapu 366, 412
- vásári sátor 303
- vásári rend 9, 359, 370, 424
- Vásári utca 408
- vásártér 202
- vasárus 209, 241
- vasfazék 152, 286
- vasláb (konyha) 242
- vaslapát 147
- vasrostély 242
- vastábla 242
- vasvilla 152, 209, 285
- Vatya 67
- Vay László (földesúr) 82
- Vecse 52, 53, 76, 440
- végrendelet 156
- véka 36, 44, 169, 181, 182, 215, 225, 244, 258, 278, 281, 317, 325, 344, 350, 395, 398, 399, 415, 418, 427, 435
- vendégfogadó 99, 131, 170, 219, 22, 227, 249, 251, 254, 255, 311 425
- Vénhegy 364
- venyige 198, 371
- verbung 171, 176, 183, 197, 237, 249, 303, 342, 365, 381, 426
- katona 255, 381
- strázsamester 383
- tiszt 203
- vérdíj 56, 269
- verekedés 9, 10, 55, 56, 73, 92, 98, 118, 175, 177, 209, 219, 234, 239, 254, 267, 273, 282, 374, 400
- verem 43, 44, 144, 156, 244, 257, 258, 277, 278, 308, 399,
- veremlakás 311
- Veresmati Sámuel (compacto) 10
- veszekedés 31, 45, 64, 72, 118
- veszettség 109
- veteményeskert 61, 169, 279
- vetés 60, 105, 123, 188, 189
- őszi - 129, 436
- tavaszi - 436
- viceispán l. alispán
- vidéki személy 403

vigyázók 246
vikárius 37, 159
villa (szerszám) 64
viskó 362, 387
viszálykodás 16
vitézek (kitüntetése) 438
vizezlő rendek 25, 442
vizimalom 10
vázpuska 413, 426, 434
váltároló edény 47
vontatólánc 55
vőfély 99
Wesselényi Ferenc gróf 69, 126

Z

zab 44, 144, 153, 181, 210, 278,
304, 344, 401, 427
zabla 430
zálog 14, 82, 133
zálogos puszta 71
zászlótartó 401
Zay Sámuel doktor 328, 329, 333,
335, 345
Zerje (puszta) 99
Zichy Károly gróf (országbíró) 336
Zlinszky Imre (szolgabíró) 22, 24, 26,
28, 57
Zombor 312
Zölderdei kocsmá 358, 373, 386,
404, 407
zugiródeák 275

Zs

zsák 43, 106, 147, 173, 182, 304
zsellér (siller) 49, 62, 94, 111, 162,
207, 214, 309, 378, 417
zsemle 300, 325, 336
zsidó 20, 73, 92, 101, 107, 130,
135, 140, 148, 168, 174, 177, 188,
193, 199, 225, 231, 259, 264, 272,
285, 290, 351, 361, 406, 430, 435
 árendás - 225, 231, 272, 285, 303
 izsáki - 409
 jövevény - 285, 310
zsidóimaház 351
zsidótemető 225
zsidótemető 293
zsinor 342, 349
zsir 91, 402
zsup 220

Resümee

Der zweite Band der Serie über die Protokollenreste des Kecskemé-ter Magistrats umfasst ein solches Jahrhundert, das für die Stadtgeschichte in mehreren Aspekten massgebend wurde. In den vorangehenden fast zwei Jahrhunderten wurden die Stadt und das mittlere Gebiet des Landes von türkischen, deutschen, tatarischen und ungarischen Heeren geplündert. Sowohl das Türkische Reich als auch der ungarische Staat haben aus der übriggebliebenen Bevölkerung die geplante Steuer ausgepresst. Beide Armeen haben die Ableistung der unheimlich hoch gewordenen öffentlichen Lasten erfordert.

Einen neuen Anfang bedeutete für die wirtschaftlich erschöpfte Stadt das Jahr 1711. In den nächsten fast anderthalb Jahrhunderten kamen keine feindlichen Truppen hierher. Man musste zwar die finanziellen Nachteile und Last der verschiedenen Kriege tragen, aber es kamen keine Verheerungen vor. Diese Situation konnte für Kecskemét eine sowohl quantitative als auch finanzielle Entwicklung, und die Schaffung der Voraussetzungen der städtischen Lebensform bedeuten. Unter diesen Umständen entstanden aber bisher unbekannte Ansprüche, neue gesellschaftliche und wirtschaftliche Widersprüche, von den ursprünglichen ganz andersgerichtete Denkweisen.

In der vorigen Jahrhunderten wurde diese Stadt inmitten der Verheerung zum einzigen sicheren Zufluchtsort für die Bevölkerung der Gegend. Jetzt begann aber ein umgekehrter Prozess. Wegen der friedlichen Entwicklung ging die Neugeburt der entvölkerten Dörfer und Marktflecken los, die in vielen Bereichen eine immer grössere Konkurrenz für Kecskemét bedeuteten. Das hat sich vor allem im Wettlauf für die Weiden der Kumanen realisiert. Die Weiden bildeten nämlich einen der wichtigsten Grundsätze des Wohlstandes des Marktfleckens Kecskemét, weil sie bei der Schaf-, Vieh- und Pferde- zucht unentbehrlich waren, so war der Strukturwechsel im wirtschaftlichen und gesellschaftlichen Leben unvermeidbar. Wir dürfen es ja feststellen, dass dieser Zwang von Jahrzehnt zu Jahrzehnt immer dringender wurde.

Die hier publizierten Protokollenreste helfen uns dabei, um diesen wichtigen Prozess genauer sehen, den Aufschwung des Pflanzenbaus und das Wachstum des Zunftgewerbes schrittweise verfolgen zu können. Die zahlenmässige und wirtschaftliche Verstärkung der vorher fast völlig fehlenden bürgerlichen Schicht, bzw. die Entwicklung der diesen Vorgang hemmenden Erscheinungen wurden massgebend in der Herausbildung der späteren gesellschaftlichen und wirtschaftlichen Rolle und der Möglichkeiten des Marktfleckens. Hier sollen wir neulich darauf hinweisen, dass auch das alltägliche, lokale Jurawesen zur

Aufgabe und der Befugnis des Magistrats des Marktfleckens gehört hat. So konnte die Verwaltungs- und juristische Tätigkeit des Richters und des Rates voneinander nicht abgesondert werden. Deshalb findet man zwischen den Straffällen auch einige die Gemeinde betreffende Entscheidungen und die Protokolle des Rates beinhalten ebenso Bestrafungen. Aber all diese bringen solche Details ans Licht, die für das Zeitalter nützliche Elemente bedeuten.

TARTALOM

Bevezető	5
Az 1746-1758. évi jegyzőkönyvek tartalomjegyzéke	7
Szövegközlés	20
Függelék	439
Szabó Kálmánnak a város jegyzőkönyveivel kapcsolatos észrevételei	446
A gyűjtés során felhasznált források és jelzeteik	450
A leggyakoribb latin és latin eredetű szavak	451
Fontosabb mértékegységek	453
Gyakoribb pénznevek	454
Mutató	457
Resumé	485

Nyomdai munkálatok: BÁCS-ÁG Kft. Nyomda
6000 Kecskemét, Parasztfőiskola
Megjelent: 500 pld.

400,-Ft